Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Fielding, Henry; i det Engelske Sprog af Henric Fielding og oversat paa Dansk [af Simon Carl Stanley], samt ziiret med Kaaberstykker.
Titel | Title:	Historie om Joseph Andrews og hans Vens Hr. Abraham Adams Eventyr, skreven efter Cervantes, Autor til Don Quixote, Maade
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Johann Christoph Groth, 1749
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-2 i 1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at krediterе ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°
1 1 58 0 8 03451 X

58, -77.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Historie
Om
Joseph Andrews
Og
Hans Vens
Hr. Abraham Adams
Eventyr,
skreven
Efter
Cervantes, Autor til Don Quixote,
Maade
i det Engelske Sprog
Af
Mr. Henric Fielding
Og
Oversat paa Dansk, samt zieret med
Kaaberstykker
i tvende Tome.

(Første Tome.)

KJØBENHAVN. 1749.
Trykt hos Johann Christoph Groth.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Oversetterens Fortale
Til
Den Kunstige Læser!

Nt jeg haver foretaget mig at oversætte denne Bog, dertil er jeg først af den særdeles Tilbøielighed, og de artige Tanker, samt skiønne Lærdomme som der udi i Overflodighed forekommer, bleven bevæged; Ikke mindre har og det store Bifald, som denne Bog har fundet hos alle dem, som have igiennemlæst den i det Engelske Sprog, foraarsaget, at jeg har giort dette Forsøg, for at med-

deele mine Landsmænd den i vort Moders-Maal, og at see, om den iligemaade kunde behage dennem, paa det at de, som have lært at kiende den Dydædle Pamela, kunde ogsaa lære at kiende hendes Broder. Hvad Oversettelsen i sig selv angaaer, da haver jeg saa meget som mig mueligt var, efterfulgt Autors Meening, og saa vidt Sproget vilde tillade, betient mig af hans egne Ord og Talemaader. Jeg har ikke heller, mig viidende, udeladt noget, som skeed er i den Tydske Oversættelse, hvor i adskillige af de artigste Passager ere udelukte.

At jeg haver betient mig af adskillige fremmede Ord, vil jeg have mig undskyldt for hos den Gunstige Læser med at sige det samme, som en anden vis Oversættere har sagt: at nogle af dem haver jeg brugt, fordi der udi mine Tanker ikke var noget saa beqvemt i vort eget Sprog, og som saa vel kunde udtrykke Meeningen. Andre, fordi de allerede ere komne i Brug, og ere maaskee meere forstaaelige, end de nye Danske Ord, man kunde opfinde; Derforuden haver jeg maatt lempe mi

mig endeel efter min egen ringe Lejlighed, endeel efter andres Tanker, hvilke have agtet sligt af ringe Betydning, tilmed betiene de anseeligste og berømmeligste Autores sig af samme Methode. Dersom jeg ikkun vel kand forstaaes, er det mig en stor Fornøyelse, og da haaber jeg at den Gunstige Læser vil fælde en lemfældig Dom, og ikke som disse Tiiders Kunst-Dommere, der roese og laste efter eget Phantasie, holde Forhør og Krigs-Ret uden Billighed og Raison, og afsige Dom som dem selv bedst siunes. For Resten vil jeg bede, at den Gunstige Læser vil betænke, at ingen Ting er fuldkommen, og om denne Oversættelse ikke kand undgaae den sædvanlige Skiæbne, som sligt er underkast (thi jeg veed, at det bliver ikke anseet af alle med lige Øyne, og alle Sind og Hoveder ere ikke lige eens, og maaskee der kand findes nogle, som vel turde raabe med Apelles, og sige: **Skoemager, holdt dig til din Læst**) ikke desmindre, vilde der dog findes de igien, hvilke med upartiske Øyne ville anse samme, til

hvis Forsvar jeg vil have dette Verk recommenderet.

Far vel!

NB. De Stæder, som ere mærkede med * ere af Jomfrue Slipslaps høytravendes og forvendte Ord.

NB. Een Engelsk Miil er ungefehr en dansk Fierdings Vej. Et Pund Sterling er 5 Rdr. og en Guinea er en Rixort meere.

Die

Din Søster **Pamela** har haft stoer Roes og Ære,
Gaf **Joseph Andrews** frem, saa lykkelig at være.
Jeg tænker Kydskhed maa end holdes meer i Agt,
Naar den hos Mandkion er og stedse staaer paa Vagt.

Har **Pamela** fortient den Roes, som Hende gives?
Da Hendes Kydskhed var opdigtet og tilskrives
En Egen-Nyttighed, som ikke er min Dom,
Saa roeses Joseph meer, som altid holdt sig from.

De tvende Sødskende af Engle-Art og Sæder,
Som man i vores Sprog og Danske Dragt omklæder,
Besøge os i Nord. Tag Dyden her i Agt,
Som ey forandres ved en fremmed Klæde-Dragt.

Til
Joseph Andrews
Oversættere,
sendte en Ven disse
Linier.

Var Smag og Skionsomhed paa gode Skrifter bunden
Til dem allene, som fortiener Brod med Munden,
Til dem Minerva har, for sine Born erkiendt,
Da var det farligt nok at være en Skribent.

Men da man Vittighed og Læsning ofte finder
Hos dem som ikke just til Muserne sig binder,
Hvo ærer da ey den, som noget skrive vil,
Skiont efter Kald og Stand han ey er noed dertil?

Tak Oversættere! for Bogen du os giver,
Vi haabe at Du end med Tiden meere skriver;
Vi bede dig derom det er dig ingen Skam,
Og ingen sige skal: ne ultra crepidam.

Fortale.

Som det er mueligt, at Læseren kan have et andet Begreeb om Romainer, end Autor, til disse tvende smaa Bøger har; og følgelig vil forvente en slags Fornøyelse, som han ikke finder, ej heller har været sigted til paa disse Blade. Saa kan det derfore ikke være unødvendigt, at sige nogle faae Ord angaaende denne slags Skrivemaade, hvilket jeg hidindtil ikke erindrer at have seet nogen at giøre et Forsøg paa vores Sprog.

Den Episke, saa vel som Dramatiske Digt er Deelt i tvende slags, nemlig Tragiske og Comiske. Homerus som var en Fader til disse slags Poesier, har givet os et Mynster paa dem Begge, endskiønt det sidste Slags er ikke meere til; Hvilket Aristoteles siger, at det kommer saaledes overeens med Comœdier, som hans Iliades med Tragœdier. Og maaskee dette er Aarsagen at vi finde ikke meere saadanne, Exempler iblant de gamle Skribentere, fordi dette store Mynster er ikke meere til. Hvilket i Fald det var, havde der uden Tvivl vel fundet sig nogen, som vilde have efterfulgt dem, ligesaavel som denne store Autors andre Poesier.

Og

Og videre, enten nu denne Materie er Tragisk eller Comisk, saa giør mig ingen Betænkning over at sige, at den lige saavel kand være i ubundden Stiil somVers, thi om endskiønt det altiid fattes en særdeeles Ting, som hører til den Episke Poesie; hvilket Criticii regner iblant de væsentlige og Nødvendige Deele, nemlig Metrum eller Ordenes Afmaaling; Ikke desmindre, naar et Værk har alle sine andre Egenskaber og Behagelighed, saasom en levende Indbildning, god Skiønsomhed, høye Tanker og Indfald, nætte Talemaader, og det fattes ikkun alleene Ordenes Maal og Inddeelinger; Saa siunes mig i det mindste at det bør at regnes hen til det Episke, saasom ingen Criticus har endnu funden for godt at henføre det til nogen anden Classe, ey heller tillagt det noget andet særdeeles Navn.

Saaledes siun's mig Telemaqve som Erke-Bispen af Cambray har skreven, at være af den Episke Sort, saavel som Homeri Odyssea. I det mindste er det meere anstændigt at henføre det til den Slags, hvorfra det alleene stilles i en eeniste Ting, end at kaste det i en Hob med saadanne, som det har ikke den ringeste Over-eensstemmelse med. Af dette Slags ere de mange store Volumina eller Skrolder, hvilke gemeenligen kaldes Romainer, nemlig Clelia, Cleopatra, Cassandra, Astræa, den store Cyrus og utallige andre hvilke i mine Tanker indeholde baade liden Underviisning og Tiidsfordriv.

En Comisk eller lystig Romain er en lystig Episk Digt endskiønt den er skreven i ubundden Stiil, og med den Forskiæl, at imellem den og Comœdier er saa stor Forskiæl som imellem en alvorlig Episk Digt og Tragœdie: Begge driver erne ere meere udførlige og beqvemelige, og fatter i sig selv større Mængde af Tilfælde og medføre større Forandringer i Charactererne. Forskiælen paa en lystig Romaine og en alvorlig, bestaar ikkun alleenne i Opdigtelserne

og Afhandlingerne, hvilke ere i den eene alvorlige og prægtige og i den anden flygtige og latterlige; Forskiellen paa Charactererne ere denne, at man indfører i den eene saadanne Personer som ere af nedrig Stand, og følgelig af slet Opførsel; da derimod en alvorlig Romaine forestiller os høye og fornemme Personer. Endelig i henseende til Indfald og Talemaader at man udvælger det, som er latterligt i stæden for det, som ere af høye Tanker, og i sær, at man holder sig til det, som er Ludicreux og pudsserligt, hvorpaa mange Exempler findes i dette Verk, nemlig udi Battalliers Beskrivelse, og andre Stæder, som man ikke har nødig at pege paa for vores studerede Læsere, for hvis Fornøyelse og Tids-Fordriv disse Parodier eller lystige Imitationer ere fornemmeligen opsatte.

Men endskiønt vi have betient os i vore Talemaader af det, som er klygtigt, saa have vi dog med stor Omsorg adskilt det fra vore Sentements og Characterer; thi der bør det aldrig at indføres, undtagen i Burlesque Skrifter hvilket ikke har været vores Tanker at dette Verk skulde være. Og Sandhed at sige, saa er der ingen slags Scribemaade som skiller meere fra hinanden, end det som er Comic, og det som er Burlesque; thi som det sidste forestilles os altiid det som er unaturligt og vanskabt, hvilket fornøyer Læseren, naar han betragter den Store Uriimlighed, som derved bliver tilkiende given, naar nedrige Personer ville bruge høye og Fornemme Personers Maneerer, eller, naar høye fornedre sig til det som er uanstændigt, saa bør vi i det første stedse forbinde os gandske nøye til at efterfølge Naturen, hvoraf der stædse vil flyde en stor Fornøyelse for en forstandig Læsere. Og dette kan maaskee være een Aarsag, hvorfore de, som skrive lystige Skrifter, iblant alle andre ere mindst at undskylde om de vige fra Naturen, efterdom det er ikke saa let for en alvorlig Skribent at finde det som er stort, herligt, og forunderligt, men det, som er latterligt finder enhver allevegne, naar man vil nøye agte Menneskenes Liv og Levnet.

Jeg har ikkun hermed vildet giøre denne liden Anmærkning, angaaende Burlesque Skrifter, saasom jeg har ofte hørt, at man har givet Comiske Skrifter saadant et Navn, alleene, fordi Autor haver indført det i sin Diction og Talemaader; hvilket sidste er som Poesiens Klæde-Dragt, og dette, ligesom et Menneskes Klæde-Dragt, til vejebringer hos den gemeene Mand en Character, som overgaaer deres Værdie. Men ikke desmindre kan en pudserlig og lystig Stiil, hvor Charactererne og Sentiments ere ellers fuldkomen naturlige, ligesaa lidet være Burlesque, som eendeel blotte prægtige Ord, hvor Resten er ikkun gemeen og nedrig, kunde forskaffe et Verk Navn at være fortreflig og Sublime.

Og omendskiønt My Lord Schaftesbouryes Meening om Burlesque Ting kan komme overeens med min, naar han paastaar, at der ikke findes saadanne Skrifter iblant de Gamle; saa bærer jeg dog ikke saa stor Afskye for dem, som han: Dog ikke, fordi jeg har været noget lykkelig paa Skue-Pladsen med adskillige Piecer, men heller fordi de giøre meere til Fornøyelse og Latter end nogle andre, hvilke ere uden Tvivl Sindets beste Medicamenter og tiene til at reense Milten og bortdrive Tungsindighed, meere end man sig indbilder. Jeg vil beraabe mig paa daglig Erfarenhed, om det samme Selskab er ikke bedre tilfreds, lystigere og munterere efter at det haver fornøyet sig et par Timers Tid med et et lystigt Skue-Spil, end efter en Tragædie eller anden alvorlig Læsning.

Men vi ville oplyse alt dette med et Exempel udaf et andet Videnskab, hvor udi maaskee vi kunde see Forskiællen tydeligere og klarligere: Lad os prøve en Historie-Skildres Arbeyd, som skildrer lystige Historier imod saadanne Skilderier hvilke Italienerne kalde Caricatura, hvor vi skulle finde, at den første Kunst bestaar derudi, at hand efterfølger Naturen, saa at den ringeste Afvigelse eller mindste Pensels Frihed skiærer i en Kienderes Øye, derimod i Carica-

ricatura tillades alle Frieheder; Thi den stræber at forestille Vanskabninger og ikke Mennisker. Og alle Deelene af Legemet, deris Fordreyelse, samt slige Tings Exaggeration, høre egentlig til saadan en Skilders Videnskab.

Det, som nu er Caricatura i Skilder-Konsten, er Burlesque i Skrive-Maaden; Og herudi er Skilderen og Skribenten een og den samme. Hvorhos jeg vil anmærke at som i det første, Skilderen har den største Fordeel, saa i det sidste er Fordeelen meget meere paa Skribentens Side; thi det som er vanskabt, er lettere at afmale, end at beskrive, og det som er latterligt, kand bedre beskrives end afmales.

Og endskiønt det sidste slags af begge Videnskaber, have ikke saa stor Estertryk i Sindet, som det første; Ikke desmindre troer jeg, at mand maae dog tilstaae, at den Fornøyelse, som den foraarsager, er fornuftigere og nyttigere. Den som ville kalde (†) Hogarth, en Burlesque Skilder, vilde i mine Tanker ikkun giøre ham liden Ære, saasom det er lettere, og ikke saa forunderligt, at afskildre en Mand med en stor Krum-Snabel, eller andre vanskabte Lemmer, eller give ham en forkeert Legems Positur, end at udtrykke et Menniskes Gemyts Beskaffenhed paa et Stykke Lærret. Man har holdt det for at være den største Roes, som man nogen Tid kunde tillægge en Skilder, naar man sagde: at hans Figurer syntes at leve: Men vissseligen er dette en meget større og herligere Berømmelse, naar man siger at de lade som de kunde tænke.

Men som jeg allerede haver sagt, da er det allene det latterlige som forestilles i dette nærværende Værk. . . Saa at Læseren vil undskylde mig, i Fald jeg skulde forklare dette Ord, besynderlig, naar han betragter, hvor urigtigt og forunderligt mange Autores, som have givet sig ud for at forstaae det, selv have forklaret det: thi af saadanne fal-

(†) En berømt Skilder i London.

falske Begreb, som saa mange have haft, kand man tilegne de grove Vildfarelser, som saadanne have begaaet, der have latterligen foreſtillet de allerafſkyeligſte Laſter, de allerforſkrækkeligſte Misgierninger, og det ſom er endnu værre, de allerbedrøveligſte Lande-Plager. Hvad kunde vel være meere urimeligt i en Skribent, end at foreſtille i en lyſtig Comœdie ſaadant et Tilfald, ſom Nero, der lod ſin egen Moder aabne? Eller hvad kand være grueligere for et Menniſke, end at foreſtille Armod, Elendighed og Trængſel latterligt? Og dog behøver en Læſer ikke megen Videnſkab til at foreſtille ſig ſaadanne Exempler.

Deſforuden finnes det at være mærkværdigt, at Ariſtoteles, ſom har været ſaa ſtor en Elſker af Definitioner, ſkulde dog ikke nogen Tid have forklaret det ſom er latterligt. Det er vist, hvor han fortæller os, at det egentlig ſtikker ſig til Comœdier, bemærker han og, at det har ikke Laſter og Ondſkab til Øyemærke: Men han har endnu ikke ſagt, ſaa vidt jeg erindrer, hvad det egentlig er. Eyheller har Abbe de Bellegarde, ſom har ſkreven en Tractat om denne Materie, hvorudi endſkiønt han viiſer mange Slags deraf, dan dog ikke lærer Grunden dertil.

Den eneſte og rætte Grund til det, ſom er latterligt, finnes mig at være en Affectation, eller en tvungen Efteraben. Men endſkiønt ſamme reyſer ſig ikkun udaf een Kilde, ſaa at naar vi betragte de utallige Stromme, hvorudi denne ene flyder, ſkal man icke forundre ſig mere over den Overflodighed, ſom det viiſer Tilſtuerne.

Affectation eller Efteraben, flyder af een af diſſe 2de Aarſager, nemlig Vanitet, eller Skinhelighed: Thi ſaa ſom Vanitet eller Forfængelighed bringer os til at antage ſaadanne Characterer, ſom ere os ikke naturlige for at erlange Berømmelſe, ſaa gier Skinhelighed, at vi ſøge at be-

bedække vore Laster under Masquer, som give de imodstridende Dyder tilkiende. Og endskiønt disse tvende Aarsager blive ofte blandede med hinanden; thi de ere icke saa lette at adskille, saasom de reyse sig af adskillige bevægende Aarsager, saa skille de dog tydelig i deres Virkninger: thi saadan Efteraben, som reyser sig af Forsængelighed, er nærmere forbunden med Sandhed, end den anden som kommer af Skinhellighed, eftersom den har icke saadan naturlig bæstig Gienstridighed at strabe med, som en Hykler har. Ligeledes kand man sige, at Affectationen nægter icke fuldkommen, at man jo vel kand besidde saadanne Dyder, som man efterstræber. (Derfor, naar den har Skinhellighed til Grund, saa kand mand sige, at den er Bedragerie nær paarørende; men naar den kommer af Forsængelighed, saa er den i Forvandtskab med Pralerie, som for Exempel, der er stor Forskiel paa en tvungen Gavmildhed hos en Praler, og hos en som er gierrig; Thi endskiønt en Praler er icke saadan en som han vilde gierne ansees for af andre, og besidder icke den Dyd, som han efterober udi saa fuldkommen en Grad, som hand vel ønskede, at andre skulle tænke, hand giorde: Icke desmindre lader det ham dog bedre, end den Gierrige, hvilken er altid tvert imod det, som hand gierne vilde synes at være.

Af det, at denne Efteraben bliver bekiendt, reyser sig det Latterlige, , , hvilket alle Tider forundrer og fornøyer Læseren i een høyere og stærkere Grad, naar Efteraben reyser sig af Skinhellighed, end af Pralerie; Thi ved det, at man tager Masquen af en som er just tvert imod det, som han paastaar at være, gior man ham mere forunderlig og følgelig mere latterlig, end een, der fattes ickun lidet af saadanne gode Egenskaber, hvoraf hand gierne vilde have Berømmelse. Jeg maa og anmærke, at vor (†) Ben John-

(†) En berømt Poet.

Johnsön, som af alle Poeter forstod best at forestille det Latterlige, har fornemmelig betient sig af den Efteraben, som kommer af Skinhellighed.

All Vanlycke, Trængsel, saavel som anden Ufuldkommenhed i Naturen bliver latterlig, saa snart den viiser sig selvgiort. Et Menniske maa være af et meget slæt Gemyts Beskaffenhed, som anseer Hæslighed, Svaghed, eller Armod, som en Ting, der er latterlig i sig selv: Ey heller troer jeg, at det vil bevæge en fornuftig Mand til Latter, om han saae en Skarn-Kaer kom kiørendes med sin Vogn igiennem en Gade; Men i Fald han saae samme Figur komstigendes udaf en forgyldt Karret med 6 Hæste, eller springendes udaf en Porte Chaise, med sin Hat under Armen, saa troer jeg nok, at hand icke kunde bare sig for at lee, og det med største Billighed. Ligeledes, om vi skulle komme ind udi en Fattig-Mands Huus, og betragte hans elendige og bedrøvelige Familie, skiælvendes af Frost og Hunger, troer jeg icke at noget Menniske kunde derved bevæges til Latter, med mindre hans Natur var Diævle-blandt; Men, i Fald vi saae i samme Hytte en herlig Camin, udsmykked med deylige Blomster i Stæden for Steen-Kul, kostelig Porcelain paa Drage-Kisterne, eller andre saadanne Affectationer i Rigdom eller Pænhed, enten paa deres Person, eller Boesfab; da kunde vi med største Billighed undskyldes, i Fald vi belee saadant Phantasterie og Daarlighed. Meget mindre bør Naturens Ufuldkommenhed at bespottes: Men saa snart Hesligheden straaber efter Skiønheds-beromelse. Og een, som er halt, vil lede sin Flygtighed see, saa kand saadanne ulykkelige Tilfælde som først opvagte vores Medlidenhed, omsider bevæge os til Latter.

En Poet har dreven dette temmelig høyt, naar hand siger:

None

None are forbeing What they are in Fault,
Biet for not being What they Would bethought

Man den ey Laste bør, som er den, som han er
Men den som ey er som han ansees vil af hver.

Om Verset vilde have tilladt at bruge det Ord Latterlig ved Enden af den første Linie, havde Indholdet været bedre og rigtigere. Man bør altid have største Afskye for store Laster, og Medlidenhed med smaa Feyl: Men Affectation ellee en Efteraben, siunes mig at være latterlig.

Men maaskee mange vilde sige, at jeg imod mine egene Regler har forestillet temmelige store og grove Laster i dette Verk. Hvortil jeg svarer: (1) at det er meget vanskeligt at randsage Menneskelige Gierninger, uden at finde nogle Forseelser og Laster i den. (2) at de Laster, som her findes flyde snarere af saadan Tilfælde, som kommer af Menneskelige Skrøbeligheder, end af et sædvanligt forderved Gemyt. (3) at De ere ingen Stæd anførte paa en latterlig Maade, men alletiider giorte afskyelige (4) ere de ikke paa een og den samme Tiid de fornemmeste Personer paa Skue-Pladsen, og endelig bringe de ikke heller til veje det Onde, som deraf kunde følge.

Efter at jeg nu haver giort Forskiæl paa Joseph Andrews og Romaine Skrivere paa den eene Side, og Burlesque-Skrivere paa den anden, og tillige har givet nogle faae korte Anmærkninger over denne Slags Skrivemaade (thi jeg sigtede ikke til meere) hvilket jeg allereede haver sagt, at den ikke af nogen, førend af mig, er bleven brugt i vort Sprog; Saa vil jeg overlade den Gunstige Læser at holde dette Verk imod mine Anmærkninger, og vil ikke opholde ham længere end med et Ord eller to angaaende Characterne paa dem, som findes i dette Verk.

Og siger jeg det herved offentlig forvist og sandt, at jeg ikke har sigtet at skade noget Menneskes gode Navn og Rygte: thi endskiønt dette Verk er ud-copieret af Naturens store Bog, at der snart ikke tales om en eeneste Characteer eller Gierning, hvilken jeg jo selv har samlet af min egen Erfarenhed, saa har jeg dog ikke desmindre i alle Maader stræbt at holde saadanne Personer skiulte under adskillige Omstændigheder, Grader, og Farver, at det er umueligt at giætte med nogenslags Vished, hvem de ere; og om det hænder sig anderledes, saa skeer det, hvor Sagen er af saa ringe Vigtighed, at den, hvis Fejl er tilkiende given, kan selv, saa vel som nogen anden, lee deraf.

Hvad Hr. Adams Characteer, angaaer, saasom den fremskinner meest, saa troer jeg at dem ikke er at finde i nogen Bog nu omstunder. Det er en Characteer, som er sammensat af en fuldkommen Oprigtighed; Og som jeg er vis paa, at hans Hiertes Godhed vil skaffe ham Ynde hos alle Godhiertede Mennisker; Saa haaber jeg og at det vil undskylde mig hos hans Medbrødre; for hvilke, naar de ere værdige til at bekkæde denne Hellige Orden, ingen kand have større Ærbødighed, end jeg. Jeg formoder, at de derfore undskylder mig, at endskiønt han ofte kommer i adskillige nedrige Hændelser, jeg dog har giort ham til en Geistlig Person; saasom ingen anden Forretning kunde have givet ham Lejlighed at tilkiende give sine gode og priisværdige Tilbøyeligheder.

Ind

Indholdet
Af
Den Første Deel.

Den Første Bog.

CAP. I.

Om Biographien eller Levnets Beskrivelse i Almindelighed og i Særdeleshed om Pamela; tillige med et Parr Ord om Collæy Cibber og andre. Pag. 1

CAP. II.

Om Joseph Andrews, hans Fødsel, Forældre, Opdragelse og store Sindets Gaver, med et Ord eller to angaaendes Genealogien; 5

CAP. III.

Om Præsten Hr. Abraham Adams, Kammer-Pigen Jomfrue Slipslap, og adstillige andre. 10

CAP. IV.

Hvad der tildrog sig med Joseph efter hans Reyse til London. 16

CAP. V.

Ridderens Thomas Boobys Død, med hans Enkes bedrøvelige og Sorgefulde Forhold, og Joseph Andrews bestandige Kydskhed. 20

CAP. VI.

Joseph Andrews skriver et Brev til hans Søster Pamela 25

CAP. VII.

En Samtale imellem My Lady Booby og Slipslap, og en Lov-tale eller snarere en Satire om Tilbøyelighed til Kierlighed i en høytravendes Stiil. 32

CAP. VIII.

Hvorudi, efter en meget smuk Skrive-Maade, Historien fortsættes, og beskriver det som tildrog sig imellem Lady Booby og Joseph. Hvor den sidste har givet et Exempel, som vi tvivle paa at finde nogen af hans Kiøn vil efterfølge i dette Syndefulde Seculo. 39

CAP. IX.

Om det, som tildroeg sig imellem My Lady og Jomfrue Slipslap hvilket enhver som læser det, næppe forstaaer det den første gang. 48

CAP. X.

Joseph skriver til sin Søster, og hvad som der foresalt imellem ham og Hr. Peder Fraads, Forvalteren &c. Samt hans Afskeed fra My Lady Boobys Huus. 54

CAP. XI.

Adskillige uformodentlige Tilfælde. 58

CAP. XII.

Hvilket indeholder mange forskrækkelige og utroelige Hændelser som mødte Joseph paa Veyen. 63

CAP. XIII.

Hvad der begeanede Joseph i hans Sygdom i Herberget, og den Samtale imellem ham og Sogne-Præsten, HERR Barnabas, 70

Capo

CAP. XIV.

Adskillige mærkværdige Hændelser, som fulgte paa hinanden. 83

CAP. XV.

Som viiser, hvorledes Madame Skiendegiest gav sig bedre tilfreds, og hvor tienstfærdig Præsten Herr Barnabas og Barbeeren viiste sig i at forfølge Roveren, tillige med den Iver som de, og adskillige andre (hvilke endnu icke ere blevne nævnte i denne Historie) viiste. 93

CAP. XVI.

Roverens Flugt, Hr. Adams finder sig bedragen. Ankomsten af tvende ugemeene Personer. Hr. Barnabas og Adams giør Bekiendtskab med hverandre. 101

CAP. XVII.

En artig Samtale imellem de tvende Præster og en Boghandler, hvilken blev forstyrred ved et ulyckelig Tilfald, som paakom i Herberget, og som foraarsagede en Samtale imellem Madame Skiende-Giest og hendes Tienste-Pige Maren. 118

CAP. XVIII.

Historie om Tienste-Pigen Maren, og hvad som foraarsagede det forskrækkelige Oprør i det forige Capitel. 128

Den anden Bog.

CAP. I.

Om Historiernes Afdeelinger. 134

CAP. II.

Hr. Adams forunderlige korte Ihukommelse, og den deraf flydende Følge. 139

CAP. III.

Tvende Advocaters Meening om een og den samme Person, tillige med nogle Spørsmaal, som Herr Adams gior til Verten. 148

CAP. IV.

Leonores Historie, eller den ulykkalige Coquette. 160

CAP. V.

Et forskrækkeligt Slagsmaal som skeede udi Verts-Huuset og dets blodige Consequence for Hr. Adams. 189

CAP. VI.

Enden af den ulykkalige Coquettes Historie. 20.

CAP. VII.

Et meget kort Capitul, hvorudi Hr. Adams gik en lang Vey. 21

CAP. VIII.

Hr. Adams fortreflige Tale, hvilken tilkiende giver hans stø re Indsigt udi Stats-Sager. 21

CAP. IX,

Hvorudi Herremanden giver en fuldkommen Beskrivelse på Tapperhed og Helte-Dyder, indtil et ulyckelig Tilfø gior Ende paa Talen. 2

C

CAP. X.

Hvilket giver Efterretning om den forunderlige Cataſtrophe ſom fulgte af den foregaaende Hændelſe, hvilken bragte Hr. Adams igien udi friſke Becængſtelſer, og hvem det Fruentimmer var ſom havde hans Seyerrige Hænder at tacke for at hendes Kydſhed blev ubeſkaded. 231

CAP. XI.

Hvad der begegnede dem medens de vare for Dommeren, hvilket er et meget lærdt Capitel. 239

CAP. XII.

Et meget fornøyeligt Capitul ſaa vel for vores gunſtige Læſter, ſom for de Perſoner der havde dermed at beſtille. 251

CAP. XIII.

En Tale angaaende høye og nedrige Folk, tillige med Jomfrue Slipslap ſom reyſede bort meget ilde tilfreds, og den ſlette Tilſtand ſom hun lod Hr. Adams og hans Selſkab udi. 259

CAP. XIV.

En Samtale imellem Hr. Adams og Hr. Trulliber. 270

CAP. XV.

En Hændelſe, hvoraf ſkeer et nyt Beviis paa Hr. Adams ſlette Ihukommelſe. 282

CAP. XVI.

En meget mærkværdig Hændelſe, hvorudi Hr. Adams har givet ſtørre Beviis paa et opriatiat og eenfoldigt Hierte, end paa hans Erfarenhed udi verdſlige Rænker. 288

CAP. XVII.

En Samtale imellem Hr. Adams og hans Vert, hvilket ſnart havde faaet et ulyckeligt Udfald, derſom det icke var bleven forhindret ved de unge Beyleres Ankomſt. 302

Historien

Om

Joseph Andrews og hans Vens Hr. Abraham Adams Eventyr.

Forste Bog.

Cap. 1.

Om Biographien eller Levnets Beskrivelse i Almindelighed, og i Særdeleshed om Pamela; tillige med et par Ord om Colley Cibber og andre.

Det er en gammel, men dog en sand Anmærkning, at Exempler virke meere i Sindet, end Underviisning og Lære, om det saa forholder sig i Ting, som ere lastværdige og forhadte, saa er

det meere i det, som er elskværdigt og berømmeligt; Thi her virker Æmulation kraftigere hos os, og tilskynder os paa en u imodstaaelig Maade at efterfølge det som er priisværdigt. En god og dydig Mand, er derfor en bestandig Lectie for alle dem som kiende ham, og er til større Nytte i den liden Kreeds, hvor han boer, end en god Bog kan være.

Men som det ofte hænder sig, at de beste Mænd ere ikkun sielden bekiendte, og kunde alt saa ikke udbrede deris Exempelers Nytte vidt omkring, maae man tage Skribentere til hielp, for at udbrede deris Levnets Historie videre, til at vise deris smukke Portrait for dem, som have ikke den Fornøyelse at kiende Originalen, og paa saadan Maade meddeele Verden det allerværdigste Mynster, hvilket maaskee kand være Menneskens-Kion til større Nytte, end saadanne Personer selv, hvis Levnet som en Original fremviste et Mynster.

I den Henseende har jeg altid høyt agtet saadanne Historie-Skrivere, som have beskrevet det gode og værdige Personers af begge Kiøn deris Bedrifter. Ikke at tale om de gamle Skribentere, som blive nu omstunder ikkun sielden læste, og som ere i Almindelighed skrevne i et gammel-dags og u-forstaaelig Sprog, saasom Plutarchus, Nepos, og andre, af hvilke jeg i min Ungdom haver hørt. I vort eget Sprog findes og mange som ere af stor Nytte og til Underviisning, og ere meget herlige til

at forplante Dyden i Ungdommen, og derhos lette at begribe af saadanne Folk, som have ikkun en maadelig Skionsomhed. Disse Historier ere (†) Johannes den Store, som ved sine tappere Helte-Bedrifter imod saa mange overmaade store Mennisker erhvervede sig den herlige Titul af Kiæmpe-Dræber. Den om Græven af Warwiik, hvis Dobe-Navn var Guy, den om Argalus og Parthenia, og den herlige Historie om de syv Strids-Helte af Christenheden, og som overgaar alle de andre. I alle disse finder man Tids-Fordriv sammenblanded med Underviisning, og Læseren bliver næsten lige saa meget forbedret som fornøyet.

Men jeg vil forbigaae disse og mange andre, og ikkun nævne tvende Boger, som nyeligen er blevne oplagte, hvilke viise et deyligt Mynster paa det, som er elskværdigt i begge Kion. Den første af disse handler om en Mands-Persons Dyder, og er skreven af en fornemme Person som selv har optegnet sit Liv og Levnet, og ere der mange, som tænke at han har fort saadant Levnet, ikkun alleene for at have den Fornøyelse at giøre det bekiendt. Den anden er os med deelt af en Historie Skriver, hvilken efter gammel Sædvane har laant sine Efterretninger af troe-værdige Skrifter og Archiver. Læseren, kan uden Tvivl slutte, at jeg meener Colley

(†) Disse Historier kand ansees som Holger Dausses og Burmands i vort Danske Sprog.

Cibbers (†) og Jomfrue Pamelæ Andrews Historie. Hvor snedig har ikke den første lært os at foragte ald verdslig Ære og Herlighed, i det han giver os at forstaae, at han afslog de allerhøyeste og anseeligste Befordringer baade udi den Geistlige og Verdslige Stand? Hvor stærk driver han ikke paa, at være Øvrigheden fuldkommen underdanig. Endelig udruster han os imod den urolige og uanstændige Svaghed nemlig Frygt for Skam! og viiser os tydelig, at Ære og godt Rygte er ikkun blindt Værk og Spøgeri.

Hvad saadanne Læsere som ere af Qvindekiønet kunde lære af Jomfrue Andrews Historie, er tydelig nok blevet tilkiende given i de mange herlige Essayer og Breve, som ere satte foran for samme Verks anden og efterfølgende Edition, saa at vi finde unødigt, at igientage det her.

Denne sande og troværdige Historie, som jeg hermed foreviller Verden, er et Beviis paa den store Nytte, som denne Bog vil maaskee tilvejebringe, samt den Eftertryk, som Exempler virke, ligesom jeg just allerede har anmærket: Saasom det er

ovem

(†) Colley Cibber er en meget berømt Comœdiant, og besidder megen Vittighed, men agerer ikkun sielden siden han er bleven Poeta Laureatus, hvilket forbinder ham til at forfærdige Oder til Nye-Aars Dage, Gebuhrte- og andre Fest-Dage, hvor udi han er meget ulykkelig, og reenes af Pope i hans Dunciad eller Narreværk iblant Tosmere.

synsynligt, at det var derved, at Joseph Andrews beholdt Seyer over alle de farligste og stærkeste Fristelser, nemlig, at han altid havde sin Søsters Pamelæ Exempler for Øjen. Jeg vil ikkun legge dette til, at denne Dyd, nemlig en Mands-Persons Kydskhed, (hvilken er lige saa sømmelig og elskværdig hos den ene Part af det Menniskelige Kiøn, som hos den anden) er den eneste Dyd, som vores store Apologist Colley Cibber har ikke vildet tilegne sig selv, fordi han ikke vilde give hans Læsere saadant et Exempel.

Cap. 2.

Om Joseph Andrews, hans Fødsel, Forældre, Opdragelse og store Sindets-Gaver, med et Ord eller to angaaende Genealogien.

Joseph Andrews, som er Helten i denne vor efterfølgende Historie, haver altiid været bekiendt for hans Faders og Moders eeneste Søn, og for en Broder til den bekommelige Pamela, hvis Dyder ere nu i Verden saa meget bekiendte. Hvad hans Forfædre angaar, saa have vi med stor og uendelig Møje (men ikkun med liden Nytte) dog ikke vildere kunde bringe det, end til hans Olde-Fader,

hvilken (som een af de ældste i hans Sogn haver sagt os, at han erindrede sig at have hørt sin Fader sige,) skulde have været en ypperlig (†) Klopfigtere. Om han haver haft andre Forfædre, ville vi lade vor gunstige Læser domme om, eftersom man ikke finder noget tilforladeligt derom. Ikke desmindre, ville vi meddeele vor Læser en gammel Grav-Skrift, som en skarpsindig Ven haver tilsendt os, nemlig:

Stat Vandrings-Mand; thi under denne (††) Stoel
Er Andrews lagt til Roe, den lystig Nat-Vatrol;
Naar Domme-Dagens Soel skal skinne frem,
Da fra hans Grav skal han opstaae igien!
Derfor lad Lyst og Fryd dig følge mens du kand:
Thi inden stakket Tiid du ligger her som han.

Ordene ere nesten blevne udslettede ved Steenens Elde. Det er unødigt, at anmærke, at Andrews er skreven foruden Son, saa vi slutte at det alleene har været hans Dobe-Navn.

Vi ville sette denne Omstændighed til Side, om hvilken vi alleene have talt, for at holde os den Biographiske Skrive-Maade efterrettig, men har dog ikke mindste Nytte; Derfore ville vi begive os til saadanne Ting, som ere af mere

(†) Klopfigtere ere de som slaaes med Stokke, for at erlange en vis Priis, og han som slaaer 3 af sine Contra-Parter Huller i Hovedet, bekommer Priisen; Denne Exercice er meget brugelig paa Landet iblant Bønderne i Engeland.

(††) En Stoel i Kirken.

meere Dygtighed. Og er det fuldkommen tilforladeligt, at han haver haft saa mange Forfædre, som den allerfornemmeste Mand i Verden, og om vi maaskee skulde see fem eller sex hundrede Aar tilbage, han maaskee kunde være i Forvantskab med Folk, som nu omstunder giøre stor Figur, og hvis Forfædre for sidste halv hundrede Aar siden have været begravne i lige saa stor en Obscuritet. Men i fald Joseph Andrews slet ingen Forfædre havde haft saa at han, efter den almindelige Tale-Maade, var sprungen op af Skarnet, ligesom Athenienserne paastoede at være opsprungne af Jorden, burde ikke denne (†) Autokopros have all den Berømmelse, som reyser sig af hans egne Fortieneester? Og var det ikke baade Skam og Spot, at fordi en Mand ikke just kunde fremviise sine sexten Ahner, han derfor skulde holdes uduelig til at forhverve sig Ære? da vi dagligen see, at saa mange ærgierrige Menniskker, som have hverken Dyder eller Meriter, erlange største Lykke, og nyde den Ære, som deres Forfædre for dem have haft. Joseph i hans Opdragelse havde saa vel tiltaget, at han i sit 10de Aar kunde læse og skrive, hvorpaa han blev efter Parlaments Acten indskreven udi Tieneste hos Thomas Booby (†) Ridder, Far, Broder til Hr. Johann

(†) Sprungen af Skarned.

(††) Det synes fornøden at underrette Læseren, at, endskiøndt

Booby, Hr. Thomas Booby havde samme gang et Land-Gods, som han selv forvaltede. Denne unge Joseph blev da brugt til at bortjage Fuglene fra Frugt-Træerne, et Embede hvilket man i gamle Dage tillagde den GUD Priapus. Men denne Bestilling blev han snart qvit, formedelst hands behagelige Stemme, hvormed han tillokkede Fuglene, meere end han bortskrækkede dem. Han blev derfore forflyttet fra Frugt-Haven til Jagten, og blev sat under Jægeren til at have Opsyn med Hundene, kort at sige, han blev Hunde-Dreng. Men samme Aarsag bragte ham og snart fra dette Embede. Thi Hundene, som have et stærkt Gehor i Melodie, funde mere Fornøyelse i Josephs Stemme, end i Jægerens Musique, saa Jægeren høyligen blev fortørned, og begiærede, at Ridderen Booby vilde sætte Joseph til noget andet, og tillige skiød Skylden for all den Forseelse, som Hundene gjorde, paa den uskyldige Joseph, som derforre blev sat til Stald-Knægt. Her begyndte han snart at viise Prøver paa saadanne Gaver, som i alle Maader overgik hans Alder, saa at han med største Frimodighed vilde ride til Vands paa de allervanskeligste og uregierligste Heste, til enhvers Forundring. Imedens han var i dette Embede, maatte han altid ride, for at skaffe

skiønt det Ord Booby her er givet den i Historien ommældte Ridder som et Navn, det dog efter den Engelske Sprog bemærker en Dosmer.

skaffe Ridderen Booby den Priis, som paa de sædvanlige Veddemaal er opsat, og forholdt han sig derved saa vel og med saadan Lykke, at de omliggende Adels-Personer tit anholdte hos Ridderen, om den lille Joseph maatte ride deris Veddemaal, og de, som giorde noget Veddemaal, efterspurte altid noye, forend de satte deris Penge, hvilken Hest den lille Joseph skulde ride, og vare forud vist forsikrede paa at tabe, om de satte deris Veddemaal imod ham, allerhelst da det var bekiendt, at han med største Foragt havde afslaget en anseelig Guld-Bourse, for at lade den tabe, som havde betroet ham at vinde Priisen. Denne Ærlighed satte ham i saa hoy en Anseelse, at hans Frue (som vi efter den Engelske Talemaade ville kalde My Lady, fik saadan Behag til ham, at hun begiærede ham i hans 17 Aar til hendes egen Lagvay.

Joseph havde nu den Ære at opvarte My Lady Booby ved Taffel, at gaae i hendes Forretninger, og bære hendes Bog til Kirken. Ved denne Leilighed havde han den Lykke at skaffe sig Yndest ved sin meget behagelige Stemme, tillige med sine andægtige Miner og gode Forhold under Guds-Tieneste hos Præsten Hr: Abraham Adams, som tog Leilighed en Dag da han drak et Glas Øl med ham i Borgestuen, at giore den unge Joseph adskillige Spørsmaale angaaende hans Religion og Bor-

ne-Lærdom, og var med hans Svar meget vel fornøyet.

Cap. III.

Om Præsten Hr: Abraham Adams, Kammer-Pigen Jomfru Slipslap, og adskillige andre.

Hr. Abraham Adams var en meget Lærd Mand baade i det Græske og Latinske Sprog og besad desforuden en fuldkommen Kundskab i alle Østerlandske. Han læste og oversatte Fransk, Italiensk, og Spansk. Han havde anvendt mange Aar paa disse Studeringer, og hans herlige Lærdom viiste at han ikke havde anvendt sin Tiid unyttig, saasom hans Lige var neppe at finde paa noget Tydsk Universitet. Foruden dette var han begaved med en god naturlig Forstand, og et meget oprigtigt godt Hierte, men derhos saa eenfoldig og uvidende i Verdslige Ænker og Bedragerier som et Barn. Og som hans Øye-meed ikke sigtede til at bedrage noget Menneske, saa fortænkte han ey heller nogen for sligt. Han var Gavmild, venlig, og behiertet til det yderste, at man snart kunde regne det for en slags Forvovenhed, men Eenfoldighed var dog hans rette Egenskab: Han kunde saa lidet som Colley Cibber forestille sig, at Had og Avind kunde

kunde være til i et Menneskes Hierte, endskiont man maae tilstaae, at denne Enfoldighed var ikke saa mærkværdig hos en ærlig Landsbye-Præst, som hos en tres honete home der haver tilbragt sin meeste Levnets-Tiid bag Scenerne og i Comœdie-Huuset, hvilken Plads man endnu ikke er gandske vist forsikkret om at være en Skole for Dyd, og Erlighed. Men for at komme til vor Geistlige'iqien, da havde hans Dyder og andre Videnskaber saa vel skaffet ham Bispens yndest, at han i sit 50de Aar blev forsynet med et lovlig godt Kald paa 100 Rdr. aarligen, hvormed han dog ikke kunde giøre stor Figur saasom han boede paa et temmelig dyrt Sted, og var tillige forsiunet med en Kone og Sex Børn.

Denne Ærværdige Præst havde, som jeg tilforn sagde, tit fornøyet sig i at betragte den unge Josephs Andagt; saa at han giorde ham adskillige Spørsmaal, om hans Børne Lærdom, som for Exempel, hvor mange Bøger der ere i det Nye Testamente? Hvilke de vare? og hvor mange Capitler de indeholde? og deslige; til alt dette magtte Hr. Adams med forundring sige at han svarede meget bedre end hans egen Herre Ridderen Booby, eller nogen anden Landsbye Dommer der omkring lande have svaret.

Hr. Adams var meget nysgierrig for at vide, naar og ved hvad Leylighed han var saaledis bleven oplyst og lært, at han kunde svare paa saadanne Spørsmaal. Joseph sagde,

at

at han havde ingen at takke derfore uden hans Faders Godhed, hvilken det var falden umueligt at bringe ham i den fattige Skole, fordi hans Fætter havde engang givet sin Stemme imod Kirke Værgeren, og derfor selv maatte betale 6. Skilling ugentligen Skole-Penge. Han sagde videre, at saalænge han havde været i Ridderens Huus, havde han altiid anvendt sine ledige Timer paa at læse gode Bøger, og at han havde læst Bibelen, Arends Christendom og Thomas a Kempis, og desforuden, naar han kunde komme til, havde han flittig studeret i en stor Bog, som laae i Vinduet i Forsalen, hvorudi han havde læst at Fanden havde engang fort den halve Kirke bort med sig under Prædiken, uden at giore Tilhørerne den ringeste Skade. Og hvorledes han en anden gang havde læst, at et Stykke Land med Korn var rulled ned af en høy Bakke tillige med alle Træerne, og bedækkede en anden Bondes Eng. Dette var nok til at forsikre Hr. Adams om, at denne Bog maatte være *Bæchers* Kronike (†).

Præsten fuld af Forundring over at finde saa store Sinds Gaver og Vittighed hos saa ungt et Menniske, som aldrig havde nydt den ringeste Opmuntring til Lærdom, spurde ham, om han ikke inderlig fortrød, at han var fød af saadanne Forældre som ikke kunde have været

(†) Bæchers Kronike, er en Historie om Engelland, men siger ikke altid Sandhed.

ret ham behielpelige i at studere, og at lære adskillige Videnskaber? Hvorpaa han svarede: "Han haabede at have bedre benyttet sig af de "gode Bøger som han havde læst, end at mur- "re over hans Tilstand i Verden, men tvert- "imod var meget vel fornøyet med den Stand "Gud havde sat ham i, og at han altid vilde "giøre sit beste, at anvende det lidet Pund, "ham var betroed, til andres Nytte, og at en- "de sine Dage uden Ærgierrighed, Had og "hemmelig Knurren imod dem, som vare udi "høyere Stand.

"Vel talt, min Søn! raabte Præsten: "Gud give enhver, som haver læst gode Bø- "ger, ja end ogsaa have skrevet gode Bøger, "havde benyttet sig saa meget deraf.

Den Hovmod, som Ridderen Thomas Booby og hans Gemahl besadde, giorde at Hr Adams kunde ikke have nogen Adgang til dem, uden den han ved Cammer-Pigen Jomfrue Slipslop erlangede: Thi Ridderen var en af de slags som agtede Folk efter deris Rigdom og Klæde-Dragt, og ikke efter deris Meriter, og My Lady, som havde haft en velsigned Opdragelse ved Hoffet, ansaae alle hendes Landsbye-Naboer, som et Parti dumt Fæ, og betragtede Hr. Adams som en Tiener eller Domestique hos Sogne-Præsten, med hvilken Ridderen Booby tilliige med adskillige Forpagtere for mange Aar havde været i Trette, og havde endnu Sag til Dinge med ham,

an-

angaaendes en Tiende, som blob sig unge ær til et par Marks Penge aarligen, hvor ved Sogne-Præsten hidindtil havde intet andet vunden, end den Fornoyelse (som var ham ikke en liden, efter hans egen Sigelse) at han havde forarmet adskillige Forpagtere udi Grund og Bund, endskiont han selv derved havde bragt sig i en bedrovelig Tilstand. Kammer-Pigen, Jomfrue **Slipslap**, som selv var en Præste-Datter, folgelig viiste en slaags Erbodighed for **Hr. Adams**, og med Forundring over hans Lærdom indlod sig tidt i Dispute med ham om Theologiske Materier, men altiid paastod en slags Erbodighed som hun haabede han skulle beviise hendes store Forstand og Erfarenhed som hun holdt i høyere Estime end en Bonde-Præstes, allerhelst hun havde været adskillige gange i London.

I disse Disputer erholdt hun altid Seyer over **Hr. Adams**, formedelst adskillige højtravende og affecterede Talemaader, som hun saa ofte betiente sig af at Præsten som frygtede for at sige hende imod, var tit betuttet over at forstaae hendes Mening, og kunde snarere have forstaaet sig paa et Arabisk Manuscript.

Hr. Adams tog engang Leylighed, efter en Samtale om Materiens Essence (eller Ensense som hun stilede det) at tale med hende angaaende den unge **Joseph**, og tillige bad hun vilde recommendere ham til hendes

Frue

Frue, at hun vilde have den Godhed for ham, og lade ham lære Latin, hvilket han selv vilde paatage sig at lære ham, og derved sætte ham i Stand til at blive forhøyet til noget bedre end at være Laquay. I veed min Jomfrue, sagde han, at Eders Naadige Herre har Formue til at forfremme hans Lykke i Verden, derfore anmoder jeg Eder, at I mager det saa at han bliver her tilbage under mit Opsyn.

Aa! Hr. Adams, svarede Jomfrue Slipslap, bilder I Eder vel ind at Fruen vil høre nogen slags * Preambler om saadan Sladder? Det er gandske vist, at hun rejser til London, jeg er og gandske vist forsikret, at hun ikke lader ham tilbage, for alt det Gode, hun i Verden besidder. Han er den artigste Krabat man kand see om Sommers-Dag, og jeg er * perlevaderet om, at hun snarere skiller sig ved et Par af hendes graae Hæste, end ved den lille Joseph, nej hun elsker ham for meget dertil! Gud forlade mig, jeg skulde saa sige. Hr. Adams vilde føre et Ord ind, men hun blev ved; Og hvorfore skulle Laquaier * informeleres i Latin meere end Adels-Personer, og Herremænd? for Eder og andre Præster tilstaar jeg gierne at det er nødvendigt; Thi en Prædiken forudden Latin, kand man falde i Søvn over, men jeg haver hørt fornemme Herrer sige, at det er gandske unødvendigt for gemene Folk. Og jeg er vis forsikret om vores Naadige Frues

Unge-

"Unaade, dersom jeg i det ringeste skulle mælde "et Ord derom. Det siger jeg Eder min gode "Hr. Adams, i saadan * Laboratint for- "vikler jeg mig ikke. Ved Enden af denne Ta- le ringede Fruen paa Klokken, og den gode Hr. Adams fandt sig nød til at holde op, ey hel- ler var det mueligt for ham, at faae Leylighed til at tale med hende igien forend hendes Reyse til London, som skeede et par Dage der- efter. Ikke desmindre viiste Joseph sig me- get taknemmelig og erkiendtlig mod Herr Adams for hans gode Villie mod ham, hvilket han forsikrede, skulde aldrig gaae ham af glem- me, saa længe han levede. Præsten formane- de ham udtrykkelig at forblive i hans allerede fattede Forsæt, og opmuntrede ham til Bestan- dighed i hans Dyd og Uskyldighed.

Cap. 4.

Hvad der tildrog sig med Joseph ef- ter hans Reyse til London.

Joseph var ikke saa snart kommen til Lon- don, forend han imod hans Villie maat- te giøre Bekiendskab med adskillige af hans bro- gede Brødre, som umagede sig for at overta- le ham til at forandre sin uskyldige og regu- laire Levemaade; han lod sit Haar skære ef- te-

ter den nyeste Façon, og var meget omhyggelig for at krylle og pudre det: han bar det om Morgenen i Papilioter og om Eftermiddagen havde han det meget smukt accomoderet. hvad umage de end gjorde sig, saa var det dem dog ikke mueligt at bringe ham til nogen slags Spil, Drik, Banden eller andre almindelige Laster, som gaae i Svang paa store Stæder. Men som han havde en meget artig Stemme og derhos et got gehør, saa anvendte han sine ledige Timer paa at lære Musiquen, hvorudi han saa vel tiltog, at han blev en fuldkommen Kiender, saa at hans Medbrødre ikke nogen Tiid roeste eller lastede en (†) Opera, ikke en gang en eeneste Aria, med mindre de først havde raadført sig med Joseph, og hørt hvad Smag han fandt deri: kort at sige, han blev hele Liberiets Anforer, og naar han fulgte Fruen til Kirken, hvilket skeede kun sielden, beviiste han ikke meere den sommelige Andagt, som tilforn: Ikke desmindre, skiønt han udvortes var en artig og anseelig Person; og holt sig saa net og glant som den bedste og smukkeste baade i og uden for Liberiet, vidste han dog altid at bevare sine indvortes Sæder og gode Dyder uforderved.

My Lady, som havde været meget over-

(†) I London har alle Lagvaver den Frihed at gaae paa Opera og Comoedie, og har et eget Sted, hvor de sidder; Jeg har til selv hørt, at de have giort Oprør, og forhindret Actørne fra at agere, endskiønt Kongen har været nærværende.

daadig i hendes Roes, og ofte vilde sige, at Joseph var den smukkeste og artigste Tiener i heele Engeland, og at det var Skade, han besad ikke lidetmeere Esprit, begyndte nu at befinde ham gandske anderledes, og horde man hende tit sige: Ho, Ho, der er kommet langt anderLiv i denne Fyr, og forundrede sig over den Virkning, som Luften af London havde over Temperamenterne: Hun spadserede om Morgenen tit ud i †) Heyde park med ham, og naar hun var træt, hvilket skeede snart hver Minut, hvilede hun sig paa Josephs Arm, og talede med ham med en slags Frihed af og til naar hun traade ind eller ud af Karretten, tog hun ham ved Haanden og af Frygt for at falde, trykkede hun ham meget mærkelig: Om Morgenen forend hun stod op, tillod hun ham at fortælle hende ved Sengen adskillige smaa Forrætninger, som hun Aftenen tilforn havde befalet ham: hun smilede tit ad ham ved Taffelet, og endelig tillod hun ham alle saadanne smaa og uskyldige Frieheder, som fornemme Fruer tor tillade deris troe Tienere, uden at frygte for den ringeste Plet paa deris Dyder.

Men omendskiønt Dyden ey bliver lastet, undgaar den dog ikke gandske aldeles, at jo undertiden Skyggen deraf (jeg meener Æren og Reputationen) bliver besmittet, og saaledes gik det med My Lady Booby, da hun en Mor-

†) Heyde Park er en smuk Dyre-Have tæt ved London, hvor Folk spadserer.

Morgen spadserede med Joseph i Parken, og efter Sædvane havde ham under Armen, hændede det sig just samme Øyeblik at Madame Slidders og Madame Sladders kom uformodende agendes der forbi. Gud bevare mig? siger Madame Slidders: kand jeg tro mine egne Øyen? er det My Lady Booby? Jh, ja vist, siger Madame Sladders: men hvor over forundrer hun sig saa? Jh, er det ikke hendes Laqvay, svarede Madame Slidders: Jo vist er det; Er det mueligt, at hun er saa uvidende? heele Byen har været denne Sag bekiendt for et halvt Aar siden. Disse vende Damer (†) havde den Fornøyelse at udbrede det ved en Leylighed af 100 Besøgelser, som enhver aflagde samme Eftermiddag. Dette havde nær draget en ulykkelig Følge efter sig, hvis man ikke just samme Tiid havde haft at bestille med tvende andre nye Tidender om Folkes Ære, som opkom anden Dagen derefter, hvorom heele Byen talede.

Men dette u-agted, hvad Tanke disse fornemme Ereskiendere og Bagtalerske havde ta-

†) Dette lader lidt urimeligt, at Madame Sladders skulde aflegge Visiter for at udsprede et slet Rygte, som allerede var bekiendt; Men dette kand Læseren let gjøre rimelig, naar han Supponerer med mig, at u-agted hvad hun siger, var dette dog den første gang, hun var bleven denne Sag bekiendt.

get af My Lady *Boobys* uskyldige Friheder, er det dog sikkert, at det rorte Joseph ikke i det ringeste, saasom han aldrig overtraade de Friheds Grændser, som hans Frue satte ham. Dette tilregnede hun den store Ærbødighed, som han bar for hende, og tiente allene til at forøge noget, som hun allerede begyndte at fornemme, og om hvilket det næst efterfølgende Capitel videre skal give os Efterretning.

Cap. 5.

Ridderens Thomas Boobys Død, tillige med hans Enkes bedrøvelige og sorrigfulde Forhold, og Joseph Andrews bestandige Kydskhed.

Just paa den Ti[illegible], tildrog sig et Tilfald, som for denne gang forhindrede My Lady *Boobys* angenemme Spadsere-Gange, hvilket maaskee snart kunde have opblæst Kinderne paa Fama, og kommet den til at udblæse det sin Trompet over heele Byen. Denne Hændelse var ikke andet end Ridderens Booby Afskeed fra dette Verdslige, som forlod sin sorrigfulde og trosteløse Enke i saadan Bedrøvelse, at hun indekukte sig udi sine Gemakker hvor hun forblev med lige saa stor Bestandighed, som hun selv var bleven angreben af en

hæf

hæftig Sygdom. De første 6 Dage tog den arme Frue ikke imod nogen, uden Jomfrue Slipslap, og tre fortroelige Damer, som hialp hende at fordrive Tiiden med en Quadrille eller Wistt (†) men paa den 7de befalede hun den lille Joseph, (som vi for en vis Aarsag skyld herefter ikke mere vil kalde lille) at bringe hende Thee-Kiedelen op.

My Lady som laae i Sengen, lod Joseph komme nærmere til sig, og bad ham sidde ned hos sig ved Sengen, og spurde ham (da hendes Haand af en Hændelse faldt i hans) om han nogen Tiid havde været forliebt? Joseph svarede med en slags Forvirrelse og Blusel, at det var Tiids nok, og at han endnu var for ung til at tænke paa sligt. Saa ung som I er, svarede My Lady twifler jeg dog ikke paa, at I jo haver funden Virkninger af denne Sinds-Bevægelse: 'Kom Joseph, sig mig 'Sandheden, hvem er det lykkelige Fruentim-'mer, som har indtaget Eders Hierte?' Alle Fruentimmer, som jeg endnu har seet, ere mig lige kiære, svarede Joseph: Ho! ho! sagde 'My Lady, I er en Elsker af alle, eller maa-'skee I er lig de skionne Jomfruer, som ere me-'get vankelige, førend de kunde beslutte noget: 'Imidlertid skal I aldrig overtale mig til at 'troe, at I er saa frie for Elskov, som I stiller

(†) Et slags Kort-Spill, ungefehr som i Styrivolti Danmark.

'Eder an, jeg tillegger ellers det, som I siger,
'Eders Taushed, og derudi kand jeg ikke an-
'det end beromme Eder; Thi ingen Ting er
'meere vanstændig for et ungt Menniske end at
'rose sig af Damernes Faveur.

Damerne, svarede Joseph: Jeg forsikrer
'Naadige Frue, at jeg haver aldrig været
saa uforkammet at tænke paa slige, som for-
tiene saadant Navn: 'Nu, nu! vær kuns ikke
'saa bluferdig, sagde hun: Thi derudi kunde
'I mishage mig. Svar mig kun paa dette
'Spørsmaal: I fald en Dame skulde elske E-
'der saa hoyt, at hun forredrog Eder alle an-
'dre, og at hun tillod Eder all den Frihed, som
'I af een iblandt Eders Lige kunde vente, kun-
'de I vel forsikre hende, at ingen Ting i Ver-
'den var i Stand at formaae Eder til at for-
'raade hende? Svar mig her paa ret oprigtig,
'Joseph! besidder I mere Forstand og Bil-
'lighed, og er Døden saa meget storre hos E-
'der end den i Almindelighed findes hos de smuk-
'ke unge Personer, som giore sig ikke ringeste
'Tanke om at opofre vor Ære, uden at i agt ta-
'ae de mange Forbindligheder, som vi ved vor
'Godhed og Fortrolighed paalegge dem? En-
'delig Joseph! siig mig, kand I vel være
'Hemmelighed betroet? Naadige Frue, sva-
'rede Joseph: Jeg formoder at ingen kand
'beskylde mig for at have nogen Tid aabenba-
'ret det ringeste, hvad her i Huuset haver til-
'draget sig, og haaber jeg at Eders Naade vil

aldrig

'aldrig nægte mig saadant Skudsmaal, i fald 'hun fandt for godt at give mig Afskeed. Jeg 'tænker ikke at give Eder Afskeed, sagde My 'Lady sukkendes: Jeg troer ikke, at det er udi 'min Formue, om jeg end vilde.' Hvorpaa hun reyste sig op i Sengen, og fremviiste den allerhvideste Hals, som man nogen Tid kunde see, hvilket foraarsagede en stor Undseelse hos Joseph. 'Ach! sagde hun med en forstilt 'Skræk, hvad har jeg g'ort, i fald noget ugu- 'delig Anslag imod min Ære skulde komme E- 'der i Sinde, og jeg er her allene med Eder me- 'stendeel nogen i Sengen, hvorledes skulde jeg 'forsvare mig selv? Joseph bad hende inder- 'lig at være forsikret, at det var ham umuligt, 'at fatte det ringeste ublue Anslag, hvor ved 'hun kunde fortænke hans Ærbødighed mod 'hende. Ney, svarede hun, maaskee I kalder 'Eders Forehavende ikke utugtigt, ey heller vil 'jeg tænke saaledes derom. Han svor og for- 'pligtede sig, at det ikke var; Du forstaar mig 'ikke Joseph, jeg meener, om det var imod 'min Ære, det er maaskee ikke ublue eller 'ugudeligt, men Verden kalder det dog saale- 'des, endskiønt du kandst sige, at Verden er 'det ikke bevidst: imidlertid er dog ikke desmin- 'dre min Ære i din Magt. Joseph forplig- tede sig høylig, at hun derudi kunde være gand- ske rolig; thi han vilde for udstaae den allerfor- smædeligste Død, end hun skulde have den mind- ste Aarsag til at fortænke ham. 'Ja, ja, sag-

' de hun, jeg kand dog ikke andet end have E-
' der fortænkt, er J ikke et Mandfolk? Og jeg
' kand, uden at roese mig selv, paastaae at blive
' elsket; Men maaskee J frygter, jeg skulle hæv-
' ne mig, da det dog var mig umueligt at være
' saa haard-hiertet at lade eder straffe. Siig mig,
' Joseph, troer J ikke at jeg kunde forlade E-
' der om J? . . . J Sandhed, svarede
' Joseph, jeg skal altiid befliitte mig paa, at
' jeg ikke fortørner Eders Naade; Herpaa for-
' gik hende all Taalmodighed.

' Hvad! sagde hun: tænker du, at jeg ikke
' skulle blive fortornet, Joseph svarede, at han
' ikke forstod hendes Meening. Sier du ikke,
' da er du en Dosmer, eller du lader saa at væ-
' re, jeg seer nu vel hvor storligen jeg har bedra-
' get mig: Pak dig bort fra mine Øyne, og lad
' dig aldrig see meere for mit Ansigt, saadant
' Hyklerie kand ikke forblinde mig. Naadige
' Frue, svarede Joseph, jeg beder at hun ikke
' tænker saa ilde om mig, jeg haver altiid med
' storste Aarvaagenhed og Nidkiærhed søgt at
' aflægge min skyldige Pligt baade imod hendes
' Naade, saa vel som mod min ved Døden af-
' gangne Sl. Herre. O! du Døge-nicht,
' raabte My Lady, hvorfore erindrer du mig
' om det Salig Menniske, uden for at martre
' mig, ved at bringe mig saa dyrebar en Skat
' i Ihukommelse? hvorpaa hun brød ud i Taa-
' rer: Pak dig fort, og kom aldrig meer i min

Nær-

Nærværelse! Herved vendte hun sig om, og Joseph gik fuld af Bedrovelse til sit Kammer hvor han skrev det Brev, som Læseren vil finde i det næste Capitel.

Cap. 6.

Joseph Andrews skriver et Brev til sin Søster Pamela.

Kiære Søster!

Siden jeg fik Tidender fra kiære Søster, at eders gode Frue var ved Døden afgangen, have vi havt lige saa stor et Vandheld i vort Huus; thi Ridderen Thomas Booby døde for nogle Dage siden, og det, som er endnu meere bedrøveligt, vor Naadige Frue har derover ganske tabt sin Forstand, og er bleven ligesom hun var forrykt: ingen af os kunde have tænkt, at hun vilde tage sig det saa nær, saasom der var idelig Strid imellem dem, og de kunde snart aldrig forliiges; men Taushed er best, og kiære Søster vied, at Betienterne bør ikke aabenbare det, som passerer i deres Herskabers Huuse; men uden Tvivl maa det være eder bekiendt, at de snart aldrig kunde fordrage hverandre, og jeg haver hørt Fruen

ønske ham 1000 gange død ; men saa er det, vi vilde ikke at skionne paa en Ven, førend vi have ham ikke meere. Sig ikke til nogen, hvad jeg skriver ; thi jeg seer ikke gierne, at nogen skal vide jeg aabenbarer det som skeer i Huset, men om hun ikke havde været saa stor en Dame, skulde jeg have tænkt, hun var forlibt i mig. Min hierte Pamela, lad ingen vide dette : Hun loed mig sidde ned hos sig ved Sengen, medens hun laae halv nogen der i, tog mig ved Haanden, og talte til mig ligesom en Dame taler til hendes Kiæreste i Comoedien, naar hun vil have, han skal giøre det, han ikke bør at giøre, som jeg selv har seet i (†) Covent-Garden.

Om Fruen er forrykt, hvilket jeg visseligen troer, agter jeg ikke at blive længere i hendes Tieneste, saa jeg ønskede gierne, at kiære Søster kunde forskaffe mig en Plads hos eders Herre, eller hos en anden Person i eders Naboelaug, uden det er sandt, som Folk siger at kiære Søster skal giftes med Sogne Præsten Hr: Williams. I Fald det er saa, saae jeg gierne, jeg kunde blive Degn, hvortil I veed jeg er meget vel skikked, saasom jeg vel kand læse, og derhos forstaaer at sætte Tonen paa hvad Psalme det skal være.

Jeg

(†) Convent Garden er den Plads, hvor et af Comoedie-Huusene staaer.

Jeg troer jeg faaer min Afskeed med det første, og saa snart jeg har faaet den (uden jeg faaer Efterretning fra Eder) skal jeg forføye mig ned til min Sal: Herres Gods, bare for at besøge Præsten Hr; Abraham Adams som er den bedste Mand i Verden. London er et liderligt Stæd, og der er saa liden Venskab og Fortroelighed, at den eene Naboe snart ikke kiender den anden. Hels alle gode Venner som sporger efter mig; Jeg forbliver

Kiære Søsters hulde Broder
til Døden.

Joseph Andrews.

Saa snart Joseph havde forseiglet Brevet, og skrevet Opskriften, forlod han sit Kammer, gik ned og fandt neden ved Trappen Jomfru Slipslap, som vi ved denne Leylighed skal bringe vor Læser lidet nærmere i Bekiendtskab med.

Hun var en gammel og bedaget Jomfrue, ungefehr hen ved 45 Aar, og saasom hun i hendes Ungdom havde en gang viget fra den rette Vey, havde hun dog omsider den Lykke, at forblive en reen og kydsk Jomfrue. Hendes Skionhed charmerede ikke meget: Hun var kort og vel tyk i Livet, og begavet med et rødt Kaaber-Ansigt, som var besat med nogle

faae

faae Carbuncler; hendes Næse var breed og flad, hendes Øyne vel smaa: Hun lignede en Koe, ikke saa vel ved hendes Aande, som ved de tvende store Kloder hun bar for paa sig: tilmed var det eene Been en Tome kortere end det andet, saa at hun hinkede med en megen angenem Cadence. Denne Venus havde for lang Tiid siden havt et godt Øye paa Joseph, hvorved hun dog ikke havde erlanget saa god Fremgang, som hun vel havde ønsket sig, dog forbandt hun sine naturlige Gaver med adskillige Foræringer af Thee, Confecturer, og rare Viine; hvilke hun altid havde under hendes Forvaring.

Imidlertid havde Joseph ikke bevist hende den ringeste Taknemmelighed for disse Milheds Gaver; ikke engang saa meget som et eeneste Kys, enddog jeg ingenlunde vil paastaae at hun var saa let at fornøye. I fald det saa var, tilstaaer jeg meget gierne, at han var høyligen at laste. Sandhed at sige, hun var allereede kommen til saadan Alder, at hun ganske sikkert kunde indlade sig med en Mand i alle Kiærligheds Vellyster, uden nogen Frygt for at bringe den 3die Person til Verden, som kunde forraade hende. I øvrigt, troede hun, at hun ved hendes lange Selv-Fornægtelse havde ikke alleene giovt saa stor Poenitense for den liden Forseelse, som hun i sin Ungdom havde begaaet, mem

men havde end ydermeere forhvervet sig saa stor og overflodig Skat af Fortieneſter hvorved hun i fremtiden kunde undskylde hendes efterfølgende Skrøbeligheder. Med et Ord hun besluttede at slaae sig løs, og at føre sig hendes øvrige Tid til bedre Nytte, og betale med Rente den Gield, som hun tænkte at være sig selv skyldig.

I Saadant et got Forsæt tillige med hendes behagelige Person mødte hun Joseph neden for Trappen, og tilbød ham et Glas Aquavit, hvilket han og med største Taknemmelighed imodtog, saasom han fandt sig meget nedslagen og hiertesklemt hav fuldte hende ind i hendes Kammer, hvor hun præsenterede ham et Glas Persico, og efter at hun havde bedet ham at sidde, begyndte hun paa saadan Maade hendes Tale:

'Der er sandelig ingen Ting meere urime-'lig, ey heller af større Eenfoldighed, end den 'Strid der er imellem Forstanden og et Fru-'entimers Hierte, som kaster sin kiærlighed paa 'et ungt Menniske. Ach dersom jeg nogen Tid 'kunde have indbildt mig saadan en Hændelse, 'vilde jeg heller have ønsket mig Døden 1000 'Gange, end at opleve saadan en Dag.

'Esser man en fuldkommen opvoxen Mand, 'saa er hans Væsen i det ringeste dog ærbødigt 'og sophistisk i Stæden, at en ung . . . 'saaledes veed at overfalde os og føre sig den

ret-

'rette Tid af vore Skrøbeligheder til Nytte, at 'han med en Myndighed anmoder os om at sæt-'te all regulered Erbarhed til Side, forend 'vi kunde være i Stand til at giore det mindste 'Indtryk eller Impression paa dem. Joseph, som forstod ikke det ringeste Ord af hvad som hun sagde, svarede altid: 'Ja min Jomfrue! 'Ja, min Jomfrue, repeterede Slipslap 'med en slags Vrede, tænker I at (*) relul-'tere min Kiærligheds-Flamme? Er det ikke 'endnu nok at I beteer Eder utakkemmelig for 'all den Artighed, jeg haver bevist Eder, at I 'desforuden paa en ironisch Maade forfølger 'mig? Du Monstrum, har jeg fortient sligt? 'at min Kiærlighed og bevisste Høflighedet paa 'saadan Maade skulde foragtes? Kiære Jom-frue svarede Joseph: Jeg forstaaer ikke hen-'des høye og lærde Ord; Men jeg er vis paa, 'hun har ikke den ringeste Aarsag at kalde mig 'utakkemmelig; thi i Stæden for at giore hen-'de det ringeste imod, har jeg baaret saa stor 'Godhed for hende, som hun kunde have været 'min egen Moder. Hvad siger din Slyngel? 'raabte Slipslap i Vrede, seer du mig an 'for at være din Moder? tænker du at jeg er saa 'gammel, at jeg kunde være Moder til saadan 'en Slubbert som du est? Hvad mon slig en 'Dosmer vel tænke? Jeg troer en fornuftig 'Mand vilde altiid * referere mig frem for 'nogen anden bleeg-fiiset og simpel Tos, det og maat-

'maatte være, men J fortiener mere min For-
'agt end Vrede, i det J er saa dum, at * re-
'ferere Omgiængelser med unge og lætsindige
'Skiøger frem for et Fruentimmer som besidder
'baade Forstand og Skiønsomhed. Kiære Jom-
'frue, sagde Joseph: Jeg er hende altiid er-
'kiendtlig for den Ære, hun har bevist mig udi
'hendes Omgiængelse: thi jeg er meget vel for-
'sikret om hendes Lærdom. Slipslap, som
fandt sig i lidet bedre Humeur ved det Ord Lær-
dom, sagde med en mildere Stæmme: 'Ach
'Joseph! dersom J havde saa stor Erkiendt-
'lighed for mig, som J siger, saa havde J vel
'fundet en eller anden Vey til at vise det; thi
'jeg er gandske vist * convintered om, at
'J have fornummet mit Venskab og den stoore
'Estime som jeg bærer for Eder. Ja Joseph,
'mine Øyne have imod min Villie forsikret E-
'der om mine Tilboyeligheder, hvilke ere mig u-
'muelige at overvinde. Ach Joseph! min
sode Joseph . . .

Ligesom en hungrig Tiger, som længe forgie-
oes haver forfulgt sit Rov, og bliver et uskyl-
digt Lam vaer, sprænger med største Hast at an-
ribe der, eller som en slugendes Gede af u-or-
entlig Størelse seer igiennem et flydende Cri-
tal en liden Karpe eller Karusse, som ey kand
ndgaae, aabner sin forskrækkelige Strube at
psluge den, ligesaa tillavde sig Jomfrue Slip-

slap

slap at aabne hendes forliebte Arme for at bemægtige sig den arme Joseph; men just til hans store Lykke ringede Fruen paa Klokken, hvilket befriede ham denne gang udaf hendes Kloer, og hun var nød til at opsætte hendes Forehavende til en anden Leylighed. Vi maa nu begive os til My Lady Booby og see hvorledes hun har forholdt sig, siden den Tid Joseph gik fra hende; thi han forlod hende mestendeel i samme Tilstand som den forliebte Slipslap.

Cap. 7.

En Tale imellem My Lady Booby og Slipslap, samt en Lov-Tale, eller snarere en Satire om Kiærligheds Tilbøyelighed i en høytravende Stiil.

En gammel Philosophus, hvis Navn e mig gandske gaaet af Glemme, haver væ ret af denne Meening, at Tilbøyelighederne el ler Passionerne virke m gelaa stor Forskie i Menniskens Gemyt, som Sygdomme virke et Legeme i Proportion af Temperamen terne.

Vi giøre os derfor Haab om at vore skarp sindige Læsere ville umage sig med at mærke e

Sa

Sag, som vi med største Omsorg og Flid haver ladet os være angelegen, nemlig at vise den Forskiel, som var imellem den Kiærligheds Virkning, som lod sig mærke i My Lady Boobys sagtmodige Gemyt frem for den gemeene og u-ordentlige Bevægelse som befandt sig hos den hidsige Jomfrue Slipslap.

En anden Philosophus, hvis Navn jeg og har glemt, siger at saadant et Forsæt, som ere fattet, i Fraværelsen af den man elsker, forsvinder gemeenligen i dens Nærværelse. Resten af dette Capitul ville vi betiene os af som en Forklaring paa begge disse tvende kloge Philosophiske Anmærkninger.

Saa snart havde ikke Joseph forladt My Lady Boobys Gemak, (som allerede er blevet sagt) forend hun begyndte med største Fortvivlelse at overveye hendes Opførsel. Hendes Kiærlighed forvandlede sig til et stærkt Had, og hendes Hovmod formerede hendes Pine: Hun bar største Afskye til hendes meget gemeene Tilboyeligheder, og til Joseph, fordi hun havde ikke haft bedre Fremgang. Ikke desmindre tænkte hun nu at have overvundet all Fare: Besluttede derfor ved sig selv, strax at bortjage ham baade fra hendes Huus og Nærværelse.

Efter at hun havde vendt og tumlet sig et par hundrede gange i Sengen, og holdt mange Taler med sig selv i Centrum (hvilke vi oprigtig ville ha-

ve meddeelt vor Læser, dersom vi ikke havde noget bedre at berette ham,) ringede hun endelig paa Klokken, som vi allerede have mærket, og samme Øyeblik havde den Fornøyelse at see hendes troe Tienerinde Jomfrue **Slipslap**, som var ikke mindre misfornøyet med den uskyldige **Joseph**, end Fruen selv var.

Slipslap, sagde My Lady Booby, naar har I seet **Joseph**? den arme Jomfrue, blev saa forskrækket, over at høre hans Navn nævne, i saa vanskelig en Tiid, at det var med største Umag hun kunde skiule for hendes Frue den store Bestyrtelse og Frygt hun var kommen i, svarede, dette dog u-agtet, med temmelig god Friemodighed, at hun ikke havde seet ham den heele Morgen. 'Jeg frygter, sagde My Lady, at han er en ung 'vild Krabat. Ja sandelig er han saa, svarede 'Slipslap, og dertil meget ugudelig. Han er 'hengiven til Drik, Spillen og Slagsmaal, og 'det som er endnu værre, han omgaaes med li- 'derlige Skiøger. O! Ho! sagde My Lady 'dette havde jeg aldrig tænkt om ham. Ach naa 'dige Frue, svarede Kammer-Pigen, han er saa 'overgiven en Knægt, at dersom Fruen har ham 'længere i Tieneste, beholder hun ikke een eneste 'Moe i Huuset, undtagen mig selv. Imidlertiid 'kand jeg ingenlunde begribe hvad Skiønhed de 'kunde see paa hans Person, at de ere saa forher- 'te i ham; thi i mine Øyne er han saa hæslig som 'den onde Aand.

'Ney men, svarede My Lady, han er 'ikke heller saa meget hæslig. Ach naadige Frue! 'raabte Slipslap, jeg seer ham an for det al- 'leruselste Creatur i Verden.' Uden Tvist, Slip- slap, svarede My Lady tager I feyl: men hvilken af Pigerne har I da Mistanke om? naa- 'dige Frue, svarede Slipslap: Der er Mette 'Stue-Pige, som jeg mestendeels kunde giøre min '* corporlig Eed paa, at hun laver fremmelig 'til Barsel ved ham. Hvad? raabte My Lady 'paa Døren med hende paa Timen, og betal hen- 'de hendes Løn; Saadanne Skiøger tillader jeg 'ikke et Øyeblik at være i mit Huus, og Joseph 'kand I give Afskeed tillige med. Vil da Fruen 'jage ham bort Stande pede, sagde Slipslap? 'maaskee, naar Mette er borte, bliver han vel 'klogere, og hendes Naade veed, at han er en 'temmelig troe Betienter, og en god, stærk, frisk 'Knos nok. Jeg befaler, at han endnu i denne Dag skal herfra, svarede My Lady, med en slags Hæftighed: 'Jeg troer, at Naadige Frue, 'gior bedre, at hun har den Godhed og prøver 'ham endnu lidet længere, bad Slipslap, mine 'Befalinger maa ingen disputere, sagde Fruen i Vrede: Er I maaskee ogsaa selv forliebt i ham? Hvem? jeg? Naadige Frue! svarede Slip- slap med Blussel. Det skulle giøre mig * y- derlig (†) Ondt, om naadige Frue havde den

†) Yderlig, betyder inderligt. Et af pendes utydelig Ord.

' ringeste Grund til at * despectere mig for at
' bære Godhed for nogen Mands-Person. Og
' efterdom det er hendes Villie, gaaer jeg med stør-
' ste Behag hen at fuldbringe samme. Med stør-
ste Ubehag troer jeg hellere, sagde My Lady, og
at det maa skee strax.

Jomfrue Slipslap gik uden videre Modstand bort, og My Lady havde neppe kastet sig et par gange om i Sengen, førend hun med all hendes Magt begyndte igien at ringe paa Klokken: Slipslap, som unødig var bortgaaen, var i Øyeblikket hos Frøen igien, som befalede hende, at Joseph skulle blive, og Mette strax afskaffes uden videre Forhaling. Slipslap gik meere fornøyet bort denne gang, end den forrige; Men samme Øyeblik var My Lady (efter at hun havde vel overlagt ved sig selv, hvad hun havde giort) fortrydelig over hendes megen Vankelmodighed, heldst da hun fandt hendes Kiærlighed igien at stiige tilige med dens farlige Følger, begyndte derfor at ringe paa Klokken efter Slipslap, at hun skulle komme til hende igien, og sagde: At hun bedre havde overlagt Sagen, og var reloiveret, at afskaffe Joseph, hvilket hun befalede hende at giøre samme Øyeblik.

Slipslap, som alt forvel kiendte hendes Frues hæftige Sinds-Bevægelser, understoed sig ikke at svare det ringeste derimod: tilmed vilde hun

hun ikke nacardere hendes Tieneste, for den smukkeste Adonis eller Hercules i den heele Verden: Forloed derfor Fruen den 3die Gang, hvilket ikke saasnart var skeed, forend den lille Gud Cupido som frygtede for, at hans kiærligheds Spil var ikke endnu fuldkommen satt i Værk, greb en af hans skarpeste Piile som han havde i sin Kogger, hvilken han lod flyve ind i Fruens Hierte.

At sige det med andre og tydeligere Ord. Hendes Tilbøyeligheder triumpherede i dette Øyeblik over hendes Forstand. Hun raabte altsaa Slipslap nok engang tilbage, og sagde, at hun havde nu besluttet, først at tale med Joseph, og selv at examinere ham, og at hun skulle sige ham, at han strax skulle komme op: Denne Vankelmodighed, bragte Kammer-Pigen paa adskillige Tanker som maaskee havde en god Grund, og hvilke vi ikke finder nødvendige at meddele vore erfarne Læsere.

My Lady Booby ville nok engang have kaldet hende tilbage igien; men kunde ingenlunde faae Sind dertil, saa at alle hendes Tanker vare henvente til, hvad Maade hun skulle begegne Joseph paa, naar han kom ind: endelig besluttede hun, at holde sig hendes Stand efterrettelig, og alleene tillade sig den Fornøyelse, at beskue ham den sidste Gang, med det faste Forsæt,

at handle ham haanligen, give ham Afskeed og aldrig see ham meere.

O! Elskov, hvilken Fornøyelse har du dog ikke i at plage og martre dine Tilbedere af begge Kion! Du er ikke alleene dermed fornøyet, at forblinde dem; men gior, at de selv maa hielpe at binde for deres egne Øyne! Deres Daarligheder, er dig en Lyst! Du leer ad deres Suk og Taare, og deres Vee og Klage, er for dig en deylig Musique!

Ikke den kunsterfarne Rich (†) som forandrer Mennesker til Abe-katte, Hunde, Hiulbører og hvad som bedst fornøyer hans Phantasie, er i Stand til saadan, at forandre, nogen menneskelig Skabning.

Langt mindre den store Cibber, som efter egen Indbildning blander, forvirrer og overtræder de beste og lærdeste Regler i Gramatica, og paa nye omstober alle Ord i det Engelske Tungemaal; han formaar ikke at giøre saadan en underlig Forvandling som du:

Du forvandler Forstand til Raserie og Fornuft til Daarlighed; Ja, du berøver os Synet, betager os Horelsen, og misunder Næsen den Sands at lugte;

Saasnart Siælen er din Magt, ere de største Ting som forekomme Synet, usynlige: Den aller-

(†) Denne er Maitre af et Comedie-Huus i London, og derhos en Excellent Arlequin.

Allerstorste Lyd kand ikke hores, og den herligste Desmer ikke lugtes; Naar du vilt bliver et Muld-valps Skud til et forfrækkeligt Bierg, en Mund-Harpe til en Trompette og en Natt-Vogn til et Jasmiu-Blomster; Du giver den Forsagte Tapperhed, den Gierrige Gavmildhed, den Hovmodige Ydmydhed og en Tyran Mildhed! Kort, Du vender ud og ind paa Menneskets Hierte ligesom en Taskен-Spiller paa sin Pose, og bringer frem hvad dig synes bedst. Om nogen skulle tvivle herpaa, kan han ikkun læse det efterfolgende Capitul.

8. Cap.

I hvilket, paa en meget smuk Skrive-Maade, Historien fortsættes og beskrives det som tildrager sig imellem Lady Booby og Joseph: hvor den sidste haver givet et Exempel, som vi tvivler paa, at nogen i dette syndefulde Seculo vil efterfolge.

Hesperus, den omlobende Natte-Ravn, havde allerede ifort sig sine Klæder og gniet sine sovnige Oyne, og efter hans Exempel, havde vore Tiders Natte-Ravne forladt deres Leye, for at fornoye sig med Natte-Spil og omlobendes Tids Fordriv. Thetis, den gode Huus-

Moder bagede Pande-kager for at trøstere hendes Mand Phoebus med, efter at han havde baaret Dagens Byrde og Heede. Efter den gemeene og sædvanlige Talemaade var det Aften, da Joseph blev kaldet op til hans Frue.

Men, saasom vi finder det nødvendigt at conservere denne Dames Honneur, som er Heltinden i vor Historie, og vi desforuden have den største Ærbødighed for denne Part af det menniskelige Kion, ere vi forbunden, forend vi aabenbarer formeget af mig Lady Boobys Skrøbeligheder for vore Læsere, at beskrive den store Fristelse, hvilken var i Stand til at overvinde den stærkeste Modstand af det allerdydigste Gemyt! hvilket vi haabe vil bevæge Læserne snarere til at beklage end laste de Skrøbeligheder, som vor menneskelige Natur er underkastet.

Vi haab[illegible] derfore, at de gode Damer ville i Henseende til adskillige mange og u-endelige Skiønheds Gaver, som denne u-forlignelige unge Person besad, ikke være forstræng med at fælde for Haard en Dom o[illegible]r denne Dame, som maaskee besad lige saa stoer Kydskhed, som mange skinhellige Matroner, der haver ført en u-skyldig Leve-Maade i al den Fornøyelse som, en til Vellyst hengiven Stad kunde give, og siden i deres 50 Aar lade sig finde tvende Gange om Dagen i Kirken far at opofre deres Taksigelse for den Maade, som haver bevaret den i saa man-

mange Fristelser, af mindre Fare end denne som My Lady Booby blev underkasted.

Josep Andrews var nu i hans eet og Tyvende Aar, af en meere end middelmaadig Skabning: hans Lemmer herlige og vel dannede hans Skuldere vare brede, og hans Arme og Been af en lige Proportion, han var stærk uden ringste Plumphed, hans Haar var Castanie brunt og floy i naturlige Lokker over hans Skuldere hans Pande var hoy og glat, af hans glimrende Øyne straaldte en behagelig og igiennem trængende Ild, hans Næse var noget Romansk, hans Tænder hvilde og ordentlige, som viiste sig, naar han aabnede de allerdeiligste Læber som man i Verden kunde ønske at see: hans Ansigtes Farve var en Blanding af Roser og Lilier, og overdraget med et Duen, som just begyndte at udspringe. Kort at sige, hans Aasiun og heele Ansigtes Skikkelse gav den angenemmeste Emfindtlighed tilkiende de som hans Hierte besad, og, om vi lægger dertil hans ubeskrivelige Nethed i hans Dragt kunde han meget vel bleven Anseet for en fornemme Person hos dem som ikke have haft stoer Omgiængelse med saadanne. Saaledes var denne uforligneliae Person beprydet da han stillede sig for hans Frue, som stiltiende betragtede ham nogle Minuter og derhos adskillige gange forandrede hendes Sind i Henseende, paa hvad Maade hun ville tiltale ham?

Endelig begyndte hun saaledes:

'Joseph! sagde hun, Det gior mig ondt, at jeg 'dagligen horer saa mange Klager over eder, og 'at eders Opforsel imod Pigerne i Huuset er saa u'blue og meget u-forskammet, at de ikke kunne 'forrette deres Sager i nogen slags Roe for eders 'uordentlige Væsen, jeg meener dem som Dyden 'har givet Styrke nok til at imodstaae eders u-gu'delige Tilbud; Hvad de andre angaaer (thi 'jeg veed der ere nogle skiødesløse Skiøger, som 'ikke ere værdige at bære Navn af et dydigt Fruen'timmer) de tage sig vel i Agt at klage over eder. 'efterson de ere ligesaa villige til at imodta'ge, som I til at tilbyde eders ugudelige Friheder, 'helst hun, som nu bær Vidnesbyrd om eders e'gen Daarlighed, og for samme Aarsags skyld er 'nu bleven bortjagen.

Ligesom et Menneske der ved et Torden-slag er bleven forskrekket, saa blev den arme Joseph ved denne falske Angivelse bestyrtset; han forandrede sin Farve og blev snart bleeg snart rød i Ansigtet, og loed mærke megen stor Uroelighed, hvilket My Lady ansaae som en slags Bekiendelse angaaende hans Forbrydelser, og foer videre fort.

'Kom hid Joseph! dersom du havde haft en an'den Frue end jeg, havde hun for saadanne grove 'Misgierninger bortjaget dig; Men jeg har stør're Medlidenhed med din Ungdom, dersom jeg 'kunde vøre forsikret om, at du ey mere ville fal'de i saadanne farlige Strikker. Tag dig i agt 'min Søn, lagde hun til, (og loed med samme hen-

'hendes Haand u-agtsom falde paa hans) saa-
'dan en artig Person kunde med Tiden giore sin
'storste Lykke. Naadige Frue! svarede Joseph
'jeg sværger hende til, at jeg er meget falskelig
'bleven anklagen; thi jeg kand med Sandhed si-
'ge, dersom det ikke var paa deres Klæde-dragt,
'vidste jeg ikke om de vare Mands- eller Kvin-
'des-Personer. O phui! Joseph! faldt hun
'ham i Talen, dette er at legge Synd til Synd, i
'at dolge Sandhed, jeg kand forlade Eders forste
'Bræk, men jeg bærer storste Afskye for en Løg-
'nere.

'Naadige Frue! svarede Joseph: med Yd-
'myghed, jeg haaber hun vil ikke tage det ilde op,
'at jeg paa saadan Maade paaskaaer min Uskyl-
'dighed; thi jeg kand forsikre hende ved alt det som
'er baade Helligt og Godt, at jeg aldrig haver
'nydt det ringeste af dem, undtagen et uskyldigt
'Kys. Et Kys? raabte My Lady gandske be-
'vægelig med mere Kiærlighed en Vrede i hendes
'Øyne: Et Kys! kalder I det uskyldigt? et Kys
'er en Forløber for alt det øvrige: Tænker I at
'jeg kand troe saadan en ung Karl, som I af E-
'ders Alder, vil lade sig noye med et Kys? Ney,
'ney, Joseph! et Fruentimmer som vil tillade
'Eder det, hun tillader Eder ogsaa meere. Jeg
'frygter, I vilde holde Eder nærmere til hende,
'end at hun saaledes slap fra Eder.

'Hvad vilde du vel tænke Joseph! om jeg
'for Exempel ville tillade dig at kysse mig? jeg vil-

de

» de snarere doe paa Stædet, svarede Joseph,
» end tænke paa slig en u-blue Giærning. Ikke
» desmindre har man kiendt Damer, som haver
» tilladt deres Laqvaier saadanne smaae Friheder,
» sagde My Lady, hvilke dog ikke besadde den
» tiende Part af Eders Artighed: Siig mig der-
» fore Joseph! hvad Tanke ville I vel fatte om
» mig, dersom jeg tilloed Eder saadan Frihed?
Naadige Frue! svarede Joseph: jeg skulle tæn-
» ke, at hun fornedrede sig selv udi dybeste Grad.
» Det var min Sag og ikke din, det maatte jeg
» selv forsvare, faldt hun ham i Talen; Men siig
» mig Joseph! vilde du vel være fornoyet med
» et Kys, og ikke vider overtræde den Erbodig-
» hed, som du burde bevise mig? Naadige Frue!
» sagde Joseph: om saa var, haaber jeg at Him-
» melen vilde forlene mig Styrke nok til at bevise
» naadige Frue den Ære som hende tilkom, og ik-
» ke begaae nogen Slags Daarlighed imod mine
» Pligter og Dyder.

Den gunstige Læser har uden Tvivl hørt om et Billede Poeterne taler om, hvilket forestiller Forskrækkelsen.

Det er ham ogsaa bekiendt (med mindre han er meget u-vidende) at baade Skræk og Vrede havde saa stærk en Virkning hos Kong Crœsi Søn, at hans Tunge blev los i et Øyeblik, og at han, saa stum han og tilforn var, herefter altid kunde meget vel tale. I har og vel seet, naar et

Spø-

Spøgelse udi et hvidt Klæde med en sagte Musique og et bepudert Ansigt kommer stigende neden op af et Theatro, hvad Skræk man da har mærket i Tilskuernes Ansigter:

Hverken Phidias eller Praxiteles, om det var mueligt, at de kunde igien fra døde opstaae, ey heller Hogarth min gode Ven, med sin uforlignelige Pensel er i Stand til at afmale saadan en Skræk, som vilde overkommet dem, som ved disse sidste Ord af **Josephs** Tale, skulde seet **My Lady Booby.**

'Eders Dyder! sagde Hun, efter tvende 'Minutters Taushed. Ak! Uforlignelig, e'ders Dyder! Jeg vilde for have død, forend 'jeg havde tænkt det. Har J den Uforskammen'hed at tale saaledes til mig? naar en Dame saa'ledes ville fornedre sig, at hun opofrede all Er'barhed for at beviise Eder den største Gunst hun 'kunde bære Eder med, skulle da Eders Dyder i'modstaae hendes Begiærligheder? Og naar hun 'havde overvundet hendes egne Dyder, skulle hen'de da mode nogen Modstand af Eder? Naadige 'Frue! svarede **Joseph**, jeg seer ingen Aarsag, 'at, fordi hun ingen Dyder besad, jeg derfor skul'le ey heller besidde nogen: Eller at, fordi jeg er et 'Menniske af fattig Tilstand, jeg derfore skulde 'fornøye hendes udydige Tilboyeligheder. Ach! 'jeg taber all Taalmodighed, raabte **My Lady**: 'har man nogen Tid hørt af Mands-Personers 'Dyder? Vil Øvrigheden som straffer Synd og

Ond-

'Ondskab, og Præsterne som prædike derimod,
'ikke ofte selv overtræde Dyden? og kand saadan
'Nar, en ung Pog som du, tale om sine Dyder?
'Naadige Frue! sagde Joseph, denne Pog, og
'denne Nar er en Broder til Pamela, og han
'vilde før doe, end at Dyden, som saa herlig skin-
'ner i hans Søster, skulle ved ham bekomme den
'ringeste Plet: Det gior mig ondt, at der ere
'saadanne slette Folk til, som naadige Frue siger,
'og jeg ville ønske, de havde Leylighed til at læse
'de Breve, som min Fader har tilsendt mig fra
'min Søster: Jeg tvivler ikke paa, at jo saadant
'et Exempel ville bringe dem paa den rette Vej. Din
'uforskammede Slyngel! raabte My Lady halv
'rasendes, torst du understaae dig at nævne din
'Syster udi min Nærværelse, og kaste mig min
'Slægtings Daarlighed i Næsen, som hand for
'din skinhellige Syster, en liden ung Tøyte, har
'begaaet? Pak dig fra mine Øyne Uforskamme-
'de! og gior dig færdig endnu i denne Aften, at
'gaae paa Døren: Dit Liberie skal jeg lade dig
'affore, og jage dig dette Øyeblik af Huuset. Det
'gior mig hiertelig ondt, naadige Frue! sagde
'Joseph, om jeg har fortornet hende; thi jeg er
'vis paa, at jeg aldrig har tænkt det. Ja Dos-
'mer, svarede hun, du har været af den Indbild-
'ning, at jeg haver baaret Godhed for dig, fordi
'jeg med en slags Frihed haver indladt mig i Sam-
'tale med dig, for at udforske Sandheden om det,
'som mig om din liderlig Opførsel var sagt. Hvor-
paa Joseph tilsidst svarede, at alt hvad han ha-

de

de lagt, var allene i Hensigt til hans Ukyldighed. Herpaa formeerede sig hendes Vrede udi høyeste Grad, at hun strax jog ham ud af Kammeret.

Saa snart han var gaaen, og Fruen fandt sig alleene, brød hendes Hierte ud i den største Exclamation: 'Ach! weh! hvortil kand dog 'vore Passioner og Tilbøyligheder bringe os? 'Hvad Daarlighed og Gemeenskab bringe de os 'ikke til at begaae? Hor viiselig gjorde vi ikke, om 'vi i Fødselen strax undertrykte den; thi der kunde 'vi alleenne forsikre os om at overvinde den: In- 'gen af vort Kiøn, kand med nogen Vished sige: 'saa vidt vil jeg gaae.

'Har jeg ikke blottet mig selv for min egen 'Laquai? Ach det er mig umueligt at udstaae 'den Skam naar jeg betragter min Daarlighed. Herpaa ringede hun meget stærkere paa Klokken end fornoden giortes; thi Slipslap, hendes troe Tienerinde, var nærmere til haande end hun troede: efterdi hun ved hendes forrige Samtale med Fruen havde fattet en slags Mistanke, saa havde hun heele Tiden opholdt sig i det neste Gemak, og flittelig lagt Øret til Nogle-Hullet, hvorved hun havde hørt hvert Ord, som blev talt imellem hendes Frue og Joseph.

Cap.

Cap. 9.

Om det som tildrog sig imellem My Lady og Jomfru Slipslap, hvilket enhver, som læser det den første gang, ikke vel vil forstaae.

Saasnart Kammer-Pigen var kommen indi Gemakket, sagde Fruen til hende: Slip-'slap! jeg finder formegen Aarsag og Grund til 'at troe alt det som I har sagt mig om denne u-gu-'delige Knegt Joseph; Jeg har besluttet at 'jage ham bort. Derfore befaler jeg eder, at 'I strax forfoyer eder til Forvalteren med min 'Ordre, at han betaler ham hans resterende Løn.

Slipslap, som hidindtil havde forholdt sig med all Ærbødighed og Underdanighed imod sin Frue, dog mere af Tvang end en god Villie, tænkte, at denne hendes beveedste Hemmelighed, havde givet hende en Ræt til, at til Side sætte den Forskiel, som var imellem hende og hendes Frue, og derfore gav hende et temmeligt grovt Svar: Jeg 'ville gierne ønske, sagde hun, at Folk vidste, hvad 'de ville have, saa blev jeg ikke saa tidt kaldet til-'bage igien paa halv veyen af Trappen. My 'Lady svarede, at hun nu havde fattet en Reso-'lution, som ingen skulle være i Stand til at op-'hæve. Det fortryder mig, sagde Slipslag, og 'havde jeg nogentlunde kunde giætte, at I saadant

ville

'ville have fortfaret med den arme Dreng, skulle
'I aldrig have blevet klogere paa iden Sag.
'Hvilken Allarm er her ikke for en Bagatelle?
'Bagatelle! svarede My Lady, tænker I, at
'jeg vil tillade saadan Utugt i mit Huus?

'Om en hver Laquai skal bortjages, svarede
'Slipslap som taler lidet venlig til Pigerne, kom-
'mer Fruen vist nok selv til at lukke Karreten op,
'med mindre hun vilde leye sig et Partie Castra-
'ter til at betiene hende, hvilke jeg ikke kunde taa-
'le at see, endskiondt jeg horer dem synge i en
'Opera.

'Gior som jeg befaler eder, sagde My Lady,
'og lad mig ikke videre hore eders uhoviske Tale-
'maader. Hille min Tree raabte Slipslap O-
'rene ere ofte den delicateste, Part paa somme
'Folk.

My Lady, som forundrede sig over den nye Stiil som hendes Kammer-Pige talede i, og begynte at giette Aarsagen, raabte hende tilbage, og begierede at vide ved hvad Leylighed hun var kommen til den Frihed, at bruge hendes Mund paa saadan en usædvanlig Maade.

'Frihed! raabte Slipslap, jeg veed ikke hvad
'Fruen meener med Frihed, jeg troer, at Betien-
'terne maae lige saavel betiene sig af deres Munde
'som deres Herskaber.

'Mig synes de giore det, og dertil temmelig
'grovt, svarede My Lady, hvilket jeg ingenlun-
'de vil tillade Eder.

'Jeg veed ikke af nogen Grovhed, som jeg har 'begaaet, sagde Slipslap.

'Og jeg siger: I har, og det paa en meget 'plump Maade, svarede My Lady, og dersom 'I ikke forandrer Eders Opførsel, er dette Huus 'for Eder ikke noget blivende Stæd. Min Op'førsel og Høflighed, raabte Slipslap, har al'tid været ulastelig, og GUD skee Lov! der ere fle're Tieneſter end een i Verden, og jeg veed vel, 'hvad jeg veed. Jh! hvad veed I da min Jom'frue? svarede My Lady: Jeg er ikke meere 'forpligtet til at sige det, end til at dølge det, sag'de Slipslap. Saa see eder om en anden Plads, 'svarede Fruen i Vrede.

Ja hiertelig gierne, sagde Kammer-Pigen, som meget fortornet slog Døren i efter sig.

My Lady fornam nu for vel, at hendes Cammer-Pige vidſte mere end hun ønskede at hun skulle vide, og tvivlede ikke meere paa, at Joseph jo maatte have aabenbaret deres første Samtale for Slipslap; Dette formerede hendes Afskye til ham paa nye, og stadfæstede hendes Forsæt at skille sig ved ham.

Men at skille sig ved Kammer-Pigen, var ikke saa let en Sag, tilmed var hun meget omhyggelig for hendes egen Reputation, saasom hun vel vidſte at den største Fornøyelse i Verden dependerede deraf, besynderlig Korte-Spill, og at gioree

giore Reverentzer i offentlige Forsamlinger, og den Lyst til at opofre andre Fruentimmers gode Rygte, hvorudi hun paa en uskyldig Maade særdeles fornøyede sig. Hun derfor besluttede hellere at bære over med Cammer-Pigens grove Opførsel, end at tabe Fordeelen af saa mange herlige Privilegier. Hvorpaa hun strax sendte Bud til Forvalteren Hr. Peder Fraads, hvilken hun befalede at betale Joseph sin Løn, tage Liberiet fra ham, og jage ham paa Døren endnu samme Aften. Hun begav sig derpaa til Slipslap, og efter at hun havde opmuntret sig med ein klein Gláschen, som stod i Cabinettet, begyndte hun paaefterfølgende Maade: ‘Slipslap! hvorfor vil ‘I, som veed mit hidsige Sind, opvække mig til ‘Vrede ved Eders underlige Talemaader? Jeg er ‘overbeviist om Eders Ærlighed, og ville nødig gi‘ve Eder Afkeed.

‘I har og i mange Tilfælde fundet mig, Eder ‘gunstig og bevaagen, og jeg troer I har ikke rin‘geste Aarsag til at beklage Eders Tilstand, langt ‘mindre, at ønske Eder en anden Tieneste: Sig ‘mig, hvorfor søger I at mishage mig ved at re‘petere mine Ord, som I vel veed er en Ting, ‘jeg bærer største Afsky for i Verden.

Den forsigtige Cammer-Pige, som havde haft Tid til at overlegge vel Sagen, og med god Grund troede, at en Tieneste, som hun allereede havde, var meget bedre end den, som hun først maatte vente, begvemmede sig til en slags Ydmyghed; Og efter-

di hun fandt hendes Frues gode Sinde-Laug, paastod hun ikke heller længer nogen Vanskelighed i at blive forligt, hvilket My Lady endelig bragte til Veye, ved en Foræring af en Adriene og et Skiort.

Imidlertid prøvede dog Slipslap et par gange, at tale til Josephs Beste; Men saasom hun fandt, at det var forgiæves, og at My Ladys Hierte var for haardt og ubevægeligt, holdt hun det ikke meere for tienligt, at blande sig videre udi denne Sag, ey heller at tale meere derom. Hun tænkte der vare fleere Laquayer i Huuset, end Joseph, og om endskiont de ikke var saa smukke, vare de dog lige saa duelige og stærke som han; og naar hun tilmed overlagde, hvor slæt hendes Artighed imod ham var bleven belønnet, og hvor megen Confect og god Viin hun havde forgiæves anvendt paa en saa u-taknemmelig Tølper, lod hun tilsidst hans Partie ganske fare, og forføyede sig med sin Foræring til sit Kammer, hvor hun giorde en Visite til en stor Steen-Flaske, som havde en u-forlignelig Virkning paa hendes Philosophiske Temperament. Alligevel var My Lady ikke saa gandske roelig: Hun, den arme Frue, var i største Angst, naar hun tænkte paa, at hendes Ære og gode Ryate var i hendes Betienteres Magt. Ikke desmindre trøstede hun sig dog derved, og overtalede sig selv til at troe, at Joseph havde vel ikke gandske forstaaet hendes Meening.

I det ringeste var hun forsikret om, at hun

ikke havde sagt nogen Ting udtrykkelig til ham, og hvad Slinslap anbelangede, hende tænkte hun ved Forærninger at bringe til at tie: Men hvad der meest laae hende paa Hiertet, var, at hun endnu ikke havde gandske overvundet hendes forliebte Tilbøyeligheder; Cupido laae endnu paa Luur i Hiertet, og Vrede og Foragt forblindede hendes Syn saa stærk, at hun ikke kunde fornemme ham. Hundrede gange var hun i Begreb, at ophæve hendes allerede fattede Dom over dette unge Menniske. Kiærlighed og Medlidenhed begyndte nu at tale for ham, og hvidskede hende tidt noget udi Øret, som var til hans Beste, og skiulte hans Feyl: Men derimod erklærede Hævn og Hovmod sig offentlig imod ham, og var den elendige Frue paa saadan Maade forvirret af disse gienstridige Passioner, hvilke, snart at siae, havde sammensveret sig til at sønderrive Hiertet i denne ulyksalige Dame.

Saaledes haver jeg hørt i Tampe-Retten, at Hr. Confusius og Hr. Subtilitius, tvende lærde og stridende Advocater, som viide at giøre Sagens Udfald, for Tilhørerne tvivlsom: Snart bruger Suptilitus et Argument som Confusius ikke kand kuldkaste, snart kommer Confusius med et som Subtilitius ikke kand modsige: Snart har den eene Rett, snart den anden; indtil Sagen bliver tilsidst saa forvirret, at hverken Dommeren eller Tilhørerne kunde finde Reede der udi, og de omhygelige Procuratore ere selv i Tvivl og vildereede.

Eller som detgaaer i Samvitigheden hvor Ære og Reedelighed trækker en Vey, og en Guld-Borse en anden.

Ja om det var vor Sag, at anfore Lignelser, kunde vi producere utallige; men vi ville heller begive os til Joseph af Frygt for, at vor Læser skulde være i nogen Slags Angest for ham.

10. Cap.

Joseph skriver igien til sin Søster; og hvad der forefaldt imellem ham og Hr. Peder Fraads, Forvalteren ꝛc. Samt hans Afskeed fra My Lady Boobys.

Den bedrovede Joseph maatte have været alt for taabelig til at bære Navn af Helten i denne Historie, dersom vi længer loed ham blive u-vidende om My Lady Boobys Foretagende, og hvor hen hun sigtede, Aarsagen var denne, som vor Læser allene maa tilskrive hans velmeenende og oprigtige gode Hierte, at han ikke vilde aabenbare eller giore den Mistanke bekiendt, som han havde fattet til hende, uden at han var derom vel og fuldkommen overbeviist. Saasnart han var kommen hende af Syne, begav han sig

til

til sit Kammer, hvor han, efter at han ved sig selv havde betragtet de mange ulykkalige Tiltælde, som de ere underkastede, der besidder lidet mere Skionhed, end deres Næste, tog Pen i Haand og skrev efterfølgende Brev til hans Syster **Pamela**.

Kiære Søster Pamela!

Jeg formoder, at dette Brev vil finde Eder ved god Helsen og Sundhed. Ach! hvad Nytt har jeg ikke at fortælle Eder! **My Lady** er gandske forliebt i mig, det er at sige, hvad store Folk kalder at være charmeret, hun søger at spilde min Velfærd; Men jeg haaber, at Himmelen vil forlene mig Styrke nok, end at jeg skulle skille mig ved min Uskyldighed for den bedste Dame i Verden. **Hr. Adams** har ofte sagt mig, at Kydskhed er lige saa stor og nødvendig en Dyd hos Mands-Personer som hos Fruentimmer; Han siger og, at han aldrig haver elsket nogen anden end hans Ægtefælle, og jeg agter altid at følge saa got et Exempel. Dette har jeg i Sandhed at tilskrive hans gode Prædikener tillige med Eders Breve, som opholde mig i mange farlige Fristelser, hvilke han siger man ikke kand samtykke, uden at fortryde dem i denne eller den anden Verden; Da hvorfore skulde jeg lade det komme an paa Anger og Ruelse paa min Sotte-Seng, naar jeg kand doe sovende? Imidlertid er jeg dog forneyet ved, at Fruen jog mig udaf Gemakket; Thi jeg havde

mestendeelen forglemt alt det gode som Hr. Adams havde lært mig: Jeg tvivler ikke kiære Søster paa, at GUD jo vil forleene Eder Naade, og opholde Eder i Dyden imod alle paakommende Fristelser. Forglem mig ikke i Eders Bønner, at jeg og kand komme til at fuldbringe det samme; Thi der er flere end een, som mig efterstræber; Men jeg haaber at føre mig Eders Exempel til Nytte, tillige med den første Joseph, hvis Navn jeg bærer, ogsaa at imodstaae alle Fristelser, af hvad slags de og monne være.

Førend Joseph havde fuldført sit Brev, blev han indkaldet af Hr. Peder Fraads, for at annamme Resten af hans Løn, som var ikkun liden; thi af 8 Pund Sterling aarligen, gav hand sine Forældre de fire.

Tilmed havde han nogle gange været nødet til, at tage Tilflugt til Hr. Peder Fraads, som ved nødvendige Leylighedet pleyede at forstrække Betienterne med deres Løn, dog ikke førend den var forfalden; Men naar det behagede ham at betale dem, hvilket gemeenligen skeede et halvt Aar efter at Lønnen var forfalden, og det imod en meget billig Rente af 50 pro Cento eller lidet meere: Paa denne kiærlige Maade, som end og udstrakte sig til mange andre, ja vel somme Tider til hans egne Herskaber, havde den gode ærlige Mand dog saa vidt bragt det, at han af slæt intet havde i faa Aar oplagt sig en liden Sum af 100000de Rdlr. eller saa omtrent.

Efter

Efter at Joseph havde bekommet Resten af sin Løn, maatte han udtrække Liberiet, og fandt sig nødet til at laane en gammel Liberie-Kiortel, og et par Burer af en af hans Med-Tiener; (thi han var meget vel elsket i Huuset, saa at enhver ville hielpe ham) ellers maatte hand have gaaet bort i bare Skiorten.

Hr. Peder befalede ham videre, at han strax maatte forføye sig ud af Huuset, og ikke forblive længer der, end saa længe han pakkede sine Sager sammen, hvilket og snart skeede, og med en liden Byt Linnet under Armen (efter at han paa den allerbevægeligste Maade med sine Medtienere havde taget Afskeed) gik han Klokken 7 om Aftenen af Huuset.

Han gik ikke langt, forend han begyndte at overlægge ved sig selv, om han skulde fortsætte sin Reyse strax, eller see sig om et Logemente og forblive i London til om Morgenen; Men saasom det var et deylig Maanskin, hialp det ham til at begynde sin Reyse samme Øyeblik: Tilmed havde han en anden Aarsag, hvilken vor Læser uden Hexerie ikke kunde giætte, dersom vi i det næste Capitul ikke berættede ham den.

11. Cap.

Adskillige u-formodentlige Tilfælde.

Man siger tidt om en eenfoldig Krop, naar man vil tilkiende give hans Eenfoldighed, at han er let at see igiennem. Dette kand efter mine Tanker ligeledes appliceres paa en eenfoldig Bog, af hvilken Læseren kand giætte Slutningen paa det første Blad. Vi ville derfor, i Stæden for at passe det til noget besynderligt Værk, udvælge i vor Historie det som er tvert imod, og hvor Scenen aabner sig Peu à peu, og vi ville holde ham for en meget skarpsindig Læser, som kan see tvende Capituler for ud.

For denne Aarsags skyld, have vi fortiet nogle Materier, som vi nu finde nødvendige at forklare; thi man kunde først forundre sig over Josephs u-ordentlige Begiærlighed til at quittere London i saadan Hast som allerede er sagt. Og for det andet, som nu skal siges, hvorfor han ikke strax begav sig paa Reysen til sin Fader og Moder, eller til hans kiære Syster Pamela; men heller udvalgte at besøge hans Salig Herres Ridderen Boobys Gods.

Gives derfor hermed tilkiende, at udi samme Sogn som dette Gods laae, tiente en ung Pige hvilken Joseph, endskiønt han var den lydigste Søn og bedste Broder, havde dog mere Begiær-

lig

lighed til at see, end hans heele Slægt. Hun var en fattig Pige, som havde tilforn tient, og var bleven opfødet i Ridderen Boobys Huus, hvorfra hun var bleven bortjaget af Jomfrue Slipslap, kort forend hun reyste til London, fordi hun besad en ufortienelig Skionhed. Anden Aarsag kunde vi aldrig faae at høre.

Denne unge Pige, som nu tiente hos en Forpagter udi Sognet, var det eneste Øyemærke for Josephs Kiærlighed, hvilken hun igien bar til ham med det alleroprigtigste Hierte. Hun var to Aar yngere end han, og havde fra deres Ungdom haft Bekiendtskab og baaret saa stor en Godhed for hverandre, at Hr. Adams havde nok at bestille med at hindre dem fra at blive forenede i den hellige Egteskabs-Stand; Og raadede han dem altid til at forblive i deres Tieneſter, indtil de efter nogle Aar havde faaet mere Erfarenhed, tillligemed lidet Velstand, hvormed de kunde begynde en ærlig Haandtering, og leve fornøyede tilsammen. Denne gode og ærlige Mands Raad efterlevede de med største Lydighed, siden de, som heele Sognet, ansaae hans Ord som et Oracul. Dette havde han ved en 35 Aars ordentlige og Exemplariske Levemaade til Veye bragt, og hvilket de giorde sig en Samvittighed at overtræde, saa at de altiid raadførte sig med ham i alle vigtige Tilfælde.

Man kand umuelig forestille sig den bevægelige Afskeed imellem disse to forliebte Personer. Joseph

udstød-

udstodte 1000 Sukke, og Fanny (thi det var Pigens Navn) udoste 1000 Taare som trillede ned ad hendes Rosens Kinder. Og omendskiont hendes Erbarhed vilde neppe tillade ham at beseigle sin Kiærlighed med et Kys, tillod hun ham dog at omfavne sig; og trykte hun ham tit til sit Bryst med saadan kiærlig Sødhed, at hun opvagte det allerstorste Oprør udi Josephs Hierte. Det kunde maaskee falde vor Læser noget fremmed for, at dette forliebte Par skulde i et heelt Aar ikke havt nogen Brev-Verling med hinanden. Jeg vil derfore sige, at der var ikkun een Aarsag, som forhindrede dem derfra, nemlig: den arme Fanny kunde hverken læse eller skrive, ey heller kunde hun overtale sig selv til, at aabenbare sin reene Kiærlighed for nogen grov Landsbye-Skribenter.

De fornøyede dem selv derfore med at sporge og erkyndige sig om hinandens Velgaaende, og oppebiede, med storste Tillid, i Troeskab og Oprigtighed den fornøyelige Tiime, hvori deres tilkommende Lyksalighed skulde opvaagne. Efter at vi nu havde forklaret for vor Læser, denne vigtige Punct, og, saa meget som mueligt, beraget ham al Tvivl og Scrupel, ville vi igien begive os til den ærlige Joseph, hvilken vi forloed, justi ved Begyndelsen af hans Reyse i Maanskin.

Enhver som haver ovet sig i at læse baade gammel-dags og nyemodige Romainer, maae have lærd

Lært at Elskov haver Vinger; hvorved dog ingenlunde maae forstaaes, at en Elskere kan flyve, som adskillige unge Jomfruer, der tager Meningen efter Bogstaven, have indbildet sig. Skribentere have derfor; ved denne Allegorie eller Lignelse tilkiendegivet, at forliebte Personer ikke Marcherer som Garderne til Hest, naar de trækker op om Morgenen, men snarere som en Courier.

Kort at sige, de sætte den bæste Foed for ud, hvilket vor unge Joseph ved denne Leylighed giorde ogsaa Tilstrækkeligen, at han inden 4re Timers Forlob var for Døren af et meget vel bekiendt Herberge, for hvilket der hængde et Skilt ud, hvor paa presenterede sig en Løve. Vertens Dobe-Navn var Timotheus, men han blev ikkun kaldet slet og ret Tim. Somme ville sige, fordi han bar en slags Lighed til dette stoer-moedige Dyr i sit Ansigt, havde han udvalt sig samme paa sit Skilt, skiondt hans Sindlignede meere et Lams. Han var i hans Handteerning meget berømt, var en Goed Historicus, fuldkommen Stadsmand, en middelmaadig Advocat, en lovlig goed Theologus, spillede en goed Forkeerring, og blæste forunderlig vel paa Valdt-horn.

En forskrækkelig Storm tillige med Regn og Hagel som samme Øyeblik paakom, foraarsagede at Joseph toeg sin Tilflugt i dette Herberg, saasom det var ham bekiendt, og hans Sl. Herre havde der paa Reisen til London, tit holdt Middags

dags Maaltid. Han havde ikke saasnart satt sig ved Ilden, førend Timotheus kiændte Liberiet, og begyndte en Herlig Lig-Prædiken, hvor i han beklagede Ridderen **Boobys** Død, som var sagde han, hans bedste Ven i Verden, og havde de tit tilsammen brudt Halsen paa mangt et Godt Dusin Bouteilter; men nu (tillagde han) er alle disse Ting forgangen, Ligesom de aldrig havde været til; og Vi skulle ogsaa forgaae, saasom alt Kiøderdøedeligt. Ach ja! min Hierte Mand svarede hans Hustrue, det er Sandt du siger.

Denne Samtale blev ophæved ved en Laquais Ankomst, som borde en Herre Mand til, denne Laquai havde tvende Hæste hvoraf han selv reed paa den eene og Lede den Anden, som han skulde møde sin Herre med paa Veyen.

Efter at han havde trækket dem i Stalden, og anbefaled Stalds Karlen dem, kom han jog tog Sæ-de tet ved **Joseph**, som strax kiendte ham for at være Tiener hos en fornemme Herre, der pleyede at besøge Ridderen **Booby**, og som boede i samme Naboelaug.

Denne Karl var og bleven nødet til at berge sig i dette Huus for Regnen, endskiøndt han endnu havde 20 Miile (†) at riide samme-

(†) Det maatte remarqvere at 20 Engelske Miile, er ungefehr 5 Danske Miile.

me Aften, og det Lykkeligen ad samme Vej hvor Joseph skulde vandre. Han tog derfor Leylighed heraf til at bevise Joseph et Venskab-Stykke, i at tilbyde ham den eene Hest at riide paa, endskiondt han udtrykkeligen var forbuded, ikke at tillade noget Menniske at riide.

Joseph imodtog dette Tilbud, og efter at de havde drukket deres Øel og Regnen var over, begave de sig foruden videre Frygt paa Reisen.

12 Cap.

Hvilket indeholder mange forskrækkelige og underlige Eventyrer som mødte Joseph paa Veyen.

Der begegnede vore tvende Reysende Personer ikke nogen Ting, værd at fortælle, indtil deres Ankomst Kl. 2 om Morgenen i Vertshuuset hvor Hæstene skulde beede.

Maanen Continuerede endnu ved sit herlige Skin, hvilket Joseph tænkte at betiene sig videre af paa sin Reise. Han derfore, efter at han havde giort sin Ven tilgoede med et Glads Viin, og takket ham for hans beviiste Høflighed med Hesten, satte han sin Reyse videre fort til Foeds. Han var

nep-

neppe reyst, to Mile i de fornoyelige Tanker, at han snart skulde see hans allerkiæreste og dyrebareste Fanny, forend han neden for en Bakke i en Huulvey blev af 2 Rovere antastet og befaled at staae og give dem hvad han havde, eller og at doe paa Stæden. Hvorpaa han da strax gav dem to Pund Sterling, hvilket var alt hvad han havde i Verden, og sagde, han baabede, at de vilde beviise ham den Goedhed, og give ham en Rixorts Pænge tilbage igien, hvormed han kunde fortsætte sin Reyse.

Den eene af disse Typer svarede med en forskrækkelig Eed, at han vilde betænke sig derpaa, men først træk ud, træk ud, du Hund, sagde den anden Typ, eller jeg skyder Hiernen ud af Hovedet paa dig.

Joseph erindrede sig at have laant baade Kiortel og Burer af een af hans Venner, og skulde skamme sig ved, at giøre nogen Undskyldning for, ikke at overlevere dem igien, bad ydmyg, at de ikke vilde tage hans Klæder, som ikke vare meget værd, men have Medlidenhed med ham i Henseende til den kolde Veyr. D: fryser da Canaillie giørst du sagde den eene jeg vil varme dig, saa det skal kloe i dine Sider: Veed det, loed han en Pistoel gaae af ved Josephs Øren: Hvilket ham ikke saa snart havde giort, forend den anden lagde efter ham med en stoer Prygel, hvilken Joseph, som forstoed sig godt paa Klopfegterie

pare

parerede af med sin Stok, og tillige gav Roveren saadant et heftig Slag paa hans arme Pande-Brask, at han faldt ned for Josephs Fødder og rekkede alle begge i Veiret; men samme Øyeblik fik Joseph et Slag bag fra med Kulben paa en Pistol, som den anden Spidsbube gav ham, hvilket fældede den elendige Joseph til Jorden, saa at han laae sandske sandseslos og saa godt som død.

Efter at den Rover, som af Joseph blev først nedslagen, var igien kommen til sig selv, begynte de begge med deres Stokke at give paa den u-skyldige Joseph saa længe, til de vare forsikrede om, at have givet ham sin Rest: De trukke ham omsider splitter nøgen ud, kastede ham ud i en Grofft, og ginge bort med deres Bytte.

Den ulykkalige Joseph, som længe havde ligget u-bevægelig, begyndte igien at komme til sig selv, just, da en Reise-Karet kom kiørendes forbi. Forrideren som hørte et Menniske ynkke sig, holdt med sine Heste stille, og raabte til Kudsken, at han var forsikred om der maatte være et dødt Menniske i Grofften; thi han hørte at han ynkkede sig. „Kior fort, „Hunsfot, sagde Kudsken, det er allereede sildigt, og vi have ingen Tild til at see os om „efter døde Menniske.

En Dame, som var i Kareten og havde hørt det som Forriideren talte, tillige med nogle Sukke, bad inderlig, at Kudsken vilde holde stille, for at see hvad der var paa Færde. Hvorpaa han befalede Forriideren at stige af, og see til i Grosten; Hvilket han og gjorde, og bragte Svar tilbage, 'at der sade 'en Mand lige op og ned i Grosten saa nogen 'som han var fød af Moders Liv. O Jesus! 'skreg denne Dame, en nogen Mand! Min 'hierte Kudsk, jeg beder I vil kiøre til og lade ham ligge. I midlertid steege Mandspersonerne ud af Kareten for at see ham. Joseph anmodede dem paa det allerbevegeligste om, at de vilde forbarme sig over hans Elendighed; thi han var falden iblandt Rovere som havde trokked ham nogen ud, og slaget ham mestendeelen ihiel. 'Iblandt Rovere! 'raabte en gammel Herremand, saa lad os 'skynde os saasnart som mueligt, ellers komme 'vi uden Tvifl i samme Ulykke. En ung Person, som var Fuldmægtig hos en Høyeste-'Retts-Procurator, svarede, at han vilde ønske, de havde kiørt forbi uden at have kiæret 'sig derefter, thi det var nu beviisligt, at 'de vare de sidste som havde talt med ham, 'og om han skulde doe, kunde de komme under en Fiscalls Tiltale.

'Han var derfor af denne Meening, at 'siden de havde begaaet den Forseelse at holde 'stille

‹ stille, man skulde da giøre alt hvad man kun-
‹ de til at redde Livet paa dette arme Menni-
‹ ske for deres egen Beste, at de ikke maatte
‹ falde i Rettens Hænder: Han syntes og der-
‹ fore bedst, at de skulde tage ham ind i Kare-
‹ ten, og bringe ham til det næste Hærber-
‹ ge, hvor han kunde blive forsynet med Ve-
‹ derqvægelse og ligeledes med en Barbeer. Ma-
‹ damen foer og forbandede sig paa, at
‹ han ikke skulde komme ind i Kareten, og, om
‹ de leffiede ham ind, vilde hun selv stige ud,
‹ og forblive paa Stæden til all Evighed fo-
‹ rend hun vilde kiøre i Kareten med en na-
‹ gen Mands-Person. Kudsken liegeledes paa-
‹ stoed, at han ikke kunde tage ham ind, uden
‹ at nogen vilde betale en Rixort for ham,
‹ thi der var endnu 4re Miile tilbage; Der
fantes ingen, som havde Lyst til at paatage
sig denne Omkostning, undtagen den unge Fuld-
mægtig, som frygtede for at Sagen kunde faae
et galt Udfald, hvis han skulde døe, og sagde
han, at ingen kunde være forsigtig nok i saa-
danne Tilfælde, og at han erindrede sig af
Lov-Bogen et farlig Udfald i lige saadan en
Casus, truede tillige Kudsken og formanede
ham i Øvrighedens Navn, at det skulde allee-
ne være for hands egen Regning, i Fald
han døde: og om han levede, og skulde kaste
ham en Proceß paa Halsen, vilde han selv paa-
tage sig at føre Sagen uden ringeste Betaling.
Disse Ord havde en stærk Virkning hos Kud-

sken som kiendte den unge Person der talte dem: Den forbemeldte gamle Herremand tænkte, at den nogen Mand vilde undertiden give ham Anledning til at viise sin Vittighed imod Damerne, tilbød sig at give sin Part til et Kruus Øll for Kudskens Umage.

Hvortil han endelig loed sig bevæge, endeel ved den eenes Trueseler, endeel ved den andens Løfter om Belønning, og maaskee han selv blev lidet bevæget til Medlidenhed, naar han betragtede den elendige Tilstand Joseph var udi, som stoed gandske bloedig og ryslede af Kulde.

I det Joseph nærmede sig til Kareten, blev han en Dame vaer som holdte Nederdeelen af hendes Kiffte for Øynene: hans Erbarhed vilde ingenlunde tillade ham at indstiige i Kareten, forend han havde bekommet noget at skiule sit nogen Legeme med, at han ikke maatte give nogne Forargelse. Saa stoer var dette unge Menniskes Erbarhed: og saadanne kraftige Virkninger havde den dydelskende Pamelas Exempler tillige med Hr. Adams fortræffelige Prædikener giort hos ham.

Endskiondt der var adskillige Reyse-Kiortler baade ude og inden i Kareten, var det dog vanskeligt at erlange een til at skiule Joseph med.

Den

Den anden gamle Herre, som sad i Karreten, beklagede sig, at han ikke vel kunde undvære sin, saasom det var meget koldt, og den gamle vittige Herremand sagde leendes, at Kiærlighed begynder fra sig selv først, og Kudsken, som havde 2de Reyse-Kiorteler liggendes under sig paa Sædet, undskyldte sig med det, at han frygtede for de Kulde blive fordærvede af Blodet.

Madamens Laquay, som stod bag paa, gior-de samme Undskyldning, hvilket hun og fandt for Godt, i hvor stor en Afskye hun endog bar til en nogen Mands-Person: Og er det meere end tilforladeligt, at den arme Joseph, som blev ved sit eengang fattede Forsætt, maatte frused ihiel, dersom Forriideren, en ung Karl som siden efter havde den Lykke at blive transporteret (†) til America fordi han bestialen Honse-Rede, ikke havde udtrakt sin eeneste Kiortel og laant ham, og med en stoer Eed sagde, 'At han for vilde ride i sin bare Skiorte all hans 'Livs-Tid, end han vilde taale at see et stakkels 'Menniske ligge i saadan en ynkelig Tilstand.

Joseph, som havde ifort sig Forriderens Kiortel, blev loftet ind i Karreten, som nu begyndte at fortsætte Reysen. Han klagede sig at være meestendeel død af Kuld. Dette gav den gamle vitti-

(†) Naar een har giort noget som ikke fortiener Døden, bliver han transporteret eller bortbrøgt til America.

ge Herremand i Karreten Leylighed til at spørge den eene Dame, om hun ikke kunde hielpe ham med en Hierte-Styrkning? Hun svarede ham med en slags Vrede: 'At hun forundrede sig storligen 'over hans Spørsmaal, og at hun kunde forsik-'re ham paa, at hun aldrig smagede slige Ting. Da nu Procuratoren giorde Joseph adskillige Spørsmaale angaaende Roveriet som var begaa-et, holdt Karreten i samme Øyeblik stille, og een af Roverne truede Passagererne med en Pistol til at levere deres Penge fra dem, hvilket de og strax giorde; Og Damen i samme Skræk gav Rove-ren en liden Sølv-Flaske som holdt ungefehr en Pæl, hvilken Tyven satte for Munden, og drak hendes Sundhed, og sagde: At han maatte til-staae, det var det herligste Genever han nogen Tid havde smagt, hvilket omsider Damen forsikrede heele Selskabet om, at være en Forseelse af hendes Kammer-Pige; thi hun havde befaled hende at fylde Flasken med Hoved-Vand. Saa snart Roveren var ud af Sigte, sagde Procuratoren: (som havde et par Pistoler under sig i Sædet) til Selskabet, at dersom det havde været høy-lys-Dag, saa han kunde kommet til sine Pistoler, havde han ikke saa let villet taalet dette Roverie, og sagde videre, at han offte havde mødt Stra-ten Rovere paa Veyen naar han reiste til Hest, men aldrig nogen havde Hierte til at attaque-re ham; og endelig sagde han, at dersom han ik-ke havde giort det meere af Frygt for at forskræk-

k. Damerne, end for sig selv, havde han nu aldeeles ikke givet en Hvild fra sig.

Man mærker gemeenligen, at Vittighed og Skiæmt lader sig meest see hos dem, som intet have i Pungen; Ligesaa gik det vor gamle lystige Herremand. Saa snart han var kilt ved sine Penge, begyndte han at tilkiendegive hans stærke Indbildnings-Kraft, og giorde mange Sammenlignelser imellem Joseph og vore første Forældre, og sagde mange herlige Ting i henseende til Figene og Figne-Blade; hvilket uden Tvist gav Joseph meere Forargelse end nogen anden i Selskabet.

Procuratoren raillerede og viiste sig klogtig paa sin Maade med en meget god Grace, uden at vige fra sin Profession, og sagde: 'At dersom 'Joseph var allene med een af Damerne, kun-'de Sagen meget vel komme til Forlig imellem 'dem, og, saasom hans Sager vare endnu ikke 'i saa slæt en Tilstand, troede han, at han nok 'kunde komme skadeslos derfra, og faae Omkost-'ningerne betalte. Med saadant ofte repetered Sladder, som han selv havde den Fornøyelse at lee ad, ved Lige holdt han Selskabet, indtil Karreten kom til et Herberge, hvor Folkene var allerede gangne til Sengs, undtagen en Tieneste-piae, som biede efter Karreten for at opvarte Kudsken med Mad og Drikke. Joseph begiærde at stige ud, og bad, at han maatte blive viiste en

Seng, hvilket den godhiertige Pige og strax lovede ham at giøre; Hun var ikke nær saa paastaaende som Damerne i Karreten; Thi foruden ringeste Frygt for en nogen Mands-Person, lagde hun Brænde paa Ilden, og gav ham een af Stald-Karlenes Kiorteler, og bad ham sætte sig ned og varme sig, indtil hun havde redet hans Seng. Imidlertid gik Kudsken hen og vækkede en Barbeer op, som boede tet derved.

Efter at han havde sagt de Reysende, at det var meget sildigt, toge de samtlige deres Afskeed fra Joseph, og fortsatte de deres Reyse saa hastig som de kunde.

Tosen fik Joseph snart i Seng, og lovede ham at giøre sit Beste for at skaffe ham en Skierte, men frygtede for, at han ikke vilde leve længe. Hun løb med største Gesvindighed for at skynde paa Barberen, som nu var mestendeelen paaklædt, og troede at Karreten havde veltet, hvorved en Herre eller Frue var kommen til Ulykke. Saa snart Pigen havde berættet ham igiennem Vinduet, at der var en Person, som var falden blandt Rovere, og mestendeelen dræbt, brummede han paa Tosen, og skiældede hende ud for en Laptaske, som saa tiilig havde forstorret hands Sovn; Hvorpaa han afklædede sig, og lagde sig gandske roelig igien i sin Seng.

Aurora begyndte nu at viise hendes Rosens Kin-

Kinder over Biergene, og tusinde smaafierede Musicantere sang i Chorus, og prisede Dagens Ankomst, da Verten udi dette Herberge, ved Navn Herr **Skiende-Giæst** opstod af sit Leye, og da han havde af Pigen faaet Efterretning om det begangne Roverie, og den Tilstand som hans bedrøvede og nøgene Giæst var i, trak han paa sine Skuldre, rystede med Hovedet og raabte: Gud hielpe os! og bad Pigen gaae op, og bringe Joseph een af hans egne Skiorter.

Madame Skiænde-Giæst var just opvaagned, og havde forgiæves udstrakt hendes Arme til at omfavne hendes allerkiæreste Mand, da Pigen kom ind i Kammeret; 'Hvem er der? 'raabte hun: **Maren!** Er det Eder? Ja Ma'dame, svarede Pigen: Hvor er min Mand? han 'er neden for, og har befalet mig at hendte en 'Skiorte, til at laane en fattig nøgen Karl, som 'er i Nat bleven beroved alt hvad han havde, og 'næsten ihielslagen. Ror mig et Stykke, om du 'tor din Taske, raabte **Madame Skiende-Giæst**:

'Min Mand er en Tosse og en Nar, i at ind'tage Landlobere i Huuset, og give dem Klæder: 'Jeg vil ingenlunde tillade saadant Optøy, og om 'du rører den ringeste Pialt, skal jeg kaste 'Nat-Potten i Hovedet paa dig: Gak, og sig 'til min Mand, at han strax kommer her op til 'mig. Ja Muter, svarede Maren: Han var

ikke saa snart indkommen, førend hun begyndte:
'Hvad Fanden tænker du vel Mand med alt dette?
'Skal jeg kiøbe Skiorter at forstrække alle Luus-
'Hunde med, som stryger Landet om? min Hier-
'te, svarede han: dette er et armt elendigt Men-
'niske. Ja jeg veed det nok at han er et armt
'og elendigt Menniske? Men hvad Pokker have
'vi at bestille med arme og elendige Mennisker?
'Vi betaler jo Skatter og Udgifter nok til de Fat-
'tige, og tilmed skal vi inden kort Tid have Tre-
'dive til Fyrgetyve Arme og Elendige med rode
'Kiortler paa.

'Min Hierte! svarede Manden: Denne er
'roved fra-, alt hvad han baade eyer og har i
'Verden. Saa meget desværre, hvem skal da
'betale hvad han fortærer i Huuset? og hvorfor
'gaaer saadan en Karl ikke til Kroen? Jeg skal,
'saa snart jeg kommer need, jage ham paa Dø-
'ren. Jeg haaber min Hierte, at den Christen-
'Kiærlighed du bør have for din Næste, vil ikke
'tillade dig det. Kiærlighed! en L-t, svarede
'hun, den Kiærlighed lærer mig at sørge for mit
'og mine Paarørendes Bedste, ey heller skulle de
'lide Nød for din utidige Christen-Kiærlighed, det
'forsikrer jeg dig paa. Vel da min Hierte, gior
'hvad dig synes best, naar du kommer need, du
'veed, at jeg aldrig imodsiger dig. Ney, du har
'Ret, svarede hun, at du ikke imodsiger mig, el-
'lers vilde der nok ligge et Fandens Huus.

Saa-

Saadan Samtale holdte de nær en halv Time; Imidlertid skaffede Maren en af Stald-Karlenes Skiorter, som var een af hendes Kiærester, og nægtede hende ikke nogen Ting hun begiærede. Denne Skiorte iførde hun Joseph, og da Barberen havde seet og forbundet hans Saar, kom han og berættede Verten og Vertinden, at deres Giæst var i saa stor Livs-Fare, at han ikke troede ham til Livet.

Dette er mig en herlig Forklaring, som du har bragt os paa Halsen, raabte Madm. Skiende-Giæst: nu kunde vi komme til at betale Omkostningerne til, paa hans Begravelse. Verten, som med all den Christen-Kiærlighed han besad, havde dog hellere ønsked hans Giæst udi et andet Huus, svarede: Min Hierte! 'Jeg er ikke der-'for at luste; Thi han var bragt her udi Reyse-'Karreten, og Maren havde allerede lyset ham 'til Sengs, førend jeg var opstaaen. Jeg skal lære Maren, saade hun: Hvorpaa hun halvpaaklædt, og med Resten af Klæderne under Armen, floy ud af Kammeret og ned ad Trappen til at opsøge den ulykkalise Maren, medens hendes Mand og Barberen besøgte den elendige Joseph, for at erkyndige sig omstændelig, om hans bedrøvede Tilfald.

Cap.

Cap. 13.

Hvad der begegnede Joseph, medens hans Sygdom i Herberged, og en Samtale imellem ham og Herr. Barnabas, Sogne-Præsten.

Saasnart Joseph havde fortalt dem Historien om den Ulykke som ham var vederfaren, tilligemed en kort Efterrætning om sig selv, og hans i Sinde havende Reyse, spurte han Barberen, om han tænkte at hans Liv var i nogen Fare? Barberen svarede ham med megen Oprigtighed. 'At han frygtede der var, saasom hands 'Puls slog meget hæftig og Feberagtig, og om Fe'beren skulde komme til meere end Syptomatisk, 'vilde det være umueligt at redde ham. Joseph 'raabte med et dybt Suk: Ach! min arme Fan'ny! Jeg vilde ønsket at see dig endnu eengang, 'forend jeg dode, men Himmelen vil nu ikke for'unde mig den Lykke.

Herpaa tilraadte Barberen ham at sætte sine Verdslige Sager i Stand, saa snart han mueligt kunde; Thi omendskiønt han endnu haabede, at han maaskee kunde komme sig igien, understod han sig doch ingenlunde at fordølge den Fare, ham var udi, for ham. Og om de onde Concoctioner, som befandtes udi Vædsken skulde foraar-

saae

sage en Sulcitation af hans Feber, kunde han snart forfalde i et Raserie, hvilket kunde forhindre ham fra at giore sit Testamente. Joseph svarede: 'At det var umueligt for noget Menniske at 'være i større Armod end han var, og siden han 'var bleven roved, havde han ikke det ringeste, 'som han kunde kalde sit eget. Jeg havde, tillag-'de han, et lidet Guld-Skue-Stykke, som og blev 'borttaget, hvilket kunde have været en Trøst for 'mig i denne min Bedrøvelse; Men Fanny, ach 'min søde Fanny! er det vel mueligt at have det 'ringeste nødigt, hvorved jeg burde erindre dig? 'Nej! dit Billede er allerede saa dybt indgraven 'i mit Hierte, at alle Rovere i Verden ere ikke i 'Stand til at borttage det.

Joseph begiærede, at han maatte faae Pen og Papiir for at skrive et Brev, hvilket blev ham gandske nægtet: og man tilraadte ham at anvende alle sine Kræfter paa at sætte baade Sindet og Legemet i Roelighed. De ginge da fra ham, og Hr. Skiende-Giæst sendte Bud til Sogne-Præsten, at han vilde komme og arbeide paa den arme Josephs Siæl, siden at Barbeeren tvivlede paa, at helbrede hans Legeme.

Herr Barnabas, (dette var Sogne-Herrens Navn) kom lige saa snart som han var kaldet, og efter at han havde drukket The-Vand med

Vert-

Vertinden; (†) og Punsie med Verten, begav han sig op til Kammeret hvor Joseph laae; men saasom han fandt ham i en stærk Søvn vilde han ikke vække ham op, men gik tilbage igien til Verten, for at drikke det øvrige af Punsen. Saa snart han havde fuldendt denne gode Gierning, listede han sig op igien til Kammer-Døren, og efter at han havde aabned den, hørte han den syge Person tale med sig selv paa efterfølgende Maade: 'O! allerprisværdigste Pamela! 'allerdydigste Søster! dit dyrebare Exempel har 'allene været mægtig til at styrke og opholde mig 'i saadanne Fristelser, i hvilke Rigdom og Skiønhed kunde have fældet mig, og at jeg haver bevaret min Kydskhed reen og ubesmittet for min 'allerkiæreste Fanny, om Himmelen vil unde 'mig den Lykke at see hende igien, alt dette haver 'jeg dig allene at takke for. Hvad Rigdom, 'hvad Ære og Fornøyelse er i Stand til at oprætte 'den Skade, som foraarsager vor Uskyldigheds-'Forliis? giver Uskyldighed os ikke mere indvortes Glæde end all Verdslig Fornøyelse? Hvad 'kunde vel være tilstrækkeligt, til at troste og op-'holde saadant et elendigt Menniske som jeg er, om 'det ikke var Dyden? Dette gior, at jeg holder meere

(†) Dette maaskee vil give vor Læser en Forargelse, saa længe han ikke veed, at det er Præstene tilladte udi Engelland at gaae i Værts-Huuse saa længe de ikke drikke sig en Ruus; Ellers seer man dem dog ikke gierne i deres Geistlige Dragt paa slige Steder.

'meer af dette syge og smertefulde Leye,
'end af den Fornøyelse, som jeg kunde have
'fundet i My Lady Boobys Seng, dette kan
'giøre mig u-forfærdet, og at see Døden under
'Øynene: Og endskiønt jeg elsker min allerkiære-
'ste Fanny meere end noget andet Fruentimmer
'paa Jorden, giør dog Dyden, at jeg underka-
'ster mig Himmelens Villie i at skilles fra hende,
'naar den behager, foruden ringeste Fortrydelse.

'O! du allerdeyligste Fanny! om Himme-
'len havde foreenet os kunde den allerneedrigste
'Stand været mig et Paradiis. Jeg kunde med
'dig have tilbragt min Tid med Fornøyelse i den
'mindste Bonde-Hytte, uden at misunde Ver-
'den sin store Rigdom, Vellyst og Herlighed. Men
'nu, ach nu! seer jeg dig aldrig meere, min søde
'Engel! jeg gaaer hen til et andet Liv. Himme-
'len forleene dig all Trøst og Fornøyelse udi dette.
Barnabas tænkte, at han allerede havde hørt nok, gik derfor hastig ned ad Trappen tilbage igien og sagde til Værten, at han ikke kunde giøre hans Giæst nogen Tieneste; thi han begyndte meget stærk at rase, og all den Tid han havde været hos ham i Kammeret, havde han ikke andet talt, end forvirrede og forrykte Narreries.

Barberen kom igien om Eftermiddagen, og fandt, at Feberen havde formeeret sig stærk hos Joseph, siden den Tid han først var hos ham, dog uden ringeste Raserie; Thi endskiøndt Herr

Bar-

Barnabas havde udtydet det saa, havde han dog ikke haft det ringeste Anstod af Raserie, siden han kom til Herberget.

Her paa blev Hr Barnebas, igien kaldet, og var det med stor Besværlighed, at han loed sig overtale igien til at besøge Joseph. Saa snart han endelig var kommen ind, sagde han til 'Joseph, 'at han kom for at forrette sit Embede hos 'ham, og at berede ham til Doden: derfor, for det for-'ste formoedede han, at han hafde angret og fortrydt 'alle sine Synder og Overtrædelser? Joseph 'svarede, at han haabede, han saa havde giort, 'men, der var en Ting som laae ham meest paa 'Hiertet, hvilket han ikke veedste, om han kunde 'kalde en Synd, og om det var Synd, frygtede 'han, at han skulde dee midt i at begaae den; thi 'han kunde hverken imodstaae eller fortryde den: 'Dette var en Sorrig han bar over at skilles fra 'et ungt Fruentimmer, hvilket han havde den stor-'ste Kiærlighed til i Verden.

'Barnabas forsikrede ham om, at det var 'den storste Synd som han kunde begaae, at mur-'re imod det, som Himmelen havde engang beslut-'tet, og at han nodvendig maatte afligge alle 'fiodelige Begiærligheder, og tænke paa bedre 'Ting, om han ellers vilde erlange Naade.

'Joseph sagde, at det var ham umueligt, at 'forglemme hans Fanny, hverken i dette ey hel-

'ter i det tilkommende Liv, og at den Marter og 'Pine, som han fant ved at skilles fra hende, 'var ikke halv saa stoer, som den Frygt han 'havde, naar han tænkte paa den Bedrovelse 'som hende vilde overfalde, naar hun fik at vide 'hans ulykkelige Tilstand. Præsten sagde, at 'saadan en Frygt beviiste udtrykkelig en Slags 'Fortvivelse og Vantroe, som var høyst straf-'værdig, og at han maatte slaae sig fra alle 'verdslige Tanker, og sætte sin Tillid og At-'traae til Himmelen. Joseph svarede, at han 'begiærede inderlig, at fuldbringe det, og at 'han vilde være ham taknemmelig for hans Hielp 'i saa vigtig en Sag. Barnabas sagde, at 'dette maatte alleene Naaden udvirke hos ham. 'Joseph bad, at han vilde viise ham, paa 'hvad Maade han samme kunde erlange. Ved Tro-'en og Bon, kan I dertil erlange, svarede 'Præsten. Men forend jeg gaar videre, maae 'jeg tilspørge eder: om I og haver af Hiertet 'forladt Roverne hvad de imod eder have be-'gaaet. Joseph svarede, at han frygtede, det 'var meere end han kunde giøre: thi ingen Ting 'vilde give ham meere Fornøyelse, en at høre 'de vare grebne og fængslede.

'Dette, sagde Barnabas, ønsker I alle-'ne paa Rettens Vegne, at den kan have sin 'Giænge. Ja, sagde Joseph, men om jeg 'skulde møde dem igien, frygtede jeg, de kom-'me ikke levendes fra mig, i Fald jeg kunde

'dræbe dem. Det er tilladt at dræbe en Tyv: 'svarede Barnabas; men kand I sige, at 'I vilde forlade dem, som en Christen bør 'gjøre?

'Joseph bad, han vilde forklare ham, hvorledes denne Forladelse var'.

'Det er, svarede Præsten at forlade dem 'som ... at forlade dem som en ... det er, 'kort, at forlade dem som en Christen: Jo'seph sagde, at han forloed dem saa vel, og 'saa meget som han kunde. Vel nok, vel nok 'sagde Hr. Barnabas, det gaar an. Han 'begjærede videre af ham, om han erindrede 'sig nogle andre Synder, at han da vilde skyn'de sig med at angre dem saasnart som han 'mueligt kunde, thi han vilde endnu forrette sin 'Andagt med ham. Joseph svarede, at han 'ikke var bevidst, at have begaaet nogen stoere 'Overtrædelser, og dem som han havde begaaet, 'bar han største Anger og Fortrydelse over. Barnabas sagde, det var nok; hvorpaa han med største Hast læste tree eller fiire Bønner, og begav sig til et Sælskab som biede efter ham i Stuen for at tillave en Puns, og havde de alle dertil hørende Ingredienser, men ingen vilde knyste Citronerne førend han kom.

Joseph klagede sig at han var meget tørstig, og begjærede lidet The-Vand; hvilket

Hr

Hr. Barnabas loed Madame Skiende-Giæst viide, som svarede; at hun havde just nu drukket Thee, og kunde ikke sidde og sole med The-Kiedelen heele Dagen; men befalede Maren, at bringe ham lidet tyndt Øl op.

Maren giorde det strax som hende blev befaler; men saa snart Joseph havde smagt det, sagde han, at han frygtede, det vilde formeere hans Feber, og bad inderlig, at han maatte faae lidet Thee-Vand:

Hvorpaa den godhiertige Maren svarede, at han skulde have Thee-Vand, om der var noget at bekomme i Landet; hvorpaa hun strax gik og kiøbte Thee paa hendes egen Bekostning, hvilket hun selv tillavde, og bragte den syge Joseph det. Vi ville lade dem drikke deres Thee i Roe, og imidlertiid fornøye vor Læser med andre Sager.

Cap. 14.

Adskillige mærkværdige Hændelser som fulgte paa hinanden i Herberget.

Ungefær i Dus-Mørket blev man en ærbar Person vaer som kom riidendes ind i Her-

berget; leverede sin Hest til Stald-Knegten; forfovede sig til Kiokenet, og efter at han havde begiert en Pibe Tobak, satte han sig ned ved Ilden, hvor adskillige andre Personer allereede sadde. Deres Discours var angaaende Roveriet, som Natten tilforne var begaaed, saa og, om den ulykkelige Joseph, som laae i den Elendighed vi allereede have beskrevet. Madame Skiende-Giæst sagde at hun forundrede sig over Mikkel Mære-Pidsker, 'hvad Pokker han vel havde tænkt, at bringe 'saadanne Giæster til hendes Huus saa længe 'han vidste at der vare imaae Kroe-Huuse 'nok paa Vejen, som kunde imodtage slige Men'niske, og forsikrede viidere paa, at i Fald 'han døde, skulde heele Sognet lade ham be'grave paa deres egen Bekostning. Og, sagde 'hun, intet vilde smage denne leker Kompan, 'uden han maatte faae Thee-Vand!

Maren, som dette Øyeblik var kommen ned fra Joseph, sagde, at hun troede, han maatte være en Adels Person; thi hun havde aldrig seet en smukkere og hviidere Huud paa noget Menniske hendes Livs-Tiid.

'Fanden maae taae hans Huud, raabte Ma'dame Skiende-Giæst, det bliver vel og alt 'det vi faaer for vor Reining. Saadanne Adels'Personer bruae vi ikke at indtage i Dragen (hvilket var skildet paa dette Herberge)

Den

Den Person som nyeligen var ankommen i Herberged, viiste sig meget rørt over den Elendighed, som denne ham ubekiendte Person var kommen i, hvilken han vel fandt, ikke at være falden i de beste og meest medlidende Hænder. Og Sandhed at sige, endskiønt Madame Skiende-Giæst, med Ord ikke havde tilkiende givet hendes vilde Sind, havde Naturen selv begaved hende med et Legeme, som forestillede hendes udvortes Egenskaber saa stærkt, at Hogarth selv, aldrig har gived stærkere Expressioner i noget Protrait.

Hendes Person var kort, mager og kroged. Hendes Pande var høy i Midten, og gik spids til oven for hendes skarpe og røde Næse, som vilde hænge over hendes Mund, dersom Naturen ikke selv havde ophøyet Tippen derpaa. hendes Læber vare tvende smaae Skindlapper, hvilke, naar hun talte, snorde sig tilsammen som i en Pung: Hendes Haage vare spids, og ved Overdeelen af Hunden, som skiulte hendes Kinder, loede tvende skarpe Been sig see, som mestendeelen skiulte to smaae røde Øyne; naar man lægger til denne Skabning, hendes angenæmme Røst, som vare baade stærk og hees, kunde hun vel ansees for en meget stoer og fuldkommen Skionhed. Man kan ikke vel sige, om den fremmede Person havde større Afskye for Vertinden, end Medlidenhed for hendes ulykkalige Giæst. Han adspurte Barberene,

som samme Øyeblik var kommen ind i Kiøkenet, meget alvorlig, om han havde noget Haab om den Syges Opkomst. Og tillige bad ham, at han vilde giøre sit Beste dertil; thi det var 'et hvert Menniskes Skyldighed, sagde han, 'hvad Profession han og brugte, at hielpe fattige og nødtørftige med hvad han veed, uden 'nogen Fordeel eller Gevinst. Barberen svarede, at han vilde giøre sit Bedste: men derimod forsikkrede, at alle Doctorer og Barberer i London, vare ikke i Stand til at 'hielpe ham.

'Maae jeg bede min Herre, sagde den Fremmede, at han vil siae mig hvorledes Saarene ere beskaffene. Saarene! forstaar I eder da noget paa Saar? sagde Barberen (og vinkede til Madame Skiende-Giæst) Jeg har liden Indsigt i Chirurgien, svarede den Fremmede. Ha hå ha ha! loe Barberen, 'jeg troer at den er ikkun liden nok.

Heele Selskabet begyndte at lægge Ørene til denne Samtale, og forventede at Barberen, som var holden for en tor Krabat, vilde raillere den Fremmede. 'Han begyndte derfore med 'en Slags Spidsfindighed at spørge den Fremmede ad: Jeg formoder da, at min Herre har reist? Ney, i Sandhed ikke, svarede han: 'Ho ho! saa har I kanskee practiceret i Hospitalerne? Ney, ikke heller. Hum! ikke heller? hvor da min Herre, om jeg maae tage

mig

'mig den Frihed at spørge, har I lærdt eders 'Videnskab i Læge-Kunsten? Jeg paastaar ik-'ke at vide meget der i, men det lidet jeg for-'staar, haver jeg lært af Bøgger, svarede den 'fremmede Person. Bøgger! raabte Barberen, 'saa har I uden Tvivl læst Galenus og Hippo-'crates? Ney min Herre. Hvorledes da! I 'forstaar Barbeer-Konsten og har ikke læst 'Galenus og Hippocrates! Min Herre, sagde 'den ubekiendte Person, jeg troer der ere man-'ge Barberer, som aldrig have læst disse Au-'tores. Det troer jeg ligeledes, svarede Bar-'beren, des større Skam er det for dem: men 'jeg er min Education forbunden, at jeg kan den 'uden ad paa mine Finger: Jeg kan aldrig 'undvære dem, og bærer dem gemeenlig gier-'ne hos mig i Lommen. De ere dog temme-'lig stoere Folianter sagde den Fremede. Jeg 'mener jeg veed nok deres Størelse bedre end 'I kand sige mig. I det samme vinkende han til Selskabet, som ved en stærk Latter gav Bar-beeren Bifald.

Den stoertalende Barbeer, som ved den Lei-lighed begyndte at triumphere, spurte den ube-kiendte, 'Om han ikke ligesaa vel forstoed Me-'dicinen som Chirurgien? Snart bedre, svare-'de han. Ja saa, det kan nok være, sagde 'Barbeeren: Jeg forstaar og noget af Medi-'cinen: Jeg onskede at jeg forstoed ikkun halvt 'saa meget, sagde Hr. Skiende-Giæst, saa skulde en Skiælm længere holde Verts-Huus i mit Navn.

'Ja jeg troer jeg kan sige uden at rose mig 'selv, at ingen paa 12 Miile nær, veed at 'curere en Feber bedre end jeg Veniente accu-'rite morbo: det er min Methode. Uden Tvivl Hr. 'Confrater forstaaer J Latin? Noget lidet, svare-'de den Fremmede. Og Græsk, tor jeg gand-'ske vist sige: (†) Ton dapomibominos po-'luflosboio Thalasses. Men jeg har meesten-'deelen forglemt disse Børneleege: Jeg kunde 'ellers tilforne oplæse Homerum uden ad, som 'a, b, c. Paa min Ære, sagde Værten, den 'gode Herre har mødt sin Overmand, og jeg 'frygter, han vil komme til kort, at give sig 'i Kast med vor Hr. Doctor; hvorpaa de al-'le sloge op en stoer Latter.

Den Ubekiendte, som ikke havde den ringe-ste Begiærlighed til Spog og Latter, loed Bar-beeren fornøye sig med sin indbildte Seyer, hvilken han og ikke lidet brystede sig af. Og efter at han tilstrækkelig havde udforsked hans Viisdoms Dybhed, sagde han til ham, 'at 'han var fuldkommen overbeviist om hans stoere 'Lærdom og Dygtighed; og at han skulde være 'ham høylig forpligted, om han vilde meddeele 'ham hans Meening angaaende den Syges 'Tilstand. Min Herre, sagde Barbeeren: hans 'Tilstand erdødelig, og Contusionen i Hove-'det har perforeret den indvendige Membrana 'af Occiput, og sønder-revet den liden u-syn-'lige

(†) Det er meget slet Græsk og u-forstaaeligt.

'lige Nerv som hænger ved Pericranium; og 'det tillige med en Feber symptomatic, siden 'Pneumatic, hvilket har foraarsaget, at han er 'bleven deliruus, hvilket Pøbelen kalder rasendes:

Han vilde videre fortsatt disse Høylærde Talemaader, dersom en stoer Tumult og Allarm udi Gaarden, ikke havde forhindret ham, hvilken ikeede af adskillige unge Menniskr i Naboelauget, som havde grebet en af Roveren, og bragt ham til dette Verts-Huus.

Maren løb op til Joseph i største Hast, og bragte ham Tidende derom.

Han bad, at de vilde leede hos ham neye for at finde en liden Guld Skue-Pænge som hang ved et lidet Baand, hvilket han kunde kiende om det og var iblandt en Million andre Stykker.

Uagted Roveren paastoed Uskyldighed, umagede sig dog den om ham forsamlede Pøbel med at randsage alle hans Lommer, og tilsidst iblandt andre Ting trakte forbemeldte Guld Stykke ud af en af hans Fikker, hvilket Maren ikke saa snart havde seet, førend hun lagde Hænderne paa det, og forfoyede sig derved op til Joseph, som imodtoeg det med den allerstørste Hiertens-Glæde, kyssede det, trykte det til sit Bryst og sagde, at han nu kunde doe med Fornoyelse.

Nogle Minutter derefter, kom et af det Partie, som bragte en Bylt, som de havde fundet i en Grøft, hvilken var Josephs Klæder tillige med nogle andre Ting som Roverne havde taget fra ham.

Den u bekiendte Person havde ikke saa snart kastet sine Øyne paa Klæderne, forend han kiændte Liberiet og sagde, at dersom disse Klæder horte den syge Person til, bad han meget, at han maatte blive tilladt at see ham; thi det adelige Huus er mig meget vel bekiendt, sagde han, som bruger dette Liberie.

Maren havde den Fornøvelse at viise ham op til Kammeret: Men kiære Læsere, hvilken Bestyrtelse overfaldt ikke dem begge, da Hr. Adams saae at den syge var ingen anden end Joseph, og han derimod fik at see sin allerkiæreste Ven Hr. Abraham Adams.

Vi kunne faae vor Læsers Ugunst, om vi ieien skulde fortælle det, som ham allerede er bleved beretted. Thi saasnart Præsten havde fortalt Joseph, at hans allerkiæreste Fanny var ved god Helsen og Sundhed, var han meget nysgierrig for at vide alt, hvad sig havde tildraget, og ved hvad Leylighed, han var kommen i saadan ynkelig Tilstand. Vi ville derfore vende os til Kiøkenet hvor heele Naboelauget var nu forsamled, tilligemed Giæsterne af Stuerne i Huuset. Saa

Saa stoer Fornoyelse tager Folk i, at bekue Ansigtet paa en Tyv;

Hr. Skiende-Giærst begynte at gnie sine Hænder af Glæde, over at see saa stoer en Forsamling af Menniſker, hvilke han haabede snart vilde fordeele sig i mindre Partier, og begive sig hen i adskillige Værelser, for at drikke og snakke om Roveren og Roveriet; men Madame Skiende-Giærst, som gemeenlig havde den Ulykke at see alting paa tvers, begyndte at oplade hendes Røst til at skiende paa dem, som havde bragt Roveren i Huuset, og sagde til hendes Mand, at det kaae vel ud for 'dem at triives i Verden, saa længe de her-'bergende Rovere og Tiggere i deres Huus.

Pobesen havde randsaget Roveren allevegne, men kunde ikke finde noget, som var beviislig nok; thi Bylden med Klæderen, efter Barbeerens Meening, var ikke tilstrækkelig, saasom den ikke var funden paa Roveren, men alene optagen af Grøften, hvor i Hr. Barnabas og samtykkede, og derhos sagde, at disse Ting vare Bona Waviata og forfaldne til Herre-Manden i Sognet.

'Hvad, sagde Barbeeren, siger I de høre 'Herre-Manden til? Ja det siger jeg, raabte Ba-

Barnabas. Hvad har Herre-Manden at bestille med sligt i saadanne Tilfælde? Vil nogen overtale mig til at troe, at hvad en Mand finder, det ikke skulde høre ham til?

Og jeg har hørt, sagde en Gammel, som sad i Krogen, vor Dommere Hr. Assessor Klogerup sige, at, naar enhver havde sin Rettighed, hørdte alt det som blev fundet, Kongen i London til. Dette maaskee kan være sandt, svarede Barbeeren, i een Forstand, thi Loven giør Forskiel imellem staaled Goeds, og Goeds som er bleved fundet; thi der er Goeds som er staaled og aldrig bliver fundet, og Goeds kan findes som aldrig var staaled. Sager som ere baade staalne og fundne, ere Wavate, og høre Herre-Manden til; Saa er Herre-Manden en Hæler af Tyve-Goeds, sagde Barbeeren, hvorpaa fulgte en stærk Latter, som Barbeeren selv først begyndte.

Roveren, som endnu stærk paastoed, at han var uskyldig, havde saasom der ikke var noget Vidnesbyrd, mecstendeelen bragt paa sin Side Hr. Barnabas, Barbeeren og Hr. Skiende-Glæst tilligemed adskillige Andre, indtil Maren berettede dem, at der var fundet et liden Guld-Stykke paa ham, som de ikke havde merket, hvilket hun havde bragt den syge Person som laae i Sengen, og han vilde bekræfte det med Eed, at han kunde kiende det, ikke alleene

lene iblandt en Million, men om det og var ibblandt Ti Tusinde. Dette var fuldkommen nok, at overbeviise Roveren, at han var skyldig. De besluttede derfore, at holde ham i Sikkerhed til næste Dagen, og saa tillig om Morgenen, bringe ham til Dommeren.

Cap. 15.

Som viser hvorledes Madame Skiende-Giæst gav sig bedre tilfreds, og hvor tienstfærdige Præsten Hr. Barnabas, og Barbeeren bevilste sig i at forfølge Roveren, tillige med den Iver som de og adskillige andre, hvilke endnu ikke ere blevne nævnte i denne Historie, viste.

Maren fortalte hendes Mad-Moder, at hun troede, den Syge var en fornemmere Person, end de ansaae ham for at være; Thi foruden hans Peylige Huud og blode Hænder, havde hun fornummet en meget stor Fortroelighed imellem den fremmede Person og ham, og at hun var vist forsikret, tillagde hun om, at de vare fortroelige Venner, om ikke i Slægt med hverandre. Dette foraarsagede en stor Sagtmodighed hos Madam-

dame Skiende-Giæst. 'Hun sagde: GUD 'forbyde, at jeg ikke skulde beviise min skyldige 'Pligt, som en Christen, imod dette arme Men-'niske, eftersom han er bleven bragt til vor Huus. 'Jeg har altid haft den største Afskye for Land-'strygere, men jeg bærer lige saa stor Medynk 'med en Christen, som nogen anden kand giøre.

'Ja, sagde Verten, om den reysende Per-'son er af Familie, tvivler jeg ikke paa, at vi jo 'vel herefter kand faae vor Betaling for hvad han 'fortærer, endskiøndt han ikke saa just er ved Penge 'nu, saa kanst du kun begynde at bruge Kridet 'og skrive.

'Hold din Dosmer-Flab, svarede Mada-'me Skiende-Giæst, og befat dig ikke med 'mine Sager: Tænker du jeg ikke forstaaer mit 'Haand-Værk? det giør mig hiertelig ondt for 'det arme Menniske, og jeg tvivler ikke paa, at de 'skielmske Rovere jo ville endnu tilsidst blive hængt. 'Maren! løb op, og spørg hvad han forlan-'ger. GUD bevare mig, at jeg skulde lade ham 'fattes noget, saa længe han er i mit Huus.

Imidlertid gik Hr. Barnabas og Bar-beren op til Joseph, for at erkyndige sig om det lidet Guld-Stykke.

Joseph vilde nødig vise det, dog efter stor Moye finge de det endelig at see; Men ingenlun-de

de vilde han lade sig overtale til at levere det fra sig. Ikke desmindre bekræftede han, at det var det samme som Roverne havde taget fra ham, og Maren var færdig at gjøre sin Eed paa, at det var det samme som var bleven fundet hos Tyven.

Den eneste Vanskelighed som nu var tilbage, var, hvorledes de skulde faae dette Guld-Stykke for at vise Dommeren det; thi det var ligesaa umueligt, at bringe Joseph for Retten, som det var, at bekomme Guld-Stykket fra ham. Tilmed havde han bunder det meget stærkt omkring hans Arm, og bekræftede, at ingen uden med største Vold, skulde være i Stand til at bortage det. Hvortil Herr Adams (visendes sin knyttet Næve, saa stor som en Ore-Knokkel) sagde: at han der udi, til det yderste, vilde staae ham bi, i Fald nogen understod sig at gjøre ham den ringeste Vold.

Dette foraarsagede en Stridighed imellem Hr. Barnabas og Barberen angaaendes Vidnesbyrd, hvilket vi ikke finde nødvendigt at fortælle.

Efter at Barberen havde forbunder Josephs Hoved, blev han endnu ved at fortælle dem den store Livs-Fare, som den Syge befandt sig udi, men tillagde, at han nu begyndte 'at haabe en 'Forbedring, og at han vilde sende ham en Sa-'native Soporiferous Drikk, og saa besøge 'ham igien neste Morgen, hvorpaa Hr. Barna-

bas

'has og Barberen skiltes ad, og lod Joseph og 'Hr. Adams alleene tilsammen. Hr. Adams fortalte Joseph Aarsagen til hans Reyse som han vilde giøre til London, nemlig: At befordre til Trykken tvende Folianter af Prædikener, hvortil et Avertissement, hvilket han havde læst i Aviiserne, havde perlvaderet ham, hvor udi et Selskab af Boghandlere havde tilkiende givet, at de vilde imodtage alle Manuscripter, som bleve dem tilbudne, for saadan en Priis, som tvende upartiske Personer skulde der paa sætte; men endskiønt han haabede at erlange en anseelig Summa Penge for dette Værk, hvilket hans Familie høyligen behøvede, vilde han dog ingenlunde forlade ham i hans slætte Tilstand, 'og at han endnu havde '2 Rdlr. 3 Mk. 6 og en halv Skl. i sin Lomme, 'hvilke skulde være til hans Tieneste, saa længe 'de varede.

Hr. Adams Godhed udpressede Taarene af Josephs Øyne, og sagde han: 'At han nu 'havde større Aarsag til at ønske sig at leve, end tilforn, for at beviise sin Taknemmelighed imod 'saadan en Ven. Hr. Adams bad ham, at 'han der udi maatte være gandske roelig, og ikkun opmuntre sig selv; Thi jeg seer vel, sagde 'han, at denne dumme og ukyndige Barbeer søger at giøre sig store Fortienester ved at læge Eder, 'men jeg forsikrer Eder, at Saaret i Eders Hoved er ikkun af ringe Betydning, og jeg er overbeviist om, at I slæt ingen Feber har, og tvivler

'ler ikke paa, at I jo inden 2 eller 3 Dage skal 'være i Stand til at fortsætte Eders Reyse.

Disse Ord opmuntrede Joseph ikke lidet, han sagde: 'at han vel fandt sig om paa de Ste' 'der, hvor han var bleven slagen, men kunde ikke 'finde nogen Aarsag til at tænke, at nogle af 'hans Been vare sønder-knuesede, ey heller troede 'han, at have faaet nogen indvendig Skade, und' 'tagen at han fandt sig lidet underlig i sin Mave, 'hvilket han tænkte kunde foraarsages af det, at 'han ikke havde spiiset den ringeste Smule Mad i '24 Timer. Hr. Adams spurte ham, om han havde Lyst til at spiise noget? Hvortil han da svarede: Ja! Præsten beiærede, at han skul-de udvælge sig, hvad han syntes han kunde best nyde, enten en Hønse-Kiød-Suppe, eller nogle friske Eg: Han svarede: 'at han kunde Spiise 'begge Deele meget vel; men han syntes dog at 'have større Appetit til et Stykke Oxe-Kiød med 'Hvid-Kaal.

Hr. Adams var høyligen fornøyet over, at høre ham saaledes tale, hvilket styrkede ham i hans Troe, at Joseph havde ikke den ringeste Feber: dog tilraadte han ham at tage noget lettere Spiise den Aften, hvilket han og giorde, og aad enten et Stykke af en ung Høne, eller en Suppe, derom kunde vi aldrig faae nogen Vished; Ikke desmindre tillavede Madame Skiende-Giæst det, og befalede at bringe ham i en bedre Seng,

og ifore ham en af hendes Mands Skiorter. Om Morgenen tiilig kom Hr. Barnabas og Barberen til Herberget, for at overlevere Tyven udi Rættens Hænder.

De havde mestendeels tilbragt heele Natten i at overlegge, hvorledes de skulle faae Guld-Pengen fra Joseph til et Vidnesbyrd imod Tyven. Saa stor en Iver beviiste de, omendskiønt ingen af dem var i denne Sag med, ey heller var nogen af dem nogen Tiid skeed Vold eller Overlast af Roverne: Tilmed lagde ingen af dem det almindelige Bedste saa nær paa Hiertet, at den ene skulde prædike for intet, og den anden give Plaster bort i GUDS Navn.

Derfore, at hielpe vor Læser saa meget som mueligt være kand, til at udfinde Aarsagen til denne store Iver, som fandtes hos Præsten og Barbeeren, maae vi sige ham, at denne Bye var saa ulykkelig, at der ikke boede nogen Procurator eller lovkyndig Mand i den. Der havde stedse været Tvistigheder imellem vor Doctor Theologiæ og Doctor Medicinæ, hvilke tvistede dagligen om Poster angaaende et Videnskab, af hvilket, saasom ingen af dem giorde Profession, de begge havde liae stor Ræt at modsige hinandens Meeninger. Disse Stridigheder, bleve forfulgte paa begge Sider med saa stor Foragt, og til saadan en Høide, at heele Sognet begyndte at tage Deel derudi, og vare allerede blevne skilte i tvende Partier.

Hr.

Hr. Skiende-Giæst og den eene Deel af Naboerne holdte paa Barbeerens Side, og Madame Skiende-Giæst med den anden halve Deel paa Præstens Side. Barberen havde samlet sine Videnskaber paa Byetinget, Raadstuen og Lampe-Rætten; Tilmed havde han den Tild han var i Lære, læst alle Placater og Forordninger som aarligen udkom. Hr. Barnabas derimod forlod sig gandske paa Justiniani Lov-Bog. Det begav sig ved denne Leylighed, at disse tvende lærde Mænd efter Sædvane, ikke kunde blive eenige, i Henseende til Vidnesbyrdes Gyldighed; thi Barberen holdt Marens Vidnesbyrd tilstrækkeligt, uden at bringe den liden Guld-Skue-Penge for Rætten: Og Præsten Contra, totis viribus.

Derfore, alt det som formaaede dem til at blande sig i denne Handel, var ikke andet, end at tilkiendegive deres store Lærdom og Videnskab for Dommeren og Sognet, hvilket de begge paastode at være for Almuens Bedste.

O forfængelig Hovmod! hvor lidet kiender man dog din Styrke! og hvor liden Forskiæl kan man dog giøre paa dine Virkninger! hvor listig bedrager du ikke Menniskerne under adskillige Masqver? snart viiser du dig barmhiertig, snart gavmild: Ja du understaar dig at tilegne dig saadanne Zirater, som dog allene tilkommer Dyd og Tapperhed. O! et Monstrum! hvor mange Præster have ikke lastet dig, hvor mange

Philosophi have ikke foragtet dig! og Poeter giort dig latterlig! og om endskiont ingen tor understaae sig at være dig offentlig bekiendt, ikke desmindre ere der dog mange som herbergere dig hemmelig. Du est de fleeste Menniskers eneste Øyemærke, deres gandske Livs-Tiid. De største Ugudeligheder ere dagligen bedrevne, for at fornøye dig, ey heller er den ringeste Tyv og største Helt, uden dit Bekiendtskab.

Vi stræbe allene for at spække dig, din Skiøge! med at fratage andre det, som vi selv ikke have behov: Alle vore Sinds-Bevægelser ere dine Sclaver:

Gierrighed selv er tidt ikke meere end din Tienneste-Pige, og Vellyst din Rufferske: Et forvovent Menniske flyver for dig, som den allermeest forsaate: Glæde og Sorrig skiuler deres Ansigter i din Nærværelse.

Jeg veed du vilt tænke, at medens jeg foragter dig, søger jeg dog at tilbede dig, og at den Ærbodighed jeg bærer for dig, har bragt mig til at skrive dig denne foragtelige Lov-Tale: Ney, du bedrager dig storligen, jeg skatterer dig ikke for en Hviid, ey heller skal jeg bære ringeste Forrydelse, om du og bringer Læseren til at anse denne Omsvøb som den allerstørste Daarlighed; Thi dette maa du vide til din evige Spot, Skam og Skiendsel, at jeg for ingen anden Aarsag her har indført dig, end at forlænge et kort Capitul, og saa gaar jeg til min Historie igien.

Cap. 16.

Roverens Flugt, Hr. Adams finder sig bedragen: Ankomsten af tvende extraordinaire Personer: Barnabas og Adams giør Bekiendskab med hverandre.

Efter at Barnabas og Barbeeren, som vi allerede have sagt, vare igien komne til Herberget, for at overlevere Roveren i Rettens Hænder, bleve de høyligen forskrækkede, da de hørde hvad sig havde tildraget, hvilket var ikke andet, end at Tyven havde hemmeligen listed sig bort om Natten, og derved forhindret sig selv fra all Selvroes; Thi han begiærede ikke den Ære, at blive ophøyet til saa anseeligt et Stæd, at enhver skulde pæge paa ham.

Da Selskabet var om Aftenen gaaet bort, blev Roveren indsluttet i et Kammer, hvor Fogden, tillige med en af de unge Karle, som havde grebet Roveren, finge Befaling at holde Vagt over ham.

Omtrent i den anden Vagt, hørde man en forskrækkelig Klage over Torst, som uformodendes overfaldt baade den Fangne, saa vel som hans Vægtere.

De besluttede, at Fogden skulle blive paa Skildvagt, medens den unge Karl gik ned for at

hente en Kande Øll. Saaledes syntes d[illegible] at de vare foruden ringeste Fare, saasom Fogden var vel forsynet med Gevær, og kunde meget snart tilbage kalde den anden, i Fald den Fangne skulde giøre den ringeste Miine til at undflye. Den unge Skildvagt var ikke saa snart bortgangen, forend Fogden begyndte at overlægge ved sig selv, at denne Post, som han var paa, var ikke saa gandske sikker, og at den Fangne kunde snart springe paa ham, forend han vidste deraf, og forhindre ham fra at bruge sit Gevær, tillige med hans store Stok, hvorpaa han forlod sig allermeest, og saaledes blive hans Overmand. Han derfor meget viseligen, at forekomme denne Uleylighed, smeg sig hemmeligen ud af Kammeret, og lukkede Døren i Laas efter sig, hvor han stillede sig udi Positur til at fælde den Fangne, i Fald han understod sig at bræke ud.

Menniskens Liv, siger en viis Mand (thi jeg vil ingenlunde tilegne mig den Ære at have udfundet denne Aabenbaring) kand lignes ved et Skakspill, hvor en Spiller, naar han forsvarer den eene Side paa Brættet, forseer sig paa den anden Side. Saaledes skeer det titi mange Tilfælde, og ligesaa gik det her ved denne Leylighed; thi medens den forsigtige Foged med største Aarvaagenhed vogtede Døren, forglemte han dog til størst Ulykke Vinduet.

Roveren, som var inden fore, blev ikke saa snart denne Aabning vaer, forend han begyndte o[illegible] for

sore sig den til Nytte; Og da han fandt, at Udgangen var ikke saa farlig, tog han den unge Karls Hat med sig, og sprang ud paa Gaden, hvor han ikke opholdt sig længe.

Den unge Karl som kom tilbage med Ollet, blev noget forskrækket over at see Fogden uden for Døren, men endnu meere, da den blev aaben, og han fik at see, at Roveren var sprungen ud igiennem Vinduet og bortløben. Han kastede Kanden med Ollet paa Gulvet, og efter at han havde ønsket Fogden 2 eller 3 gode Velsignelser, tog samme Vey som Roverne havde taget, for at opsøge ham, saasom han ikke gierne vilde tabe Belønningen (†) som han allerede havde giort sig Staat paa.

Denne Sag var ikke saa rigtig med Fogden, som var saa art af enhver fortænkt, og vilde man sige, at, saasom han ikke havde været med at gribe Roveren, havde han ey heller nogen Rættighed til den Belønning som derpaa skulle falde, og at Tyven havde adskillige Guineer i Lommen, at det var umueligt, han kunde begaae saadan Forseelse, at hans Feyhed var lastværdig, og Undskyldning daarlig, i at gaae ud af Kammeret. Item, at det var en daglig Sædvane hos ham, aldrig at forsmaae Penge, paa hvad Maade det og maatte være, naar han ikkun kunde faae dem.

(†) For at forstaae dette, maa vides; at naar man fangeren Rovere i Engelland, faaer man 40 Pund Sterling eller 200 Rdlr. til Belønning.

Men uagted disse og mange andre Beskyldninger, er jeg dog gandske fuldkommen overbeviist, om hans Ukoldighed saasom jeg er sleven tilstrækkelig forsikred derom af dem, som havde bekommet Efterretning af hans egen Mund, hvilket efter manges Meening, er det bedste og meest fuldkomne Vidnesbyrd man nogen Tid kand faae.

Folkene i Huuset vare nu opstandne, og tilligemed adskillige andre, forsamlede i Klokkenet.

Hr. Skiende-Giæst var meget bekymret over dette Tilfald, førend Barbiren lod ham forstaae, at han var i stor Fare, saa at man kunde skiønne ham for Rætten, for at svare til Roveren, saasom han var bortloben af hans Huus; Men han fandt dog omsider lidet meere Trost hos Hr. Barnabas, som sagde: At saasom det var skeed om Natten, havde han sig intet at frygte.

Madame Skiende-Giæst udtoed sig paa efterfølgende Maade: 'Aldrig har nogen i denne 'Verden, sagde hun, seet saadan en Dosmer og 'Nar, som min Mand er. Burde vel nogen have betroet Roveren i Hænderne paa saadan en 'fordrukken, doven Lumpen-Hund, som denne 'forbandede Hans Sugebeen er (dette var Fogdens Navn) 'og dersom det ikke var for hans 'Kones og Børns Skyld, kunde jeg med stoer 'Fornøyelse ønske at see ham hænge. I samme Øyeblik ringede Joseph paa Klokken: Maren! Christen

'sten! Rasmus! hvor har Fanden jer alle?' raabte hun: Har I ingen Øren? Eller gior I 'Eder ingen Samvittighed over, at lade det ar-'me Menniske ligge foruden Hielp, og ikke varter 'ham bedre op? Løb op see hvad han forlanger; 'og I Mosieu Bart, hvorfor gaar I ikke selv? 'Men Folk maatte for døe, end du vilt umage 'dig: Du har ikke meere Medlidenhed end en Ee-'ge-Klods; Og om Folk var her i en Maaned, 'saa vilde du dog aldrig opmuntre dem til at spen-'dere een Skilling. Gak og see om han vil have 'Thee eller Coffe til Frokost? Ja nok min Kone! 'svarede Skiende-Giæk: og hvad vil I gode 'Herrer have til Frokost? spurde hun Barberen og Hr. Barnabas, som svarede: at de havde en Pott Øl, med et Glas Brændevin i, som stod paa Ilden, hvilket vi ville lade dem fornøye sig med, og see hvorledes Joseph befinder sig.

Han var allereeden opstanden; men om endskiønt hans Saar vare mistendeelen lægte, befandt han sig dog saa om over alt hans Legeme, at han ingeulunde kunde begynde sin Reyse. Hr. Adams fandt, at Omkostningerne paa Aftens Maaltiidet og Frokosten havde alt formeget udtommet hans Pung, saa at den ikke var i Stand til at udreede den anden Dags Bekostning; han begyndte derfore at betænke sig, paa hvad Maade han bedst igien kunde med Penge blive forsynet, og raabte tilsidst, 'at 'han havde fundet paa det bedste og sikkerste

'Middel, omendskiønt han derved fandt sig nød 'til at gaae tilbage med Joseph, hvilket dog 'aldeelis ikke vilde sige. Hvorpaa han loed Verten kalde, og begiærede at tale med ham i Eenrom, og sagde, 'at han gierne vilde laane 3. Guineer af ham paa godt Pant. HErr Skiende-Giæst som forventede ikke mindre end et Uhr, en Ring, eller noget som kunde være af dobbelt Værdie, svarede, at han troede nok han kunde tiene ham. Hvorpaa Herr Adams svarede med en alvorlig Stemme, og viiste tillige paa sin Reise-Sek, 'at han havde 'derudi ikke mindre end 9 Volumina af Prædiker in manuscript, der ligesaa vel vare '100 Guineer som een Riport var 24 Skil'ling værd, hvoraf han vilde lade ham et i Pant, 'og tvivlede ikke paa hans Ærlighed, at han jo 'leverede ham den tilbage, naar Pengene skulde 'blive ham igien betalte, ellers maatte han lide 'forstoer Forliis, saasom ethvert af disse Vo'lumina vilde i det ringeste bringe ham 10 Gui'neer, hvilket en geistlig Medbroder havde sagt 'ham. Thi, tilsagde han, jeg er ikke selv saa 'kyndig i at sætte den rette Prius paa disse Ting, 'saasom jeg endnu aldrig har hafft den Lykke 'at befoedre noget Verk til Trykken.

Hr. Skiende-Giæst, som blev noget stødt over dette Pandt, og ikke uden Aarsag sagde, 'at han i det ringeste ikke foestoed sig paa 'Priisen paa saadant Goeds, og havde des for-

'uden

'uden ikke saa mange reede Penge i Huuset.

Hr. Adams svarede, 'han formoedede, 'at han ikke vilde nægte ham 3 Guineer paa 'saadan goed Forsikring, som var uden ringeste 'Tvivl værd 10:

'Værten sagde, at han ikke vel var ved 'Penge, og var tilmed forbunden at betale en 'Summa Penge til Bryggeren; men tvivlede 'ikke paa, at jo Bogen var af en større Ver'die: men sagde derhos: Det gior mig hierte'lig ondt at jeg ikke kand tiene eder derudi, raabendes: jeg kommer strax . . . strax . . . ligesom han af nogen blev kalded, og løb med saadan Hast ned af Trappen, at han kunde snart have brudt Hals og Been i Stykker.

Den arme Adams blev næsten som han var dum over dette uformodentlige Tilfald, og vidste ikke at optænke nogen anden Udvey; han tog til sin Tobaks-Pibe, hvilken var hans største Tilflugt i saadanne Anfægtninger, og lænede sig over Tralværket, hvor han grundede ved sig selv, og ved Hielp af Tobaks Rogen forvent-de et godt Indfald.

Han havde en ulden Nat-Hue over sin Peruque, og en kort Reise-Kiortel som skiulte hans Præste-Kiortel ikkuns til Beenene. Denne Opskiortelse, tillige med noget latterligt i hans Ansigt, var en Sammensættelse, hvorved han

droeg

droeg manges Øyne til sig, som dog kandskee ikke vare hengivne til Nysgierrighed.

Imedens han stoed og rogte sin Pibe, kom der en Karret med 6 Hæste, tillige med en stoer Følge kiørendes ind i Gaarden. En ung Karl som havde tvende Honse Hunde hos sig, steeg af Karreten: hvorefter en anden (†)ung Karl sprang ned af Kudske-Sædet, og efter at de havde given hver andre Hænder, bleve de tillige med Hundene af Hr. Skiende-Giæst, indviist i en Stue, hvor de paa Veyen fornøyede dem selv med efterfølgende Samtale: 'Du er vel skabt til at være Kudsk, sagde 'han som kom i Karreten, du havde paa et 'Haard nær veltet heele Bagagen. Der havde lagt Fanden Magt paa, om jeg havde 'brudt Halsen paa saadan Skabhals, og om det havde skeed, havde jeg ikkun derved forhindret 'Mester N. N. (†): dog skulle det have allermeest fortrydt mig for Hundene, om de skulde have kommet til nogen Skade. Hunde-ne, svarede den anden, dersom ingen forstoed 'at skyde bedre end du, saa maatte Hundene 'gaae til Helvede.

Du

(†) Det er meget i Moden at de unge My Lord agerer selv Kudsk- og kiører som de vare galne, og deers Conversation er gemeenligen om saadane Sager som forbedrer Forstanden ikkun lidet, Børne Stræger, Ederlig Skiemt, om Jagt Hunde og Heste og desslige.
(††) Skarpretteren.

'Det skulde fortryde mig, sagde Kudsken, 'om jeg ikke skiod bedre end du, det vedder 'jeg 5 Guineer paa. Du! skyde for 5 Gui'neer? skyd efter min R**v. Top, sagde 'Kudsken. Jeg skal saaledes spække dig, at du 'aldrig har saaledes været spækket hos Ienny 'Bouncer (†) Spæk din Olde-Moder, svare'de den anden, her er Skiende-Giæst han 'vil lade dig skyde til Maals efter sig for en 'Rixort, hver Skud. Ney, svarede Verten, 'jeg kiender My Lord bedre, og jeg veed, at 'han skyder en Ager-Hone i Flugten saa godt 'som nogen Mand: enhver kan somme Tider 'feyle, Men dersom jeg ikkun kunde skyde halv 'saa godt, begiærede jeg ikke bedre Fortiene'ste 'end hvad jeg kunde erhværve med mine Flint. 'Fanden far i dig, Skiende Giæst, du ode'lægger meere Vildt, end dit Hoved er værd: 'her er en Tæve, Skiende-Giæst, hun har 'min S**l** hed aldrig feylet saa længe hun 'har været i Verden.

'Jeg har en Valp, som er ikke endnu 'et Aar gammel, som skal rende om Kops med 'hende om Hundrede Guineer, sagde den an'den Herre-Mand. Top, svarede han som 'var Kudsk; men jeg frygter, du trækker Næ'sen tilbage igien: Men om du har Lyst at væd-

'de,

(†) Ienny Bouncer er lige saa berømt i London, som den Hollandske Karen et andet Stads.

'de, skal min buntede Hund løbe imod di.. hvil-
'de Tøve om 100 Guineer.

, Det holdes svarede den anden, og om
'du vilt, saa skal Braksnude løbe imod Nal-
'le om et andet 100de. Ney svarede han, fra
'Kudske-Sædet, Kætsoed eller Hanibal skal
'løbe imod Braksnude. O! gaae F - - den
'i Vold, sagde den anden, du tænker vel at jeg
'er gal at gjøre saadan Vedde-Maal; Jeg
tør vove Hector imod Hanibal om 1000
Guiner, og sige top først.

De vare nu komne ind i Stuen, og jeg troer vor Læser vil være fornøyet med at lade dem blive der, og vende sig til Kiøkener, hvor Barbe-ren, Hr: Barnabas tillige med en Posekikker sade og rogede Tobak ved en Pot Øll, og La-quayerne hos disse 2de Herremænd, som vi just tilforn have talt om, kom og satte sig ved Ilden.

'Lars! siger den eene Laquay, der staar
'Hr. Adams ude paa Galleriet og roger sig en
'Pibe Tobak. Ja, svarede Lars, og jeg tog
'min Hat af for hans Ærværdighed, og han hil-
'sede igien og talte med mig.

'Er den gode Herre en Geistlig Person? spurde Barnabas: Ja, min Herre, svarede
'Laqvayen, og saadan een, hvis Lige man ikke
'saa snart kand finde. Saa - - - sagde han,
'der-

'dersom jeg havde vidst det, skulde jeg længe for 'have haft den Ære at benytte mig af hans Sel- 'skab; Thi jeg har altid den største Ærbødighed 'for den Geistlige Stand. Hvad siger I, min 'gode Hr. Chirurgius, skulle vi forføye os til et 'Kammer, og indbyde ham at komme og drikke 'en Puns med os?

Denne Sag bleve de enige om, og satte det og strax i Værk. Hr. Adams imodtoeg deres venlige Tilbud, kom, og satte sig hos dem. De tvende Geistlige beviiste hinanden megen stor Høflighed, og begge forsikrede hverandre om, at de havde den største Æragtning for den Geistlige Stand. De havde ikke været længe tilsammen, forend de begyndte at tale om deres Kirke-Tiende, hvilket varede mestendeelen en heel Klokke Time, og hvorudi Barbeeren og Posekikkerne havde ikke den ringeste Leylighed, at indføre et eeneste Ord.

Endelig begyndte de tilhobe at discourere, og Posekikkeren begyndte Samtalen med fremmede Stats-Sager; Men et Ord, som uformodentlig faldt ud af Munden paa een i Selskabet, bragte en gandske anden Snak paa Bane, som varede noget længe, og angik den Nød og haarde Tilstand, som saadanne Geistlige vare udi, der sade i den nedrige Præste-Stand, hvilket til sidst blev slutted med at bringe tre af Hr. Adams Volumnia paa Tapetet.

Bar-

Barnabas raadede Hr. Adams fra hans Forehavende, nemlig at lade sine Prædiker trykke, og sagde: 'At Verden var nu omstunder saa 'u-gudelig, at ikke mange Mennisker vilde læse 'Prædikener: have I vel kunde tænkt det, min 'kiære Stoldbroder, sagde han, hvorledes det gik 'mig? Jeg havde selv engang i Sinde at vilde la- 'de nogle Prædikener trykke som havde trende Bi- 'spers Approbation; Men hvor meget tænker I 'vel at Boghandleren turde byde mig? Maaskee '12 Guineer, sagde Hr. Adams ikke 12 Skl. 'engang, svarede Hr. Barnabas: og hvad en- 'nu er værre, saa nægtede den Coujon at give 'mig en Concordance for mine Manuscripter: 'Jeg tilsidst tilbod ham dem for slet intet, dog paa 'de Vilkor, at han skulde lade dem trykke, saa- 'som jeg havde i Sinde at tilskrive dette Værk til 'den unge My Lord, som I just unsaae komme 'kiørendes ind i Herberged, og tænker I, at han 'ikke var saa uforskammed, at foragte dette Til- 'bud; Hvorved jeg var saa ulykkelig, at jeg tab- 'te et meget godt Kald, hvilket siden efter blev 'bortgived for en Jagt-Hund til een som . . .

'Men jeg vil ikke sige noget imod Geistlighe- 'den; Ikke desmindre Hr. Adams, I kand 'deraf slutte, hvad I haver at forvente Eder; thi 'dersom Prædikener vilde fornøye Folk, (jeg er ik- 'ke for at prale, men vil ikkuns fortælle Eder 'Sandhed) saa havde alligevel trende Bisper sagt 'at mine vare de beste som nogen Tid vare bleven

skrev-

'skrevne: Men at der allerede vare en temmelig
'Deel trykte, som endnu ikke vare blevne solte.

'Hvor mange tænker han vel der kunde væ-
're? sagde Hr. Adams; Min Herre! svarede
'Barnabas, en Boghandler har selv fortalt
'mig, at der var i det ringeste 5000 Volumina.

'Fem tusinde! raabte Barberen, hvad har
'man da kunde skrevet om? Jeg erindrer mig at
'have læst Tillotsons Prædikener, den Tid jeg
'endnu var en liden Dreng, og jeg er forsikred
'at dersom et Menniske vilde ikkun efterleve halv
'Parten af hvad der stod i, saa tvivler jeg ikke
'paa, at han jo maatte gaae lige til Himmelen.

'Hr. Doctor, raabte Barnabas: Jeg ta-
'ler meget vanhellig, og jeg bør at straffe Eder
'derfor. Et Menniske kan aldrig for ofte blive
'erindret om sin Pligt og Skyldighed. Tillot-
'son har uden Tvivl skrevet meget vel, og giort
'mange herlige Prædikener, men sans compa-
'raison, derfor er der vel andre, som og have
'skrevet vel, og kandskee lige saa godt som Tillot-
'son.

'Jeg tør sige, uden Selv-Roes, at der ere
'nogle af mine Prædikener (herpaa holdt han Ly-
'set til sin Pibe) . . . . og jeg troer, raabte
'Adams: at der er nogle af mine, som Biskop-
'pen kandskee ikke vilde holde gandske uværdige til
'at blive trykte: Og mig er bleven sagt, at jeg

'kunde bekomme en temmelig god Summa Pen-
'ge for dem.

'Derpaa tviler jeg gandske ikke, sagde Bar-
'nabas: Ikke desmindre, dersom J har i Sin-
'de at profitere noget ved dem, saa gior J best,
'at J giore dem bekiendte, som ægte og veritable
'Original-Manuscripter af en ved Døden nylig
'afgangen Geistlig, og som aldrig nogen Tiid til-
'forn have været i Trykken.

'Og à propos, nu falder det mig i Sinde,
'at jeg endnu i Dag skal giore en Liig-Prædiken:
'Derfor vil jeg bede, eder at laane mig en, ifald
'der ere nogle iblandt Eders Prædikener; thi jeg
'har ikke endnu studeret det ringeste Ord til denne
'Liig-Prædiken, endskiønt jeg faar dobbelt Be-
'taling derfor. Hr. Adams svarede, at han
'havde ikkun een, og frygtede, at den ikke saa vel
'vilde skikke sig, saasom den var forfærdiged paa
'en af Øvrigheds-Personerne som havde all sin
'Livs-Tiid viist sig retskaffen i at see paa, at Na-
'boerne levede et skikkeligt Liv og Levnet, og hav-
'de udroddet baade Kroe-Huusene og liderlige
'Øvind-Folk, saa at der ikke var een udi heele
'Sognet hvor han boede. Nøy, svarede Bar-
'nabas, det lader sig ikke saa gandske vel giore;
'thi den afdøde Person, hvis Dyder jeg skal be-
'romme, var lidet for meget hengiven til Drik,
'og tilmed holdt han sig offentlig en Maitresse.
'Derfore tröer jeg, at jeg kommer til at bruge en

af

'af mine gamle Prædikener, og laa pro memoria 'bringe noget smukt ind, som best kand rime sig 'paa hans Tilstand. Pro Inventiones maae 'I hellere sige, sagde Barberen; thi Eders Hu- 'kommelse vil snarere forvilde Eder, eftersom in- 'gen Mennniske nu i Live, kand erindre sig noget 'Godt om ham.

Ved saadan slags Aandelig Samtale, havde de fuldendet deres Puns, betalt hvad de havde fortæret, og enhver gik sin Vey. Hr. Adams og Barberen ginge op til Joseph, Hr. Barnabas til sin Liig-Prædiken, og Posekikkeren til Gryn-Mollen for at visitere Sækkene.

Joseph var just færdig til at sætte sig need, og spiise den Tid Hr. Adams og Barberen kom ind i Kammeret, og efter at den sidste havde sundet hans Puls, og besigtiget hans Saar, forsikrede han dem, at der var nu slet ingen meere Fare: Dette tilskrev han Virkningen af den Sanative Soperiferous Drik, som han tilforn havde givet ham, hvilken, sagde han: 'var den aller- 'herligste Medicine man nogen Tiid kunde bruge. Og uden Tvivl var det og saa, i fald Joseph havde den, som Barberen tænkte, sin Sundhed at tilskrive; Men saasom han allene havde betient sig af Dunsten, som han trak til sig igiennem Korken, havde han hverken Barberen eller Medicinen at takke: Ihmes stod den heele Flaske fuld endnu urørt udi Vinduet.

Joseph forblev endnu i tvende Dage med sin gode Ven Hr. Adams i Herberged, i hvilke hans Sundhed mærkeligen tiltog; thi, saasom han var af en særdeles stærk Natur, som giorde at han snart blev cureret, og fandt saa liden Ømhed paa Kroppen, saa begiærede han, at Herr Adams vilde lade ham fortsætte sin Reyse, og sagde: At han aldrig skulle forglemme denne store Godhed som han havde beviist ham: og tillige bad han vilde nu ikke selv længere opholde sig fra sin Reyse til London.

Hr. Adams ventede, at hans Prædikener skulle indrente ham store Penge, u agtet Verdens slette Tanker om dem, og Herr Barnabasses Misundelse, hvilken han vel havde fornummet, og eftersom han fandt, at Joseph var udi god Tilstand, sagde han: at han ikke længere vilde opholde ham, men tillade ham næste Morgen at begynde sin Reyse, og at han selv vilde betale for ham, een Dags Reyse i Karreten, eftersom han endnu skulle beholde Penge nok til overs, efter at han havde betalt det de havde fortæret: Siden kunde han giøre Resten af hans Reyse til Foeds, eller i en af hans Bye-Mænds Vogne som dagligen kom til Torvs udi den Bye, hvor Karreten vilde afsætte ham, og han for sin Person, vilde da i Guds Navn forfoye sig til London.

De spadserede tilsammen op og ned i Gaarden, da samme Tiid en tyk, feed og spidig Per-

son

som kom ride. Des der ind, steeg fra sin Hæst, og gik lige hen til Hr. Barnabas, som sad paa en Bænk og rogede af sin Pibe, tog Præsten ved Haanden, og efter at de havde omfaunet hinanden paa det allervenligste, begave de sig ind udi Stuen.

Det begyndte allerede at blive sildig paa Aftenen, da Joseph gik op til sit Kammer, og Hr. Adams med ham, som ved denne Leylighed begyndte at forestille ham den store Naade som Gud havde ladet ham vederfare, hvorfor han burde ikke alleene indvortes at bevise sin største Taknemmelighed, men end og udvortes for saa stoer en Velgierning. Hvorpaa de da begge fulde paa deres Knæ, og forrættede deres Bøn.

De havde just fuldendet deres Andagt, den Pid Maren kom ind og sagde: at Hr. Barnabas begiærede at tale med Hr. Adams neden i Stuen, angaaende nogle Sager af stor Vigtighed. Joseph begiærede, i fald det skulde opholde ham længe, at han vilde lade ham det vide, at han kunde gaae til Seugs, hvilket Adams lovede at giøre, og saa ønskede de for ud, hinanden en god Nat.

Cap. 17.

En artig Samtale imellem de 2de Præster og en Boghandler, hvilken blev forhindret ved et ulykkeligt Tilfald som paakom udi Herberged, og som foraarsagede en Samtale imellem Madame Skiende Giæst og hendes Tieneste-Pige Maren.

Saa snart Hr. Adams var kommen ind i Stuen, blev han af Hr. Barnabas indført til den fremmede Person, som var, sagde han, en Boghandler, og den eeneste Mand i Verden, som kunde afhandle ham sine Prædikener. Adams hilsede den fremmede, og svarede Barnabas, at han var ham høylig forbunden for hans Artighed, og saasom han ikke havde noget andet at forrætte i den store Stad, vilde det være ham en stor Fornøyelse, i Fald han kunde reyse tilbage igien med det unge Menniske som nu nyeligen var kommen op af hans Svaghed.

Herpaa knækkede han sine Fingre, og gik 3 a 4 gange op og ned i Stuen, hvilket var en Vane han havde; Og for at bevæge Boghandleren til at afkiøbe ham hans Prædikener, foruden videre Tids Spilde, sagde han, at han for ham var kom-

kommen i en meget lykkelig Tid; thi han trængte storligen til Penge, og hvad han havde hos sig, var allerede fortæret; Tilmed havde han en Ven hos sig i Herberget, som var i en meget slæt Tilstand, og nyeligen var bleven lægt for adskillige Saar, som han kort tilforn havde faaet af nogle Rovere: 'saa at ingen Ting, sagde han, kunde 'slaae meere lykkelig ind for os, end dersom jeg 'ikkun strax kunde blive forliat mededer om Priisen.

Saa snart han havde sat sig ned, begyndte den Fremmede med disse Ord: Min Herre, sagde han: 'Jeg nægter ikke, at jeg jo vel vilde accor-'dere med eder om de Sager, som min gode Ven 'Hr. Barnabas har talet saa vel om; Men 'sandt at sige, Prædikener ere nu omstunder ik-'kun til at giore Kræmer-Huuse af: vore Bog-'lader vrimler med dem, og ingen vil kiøbe dem, undtagen de ere af (†) Whitefield og Westly eller saadanne store Mænd som en Biskop og deslige. Jeg kand vel sige, at jeg ikke skiotter stort om at indlade mig i denne Sag: Tilmed har jeg allerede saa mange liggendes paa Halsen, at jeg ikke veed, hvad jeg skal giøre med dem. Dog,

(†) Hvilke ere Præster af den Engelske Kirke, men formedelst visse urigtige Principia ere blevne forbudne at prædike i Kirkerne, derfor nu omstunder prædiker de ude paa Marken omkring London, og Provincerne, under aaben Himmel. Menoza i hans 2den Tom. 32 Brev pag. 340 giver sin kommen Efterretning om dem og kalder dem Methodister.

efterſom Hr. Barnabas har talt til mig derom, vil jeg, om I ſaa behager, tage Eders Manuſcripter til London med mig, og inden kort Tiid lade Eder vide min Meening derom.

Derſom det kommer derpaa an, vil jeg læſe Eder 2 eller 3 til en Prove, ſagde Hr. Adams. Dette vilde Hr. Barnabas, ſom elſkede Prædikener ikke meere end en Urtekræmer Roſiner, ingenlunde tillade, og ſagde: At det var bedre, han leverede ſine Prædikener til Boghandleren, og tillige med lade ham vide hvor han var at finde, ſaa kunde han inden kort Tid forvente ſig Svar, ſigende derhos, at han ikke havde nødig at frygte det ringeſte; thi Boghandleren var en meget ærlig Mand. Sandeligen, ſagde Boghandleren, om det og var en Comoedie, ſom havde været ſpilled tyve gange i Rad, ſkulde det hos mig være udi ſtorſte Sikkerhed.

Hr. Adams blev meget fortrydelig over diſſe ſidſte Ord ſom Bodhandleren talte, og ſagde, 'at det giorde ham ondt at høre Folk giøre 'Lignelſer imellem Guds Ord og Comodier. Det 'giør jeg aldeeles ikke, raabte Boghandleren; 'men jeg haver vel tilforn hørt, at man har 'givet 100 Guineer for et Stykke at opføre 'til et Skue-Spill. Des ſtørre Skam er 'det for dem ſom have givet det, raabte Bar'nabas. Hvorom det? ſagde Boghandleren; 'de vandt ja 100de derved. Men er der da

'ingen Forskiæl paa at give Folk gode eller on-
de Lærdomme? sagde Hr. Adams.

'Vilde et oprigtigt Gemytt ikke snarere
'tabe ved det eene, end søge Gevinst ved det
'andet? Meget gierne, sagde Boghandleren, og
'om J kan finde saadanne Folk, vil jeg gandske
'aldeeles ikke være eder hinderlig: Men for min
'Part, tæ ker jeg at saadanne Personer som
'have deres Fortieneste ved Prædikener, bør
'alleene at tabe ved deres Trykken: Tilmed hol-
'der jeg de Bøger for de beste, som have bedst
'Afgang: jeg er ellers ikke en Fiende af Prædi-
'kener, men ikkun alleene, fordi de ikke have
'nogen stærk Afgang.

'Thi jeg vilde liegesaa gierne trykke en af
'Whitefields Prædikener som et Nachspil.

'Hvem som trykker saadanne heterodoxe
'eller mod Sandhed striidende Sager, fortie-
'ner at brændes, sagde Barnabas. Min
'Herre! sagde han viidere, og med samme vendte
'sig til Adams, denne unge Skoele-Fux siger
'med sine Skriffter, (jeg veed ikke, om J har
'seet nogle af dem) til den geistlige Stand:
'Han vil med Maat bringe os igien til at ef-
'terfølge de første Tiiders Exempler, og vil ind-
'bilde Folk, at en Præst burde ikke andet gio-
're, end alltiid at læse og bede: han vil og ha-
've, at Skrifften skal forstaaes efter Bogstaven.

'Kort at sige, han vil giøre os vits, at 'den Armoed og Enfoldighed, som blev de før- 'ste Christne anbefalet af Apostlerne, og var al- 'leene en Lære for at opholde dem under de for- 'ste Tiders Forfølgelse, maatte endnu vedlige- 'holdes, endskiøndt Kirken, den aldrig blomst- 'rer saa meget: Min Herre! Jeg forsikrer eder, 'Toland, Woolston og alle Seperatister 'og Deister, ere ikke i Stand til at giøre 'halv saa megen Forvirrelse som denne Mand 'og hans Anhængere have giort.

'Min Ven! svarede Herr Adams, om 'Whitefield havde ingen anden Vildfarelse, og 'urigtige Meeninger i sin Lære, end hvad I 'haver sagt, giorde jeg mig aldeelis ingen Sam- 'vittighed over, at være en af hans Efterfol- 'gere; thi jeg er ligesaa stoer en Fiende af Pragt 'og Hovmod i den geistlige Stand, som han: 'og jeg forstaaer lige saa lidet som han, at ved 'Kirkens blomstrende Tilstand, er meent dens 'Betienteres Pragt, Rigdom og overdaadig Leve- 'maade med Giæstebuder samt prægtige Pallais 'og kostelige Meubler, thi saadan Forfænge- 'lighed, skikker sig aandske aldeelis ikke vel, paa 'den stoere Konges Efterfølgere, som i all Ting 'gas tilkiende, at hans Rige var ikke af denne 'Verden; Men saasnart Whitefield begynd- 'te med Enthusiastiske og forvirrede Lærdom- 'me, og prædikede Troen uden goede Giernin- 'ger blev jeg ikke længere hans Ven; thi saa- 'danne forskrækkelige Lærdomme, ere en Diæ-

velst

'velst Opdigtelse, og ingen uden den onde Aand' 'kunde optænke eller understaae sig at prædike 'slige Ting: Kan vel nogen Ting paa en gro' 'vere Maade forkleine Guds Ære, end at ind' 'bilde os, at den almægtige Dommer vil paa 'den yderste Dag sige til et gudfrygtigt og ret' 'færdigt Menniske: u-agtet alt dit gudfrygtige 'Liv og Levnet som du i Verden har ført: 'u-agtet alt det Gode du har bevist din Næste, 'saa fordommer dog din Vantroe dig til evig Tiid, 'efter som du paa den rette Maade ikke haver 'troet alle de Ting som dig ere blevne sagte. Der 'imod paa den anden Side, kan nogen Lærdom 'være Menniskene til større Fordervelse, end at 'overtale dem til at troe, at det paa Domme' 'Dag vil være den U-gudelige en meget herlig 'Undskyldning, at sige: Ach Herre! det er sandt, 'at jeg aldrig haver hørt dine Befalninger; men 'straf mig dog ikke; thi jeg haver troed alle dine 'Bud. Jeg formoeder da, sagde Boghandle' 'ren, at eders Prædikener ere vel af et andet 'Slags? Ja Gud skee Lov! af en gandske an' 'derledes Smag; thi jeg skulde giøre mig en 'stoer Samvittighed over, om jeg skrev anderle' 'des, end jeg tænkte; thi min Meening er denne, 'at en goed Tyrk eller Hedning som fører et sæ' 'deligt godt Levnet, efter den Oplysning han 'har af Naturen bekommet, er meere behage' 'lig i den almægtiges Øyne, end en u-gudelig 'Christen, endskiøndt hans Troe var lige saa 'fuldkommen ret som den apostoliske. Jeg øn-

sker

'ster eder megen Fordeel og Fremgang, sagde
'Boghandleren, og vil bede at J har mig und-
'skyldt; thi jeg haver allereede saa stoer en Mæng-
'de af Prædikener paa Halsen, at jeg ikke veed
'paa hvad Maade jeg kan blive dem quit: og
'jeg frygter J vil finde, at eders Bøger ville ik-
'ke have saa goed Afgang som J tænker, saa-
'som Geistligheden selv uden Tvivl vil imodsige
'dem. Gud forbyde, sagde Hr. Adams, at
'jeg nogen Tid skulde bringe saadanne Bøger
'for Dagen, hvor udi Geistligheden kunde fin-
'de noget at modsige; Men dersom J ved Geist-
'ligheden forstaar nogle faae gienstridige og ilde-
'sindede Mænd, som opsætte sig imod deres
'Øvrighed og søger at indføre deris egne parti-
'ske Griller for at efterlade sig et u-dødeligt Navn,
'endskiøndt Almuen og Religionen lider den stør-
'ste Skade derved, saa har saadanne Folk det
'ikke i deres Magt, at imodsige og undertrykke
'hvilken Bog de vil; hvorom kan vidne den her-
'lige Bog, som kaldes: En tydelig Efterretning
'til hvad Ende Alterens Sacramente er bleven
'indsatt, (†) hvilken er skreven, (om jeg maae
'bruge denne Talemaade) med en Engels Pen, og
'calculeret for at igienbringe den rette og san-
'de Brug af den christlige Religion og dens
'hellige Indsættelse: thi hvad kan meere forfrem-
'me Religionen, eller hvorved kan den bedre op-
'naae dens Øyemeed, end ved dens Lemmers
'ofte

(†) af Docter Benjamin Hoadlæy, Biskop af Winches-
ter og holdes af mange for en Kettere.

ofte forunøylige Tilsammenkomst, hvor de i hver andres Nærværelse formyer deres Pragt med den Allerhøyeste, og tillige lover, at de vilde forblive gode, venlige og af Hiertet elske hverandre? Denne herlige Bog, blev og angrebet af et Partie, men ikke med nogen Fremgang.

Ved disse Ord begyndte **Barnabas** at ringe paa Klokken med all Magt for at vilde hvad han havde fortæret; thi han troede at være i Selskab med F. . selv, og om han skulde blive noget længere, frygtede han for at høre Alcoranen, Leviathan (†) og Wocliston (†) vilde blive Bibelen foredragen.

Hr. **Adams** vilde have svaret ham derpaa. men samme Øyeblik, blev der et forskrækkeligt Oprør i Huuset.

Madame **Skiende-Giæst**, hendes Mand og **Maren**, begyndte alle 3 tillige, at opløfte deres Røst: Men Madame **Skiende-Giæstes** Røst var liegesom en Basse i en Concert, hvilken man meget tydelig kunde distinguere iblandt de andre.

Og

*) En Bog skreven af Hobs, som var en stoer Atheist.

†) Har skreven imod Christi Miracler og er ansect som et Vanvittigt Menniske, han er og bleven derfor lagt i Fængsel.

Og horde man hende saaledes stemme op: ‘O! din forbandede Skiælm, er det den Belon‘ning jeg bør have for all min Omhue og store ‘Sorrig som jeg haver baaret for dig og dit ‘Folke-Færd? Betaler du mine Kydskheds Dy‘der paa saadan Maade? Er det for all den ‘Rigdom jeg haver bragt dig? Og for jeg ha‘ver udvalt dig for mange andre og bedre Giffter‘maale som jeg kunde have havt, at du bru‘ger Gemeenskab med min egen Tieneste-Pige? ‘Har man nogen Tiid seet saadan en gemeen ‘lumpen Hund at tage til Takke med en liderlig ‘besudelt Trappe-Tos? Havde det dog i det ‘ringeste været et anseeligt Fruentimmer, som ‘mig selv, havde jeg aldrig skulde fortrydt det, ‘men en næsviis gemeen skiden Tieneste-Tos!

‘Pak dig af mit Huus, din forbandede ‘Tæve! (†)

Maren havde hidindtil med stoer Taalmoedighed, hørt hendes Mad-Moder skiende; men den sidste Ære-Titul skaer hende i Hiertee; hvorpaa hun igien svarede, det bedste hun kunde, imod Madame **Skiende-Giæst** og sagde: Jeg er ingen Tæve, men lige saa godt et ‘Fruentimmer som I selv er, og, om jeg har ‘begaaet en Feyl, er jeg vel ikke den Første som

(†) Intet Skields Ord kan meere fortorne Qvindsfolk Engelsang end at kalde dem en Tæve.

'som har giort det jeg ikke burde at giøre, og
'der er, raabte hun grædendes, ma . . mange
'i høye . . høyere St . . Stand som er verre
'end jeg.

'Canaille! raabte Madame Skiende-
'Giærst, understaar du dig at svare mig?
'Fandt jeg dig ikke midt i Gierningen din u-for-
'skamede Tæve?

'Dette Navn vil jeg ikke høre, svarede
'Maren, og om jeg har syndet, er det alene
'min Sag og jeg maae selv svare dertil i den
'anden Verden; men jeg har ikke giort noget
'som er u-naturligt. I kan ikkun give mig min
'Lon, saa kan vi skilles ad, og jeg kan søge
'mig om en anden Plads; thi jeg vil ikke være
'udskiældet for en Tæve af den bedste Madmo-
'der i heele Landet. Hvorpaa Madame Skien-
de-Giærst fik fat paa Fldtangen . . ., men Hr.
Adams sprang til og forhindrede hende fra at
giøre nogen U-lykke dermed, og med sin Arm
som var saa stærk som Herculis Arm, holdt
hendes Haand tilbage. Vores Hr. Vert, som
var bleven atrapered, og havde ikke det rin-
geste at sige til sit Forsvar, sneeg sig bemme-
lig bort, og Maren forfoyede sig til Stald-
megten, hvilken, endskiønt han ikke saa vel
var med Sagen fornøyed, saa troede hun dog,
at han var et sagtmoedigere Creatur end hendes
Mad-Moder.

Herr

Hr. Adams u.magede sig at stille Vertinden til tilfreds, og, saasom hun fandt, at alle hendes Fiender vare forsvundne, begyndte hun tilsidst at slaae sig igien til hendes sædvanlige Gemyts Roeligh. Hvorudi vi ville lade hende forblive, og aabne for vor Læser Foedspoeret af en Catastrophe som er baade latterlig og sædvanlig nok.

Cap. 18.

Historien om Tien sie-Pigen Maren, og hvad som foraarsagede det forskrækkelige Oprør i det forrige Capitul.

Maren, sam havde foraarsaget al den U-roe, var dog ikke desmindre af et meget godt Gemytt, og besad mange goede Egenskaber: Hun var medliden, gavmild og godhierted; men derimod havde Naturen dannet hende af saadanne smaae og varme Ingredi-encer, hvilke maaeskee et Kloster Levnet kunde have holdet i Tvang, men dog aldeeles ikke i Stand, at imodstaae saadanne farlige Fristelser, som Stue-Pigerne udi stoere Gastgiæver Huuse ere gemeenligen underkastede, hvor der dagligen indfinder sig adskillige Snus-Ha-

ner

ner og Beilere af adskillige Complexioner, baade Officierer, Laquaier, Kudsker og Ryttere, som opofre dem deres heele Artillerie, nemlig, Kyssen, Klappen, Caresser, Flatterier, Foræringer og hvad ellers kan findes udi Elskovs heele Toy-Huus.

Maren var ikkun eet og tyve Aar gammel, og havde været tre Aar i denne farlige Tieneste, i hvilken Tiid hun dog havde forholdet sig temmelig vel. Den første, som havde fundet Veyen til hendes Hierte, var en Fændrik ved Guarden, hvilken havde optændt saa stærk en Kierligheds Lue i hende, at det udfordrede en Barbeers Videnskab til at udslukke den igien.

Medens hun befandt sig i denne Kiærligheds Flamme, vare der adskillige andre, som igien bleve optændte ved hendes Kiærlighed: nemlig Officierer, unge reisende Herremænd, Kiøbmænd og mange andre som funde sig nødede til at reyse denne Vey.

Endelig da hun nu havde overvundet denne hendes første ulykkelige Elskovs Virkning, holdt hun sig omsider saa kydsk og indgetogen som en Kloster Jomfrue: hun bevilste sig gandske dov for alle Beilere, af hvad Stand de og maatte være, indtil sidst at Hans, som var Stalknegt der i Gaarden, overvandt hendes Hierte, i det han forærede hende en nye Strag-Hat,

og ved et Glas Viin, som han tracterede hende med i et nær ved holdende Marked, hvorpaa hun endelig loed sig overtale.

Ved denne Leilighed fandt hun dog ikke saadann u-lykkelig Virkning, som hun ved hendes forrige Amour havde fornummet, ey heller mærkte hun saadan Folge, som alle unge og forsigtige Fruentimmer allermeest pleyer at forvare sig for, naar de opofre sig en hidsig og til Vellyst hengiven Elskers Begiærlighed. Dette kunde man kandskee tilskrive hendes U-bestaudighed imod Hans, med hvilken hun tillige loed Kudsken Mikkel Mære-Pidsk, og iblandt en reisende Person, nyde hendes Faveur.

Hr. Skiende-Giæst havde og for nogen Tid siden havt et yndigt Øye paa denne unge Pige, og havde betient sig af alle Leiligheder, for at tale meget venligt og forliebt til hende, trykkende hendes Hænder, og naar han saae sig fikker, vilde han otte stiæle et Kys:

Thi saasom Kiærligheden til hans Hustrue havde meget mærkeligen formindsket sig, lignede han en Kilde, som paa et Stæd bliver forhindret fra sit sædvanlige Løb, og søger at bekomme Luft igen paa et andet Stæd. Man sagde, at Madame Skiende-Giæst, havde længe fornummet denne Formindskelse i hendes Mands Kiærlighed, hvilket maaskee forvaarsagede, at

der

der fandt sig en større Misfornøyelse hos hende, end ellers hendes Artighed ville tillade; Thi omendskiønt hun var saa troe, og føyede sig saaledes efter hendes Mand, som Soelviiseren efter Soelen, var hun endog begiærlig efter at nyde allene hans Soels-Varme, saasom hun var i Stand til at tage imod den.

Maren havde fra Begyndelsen af, da Joseph ankom i Herberged, havt stor Godhed for ham, hvilket gav sig meer og meer tilkiende, ligesom han tog til i hans Sundhed og Kræfter, indtil en ulykkelig Aften, da hun stod og varmede hans Seng, blev hendes Begiærlighed saa overmaade stærk, at paa eengang, baade hendes Forstand og Ærbarhed forlode hende, saa at hun efter utallige Kiærligheds Tegn, tilsidst kastede Fyrbækkenet fra sig, floy ham med den hæftigste Begiærlighed om Halsen, og soer: At han var den allerdeyligste Mands-Person hun nogen Tiid havde seet.

Joseph som blev gandske bestyrtset, og havde nok at bestille med at slide sig los af hendes Arme, sagde: At det giorde ham ondt, at see saadan en ung og artig Pige, som hun var, at forglemme all Ærbarhed; Men hun, som var allerede gaaen for vidt for at komme paa eengang tilbage, ved lige holdt hendes Caresser paa saa uforskammed en Maade, at Joseph fandt sig nodet imod sin Villie, til at bruge Magt, tog hende

om Livet, bragte hende ud af Kammeret, og slog Døren i Laas.

Hvor fornøyede kunde ikke Mands-Personer være, naar de vilde betænke, at deres Kydskhed er altid i deres egen Magt, og at, dersom de ikkun vilde bruge lige saa stor Styrke med deres Forstand, som de besidde bequemmelige Kræfter til at forsvare dem selv med, torde de ikke frygte, som et skrøbeligt qvindeligt Redskab undertiden maae, for at blive greben med Vold, imod deris egen Villie.

Maren, som saaledes fandt sig bedragen, gik bort i den største og hæftigste Vrede. Had, Avind og vellystige Begiærligheder droge ligesom med en Snoer hendes Hierte paa adskillige Tanker, snart tænkte hun at dræbe den uskyldige **Joseph**, snart tænkte hun igien at omfaune ham og qvæle ham med tusinde Kysse. Denne hendes sidste Passion var dog den stærkeste; Atter var hun af de Tanker hun vilde myrde sig selv. Men imedens hun stod i denne Tvivl, viiste Døden sig i adskillige Skikkelser, saa hun ikke vel vidste, hvilken Død hun først skulde gribe til, enten hænge, drukne, eller forgive sig selv.

I denne Forvirrelse kom det hende lykkeligen i Sinde, at hendes Hosbonds Seng var endnu ikke reed; hun derfore begav sig, uden videre Eftertanke til Kammeret, hvor hun fandt Herr

Skiern,

Skiende-Giæst skrivendes ved sit Contoir, saasnart hun blev ham vaer, vilde hun igien have gaaed tilbage; Men han kaldte paa hende, og tog hende ved Haanden, kyssede hende, og sagde hende saa mange venlige og søde Ord i Øret, at den vellystige **Maren**, som allerede havde forliebte Begiærligheder, men dog ikke saa vægelsindet, at fordi een havde refuseret hende, hun derfore skulde betee sig halsstarrig imod en anden, endskiønt hun heller havde foretrokket denne eene, føyede sig dog endelig efter hendes Hosbonds Villie, som just samme Øyeblik havde nydt sin Fornøyelse, da **Madame Skiende-Giæst** u-formodendes kom ind i Kammeret. Og dette var Aarsag til den store Allarm, hvilken vi allerede have hørt, og som vi ikke finde nødvendig at melde videre om, Eftersom en Læser der har ikkun den mindste Erfarenhed, endskiønt han ikke er selv i Egtestanden, kand foruden vor Hielp meget letteligen slutte, at denne Allarm blev ended med **Marens** Afskeed, Vertens Ydmyghed og Poenitentze, tillige med noget som han maatte forrætte for at beviise sin Taknemmelighed for hans Hustrues Godhed i at blive igien med ham foreened: Tillige med mange store Forsikringer, at han igien paa saadan Maade aldrig vilde forsee sig, og endelig, at han til Straf taalmodelig maatte høre denne hans Forseelse i det ringeste een eller to gange om Dagen al hans Livs-Tiid.

Ende paa den første Bog.

Historien

om

Ioseph Andrews og hans Ven, Hr. Abraham Adams Eventyr.

Anden Bog.

Cap. I.

Om Historiernes Afdeelinger.

Der ere visse Mysteria og Hemmeligheder i alle Handværker fra det Høyeste til det Nedrigste, fra den første Stats-Minister til den allernedrigste Skribent.

Disse Hemmeligheder blive ikkun sielden giort bekiendte, undtagen til dem, som ere af samme Forretning. Hvad os, som Skribentere angaaer, holder jeg det ikke for en ringe Kunst, at vide, hvorledes et Verk bør ret at indeeles udi Bøger og Capituler. Folk som ikke have Skionsomhed nok til at forstaae disse Hemmeligheder, bilde sig ind, at, ved dette Vil-

Videnskab, vi ikkun alleene tragte efter at spilde Papir, og at formeere Bogens Tykkelse til en overmaade Storelse, meere end den ellers kunde have voxen til. Derfor anfee de disse adskillige Stæder i vore Skrifter, som ere opfyldte med Boger og Capituler, som ligesaa meget Canefas, Cameel-Haar og Silke i en Skræders Reining, og som tiener alleene til at udbringe en Summa Summarum, hvilken man gemeenlig finder paa vores forste, og paa Skræderens sidste Pagina.

Men herudi tage Folk aldeeles Feil; thi Sagen befinder sig gandske anderledes, og vi have saavel i denne, som ved alle andre Leilighed, saat vor Læsers Magelighed og ikke vor eegen. Og sandt at sige, saa nyder han af denne Maade, mange herlige og skionne Fordeele. Thi for det forste, kan disse smaa Mellem-Rom ansees som saa mange Herberger og Hvile-Stæder, hvor Læseren kan giore halt og tage sig et Glas Vin eller anden Forfriskelse som han best synes; thi mange kræsne Læsere kunde neppe reise over Grændserne af een Capitul i een Dag.

Hvad de stoere leedige Mellem-Rom angaar, som findes ved Enden og Begyndelsen af hver Boa, dem bor Læseren at anfee som saa mange store Kiobstæder, hvilke findes paa en lang Reise, hvor Vandrings-Manden forbliver en vis Tiid for at hvile sig ud, og at be-

tragte. hvad han paa sin Reise allereede haver seet. Denne Betragtning tager jeg mig den Frihed at recommandere vor Læser; thi om endskiønt hans Skarpsindighed er aldrig saa stoer, vil jeg dog ikke tilraade ham at reise for gesvind over disse Blade:

I fald han saa skulde giøre, kunde han maaske snart forbigaae mange herlige og skionne naturlige Producter, hvilke en langsom og nøyagtende Læser kan bedre merke og søre sig til Nytte. Des for uden kan en Bog, som ikke har saadanne Biestæder, lignes ved det stoere og vilde Hav, hvilket baade udmatter Forstanden og trætter Øynene, naar man er engang der paa.

For det andet, hvad betyder vel Indholdet, som staar foran paa et hvert Capitul, andet end saa mange Fortegnelse over Verts- og Gastgiævers-Huuse, hvor Læseren kan see hvad slags Forfriskelse han kan forvente sig, og i fald det ikke staar ham an, kan han ikkun gaae videre fort; thi udi Biographien er man ikke saa meget, som andre Historie-Skrivere, bunden til at vedligeholde en nøye Sammenhæng, saa at eet eller toe Capitul (som for Exempel dette jeg nu skriver) kunde meget vel forbie gaaes, uden at giøre den heele Historie ringeste Skade. I at opsætte disse Fortegnelser, haver jeg forhøjd mig saa oprigtig som mueligt, og gandske ikke efterfulgt den berømte Montagne

tagne, som lover en Ting, og giver os i Texten en gandske anden: ey heller som de Skribenteres Titul-Blade, hvilke love meget og bringe slet intet for Dagen.

Der er des foruden mange andre herlige Fordeele som vor Læser erlanger ved denne Kunst at afdeele; men er maaskee dog ikke saa let at begribe, uden af dem som have været indtagen i dette dybe Videnskab, nemlig, at skrive Historier. Derfor ville vi vise ikkun een Fordeel som er meest synlig, nemlig, det forhindrer at forderve en Bogs Skionhed med at legge Mærke paa Bladene, hvilken Maade kan være til Hielp for saadanne Læsere, som ere af en kort Indkommelse; og forglemmer efter en halv Times Forløb, paa hvad Sted de holdte op med at læse.

Disse Afdeelinger kunde bevises fra gammel Tiid at have været i Brug; thi Homerus afdeelte ikke alleene hans stoere Værk i 24 Bøger, hvilket han maaske giorde af en slags Høflighed for de 24 Bogstaver af Alphabetet, som han ellers havde en synderlig stoer Forbindtlighed til; men mange af de gamle Critici have sagt, at han solte dem i stykke-viis og leverede ikkun en Bog paa engang (†) (uden Tvivl

(†) Denne Maade er meget angenehm for Boghandlerne, og saaledes bliver mange Bøger oplagte: Rapins Historie om Engeland Baylæs Lexicon og mange andre, som ere saa stoere at de erfordre to Aaar forend en Bog kommer for Lyset.

ved Prænumeration) og har man ham at takke for dette Paafund, at man nu om stunder udlevere Skrifter i Uge-viis, hvilket foraarsager, at man til sidst kan bekomme en Bog for 30 pro Cento dyrere end ellers.

Virgilius har ikke beviist sig saa grov, men har givet os sin Æneæs afdeelt i 12 Bøger, hvilket viiser en slags Beskedenhed, at han ikkun paastaaer halvparten af den Græske Poets Meriter.

For samme Aarsags Skyld gik i Forstningen vor Milton ikke høyere end til 10; men saasom han af sine Venners Roes blev opblæst, satte han sig paa samme Foed med den Rommerske Poet.

Jeg vil ikke ransage videre i denne Materie, men skille mig af med dette Capitul saa snart jeg kan, og alleene giøre denne Anmærkning: at en Autor eller Skribent, bør altid afdeele sine Bøger, liaesom en Slagter deeler sit smaahuggede Kiød; thi saadant kan være til stoer Hielp baade for en Læser og en Forfiærer. Og som jeg nu har fornøyet mig selv, vil jeg og stræbe at fornøye min Læser, som uden Tvivl er meget nysgiærrig efter at viide hvad han vil finde i det efterfølgende Capitul.

Cap.

Cap. 2.

Hr. Adams forunderlige korte Ihukommelse og den der af flydende Følge.

Medens Hr. Adams og Joseph vare i Beareb med at fortsætte deres Reise enhver sin Vey, paakom der et Tilfald, som foraarsagede at Hr. Adams reiste tilbage igien med sin Ven, hvilket Skiende-Giæst, Barnabas og Boghandleren ikke nogen Tiid kunde have giort. Dette Tilfald var at de Prædikener, som Præsten havde i Sinde at lade trykke, og havde for den Aarsags Skyld begived sig paa Reisen til London, vare allesammen blevne forglemte Hiemme i hans Studere-Kammer. Det som han havde anseet for sine Manuscripter i Ranzelen, var ikke andet end tree Skiorter, et par Skoe og nogle andre nødvendige Ting, hvilket hans kiære Hustrue Madame Adams havde indpakket, som tænkte at han vilde have det meere fornøden paa Reisen, end Prædikener.

Denne Aabenbaring skeede lykkeligen ved Joseph, som havde hørt Præsten sige, at han havde 9 Volumina af Prædikener med sig i sin Ranzel, hvilket han ikke kunde troe, saasom han ikke var af det Slags Philosophi

som

som kunde bringe heele Verdens Materie ind i en Node-Skall, saa saae han vel, at der var ikke Rom nok i Ranzeln for saa mange Volumina som Hr. Adams havde sagt.

Altsaa toeg han sig den Fribed at sporge Præsten, hvor hans Prædikener vare?

Han svarede: 'der - - der - - mit Barn under mine Skiorter. Hr. Adams havde allereede taged den sidste Skiorte ud, saa at Bunden paa Ranzelen var gandske synlig. Hr. Adams sagde Joseph, 'de ere visseligen 'ikke i eders Ranzel. Hvorpaa han sprang op, 'ligesom halv forskrækked og raabte: Ach phui! 'phui vorde mig! Jeg har sandelig glemt dem 'Hiemme.

Joseph var høylig bedroved over den Uroelighed som han frygtede hans gode Ven var udi over dette Tilfald: Han bad, at han ikkun vilde fortsætte sin Reise, medens han gik tilbage for at hente Prædikerne og saa bringe dem til ham i London. 'Ney mit Barn, svarede Hr. Adams, 'I skal have Tak for eders Artighed, 'men saa maa det ikke være. Hvad kunde det 'hielpe at jeg opholdt mig i den stoere Stad, 'uden jeg havde mine Prædikener med mig, 'hvilke ere, ut ita dicam, heele Aarsagen 'til denne min Pilgrims-Reise.

N

'Ney min Søn, siden det er nu saaledes 'falden ud, saa beslutter jeg gandske sikkert at 'reise tilbage igien med eder til mit Sogn, hvor-'til jeg og finder mig meget stærk tilboyelig: og 'maaskee dette u-formodentlige Tilfald er begeg-'ned mig for mit eget Beste. Han fuldendte 'denne Tale med et Vers af Theocritus, 'hvilket betyder ikke meere end dette: Efter 'Reign folger Soelskin.

Joseph bukkede sig ydmyg, og takkede ham for hans særdeles gode Villie til at reyse igien tilbage med ham; Hvorpaa de begiærede at vide, hvad de havde fortæret, og belob sig Regningen til lige saa stor en Summa, som Herr Adams havde i sin Lomme, undtagen een eeneste Rixort. Vor Læser vil maaskee forundre sig over, hvor det var mueligt at han kunde til Veye bringe saadan en Summa, som var tilstrækkelig for saa mange Dages Omkostninger.

Derfor, at ikke opholde ham længere i nogen slags Tvivl, havde Hr. Adams laant een Guinee af een af Lagvayerne som var en Betiener af denne My Lord som var indkommen udi samme Herberge, og havde han tilforn været en af hans Sogne-Børn.

Saa stor Credit havde Hr. Adams, at Peder Fraads, som var My Lady Boobys For-

Forvalter, vilde laant ham en Guinee paa meget lidet Pant.

Hr. Adams beralte Regningen for sig selv og Joseph, og vilde begynde deres Reyse paa den sædvanlige Maade, som er i disse Provincier brugelig, naar tvende Personer maae betiene sig af een Hæst, hvilket de saaledes begynde. De tvende Reysende gaae tilliige bort af Herberged, den eene paa Hæsten, og den anden til Fods, hvor af folger, at han som rider, maae nodvendig komme stærkere afstæd, end han der gaaer til Fods. Aftalen er da imellem dem saaledes, at han som kommer forst, stiger ned og binder Hæsten til et Træ, Huus eller bekiendt Vange-Led, og saa gaaer han til Fods; Derefter kommer den anden og finder Hæsten, løser den, sætter sig der paa og jager fort, indtil han haver ridet forbi hans Reyse-Kammerat, og gior da ligesom hand giorde. Denne Reyse-Maade var stærk i Brug hos vore Forfædre, som vel vidste at Hæste have lige saavel Munde som Been, og at man ikke vel kunde betiene sig af de sidste, uden at man vel maatte fylde det forste.

Denne Skik var og meget brugeligt udi gamle Dage, da i Stæden for at en Parlament Herres Frue nu ager i Karret med 6 Hæste for, naar hun aflegger sine Besogelser, maatte hun da ride bag paa Hæsten hos hendes Mand. Og naar en Borgemester giorde Optog til Raadstuen paa

en

en liden Pasganger, med sin Fuldmægtig springendes til Fods efter sig.

Hr. Adams som paastod at Joseph skulde først begynde Reysen til Hæst, var alt nogle Minuter forud, og Joseph havde allerede Foden i Stigeboylen, da Stald-Knægten leverede ham Regningen for det som Hæsten havde fortæret medens de havde været i Herberget.

Joseph sagde, at Hr. Adams syde betalt altsammen: Knægten overgav Sagen til sin Hosbond, som dommede derudi paa Stald-knægtens Side. Og Sandhed at sige, kunde han giøre det med en god Samvittighed; thi dette var et nyt Beviis paa Hr. Adams slætte og korte Ihukommelse, hvilket dog ingenlunde skeede af Mangel paa en god Forstand, men ikkun allene kom af mange unyttige Forretninger, som hans Tanker altid vare indviklede udi.

Joseph befandt sig i en Fortræd, som bragte ham i stor Forvirrelse. Det som Hæsten havde fortæret, beløb sig til 3 Rixdaler.; Thi Herr Adams, som havde laant Hæsten af Degnen i sit Sogn, havde befalet Stald-Knægten at passe paa ham, og føre ham saa godt som han kunde, og Joseph havde ikkun 12 Skilling i sin Lomme, som Hr. Adams havde givet ham, hvilket var den halve Deel af den Rixort, som han selv havde

de

de til overs. Endskiønt der vel have været saadanne snilde Mennisker til i Verden, som have udfundet en Vey til at betale 3 Rdr. med 12 Skilling, var Joseph dog ikke nogen af dem; thi han havde aldrig i sine Dage giort nogen Gield, og følgelig var han ikke heller saa færdig at udvikle sig af denne Labyrinth. Verten var villig nok til at betroe ham, til han kom tilbage igien, og Madame Skiende-Giæst kunde maaskee bleven bragt til lige saa stor Medlidenhed; thi Josephs Skiønhed havde allerede giort en slags Indtrykk paa hendes haarde Steen-Hierte, og vilde uden Tvivl have gaaet bort Skat-frie, dersom han ikke, i det han ærlig og oprigtig viiste dem sine ledige Lommer, og tilliige havde trokket det lidet Guld-Stykke ud med, som vi tilforn have talt om. Dette forgaarsagede, at Madame Skiende-Giæstes Tænder løb i Vand, og sagde 'hun til 'Joseph: Hun vidste ikke, hvorledes Folk kun-'de fattes Penge saa længe de havde Guld i deres 'Lommer. Joseph svarede, at han satte saa 'stor Priis paa dette lidet Stykke Guld, at han 'ikke skilte sig ved det for den største Herremands 'Rigdom udi heele Landet.

'En hærrlig Forklaring, sagde Madame 'Skiende-Giæst: Først fortære paa Regning, 'og siden nægte at betale, fordi I sætter saa stor 'Priis paa Eders Penge. Jeg har aldrig hørt, 'at et Stykke Guld er meer værd, end saa mange Pen-

'Penge, som det kand vexles for; Om det og var
'for at kiøbe mit Liv fra Søe Rovere eller redde
'det fra Hunger, vilde jeg dog ikke skille mig ved
'dette kostbare Stykke, svarede Joseph. O!
'ho! sagde hun: I har uden Tvivl bekommet det
'af een eller anden Med-Søster eller fra en af E-
'dere Bisloppersker; Thi om et ærligt Fruentim-
'mer havde foræret Eder det, saa var I ikke saa
'bange for at skille Eder derved: og jeg siger, min
'Mand er en Narr, dersom han lader Hesten
'gaae, forend han har faaet sine Penge. Nøy,
'vey sagde Verten, jeg kand ikke lade Hesten fa-
're, forend jeg er bleven betalt, for det han har
'fortæret.

Hvilken Beslutning en Procurator bifalt,
som stod derhos udi Gaarden, og sagde: at Herr
Skiende-Skæst havde sig intet at bekymre, og
at han meget vel kunde staae ved det hand havde
giort.

Eftersom vi ikke vel kunde faae Joseph ud-
af dette Herberge, ville vi lade ham blive der, og
efterfølge Hr. Adams, som nu befandt sig fuldkom-
men roelig i sit Sind, og grundede paa et lært Sted
af Æschylus, hvilket havde ved Lige holdt ham
over tre Miile, uden at tænke een eeneste gang paa
sin Reyse-Kammerat.

Endelig vaagnede han, og fandt sig selv paa
Toppen af en Bakke, hvor han sage sig om, og

forundrede sig over, at han endnu ikke kunde see noget Tegn til Joseph: Og han kunde ikke tænke, at nogen Ulykke var ham vederfaren, saasom han forlod ham frisk og vel, den Tid han gik bort fra Herberged, og færdig til at sætte sig paa Hesten: Ey heller kunde han indbilde sig, at han var gaaen af den rette Vey, saasom den var breed og kiendelig nok. Han sluttede derfor, at Joseph maatte være bleven forhindred ved een eller anden af sine Venner, som maaskee kunde have opholdt ham med en Samtale.

I disse Tanker vandrede han immer videre og videre, og tvivlede ikke paa, at Joseph vel inden kort Tid vilde indhente ham, indtil han kom nær en stor Vand-Bæk, som floed tvert over Veyen. Han saae sig ikke andet Middel til at komme over, end at han maatte vade igiennem den, hvilket han og giorde at Vandet gik lige op til hans Byxe-Linning; Men han var ikke saa snart kommen paa den anden Side af Vandet, førend han saae en Fod-Stie, hvor over han kunde have gaaet tørfoed.

Denne Fod Stie kunde han meget vel have seet før, dersom han ikkun havde givet sig Tiid til at see igiennem Buskene.

Han begynte nu at blive ganske uroelig over Josephs længe Udeblivelse, og frygtede at noget Ondt maatte have vederfaret ham paa Veyen;

Der-

Derfor besluttede han at blive hvor han var, og i Fald Joseph ikke snart skulde komme, vilde han gaae tilbage igien for at opsøge ham: han onskede derfor at finde et Vertshuus, hvor han kunde torre sine Klæder, og forfriske sig med en Pot Øll; Men saasom han ikke kunde finde noget, alleene fordi han gav sig ikke Tid nok til at see sig om, satte han sig ned paa et Vange Led, og drog sin Æschylus ud af Lommen.

Hr. Adams spurte en Bonde-Karl, som strax kom forbie, om han ikke kunde viise ham til et Vertshuus? Den grove Bonde-Tolper, som just var kommen ud af et, og saae at Skiltet var nær nok for Hr. Adams, at han selv kunde seet det, tænkte at han fierede ham, svarede: At han ikkun kunde følge sin Næse, saa vilde han snart finde et.

Hr. Adams blev fortornet over at høre saadant et grovt Svar, og sagde: at han var en næseviis grov Slynael, hvorpaa Bonden vendte sig om i Vrede; Men saa snart han blev Herr Adams knyttede Næve vaer, gik han sin Vey, uden at giøre videre Bekiendtskab.

En Person til Hæst kom samme Øyeblik efter, hvilken han giorde samme Spørsmaal, han svarede: Min Ven, I er Kroen paa et Bosse-Skud nær. Adams løftede sine Øyne op, og saae den just liggendes for sig, raabte: Ja paa

min Ære er jeg! Han takkede da sin Veyviser og gik lige derhen.

Cap. 3.

Tvende Advocaters Meeninger om een og den samme Person, tillige med nogle Spørsmaale som Hr. Adams gior til Verten.

Han var neppe indkommen i Vertshuuset, og havde taget sig en Pot Øll, førend tvende ridende Personer komme til Døren, bunde deres Heste fast, og ginge ind, sigende: at det saae ud til en forskrækkelig stor Regn, hvilken de tænkte at undgaae, og derfore vilde berge dem selv, saa længe til den var overgaaen. Hvorpaa de ginge ind i en Stuen nær ved Kiøkkenet, uden at agte efter Hr. Adams.

Den eene af disse ankomne spurde sin Reyse-Kammerat, om han nogen Tid havde seet saadan en latterlig Hændelse? Hvorpaa den anden svarede: 'At han tvivlede paa, at Verten kunde forsvare det at tilbage holde Hesten, for det han 'havde fortæret; Men den første sagde: at han 'var forsikret om, at han kunde; Thi han havde

engang tilforn hørt en Dommer domme udi en Sag af samme Omstændigheder.

I hvor kort Hr. Adams Ihukommelse var, saa behøvede han dog ikke meere end et Ord til at blive paamindet. Han begynte ved denne Samtale strax at mærke, at dette uden Tvivl maatte have været hans Hæst som de talte om, og som han havde glemt at betale for. Dette befant han at de tvende fremmede bekræftede, som sagde, at Hesten vilde faae meere Hvile end Føde, i Fald han ikke blev snart indløst.

Den arme Præst besluttede strax ved sig selv at gaae tilbage igien til Herberget, endskiønt han lige saa lidet som Joseph, vidste at forskaffe Hesten sin Frihed igien: Ikke desmindre var han nødet at staae udi Skiul indtil Regnen, som da var meget stærk, var gaaen over.

De trende Reysende satte sig da need tilsammen ved en Pot Øll, og begyndte at discourere: og Hr. Adams, som havde seet en Herre-gaard liggendes tet ved Veyen, som han var kommen ad, spurte, hvem samme dog maatte tilhøre?

Den eene af disse som var til Hest, havde ikke saa snart nævnet Eyermandens Navn, forend den anden begyndte at igiennemhægle og bagtale ham paa den allerskammeligste Maade. Der var snart ikke et eeneste foragteligt Ord i det heele Sprog, som han jo betiente sig af ved denne Ley-

ligheed, og tillagde ham mange andre særdeles grove Gierninger, som han skulle have begaaet, sigende: 'At naar han jagede, undsaae han sig ikke 'meere at ride over Bondern s Korn, end at ride 'over Lande-Veyen, at han giorde de arme Bon- 'der stor Skade med at træde Kornet saaledes 'under Hestenes Fodder: Og om nogle af dem 'bade ham med største Ydmyghed at forskaane 'dem, gav han dem strax Rett med sin Ridе- 'Pidsk. Han sagde videre, at han var den stør- 'ste Tyran imod sine Naboer, i alle Tilfælde, og 'om han vidste nogen Bonde som havde en Flint 'i Huuset, tog han den strax fra ham, u-agted '(†) Bondens Ret: Og imod hans Tieneste-folk 'var han saa grum, at han ikke kunde holde no- 'gen et Aar til Ende: I hans Forrætninger som 'Dommer, sagde han, er han saa partisk og uret- 'færdig, at han loser og fordommer ligesom Gril- 'lerne stikke ham, uden ringeste Hensigt til Sand- 'hed eller Vidnesbyrd: Jeg for min Person vilde 'heller være anklaged for en anden Dommer, end 'jeg vilde have en Sag dreven for ham, og om 'jeg havde et Jorde-Gods i hans Naboelaug, vil- 'de jeg heller sælge det for halv Verdi, end at be- 'boe det selv. Hr. Adams rystede med Hove- 'det og sagde: Det var stor Skade, at saadanne 'Folk skulde gaae saaledes ustraffede bort, og for-

dii

(†) Een som eyer en Eyendoms-Gaard paa Landet, har i Engelland, Rett og Friehed til at skyde paa sin egen Grund.

'di en Mand besad Rigdom, han derfor kunde 'giøre med Rætten hvad han vilde.

Denne Ære-Skiænder, som saaledes havde afmalet Herremanden, gik ud i Gaarden, hvorpaa den anden, som først havde nævnet Herremandens Navn til Hr. Adams, begyndte at forsikre ham paa, 'at alt hvad hans Selskabs-Bro'der havde sagt, var ikkun puur Malice. Det 'er sandt, sagde han, at han maaskee haver for'fulgt sin Jagt igiennem et Stykke Korn, men 'det u-agtet, var det dog aldrig skeed, uden han 'jo derfor har fornøyet Bønderne paa det aller'yderste: og langt fra at tyranniſere over dem, til'lader han dem, som ikke engang ere qualificeret, 'eller have Frihed, baade at have Flinter, og at 'skyde undertiden et Stykke Vildt, og at hand er 'den beſte Mand i Verden imod sine Tien'ste-folk, 'og havde mange som vare blevne Graae-haarede 'i hans Tieneſte, og i Henseende til hans Pligt, 'som en Dommer, var han den allerretfærdigſte 'under Soelen. Han kiendte selv mange, som 'havde overgivet de vanskeligſte Sager til ham, 'hvilke han havde afgiort med den allerſtørſte 'Skionsomhed og Billighed, og at mange vilde 'give dobbelt Priis for et Stykke Gods, alleene 'for at boe i Nærværelsen hos saa brav en Mand. Denne Lov-Tale havde han juſt fuldendet, da hans Selskabsbroder kom ind igien, og sagde: at Regnen var nu over, hvorpaa de strax satte sig til Heſt og reede bort.

Hr. Adams som var i stor Bedrovelse over denne foranderlig Dom om een og den samme Person, spurde Verten, om han kiendte denne Herremand? Thi han begyndte at tænke, de havde taget feyl, og havde talt om tvende differente Personer. Ney, ney, min Herre, svarede Verten, som var en tor Knegt: 'Jeg kiender 'Herremanden, som de talte om, meget vel, og 'ligesaa de tvende som talte om ham. Hvad den 'Sag angaar, at han skulle have ridet over Bon'dernes Korn, da kand jeg forsikre Eder, at han 'ikke har været til Hest i to Aar: og jeg aldrig har 'hørt nogen sige, at han havde forurettiget nogen, 'og angaaende, at oprette Bondernes Skade, er 'han ikke heller saa gavmild med sine Penge: Ey 'heller har jeg hørt, at han nogen Tiid har taget 'een eeneste Flint bort, og jeg veed adskillige, som 'have Boxer i deres Huuse: Ikke desmindre til'lader han dog ingen at skyde noget Vildt. Jeg 'tor sige, at han vilde ruinere dem som torde un'derstaae sig at giøre sligt: Og I hørde selv, at 'den eene Mand sagde: at han er den slemmeste 'Mand imod sine Tieneste Folk, og den anden, at 'han er den beste i Verden.

'Men jeg kiender alle hans Betientere, og 'jeg har aldrig hørt dem, hverken roese eller laste ham. Vel, vel, sagde Hr. Adams, hvorlee-

des

des forholder han sig da som en Dommer? sandt at sige, svarede Verten, tvivler jeg om, at han foreſtaaer meere det Embede. Det eeneſte som jeg har hort ham domme udi, var en Sag imellem diſſe tvende Perſoner som juſt nu rede bort, og derudi er jeg forſikred, at han domte meget retfærdigt; thi jeg horte den heele Sag. Paa hvis Side faldt da Sagen bedſt ud? spurde Hr. Adams; jeg tænker ikke at det er nodigt at svare Eder paa dette Spørsmaal, sagde Verten, efter at I ſelv har hort den ulige Carecteer som er bleven given ham. Det er ikke min Sag at imodſige Folk, som fortære deres Penge udi mit Huus: Men jeg veed, at ingen af dem sagde et sandt Ord. GUD bevare mig! sagde Hr. Adams: at Folk kand saaledes lyve paa deres Næſtes ærlige Navn og Rygte for en liden skammelig Egennytte eller det som er endnu værre, af hemmeligt Had og Hevngierrighed. Jeg vil snarere troe, at vi have taget Feyl, og de have uden Tvivl meent tvende andre Perſoner; thi der ligger adſkillige andre Herre-Gaarde paa Veyen.

Hvorledes min Ven, er I saa hellig, sagde Verten, at I aldrig har loyet i Eders Livs-Tid? Ney, aldrig af Malice, det er jeg forſikred paa, svarede Hr. Adams, langt mindre for at giøre en Mand Skade paa hans gode Navn. Ho,

svarede Verten, I meener kanskee, ikke med For-
sæt at bringe nogen til Galgen eller i anden Ulyk-
ke: Men uden Tvivl maae man for egen Fordeels
Skyld tale bedre om sin Ven, end om sin Fiende.

For egen Fordeels skyld, bør I at rætte
Eder efter hvad sandt er, sagde Hr. Adams,
thi I kunde ellers ved et Contrarium, giøre den
allerædelste Part af Eder selv, jeg meener Eders
udødelig Siæl, den største Skade, hvilket jeg
neppe kand troe, at noget Menniske kunde være
saa ufornuftig og daarlig, at sætte den i Vove
for en liden Gevinst: Ja om det og var den al-
lerstørste i Verden, som regnes ikkun for Skarn
imod det som os herefter skal aabenbares. Ver-
ten saae paa ham med en latterlig Miine, tog Kru-
set og sagde: Vel da! dette skal være Her-
efters Skaal; men jeg for min Person holder
meere med den nærværende Tid.

Hvorledes min Ven? raabte Hr. Adams
meget alvorlig, troer I ikke at der er et Liv efter
dette? Visseligen svarede Verten, jeg er vel in-
gen Atheist. Og at I har en udødelig Siæl, sag-
de Hr. Adams.

GUD forbyde andet! og at der er Him-
merig og Helvede til? sagde Præsten: Verten
bad,

bad, at han ikke vilde nævne slige Ting; thi det var forfængeligt, og man burde alleene at tænke paa sligt, naar man var i Kirken. Hr. Adams begiærede at vide, hvorfore han da gik i Kirken? om han ikke forte sig til Nytte, hvad hand der horte med at forbedre sit Liv og Levnet? Jeg gaar i Kirken, svarede Verten, for at forrætte min Bon, og for at forholde mig andægtig. Og troer du da ikke det som du horer i Kirken? raabte Hr. Adams: Det meeste deraf, svarte Verten. Skiælver du da ikke, naar du tænker paa den evige Fordommelse? Hvad dette anbelanger sagde Verten, saa har jeg endnu ikke i min heele Livs-Tid tænkt derpaa: Og hvortil nytter det os, at indvikle os i slige Ting, som ere endnu saa langt borte? Kruuset er ledigt, skal jeg tappe endnu en Pot Øll?

Imedens han var gaaen i Kielderen, kom der en Reyse-Karret, som holdt stille uden for Døren. Saasnart Kudsken var kommen ind i Huuset, spurde Vertinden ham ad, hvad slags Folk han havde i Karreten med sig? en heel Hob Sladder-Taffer, sagde han, jeg har god Lyst til at velte dem i den forste Morads, jeg kommer til: Jeg tvivler paa, at I kand bevæge dem til at fortære en Skilling hos Eder.

Hr. Adams spurte ham, om han ikke havde seet en ung Karl til Hest paa Veyen? Kudsken svarede: Ja, og at en Madame som er udi Kar-

Karreten, hvilken er en af hans Bekiendtere, har betalt for ham og hans Hest, og om Regnen ikke havde jaget ham i Skiul, saa havde han allereede været her. Gud velsigne hende, sagde Herr Adams, og gik strax ud for at see hvem denne milde og godhiertede Dame var; Men hvor stor var ikke hans Forskrækkelse over at see sin gamle Bekiendter Jomfrue Slipslap, som ikke blev nær saa forskrækked; thi Joseph havde sagt hende forud, at Præsten var under Veys. De begægnede hinanden med de allerhofligste Complimenter, og Jomfrue Slipslap skiente paa Vertinden, fordi hun havde fornægtet Hr. Adams, da hun havde spurt efter ham, da dog den gode Vertinde var gandske uskyldig; Thi Jomfrue Slipslap spurde efter en Geistlig Person, og Vertinden havde ulykkeligen anseet ham for en Besse-Kræmmere, som reyste til de omliggende Markeder med Knapper og Finger-Boller, saasom hans Klæde-Dragt, nemlig hans korte hvide Reyse-Kiortel med sorte Knapper, hands korte Peruque med en Hat, som var rod af Elde, og en stor Stav i Haanden, lignede meget saadan Haandtering.

Joseph var nu ankommen, og Jomfrue Slipslap vilde endeligen, at han skulde overlevere Hesten til Hr. Adams, og selv komme ind i Kareten; men han vilde ingenlunde lade sig dertil overtale, sigende: at han Gud skee

Lov

Lov var frisk nok, og i Stand til at ride! tilmed vidste han bedre at bevise sin Pligt imod Hr. Adams, end at han skulde age i en Karret, og lade Hr. Adams ride.

Jomfrue Slipslap havde nær faaet Overhaand, dersom en anden Dame i Karreten ikke havde imodsatt sig, og offentlig erklærede, at hun ingenlunde vilde age i Karret med en Laquai. Endelig bleve de forligte om, at Hr. Adams skulde tage Plads i Karreten, og Joseph skulde fortsætte Reisen til Hest.

Karreten var ikke saasnart i Bevegelse, forend Jomfrue Slipslap vendte sig til Præsten og begyndte saaledes: 'Vi have haft en stoer Forandring, Hr. Adams i vort Huus, siden Rideren Boobys Død!

Ja, det maa jeg tilstaae, sagde HErr Adams hvilket jeg af adskilligt, som Joseph har ladet sig forstaae med, haver fornummet. Ach! sagde hun, hvem skulde have tænkt sligt? Men jo længere man lever i Verden, jo meere faar man at see: saa har Joseph nok gived eder noget at forstaae? ... Ja, men dette bliver hos mig saa godt som begraved, thi det lovede jeg ham, forend han vilde aabenbare det ringeste: Det gior mig hiertelig ondt, at høre den gode Frue forer sig saa slet op; jeg

skal

'skulde aldrig have haft hende mistænkt for slige
'Ting, saa u-anstændig for en Christen, og
'det med et ungt Menneske, som dertil ere hen-
'des egen Laquay. O! disse Ting, HErr
'Adams, ere for mig gandske ingen Hemme-
'ligheder, raabte Slipslap, og inden kort
'Tiid troer jeg, at det ey heller bliver saa nogen
'Stæds; thi siden Josephs Bortreise, er hun
'bleven som et fortvivled Menneske. Jeg er
'hiertelig bedrøved der over, sagde Hr. Adams;
'thi hun var ellers i Grunden en goed Dame;
'jeg havde visseligen kunde ønsket at have seet
'hende lit tiere udi Kirken, men ikke desmindre,
'saa haver hun dog giort adskilligt godt udi
'Sognet. O! min kiære Herr Adams
'sagde Slipslap, Folk, som ikke see alting, vilde
'tit ikke heller hvad der skeer; thi jeg kan for-
'sikre eder paa, at der er bleven meget bort-
'given, hende u-vitende: Jeg har ofte hørt
'eder sige paa Prædike-Stoelen, at man ik-
'ke burde roese sig af det Goede man gier; men
'det u-agtet kand jeg dog ikke undlade at sige
'at dersom hun selv havde haft Noglerne ud
'Forvaring, havde de Fattige ofte gaaet bor
'uden en Hierte-Styrkning, som jeg har man
'ge gange meddeelt dem; men hvad den Salig
'Herre angaaer, saa maa jeg sige, at han var saa
'ærlig en Mand, som nogen i Verden kunde væ-
're. Han var gavmild, medliden imod sin Næ-
ste

'ste, og vilde have giort u-endelig Godt, om han 'ikke derfra var bleven forhindret.

'Men han den arme Mand elskede at leve et 'roeligt Liv: GUD glæde hans Siæl i Himme-'len! thi jeg er vist forsikret paa at han er der, og 'nyder den Roelighed, hvilken somme Folk ikke 'vilde unde ham i dette Liv. Hr. Adams sva-'rede, at han aldrig havde hørt dette tilforn, og 'om han erindrede ret, saa havde han hørt hen-'de tale gandske anderledes, og at hun altid pleye-'de at roese Fruen og dadle Herren. Jeg veed ik-'ke, svarede hun, hvad jeg tilforn haver tænkt, 'men jeg er nu gandske * perlesvaderet, at 'Sagen er saaledes, som jeg fortæller Eder den, 'og Verden vil snart see, hvem som har bedraget 'sig. Jeg for min Part vil ikke sige noget, ikke 'desmindre maae jeg udi høyeste Maade forundre 'mig over, hvorledes somme Menniker kunde gio-'re alle Ting under Alvorligheds Masque.

Saaledes talde hun og Hr. Adams, ind-til Karreten kom forbie en Herre-Gaard, som laae lidet borte fra Lande-Veyen. Een af Damerne i Karreten, som saae den, raabte: Ach! der boer den u-lykkselige Leonora! om man ellers med Billighed kand kalde et Fruentimmer u-lykksalig, som selv har været Aarsag til hendes Elendighed. Dette var meere end tilstrækkelig nok, til at op-vække Hr. Adams Nysgierrighed, tilliige med heele Selskabets, hvilke samtlige begiærede, at

Da-

Damen vilde fornøye dem med at fortælle Leonores Historie, saasom det syntes, af det hun sagde, at den maatte indeholde noget mærkværdigt. Damen som var meget heflig, lod sig ikke videre bede derom, men ynkede ikkun at Historiens Fortælning maatte fyldestgiøre deres Attensjon. Hun begyndte da saaledes:

Cap. 4.

Leonoræ Historie, eller den u-lykkalige Coqvette.

Leonora var en riig Herremands Daatter, hun var høy og af en smuk Skabning. Hendes gandske Væsen var levendes og munter, hvilket drager meer, end en fuldkommen Skionhed, der besidder mindre Munterhed, og er saadan en Skionhed ikke mindre begvem til at forblinde end til at indtage. Den Artighed som den viiser, bliver ofte anseet for en Godhiertighed, og dens Munterhed for en fuldkommen Skionsomhed.

Leonora som nu havde opnaaet sit attende Aar, var hos hendes Faster som boede i en Kiøbstæd i den Nordre Part af Engeland. Hun var en overmaade Elskerinde af Lystigheder, hvilket foraarsagede, at hun bivaanede alle offentlige Forsam-

samlinger: Der var snart intet Ball, hvor hun jo lod sig indfinde, hvorved hun havde den Leylighed, at fyldestgiøre hendes umættelige Begiærlighed til Hovmod og Forfængelighed, ved det, at hun saae sig af de unge Personer foredragen alle nærværende Damer.

Iblandt de mange unge Herrer, som vare særdeles artige imod hende, var den unge Horatius som var allermeest anseelig udi hendes Øyne; Naar hun dansede med ham, viiste hun meer end sædvanlig Munterhed: Naar han spadserede med hende, var Tiden hende aldrig for lang, hun tragtede ikke længer efter at imodtage og forstaae andres Eresbevisninger, medens hun lagde Øret til hvert et Ord som Horatius sagde og ofte smilede ad det hvad han talede, omskiønt det var for høyt for hendes Skiønsomhed at begribe.

'Jeg beder Madam, sagde Hr. Adams, 'hvem var denne Horatius? Horatius, svarede Damen, var en ung Adels-Person, af meget fornemmt Slægt som studerede Jura, og havde allerede i nogle Aar været kaldet til at tale i Retten. Hans Ansigt og Person var saadan, at enhver maatte tilstaae, det var smuk, men han havde en Myndighed i sit Væsen, som er rart at see: Af hans Natur var han hengiven til Vrede, dog uden ringeste Knarvorrenhed: Han besad baade Vittighed og Lystighed, tillige med en Tilbøyelighed til at satyricere, hvilket han alt for meget havde Lyst til.

Denne Adels-Mand som bar den største og hæftigste Kiærlighed til Leonora, var i sine Tanker den sidste, som kunde forvente sig nogen Fremgang. Heele Byen havde allerede besluttet deres Giftermaal, førend han havde fornummet det ringeste Kiende-Tegn af hende, hvoraf hand kunde slutte nogen slags tilstrækkeligt Beviis, som kunde formaae ham til at give hende sin Kiærlighed tilkiende; thi han var af den Meening, som maaskee ikke var gandske urigtig, at man aldrig burde aabenbare sin Kiærlighed paa en alvorlig Maade for noget Fruentimmer, førend man allerede havde saaledes banet Veyen til hendes Hierte, at hun selv venter, og har Begiærlighed efter at høre det.

Men u-agtet den Trældom og Frygt, som enhver Liebhaber paatager sig, naar han betragter saadanne Kiærligheds Prøver som hans Medbeylere nyder og som i hans Øyne altid formeere sig, og derimod, naar han beliuer igiennem den anden Ende af Kikkerten, Formindskelsen af de han selv faaer. Jeg siger, dette u-agtet, kunde Horatii Kiærlighed dog ikke saa vit forblinde ham at han dewed kunde forhindres fra at haabe et lykkeligt Udfald paa Leonoræ Faveur, som nu lige saa tydelig gav hendes Kiærlighed tilkiende, som han gav sin.

'Ingen af saadanne uforskammede Tøyter 'bliver til noget Godt, sagde Damen som forhindrede Joseph fra at komme i Karreten, og hvis Navn var Jemfrue Peen-Snerpe, ey heller skal

'skal jeg forundre mig over nogen Urimelighed som 'hun begaar i Resten af Historien.

Damen forfulgte hendes Tale videre: Det hændte sig en Aften i et stort Selskab, da de spadserede, at Horatius hvidskede Leonora i Øret, og bad at hun vilde holde sig et Øyeblik fra Selskabet, og spadsere med ham alleene; thi han havde noget af største Vigtighed at aabenbare hende. 'Er I forsikred om at det er af Vigtighed? sag-'de hun smilendes: jeg haaber i det ringeste hun vil 'tænke. Det er saa, svarede han, saasom mit 'Liv og allerstørste Lykfalighed beroer paa dets 'Udfald.

Leonore som lettelig kunde giette, hvad derpaa vilde følge, vilde have opsat det til en anden Tiid; Men Horatius som var gaaen for vidt, og havde allerede overvundet den første Vanskelighed nemlig: at begynde Samtalen, bad inderlig, at hun til sidst forlod Selskabet, og forføyede sig med ham i en eensom Allee hvor ingen spadserede.

De vare allerede temmelig langt fra Selskabet, og ikke et eeneste Ord endnu blev talt, indtil Horatius tog Leonora, som begyndte at blegne, ved Haanden, og efter et dybt Suk raabte med en stammende Røst: 'Ach Leonora! er det vel 'nødigt, at jeg maae tilkiende give Eder det, som 'er Grundvolden til min tilkommende Lykke? maa 'jeg endelig sige Eder, at I besidder en Ting, som 'forhindrer min Lykfalighed, og om I egensindig

'paastaaer at beholde den, er jeg den allerelendigs-
'ste under Soelen. Hvad kand det dog vare, spur-
'te Leonora? Jeg vil forundre Eder over, svarede
'han, at I besidder det som er mig ubehageligt: I
'kand meget vel giette det; thi det er en Ting, at
'jeg vilde anvende all Verdens Rigdom paa, om
'det var i min Magt, for at fratage Eder den.
'Ach! det er det som I maa stille Eder ved, for at
'give heele Resten! Kand Leonora nu tvivle læn-
'gere? lad mig hvidske hende det i Øret: Det er
'Eders Navn min allerkiæreste Jomfrue, som hun
'maae aflægge, i det hun overgiver sig til at være
'min for evig, og hvorved hun foraarsager, at jeg
'af den allerelendigste, bliver det allerlykkaligste
'Menniske paa Jorden.

Leonora blev rød i Ansigtet ved denne Ta-
'le, og sagde med en forstilt Vrede, at dersom hun
'havde haft den mindste Mistanke om saadan en
'Erklæring, skulde han ikke saa let havelokked hen-
'de til at forlade Selskabet, og at han havde ind-
'jaget hende saa stor en Frygt og Skræk, at hun
'begiærede, han vilde følge hende tilbage igien til
'Selskabet, hvilket han, i lige saa stor Skræk som
'hun selv var, og giorde.

'Hvilken en Nar var ikke han! raabte Jom-
'frue Slipslap, det var godt at see, at han kiend-
'te ikkun lidet til vor Kion.

'Sandelig min Jomfrue, sagde Herr A-
dame

'dams, J har ogsaa storste Ret; thi dersom jeg 'havde været i hans Stæd, skulde jeg ikke have 'sluppet hende, forend jeg havde faaet lidet mee-'re af hendes Meening at vide siden jeg var gaaen 'saa vidt. Jomfrue Been-Snerpe bad Damen at hun vilde forbigaae saadant Tøy i Historien; thi hun fik ondt ved at høre det.

Vel da min Jomfrue! svarede Damen, at giøre det saa kort som mueligt, saa maae J vide, at der var ikkun faae Uger efter denne Samtale, forend Sagen imellem Horatius og Leonora stod, som man siger, paa en god Fod. Alle Ceremonier var til Ende, undtagen den sidste, og alle Anstalter og Forberedelser vare udi fuldkommen Stand, til at sætte Horatius i Besiddelse af alt det han ønskede. Jeg troer, jeg kand endnu meddeele Selskabet Indholden af tvende Breve som de vexlede med hverandre, om de behager at høre dem, og hvilket kand give os et kort Begreb om deres Kiærlighed til hverandre.

Jomfrue Been-Snerpe, vilde ingenlunde tillade at Brevene skulde læses; Men da det blev overladt til de fleestes Stemmer, voterede heele Selskabet som var i Karreten imod hende. Hr. Adams paastoed med største Heftighed at høre dem.

Horatius til Leonora.

Allerdevligste! Hvor ringe og forgiæves er den Fornoyelse, man søger i Fraværelsen af det Øyemærke, som Sielen er gandske hengiven til! Dette befandt jeg i Aftes i et Selskab af lærde og vittige Mænd, hvor jeg var u-omgiængelig nøded til at forblive; Men i hvor angenem og fornøyelig saadannne Selskabe kunde tilforn have været mig, tiente det nu ikkun alleene til at aabenbare Aarsagen til min Henrykkelse, hvilken jeg frygtede for, de alt for vel saae. Derfore, naar Eders Forretninger negte mig den Lyksalighed at see Eder, ønsker jeg mig tusinde gange heller at være alleene, saasom min Kiærlighed til Leonora er saa delicat, at jeg u-mueligen kand taale, at andre skulle see disse søde angenæmheder, hvor udi en Liebhaber oste forlyster sig, og hvilke jeg altid tænker mine Øyne forraade. Saadan Frygt kand synes latterlig for saadanne Gemytter som ikke ere indtagne af saa delicate Passioner, og man kiender visseligen ikkun faae som ere saa. Efterson dertil udfordres alle de Dyders Øvelser som et Menniske er i Stand til at øve; Thi den man elsker, og hvis Lyksalighed er eens høyeste Øyemærke kand give de allerherrligste Leyligheder til at bevise sin tapper i at forsvare hende, gavmild udi hendes Mange medliden i hendes Bedrøvelse, taknemmelig for hende Venlighed, og saa fremdeeles til man har øvet og gienemgaaet hver en Dyd. Den som ikke vil giøre dette i høyeste Grad og med største Iver, er ikke værd at være en Elskers Navn.

Det er umueligt at sige Eder, med hvad Begiærlighed jeg forventer den Dag, den lyksalige Dag, naar jeg skal erfare, at den største Menniskelige Lyksalighed besta

ikke alleene i at haabe, men og i at nyde, hvilket jeg nu har største Aarsag til at troe; Saasom jeg er forsikret om, at aldrig nogen har fundet saa stor en Glæde, som mit Hierte oplostes ved, naar jeg tænker, at tilbringe mine Dage med saadan en Veninde som Leonora, og at al min Tiid skal være hende opofret, hvorved jeg skal erlange den herlige Fornoyelse, at contribuere til Eders Lyksalighed.

Leonora til Horatius.

Eders Gemyts Oprigtighed har saa tilstrækkelig viist sig i hvert et Ord og Giærning, siden jeg først havde den Fornoyelse at kiende Eder, at jeg ansaae det som umueligt, at mine gode Tanker om Horatius kunde blive hoyere. Med disse samme Tanker fornoyede jeg mig, da jeg fik Eders sidste Brev, hvilket ved Læsningen satte mig i en stor Forundring, at finde saadanne delicate Sentiments, som hoylig overginge min Indbildning om Eder, endskiønt jeg veed, at alle Dyder som Naturen beskidder, ere samlede i Eders Hierte: Og den ubeskrivelige Glæde som jeg har, naar jeg betragter, at min Lyksalighed er det hoyeste og fornemmeste Øyemærke i Eders Gierninger. O! Horatius! Hvilket Liv maae dette ikke være, hvor den ringeste Huus-Omsorg bliver forsukred ved den fornoyelige Eftertanke, at den Mand paa Jorden, som bedst fortiener, og hvilken man meest er tilbøyelig til at give sin Kiærlighed, er alleene den, som skal nyde Nytten og Fornoyelsen af alt det man foretager sig. I saadanne Tilfælde bliver Arbeyde, Sorg og Omhue, forvandlet til Fornoyelse, og dersom det ikke var for saa danne uforhinderlige Tilfælde, som vor Natur var underkast, forglemte vi gandske at være dødelig.

Dersom Eders hemmelige Tanker, og Attraa til at holde dem skiulte, kunde giøre Eder viktige og lærde Mænds Omgiængelse kiedsommelig. Hvad maae ikke

jeg sige, og hvor mange fortrædelige Timer maae ikke jeg tilbringe, som er underkastet den sædvanlige Mode med Besøgelser og Fruentimmers Omgang, hvis naturlige Nysgierrighed driver dem til at udforske mine Tanker, og hvis Misundelse kand ikke taale, at Horatii Hierte skulde besiddes af nogen, uden at vise deres Malicieuxe Anslag imod den Person, som er saa lykkelig at have det i Eye: Men i Sandhed, dersom Misundelse kand nogen Tid undskyldes eller mindre lasses, er det i saadanne Tilfælde, hvor det Gode er saa stort, at det er lige naturlig for enhver at ønske sig det, ey heller undseer jeg mig ved at tilstaae, at det er Eders Fortieneste. Horatius! som jeg saa høyligen er forbunden, hvilket forhindrer mig fra at være i den allermueligste Tilstand, som jeg nogen Tid kandforestille mit Gemyt, i det min Tilbøyelighed driver mig til at elske den Person som min Skionhed, tvinger mig til til at Condemnere.

All Ting vare nu satte i Stand, og Brylups-Dagen var bestemt efter 14ten Dages Forløb. Justi den Tid blev der hold Session i samme Provintz udi en Bye som laae ungefær 20 Miile fra den hvor Leonora var logerendes, hvortil Horatius blev henkaldet angaaende adskillige Rettergangs-Sager. Det er brugeligt, at unge Juristers indfinde sig i saadanne Forsamlinger, ikke saa meget i Hensende til Gevinst, som for at giore Fremgang i deres Studeringer, og at blive fuldkommen oplyst udi Loven; for hvilken Aarsags Skyld, een af de ældste og lærdeste (†

Dom-

(†) De tolv Dommere reyse aarligen tvende gange, to og to tilsammen omkring i alle Provincerne, for at

Dommere bliver udvælget til Præsident og læser noget op for dem, for at underviise dem i Kundskab om Loven.

'Her tager hun uden Tvivl Feil, raabte 'Hr. Adams, hvilket jeg kan, om hun beha'ger tiene hende bedre udi; thi jeg har tit 'selv været ved disse Forsamlinger, og jeg haver 'altiid mærket, at Procuratorene have lært Dom'meren, i Stæden de andre skulde lære noget 'af ham.

Dette rager ikke stoert vor Historie, svarede Damen. Horatius som søgte at befordre sin Velfærd ved denne Professsion for Leonoræ Skyld, anvendte al sin Flitd ved alle Leilighed er for at giore sig habil.

Det hændte sig samme Eftermidag, da Horatius var bortreist, at Leonora som stoed i Vinduet og saae en Karret med 6 Heste kom kiorende forbi, Ach! sagde hun til Frorella som var hendes meget gode Ven: Denne er den fuldkomenste og prægtigste Equipage jeg nogen Tiid haver seet, og tillagde hun disse mærkværdige

at afgiore alle Sager saa vel Trætte som Criminal-Sager, hvor hen alle omliggende unge Juristet forsøger sig; Om Dagen sorer man Processerne, og om Natten diverterer man sig med Ball, og Lystigheder; Dette varer tre eller fire Dage, siden tager de til et andet Stæd.

dige Ord: Ach! jeg er gandske forliebt i denne Equipage! Hendes Ven Florella, gav ikke just saa noye Agt paa denne Expression, men siden efter kom det dog hende tit i Tanker.

Der blev holdt Ball samme Aften, hvilked Leonora beærede med hendes Nærværelse men dog i det Forsætt, at, saasom hun ikke have den Fornoyelse at dandse med hendes allerkiæreste Horatius vilde hun i hans Fraværelse ikke heller imodtage noget saadant Tilbud.

Ach! hvorfor har ikke Fruentimmeret lige saa fast et Forsætt til at holde deres Loffter, som de have gode Tilboyligheder til at giøre dem!

Denne Herre som eyede Karreten med de 6 Heste for, indfandt sig og paa dette Ball: Hans Klæde Dragt var ligesaa anseelig som hans Equipage, hvorved han tildrog sig Selskabets Oyne, saa at alle de silke Vester, som vare broderede med Solv og Guld, bleve i det Øyeblik gandske formørkede.

Min Frue, sagde Hr. **Adams**, om jeg tor u:mage hende, hvorledes var da denne Herre paaklæd? Som mig er bleved sagt; svarede Damen, bar han en Kiortel af udskaaren Caneel Bruun-Floyel fored med couleur de rose Atlask og gandske brodered med Guld; hans Vest var af Solv-Brocade og var ligeledes brodered med Guld: Jeg kan ikke just beskrive heele Dragten i Stykkevis, men det er nok, at det var

paa

paa den franske Mode; thi Bellairmine (dette var hans Navn,) var nyeligen hiemkommen fra Paris.

Denne glimrende Figur, indtog ikke stærkere de nærværende Damers Øyne, end Leonora tildrog sig hans. Han havde aldrig saa snart kasted sine Øyne paa hende, forend han stoed ubevægelig som en Stotte, eller i det ringeste vilde have forholdt sig saaledes hvis hans artige Opførsel ikke havde forhindret det. Imidlertiid var han dog gaaen saa vidt, forend han kunde recolligere sig selv, at eenhver i Selskabet, kunde meget lettelig see, hvem han forundrede sig over. Derfore imodtoeg enhver af Damerne deres forrige Dandse-Compagnions, eftersom de alle fornam hvem Bellairmine vilde udvælle sig at dandse med, hvilket at forhindre, de stræbte efter saa meget mueligt var, og mange af dem sagde til Leonora: 'Vi tøivle paa, at have den For'noyelse i Aften at see hende dandse eftersom Hora'tius er ikke tilstæde; og raabte de høyt nok, at Bellairmine kunde høre det, jeg kan forsikre eder paa, at Leonora dandser ikke i Aften. Een af dem var saa malicieuse at hun tilsendte hende en Person, som hun bar største Afskye til, for at byde hende til Dands: og i Fald hun afsloeg ham, hun da ligeledes maatte være nødet til at give Ballairmine Afslag; men dette Anslag blev til inter.

Leonora havde den Fornoyelse at see sig elsked af den fremmede Person og tillige af alle Damerne

merne misundet: hendes stille Hierte sprang af Glæde op og ned, saa at hendes Hoved bevægede sig hid og did ligesom af en Rørelse. Hun loed som hun vilde tale med hendes Venner, men kunde ikke finde paa at sige noget; thi eftersom hun ikke vilde tilkiende give den Triumph som hendes Hierte holdt, kunde hun dog ikke eftergiade at tænke derpaa: hun havde aldrig tilforn erfaret saadan Lyksalighed: hun havde vel tilforn fundet Fornoyelse i at martre et Fruentimmer; men at være hadet og hemmelig bandet af en heel Forsamling var en Glæde, som dette Øyeblik havde forskaffet hende.

Af denne overflødige Fornoyelse, blev hendes Forstand gandske henrykt saa at det kom hende til at begaae 1000de smaa Daarligheder, og at lee ofte uden Aarsag, med et Ord, hendes gandske Opførsel var ligesaa urimelig som hendes Begiærligheder, hvilket hun affecterede for at vise en Uemfindtlighed i henseende til den Fremmedes Hoyagtning, og tillige at triumphere ved den, over enhver Dame i sær, som var i Salen.

I denne Gemyts-Beskaffenhed, nærmede Bellairmine sig til hende, efter at han havde udforsket hvem hun var, og med en meget dyb Compliment begiærede at have den Ære at dandse med hende, hvilket hun, efter at hun havde neyet dybt, imodtoeg. Hun dandsede med ham

heele Natten, og fandt den allerstørste Fornøyelse som hendes Hierte var i Stand til at nyde.

Ved disse Ord, loed Hr. Adams et meget dybt Suk falde, som foraarsagede en Skræk hos Damerne, og kom dem til at spørge, om han befandt sig u passelig. Han svarede, at han alene sukkede over Leonoræ Daarligheder.

Leonora gik bort fra Selskabet Kloken 6 om Morgenen, sagde Damen; hun gik til Sengs, men kunde ikke falde i Seyn: Hun kastede sig fra den eene Side til den anden, og naar hun slumrede, dromte hun om intet andet end prægtige Karreter, kostelige Klæder, Ball, Opera og Redutter, hvilket havde været Hovedsagen i deres Omgiængelse Aftenen tilforn.

Om Eftermiddagen kom Bellairmine i sin smukke Karret med 6 Heste, for at aflegge en Visitte hos hende: Han fandt største Fornøyelse i hendes angenæme Person, og var ikke mindre fornøyed med at høre de Omstændigheder hendes Fader befandt sig i, thi hvad ham selv angik, uagtet hans store Stats, var han dog ikke nær saa riig som en Cræsus eller en Attalus.

Attalus! svgde Hr. Adams; hvor er hun min goede Frue bleven bekient med disse Navne? Damen smilede ved dette Spørsmaal og foer fort.

Han

Han var saa vel fornøyet, siger jeg at han besluttede strax at aabenbare hende sine Tanker; hvilket han og strax giorde, og det med saadan Iver, at han strax tilintet giorde hendes svage Moedstand, og bragte hende til at henviise ham til hendes Fader for at erlange hans Tilladelse, og tvivlede ikke paa, at hans prægtige Opførsel jo vilde snart bevæge ham, til at antage ham til sin Sviger-Søn.

Saaledes fik denne halv Engelske lean de France ved sin Pragt og Stats, i hast det i Øye, som Horatius ved mange Sukke og Taarer, Kiærlighed og Opvartning, længe havde giort sig Umage for. Med et Ord, alt det som Erbarhed havde med største Møye opbygt i et heelt Aar, nedbrød Daarlighed igien i 24 Timer.

Hr. Adams droeg nok et andet dybt Suk igien, men Damerne som begyndte at kiende ham, gave ikke meere Agt derpaa.

Fra Begyndelsen af Assambleen og til Enden af Bellairmine Visitte, havde Leonora ikke engang tænkt paa Horatius; men nu begyndte han at opvaagne som en u-velkommen Giest i hendes Gemyt. Hun ønskede 1000 gange at kunde have seet den Deylige Bellairmine med sin prægtige Equipage, førend hun havde ladet Sagen komme saa vidt med Horatius. Men hvorfor, sagde hun, skulde jeg ønske at ha-

ve

've seet ham for? eller hvortil kand det nytte, at 'jeg seer ham nu? Er ikke Horatius min Elsker? 'og mestendeelen min Mand? Er han ikke ligesaa 'skion ja skionnere end Bellairmine? Ja! Ja! 'men ach! Bellairmine er dog nærtere og artigere, det maae enhver tilstaae ham! Jo! jo! det 'er uden ringeste Modsigelse. Men er det længere siden end i Gaar, at jeg elskede Horatius 'høyer end mig selv, ja end den heele Verden? 'Det er sandt, men i Gaar havde jeg endnu ikke 'havt den Fornøyelse at see Bellairmine.

'Men er ikke Horatius dødelig forelsked udi 'mig? og kand dette ikke bringe ham til en For'tvivlelse, og forvolde at hans Hierte brister i fald 'jeg skulde abandonere ham? og hvad da; kan 'ikke Bellairmine Hierte lige saavel briste? Ja! 'men jeg har dog først opofret mig til Horatius, 'var det Bellairmini Skyld? Nøy, aldeles ikke, 'men snarere min Ulykke; Thi dersom jeg havde 'seet ham først, havde jeg og uden Tvivl foretrok'ket ham.

'Foredrog hans artige Person mig ikke hver 'en Dame i heele Forsamlingen, endskiønt enhver 'stræbte efter at forhindre det? Naar kunde Ho'ratius aflegge saadanne Kiende Tegn paa hans 'Kiærlighed? Kand han holde mig Heste og Kar'ret eller nogle saadanne Ting som Bellairmine 'kand giøre mig til Frue over? Hvor stor er ikke 'Forskiællen imellem at være en fattig Procura'tors Frue, eller saadan en Persons Frue, som

Bel-

'Bellairminis, der besidder saa store Midler? 'tager jeg Horatius til Ægte, saa triumpherer 'jeg ikkun over een Med-Beyler; Men gifter jeg 'mig med Bellairmine, bliver jeg misundet af 'alle dem som kiender mig.

'Ach! hvilken Lyksalighed! Men i Fald Ho- 'ratius skulde doe? thi han har svoren, at det er 'ham umuelig at leve, dersom jeg forsager ham. 'Dog hvem veed, kand skee han doer ikke saa let, 'og om han skulde, kand jeg da forhindre det? 'maae jeg derfor opofre mig selv til ham? Til- 'med kand Bellairmine jo blive ligesaa elendig 'som han? Saaledes disputerede hun med sig selv indtil tvende unge Frøykener af hendes Bekiente- re komme og toge hende ud med at spadsere, og for nærværende Tid fordreve hendes Uroelighed.

Morgenen derefter, havde Bellairmine den Fornoyelse at drikke Thee med hende i Nærværel- se af hendes Faster, hvilken han aabenbarede den Kiærlighed som han havde til Leonora. Saa- snart han var bortgaaen, begynte den gamle Da- me ved denne Leylighed saaledes at underviise hen- des unge Broder-Dotter. 'I seer mit Barn, 'sagde hun, hvad Lykken tilbyder Eder, og jeg 'formoder, at I ikke selv vilde forhindre Eders 'Opkomst i Verden.

'Leonora bad hende sukkendes, at hun ikke 'vilde tale om slige Ting, naar hun vidste, at hun 'allerede var saa vidt forbunden med Horatius.

For

Forbunden med en * * * jeg havde nær sagt: I skulle falde paa Eders Knæer og takke Himmelen, at der er endnu i Eders Magt at bryde det. Vil noget Fruentimmer betænke sig et Øyeblik paa, enten hun vil age i en Karret med 6 Heste, eller gaae til Fods alt hendes Livs-Tid. Bellairmine tilbyder eder det eene, og Horatius det andet. Men min hierte Tante, hvad vil Verden sige om mig? Verden! Verden tager altid den Forsigtiges Partie, sage hendes Faster, og man havde Aarsag til at dadle Eder, om I opofrede Eders egen Fordeel for nogen andens, hvem det og maatte være. Jeg kiender Verden bedre, og I beviiser Eders Vanvittighed med Eders Indvendinger: Jeg forsikrer Eder paa min Ære, at Verden er klogere end saa: Jeg haver været længere i den end I, og jeg veed, at der er ingen Ting som man gior noget af, uden Penge, ey heller haver jeg kiendt nogen, som har gifret sig i anden Henseende uden de jo snart derefter haver hierteligen fortrydt det. Og foruden dette, naar man noye anseer begge Personerne, kand I da foredrage en ung Skole-Fux, som neppe er kommen fra Universitetet, for en smuk Herre, som er nyeligen kommen fra sin Reyse, og har beseet Verden? enhver maa tilstaae, at Bellairmine er en fuldkommen skion Person, ja visseligen, en fuldkommen skion Person, og en smuk Person.

'Bellairminis, der besidder saa store Midler? 'tager jeg Horatius til Ægte, saa triumpherer 'jeg ikkun over een Med-Beyler; Men gifter jeg 'mig med Bellairmine, bliver jeg misundet af 'alle dem som kiender mig.

'Ach! hvilken Lyksalighed! Men i Fald Ho- 'ratius skulde doe? thi han har svoren, at det er 'ham umuelig at leve, dersom jeg forsager ham. 'Dog hvem veed, kand skee han doer ikke saa let, 'og om han skulde, kand jeg da forhindre det? 'maae jeg derfor opofre mig selv til ham? Til- 'med kand Bellairmine jo blive ligesaa elendig 'som han? Saaledes disputerede hun med sig selv indtil tvende unge Frøykener af hendes Bekiente- re komme og toge hende ud med at spadsere, og for nærværende Tid fordreve hendes Uroelighed.

Morgenen derefter, havde Bellairmine den Fornoyelse at drikke Thee med hende i Nærværel- se af hendes Faster, hvilken han aabenbarede den Kiærlighed som han havde til Leonora. Saa- snart han var bortgaaen, begynte den gamle Da- me ved denne Leylighed saaledes at undervise hen- des unge Broder-Dotter. 'I seer mit Barn, 'sagde hun, hvad Lykken tilbyder Eder, og jeg 'formoder, at I ikke selv vilde forhindre Eders 'Opkomst i Verden.

'Leonora bad hende sukkendes, at hun ikke 'vilde tale om slige Ting, naar hun vidste, at hun 'allerede var saa vidt forbunden med Horatius.

For

Forbunden med en * * * jeg havde nær sagt:
I skulle falde paa Eders Knæer og takke Himme-
len, at der er endnu i Eders Magt at bryde det.
Vil noget Fruentimmer betænke sig et Øyeblik
paa, enten hun vil age i en Karret med 6 Heste,
eller gaae til Fods all hendes Livs-Tid.
Bellairmine tilbyder eder det eene, og Ho-
ratius det andet. Men min hierte Tante, hvad
vil Verden sige om mig? Verden! Verden ta-
ger altid den Forsigtiges Partie, sage hendes Fa-
ster, og man havde Aarsag til at dadle Eder, om
I opofrede Eders egen Fordeel for nogen andens,
hvem det og maatte være. Jeg kiender Verden
bedre, og I beviiser Eders Vanvittighed med E-
ders Indvendinger: Jeg forsikrer Eder paa min
Ære, at Verden er klogere end saa: Jeg haver
været længere i den end I, og jeg veed, at der er
ingen Ting som man gior noget af, uden Penge,
ey heller haver jeg kiendt nogen, som har gifret sig
i anden Henseende uden de jo snart derefter haver
hierteligen fortrydt det. Og foruden dette,
naar man noye anseer begge Personerne, kand
I da foredrage en ung Skole-Fux, som neppe er
kommen fra Universitetet, for en smuk Herre, som
er nyeligen kommen fra sin Reyse, og har beseet
Verden: enhver maa tilstaae, at Bellairmine er
en fuldkommen skion Person, ja visseligen, en
fuldkommen skion Person, og en smuk Person.

'Jeg skulde kandskee ikke tvivle derpaa, svarede Leonora, om jeg ikkun vidste at blive den 'anden qvit paa en goed Maade. Lad mig sørge 'derfor, sagde hendes Fæster: I veed at denne 'Sag er ikke endnu bekiendt for Eders Fader. Jeg 'for min Person tænkte at Horatius kunde været 'Eder et godt Partie nok, saasom jeg ikke drømte 'om sligt et Tilbud som Bellairmines, men jeg 'skal snart sætte Eder i Frihed igien, og give Karlen saadant et Svar, at han ikke meere skal forurolige Eder.

Leonora blev ved hendes Fæsters Tale endelig gandske vel fornøyed, og da Bellairmine spiisede samme Aften med hende, bleve de eenige om, at han Morgenen derefter skulde drage til hendes Fader, og foreslaae ham dette Giftermaal, hvilket hun lovede skulde blive fuldført, saa snart han kom tilbage.

Den gamle Fæster gik strax bort efter Aftens Maaltidet, og Bellairmine blev allene tilbage med Leonora; Hvorpaa han begyndte paa efterfølgende Maade:

'Min hierte Froiken, jeg kand forsikre eder 'paa, at denne Klædning er giort i Paris, og 'trods at den beste Skræder i London skulle kunde 'giøre een saadan efter. Der er ikke een af dem 'som kand giøre saadant Snit, de have ingen 'Snit min Froiken, om hun vil give agt paa det'te Skiød hvor herlig det staar ud, og paa dette

Op-

Opslag. En plump Engelsk Lnus-Hund var ikke i Stand til at giore det efter, om hun vilde give ham heele Byen.

Hvorledes anstaaer hende mit Liberie? Leonora svarede, at hun tænkte, det var meget smukt: Altsammen franst par dieu, sagde han: Jeg betroer ikkun en Engels-Mand til at giore mine Betienteres Reyse-Kiorteler. Jeg veed man maa og give sine egne Landsmænd noget at fortiene, besynderlig en Person som jeg er; thi forend jeg havde Tieneste ved Hoffet, var jeg vel paa Landets Bedste Hi! Hi! Hi! Men nu maatte det heller gaae til Grunde, forend jeg vilde bære en eeneste Traad af Engelsk Arbeyde paa mit Legem, og jeg er forsikred paa, naar hun har giort en Tour til Paris, er hun af samme Meening, ihenseende til hendes egen Klæde-Dragt. Hun kand umuelig tænke, hvad for en Hielp en Fransosisk Klæde-Dragt vilde være til hendes Skionhed. Jeg kand visseligen forsikre hende paa, at den første Opera som jeg frequenterede efter min Ankomst, ansaae jeg alle Engelske Damer for intet andet end lutter Kammer-Piger hi! hi! hi!

Med saadan poleret Discours underholdt den flygtige Bellairmine sin allerelskeligste Leonora, indtil Stue-Doren i en Hast blev aabned, og Horatius traade ind i Stuen. Her er det umueligt, at udtrykke den Skræk som paakom Leonora.

'Arme Froiken, sagde Jomfrue **Slipslap**, i 'hvilken en Beruttelse maatte hun ikke have været. 'Gandske intet, svarede Mademoiselle **Peen-'Snerpe**, saadanne Creaturer lader sig ikke saa 'let aufægte. Hun har uden Tvivl havt en Corin-'thianſk Frækhed, sagde **Herr Adams**, og ver-'re end Lais selv.

Damen forfulgte Historien. En lang Taus-hed havde indtaget Selskabet: Og om den Fortroelighed, som Horatius nærmede sig udi til Leonora, giorde *Bellairmine* bestyrtset, saa blev Horatius ikke mindre bestyrtsed, da han saae *Bellairmine*.

Endelig samlede Leonora alle de Kræfter hun kunde, og nærmede sig til Horatius, og forlang-te at vide Aarsagen til saa sildig en Visite. 'Jeg 'skulde sandelig, svarede han, have giort eder min 'Undskyldning for at giøre Eder saa sildig Ulevlig-'hed, dersom jeg ikke havde fundet eder i Selskab, 'hvilket forsikrer mig om, at jeg ikke forstyrrer E-'ders Roelighed. *Bellairmine* stod op fra sit Sæde, og laverede frem og tilbage over Gulvet i en Menuet-Takt, og hummede dertil en Opera Aria. Imidlertid nærmede sig Horatius til Leonora, hvidskede til hende og spurde om denne Herre ikke var i Slægt med hende? hvortil hun svarede, med et fragtelig Smiil, 'at han endnu 'ikke var, og sagde: at hun ikke kunde giette Aar-'sagen til dette Spørsmaal. Horatius sagde:

det

'at det ikke reyste sig af nogen slags Jalousie. Ja-
'lousie, raabte hun, jeg forsikrer eder paa, at det vil-
'de lade Eder meget underligt som en Sædvanlig
'Bekiendter at tale om Jalousie. Disse Ord
giorde Horatius noget Bestyrtsed, og forend han
fik Tiid til at give hende Svar, kom Bellairmine
dandsende tilbage til Leonora, og sagde: 'Han
'frygtede, at han var til Hinder i det hun og den
'gode Herre havde at forrette sammen. Jeg har
'slet intet at forrette med ham, eller med nogen an-
'den, uden hvad I meget vel maae vide, svarede
'hun.

'I maae forlade mig min Jomfrue, sagde Ho-
'ratius, om jeg begiærer at vide hvem denne Ca-
'valier er, som maae være alle vore Hemmelighe-
'der betroed? I vil Tids nok faae at vide: Imid-
'lertid kand jeg ikke giette, svarede Leonora, hvad
'der er at forrette imellem os, som er af saa stoer
'Vigtighed: Ikke det! raabte Horatius: jeg er
'forsikret om, at hun ikke meener det alvorligt.
'Det er mig lige meget, sagde hun, hvorledes I
'forstaar mig; Men saa utidig en Visitte som den-
'ne, er for mig meget vanskelig at forstaae; i det
'ringeste, naar Folk finder at man har at bestille,
'burde een, som veed at leve, ikke være til Be-
'svær, endskiønt man just ikke lader sig fornægte af
'sine Betientere.

Jeg kand ikke indbilde mig, sagde Horatius
hvad I kand have at forrette med denne fremmede
Herre; thi saaledes seer jeg ham an i henseende til

'Eder, at min Visitte kand være Eder saa ube-
'hagelig. Uden Tvivl drommer J, sagde hun,
'eller J vil indbilde mig, at jeg er udi en Drom.
'Jeg kand ikke begribe hvad J tænker, at J, som
'en ordinaire Bekiendter aldeles vil sætte til Side,
'all skikkelig Opforsel og Tale saaledes: Nu troer
'jeg visseligen, sagde han, at jeg er udi en Drom;
'thi er det mueligt, at Leonora skulle anse mig
'som en ordinair Bekiendter efter alt det som har
'tildraget sig imellem os. Tildraget sig imellem
'os! Soger J at affrontere mig i denne Her-
'res Nærværelse? Parbleu Monsieur! tor J
'understaae Eder at affrontere denne Froiken i
'min Presence? sættende sin Hat ned i Synene og
'marcherede op til Horatius. Hor min Ven,
'sagde Horatius, jeg vil raade Eder, at J lader
'Eders Forvovenhed være; thi om jeg ikke bedra-
'ger mig selv, har denne Froyken en stor Begier-
'lighed til at forskaffe Eder et godt Liv fuldt a
'Hug. Monsr. sagde Bellairmine, jeg har den
'Ære at være hendes Beskyttere, og Diable m
'emporte, Monsieur, om jeg forstaaer Eder
'Meening.

'Ney, svarede Horatius, sig heller, at hu
'er Eders Beskytter: Og jeg advarer Eder, at
'sparer Eder selv, ellers seer J her Eders Beky
'ter, og rystede sin Ride-Pidsk for haun. Aa
'! Serviteur tres humble! raabte Bellai
'mine, nu forstaaer jeg Eders Meening parfa
'tement bien.

Jn

Just ved disse Ord, kom hendes Faster, som havde faaet Efterretning om, at Horatius var ankommen, ind i Stuen, og lod ham forstaae, hvorledes Sagen hængte tilsammen. Hun overbeviiste ham om, at han aldrig havde været meere vaagen, end han nu var, og sagde, at efter hans Bortreyse, havde intet synderligt tildraget sig, uden en liden Forandring i Leonoræ Kiærlighed. Leonora brød ud i Taare, og forundrede sig over, hvad Aarsag hun havde given ham til, at begegne hende paa saadan usommelig Maade. Horatius bad Bellairmine, at han vilde komme et Øyeblik uden for med ham, hvilket begge Damerne forhindrede, og holde Bellairmine fast i deres Arme. Hvorpaa Horatius uden videre Compliment gik bort, og lod sin Medbeyler, tillige med begge Damerne overlægge, hvorledes de best kunde forskaffe ham Sikkerhed, hvilket Leonoræ uforsigtige Opførsel havde sat ham i Fare for, men hendes Faster trøstede hende med den Forsikring, at Horatius aldrig torde vove sig imod saadan en fornemme Cavalier som Bellairmine, og, saasom han var en Procurator, troede hun, at han vilde snarere hævne sig med Rætten end med sin Kaarde.

Endeligen tillodede Bellairmine at gaae hiem til sit Logemente, efter at de havde aftalt med hverandre, hvorledes han bedst kunde giøre Reysen til hendes Fader, hvilken var beslutted, han skulde begynde næste Morgen, og ligeledes Anstalterne til Brylluppet imod hans Hiemkomst.

Men ach! med hvilken god Grund, have ikke de gamle Kloge sagt, at Tapperhed boer ikke altid i et barbarisk Ansigt, og at mangen en Adstadig-Koldsindig-Person, vil efter en grov Tort, snareſt gribe til det skadelige Metal, nemlig: koldt Jern, naar andre derimod med Rynker i Panden sammendragne Øyenbryne, tillige med Cocarde paa Hatten, som et Kiende Tegn paa Moed og Manddom, tor paa en høflig Maade betakke sig derfor.

Da Leonora opvaagnede om Morgenen i en Drom om en prægtig Equipage og om en Karret med 6 Hæste, blev hende derhos berættet, at Bellairmine var bleven af *Horatio* stukken igiennem Livet, liggende for Døden udi et Værtshuus, og at Barbeeren havde sagt, at Saaret var dødeligt.

Hoorpaa hun strax sprang ud af Sengen, løb op og ned paa Gulvet som et rasende Menniske, rev hendes Haar og slog sig for Brysted udi den allerstærkeste Fortvivlelse. Hendes Faster, som og havde hørt denne nye Tidende, kom for at troste hende. Den gode gamle Dame brugte al hendes Kunst for at bringe hendes unge Sieget til Roelighed igien, og sagde til hende: 'at saa længe der 'var Liv, var der endnu Haab: Og om han skulde doe, kunde hendes Bedrøvelse aldeeles ikke 'hielpe Bellairmine, men foraarsagede, at hun 'derved ikkun satte sig i Fare, og forhindrede at 'andre giorde hende Tilbud, og siden Sagen

'gen var nu saadan, var det allerbedste hun kun-
'de raade hende, ikke at tænke meere paa Bellair-
'mine, men at søge at blive forligt igien med
'Horatius.

'Tael ikke til mig, raabte den bedrøvede Leo-
'nora, er det ikke min Skyld, at Bellairmine
'har saaledes maatte opofre sit Liv?

'Har ikke disse Øyne, disse Kinder (hvor-
'paa hun vendte sig til Speilet) foraarsaget, at
'den allerelskværdigste Person i Verden, er ikke
'meere til? Kan jeg vel med nogen Slags For-
'nøyelse betragte dette Ansigt igien? (endnu for
'Speilet) er jeg ikke Morder af det allerdeiligste
'Mennesken? Intet andet Fruentimmer kunde
'have indtaget hans Hierte! Tænk ikke meere paa
'hvad som er skeed! raabte hendes Fæster, tænk
'heller paa hvad Maade I igien kan insinuere eder
'hos Horatius. Hvad Grund har jeg til at haa-
'be at han vil forlade mig? sagde Jomfruen. Nej!
gandske ingen; det er eders u gudelige Raad, som
'alleene har været Aarsag dertil, at jeg haver
'tabt dem begge; I alleene har forført mig imod
'min Villie, at jeg haver abandonered den arme
'Horatius: Ved disse Ord trillede Taarene af
'hendes Øyne: Ja, I haver bragt mig til denne
'skammelige Forandring enten jeg vilde eller ikke,
'og jeg havde aldrig forandret min Affection;
'havde I ikke saa godt som tvunget mig dertil:
'Bellairmine var aldrig kommen mig i Tanker,
'dersom I ikke selv havde billiget i hans Tilbud:

'Jeg skulde have anseet al hans Pragt, Stats
'og Lykke med største Foragt; Men J! ach J!
'har forført min Ungdoms Eenfoldighed, og
'tvunget mig til at tabe min allerkiæreste Horati-
'us for evig Tiid.

Den arme Faster var ved disse mange Bebreidelser nedtrykt ligesom ved en Strøm, og kunde neppe komme til sig selv igien.

Endelig samlede hun alle sine Kræfter igien, og efter at hun havde snerpet hendes Mund tilsammen som en Pung, begyndte hun saaledes: Jeg
'forundrer mig gandske ikke over eders U-taknæm-
'melighed. De som ville raade unge Folk til de-
'res Bedste, maae altid forvente sig saadan en
'Løn: Jeg er overbeviist om, at min Broder vil
'bevise mig største Tak for det, at jeg haver for-
'hindret eders Giftermaal med Horatio. Det-
'te er maaske endnu ikke saa gandske i eders Magt
'som J indbilder Eder, svarede Leonora, end-
'skiondt J beviiser den allergroveste Uaknemme-
'lighed i det, J understaar eder at begiære der,
'efter saa mange anseelige Foræringer som J har
'bekommet af ham; thi det er sandt, at mange Foræringer, og dertil nogle af dem kostbare, bleve af Horatio forærede til den gamle Faster: Men derimod er det og viist, at den Morgen, som Bellairmine drak Thee med dem, forærede han hende en Brilliant af sin Finger, som var af me-

gen

gen større Verdie, end alt det hun havde bekommet af den anden.

Galden begyndte at løbe over i den gamle Faster, da hun vilde svare hendes Broder Daatter. Just kom en Laquay ind med et Brev fra Bellairmine, hvilket Leonora toeg og brøed med største Begiærlighed, og læste efterfølgende:

Himmelske Gudinde!

Den Blessure som jeg i Aftes har bekommet af min Med-Beiler, er ikke nær saa farlig som den, hvilken mit Hierte af eders tout brilliantes Øyne haver bekommet. Disse ere alleene de Canoner som ere i Stand til at fælde mig. Mine Chirurgis flatterer mig med det Haab, at jeg inden kort Tiid skal være saa lykkelig at indstille mig igien ved eders Ruelle, til den Tiid, uden Tvil bedre mig med det, som jeg ikke har den Hardiesse at tænke paa, er eders Fraværelse den største Marter for ham som er

Avec toute le respect du monde

Eders

underdanigste og
absolute devote
Bellairmine.

Saasnart Leonora havde fornummet, at der endnu var Haab om Bellairmines Ankomst,

komst, og at det ikkun var Madam. Fama som efter Sædvane havde giort hans Livs-Fare større end den var, loed hun strax al videre Eftertanke om Horatio fare, og forligte sig igien med hendes Faster, som og strax med meere end en Christen Kiærlighed, toeg hende til Naade igien; thi hun frygtede sig for det som hendes Broder Daatter havde given hende at forstaae, angaaende Foræringerne som hun havde bekommet, at i Fald saadanne Ting skulle komme omkring iblandt Folk, kunde det være en Plet paa hendes Ære, hvilken hun med daglig Kirkegang, og et skinhelligt Forhold i mange Aar, havde holdt u-berørt.

Leonoræ Kiærlighed indfant sig nu igien med større Magt mod Bellairmine end tilforn. Hun foreslog sin Faster, at hun vilde besøge ham i hans Svaghed, hvilket den gamle Dame med en stoer og berømmelig Forsigtighed, bad hende ikke at giore; thi sagde hun, 'dersom et 'u-formodentlig Tilfald skulde forhindre dette eders 'Gifftermaal, kan saadan en alt forfrie Om-'giengelse med denne Beiler, sætte eder i Vanryg-'te hos andre. Hvert forsigtigt Fruentimmer 'bør alle Tider forholde sig saa, at ingen kan 'bebreide hende noget i Fald der skulde skee en 'Forandring. Leonora svarede at det var hen-'de ligemeget; thi hun havde nu saa stærkt over-'givet hendes Hierte til denne deilige Person (saa 'kalte hun ham) at dersom hun skulde være saa 'u-lykkelig at blive ham beroved, vilde hun bort-

'bortslaae alle Giffte-Tanker og aldrig kiære sig 'om Mandfolk saa længe hun levede.

Hun derfore besluttede at besøge ham, u-agtet hendes Fasters goede og forsigtige Raad, hvilked hun og endnu den samme Eftermiddag gjorde. Damen vilde have vidtere fortalt Historien. Men Karreten var just kommen til Verts-Huuset, hvor de skulde holde Middags Maaltid, meget imod Hr. Adams Villie; thi hans Øren vare meere hungrige end hans Mave, og, som Læseren let kan tænke, dertil saa hiertelig Nysgiærrig for at høre Enden paa denne Amour, endskiøndt han neppe kunde ønske et Fruentimer, af saa u-stadigt og u-bestandigt et Gemyt, nogen goed Lykke.

Cap. 5.

Et forskrækkeligt Slagsmaal som skeede udi Verts-Huuset og dets blodige Consequence for Hr. Adams.

Saasnart Passagererne vare udstegne af Karreten, gik Hr. Adams efter Sædvane i Kiøkenet, hvor han fandt Joseph siddende ved Ilden

Siden tillige med Vertinden som forbandt hans eene Been: thi Hesten som Hr. Adams havde laant af sin Deign, var saa vant til at knæle, at man skulde have tænkt, han var af samme Profession, som hans Herre: ey heller vilde han give en nogen Advarsel naar han havde det i Sinde, og laae tit paa Knærne naar hans Rytter allermindst forventede det. Denne Feil foraarsagede dog ikke Præsten ringeste Umagelighed, saasom han var vant dertil, og hans Been rorde meestendeelen ved Jorden naar han var paa Beestet, saa at han ikkun havde en kort Vey at falde, og tilmed vidste han saa færdig at kaste sig for over Hesten, at han aldrig fik den ringeste Skade, men han og Hesten rullede undertiden en halvsnees Skritt fra hver andre, og saa stoede op igien, og modtes lige saa gode Venner, som de tilforne vare. Den arme Joseph, som var ikke vandt at ride paa saadant et Creatur ved saadanne Leiligheder, endskiondt han var en meget goed Rytter, kunde dog ikke saa lykkelig hielpe sig selv, men falt med det eene Been under Hesten, hvilket foraarsagede, at han fik et broddent Skinne-Been, hvilket den goede Vertinde, som vi tilforen have sagt, toede med Campher Spiritus, og forbandt det just samme Tiid, da Hr. Adams kom ind i Kiokenet.

Han havde neppe tilkiende given sin Medlidenhed over Josephs ulykkelig Tilfald, forend

end Verten ligeledes kom ind. Denne Vert var ingenlunde af Hr. Skiende-Giæstes, roelige og freosommelige Gemyts-Beskaffenhed. Han var en eenevolds Herre i sit Huus og regierede over alle Ting, undtagen sine Giæster.

Denne Grobian, som indrettede sine Complimenter efter Giæsternes Klæde-Dragt, og forandrede dem fra at sige: hvad behager eders Naade? til slet og ret: hvad vil I have? saae sin Hustrue lige paa Knæ for en Laquay, raabte uden at betragte Josephs Tilstand, 'hvad 'F', den gior du her? Hvorfor gaar du ikke 'hen og seer hvad de fremmede Giæster forlanger? Gak og spor hvad de ville have til Middags-'Mad? Min Hierte! svarede hun, du veedst, 'at de ikke kunde faae noget andet, end hvad som 'er paa Ilden hvilket vil strax blive færdigt, og 'det arme Menneske er meget elendigt i sit Been. 'Hvorpaa hun begyndte at gnie paa Beenet af 'alle Kræfter: Endelig ringede de paa Kloken. 'Han bante hende og raabte, at hun skulde gaae og see hvad Giæsterne vilde have, og ikke ligge der og gnie heele Dagen: Han troede det var ikke nær saa farligt med Beenet som han stillede sig an, og om det var, saa vilde han snart finde en Badskier som skulde skiære det af Hr. Adams toeg ikkun to Skrit over heele Kiokken. Gulvet, knækkede sine Fingre efter Sædvane og talte temmelig høyt, sigende

gende at han vilde excommunicere saadan en ubarmhiertig Fæ-Hund for en Halv-Skilling; thi han troede at Fanden besad meere Medlidenhed. Disse Ord foraarsagede en skarp Samtale imellem Præsten og Verten, hvorudi den sidste beviiste sig temmelig grov, indtil Joseph bad ham spare sine grove Talemaader, og at han maatte vide at begegne skikkelige Folk paa en bedre Maade; hvorpaa Verten, efter at han først havde noye betragtet Hr. Adams, repeterede de Ord: skikkelige Folk, og vente sig til Joseph og sagde, at han kunde lige saa vel gaae ud af hans Huus, som han var kommen ind, og tillige vilde have lagt Haand paa ham. Hvilket da Hr. Adams saae, giorde han Verten saa tilstrækkelig en Compliment med sin knyttede Næve i Ansigtet, at Blodet i Strømme-viis flød ud af Næse og Mund. Verten som ikke gierne lod saadanne Høflighedder være ubævnede, besynderlig af saadan en Person som Herr Adams, gav Præsten igien en Compliment med saadan Taknemmelighed, at hans Næseborer begyndte at blive lidet rødere end sædvanligt. Hvorpaa Præsten igien med et andet velmeent Drag fældede sin Modstander ned til Gulvet, saa at han spraglede med Beenene. Vertinden, som var en bedre Hustrue end denne Knægt fortiente, saae hendes Mand liggendes blodig paa Gulvet, løb hastig til at hielpe ham, eller snarere til at hævne det Slag han fik, og hvilket maaskee kunde have været hans sidste; Men see! et forunderlig Til-

fald.

Tom. I

Pag. 192

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

fald. En stor Kiedel med Svinne-Blod, som til Vandhæld stod paa Retter-Benken, kom bende for Øyne, hvilken hun greeb til med allerstørste Hidsighed, og udøste det over Præstens Hoved, uden videre Eftertanke, og dette giorde hun med saa godt et Sigte, at den største Deel deraf kom først i hans Ansigt, og saa flod langs ned over hans Skiæg og Klæder, at han var saa græsligt et Spectakul, som man aldrig tilforn havde seet ey heller kunde nogen Tid indbilde sig.

Alt dette begav sig i Jomfrue **Slipslaps** Nærværelse, somkom i det Øyeblik da dette skeede. Denne goede Jomfrue var ikke heller saa meget koldsindig og taalmodig, som ved denne Leylighed var fornøden, med at spørge, hvad der var paa Færde; men floy strax med saadan Hidsighed paa Vertinden, at hun i et Øyeblik trak baade Hat og Hue, tillige med nogle Haar paa engang af hendes Hoved, og gav hende tillige adskillige dygtige Puff i hendes Ansigt, i hvilket hun havde tit øved hendes Hænder paa Pigerne i **My Lady Boobys** Tieneste, og hvilket hun giorde paa en goed Maneer.

Den arme **Joseph** kunde neppe reyse sig fra Stolen. Præsten havde at bestille med at vidske Blodet af sig, som mestendelen havde blindet ham. Og Verten begyndte just at røre sig, imedens Jomfrue **Slipslap** holdt Vertindens Hoved ned

med hendes venstre Haand, og brugte saavel hendes høyre, at den arme Kone begyndte at brøle i saa høy en Tone, at heele Selskabet som var i Vertshuuset kom tilsammen løbendes.

Der var samme Tid i Vertshuuset, foruden de Damer som vare komne i Reyse-Karreten, de 2de Personer som vare tilstæde hos Hr. Skiende-Giæst da Joseph blev anholdt for Hestens Fode, og som opholdte sig i Kroen tillige med Hr. Adams, hvilket vi allerede tilforn haver mældet. Der var ligeledes en Herre som nylig var kommen fra sin Reyse fra Italien. Alle disse begave sig til Klokkenet, da de hørde dette Skrig og Raaben, hvor de kunde de stridende Personer i saadanne Positurer som allerede er bleved beskreven.

Det var nu gandske let at skille dem fra hverandre og at giøre Ende paa denne Batallie, saasom enhver fandt sig fornøyet med den Hævn han havde faaet, og den overvundne havde ikke meere Lyst til at begynde Krigen paa nye. Hoved-Personen som allermeest tildrog sig Tilskuernes Øyne, var Hr. Adams, som var gandske overbedækket med Blod, hvilket Tilskuerne ansaae for hans eget, og deraf sluttede, at han ikke længe kunde leve; Men Verten som nu var kommen til sig selv og opstaaen igien, bragte dem snart paa andre Tanker, i det han onskede sin Hustrue all Ulykke paa Halsen, fordi hun havde spildt all Svinne-Blodet som de skulde have brugt til Polser, og sag-

sagde, alting havde været gandske got, dersom hun ikkun havde holdt hendes forbandede Tæve-Næse der fra, og han var vel fornøyet over, at hun havde saa vel faaet hendes Betalning af Madamen, dog ikke halv saa meget som hun havde fortient.

Den arme Kone var bleven allerslætteſt medhandlet; thi foruden de mange Örefigner som hun havde bekommet, havde hun miſtet en god Haandfuld af Haar, hvilket Jomfrue **Slipſlap** til en Triumph holdt udi hendes venſtre Haand.

Den Italienſke My Lord vendte ſig til Jomfrue **Been-Snerpe**, og bad hun ikke ville forſkrække ſig; thi, ſagde han, her havde ikkun været lidet Boxing eller torre Hug, hvilket var meget ſædvanligt blandt de Engelſke til deres Disgratia, og tillagde, at det dog ikke desmindre kom ham noget fremmed for, ſaaſom han i Italien ikke var vandt til de Cuffardo men Baſtanza, og vendte ſig til Hr. **Adams** og ſagde, at han lignede meget Othello Spogelſe, og tilliige repeterede diſſe Ord udaf en Tragœdie:

Shake not thy gory Locks at me,
Forthou canſt not ſay i did it:

Det er:

Lad mig dit blodigt Haar, min Ven, dog ikke ſkrække;
Thi jeg har ikke Skyld udi din haarde Død.

Hr. **Adams** ſvarede gandſke uſkyldig: det være langt fra, min Herre, at jeg ſkulle beſkylde Eder. **My Lord** vendte ſig til Damerne, og ſag-

de, jeg troer denne blodige Signoro er Uno insipido dell nullo Senso, damnata di me, om jeg haver seet saadant et Spectakul paa heele Veyen fra Viterbo.

Een af de tvende Herrer som vare Procuratorer, var bleven underrætted om Aarsagen til denne Strid og forsikred om, at Hr. Adams havde givet det første Slag, hvidskede Verten i Øret og sagde, at han kunde love ham Opreysning. 'Opreysning! sagde Verten og loe Ha! ha! jeg 'troer ikke, at jeg dør saa let af et Drag eller to, 'jeg er ikke heller saadan en Kylling. Ho! sagde Advocaten, jeg meener, at I kand faae Opreysning ved en god Proces som I uden Tvivl vil begynde saa snart en Klage kand blive forfærdiget; Thi I seer ud til en Mand af mere Forstand og Hierte, end at I skulde taale at nogen skulde slaae Eder, uden at søge ham for Rætten. Han maa være en slæt Karl som kand stikke et Liv fuldt af Hugg i Lommen, saa længe som man kand faae Kæt til Dinge, og tilmed har han jo spildt Eders Blod, og forderved Eders Kiortel, hvorudi Retten vil see Eder skadesløs; En gandske nye Kiortel paa min Ære, og nu er den ikke værd een Skilling. Jeg skiotter ikke om at blande mig i saadanne Sager, sagde han: men ikke desmindre kand I dog kræve mig til Vidne: Og naar jeg skal giøre Eed, saa maa jeg og sige Sandheden; Thi jeg saae Eder liggende paa Gulvet, og Blodet fusede

ud

ud af Eders Næseborer. I kand folge Eders eget Raad; Men var jeg i Eders Stæd, skulde hvert en Draabe Blod, bringe mig et Lod Guld i Lommen, tænk efter, jeg raader eder ikke at søge Retten; men er Eders Dommer en Christen, maae han uden Tvivl give Eder stor Opreysning.

'Min Herre! I skal have Tak, raabte Vertten, kloende sit Hoved, jeg har ...ers ikke stor Lyst 'til Rættergang; thi jeg har seet nok af det her i 'Sognet, hvor tvende af mine Nabber have været 'i Trætte om et Huus, indtil de begge have trætet dem selv i Slutteriet. Hvorpaa han vendte sig om, og begyndte igien at sporge efter Blodet til sine Svinne-Polser: Det vilde neppe have været en tilstrækkelig Undskyldning for hans Hustrue, at hun havde spildet det paa at forsvare ham, havde han ikke af Erbodighed for Selskabet, fornemlig den Italienske Reysende, som var en Person af stor Myndighed, forskaaned hende. Imedens den eene af disse forbemældte tvende Procuratorer havde med Verten at giore, saa var ikke den anden mindre beskiæftiget paa Hr. Adams Side, hvilken han tilraade at begynde Sagen uden Ophold, han sagde: at Hustruens Forbrydelse er i Loven anseed for Mandens Forbrydelse; thi de vare ikkun een Person, og at han vilde komme til at betale Skaden og Boder, hvilke sagde han, ville blive store og anseelige, hvor saa meget Blod lod sig see. Hr. Adams svarede: om det var sandt, at de

vare ikkun een Person, havde han og overfaldet Konen; thi det giorde ham ondt at tilstaae, at han havde givet Manden det første Drag. Det gior mig ogsaa ondt, at I tilstaar det, svarede Advocaten, thi det var umueligt at kunde beviise det for Rætten saasom her inter Vidne var tilstæde, undtagen den lamme Person i Stolen, hvilken jeg anseer for at være Eders Ven, og følgelig vilde han ikke sige andet, end det som var til eders beste.

'Hvorledes? min Ven! sagde Hr. Adams, 'anseer I mig for en Skiælm, at jeg med koldt 'Blod skulde søge min Hævn, og gribe til et ulov-'ligt Middel for at faae den? Dersom I kiendte mig og mit Embede, skulde jeg tænke at I søgte at beskiæmme meage. Ved dette Ord Embede, begynte Advocaten at spille Øynene; thi Hr. Adams var alt for blodig til at være af nogen nyemodtg Ridder-Orden, og vendte sig hastig om, sigende: Enhver forstaar bedst sit eget Embede.

Sagen var nu forligt, og Selskabet retirerede sig til deres Kammer. De tvende Advocater ønskede hverandre til Lykke med den Fremgang, som deres gode Tieneste havde udvirket, i det de havde forskaffet et fuldkommet Forlig imellem de tvende stridende Partier, og den Reisende gik til sit Maaltid, raabendes, som den Italienske Poet siger:

Je voi meget vel, que tutta epace,
Saa bringg os Maden, min gode Boniface.

Ku-

Kudsken begyndte nu at blive lidet yforskammet imod sine Passagerer, som opholdt sig for længe, forend de vilde stige i Karreten, hvilket Jomfrue Been-Snerpe foraarsagede, som paastod, imod alle de andres Bon og Begiæring, at hun ikke vilde tillade en Laqvai hos sig i Karreten; thi den arme Joseph var alt for lam til at ride paa Hesten. En ung Dame, som syntes at være en fornemme My Lords Datter, begiærede det med Taare i Oynene: Hr. Adams bad, og Jomfrue Slipslap ikiændte: 'men hun vilde ikke fornedre 'sig selv for at age hos en Laqvai, der vare Vogne nok paa Veyen: Og om Kudsken begiærte det 'vilde hun heller betale for tvende Sæder, forend 'hun vilde lade saadan en Knos komme ind i 'Karreten.

Madam! sagde Slipslap: jeg er forsikret 'om, at ingen kand forbyde en anden at age i en 'Reyse-Karret. Det veed jeg ikke, Madam, svarede hun: Thi jeg er ikke meget vandt til Reyse-'Karreter, jeg reyser ikkun sielden i dem. Det 'kand nok være Madam, sagde Slipslap mange skikkelige Folk, som maaskee ere høyere paa 'Straae end somme Folk, giøre det. Jomfrue 'Been-Snerpe sagde, somme Folk gave deres 'Mund for megen Frihed imod somme Folk som 'var deris Overmænd, hvilket dog aldelis ikke anstaar dem. For hendes Person var hun aldelis 'ikke vandt til at omgaas med Tieneste-Folk

'Slipslap svarede: some Folk vare ikke i Stand 'til at holde Tieneſt-Folk til at omgaaes med, for 'hendes Person, takkede hun GUD, hun tiente 'i et Huus hvor der vare mange Tieneſte-Folk, og 'havde fleere under hendes Commando end mangen 'en elendig ringe Herremands Daiter i heele Lan-'det. Jomfrue Been-Snerpe raabte at hun 'troede, at hendes Frue vilde ikke tillade hende at 'være saa næseviis imod hendes Overmand. O-'vermand! HErre GUD! sagde Slipslap, er 'J bedre end jeg? Ja jeg er bedre end J, sagde 'Jomfrue Been-Snerpe, og jeg skal lade eders 'Frue vide . . Hvorpaa Jomfrue Slipslap 'slog en stor Latter op, og sagde: at hendes Frue 'var en af de store Adels-Damer, hvilken saa-'dan en liden pialtet Herremands Datter, som ik-'kun agede i Reyſe-Karreter, ikke saa let kunde 'komme til at tale med.

Denne stiklende Samtale imellem somme Folk og bedre Folk, blev holdt ved Karrets-Dorren, da en alvorlig Person kom ridendes i Herberged, og saae Jomfrue Been-Snerpe, nærmede han sig til hende og sagde: min kiære Daatter, hvor gaar det Eder? hun svarede strax: 'O Pa-'pa! jeg er glad ved at J er kommen. Jeg er 'ligesaa, svarede han: Thi een af vores Karreter 'er tet ved Haanden, og der er Rom nok for E-'der deri: J skal ikke age vilder i Reyſe-Karre-'ten uden J selv begiærer det. Hvor kan Papa 'tænke, jeg kulde begiære det? sagde hun: hvor-

paa

paa hun bad Jomfrue **Slipslap**, at age selv med hendes Kompan, om hun behagede, og tog hendes Faber, som var just staaen af Hesten, ved Haanden og gik med ham ind i Stuen. Hr. **Adams** hvidskede strax til Kudsken, og spurdte, om han vidste hvem denne Herremand var? Kudsken svarede, at han nu var en Herremand, og holdt sin Hest og Karl; men Tiderne ere forandrede. Min Herre, sagde han, jeg erindrer den Tid da han var ikke bedre fod end jeg selv er. Saasaa, sagde Hr. **Adams**: Min Fader var Kudsk hos samme Herremand, hvor han var Forrider, men nu er han hans Forvalter og en stor Herremand. Hr. **Adams** knækkede sine Fingre, og raabte: Jeg tænkte vel, at hun var saadan en Tøyte.

Hr. **Adams** skyndede sig, for at fortælle Jomfrue **Slipslap** denne gode nye Tidende, hvilken han indbildte sig vilde fornøye hende; men blev gandske anderledes optagen.

Denne forsigtige Jomfrue, som foragtede Jomfrue **Peen-Snerpes** Brede, saa længe hun ansaae hende for en middelmaadig Herremands Datter; Men nu da hun horde, at hun var en Forvalter-Datter i hendes Naboelaug, begyndte hun at frygte for den Magt, hun kunde have hos hendes Frue. Hun ønskede at hun ikke var gaaen saa vidt med hendes Tvistigheder, og begyndte at

betænke sig paa hvad Maade hun bedst kunde forlige sig igien med den unge Jomfrue, førend hun forloed Verts-Huuset; Men samme Øyeblik kom hende den Comœdie i Sinde som blev holdt i London, hvilken vor Læser kan umuelig have forglemt: Dette trøstede hende med saadan Forsikkring, at hun ikke længere frygtede sig for nogen Fiende hos hendes Frue.

Da nu alle Ting vare satte i Stand, og Selskabet var færdigt til at stiige ind i Karreten, begynte en Dame at erindre sig, at hun havde forglemt hendes Piffte, den anden hendes Handsker, den tredie hendes Snuus-Dose og den fierde hendes Hovedvands-Flaske; førend disse Ting kunde findes igien, foraarsagede det en heel deel Tidsspilde, og mange Eeder og Bander af Kudsken.

Saasnart Kareten havde forladt Verts-Huuset, begynte Damerne alle tilsammen at tale om Jomfrue **Peen-Snerpes** Characteer. den eene af dem sagde, at hun havde mistænkt hende fra Begyndelsen af Reisen for at være et gemeent Creatur: og en anden bekræfftede, at hun ikke havde den ringeste Anseende til at være en Stands-Person: Den tredie forsikkrede paa, at hun ikke var saa rigtig som hun burde være, vendende sig til Damen som havde fortalt Historien i Karreten og sagde: 'Har hun vel Madam! no-'gen Tiid hort saadanne selvkloge Anmærkninger som

'som hun giorde? Vel, Gud bevare mig fra saa-
'danne Selvkloges Dome. Den fierde tillagde:
'Ach! min hierte Madam! alle saadanne Crea-
'turer dadle alle Ting: for min Part kan jeg ikke
'begriibe hvor den arme Tos har lært hendes
'Opførsel: jeg maae i Sandhed tilstaae at jeg ik-
'kun sielden har Omgiængelse med saadanne rin-
'ge slaags Folk, saa at det meget vel kan synes frem-
'med for mig; men for hende at imodsige heele
'Selskabets Begiæring, havde noget saa forun-
'derligt i sig, at jeg for min Person maa tilstaae,
'at jeg aldrig kunde have troet det, dersom mine
'Øyne ikke selv havde været Vidne dertil. Ja,
'og saa artig en ung Karl raabte Slipslap:
'Menniſket maatte ikke have havt den ringeste
'Medlidenhed; jeg troer hun snarer er fød af en
'Tyrk end af en Christen: jeg er vis paa, dersom
'hun havde havt den ringeste christelige Blods-
'Draabe i hendes Hierte maatte alleene Anfeel-
'sen af saadant et ungt Menniſke have opvarmet
'den. Der ere vel nogle gamle elendige og mise-
'rable Creaturer, som man kunde væmmes ved
'at see; om hun havde nægtet saadan een, skulde
'jeg aldria have forundret mig der over: jeg er li-
'ge saa ekel som hun, og skiotter liae saa lidet
'som hun, om at age i Selskab med en gammel
'forsudlet Kompan: men hold dit Hoved op Jo-
'seph, du est visselige ingen af disse, og hun som
'havde saa liden *Compulsion for dig, var ret
'en *Myhumetanerisk, der vil jeg *mane-

ne-

nere. Denne frie Omgiængelse giorde Joseph saavel som Damerne u roelig, som snart fornam, at den goede Jomfrue Slipslap var lystig til Sinds; thi sandt at sige, havde hun taget en liden Taar formeget, og de begyndte at frygte for Følgen deraf; Een af dem derfore begiærede, at Damen vilde fuldende Leonoræ Historie. 'Aa 'Ja Madam! sagde Slipslap, jeg beder hen 'des Naade, at give os Resten af Historien som 'hun begyndte i Morges.

Cap. 6.

Ende paa den u-lykkalige Coquettes Historie.

Leonora, som havde eengang brudt igiennem de Grendser som Erbarhed og Skikkelighed foreskriver hendes Kion, gav nu hendes Passion los Tøyle. Hun var meere bestandig saa vel som længere i hendes Besøgelser hos Bellairmine end hans Chirurgiis, med et Ord, hun blev saa godt som hans Vaage-Kone, hun kaagede hans Havre-Suppe, gav ham hans Medicamenter, og, u-agtet all hendes Fasters forsigtige

sigtige Raad derfra, forblev hun dog mesten-deelen bestandig i hendes Elskers Logemente.

Damerne i Byen begyndte at tage denne hendes Opførsel i Betænkning. Det var deres fornemste Discours over Thee-Bordet. Hun blev af enhver tilstrækkelig lasted, fornemmeligen af Lindamire, en Dame, hvis alvorlige og ingetogne Levemaade, tillige med hendes bestandige Kirke-Gang 3de Gange om Dagen, havde aldeelis til intet giort mange malicieuse og fiendtlige Anfald paa hendes egen Ære; thi saadan var den Misundelse som Lindamiræ Dyder havde tildraget sig, at, uagted hendes egen strænge Forhold, tillige med Undersøgning om andres Liv og Levnet, havde hun dog ikke selv kundet udgaae at være et Sigte for adskillige Piile, hvilket dog ikke giorde hende den ringeste Skade. Dette havde hun maaskee Geistligheden at takke for, hvilke hun allermeest omgikkes med og gav Anledning til, at hun for 2 eller 3 af dem paa den allergrueligste og uretfærdigste Maade var blevenfortænkt. Og maaskee ikke heller saa uretfærdig, sagde **Slipslap**, thi de Geistlige ere lige saavel Menniſker som andre Folk.

Den meget stoere Delicatesse, som befandt sig i Lindamires Dyder, havde med de Frihe-der, som Leonora tiltoeg sig selv, lidt en stoer Skade: Hun sagde, at det var en Tort for hen-

'hendes Kion, og at hun ikke holdt det for at væ-
're overeenstemmende med noget Fruentimmers
'Honneur, at være i Selskab med saadant et
'Dyr, langt mindre at tale til hende, og for hen-
'des Person, vilde hun altid undslaae sig for at
'danse i en Assemblee med hende, af Frygt
'for, at blive besmitted af hendes Haand.

Men at komme til vor Historie igien. Saa-snart Bellairmine var igien bleven frisk, hvilket var ungefær en Maaned efter, at han var bleven stukken, reiste han efter Aftale hen til Leonoræ Fa-der, for at proponere ham dette Giftermaal, og til at sætte alle Sager i Stand angaaende Medgifften og deslige.

Kort forend hans Ankomst, havde hendes Fader bekommet Efterretning om den heele Sag ved dette efterfølgende Brev, hvilket jeg kan fortæl-le Ord for Ord, og hvilket man siger, var hverken skreved af Leonora, ey heller af hendes Faster, endskiondt det var et Fruentimmers Haand. Indholdet er disse Ord:

Min Herre!

Det gior mig ondt, at jeg maae berette eder, at eders Dotter Leonora har begaaed den allerdaarligste Uanstændighed imod en ung Herremand, som hun var forloved med, og hvilken hun haver (forlad mig, jeg saa siger) bedraget paa det allerskammeligste, for at erlange en

en anden af ringere Velstand, u-agtet han gior større Figur. I kan betiene eder af denne Leilighed som I bedst behager. Jeg haver meddeelt eder det som jeg tænkte at være min Skyldighed, saasom jeg, dog u-bekiendt, bærer største Respect for eders Familie,

Den gamle Herremand gav sig ikke megen Umage for at besvare dette Brev, ey heller gav han videre Agt derpaa efter at han havde læst det, indtil han saae Bellairmine. Han var, at sige Sandheden, een af de Fædre, som ansaae Born for at være en u-lykkelig Folge, af sin Ungdoms Fornoyelser, og, saasom han ikke havde stoer Lyst til at forsorge dem, var han ikke lidet fornoyet, naar han kunde finde Leilighed til at slippe sig af med saadanne Besværligheder.

Han blev agtet, efter Verdens Talemaader, for en meget goed Fader. Han var ikke alleene saa giærrig, til at berøve og bestiele, om han kunde, heele Verden af yderste Magt, men ved og, at fornægte sig selv det som han havde nødigt til Livs-Ophold, hvilked hans Venner ansaae, som en Begiærlighed til at oplægge stoere Midler for hans Born; men det forholdt sig dog aldeeles ikke saa: Han skrabede tilsammen, ikkun alleene for Penges Skyld, og ansaae sine Born som saa mange Med-Beilere, som skulde nyde hans allerkiæreste Maitresse, naar han selv ikke var længere i Stand til at besidde hende, og hvilken han

giern

gierne vilde have den Glæde, at tage med sig: Ey heller havde hans Børn nogen anden Forsikring om at blive hans Arvinger, end hvad de ved Rettens Midler, uden hans Testamente, kunde erlange; thi han havde ikke saa megen Kierlighed for noget Menniske, at han engang vilde giøre sig U-mage for, at skrive et.

Til denne Mand kom Bellairmine med det Ærinde som jeg allereede haver sagt. Hans Equipage, Familie og Velstand, syntes den Gamle at være et meget fordeelagtigt Gifftermaal for hans Datter, han toeg derfore meget vel imod hans Forslag; men saa snart Ballairmine tænkte, at den fornemmeste Post var afgiort, og begyndte at tale om de sædvanlige Medgifter, forandrede den gamle Herre strax sin Farve i Ansigtet, sigende: 'at han havde besluttet, aldrig at 'drive Kiøbmandskab med hans Datter, at hvem 'der elskte hende høyt nok for at tage hende til ægte, skulde efter hans Død finde hendes Arvepart 'i hans Coffert; thi jeg har seet, sagde han, Ex'empler paa saadan Ulydighed, som Forældrenes 'alt for tillige Gavmildhed har foraarsaged, at 'jeg har giort et Løfte, aldrig at skille mig ved en 'Skilling saa længe jeg lever. Han rosede det, 'som Salomon siger: At den som sparer Riiset, 'forderver Barnet; Men sagde derhos, at hand 'maatte lige saavel have talt: At den som sparer 'paa Pungen, opholder Barnet.

Han

Han begyndte at tale om Ungdommens Overdaadighed i denne Tid, hvoraf han tog Anledning at tale om Heste, og begyndte til sidst at rose dem som Bellairmine kiorte med. Denne artige Herre, som ved en anden Leylighed vilde have været fornøyet med, at holde denne Discours ved Lige, var nu mere begiærlig til at tale om Lykkens Omstændigheder, og sagde: 'at han havde stor 'Estime for den unge Jomfrue, og vilde tage hende med mindre Medgift end nogen anden, hvem 'det og maatte være, men endog hans Kiærlighed 'til hende foraarsagede, at han saae paa Velstand 'og verdslige Sager; thi det vilde giøre ham rasende, i Fald han skulde see hende age i andet, end 'i en Karret med 6 Heste. Den gamle Herre svarede: 4 ere nok, 4 ere nok: og saa begynte igien fra Heste til Overdaadighed, og fra Overdaadighed til Heste, til han kom runden om igien til Bellairmines Equipage, hvortil han var ikke saa snart kommen, forend Bellairmine bragte ham igien tilbage til Puncten; men alt forgiæves. Hand deserterede i et Øyeblik fra denne Materie, indtil sidst vor Frier gav tilkiende, 'at i den Stand 'som han nu var udi, var det ham umueligt, endskiønt han elskede Leonora meere end tout le 'Monde, at gifte sig med hende, uden en ansee'lig Medgift. Hvortil hendes Fader svarede: 'at det giorde ham ondt for hans Datter, at hun 'maatte tabe saa anseeligt et Giftermaal, og om 'han vilde give hende noget, saa stod det ikke i 'hans Magt at give en Skilling for ud; thi han

'havde lidt stor Forliis, og havde giort store Be-
'kostninger paa adskillige Projecter, hvilke, om-
'endskiønt han forventede sig store Ting af dem,
'endnu ikke havde bragt ham det ringeste; Men
'han vidste ikke hvad der i Fremtiden kunde folge,
'som paa den første Sons Fodsel, eller saadan-
'ne Tilfælde; men han vilde ingen Løfter giore,
'eller indgaae nogle Vilkaar; thi han vilde ikke
'bryde sit Løfte, for alle de Dottre han havde.

Med faa Ord at sige, mine Jomfruer! for ikke at holde Eder længere i Tvivl. Bellairmine havde brugt alle de Argumenter og Persuasioner som han muelig kunde paafinde, og fandt dem alle kraftelose, sagde til sidst: Farvel! ikke i Henseende at gaae tilbage til Leonora, men forfoyede sig lige til sin egen Gaard, hvorfra han efter nogle Dages Ophold, vendte sig til Paris til Fornoyelse for de Franske og til den Engelske Nations Ære. Men han var ikke saa snart hiemkommen, forend han strax sendte een af sine Betientere med denne efterfolgende Epistel til Leonora.

Adorable og Charmante!

'Det gier mig ondt, at have den Ære at fortælle
'Eder, at jeg er ikke den heureux Person, som er
'bestikket til at hvile i Eders Himmelske Arme. Eders
'Papa haver sagt mig med saa megen Politesse, som
'er tænkt at finde paa denne Side af Paris, ' ' ' I
kand maaskee giætte, paa hvad Maade han haver nægtet

ret mig , , , Ah mon Dieu ! I vil visselig troe, at det er mig umueligt, at jeg selv kand bære Eder dette triste og bedrøvelige Brev. Hvorudover jeg har i Sinde at probere, om den Franske Lust kand curere Consequencen - - - ah jamais ! , - - Coeur ! Ange ! - - - au Diable om Eders Papa vil tvinge Eder til et Giftermaal, saa haaber jeg, vi snart skulle see Eder i Paris ; Til den Tiid vil Vinden fra Frankerig være den allerbeedeste dans le Monde, eftersom den vil være mestendeelen sammensat af mine Sukke. à dieu ma Princesse ! , , , ah l' Amour !

Bellairmine.

Jeg vil ikke foretage mig mine Jomfruer, at beskrive Eder Leonores Tilstand, den Tiid hun læste Brevet ; Thi det vilde være et aldt for meget forskrækkeligt Portrait, hvor udi jeg skulle have lige saa liden Fornøyelse at beskrive, som I i at beskue. Hun forlod Byen samme Øyeblik, hvor hun var underkastet enhvers Latter og Eftertale, og retirerede sig til den Gaard, som jeg viiste Eder, da jeg begyndte Historien, hvor hun siden har tilbragt hendes Tiid meget bedrøveligt, og er meere værd at beklage for hendes Ulykke, end at lastes for hendes Opførsel, hvortil hendes Fasters Listighed, maaskee meget har hiulpet, og hvortil unge Fruentimmer ere meget hengivne, hvilket den lastværdige Letsindighed af vor Opdragelse foraarsager. Om jeg havde i Sinde at beklage hende, sagde en ung Jomfrue som var i Karreten, saa var det allene for det, hun ikke fik Horatius; thi jeg kand ikke see, at det var nogen Ulykke, ikke at

faae saadan en Mand som Bellairmine. Ja, jeg maae tilstaae, sagde Slipslap, at den gode Herre var lidet falsk, men alligevel var det haardt at have tvende Elskere, og ikke at faae en af dem til sin Mand. Men maa jeg bede min Jomfrue: hvor kom * vor * rafhius hen? Han er endnu ikke gift, svarede Damen, og har lagt saa stor Flid paa sine Sager, at han har samlet sig en stor Rigdom derved; og det som er endnu meere mærkværdigt, siges der, at han aldrig horer Leonoræ Navn nævne, uden at sukke, ey heller har han ladet sig mærke med et Ord, at beskylde hende for hendes slætte Opforsel imod ham.

Cap. 7.

Et meget kort Capitul, hvorudi Hr. Adams gik en lang Vey.

Damen som havde fulendt Historien, blev af heele Selskabet betakked, og Joseph, som rækkede Hovedet ud af Karreten, raabte: 'Gid 'jeg faar Skam, gaaer ikke Hr. Adams hisset 'til Fods, uden sin Hest! Paa min Ære saa gior 'han og, sagde Slipslap, og saa vist som jeg 'sidder her, har han forglemt sin Hest i Verts-'huuset! Det var sandt nok; thi Præsten havde igien vist Prove paa hans slætte Ihukommelse; thi

thi han var saa fornoyed over, at han havde faaet Joseph i Karreten, at han ikke engang tænkte paa Hesten i Stalden, og saasom han befandt sig saa let og hurtig til Fods, begav han sig paa Vejen, og med sin store Stav i Haanden, var han altid for ud for Karreten, og ligesom han fandt Aarsag, havde han formeeret og formindret sine Skrit, saa at han ikke var en Fierding Vej fra Karreten.

Jomfrue Slipslap forlangede, at Kudsken vilde hændte ham ind, hvilket han og forsøgede, men fandt at det var forgiæves; thi jo faster han kiørte, jo faster løb Præsten og raabte: Jo! jo! du skalt nok lure mig, tag mig om du kanst! saa at tilsidst Kudsken bad Fanden tage ham, og svor, at han vilde snarere hændte en Vindt-Hund ind: gav derpaa Præsten to eller tre gode Velsignelser, og raabte til sine Heste: Turr! Turr! Hvilket hans lydige Beester strax rættede sig efter.

Men vi ville vise os forligere imod vor Læser, end Kudsken var imod Jomfrue Slipslap og lade Karreten med Selskabet fortsætte deres Reyse, og bringe vor Læser efter Hr. Adams som gik sin Vey, uden en gang at see sig tilbage, indtil han forlod Karreten mesten deelen tre Miile tilbage, og kom til et Stæd, hvor det var umueligt for noget fornuftigt Menniske at gaae af Veyen, dersom han ikkun havde holdt sig til det yderste Fodspor paa den høyre Haand. Dette Fodspor viigede han dog fra, saasom han var meget for at ove sig

i umuelige Ting. Han travede næsten tre Mile over en stor Heede, og kom til sidst paa Hoyden af en Bakke, hvorfra han saae sig en lang Vey tilbage, og kunde ikke faae Karreten i Sigte, satte sig derfor ned i Græsset, tog op sin Ælcylus, og besluttede at bie til Karretens Ankomst.

Han havde ikke længe siddet forend han horde en Flint gik los, hvor ved han sprang op, seende sig om, og blev en Herremand paa 100de Skridt vaer, som tog en Agerhone op, hvilken hand just havde skudt.

Hr. Adams stod op og forestillede en sælsom Figur for Herremanden, hvilken vilde have foraarsaged stor Latter hos mange; Thi hans lange Præste-Kiortel var falden neden for hans store Reyse-Kiortel, det er at sige, den eene naaede ham til hans Knær, og den anden ikkun halv Veyen til hans Laar, saa at Herremanden var meere fornoyed end forskrækked ved at see saadann Person paa saadant et Stæd.

Hr. Adams gik hen til Herremanden, og sagde, han haabede, at hand havde haft en god Tids-fordriv, hvortil den anden svarede, ikke synderligt: Jeg seer min Herre sagde Hr. Adams, I har skudt en Agerhone; hvorpaa Skytten taug stille og begyndte igien at lade sin Flindt.

Medens han ladede, taug Hr. Adams stille, tilsidst sagde han, at det var en deylig Aften.

Her-

Herre-Manden som i Begyndelsen havde fattet en ringe Tanke om Præsten, begyndte, i det han saae Bogen i hans Haand og fik tillige Syn paa hans lange Kiortel, at forandre sine Tanker, og at viise paa sin Side en slags Høflighed, i at sige: I hører vel ikke hiemme her i Nærværelsen? min Herre! Hr. Adams svarede strax ney, at han var en reysendes Person, og var bleven lokket af Veyrets og Stædets Angenemhed til at hviile sig lidet, og at fornøye sig med at læse. 'Jeg vil 'da giøre Eder Selskab, sagde Skytten; thi jeg 'haver været ude heele Eftermiddagen, og ikke seet 'en eeneste Agerhøne førend jeg kom her.

Maaskee der ere ikke mange her omkring, sag-'de Hr. Adams: Ney min Herre, svarede Her-'remanden, Soldaterne som i dette Naboelaug ere 'indqvarterede, skyder dem allesammen. Det er 'meget troeligt, sagde Hr. Adams: thi at sky-'de er deres Profession. Ja, at skyde et Vildt, 'svarede den anden; men jeg seer ikke de ere saa 'færdige til at skyde vore Fiender: Den Sag for 'Carthagena synes mig ikke noget vel om, der 'som jeg havde været der, troer jeg, at jeg skulde 'have udrettet gandske bedre Ting. Hvad Fan-'den ligger der Magt paa et Menniskes Liv, naar 'hans Fæderne-Land har det behov? En Mand, 'som ikke vil opofre sit Liv for sit Fæderne Land,

'er værd at hænges. Disse Ord talte han med saadanne hæftige Gebærder, saa høy en Røst, saa stærk en Udtale og saa grumt et Ansigt, at han kunde have bortskrækket en Capitaine ved Borgerskabet i Fronten af hans Compagnie; men Hr. Adams var ikke saa let at bortskrække: Han sagde med største Friemodighed, at han elskede meget hans Iver, men misbilligte hans Banden, og bad, at han ikke vilde bruge saa liderlig en Vane; thi han kunde stride med lige saa stor Tapperhed, som Achilles uden at bande, han var ikke desmindre meget vel fornøyet med hans Tale, og sagde til Herremanden, at han vilde med Fornøyelse gaae mange Miile for at finde en Mand af saa ædelt et Gemyt, og om han behagede at sidde ned, vilde han videre indlade sig med ham; thi endskiønt han var en Geistlig Person, vilde hand selv, i Fald han dertil skulle blive kaldet, opoffre sit Liv for hans Fæderne-Land.

Herremanden satte sig ned tillige med Hr. Adams, hvorpaa den sidste begyndte en Tale, som findes i det næste Capitul, hvilket vi have sat for sig selv, saasom det ikke allene er det allerartigste i denne Bog, men endog frem for noget i alle andre Beger.

Cap.

Cap. 8.

Hr. Adams fortræffelige Tale, hvilken tilkiende giver hans store Indsigt i Stats-Sager.

Jeg forsikrer Eder min Herre, sagde Hr. Adams, tagende ham ved Haanden, at jeg er hiertelig fornøyed over at finde en Mand af Eders Sinde-Laug: thi endskiønt jeg er en fattig Præst, undseer jeg mig dog ikke ved at sige, at jeg er en ærlig Mand, og vilde ikke begaae noget ringe, om jeg og derved kunde blive Bisp: Og om jeg ikke just haver haft det i min Formue at vise min Tilbøylighed til at opofre mig for det almindelige Bedste, ikke desmindre har jeg dog haft Lyst lighed at lide Ondt for min Samvittigheds Skyld. Himmelen være loved! Thi jeg haver haft Paarørende, uden at rose mig selv, hvilke have giort temmelig store Ting i Verden, besynderlig en Syster-Søn, som var en Kræmer, og tillige Raadmand udi en anseelig Bye, han var et godt Menniske, og var under min Opsigt den Tid han var en Dreng, og jeg troer, han vilde have giort alt hvad jeg bad ham om, til hans dode Dag. Dette lader vel lidet fornægeligt, at jeg berømmer mig at være saa betydelig en Mand, at jeg havde en Raadmands Gunst; Men ikke desmindre, have dog andre

tænkt saaledes, hvilket tydelig nok har givet sig tilkiende hos Sogne-Herren, hvor jeg tilforn var Capellan. Samme sendte Bud til mig, just til et forestaaende Vall, og sagde til mig: At i Fald jeg tænkte til at forblive hans Capellan, maatte jeg bringe min Søster-Søn til at give sin Stæmme for een, som tod sig kalde Oberst-Hofmig, en Herre, som jeg tilforn aldrig havde haft den ringeste Tidende om. Jeg svarede Sogne-Herren, at jeg ikke havde Magt over min Søster-Sons Stemme, GUD forlade mig denne Falskhed! og at jeg formodede, han vilde give den efter sin egen Samvittighed: At jeg ingaalunde vilde formaae ham til at give den enderledes. Han sagde mig, det var forgiæves at tale tvetydigt, og at han vidste, at jeg allerede havde talt til ham for Hr. Vanckel, som var min Naboe, hvilket og var sandt nok; thi det var paa en Tid, da Kirken var i stor Fare, og ærlige Folk snart ikke vidste hvad derpaa vilde følge. Jeg svarede da frimodig, at dersom han tænkte, at jeg allerede havde givet nogen anden mit Løfte, da torterede han mig høylig ved at sige, at jeg igien skulle bryde det. Men ikke at falde Eder for videløftig, jeg stod fast, og liaeledes min Søster-Søn paa Hr. Vanckels Side, hvilket var den fornemste Aarsag at han blev Parlaments-Herre, og jeg mistede min Capellans Tieneste derover. Vel min Herre! Men tænker I, at Hr. Vanckel talte nogen Tid paa Kirkens Bedste? ne Verbum quidem, ut ita di-

dicam, ikke mindre; thi inden to Aars Forløb, fik han en Tieneste ved Hoffed, og har al den Tid siden opholdt sig i London: Og som jeg har hørt, men Gud forbyde at jeg skulde troe sligt! gaaer han aldrig i Kirken: Jeg ventede en lang Tid uden nogen Tieneste, og levede en fuld Maaned af en Lig-Prædiken, som jeg giorde for en Med-Broder, hvilken laae syg: men dette siger jeg ikkun imellem os. Endelig den Tid Hr. **Vanckel** havde faaet en Tieneste, kom Oberst Hoflig, og tilbod sig igien, og hvem tænker I giorde sig mere Umage for ham end Hr. **Vanckel**? den selvsamme Hr. **Vanckel**, som tilforn havde sagt mig, at Obersten var den største Fiende baade af Kirken og Staten: Han havde den Dristighed at anholde hos min Slægt for Obersten, og Obersten selv tilbod mig en Capellans Tieneste ved hans Regiment, hvilken jeg afslog af Godhed til Ridderen **Oliver Hiertelig**, som sagde, at han vilde opofre alle Ting for hans Fæderne-Land: og jeg troer, han vilde og have giort det, undtagen hans Jagt, hvilken han forfulgte saa stærkt, at han i 5 samfulde Aar, var ikkun 2de gange i Parlamentet, og den eene af disse gange er mig bleven sagt, saae han ikkun Parlaments Huuset. Ikke desmindre, var han dog en ærlig Mand, og den beste Ven jeg nogen Tid haver haft; thi ved hans Recommendation hos Bispen fik jeg min Tieneste igien, og han gav mig 40 Rdr. af hans egen Lomme til at kiøbe mig en nye Præste-Kiortel

‹tel og noget lidet Boeskab for, han havde altiid ‹vore Stæmmer medens han levede, hvilket var ‹ikke i mange Aar.

Efter hans Død, havde jeg andre som an‹holdte hos mig; thi enhver fornam, at jeg ‹havde stor Adgang til min Søster Søn som nu ‹var en Hoved Person i Raadet; og Ridderen ‹Thomas Booby, som havde kiøbt Ridder ‹Olivers Goeds, tilbød sig at være Candidat; ‹Han var den Tiid en ung Person, nyelig hiem‹kommen fra sin Reise, og jeg havde stor For‹nøyelse i at høre ham tale om Sager, som jeg ‹for min Part vidste ikkun lidet af: om jeg hav‹de haft 1000de Stemmer, skulde han have haft dem hver een: Jeg bragte min Søster Søn ‹paa hans Side, og han blev udvalgt, og han ‹var en meget ypperlig Parlaments Herre. ‹Det er mig sagt, at han talede heele Timer til‹lige, og dertil meget godt, som jeg har fornum‹met; men han kunde dog aldrig overtale Parla‹mentet til at biefalde sin Meening. Non om‹nia possumus omnes. Han lovede mig et ‹Kald, den Sal. Mand, og jeg troer visseligen at ‹jeg havde faaet det, men et Tilfald paakom. Fruen ‹havde allerreede lovet det bort, hannem u-afvidende.

‹Dette fik jeg ikke at vide forend siden efter, ‹thi min Søster Søn, som døde en Maaneds Tiid ‹forend Præsten som var i dette Kald, for‹sikrede mig altiid paa, at jeg skulde have det. Si‹den den Tiid havde Ridderen Booby altiid saa man-

'mange Forretninger, at han aldrig kunde have
'Tiid at tale med mig: Jeg troer at Fruen havde
'meest Skyld deri, saasom hun ikke ansaae mine
'Klæder goede nok, for de adelige Personer, som
'kom til hendes Taffel. Ikke desmindre maae jeg
'sige til hans Retfærdighed, at han aldrig bevii-
'ste sig u-taknemmelig, og jeg haver altid fundet
'hans Kioken og Kielder aabne for mig: mange
'Gange efter Aften-Sang, thi jeg prædiker udi
'fire Kirker, haver jeg forfriſked mig med et Glas
'af hans Øl. Efter min Slægtes Død, er en
'anden bleven Øvrighed i Byen, saa at jeg ikke
'meere er saa betydelig en Mand som tilforn, og det
'er ikke længere i min Formue at tiene mit Fæ-
'derne Land; thi til ham som intet er givet, af
'ham kan heller intet fordres. Alligevel tager jeg
'den beleilige Tiid i Agt, særdelis naar det nær-
'mer sig med Vallet, saa at jeg indretter mine
'Predikener derefter, hvilket jeg har den Fornøy-
'else at høre, at det ikke er Ridderne Booby og
'de andre ærlige Naboer u-behageligt, som ha-
'ver alle loved mig for 5 Aar siden at skaffe en af
'mine Sønner, som er nesten 30ve Aar, til at
'blive Præst: Han besidder megen stoer Lærdom,
'og fører et u-straffeligt Liv og Levnet; Men saa-
'som han ikke haver været paa et Universitet,
'finder Biſpen det ikke for godt at ordinere ham.
'Thi man kan ikke for vel see sig fore, hvem man
'tillader at træde ind i dette hellige Embede: men
'jeg haaber, at han aldrig vil forholde sig saa slet,

at

'at han skulde blive til en Spot i noget Embede,
'men tiene Gud og sit Fæderne Land af hans yder-
'ste Formue, som jeg har stræbt efter, at giore
'for ham, og opofre sit Liv, naar han dertil
'skulde kaldes.

'Jeg er forsikred om, at jeg haver altiid gi-
'ved ham saadanne Formaninger, saa at jeg der-
'ved haver efterkommet min Pligt, og har ikke
'noget at svare til: han er et godt Barn, og jeg
'har ikke den ringeste Mistanke til ham, og der-
'som vor Herre skulde lade det falde i hans Lod,
'at giore ham til lige saa betydelig en Mand, i Hen-
'seende til det almindelige Bedste, som hans Fa-
'der engang har været, saa tor jeg forsikre om,
'at han vil bruge sit Pund ligesaa ærlig, som jeg
'har giort.

Cap. 9.

Hvor udi Herremanden giver en fuldkommen Beskrivelse paa Taperhed og Helte-Dyder, indtil et u-lykkeligt Tilfald giorde Ende paa Talen.

Herremanden roesede Herr Adams hoyligen for hans goede Forsætt, og sagde, 'han haa-

haabede, hans Søn vilde træde i hans Foed-
Spoer; og sagde derhos, at dersom han ikke
vilde doe for hans Fæderne Land, var han ikke
heller værd at leve der i. Jeg vilde ikke giøre
mig meere Samvittighed over at skyde en Mand
ihiel, som vegrede sig ved at doe for sit Fæderne
Land, end jeg . . .

Min Herre! jeg har giort min Broder Søn,
som er i Armeen, Arve los, fordi han ikke vil-
de bytte sin Tieniste om, og gaae til Vestindien.
Jeg troer den Kiotter har et forsagt Hierte; dog
han foregiver, at han er forliebt. Alle saadan-
ne Skabhalse burde hænges min Herre! de skul-
de alle hænges! Hr. **Adams** svarede, det var
noget forstrængt; thi et Menniske er ikke sin egen
Skabere; og om Frygt havde formegen Over-
haand over et Gemyt, saa var saadant et Men-
niske meere at beklage, end at foragte: og maa-
skee, at han med Forstand og Tiiden, kunde læ-
re at overvinde den. Han sagde, at en Mand
kunde være forsagt eengang, og tapper en anden
Gang. Homerus sagde han, som var saa
stoer en Natur-Kynder har lært os denne Le-
ctie: Paris **strider** og Hector **løber bort.**
Vi have stoere Exempler paa dette af nyere Tii-
ders Historier. Ikke længere siden, end i det
705te Aar efter at Rom blev anlagt; thi den mæg-
tige Pompeius, som havde vundet saa mange
Battallier, og var beæred med saa mange Tri-
um-

umpher, er af saa mange Skribentere for sin Tapperhed bleven berømt, beskyderlig Cicero og Paterculus, som have opsatt saa mange Lov-Sange om ham: Denne samme Pompeius, forlod Battallien ved Pharsalia, forend den var tabt, begav sig til sin Telt, hvor han sad som en forsagt og bange Skurk, i en Fortvivelse, og tabte en Seyer som forskaffede Cæsar heele Verdens Herredom. Jeg har ikke igiennemgaaed disse sidste Tiders Historier, det er at sige, i de sidste 1000de Aar. Men de kunde uden Tvivl give eder adskillige saadanne Exempler. Han sluttede derfor, at dersom han havde fattet saadant et hastigt Forsæt, til sin Broder-Sons Skade, formodede han, at han vilde overlægge det bedre, og staae igien fra det. Herremanden svarede med stor Hidsighed, og talte meget om Tapperhed og sit Fæderne-Land, indtil han fornam, det blev silde ud paa Aftenen, da han spurte Hr. Adams, til hvad Stæd han agtede sig i Aften? han svarede: at han forventede Reise Karreten. Reyse-Karreten! sagde Herremanden: Min Herre! den er for lang Tid siden kiørt forbie: I kand endnu see den sidste, næsten 3 Mile forud. Hillemænd! raabte Herr Adams: saa maae jeg skynde mig at komme efter dem. Herremanden sagde: at han neppe kunde indhendte dem, og om han ikke vel vidste Veien, kunde han være i Fare for at fare vild paa Marken; thi det begyndte allerede at mørknes, saa at han kunde løbe omkring heele Natten, og maaskee

finde

'finde sig om Morgenen længere af Veyen end han 'nu var. Han raadede ham derfore, at følge med 'ham til sit Huus som laae ikkun lidet af hans 'Vey, forsikrende ham, at han vilde finde en el-'ler anden Bonde-Karl i Sognet, som vilde føl-'ge med ham, for et par Skilling, til den Bye 'hvor han agtede sig. Hr. Adams imodtoeg hans Tilbud, og de ginge bort. Herremanden fornyede Discoursen om Tapperhed og den Skam det var, at ikke være alle Tider bereed til at op-offre sit Liv for sit Fæderne Land. Natten paa-kom dem just ved samme Tiid, da de anlangede ved nogle Buske, af hvilke de strax hørte det al-lerstærkeste Skriig af en Fruentimmers Stem-me, som nogen kunde indbilde sig. HERR Adams vilde have snappet Flinten ud af Herre-mandens Haand. 'Hvad vil I giøre? sagde 'han. 'Giøre! sagde Hr. Adams, jeg vil skyn-'de mig at hielpe et fattig Menniske, som nogle 'Skiælmer søge at myrde. I er vel ikke saa ga-'len, haaber jeg, sagde Herremanden skiælvendes. 'veed, I vel at denne Flint er ikkun lad med Ha-'gel, og at Roverne, uden Tvivl ere forsynede 'med Pistoler som ere ladde med Kugler. Vi ha-'ve dermed slet intet at bestille, derfor lad os haste 'herfra, saasnart mueligt er, ellers kommer vi 'selv i samme Allarm.

Skriget blev høyere: Hr. Adams gav ik-ke noget Svar, men smækkede med sine Fingre,

svingede sin store Prygge over sit Hoved og forfovede sig hen til Stædet hvor Røsten kom fra, og den tappere Herremand undløb med største Hast Hiem til sit eget Huus, uden at see sig en eeneste Gang tibage, hvor vi ville lade ham i Roe for at betænke sin egen Tapperhed og at laste andre som ikke besidder den, og vende os til den gode Hr. Adams, som fandt, da han nærmede sig til Stædet hvor Skriget kom fra, et Fruentimmer strøbendes imod en Mand som havde kasted hende ned paa Jorden, og havde næsten taget hende med Vold. Hr. Adams havde ikke sine store Videnskaber forneden, til at giøre sig et ret Begreb om dette Sag saa snart han saae den. Han derfor uden videre Ansøgning af det arme Fruentimmer, løftede sin store Prygl op og sigtede til den Part af Roverens Hoved, hvor, efter de Gamles Tanker, somme Folkes Hierne er forvaret, hvilken uden Tvivl vilde have sprungen ud, dersom Naturen, (som kloge Folk have merket, der udruster Creaturene med det, som er allermeest tienlig for dem,) ikke havde saa vel forsiunet haus Hoved, (hvilket hun altiid giør med dem, som hun veed, der elske Slagsmaal) med tredobbelt Tykkelse frem for saadanne Mænd, som ere bestikkede til at bruge deres Pund, hvilket gemeenligen kaldes Fornuften. Disse, som Hiernen er høystnødvendig for, er hun forpligtet til at give lidet meere Rom udi Hovedets Huulhed; Derimod, saa som disse Ingredientier ere gandske unyttige for saadanne

Per-

Personer som føre et martialsk Væsen, har Naturen haft Leilighed til at giøre Hoved Skallen tykkere paa dem, saa at det ikke saa snart er et Tryk underkasted, ey heller bliver det saa snart sprukked eller braadent; og sandeligen, nogle som ere beskikkede, eller udvalgte til at commendere Armeer og Keyserdomine, paa saadanne meener man at hun undertiiden pleyer at giøre den Part gandske solide.

Ligesom en Hane der er i Kiærligheds Øvelse med en Hone, og bliver ungefær en anden Hane vaer, forlader hende i Øyeblikked og sætter sig selv imod sin Medbeiler, ligesaa giorde Roveren i det han fandt Stokken paa Hovedet. Han sprang op fra Fruentimmeret og skyndede sig til at angribe sin Mand. Han havde intet Gever uden hvad Naturen havde begavet ham med; Det uagtet, knyttede han sin Næve, og løb med den imod den Part af Præstens Bryst, hvor Hiertet ligger. Hr. Adams tumlede ved dette forskrækkelige Slag, kastede sin Prygget fra sig, og ligeledes knyttede den Næve, som vi tilforne allereede have erindret, og vilde have gived sin Modstander lige saa velmeent et Stød imod Brysted, dersom han ikke med sin venstre Haand behændig havde værget det af, og tilligemed løbet sit Hoved imod HERR Adams (hvilket nu omstunder vore Engelske Helte, i den nederste Rang, betiene sig af, ligesom de Gamle brugte deres Vædder eller Muer-

brækkere, som et Krigs Redskab, til at løbe Storm og nedstøde Muure med, og hvilket er en anden Aarsag, hvorfor Naturen haver forfærdiget det af saadan en u-igiennem trængende Materie) jeg siger, han løb sit Hoved imod HErr Adams Mave, at han tumlede paa sin Ryg. Han brugte ikke den Raison som disse Helte sædvanlig brugge, hvilket vilde have forhindret ham fra at anfalde sin Fiende, indtil han igien var kommen paa Beenene: Han kastede sig over paa ham, holdt ham med den venstre Haand ned til Jorden, og med den høyre bankede han HErr Adams Legeme saa længe, indtil han blev gandske træt, og tænkte, at han (at bruge Klopfigternes Talemaade) havde given ham sin Rest eller i en poetisk Stiil, at han havde transporteret ham til de mørke Grave, paa goed breed Dansk, at han havde slaget ham ihiel, eller og, at han var død.

Men Hr. Adams, som var ikke saadan en Kylling, og kunde taale at puffes saa godt som den bedste Klopfigter i heele Landet, laae ikkun alleene stille for at see sin Leilighed, og blev vaer, at hans Fiende begyndte svart at trække sin Aande ved sit Arbeide: Han brugte paa een Gang sin allerstørste Magt med saa goed Fremgang, at han veltede ham under og blev hans Overmand; hvorpaa han satte det ene Knæ imod hans Bryst, og raabte med en triumpherendes Røst. Nu falder det mig til; og efter nogle Minuters bestandig Ar-

Arbeide, gav han ham saa velmeent et Drag, just under hans Hage, at Tyven ikke længere giorde den mindste Bevægelse, og Hr. Adams begyndte at frygte for, at han havde given ham et Slag for meget; thi han har ofte selv bekræftet, 'at det 'skulde have gaaet ham til Hiertet, i Fald noget 'Menniskes Blod, om det og var en ugudeligs skulde raabe Hevn over ham.

Hr. Adams stod op, raabte høyt til det unge Fruentimmer: 'Vær frimodig min Daatter! 'thi I er ikke længer i Fare for den, som vilde 'tage Eder med Vold, hvilken jeg frygter meget 'for, ligger død for mine Fødder; Men GUD 'forlade mig, det som er giort, er skeed for at be'skiærme et uskyldigt Menniske. Den elendige Pige, som med stor Møye var igien kommen til Kræfter, at hun igien kunde reyse sig, havde imidlertid Slagsmaalet varede, slaaet og skiælvet, og var af Frygt ikke i Stand til at løbe bort. Da hun hørte, at hendes Beskyttere havde erlanget Seyer, gik hun hen til ham, dog ikke uden Frygt, endskiønt han var hendes Frelsere, hvilken hun dog snart blev skildt ved, i det hun fornam hans høflige Forhold og hørte hans venlige Tale. De stode begge ved Roverens Legeme, som laae uden ringeste Bevægelse paa Jorden, hvilket Hr. Adams meere ønskede at maatte røre sig end Pigen, og Hr. Adams bad imidlertiid, at hun 'vilde fortælle ham, ved hvad Vandheld, hun paa

saadan Tid var kommen paa saadant et Eenligt Sted? Hun lod ham vide, at hun vilde reyse til London, og havde af en Hændelse mødt den Person som han havde befriet hende fra, hvilken sagde, at han ligeledes var paa sin Reyse til samme Sted, og vilde giøre hende Selskab, hvilket hun og imodtog, saasom hun ikke forventede sig noget Ondt, og at hand sagde, de vare ikkun en liden Vey fra et Vertshuus, hvor hun kunde bekomme et godt Logemente den Nat, og at han vilde vise hende en nærmere Vey end at følge Landeveyen: Om hun end og havde fortænkt ham, hvilket hun ikke giorde, eftersom han talte saa venlig til hende, var hun dog allene paa Marken, i Mørke og foruden nogen menniskelig Hielp til at undgaae ham. Hun havde derfore befalet sig GUD i Vold og ait afstød, forventendes hvert Øyeblik at komme til Vertshuuset, men i det samme, da de vare komne til disse Buker, befalede han hende at staae, og efter nogle uforskammede Kyse som hun afvægede, og arove Tilbud hvilket hun afslog, lagde han Haand paa hende og med Vold vilde have prøvet at fuldbringe sin u gudelige Villie, indtil hun takkede Gud, han just kom og so hindrede det Hr. Adams opmuntrede hende, for det hun havde befalet sig Gud i Vold, og sagde til hende, han tvivlede ikke paa, at jo Gud havde sendt ham til hendes Befrielse som en Belønnig for hendes Tillid. Han ønskede at han ikke havde taget Livet af den ulykkelige, Men Guds Villie maa nu skee, og sagde

'de, at han haabede hans goede Meening vilde 'undskylde ham i den anden Verden, og han for- 'loed sig paa hendes Vidnesbyrd at kiende ham 'fri i denne. Herpaa taug han stille, og be- gyndte at overlegge ved sig selv, om det var bedst at undlobe, eller at give sig selv i Rettens Hæn- der; denne Overlæggelse blev endet, som Læse- ren vil see, i det næste Capitul.

Cap. 10.

Som giver Efterretning om den forun- derlige Catastrophe som fulgte af den foregaaende Hændelse, hvilken bragte Hr. Adams udi friske Bekymringer, og hvem det Fruentimmer var som havde hans severrige Hænder at takke for, at hendes Kydskhed blev uskadet.

Hr. Adams Taushed, Nattens Mørkhed, og Stedets Eensomhed, foraarsagede en forskrækkelig Frygt i den arme Piges Gemyt: hun frygtede for lige saa stor en Fiende udi hendes Be- skiærmer, som den var, hvilken han befriede hen- de fra, og saasom det ikke var Lyst nok til at kiende Hr. Adams Alder, og den gode Villie som vi- ste sig i hans Ansigt, frygtede hun for, at han hav-

de

de begegnet hende ligesom visse ærlige Mænd have begeanet deres Fæderne-Land, og frelst hende af en Rovers Hænder for at rove hende selv. Saaledes vare hendes Tanker som hans Taushed foraarsagede: Men i Sandhed, de vare ikkun slæt grundede. Han stod over sin overvundne Fiende, og viiseligen overlagde ved sig selv, de Indvendinger som kunde giores imod begge de Midler, som i det forrige Capitul ere blevne mældede: hans Skionsomhed, heldede snart til det eene, og snart til det andet; Thi begge syntes ham at være lige raadelige og lige farlige, saa at han maaskee havde endet sine Dage, i det mindste 2 eller 3 af dem, paa samme Stæd, forend han havde fatted noget Anslag: Indtil langt om længe, da loftede han sine Øyne op, og saae et Lys ikke langt borte, hvortil han strax henvendte sig og raabte: Her hid, I Reysende! her hid, han fornam strax adskillige Stæmmer, og blev vaer, at Lyset nærmede sig immer meer og meer til ham. De som fulgte med Lyset, begyndte nogle at lee, nogle at siunge, og andre at skraale, hvorved Pigen igien gav stor Frygt tilkiende; thi hun havde forbærget hendes Mistanke til Præsten; Men Hr. Adams sagde, 'vær ikkun frimodig min Datter, og sæt 'din Tillid til den samme som hidindtil har beskiær-'met dig, og som aldrig vil forlade dig. Disse Folk, min Læser, som nu havde nærmet sig, vare ikke andre, end et Partie unge Karle, som kom til disse Busker for at fornøye sig med et slags Tids-Fordriv, som de kalde Fugle-Snæring. Om du

est

est uvidende om dette, hvilket du vel kanst være i Fald du ikke haver reyst forbi (†) Kensington, Islington, Hæckney eller Borrough, da vil jeg underrette dig, hvorledes det gaar til. Man holder et stort Næt foran for en Lyste og samme Tid slaar man paa Buskene; thi Fuglene, naar de blive forstyrrede af deres Sovn, flyve de strax imod Lyset og saa blive de fangne. Hr. Adams sagde til dem alt hvad sig havde tildraget, 'og 'bad at de ville holde Lygten til Karlens Ansigt, 'som laae paa Jorden; Thi han frygtede for, 'at han havde givet ham et ulykkeligt Slag. Men denne Frygt var gandske unødig; Thi Knægten, endskiønt han besvimmede ved det sidste Slag han fik, var dog siden kommen til sig selv igien, og fandt at han var bleven Hr. Adams qvit, laae og lurede paa hvad Præsten og Pigen talte tilsammen, og forventede, at de snart vilde gaae bort, paa det han og kunde liste sig der fra, saasom han ikke haabede længer at fuldbringe sin Begiærlighed, hvilken af Hr. Adams var næsten ligesaa godt bleven afkølned, som den kunde være bleven hos den unge Pige, i Fald han havde opnaaet sit Ønske. Denne Karl, som i en Hast kunde hielpe sig udaf en Ulykke, tænkte, at han nu kunde bedre spille en levende Person end en død Mand, sprang op, saa snart han fornam at Lyset blev holdt ham

(†) Disse Steder kand lignes ved Friderichsberg, Lunde-Huuset, Gyldenlund, Vall-Bye, og deslige.

for Ansigtet, og holdt Hr. Adams fast, raabte høyt: 'Ney din Skiælm! jeg er ikke død, end-'skiønt du og din ugudelige Hore tænker saadant: 'I have begegnet mig paa saadan en Maade som 'er gruelig og barbarisk. I gode Herrer! sagde 'han, I er lykkeligen komne til at hielpe en fattig 'reysende Person, hvilken maaskee ellers kunde 'bleven røved og myrded af disse ugudelige Men-'niskker som bragte mig af Lande-Veyen, og have 'saaledes overfaldet og begegnet mig som I seer.

Hr. Adams vilde have svaret; Men een af de unge Karle raabte: for en Ulykke! lad os bringe dem til Dommeren. Den arme Pige begyndte at skiælve, og Hr. Adams oplostede sin Rost, men forgiæves. Tre eller fire af dem lagde Hænderne paa ham, og een af dem holdt Lygten op for hans Ansigt, hvorved de alle blive eenige om, at han havde det allerskiælmske Ansigt som de nogen Tid havde seet. Og en Procurators Fuldmægtig, som var i dette Selskab, sagde: at han havde allerede tilforn seet ham for Retten; hvad Pigen angik, vare hendes Haar blevne gandske forviklede, i det hun havde værget sig, og hendes Ræse havde blødt saaledes, at de ikke kunde see, enten hun var kion eller heslig: Men de sagde, at hendes Frygt gav tilkiende, at hun var skyldig, og efter søgte de i hendes Lommer, saavel som hos Herr Adams, for Penge, hvilke Karten sagde, han havde tabt, og fandt udi hendes Lomme en liden Pung med Guld udi, hvilket tilstrækkelig overbe-

viist

viste dem, helst da Karlen tilbød sig at giøre sin Eed derpaa, at det var hans Penge. Hos Hr. Adams blev ikkun fundet een eeneste Skilling. Dette, sagde Fuldmægtigen, 'gav tydelig nok til-'kiende, at han maatte være en gammel Synder 'efterdi han var saa listig at give heele Byttet til 'Pigen, hvilket de alle maatte tilstaae. Dette Tilfald tænkte de, vilde foraarsage dem bedre Tidsfordriv, end det de vare udgangne for; De forloede derfor deres Forehavende med at fange Fugle, og besluttede alle eendrægtelig, at bringe disse Misdædere til Dommeren. De bunde Hr. Adams Hænder paa Ryggen, thi de hørde hvad for en desperat Karl han var, og skiulte deres Nett under Buskerne; Logten blev baaren foran, tillige med Fangerne som de førde for i Spidsen, og saaledes begyndte de deres Marche.

Hr. Adams underkastede sig ikke alleene denne Skiæbne med største Taalmodighed; men endog trøstede og opmuntrede sin Compagnion udi hendes Lidelse.

Imedens de ginge afsted, sagde Fuldmægtigen til de andre, at denne Hændelse vilde være meget fordeelagtig; thi enhver af dem, i Proportion, havde Ret til 400 Rixdaler. for det de havde grebet Roverne. Dette foraarsagede en Strid, angaaende hvad enhver iblandt dem havde giort. Den eene paastod, at han burde have

ve den største Deel, thi han havde først lagt Haand paa Hr. Adams: Den anden tilegnede sig en større Deel; thi han havde først holdt Øyet til Mandens Ansigt som laae paa Jorden, hvorved, sagde han, at heele Sagen blev aabenbaret. Fuldmægtigen begiærede den fierde Deel af Belønningen; thi han havde foreslaget at randsage Fangerne, og ligeledes at føre dem til Dommeren: Han sagde, om Retten skulde have sin Gang; burde han have heele Summen. Disse Fordringer, overlodde de dog endelig til en videre Undersøgning, men vare alle eenige om, at Fuldmægtigen havde Rett til den halve Deel.

De begyndte nu at twiste om, hvor mange Penge Karlen skulde have, som havde baaret deres Nette. Han sagde med stoer Ydmyghed, at han frygtede, en stoer Deel ikke vel kunde falde 'til ham: men haabede, at de dog vilde forunde 'ham noget, og bad, de vilde betænke, at de 'havde overleveret Nettene i hans Forvaring 'hvilket forhindrede ham fra at giøre sig ligesaa 'stoer Umage som en Anden i at angribe Roverne '(thi saa bleve disse u-skyldige Folk kaldede) og, om 'han ikke havde holdt Nettene, saa havde dog en 'anden maatte giort det: endelig vilde han lade sig 'nøye med saa lidet som mueligt, og vilde snarere 'anse det som deres Godhed, end sin Fortieniste. 'Men de vare alle eenige om, at udelukke ham fra 'at nyde nogen Deel i hvad det og maatte være, be'synderlig Fuldmægtigen, som sagde, at dersom

de

'De gav ham en Skilling, maatte de giore med 'Resten hvad de vilde; thi han vilde ikke meere 'befatte sig med Sagen. Denne Striid blev tilsidst saa hæftig, og tillige betog alle Nærværende deres Attention, at en velovet og hurtig Tyv, om han havde været udi Hr. Adams Stæd, kunde meget lettelig giort, at Dommeren ingen Umage skulde havt den Aften. Thi der behovedes ikke engang en Hyrdes Viidenskab til at undlobe, allerhelst da det var morkt, hvilket vilde have været ham meget behielpeligt: Men Hr. Adams forloed sig meere paa sin Uskyldighed end paa sine Hæle; og foruden engang at tænke paa Flugten, som var læt, eller Modstand, som var umueligt, saasom der vare 6 store friske Knegte, foruden Skiælmen, tilstæde, gik han med en fuldkommen Sagtmodighed iden Vey, hvilken de bedst tænkte at fore ham.

Hr. Adams sukkede bestandig, og bad til Himmelen paa Veyen: tilsidst kom den arme Joseph ham i Sinde, saa at han ikke kunde holde sig fra at udsukke hans Navn, hvilket da hans Compagnione udi Bedrovelse horte, raabte hun med en Slags Hæftighed? Denne Rost skulde jeg visseligen kiende; I kan aldrig min Herre være Hr. Adams? 'Sandelig min Datter, sagde han, det er mit Navn, og der er ogsaa noget i eders Stemme, hvilket bringer mig til at troe, at jeg haver hort den tilforn.

Her-

,Herre Gud! sagde hun, kiender I ikke den ar-
'me Fanny? Hvad! Fanny! svarede Herr
'Adams, jeg kiender eder sandeligen meget vel;
Men hvad haver bragt eder herhid? Jeg har for-
'talt eder, sagde hun, at jeg vilde reise til London,
'men jeg siunes, at jeg hørte eder nævne Joseph
'Andrews Navn, jeg beder at sige mig hvor
'han er bleven af; Jeg forloed ham, mit Barn,
'i Reise-Karreten endnu i denne Eftermiddag,
'sagde Hr. Adams, paa Veyen til vort Sogn,
'hvor han er gaaen hen for at besøge eder. At be-
'søge mig? Ach! Hr. Adams, svarede Fanny
'nu fixerer han mig? Kan I spørge saadant
'Spørsmaal? sagde Hr. Adams, Jeg formoe-
'der Fanny, at I er ikke u bestandig, thi jeg
'kan forsikkre eder paa, at han er bedre værd. Ja
'Hr. Adams sagde hun, men hvad har jeg med
'Joseph at bestille? jeg er vis paa, at jeg ikke ha-
'ver meere at sige til ham end til en anden Medtiener.
'Det giør mig ondt at høre sligt, sagde Hr: A-
'dams: en reen Kiærligheds Tilboylighed, har
'ikke noget Fruentimmer fornoden at skamme sig
'ved; Derfore, enten taler I ikke Sandheden,
'eller I viiser Eder falsk imod en meget værdig
'Person. Hr. Adams fortalte hende alt det
som havde hændet sig udi Herberged, hvorpaa hun
gav noye Agt, og sukkede tit, endskiønt hun stræ-
bede, saa meget som mueligt, at forhindre det, ey
heller kunde hun holde sig fra at giøre tusinde

Spørs-

Spørsmaale om ham, hvilket kunde have forsikret enhver, undtagen Hr. Adams, som aldrig saae videre ind i Folk, end de selv vilde tillade ham, om Sandheden af en Kiærlighed, hvilken hun søgte at skiule. Og sandt at sige, denne arme Pige havde allerede fornummet til Josephs Vanhæld af nogle Betientere, som hørte til Karreten som vi allerede have talt om, og som opholdt sig i Herberget hvor Joseph laae til Sengs, hvorfor hun strax gik fra Koen som hun malkede, tagende en liden Bylt med Klæder under hendes Arm, og alle de Penge hun havde i hendes Pung, uden at raadføre sig med nogen, og begav sig strax paa Reysen, for at opsøge een, hvilken u-agtet hendes Undseelse for Præsten, hun elskede med en usigelig Tilbøylighed og med den reeneste Kiærlighed. Denne Undseelse haabe vi vil giøre hendes Caracteer ros-værdig for vore Fruentimmer, og ikke bringe Mandkiønnet i megen Forundring, som vel kiende det undseelige Qvinde-Kiøn, saa at vi ikke finde fornøden at umage os, med at undskylde den.

Cap. 11.

Hvad som begegnede dem imedens de vare for Dommeren. Hvilket er et meget lært Capitul.

Deres reise Kammerater vare saa dybt i de-

res

res Disputer, angaaende Belønningen for at gribe disse uskyldige Mennisker, at de gave ikkun lidet Agt paa det de Talede. De vare nu ankomne til Dommerens Huus, og havde sendt een af hans Betienere ind, for at lade hans strænge Person viide, at de havde grebet 2de Rovere og bragt dem til ham.

Dommeren, som just var hiemkommen fra en Ræve-Jagt, og havde ikke endnu spiised Middags-Maaltid, befalede at de skulde bringe Arrestanterne udi Stalden, hvor hen de bleve fulgte af alle Betienterne i Huuset, tillige med alle Naboerne som løbede tilsamen med saa megen Nysgierrighed for at see dem, ligesom der havde været noget mere end gemeent at see, eller, som om en Skiælm saae ikke saaledes ud som andre Folk. Dommeren, som nu var i sin største Fornøyelse og havde vel drukket, erindrede sig Arrestanterne, og sagde til sit Selskab, han troede de vilde have god Tidsfordriv med at forhøre dem, og befalede strax at bringe dem for sig. De vare neppe indkomne, forend han begyndte at igiennemhægle dem paa det allerforsmædeligste, og sagde: 'At Straten-'Roverie var nu saa gemeent, at Folk kunde 'snart ikke sove udi Sikkerhed i deres Senge, og 'forsikrede dem, at der skulde blive sat Exempel, 'paa dem begge, saa snart Rætten kunde have sin 'Giænge. Efter at han havde saaledes forholdt sig imod dem, blev han af sin Fuldmægtig erindret om, at det vilde være nødigt, at skrive der,

Fuld-

som Bønderne vilde forebringe, hvilket han bad Fuldmægtigen at giøre, medens han stak sin Pibe an. Imidlertiid Fuldmæatigen var i Forretning med at skrive det som Karlen, der foregav at være udplyndret, vidnede, giorde Dommeren ikke andet end railllerede den arme Fanny, hvori han blev af heele Selskabet hiulpen. Den 'eene spurte, om hun ikke blev anklaged som en 'Straten-Rover? Den anden hvidskede hende 'i Øret, om hun ikke lavede til Barsel? saa var 'han til hendes Tieniste. Den tredie sagde, at 'han troede, hun var i Slægt med Turpin (†) hvortil een af Selskabet, som var en meget vittig Person, rostede sit Hoved og svarede, at han 'snarere troede, hun var i Slægt med Turpis (†) hvorpaa der fulte en stoer Latter. Paa saadan Maade dreve de Spott med den arme Pige, til een af Selskabet blev Hr. Adams Præste-Kiortel vaer, som kom krybendes frem neden under hans Reise-Kiortel, og raabte: Hvad er dette 'her? en Præst-, hvorledes sagde Dommeren, 'tor din Skiælm understaae dig at rove Folk udi 'Præste-Klæder? Det vil ingenlunde undskylde 'dig, langt mindre forskaffe dig Geistlighedens 'Gunst? Jo men, sagde den vittige Broder, 'han vil have den Gunst at blive ophøyet over

(†) Turpis var en bekiendt Straten-Rover, som blev hængt Anno 1738.
(†) skadeligt.

'Folkets Hoveder, hvorpaa der igien blev en stoer Latter.

Denne vittige Fyr, da han fornam at hans Klogt behagede Selskabet, begyndte han at faae meere Vitt, og vendte sig til Herr Adams, fordrende ham ud til at giore Vers, og tvang ham dertil, i det han gav det første Exempel og sagde:

Molle meum levibus cord est
vilebile Telis

Hvorpaa Hr. Adams med en u ven'lig og foragtelig Miine svarede, at han burde hudflettes for hans slette udtale. Den vittige Broder sagde, 'hvad burde J min Hr. Pastor have som ikke er i Stand at svare paa det Første? Men kom 'an, jeg vil give eder et andet min Hr. Dos'mer med et S.

Si licet, ut fulvum Spectatur in igdibus haurum

Hvad, kanst du ikke heller svare mig paa dette? Du est en herlig Karl af en Præst! Hvorfor har du ikke stiolen noget af Præstens Latin saa vel som hans Kiortel? En anden som sad ved Bordet, svarede, 'om han end havde, var J dog for stærk, 'for ham; thi jeg kan erindre, at J paa Co'legium var en Diævel i dette Hasselererie: jeg 'har tit seet eder fange de unge Skoele-Fuxe, saa 'at ingen som kiendte eder, torde understaae sig at bin-

'binde an med eder? Ho! ho! jeg har glemt dis-
'se Sager, sagde den Vittige, jeg troer, at jeg
'tilforne kunde giore det temmelig godt? Lad mig
see, hvormed jeg endte . . . et M.

Mars, Bacchus, Apollo, Virorum.

'Jeg kunde have giort det tilforn. F . d . .
slaae jer, I kan godt nok endnu, sagde den an-
den. Ingen her i Nærværelse tor binde an med
eder. Hr. Adams kunde nu ikke bare sig længe-
re: 'Min Ven, sagde han, jeg har en Poeg
'som er ikke endnu 8te Aar gammel, hvilken vilde
'have lært dig, at det sidste Vers lyder saaledes:

Ut sunt Divorum, Mars, Bacchus, Apol-
lo Virorum.

Det gielder en Guinee, sagde den Vittige og
'kastede Pengene paa Bordet. Og jeg holder
halvt med eder, sagde den anden. Top! svare-
de Hr. Adams; men i det han fandt i Lommen,
var han nodet til at igienkalde Vædde-Maalet,
og sagde, at han havde ingen Penge hos sig,
hvilket kom dem alle til at lee, og overloed til hans
Modstander en Triumph, som var ikke mindre
end den Biefald han fik af heele Selskabet, som
sagde til Hr. Adams, at han maatte endnu
gaae lidet længere i Skoele, forend han under-
stoed sig til at angribe saadan en Person i Latin.

Fuldmægtigen leverede til Dommeren, hvad
han havde opskrevet, angaaende det, som Karlen

tillige med de andre som havde greebet Arrestanterne, havde vidnet. Dommeren læste Eeden op for dem, forend han havde igiennemseet et Ord af det som hans Fuldmægtig havde skrevet hvorpaa han befalede, at de strax skulde sendes udi Arrest.

Hr. Adams sagde, 'at han formodede, 'han ikke uforhort skude blive domt. Ney, Ney! 'sagde Dommeren, I kand forsvare eder naar 'I kommer for Retten. Her holdes ikke Forhør 'over eder; men imidlertiid vil jeg lade eder arrestere: og om I kan beviise eders Uskyldighed for 'Retten, bliver Sagen anseet som Ignoramus, 'og saa er der ingen Skade skeed. Er det da ingen Skade, min Herre, raabte Hr. Adams 'for en uskyldig Mand, at ligge adskillige Maaneder i Arrest? Jeg beder at I, i der ringeste, 'vil forhøre mig, forend at I underskriver Ordren 'til min Arrest. Hvad vil alt dette sige, sagde 'Dommeren, er dette her, ikke tydeligt nok sort 'paa hvidt imod eder? Jeg kan sige eder, at I 'er en meget uforskammet Karl, i det I spilder 'mig saa meget af min Tiid, saa skynd eder med 'dem til Arrest-Huuset.

Fuldmægtigen vilde Dommeren vilde, at der var iblandt andre mistænkelige Sager, saasom en Penne-Kniv ꝛc. som var bleven funden i Hr. Adams Lomme, tillige med en Bog, som var skreven med Caracterer, thi ingen kunde læ-

se

se et Ord der i. Saa sagde Dommeren, denne Krabat er maaske meere end en gemeen Rover; Hvem veed, om han ikke er i et Forræderie imod Regieringen? Lad os see Bogen! hvorpaa den arme Æschylus i Manuschript blev frembragt, hvilken Hr. Adams med sin egen Haand selv havde skrevet. Dommeren som toeg den og saae der i, rystede med Hovedet, og vendte sig til den Fangne og spurte, hvad disse mange Caracteerer skulde betyde? 'Caracterer! svarede Hr. Adams, det'te er et Manuschript af Æschylus. Hvem? 'hvem? sagde Dommeren. Hr Adams igien'toeg Æschylus! dette er et udenlansk Navn, 'raabte Fuldmægtigen. Jeg troer snarere det er 'et selvgiort Navn, sagde Dommeren. En af Selska'bet sagde, at det saa ud til at være Græsk! Græsk! sagde Dommeren; 'I hvad! det er jo altsammen 'skrevet? Det kan vel være, sagde den anden, jeg 'kan ikke sige det for vis; thi det er en temmelig 'lang Tiid siden jeg saae noget Græsk. Der er 'een, sagde han, og vendte sig til Sogne Præsten 'som var med i Selskabet, han kan sige os hvad 'det er. Præsten toeg Bogen, satte sine Briller paa Næsen og med en alvorlig Physiognomie mumlede i Skiægget nogle faae Ord, og sagde høyt, 'jo vist er det et Græsk Manuschript, og et 'meget ypperlig antiquitet Stykke. Jeg tviv'ler ikke paa, at den jo er stiaalen fra den samme 'Præst, som den Skiælm har stiaalet Præste-Kior'telen fra. Hvad vil den Skurk sige med sin

Æschylus? sagde Dommeren. Ho! sagde Sogne Præsten med en foragtelig Latter, tænker I at denne Knægt forstaar nogen Ting af denne Bog? ho! ho! ho! Jeg seer nu meget vel hvad det er. Det er et Manuscript af en af de gamle Kirke-Fædre. Jeg kiender en Adelsperson, som vilde give en stoer Summa Penge for saadant et Antiquitet Stykke. Jo! jo! den indeholder Spørsmaale og Svar. Begyndelsen er den Græske Catebhismus . . Jeg seer det Pollaki toi, (†) hvad er eders Navn. Hvad er eders Navn? sagde Dommeren til HErr Adams: han svarede, det er Æschylus, det kan jeg beviise naar det skal være. Er det saa! vær saa goed da Monsr. Æschylus og pak eder i Arrest, jeg skal lære dig at narre mig med at give dig selv et falsk Navn. Een af Selskabet, som havde hafft sine Øyne bestandig paa HErr Adams, spurte ham, om han ikke kiændte My Lady Booby? Hvorpaa Hr. Adams, som strax erindrede sig at have seet ham tilforn, raabte, ligesom han af Glæde var bleven henrykt. Ach! min Herre er I der? Jeg troer at I vil sige goed for min Ukyldighed. Jeg kan visseligen høyligen over at finde eder udi denne Tilstand, og vendte sig strax til Dommeren. Jeg kan forsikkre eder min Herre, at Hr. Adams er en geistlig

(†) Dette er det første Spørsmaal i den Engelske Catechismus.

'lig Person som han foregiver, og en Mand af 'en god Caracter: Jeg ønskede at I vilde under-'søge denne Sag lidt videre, thi jeg er overbeviist 'om hans Uskyldighed? Er det saa, sagde Dom-'meren, at han er en geistlig Person, og I er for-'sikkred om at han er uskyldig, begiærer jeg alde-'les ikke at han skal gaae i Arrest, det gior jeg ikke 'jeg vil ikkun skikke Pigen alleene derhen og tage 'eders Caution for ham: Kom Hr. Fuldmægtig 'og see i Bogen hvorledes en Caution skal skrives, 'og tag Tøsen fort saa snart I kan. Min Herre, 'raabte Hr. Adams, jeg forsikkrer eder, at 'hun er lige saa uskyldig som jeg. Kanskee, sag-'de Herremanden som kiendte Hr. Adams, at 'herunder ligger et Bedragerie forborget, derfore 'lad os høre hvad Hr. Adams, har at sige. 'Hiertelig gierne, sagde Dommeren, giv hans 'Ærværdighed et Glas Viin at smøre sin Hals 'med forend han begynder: Jeg veed at begegne 'en geistlig Person saa vel som nogen anden: ingen 'kan sige, at jeg nogen Tiid har skikket en Person 'af Ansee'se i Arrest, saa længe jeg har været i 'dette Embede,

Hr. Adams begyndte at fortælle Sagernes Beskaffenhed, hvorudi, endskiønt han var temmelig vidtloftig, han dog ikke blev meget forhindret, undtagen af adskillige Hum! og Haa! haa! hvilke Dommeren udstødte, og tillige lod Hr. Adams repetere saadanne Stæder, som han syn

tes at være de allervigtigste. Da Hr. Adams nu havde fuldendet sin Tale, hvilken Dommeren troede hvert et Ord allene paa hans egen Bekræftelse, u-agtet det Vidnesbyrd, som Roveren paa sin Eed havde givet derimod, begyndte Dommeren at udbrøle tusinde Tyve og Skiælmer imod Vidnesbyrdet, hvilket han befalede strax at fremstille sig; men det var forgiæves: Thi dette bemældte Vidne havde alt længe for fundet hvad Forandring Sagen vilde tage, han havde derfor hemmelig sneget sig bort, uden at forvente dens Udgang.

Dommeren blev ligesom rasende, og var det neppe at man kunde forhindre ham fra at sende de andre uskyldige Karle udi Arrest, hvilke vare ligesaavel blevne bedragne som han selv. Han soer og forbandede sig paa, ‘at dersom de ikke inden ‘tvende Dage skaffede Karlen tilbage igien, som ‘havde falskeligen anklaged Hr. Adams, vilde ‘han tvinge dem allesammen til at sige goed for ‘hans Flugt. De lovede samtligen at giøre deres Bedste for at skaffe ham igien, hvorpaa de ginge bort.

Dommeren paastod at Hr. Adams skulde endelig sidde ned og drikke et Glas Viin med ham, og Sogne-Præsten gav ham sit Manuscript tilbage, uden at sige et eeneste Ord: Ey heller vilde Hr. Adams bekiendt giøre hans Dumhed, hvilken han tydelig nok saae. Den arme Fanny blev

efter

efter hendes egen Begiæring henviist til een af Tieneste-Pigerne i Huuset, som hialp til at klæde hende om, og at tørre Blodet af hende.

Selskabet som var i Stuen, havde ikke saasnart sat sig, forend de hørde en stor Allarm og forskrækkelig Tumult udi Gaarden, hvilken skeede af Karlene som havde grebet Hr. Adams og Fanny. Disse Brødre havde efter Huusets Sædvane giort dem selv lidet til Gode med Dommerens Got-Øll, hvilke foraarsagede, at de finge hverandre ved Ørene, og sloge hinanden uden ringeste Medlidenhed. Dommeren giorde selv et Udfald, og med hans myndige Person giorde strax Ende paa denne Strid. Da han kom ind igien i Stuen, fortalte han dem Aarsagen til dette Slags-maal, nemlig: 'at de havde disputeret om, i 'Fald Hr. Adams havde været straffældig, til 'hvilken af dem da, den største Profit skulle fal-'det, fordi de havde grebet ham. Heele Selskabet loe hiertelig der ad, undtagen Hr. Adams, som tog sin Tobaks-Pibe fra Munden, og gav et dybt Suk fra sig, og sagde: Det gik ham nær til Hiertet at see saadan Uenighed iblant Folk, og at han erindrede sig en Sag af samme Hændelse i et af hans Sogne. 'Der var, sagde han, 3 unge 'Karle, som skulle aflægge deris Prøve for at bli-'ve Degn, hvilken Plads jeg gav til den som bedst 'fortiente den, det er at sige: jeg udvalte ham som 'bedst forstod sig paa at sætte Tonen paa en Psal-

ine. Denne Deign var ikke saa snart kommen i sin Tieneste, forend de andre to begyndte at strii-de om, hvilken af dem der besad de største og fær-digste Gaver; Enhver paastod, at han var bleven udvalgt, dersom han ikkun havde været allene. Denne Tvistighed giorde Menigheden ofte uroelig, og foraarsagede tit store Discordancer udi Psal-merne, at jeg til sidst var nødet til at bringe dem begge til Taushed. Men ach! denne Ueenigheds Aand, blev ikke saa let undertrykt; Derfore, ef-tersom det ikke kunde ende sig med at siunge, brød den ud til Slagsmaal, og forvolgte dem begge of-te et godt Liv fuldt af Hug, (thi de vare lige stær-ke) og jeg troer det vilde kommed til en Ulykkelig Ende, dersom Deignen ved sin Død ikke havde given mig Leylighed at befordre een af dem i hans Stæd, hvilket strax giorde en Ende paa denne Tvistighed, og foraarsagede en fuldkommen Ee-nighed imellem de tvende stridende Partier. Hr. Adams giorde da adskillige Philosophiske An-mærkninger, angaaende den Daarlighed det var, at være for hidsig udi Disputer, som ikke angik enten af Parterne. Her paa forsynede hand sin Tobaks-Pibe, og der blev over alt en stor Taus-hed, hvilket Dommeren til sidst ophævede med at begynde sin egen Lov-Tale, og prisede sig selv ikke lidet for den hærlige Indsigt, han havde haft udi Sagen som nyligen havde været for; hvorudi han blev af Hr. Adams strax forhindret, og der op-kom imellem ham og Dommeren en Tvistighed, hvorudj Hr. Adams paastod, at, efter Lovens

Streng

Strenghed, havde Dommeren været forpligtet til at lade ham arrestere, og Dommeren der imod paastod lige saa hæftig, at han ikke var.

Dette havde nær foraarsaget en stor Strid: (thi de være begge meget hæftige og paastaaende i deres Meeninger) dersom **Fanny** ikke uformodentlig havde hørt, at en ung Karl af Dommerens Huus var befalet at gaae til det samme Værtshuus, hvor Reyse-Karreten som **Joseph** var kommen med, stod. Hvorpaa hun strax sendte Bud ind i Stuen til Præsten; da **Hr. Adams** fornam at hun endelig vilde gaae, endskiønt hun ikke vilde sige Aarsagen, men gav fore, at hun ikke kunde taale at see Folk under Øyne, som havde mistænkt hende for saadan Misgiærning, var han lige saa villig at følge med hende, og tog strax derpaa sin Afskeed fra Dommeren og Selskabet, og saaledes blev der Ende paa en Tvistighed, hvor udi Loven viiste sig skamfuld over at have sat en Øvrigheds og Geistlig-Person sammen.

Cap. 12.

Et meget fornøyelig Eventyr, saavel for vor gunstig Læser, som for de Personer havde dermed at bestille.

Hr.

Hr. Adams, Fanny og Veyviiseren begave sig tilsammen paa Reysen rilig om Morgenen, da Klokken var Et, og Maanen nyelig var opstaaen. De vare ikke gangne en Miil, forend de vare nødte til at skiule sig i et Vertshuus, eller snarere udi et lidet Kroe-Huus for en stærk Regn, som just paakom. Hr. Adams forskaffede sig strax en god Ild paa Caminen, en Pot varmt Øl med et godt Stykke Brød udi, og en Tobaks-Pibe, og gav sig til at smøge med stor Hiertens Fornøyelse, uden at giøre sig den ringeste Uroe over det som sig med ham havde tildraget.

Fanny satte sig ligeledes ned ved Ilden, men havde heller seet, at Regnen var overgaaen. Hun tildroa sig strax Vertens og Vertindens Øyne, samt Pigens, og den unge Karls, som var deres Veyviiser, hvilke alle maatte tilstaae, at de aldrig havde seet nogen som var halv saa skiøn. Og i Sandhed min Læser, dersom du est af et forliebt Sinde-Lavg, vil jeg raade dig til, at du forbigaar disse efterfølgende Linier, hvilke vi ere forbundne til at skrive for at giøre vores Historie fuldkommen, haabende, at vi skulde undgaae det Vanheld, som overkom Pygmalion: thi dersom det skulle hænde sig, at du eller vi skulle blive rørt af dette Portrait, kandskee vi da kunde komme i lige saa hielpeløs en Tilstand som Narcissus, og maatte sige til os selv: Quod petis, est nusqvam: Eller om vi skulde forestille os det allerdeyligste Fruentim-

entimmer som nogen Tid vore Øyne have seet, vi da maaskee maatte sige til vor Begiærlighed:

Cœlum ipsum petimus stultitia.

Fanny var nu i sit 19de Aar, hun var høy, og af en deylig Skabning, og var gandske ikke af saadanne tynde og smiddige Jomfruer, som tiene ikkun allene til at hænge op i en Anatomist-Sal; men var derimod rund og feed, saa at hun syntes lige som hun vilde rive hendes Snørliv ud, allermeest hvor hendes hvide Bryster hævede sig. Ey heller brugte hun den unødvendige Hielp af Hofte-Puder, for at giøre hendes Hofter større, langt mindre svingede hun sig i et stort Fiskebeens-skiort: Hendes Arme havde en smuk Proportion, hvilke tillige gav tilkiende de øvrige Læmmers Dannelse, som vare skiulte; Og endskiønt de vare blevne lidet røde ved hendes daglige Arbeyde, ikke desmindre, naar hendes Ermer skiød sig oven for Albuen, eller hendes Torklæde faldt til den ene eller anden Side af hendes Hals, viiste sig den allerhvideste Huud, hvilken den ødeste Italienske Sminke aldrigkunde giøre efter. Hendes Haar vare Castanie-bruun, hvorudi Naturen havde været meget gavmild imod hende, hvilke hun havde ladet skiære, og om Søndagene bar dem hængende i Lokker ned over hendes Nakke efter den nu brugelige Mode: Hendes Pande var høy, hendes Øyne-bryne vare vel forsynede med Haar, som giorde tvende halve Circuler. Hendes Øyne vare sorte og glimrende, hendes Næse saae næsten ud som en Romansk

hen

hendes Læber vare røde og blode, og hendes Under-Læbe var, efter Fruentimmerets Meening lidet for tyk. Hendes Tænder vare særdeles hvide, men stode ikke gandske rætte i Rad. Kopperne havde just efterladt et eeneste Mærke, som stod midt paa hendes Hage, og var saa stort, at det kunde ansees for at være et Kloft, hvis ikke hendes venstre Kind havde haft et andet tet ved, som blev mere behageligt ved det første. Hendes Ansigt var mundter og skiær, og var hleved lidet beskadiget af Solen; men derimod overstrede den allerdeyligste Rosens Farve hendes Kinder, at den smukkeste Dame gierne havde vilde byttet hendes Sminke-Vand og Carmin derfor. Foruden hendes Ansigtes smukke Gestalt, hvilket var sammensat af en uskyldig Venlighed, tillige med en utrolig Sødhed, som gav sig tilkiende naar hun smilede, hvilket kand hverken imiteres eller beskrives, havde endelig Naturen saaledis dannet hende, at hun overgik alt det, som Kunst og Videnskab kunde bringe til Veye, og hvilket tilliige foraarsagede en Forundring hos enhver som saae hende.

Denne allerdeyligste Pige sad ved Ilden hos Hr: Adams, da hendes Ørne bleve i en Hast opfyldte med en behagelig Stæmme, som lod sig høre fra det næste Kammer med denne efterfølgende Aria:

Ach

1.

Ach Cloe! hvor hen skal jeg vandre?
Jeg som af din Skionhed er rort.
Hvor ved kand mit Sind sig forandre?
Hvor hen kan jeg dog blive fort?
Den som haver Doden fortient,
Kand slippe af Fængsel og Baand;
Men den som af Elskov er tændt,
Er bunden ved Hierte og Haand.

2.

See! Cloe min Lyst og Udkaarne,
Mit Hierte til Eyendom har;
Den storste og Edelst Velbaarne,
At rove det, mueligt ey var.
Narcissus den Lyst ey har funden,
Ved det han sit Billede saae,
Af Elskov han blev overvunden,
Endskiont han det ey kunde faae.

3.

Det kand ey dit Billede være,
Som saaledes ængster mit Bryst;
Kand du vel en Lignelse bære,
Som qvæler i Stæden for Lyst?
Vil Himlen mig ikkun bonhore,
Skiont det giver Hiertet et Stød,
Lad hende langt fra mig bortfore,
Saa finder jeg Roe i min Død.

Min

4.

Ach! see iblandt Nymphernes Skare,
Hvor lystig hun springer og leer;
Selv Elskov kand sig ikke bare,
Og Gracerne paa hende seer.
Da Zepher sig vilde forlyste,
Adspreedte han blomstrende Lugt;
Thi see! da han hende nu kyste,
Hvor længtes han efter den Frugt.

5.

Min Siæl i mig brænder som Lue,
Mit Haab er saa stort som Begiær;
I det jeg dit Ansigt kand skue,
Forgaar alt den Tvivl som jeg bær.
I Haabet din Yndest jeg nyder,
Og prænter den dybt i mit Bryst,
Indtil at dit Giensvar mig fryder,
Saa finder mit Hierte sin Lyst.

6.

Imedens jeg mig saa beklagde,
Min Kiærlighed strax hun forstod:
Mig siuntes det hende behagde,
Skiønt lod, som hun ey havde Mod.
Ach Cloe! hvi tier du stille?
Hvi gior du mig saadan Uroe?
O Strephon! du har alt min Villie:
Kom, tag mig, jeg bliver dig troe.

Hr. Adams var heele Tiden indtagen med at
eftertænke et vist Stæd i sin Æscylus, uden at gi-
ve det ringeste Agt paa denne Stæmme, endskiønt
det var een af de smukkeste og behageligste man
nogen

nogen Tid kunde hort; Endelig kastede han sine Øyne paa Fanny og raabte høyt: GUD bevare mig, I seer forskrækkelig bleeg ud! Bleeg! Herr Adams, sagde hun, o! I . . . s og faldt tilbage ned i Stoelen. Hr. Adams sprang op, og kastede sin Æschylus i Ilden, og raabte paa Folkene i Huuset om Hielp. Hvorpaa enhver kom løbendes, og Sangeren iblandt de andre; Men ach! kiære Læser! da denne Nattergal, som var ingen anden end Joseph Andrews selv, saae sin allerkiæreste Fanny i den Tilstand som vi have beskrevet, kand du vel forestille dig hans Gemyts Bevægelse, og om du ikke kand, saa lad denne Betragtning fare og overvey den Lyksalighed som Joseph havde, da han omfaunede hende i sine Arme, og fornam, at Liv og Blod begyndte igien at viise sig paa hendes Kinder, seende tillige, at hun aabnede sine Øyne, og med en sagte Stemme horde hende sige: Er I Joseph Andrews? han svarede: Er I min allerkiæreste Fanny? tagende hende i sin Faun, og indtrykte utallige Kysse paa hendes Læber, uden at bekymre sig det mindste om dem, som vare nærværende.

Dersom de fine Jomfruer skulde blive fortørnede over dette Portrait, saa maa de vende deres Øyne derfra, og kaste dem paa Hr. Adams, og betragte ham dandsendes op og ned paa Gulved, ligesom han var bleven henrykt af Glæde.

Somme Philosophi kunde maaskee tviole, om

han ikke var den allerlykkaligste af de tre; thi hans Hiertens Goedhed fandt den Fornoyelse som Glæden foraarsagede i begge de andres Gemytter tillige med hans eget; Men vi ville lade denne noye Randsagning fare, saasom vi finde den alt for dyb for os, og overlade det til dem, som bygge paa deres egne Fornuft-Slutninger, hvilke for at understøtte, de betiene sig af al Metaphysik Gruus og Snaus. Hvad os angaar, ere vi gandske paa Josephs Side; thi hans Lykkalighed var ikke alene større end Præstens, men var ogsaa meere bestandig; thi saa snart den første Tumult af Hr. Adams Henrykkelse var over, kastede han sine Øyne hen til Ilden, hvor den arme Æschylus laae for Døden, og vilde just give Aanden op, hvilken han i en Hast greb til, og frelste det som endnu var bleved til overs, hvilket var ikkun hans gode gamle Vens Faare-Skinds-Kiortel, som havde været i 30 Aar hans bestandige Selskabs Broder, og tillige hans egne Hænders Giærninger.

Fanny var ikke saa snart kommen til sig selv igien, førend hun begyndte at tvinge hendes hæftige Kiærlighed, og naar hun betragtede det, som hun udi saa manges Nærværelse havde giort, og hende var vederfaret, overkom hende strax en stor Blusel og Forvirrelse; hvorover hun paa en gandske sagte Maade stødte Joseph fra sig, og bad ham være stille: og vilde ikke længere tillade ham at kysse og omfaune sig. Hun blev Jomfrue

Slip-

Slipslap vaer, og hilsede hende, og vilde have nærmer sig til hende; men denne hovmodige Jomfrue, vilde ikke hilse hende igien, men vendte hendes Øyne en anden Vey, og gik bort mumlendes, ind i et andet Kammer, og sagde: hun undrede, hvem dette Creatur maatte være.

Cap. 13.

En Tale angaaende høye og nedrige Folk tillige med Jomfrue Slipslap, som reisede bort i meget slet Humeur, og den slette Tilstand, som hun lod Hr. Adams og hans Selskab udi.

Det vil uden Tvivl komme vor Læser noget underligt for, at Jomfrue Slipslap, som havde tient adskillige Aar i samme Huus som Fanny, skulde i saa kort en Tiid have ganske forglemt hende. Og sandt at sige, kiendte hun hende meget vel. Derfore, eftersom vi ikke gierne vilde, at nogen Ting i denne Historie, skulle synes urimelig eller unaturlig, ville vi stræbe efter at forklare Aarsagen til denne hendes Opførsel, tvivlendes ikke paa, at vi jo skulle være i Stand til at forsyne den allerskarpsindigste Læser, og bevise, at Jomfrue Slipslap, ved dette hendes Forhold,

vigede ikke i det ringeste fra den almindelige Vey, og om hun havde vilst sig anderledes, havde hun maatte fornedre sig selv, og derved underkaster sig enhvers retmæssige Dom.

Gives derfore hermed tilkiende, at Menniskens Kion er deelt udi tvende slags Folk, nemlig høye og Lave, og som jeg aldeeles ikke vil forstaaes, at jeg ved høye Folk meener saadanne Personer, som ere fode efter Bogstavets Udtydning høyere og større i deres Høyde og Brede end Resten af det Menniskelige Kion, ey heller metaphorisk, dem som besidde høye Egenskaber og Videnskaber, ey heller ved lave Folk, kand min Meening saaledes forklares, at jeg skulde meene det som er tvert imod. Ved høye Folk forstaar jeg ikke andre uden saadanne som ere af Facon, og lave Folk, dem som ere af ingen Facon. Nu har dette Ord Facon, ved en lang Brug, tabt sin første og rætte Bemærkelse; Thi jeg veed ikke rættere, end at der ved Folk af Facon jo gemeenligen forstaaes Folk som ere af større Stand og Egenskaber end Resten af den gemeene Mand, da dog virkeligen i den egentlige Bemærkelse, ved Folk af Facon man ikke andet forstaar, end saadanne Folk som ere klæd paa Moden, og Ordet i sig selv betydder virkeligen og sandeligen ikke meere den Dag i Dag er. Nu dette at Verden er saaledes inddeelt udi Folk af Facon, og Folk udaf ingen Facon, haver foraarsaget en Strid imellem dem, saa at den eene Partie, ikke vilde lade sig see offentlig at tale

me

med dem af det andet, endskiønt de ofte holder hemmeligen god Omgiængelse tilsammen.

I denne Striid er man endnu ikke vis forsikret paa, hvem af dem der har beholdt Overhaand; thi medens Folk af Facon have udsøgt sig adskillige Stæder, for deres egen Fornøyelse, som ved Hoffet, Assembleer, Ball, Opera &c. saa have Folk udaf ingen Facon, ligesaa haft adskillige Stæder, saasom: Kroe-Huuse, Dandse-Skoler, Markeder og deslige, foruden nok en Plads, som kaldes Hans Kongel. Mayests. allernaadigst privilegerede Skue-plads hvor Bioerne, Hunde og andre vilde Dyr slaaes og bides med hinanden. Dog ere der tvende Stæder, hvilke de ere blevne eenige om, og have deelt dem imellem sig, nemlig Kirken og Comoedie-Huuset, hvorudi de afdeele dem selv fra hinanden paa en meget mærkelig Maade; Thi saasom Folk af Facon ophøye dem selv i Kirken over Hovederne paa Folk som er af ingen Facon, saa derimod fornedre de sig udi samme Grad i Comoedie-Huuset igien under deres Fodder. Denne Forskiæl eller Distinction, har ikke nogen kundet give mig Grund for: Det maa derfore være nok, at i Stæden for at de skulde agte hinanden som Brødre i Christo, saa anse de hverandre neppe som Creature af samme Art. Disse kalde de underlige Menniskker, Folk som man ikke kiende, Creaturer, Elendige, dumt Fæe, Beester, og mange andre saadanne Ære-Tituler som ere et stort Beviis derpaa, og hvilke Jomfrue

Slipslap ofte havde hørt hendes Frue betiene sig af. Hun tænkte derfor at have en slags Ræt til at bruge samme naar det faldt hende ind, og hvor udi hun tog maaskee ikke ganske Fejl; thi disse tvende Partier, besynderlig de som ere hinanden nærmest, nemlig de sidste af de høyeste, og de høyeste af de laveste, forandre ofte deres Plads i henseende til Tidens og Stædets Beskaffenhed, saa at de som ere Folk af Facon paa et Stæd, ere ofte Folk af ingen Facon paa et andet. Og i Henseende til Tiden, saa er det ikke ubehageligt at betragte denne Kiæde eller Sammenhæng som en Stiige, som for Exempel: Tillia om Morgenen staar: Forridderen op eller en anden Dreng, som findes gemeenligen udi store Huus saavel som i store Skibe, og begynder at børste Lars Laqvayes Skoe og Klæder: Lars, som nu er selv paaklædt, gior samme Arbeyde for Monsr. Pudder-qvast, Herremandens Kammer-Tiener, hvilken lidt videre op paa Dagen opvarter Herren: Herren er ikke saa snart paa klædt, forend han indfinder sig hos My Lord for at giøre sin Opvartning, hvilket ikke saasnart er skeed, forend man seer My Lord hos Statsministeren. Statsministeren, efter at han har imodtaget andres Ærbevisninger, forføyer sig til sin Fyrste for at aflægge samme hos ham. Og maaskee der findes i denne heele Stiige, hvor den eene hænger af den anden, ikke et eeneste Trin, som er længer fra hinanden, end det første er fra det andet;

Saa

Saa at en Philosophus skulde ikke længe tage det i Betænkning, endten han vilde udvælge at være en fornemme Person Klokken 6 om Mórgenen eller 2 om Eftermiddagen, og der ere neppe tvende iblandt alle disse som jo tænker, at den mindste Omgiængelse med de som ere neden for dem, er en Slags Forringelse, og om de ginge et Skridt videre, vilde de ansee det som en overmaade stor Fornedrelse.

Min kiære Læser, nu formoder jeg, at du vilt forlade mig denne lange Omsvev, hvilken synes mig at være meget nødvendig, for at undskylde Jomfrue Slipslaps stolte Opførsel, i det som lave Folk, snart kunde ansee for en Slags Urimelighed; Men vi andre som kiende dem, have dagligen fundet, at høye Folk som have kiendt os i Dag paa et Stæd, have i Morgen ikke kiendt os paa et andet. Alt dette er vanskeligt paa anden Maade at finde sig i, uden paa den, som jeg her har stræbet at forklare. Og om det saa er, som man siger, at Guderne have skabt Menniskene for at lee ad dem, saa er jeg forsikred om, at der ikke er en eeneste Ting i vor Opførsel, som svarer bedre til deris Øyemeed, end denne.

Men at komme til vor Historie igien: HERR Adams, som vidste ikke meere af alt dette end Katten som sad under Bordet, indbildte sig, at Jomfrue Slipslaps Ihukommelse maatte være noget slættere end den virkeligen var; han fulgte hende i det næste Kammer, og raabte høyt: Jomfrue

'Slipslap! her er en af Eders gamle Bekiend-
'tere, see ikkun hvilken smuk Pige hun er bleven si-
'den hun forlod My Lady Boobys Tienneste;
'Mig tykkes at jeg kand * reflectere noget om
'hende, svarede hun med stor Myndighed: men det
'er mig umueligt at erindre alle Tieneste-Piger i
'vores Huus. Hun begyndte nu at fornoye Hr.
'Adams Nysgierrighed med at fortælle ham, at
'hun fandt en Chaise i Værtshuuset som var kom̃en
'der, for at afhente hende, og at de forventede hen-
'des Frue inden kort Tiid til Goedset, hun var der-
'fore nødet til at skynde sig saa meget som mueligt,
'og at hun havde ud af * Comenſuration over
'Josephs Been taget ham med sig i Chaisen, og
'endelig havde den forskrækkelige Reign drevet dem
'ind i Huuset, hvor han nu fandt dem.

Efter dette sagde hun, at hun forundrede sig
'over, hvorledes han kunde komme til at forglem-
'me sin Hest, og saaledes forvildes fra den rætte
'Vey, og at finde ham (som hun sagde) i Sel-
'skab med saadan en Tos, hvilken hun frygtede,
'det var ikke saa rigtig med som det burde at være.

Hesten var ikke saasnart bragt ind i HErr
Adams Hoved, forend den blev igien ud dre-
ven ved den Stræg som Jomfrue Slipslap gav
angaaende Fannys Ære. Han bekræftede hov-
ligen at han troede, der var ikke et ærbarere og
'kydskere Fruentimmer til i den heele Verden. Jeg
on-

'ønsker af mit Hierte, jeg ønsker af mit Hierte, 'raabte han (og efter Sædvane knækkede paa 'sin Fingere) at alle de som ere høyere paa Straae 'end hun, vare saa gode. Og begyndte at for- 'tælle hende den Sag som tildrog sig da han og Fanny mødtes; men da han kom til at melde de Omstændigheder, hvor han havde befriet hende fra at blive tagen med Vold, sagde hun, at hun tænkte, hand tiente bedre til Krigs Standen end til 'den Geistlige, og at det loed en Præst meget ilde at 'slaae eller lægge Haand paa noget Menniske, men at 'han skulde have giort sin Bon for hende, at Him- 'melen vilde have styrket hende. Hr. Adams 'sagde, at han ikke havde nødig at skamme sig 'ved det han havde giort: Hun svarede, at U- for- 'skammenhed var ikke en Præstes Egenskab? Den- ne Samtale kunde maaskee have bleven hæfftigere, dersom Joseph ikke just var kommen ind for at bede Jomfrue Slipslap om Tilladelse at stille Fanny frem for hende: men hun vilde ikke tilla- de saadan en Tøyte at komme sig nær, 'og sag- 'de til Joseph, hun vilde for . . . hun vidste ik- ke hvad, førend hun vilde have tilladt ham at age med sig i Chaisen, dersom hun i ringeste 'Maade havde hafft ham fortænkt for, at have 'en af sine Tøser liggende paa Veyen for at passe 'ham op, og sagde hun videre: I Hr. Adams 'spiller en meget smuk Rolle, og jeg tvivler ikke 'paa, at jeg jo snart skal have den Ære at see e- 'der giort til Bisp. Han giorde hende den dybe-

'ſt: Compliment han kunde, og raabte: Jeg 'takker eder min Jomfrue for denne meget ærvær-'dige Titul, hvilken jeg med al Ærlighed ſkal stræ-'be efter at fortiene. Stoer Ærlighed, ſagde 'hun med en foragtelig Mine, at bringe godt Folk 'tilſammen; Ved diſſe Ord toeg Hr. Adams '2 eller 3 lange Skridt over Gulvet, og i det ſam-'me kom Kudſken ind for at lade Jomfrue Slips-'ſlap viide at Regnen var gaaen over og Maanen 'ſkinnede meget klar. Hun ſendte Bud til Jo-ſeph ſom ſad uden for med ſin Fanny, for at have ham i Følge med ſig; men han vilde aldeeles ikke lade Fanny blive tilbage, hvilket foraarſa-gede en hæfftig Vrede hos dette goede Fruentim-mer. Hun ſaade, 'at hendes Frue ſkulde faae 'at viide hvilke Sager der tildroge ſig, og tvi-vlede ikke paa, at ſo ſaadanne Folk vilde vel ſnart blive udrodede af Sognet. Endelig talede hun meget om Geiſtliae, og ſagde mange haarde og bittre Ord, hvilke, det er u-anſtændigt at igien-tage: Til ſidſt, da hun fornam, at Joſeph vil-de gandſke ikke lade ſig bevæge, ſprang hun op i Chaiſen, og kaſtede et Øye, i det hun gik for-bi, til Fanny, ligeſom Cleopatra til Octa-via i Comedien.

Sandt at ſige, ſaa var Jomfrue Slip-ſlap ved Fannys Nærværelſe bleven forhindret fra en ſtoer Fornoyelſe; thi hendes Anſlag ſloeg hen-

hende feil, hvilket hun havde overlagt fra det første hun saae Joseph i Herberged, og hvilket ligesaa vel kunde have ladet sig giøre i det mindste Kioehuus som i det sterste Palais: Saa at Hr. Adams maaskee den Natt havde befriet fleere end Fanny fra Kydskheds Fare.

Da Chaisen var kiørt bort med den misfornøyede Slipslap, satte Hr. Adams, Joseph og Fanny sig tilsammen ned ved Ilden, hvor de fornøyede dem selv med endeel uskyldig Snak, som var artig nok.

Men saasom vor Læser maaskee ikke kunde finde stoer Behag derudi, ville vi skynde os til Morgenstunden, og ikkun alleene sige, at ingen af dem gik til Sengs heele Natten. Hr. Adams, efter at han havde smøged sine tre Piber Tobak, toeg sig en goed Søvn i Lænestoelen, og loed de unge forliebte Personer, hvis Øyne havde saa meget at bestille, at de ikke forlanate at lukke dem, nyde enLykksalighed hvilken ingen af voreLæsere, som ikke selv have været forliebte, ere i Stand til at giøre sig ringeste Begreeb om, om vi end havde saa mange Tunger, som Homerus ønskede sig at beskrive den med, og hvilken alle retskaffne Elskere kunde forestille deres egen Indbildning uden ringeste Hielp af os.

Vi ville derfore ikkun sige, at Fanny, efter at Joseph havde giort 1000de Ansøgninger og

Bøn-

Bonner, overgav sig tilsidst med Hierte og Siæl til hendes elskelige Joseph, og fald i hans Arme med et Suk, som var baade sødere og lifligere end den aller deiligste Arabiske Balsam. Hun hviskede paa hans Læber, som vare satte tet til hendes: Ach Joseph! I har overvundet mig: Jeg er eders for Evig. Joseph takkede hende paa sine Knæer, og omfaunede hende med en brændendes Kiærlighed, hvilket hun nu næsten gav ham ingen tilkiende, og sprang op i saadan Henrykkelse, at han vækkede Præsten af sin Søvn, og bad inderlig, at han strax vilde foreene dem i det hellige Egteskab. Hr. Adams lastede denne hans Begiæring, og sagde at han ingenlunde vilde samtykke i det, som var imod Kirkens Anordning, tilmed havde han intet Konge-Brev, ey heller vilde han raade ham til at tage et; thi sagde han, Kirken har allereede givet os en Formular, hvorefter enhver aoed Christen bør rette sig, og at saa mange u-lykkelige Giftermaale fore falde iblandt de Stoere, skeer ved det, at de udelade Kirkens Ceremonier; thi saa mange som komme sammen paa en anden Maade end Guds Ord foreskriver, ere af Gud ikke sammenføyede, ey heller er deres Giftermaal fuldkommen. Fanny var af Præstens Meening, og sagde med Blusel i Ansigtet. at hun forsikkrede ham paa, hun ikke vilde tillade sligt, og at hun forundrede sig over, hvorledes han kunde begiære det. I dette Forsætt blev hun af Hr. Adams meget bestyrked, og derfor be-

romt

romt tilligemed, og Joseph var tvungen til at vente med Taalmodighed, indtil der var bleved lyst 3de Gange af Prædikestolen, hvilket Fanny tillod ham i Præstens Nærværelse, at han maatte lade forkynde den næste Søndag efter deres Ankomst.

Soelen var alt nogle Timer opstaaen, da Joseph befandt, at han var igien meget forunderlig kommen sig i sit Been: han foresloeg, at det var best at begynde Reisen igien; Men just da de vilde gaae, falt der noget for, som opholdt dem en temmelig Tid. Dette var ikke andet end Betalningen for det de havde fortæret, hvilket beløb sig til 10 Mark 8 Skilling som var endelig ikke saa stoer en Summa, om vi betragte det meget Øl som Hr. Adams, havde bekommet og faaet til Livs; og sandt at sige, de klagede aldeelis ikke over Reiaaningen, men giorde mange Indvendninger om, paa hvad Maade de skulde betale den; thi Roveren som havde taget Pungen fra den arme Fanny, havde u-lykkeligen glemt at give hende den tilbage igien, saa at Reiningen stoed saaledes.

Hr. Adams & Comp.	Debet.
	1 rdr. 4 M. 8 s.
Udi Hr. Adams Lomme	13 s.
Udi Joseph Andrewses	
Udi Fannys	
Resterer	1 rdr. 3 M. 11 s.

De

De stoede stille og saae paa hver andre nogle Minuter: Tilsidst sprang Hr. Adams ud paa Tærne og spurgte Vertinden, om der ikke var en Præst i deres Sogn? Hun svarede jo; Er han riig? spurte han; hvilket hun og bejaede. Hr. Adams knækkede paa sine Fingre og kom med Glæde tilbage igien til Selskabet, raabendes: Heureuke, heureuke! hvilket de ikke forstoede. Han sagde dem tydeligere, at de havde ikke noget at befrygte, thi han havde en Broder i Sognet, som skulde betale heele Reigningen, og at han i et Øyeblik vilde løbe hen til ham for at hente Penge og komme strax til dem igien.

Cap. 14.

En Samtale imellem Hr. Adams og Hr. Trulliber.

Hr. Adams kom til Hr. Trullibers Huus, og fandt ham i sin Troye med et Forklæde for og med en Spand fuld af Berme, som han vilde bringe sine Svin; thi Hr. Trulliber var Præst om Sondagen, men de andre 6 Dage, kunde man med større Billighed kalde ham en Svine-Forpagter. Han dyrkede selv

selv et lidet Stykke Land som var hans eget: foruden dette, havde han en temmelig stoer Forpagtning. Hans Hustrue malkede Koerne, toeg vare paa Melke-Kammeret, og gik til Torvs med Smør og Eg; Men Svinene havde han under sin egen Tilsiun, som hand med stoer Omsorg oppassede hiemme, og forsoyede sig med dem til de omliggende Markeder: Ved saadanne Leiligheder giorde han sig offte latterlig, saasom hans Person var ikke meget u-liig Beesterne, hvilke han solte. Han havde ved goed Aeden og Drikken forskaffet sig saadan en Rundsel, at man kunde reigne ham iblandt de tykkeste og feedeste Mænd, som man nogen Tiid havde seet, og kunde have giort en smuk Parade paa et Viin-Fad over en Viin-Kiælder. Hans runde Mave giorde hans Statur kortere og tykkere end den ellers var, saa at han gav ligesaa megen Skygge, naar han laae paa Ryggen, som naar han stod paa Beenene. Han havde en stærk og hees Stæmme, og en temmelig breed Udtale. For at giøre ham gandske fuldkommen, saa var hans Gang lige saa statselig som en Gaases, undtagen, han rokkede lidet langsommere.

Hr. Trulliber havde fornummet, at der var en som vilde tale med ham, kastede der paa strax sit Forklæde fra sig, og svobte sig udi en gammel Slafrok, i hvilken Klæde-Dragt, han altid toeg imod Selskab hiemme. Hans Hustrue, som lod ham vide Hr. Adams Ankomst, begik en

liden

liden Forseelse, i det hun havde sagt til ham, ' at ' hun troede, der var en Person, som vilde be- ' see Svinene.

Denne forudfattede Tanke foraarsagede, at Trulliber kyndte sig med største Hast, for at imodtage sin Gjæst. Saa snart han saae Hr. Adams, tvivlede han ikke paa, at Aarsagen til hans Ærinde jo var den, som hans Hustrue havde indbildt ham, og sagde: ' I er kommen ' i en megen lykkelig Tiid; thi jeg forventer en ' Kiøbmand endnu i Eftermiddag, de ere brav ' feede, og veye over 20 Lispund hver. Herr ' Adams svarede, at han troede, han ikke kiend- ' te ham. Jo vist! jo vist, raabte Trulliber, ' jeg har seet Eder tit nok paa Markedet, og vi ha- ' ve handlet tilsammen, forend denne gang, det ' skal jeg svare til. Jo, jo, raabte han, jeg hu- ' sker vel nok det sidste Marked, men jeg siger ikke ' et Ord meere, forend I hat seet dem, endskiønt ' jeg aldrig har solgt Eder saa god en Flæske- ' Skinke som disse, jeg nu har paa min Stie. Hvorpaa han saa hæftig lagde Haand paa Hr. Adams, at han trak ham ind i Svinne-Stien, som var ikkun tvende Skridt fra Stue-Doren. De vare ikke saa snart indkomne, for- end han begyndte at raabe: Find paa dem, I kand finde paa dem enten I kiøber dem eller ey. Ved disse Ord stødte han Hr. Adams frem i Svine-Stien, og vilde have, at han skulde føle dem, forend han vilde tale et Ord med ham

ham. Hr. Adams, hvis naturlige Høflighed var ikke forstilled, fandt sig nødet til at giøre det, som den anden vilde have, forend han fik Lov til at sige sit Ærinde, tog fat ved Rumpen paa et af Svinene. Dette u-regierlige Beest gav saa hastigt et Spring, at han trak den arme Hr. Adams ned med sig midt i Skarnet. Trulliber i Stæden for at hielpe ham op, faldt i en stor Latter, gik til ham, og sagde med en slags Foragt: Hvad Pokker, forstaaer I Eder endnu inted paa at føle et Svin? Og vilde selv have lagt Hænderne paa et af dem; Men Hr. Adams, som tænkte, at han havde allereede vist Høflighed nok, var ikke saa snart kommen paa Beenene, forend han løb ud af Svine-Stien, og raabte: Nihil habeo cum Porcis: 'Jeg er en Præst, 'min Herre, og er ikke kommen, for at kiøbe 'Svin.' Trulliber svarede: 'at det giorde 'ham ondt, at han havde taget feyl; thi det var 'hans Hustrues skyld, som er en Tosse, og begik 'alle Tider saadanne dumme Streger. Han bad at han vilde gaae ind, og toe Skarnet af sig, og han vilde strax følge ham, saa snart han havde lukked Svine-Stien til. Hr. Adams begierede, at han maatte tøre sin Reyse-Kiortel, Paruqve og Hat ved Ilden, hvilket Trulliber tilsted.

Madame Trulliber vilde have bragt ham en

Skaal med Vand til at toe hans Ansigt; Men hendes Mand sagde at hun var en Narr, og at hun skulle skiotte sig selv, eller vilde hun igien begaae fleere Dosmer-Streger, hvorpaa han viiste Hr. Adams til Posten i Gaarden. Imedens Hr. Adams troede sig, sloeg Trulliber, som havde ikke stor Respect for sin Giest, Stue-Doren i Laas, og bragte ham ind i Kiokkenet og sagde, at han troede, at et Kruus Øll vilde ikke giøre ham nogen Skade, og hviskede til sin Hustrue at hun skulde tappe lidet tyndt Øll. Efter en kort Taushed begyndte Hr. Adams saaledes: 'Jeg 'formoder, min Herre! at I allereede haver for-'nummet, at jeg er en geistlig Person. Jo men, 'svarede Trulliber griinendes, jeg kand see, at 'I har et Stykke af en Præste-Kiortel paa; Thi 'jeg understaaer mig ikke at kalde det en heel. Hr. 'Adams svarede, at det endelig ikke var en af de 'bedste; thi han havde til Uheld for 10 Aar siden 'revet den i Stykker, i det han vilde stige over et 'Vange-Leed. Madame Trulliber bragte Øl-'let, og sagde til hendes Mand, 'at hun troede den 'gode Herre var en reysendes Person, og maaskee 'vilde nok gierne spiise et Stykke Frokost. Trul-'liber bad hende at holde hendes næseviise Kiæft, 'og spurde hende, om hun nogen Tiid havde seet 'Præste reyse til Foods? men maaskee den goede

Her-

Herre har ingen Hest, saasom han ingen Stovler har paa. I forlader mig, min Herre, svarede **Adams**, jeg har vel en Hest, men jeg har ladet den staae i et Herberge. Det er mig kiært at høre, at I har en, sagde **Trulliber**; thi jeg kand forsikre Eder, at jeg kand ikke see en Geistlig Person reyse til Fods, ey heller er det sommeligt, langt mindre anstændigt for den Geistlige Stand. Her giorde **Trulliber** en lang Tale angaaende den Myndighed, som Præste Dragten forer med sig, hvilket er ikke værdt at fortælle. Endelig havde hans Hustrue dækket Bordet, og sat et stort Fad fuldt af Melk og Brød derpaa til hans Frokost. Han sagde til **Hr. Adams**: jeg veed ikke min Ven, hvor det hænder sig at I kommer til mig, dog, siden I er nu kommen, saa kand I æde en Smule, om I ellers har Lyst. **Herr Adams** imodtog hans Tilbud, og begge Præster satte sig ned tilsammen. **Madamme Trulliber** stod bag ved hendes Mands Stol, og vartede op, hvilket hun efter Sædvane maatte giøre. **Trulliber** aad hiertelig, dog ikke uden at laste sin Hustrues Anretning, ved hver en Mund fuld han aad, hvilket den arme Kone maatte taale med stor Taalmodighed. Og visseligen, hun bar den største Ærbodighed for hendes Mands store Myndighed og Ansees, hvilken hun saa ofte

havde hørt berømme af hans egen Mund, at hun næstendeelen holdt ham for at være Infallible, og ydermeere havde Præsten exercered hende, meere end paa een Maade; thi den gode gudfrygtige Kone havde ved hendes Mands Prædikener, saavel forbedret sig selv, at hun havde besluttet, at være fornøyed med at annamme det Onde tilligemed det Gode i denne Verden. Hun havde vel i Forstningen beviist sig lidet gienstridig, men han havde dog alt for lang Tiid siden saavel revset hende, at han havde bragt hende til Lydighed, saavel af Kiærlighed for det eene, som af Frygt for det andet, snart formedelst hendes Religion, og snart af den Ærbodighed, som heele Sognet bar for ham, at hun nu kort at sige, var hendes Mand lige saa underdanig og lydig, som Sara var Abraham, og kaldte hannem sin Herre. Meedens de sade til Bords, gav han hende et nyt Exempel paa sin Myndighed; thi i det hun just vilde give Hr. Adams Kruuset snappede hand det udaf hendes Haand, og raabte: Mig først; thi jeg begiærede først, og slugede det altsammen i sig. Hr. Adams sagde: Ney, det var ikke saa, hvorpaa det blev overladt til hans Hustrue at domme imellem dem, som turde ikke imodsige sin Mand, endskiønt hendes Samvittighed holdt med Herr Adams. Hvorpaa han sagde: nej, min Herre, ikke saa, jeg skulde ikke have viist mig saa grov

at

i at have taget Kruuset fra Eder, om I havde begiert det først; men dette maae I vide, at jeg holder mig selv for en bedre Mand, end at lade den bedste i heele Landet drikke, førend jeg, naar jeg har begiert først.

Saa snart de havde spiist deres Frokost, begyndte Hr. Adams saaledes: 'Jeg tænker, min Herre at det er nu høy Tiid at fortælle Eder mit Ærinde. Jeg er reysendes, og er kommen paa denne Vej i Selskab med tvende unge Personer, en Ung-Karl og en ung Pige, som høre hiemme udi mit Sogn: Vi have opholdt os i et Værtshuus i dette Sogn, og Folkene der udi have viist mig her hid og have sagt mig at I er Capellan. Endskiønt jeg er ikkuns Capellan, sagde Trulliber, saa troer jeg at jeg sidder lige saa varm, som Sogne-Præsten selv, samt Præsten med i det næste Sogn, og jeg troer jeg er i Stand til at kiøbe dem begge to. Min Herre, raabte Hr. Adams, det er mig hiertelig kiært. Og maae I vide, at vi ere ved adskillige Tilfælde blevne skildt ved vore Penge, saa at vi ere ikke i Stand til at betale det vi have fortæret, hvilket er ikkun 10. M. og 8 skl. jeg beder Eder derfor, at I ville hielpe mig med at laane os disse 10 M. og 8 skl. tilligemed 10 M. og 8 skl. meere, hvilket maaskee jeg igien skal tilsende Eder; men i Fald det ikke

'skulde skee, saa er jeg overbeviist om, at J glade-
'ligen vil imodtage saadan en Leylighed, hvorved
'J kand samle Eder et Liggendefæe paa et bedre
'Stæd end J i Verden kand finde.

Forestil Eder, om en fremmed Person kom ind til en Procurator, og i Stæden for at klage sin Sag for ham, han da strax skulde tage ham ved Hovedet og ankyndige ham en Arrest. Forestill Eder i Fald en Stats-Minister i Stæden for et herligt Giestebud, skulde tractere My Lord N. N. Greve N. N. og Baron N. N. med et godt Koste-Skaft? Forestill Eder, i Fald en Haandverksmand skulde bringe sin Reigning til en stoer Mand, og han strax skulde faae den betalt. Kort at sige: forestil Eder hvad J vil, saa er J dog aldrig i Stand til at forestille Eder nogen Ting, som kand lignes ved den Skræk, som overkom **Trulliber**, saa snart **Hr. Adams** havde fuldendet sin Tale. Han kastede sine Øyne hist og her omkring, og snart betragtede han **Hr. Adams**, og snart sin Hustrue, snart kastede han dem til Jorden, og snart op igien til Himmelen. Endeligen brød han ud i denne efterfølgende Tone: 'Min 'Herre! sagde han, jeg troer at jeg lige saa vel, 'som nogen anden veed hvor jeg skal samle mig et 'Liggende-Fæe. Jeg takker GUD, omendskiønt 'jeg sidder ikke saa varm, som mangen anden, saa 'er jeg dog fornøyed, og Fornøyelsen er en større 'Velsignelse, end alt Rigdom, og hvem som har 'den, bør ikke at begiere meer: At være fornøyet

med

med lidet, er bedre end at besidde heele Verden, hvilken et Menniske kand besidde, og dog ikke være saa. At samle et Liggende-Fæe! Hvad ligger der Magt paa, hvor saadant et Menneskes Liggende-Fæe er, hvis Hierte besidder en Skat af GUDS Ord? der er en Christens rette Liggende-Fæe. Ved disse Ord trillede Taarene need af Hr. Adams Øyne, og tog han Trulliber ved Haanden, og ligesom han var henrykket, sagde: Min Broder! Himmelen velsigne det Tilfald, som har bragt mig her hid til Eder. Jeg vilde have gaaet mangen en Miil for at have talt med Eder og I kand være forsikred om, at jeg inden kort Tiid skal have den Ære at besøge Eder igien; men jeg frygter, at mine Reyse-Kammerater ville tænke, at jeg bliver noget længe borte, derfore beder jeg, at I hielper mig med Pengene, saasnart som mueligt er. Trulliber med et alvorligt Ansigt raabte høyt: hvad vilt du plyndre mig ud? hvorpaa hans Hustrue faldt paa Knæe, og bad med Taarene i Øynene: Ach min Hiertens Herre! for GUDS skyld rør ikke min stakkels Mand; thi vi ere ikkun fattige Folk. Staae op, din Tosse, og tag vare paa dine egne Forretninger, sagde Trulliber, tænker du, at Manden tør vove sit Liv? Han er ikkun en Tigger, og ingen Rover. Meget sandt, svarede Hr Adams. Jeg vilde ønske at Stodder-Kongen var her, raabte Trulliber, saa skulde jeg lade dig tugte for din Uforskammenhed, som en Landstryger. 21 ME. ikke en Øyt vil jeg give dig: Jeg troer, du est

ikke meere Præst, end den Kone der (og vægede paa sin Hustrue) og om du est, saa burde du at trækkes af din Kiortel, fordi du løber Landet om paa saadan Maade. Jeg forlader Eder den Mistanke, som I har om mig, sagde Hr. Adams, men i Fald jeg ingen Præst var, saa er jeg dog ikke desmindre din Broder og du som en Christen, langt meere som en Geistlig, est forbunden til at hielpe mig i min Elendighed. Hvad prædiker du for mig? svarede **Trulliber**, understaar du dig at lære mig min Pligt? Jo men, en herlig Forklaring, raabte Madame **Trulliber**: at prædike for min Mand, hold Munden Kone, (raabte **Trulliber**) Min Ven, du maae vide (og vendte sig til **Hr. Adams**) at jeg ikke har fornøden at lære min Pligt af saadan een som du est, jeg veed en Christens Pligt bedre, end at give Almisse til Landløbere, tilmed saa betale vi allereede saa meget til de Fattige, at om vi og vilde, saa kunde vi ikke, raabte hans Hustrue. Haa! du est gall, de Fattige! hold op med din Sladder, svarede **Trulliber**, og sagde til **Hr. Adams**, at han ikke vilde give ham noget. Det gior mig Ondt, svarede Hr. **Adams**, at j veed hvad en Christens Pligt er, og vil ikke bedre ove den; Og maae jeg sige Eder, at dersom I forlader Eder paa, at Eders Kundskab skal retfærdiggiøre Eder, saa vil I finde Eder selv stoerligen bedragen, om endskiondt I og vil lægge Troen der til, uden gode **Giærninger**. Karl, raabte

Trul-

'Trulliber, tal ikke imod Troen i mit Huus! 'Gak strax paa Døren, jeg vil ikke længer være 'under samme Tag med saadan en ugudelig Krop, 'som tor understaae sig at tale letsindig om Skrif'ten og Troen. Nævn ikke Skriften sagde Hr. 'Adams. Hvad! ikke nævne Skriften? vivler i paa Skriften raabte Trulliber. Ney, 'vist ikke, men Jg gior det, svarede Hr. Adams, 'om jeg maae domme efter eders Forhold; thi det 'som Skriften befaler os, er saa tydeligt, og dets 'Belønning eller Straf saa stoer, at det er umue'ligt at man kan troe bestandig, uden at være den 'tilmage med lydig: nu er der ingen Pligt eller 'Befalning, som bliver os udtrykkeligere og ofte're anbefaled end Kierligheden til vor Næste; der'fore gior jeg mig gandske aldeeles ingen Samvi'tighed over at sige, at den som ikke besidder den'ne Kiærlighed, er ikke heller en Christen. Jeg 'vil ikke raade dig til at sige, sagde Trulliber, 'at jeg er ingen Christen, jeg lider det ikke af dig, 'thi jeg troer, at jeg er ligesaa god en Mand som 'du selv est; (og visseligen, endskiønt han var 'lidet vel Corpulent til at slaaes eller Bokse, saa 'havde han dog i sin Ungdom været en af de bed'ste Klopfegtere og Boksere der i Landet. Hans 'Hustrue saae at han knyttede sin Næve, lagde sig 'imellem, og bad, at han ikke vilde slaaes, men 'viise, at han var en retskaffen Christen, thi han 'kunde søge ham for Retten. Saafom ingen Ting 'kunde bevæge Hr. Adams, til at slaae, undta-

'gen han saae sig eller sin Ven overfalden, saa loe 'han ikkun ad Trullibers Truseler og gruelige An-'sigt: og sagde at det giorde ham ondt, at see 'saadan en Mand i et Præste Embede, hvorpaa 'han gik bort uden videre Ceremonie.

Cap. 15.

En Hændelse, hvoraf følger et nyt Bevis paa Hr. Adams slette Ihukommelse.

Da HERR Adams kom tilbage til Verts Huuset. Fandt han Joseph og Fanny siddende tilsammen. Det var langt fra, at Tidden var bleven dem lang, (hvilket han frygtede for at den vilde. saa at de ikke en eeneste Gang havde savnet eller tænkt paa ham. Og er mig tit og ofte bleven forsikkred af dem begge, at de tilbragte den Tid med den allerfornøyeligeste Samtale: men saasom jeg aldrig kunde overtale nogen af dem til at fortælle mig det; saa kan jeg ikke heller meddeele vor Læser det.

Hr. Adams fortalte de unge forlovede Personer, hvilken slet Fremgang hans Anslag hav-

havde haft. Dette giorde dem alleſammen meget forvirrede, og ingen af dem var i Stand til at paafinde et Middel, hvorved de paa en ſikkelig Maade kunde komme udaf Huuſet, indtil at **Joſeph** til ſidſt raadede dem til at kalde Vertinden ind, og bede at hun vilde betroe dem det de vare hende ſkyldige. Dette tvivlede Fanny paa, at hun vilde giore, ſaaſom hun var en af de meeſt ſuurſeende Koner, ſom hun nogen Tiid havde ſeet.

Men hun fandt ſig dog herudi til ſtorſte Fornoyelſe bedragen; thi de begierte det ikke ſaa ſnart, forend hun var meget villig til at betro dem, og med megen Bukken og Neyen ønſkede dem venligen Lykke paa deris Reiſe.

Men imidlertiid, at man ikke ſkal betage Fanny hendes Indſigt udi Phiſiognomien, ſaa ville vi underſtaae os, at give Aarſagen tilkiende, ſom maaſkee forvoldte denne Fortroelighed og Godhiertighed hos Vertinden; thi ved det Hr. Adams ſagde, at han vilde beſøge ſin Broder, havde han dermed udviidende bedraget **Joſeph og Fanny**, ſom troede at han meente ſin egen kiodelige Broder, og ikke en Stalbroder; dette havde de igien indbildet Vertinden, ſom havde ſpurt om ham. Nu beſad Hr. **Trullber** ſaadan en Myndighed over heele Sognet, hvilken han havde forſkaffet ſig ved hans alvorlige og ingetogne Levemaade, tillige med hans Rigdom, at de

alle

alle levede i største Frygt for ham, saa at det ikke var at undre over, at Vertinden som vel vidste, at det var i hans Magt at forhindre hende herefter at sælge et Kruus Øl, vilde ikke beskæmme hans indbildede Broder ved at nægte ham Borg.

De vare just i Begreeb med at gaae, da Hr. Adams befindede sig, at han havde forglemt sin Reise-Kiortel og Hat hos Hr. Trulliber, men saa som han ikke skiottede stoert om, at fornye sin Besøgelse hos ham, og Pigen var ikke just tilstæde, saa tilbød Vertinden sig selv at gaae og hente dem.

Dette var en ulykkelig Hændelse; thi Vertinden blev snart anderledes overbeviist om Herr Adams, hvilken Trulliber bagtalede paa den allergroveste og skammeligste Maade, fremdeeles da han hørde, at han havde givet sig ud for at være hans nærpaarørende Slægt.

Da hun kom tilbage, forandrede hun hendes Talemaade meget mærkelig og sagde, 'at Folk 'skulde skamme sig ved at reise omkring, og give 'sig ud for det de ikke vare: at Skatter og Udaif-'ter vare saa stoere, og for hendes Part, hun var 'noded til at betale for det som hun kiøbte; saa at 'hun umuelig kunde lade noget staae paa Borg 'hos nogen, om det og var hendes egen Fader: 'at Penge var aldrig saa knap som nu, og at hun 'skulde betale en Summa inden kort Tiid; der-

fore

'store forventede hun, at de vilde betale det, de 'havde fortæret, forend de ginge udaf Huuset.

Hr. Adams var nu i stoer Forvirrelse: men saasom han vidste at han lettelig kunde have bekommet saadan en Summa i hans eget Sogn, og at han selv gierne vilde have laant den til et Menniske som var i Nød, saa toeg han igin frisk Mod, og gik omkring i heele Sognet, men alt forgieves Han kom ligesaa Skillingsløs tilbage, som han gik ud, ynkede og klagede sig, hvorledes det kunde være mueligt i et Land, hvor Folk vilde være Christne, at lade et fattigt Menniske doe af Hunger midt udi sin Næstes Overflodighed.

Imedens han var gaaen, blev Vertinden hos Joseph og Fanny som Skildvagt, og fortalte dem, hvor goed en Mand Hr. Trulliber var. Og dette er vist nok, at han havde ikke alleene et godt Rygte hos Naboerne i henseende til andre gode Egenskaber, men var og berømt for at meddeele de Fattige, omendskiønt hand aldrig gav dem en Hvid, berømmede han sig dog altid deraf.

Hr. Adams var ikke saa snart kommen tilbage igien anden gang, forend Stormen begyndte at reyse sig forskrækkelig. Vertinden paastoed iblant andet at dersom de understode sig til at gaae bort uden at betale, skulde hun snart lade dem hente

te med Byefogdens Betientere. Plato, Aristoteles eller en anden har sagt: **Naar den allerbedste Skionsomhed slaaer feyl, saa hænder sig ofte et uformodentlig Tilfald, som just træffer Øyemærket, og det ved saadanne Levligheder, som man allermindst havde forventet sig.**

Virgilius haver udtrykket det meget herligt:

Turne, quod optanti Divum promittere nemo
Auderet, volvenda dies, en! attullit ultro.

Jeg vilde gierne anføre fleere lærde Mænd, om jeg kunde; men min Ihukommelse vil ikke tillade det, derfor vil jeg begive mig til at beviise disse Anmærkninger ved et Exempel af dette efterfølgende Tilfald.

Lykken havde saaledes føyet det (thi HERR Adams havde ikke Skarpsindighed nok at opfinde det) at der var just i samme Kroe, en Karl, som havde tilforn været en Trommeslager under et Irlandsk Regiment, og reyste nu omkring udi Landet, som en Bisse-Kræmer. Denne Mand havde med stor Agtsomhed hørt paa Vertindens Tale, endelig tog' han Hr. Adams til en Side, og spurde hvor stor Summen var, som de bleve anholdte for. Saa snart han fik det at vide, sukkede han,

og

og sagde: 'At det giorde ham ondt at det var saa 'meget; thi han havde ikke meere end 9 Mark og '12 skilling i hans Lomme, hvilket han med stor-'ste Fornoyelse vilde laane ham. Hr. Adams 'giorde en Capriole, og raabte høyt, at det var 'nok, thi han havde selv 12 skilling.

Saaledes sluppe disse arme Folk, som ikke kunde bevæge Rigdom og Gudsfrygt til Medlidenhed men bleve tilsidst befriede af deres Elendighed ved en Bisse-Kræmers Kiærlighed.

Jeg vil overlade det til Læseren at giøre hvilke Anmærkninger ham bedst synes om dette Tilfald, og allene lade mig noye med at sige ham, at efter at Hr. Adams og hans Selskab havde takket ham 1000 gange, og anviist ham paa hvad Sted han kunde hente sine Penge igien, giorde de samptlig et Udfald paa eengang af Huuset, uden den ringeste Compliment af Værtinden, ey heller giorde de hende nogen. Hr. Adams bekræftede at han i Fremtiden vilde tage sig i agt, for at komme udi hendes Huus igien, og hun paa hendes Side forsikrede, at hun ikke skiottede meget om saadanne Giæster.

Cap.

Cap. 16.

En meget mærkværdig Hændelse, hvorudi Herr. Adams har givet større Beviis paa et oprigtigt og eenfoldigt Hierte, end paa haus Erfarenhed udi verdslige Renker.

Vore reysende Personer havde næsten gaaet toe Miile fra dette Vertshuus (hvilket de snarere og med bedre Grund kunde have anseet for et forhexet Slot, end Don Quixotte nogen Tiid kunde have anseet dem, som han opholdt sig udi, saasom de funde saa meget Vanskelighed i at undflye derfra) og vare komne til et Sogn, hvor de funde et Skild at hænge ud. En Herremand sad uden for Døren, og smøgede sig en Pibe Tobak, hvilken Hr. Adams spurde, om dette ikke var den rette Vey? Hvorpaa han fik saa venligt og fornøyeligt Svar, tillige med en angeneme Miine, at den gode Præst, hvis Hierte havde en naturlig Tilbøyelighed til Kierlighed og Venlighed, begyndte at giøre adskillige Spørsmaale, besynderlig, hvad Sognet heede? og hvem der horte det stoere Huus til, som laa dem lige i Sigte? Herremanden svarede ligesaa venlig som før, og loed ham viide, at Huuset horte ham til, og sagde saaledes paa efterfølgende Maade.

Min

'Min Herre! Jeg slutter af Eders Dragt, 'at J er en geistlig Person, og saasom i reiser til 'Foeds, saa troer jeg at et Glas godt Øll vil ikke 'være eder ubehageligt, jeg kan sige Eder at J fin- 'der ikke bedre paa heele Veyen end dette vor Hr. Vert har. Hvad siger J? vil J opholde Eder 'her lidet, og lade os smøge en Pibe Tobak, til- 'sammen, der er ikke bedre Tobak i heele Landet. Dette Forslag var ikke gandske ubehageligt for Hr. Adams, som havde ikke faaet bedre Drikk den Dag at lædske sig paa, end den han fik hos Trulliber, og hvilket var ikke bedre i Smag og Goedhed end det han gav sine Svin, saa at, efter at Hr. Adams havde takket Herremanden tusind Gange for hans Artighed, og bedet Joseph og Fanny at følge ham, gik han ind i Kroen, hvor han fandt et stoerr Huusbager Brod, og en Ost, tilligemed en goed Kande Øll som var af det Bedste, staaendes paa Bordet fordem. De trende reisende Personer begyndte at æde med saa slugende en Appetit at man neppe skulde finde dens Lige paa det allerfornæmste Spiise-Quarteer i heele (†) St. Iames Sogn.

Herremanden viiste stoer Fornoyelse over Hr. Adams lystige og oprigtige Humeur og besynderlig over hans artige og frie Omgang med Joseph og Fanny, hvilke han tit og ofte kaldede sine

(†) Eller Nicolay Sogn.

Born, hvorved han ikke andet meente end at de vare hans Sogne-Born, og sagde, at han anfaae alle dem, som Gud havde sat under hans Opsyn, at være ham ligefaa nær paarørende som hans egne Born. Herremanden toeg ham ved Haanden, roesende ham høylig, og sagde: 'dette 'er en Guds Ords Lærers sunde og sande Princi'pia, og jeg ynskede af mit Hierte, at de i Al'mindelighed vare saaledes sindede; men tvert imod 'maa jeg med Bedrøvelse sige, at vor Sogne-Her're, i Stæden for at ansee sine arme Sogne Folk, 'som sine Born, saa betragter han dem snarere, som 'de der vare ikke af samme Slags som han selv er: 'Han taler snart aldrig til nogen, undtagen nogle 'faa af de riigeste iblandt os, og løfter ikke Hatten 'for de andre. Jeg leer ofte, naar jeg seer ham 'om Søndagen strunke over Kirkegaarden, ligesom 'en calecutisk Hane; imellem en heel Flok af hans 'Sogne Folk, som bukke og neye med største Ydmyghed, og ere af ham ligesaa lidet agtede, som 'et Partie Slaver af en Sultan. Men om saa'dan verdslig Hoffmodighed er latterlig, hvor 'meget meere er ikke en Geistlig baade foragte'lig og hadelig? Og om det er afskyeligt i en 'Fyrstelig Person; saa maa det i en geistlig 'Person foraarsage største Foragt.

'Uden Tvivl, svarede Hr. Adams, er e'ders Meening rett: men jeg haaber, at der er ik'kun faa af disse Exempler. Saadane Geistlige 'som jeg har den Ære at kiende forholder dem gandske

ikke anderledes, og I maae tilstaae mig, min Herre, at den Foragt som alt for mange af Læg-Folk kaste paa den Geistlige Stand, kan maaske være aarsagen at de ikke betee sig saa ydmyge, som de bør. Meget sandt, sagde Herremanden, jeg hører, min Herre, at I er en meget forstandig Mand, og jeg er lykkelig ved denne Leilighed at kiende Eder: og maaske, at denne vor uformodentlige Sammenkomst kan heller ikke være eder skadelig, jeg vil allene denne Gang sige eder, at vor Sogne-Præst er en gammel og svag Mand, og det er i min Magt at sætte en anden ind: min Herre, giv mig eders Haand, og vær forsikred om at I efter hans Død skal have Kaldet. Hr. Adams sagde, at han aldrig i hans Livs Tid var meere skamfuld; thi han kunde ikke paa nogen Maade forskylde saadan Ædelmodighed og ufortiente Gavmildhed. En ringe Ting, min Herre, sagde Herremanden, som er ikke værd at antage: det er neppe 300 Pund aarligen: jeg vilde ønske, at det var dobbelt saa meget for eders Skyld. Hr. Adams bukkede sig, og Taarene løbe ham af Øynene af Taknæmelighed; da Herremanden spurde ham, om han var gift eller havde nogle Børn foruden dem, som hand allereede havde nævnt i en Geistlig Meening? Min Herre! svarede Præsten, jeg har en Kone og 6 Børn til Eders Tieneste. Det er ilde, sagde Herremanden: thi jeg vilde ellers have taget Eder udi mit Huus som min Capellan. Dog det skader ikke, jeg har et andet udi Sognet som jeg vil lade forsyne

'syne med Boeskab for Eder. Forstaar Eders 'Hustrue sig paa at holde Koer? Jeg kand ikke 'just sige, at hun gior, sagde Hr. Adams: det 'gior mig ondt, sagde Herremanden: Jeg vilde 'ellers have givet Eder et halvt Dosin Koer, og et 'godt Stykke Land for at holde dem paa. Ach! 'min Herre, raabte Præsten: som af Glæde var 'gandske fra sig selv, I er alt for gavmild, det er 'I visseligen. Gandske ikke, raabte Herremanden 'jeg æstimerer Rigdom ikkun alleene for saa vidt, 'at den giver mig Leylighed til at giore got dermed, 'og jeg har aldrig seet nogen, som jeg haver havt 'større Begiærlighed til at tiene end Eder. Ved disse Ord rystede han ham ved Haanden, og sagde at der var Rom nok i hans Huus at herberge-re ham og begge hans Venner. Hr. Adams som forglemte at de havde ikke en Skilling i Lommen, bad at han ikke skulde giore sig saa stor Uleilighed; thi de kunde meget vel blive forsynede udi Huuset, hvor de vare. Herremanden vilde ikke lade sig sige ney, og efter at han havde erkyndiget sig hvor vidt de endnu havde at reyse, sagde han, at det var alt for lang en Reyse, for at gaae til Fods, og bad de vilde giore ham den Fornøyelse, og tillade ham at laane dem een Hæst og en af hans Tienere, og sagde videre, at dersom de vilde giore ham den Ære at forblive hos ham et Par Dage, saa skulde hans Karret og 6 Hæste være til deris Tieneste.

Hr. Adams vendte sig til Joseph, og sagde: hvor

hvor stor er ikke denne Herres Godhed for Eder? I som er ikke i Stand, frygter jeg, at holde ud med Eders svage Been. Hvorpaa han talte til denne godhiertige og milde Herremand, som havde lovet ham saa meget Godt, bukkede sig dybt, og sagde: 'Velsigned være den Time, som først 'bragte mig til saadan en Christelig Mand. Ja, 'I er sandeligen een af de første Tiders Christne, 'og en Ære for Landet, som I boer udi; jeg vilde 'gierne have giort en Pilgrims Reyse til det hellige 'Land, alleene for at see Eder; Thi den Fordeel, 'som vi nyder af Eders Godhed, giver mig ikke 'nær den Glæde, naar jeg ligner den med den For 'noyelse, som jeg har i henseende til Eder selv, i 'det jeg betragter den overmaade store Skat, som 'I herved samler Eder i et Land, som bliver evin'delig.

Vi ville derfore, allerkiærligste Herre, imod'tage Eders venlige Tilbud, og betiene os af Eders 'Godhed, saavel som af Eders Huus i Nat, saa 'og af Eders Heste i Morgen. Han begyndte at søge om sin Hat, og Joseph giorde ligesaa, og vare tillige med Fanny færdige at gaa. Herremanden standsede lidet, og stod en Minut, ligesom han overlagde noget hos sig selv, og begynte saaledes at beklage sig: 'aldrig var nogen Ting saa u'lykkelig, jeg har forglemt, at min Huusholderske

kommer ikke hiem i Nat, hun er gaaen et par Miile herfra, hvor hun forbliver i Nat, hun har lucket Kammerne i Laas, jeg kunde vel endeligen brecke dem op for Eder, men jeg er ikke i Stand til at forsiune Eder med een Seng; Thi hun har aldt mit Linned under hendes Forvaring. Det er mig kiært, at det kom mig i Tanke, forend jeg havde umaget Eder at gaae derhen, tilmed troer jeg, at I finde bedre Lejlighed her, end som I tænker. Herr Vert, I kand jo vel skaffe gode Senge for disse Folk? Kand I icke? Jo men, svarede Verten, og Senge hvorudi den bedste My Lord eller Dommer icke skal skamme sig ved at ligge. Det gior mig hiertelig ondt, sagde Herremanden at jeg icke kand holde mit Løfte og jeg skal i Fremtiden forhindre hende fra at tage Noglerne med sig igien. Jeg beder, min Herre, at I icke vil være fortrydelig derover, sagde Adams, vi skulde meget vel komme til Rette her, og den Tieneste som I gior os med at laane os Eders Heste, er større end vi nogen Tiid kunde viise os erkiendtlige nok for.

Ja, sagde Herremanden, Hestene skulle i Morgen være Eder til Tieneste naar I behager.

Efter mange Høflighedeer, som ere for kiedsommelige at opnævne, mange Omfaunelser, tilligemed man

mange Venskabs Teign, og efter at de havde bestilt Hestene Klocken 7 den næste Morgen, toeg Herremanden Afskeed fra dem, og gik hiem. Hr. Adams og hans Selskab satte sig igien ved Bordet hvor Præsten rogede sig en frisk Pibe Tobak, hvorpaa de alle ginge til Sengs.

Hr. Adams stod meget tiilig op, og efter at han havde vækket Joseph op, begyndte de at verle Ord meget hæftig, om Fanny skulde (*) ride bag ved Joseph eller bag ved Herremandens Laqvay. Joseph paastod, at han var gandske vel igien, og var i Stand til at vogte Fanny, saavel som nogen anden: Men Hr. Adams vilde dog ikke tillade ham det, og sagde: at han icke vilde betroe ham til at have hende bag ved sig; thi han var svagere end han indbildte sig selv.

Denne Ordverling varede en lang Tid, og begyndte at blive meget hidsig da en Diener kom fra deres gode Ven, og lod dem vide, at han var ved et uformodentlig Uheld forhindred fra at laane dem sine Heste; thi hans Stald-Knægt havde ham uviidende givet dem alle Medicamenter ind.

Denne Tidende giorde begge vore Tvistende stumme, Hr. Adams raabte høyt: har man

(*) Det er brugeligt i Engelland for Fruentimmer at ride bag ved Mands-Personer paa samme Hest.

vel nogen Tid hørt saadant et u-lykkeligt Tilfald, som moder denne gode Herremand? Jeg sværer at jeg er meere bedrøved for hans Skyld end for mig selv: nu kand I see! min kiære Joseph, hvorledes denne arme Mand bliver begegnet af sine Betientere, den eene forvarer hans Lintøy for ham, den anden giver hans Hæste Medicamenter ind, og jeg troer, at da han var her i Aftes, har hans Kielder-Mester lukket hans Kielder i Laas. GUD hielpe os! hvor bliver dog Godhiertighed slæt begegnet i denne Verden, og jeg siger endnu engang at det gaar mig meere til Hierte for hans skyld, end for min egen. Mig gandske aldeeles ikke, svarede Joseph: Jeg bekymrer mig ikke meget om at gaae til Fods; men hvad meest ligger mig udi Tanke, er hvorledes vi bedst kunde komme her fra dette Huus, med mindre GUD vil tilsende os en anden Bisse-Kræmer til at forløse os. Men tænker I ikke Hr. Adams, at denne gode Herremand haver saa megen Kiærlighed for Eder, at han vilde forstrække Eder med en større Summa, end vi ere her skyldige hvilket er ikke over 6 eller 7 Mark? Riatig mit Barn, sagde Hr. Adams, jeg vil strax skrive ham et Brev til, og vil begiære af ham, at forstrække os med et Par Rixdaler, det skader ikke, at vi have et Par Marks Penge til overs udi vor Lomme; Thi saasom vi endnu have 40 Miile at vandre, kunde vi meget vel have dem fornoden.

Jan-

Fanny var nu opstaaen, og Joseph giorde hende en Besøgelse meedens Hr. Adams skrev dette Brev, hvilket han, saa snart det var færdigt, skikkede med en Dreng til Herremanden, og satte sig imidlertid uden for Døren, stak sin Tobaks-Pibe an, og begyndte at grunde.

Drængen blev noget længere borte, end der syntes nødvendigt, hvorover Joseph og Fanny, som nu vare komne til Præsten, lode en slags Frygt mærke, ligesom de vare bange for at Herremandens Forvalter skulde have slaget Laas for hans Guld-Bourse. Hvortil Hr. Adams svarede, 'at det meget vel kunde være, og at han ikke skulde 'forundre sig over nogen slags Frihed, som Fanden 'kunde sætte saadanne ugudelige Betientere i Hove-'det imod saa god en Herre. Men sagde derhos, 'at Summen var ikkun saa liden, at han, som 'en fornemme Person kunde letteligen være i Stand 'til at skaffe den i Sognet, endskiønt han ikke just 'havde den i sin Lomme. Sandeligen, sagde han, 'dersom det var fire eller fem Guineer, eller saa-'dan en stor Quantitet af Penge, saa kunde det 'være en anden Sag.

De havde sat sig ned til Frokost, da Drængen kom tilbage, og lod dem vide, at Herremanden var ikke hiemme. 'Meget vel, sagde Hr: 'Adams, men hvorom, min Dreng, blev du ikke 'der til han kom hiem? Løb tilbage igien, mit 'Barn, og bliv der saalænge, indtil han kommer;

Thi han kand ikke være langt borte eftersom hans Hæste ere syge. Tilmed troer jeg ikke, at hand havde i Sinde at reyse ud; thi han indbød os til at forblive et Par Dage hos ham i hans Huus, derfore gak derhen igien, og bliv der, indtil han kommer hiem. Budet løb gesvindt, kom i største Hast tilbage igien, og bragte Efterretning, at Herremanden var bortreyst, og kom ikke tilbage igien i en heel Maaned. Ved disse Ord blev Hr. Adams gandske forunderlig, og sagde: Dette maae være et uformodentlig Tilfald, at en af hans Paarørende maae enten være syg eller død, eller og saadan en Ulykke maae være skeed, og vendte sig til Joseph, og raabte, jeg ynsker, at I havde erindret mig om at laane disse Penge af ham i Aftes. Joseph svarede smilendes, at han var høyligen bedragen, om den gode Herremand kunde da ikke lige saavel have fundet paa en Undskyldning for at laane ham dem? Jeg tilstaar, sagde han, at jeg var aldeeles ikke fornøyet med hans alt for hastige Bekiendskab med Eder; thi jeg har hørt mange Lagvaier fortælle saadanne Historier om deres Herrer. Men, da Drænaen braate den Tidende tilbage, at han var ikke hiemme, saa vidste jeg strax hvad derpaa vilde følge: Thi det er gemeenligen saa iblandt store Folk, som skiøtte ikke om at efterkomme deres Løfter, at de befale deres Tienere at sige til saadanne Personer som de have giort noget Løfte: de ere ikke hiemme I London kalder man det ellers, at fornægte dem,

jeg

'jeg har selv fornægtet Ridderen Booby meere, end '100 gange, og naar en Mand har løbet efter ham 'en Maaneds Tiid, og undertiden længer, saa faar 'han tilsidst at vide, at Herren er bortreyst, og at 'han ikke har kundet giøre noget i Sagen. Her- 're Gud! sagde Adams, hvor stem er ikke den 'Christne Verden? Jeg forunder at den er næsten 'lige saa ugudelig som den jeg har læst om iblandt 'Hedningerne; Men dette ugtet, saa troer jeg 'dog, at Eders Mistanke om denne Herremand 'maa være ilde grundet; thi den maatte være me- 'get taabelig, som vilde arbeyde omsonst for Dæ- 'velen, og du kanst ikke sige mig den ringeste Grund 'som kunde bevæge ham til at bedrage os med hans 'Løfter. Det er ikke min Sag, svarede Joseph, 'at udforske Aarsagen til det som Folk giøre, naar 'I som er saa lærd kand ikke engang udfinde den 'I siger sandt saade Hr. Adams: Thi man maa af Bøger lære at kiende Folk det skull Plato og Se- 'neca vidne, disse ere Skribenterer, som du aldrig 'har læst, min Son. Nev i Sandhed, svarede 'Joseph, alt hvad jeg veed, er dette, at det er 'en afgiort Sag iblandt os Lagvanter, at saadanne 'Herrer som lover det meeste, holder det mindste, 'og jeg har tit hørt dem sige, at de have fundet de 'fleste (†) Drikke-Penge hos saadanne Herskabe, hvor

(†) Det er Skik i Engeland, at naar man spiser hos fornemme Folk, man alle Tider giver Betienterne Drikke-

hvor det mindste er bleven dem loved: Men Hr. Adams, i stæden for at overlegge disse Sager videre, var det ikke klogere, at tænke paa et Middel, hvorledes vi kulle komme herfra dette Huus? Thi den goede Herremand har med alt sin Ga mildhed bragt os til at betale heele Lauget. Herr Adams vilde just have svart, da Verten kom ind, og med en spotsk Mine loe, og sagde: Vel, I gode Herrer! har Herremanden ikke sendet Eder sine Heste endnu? forskrækkeligt! hvor hastige ere ikke Folk til at giore Lofter? Hvad sagde Hr Adams, veed I, at han har giort saadane Streeger tilforn? Ja dette er ikke det forste svarede Verten, men I veed, min Herre, det er ikke en Verts Sag at tale om en Herremand, naar han er selv tilstæde; men paa hans Bag kan jeg forsikkre Eder, at han har ikke sin Liige paa 100. Miile nær; jeg tilstaaer, at jeg knap kunde bare mig for at lee, da jeg horte, at han vilde give Eder dette Præstie-Kald, det var en herlig Sag: jeg tænkte, at han vilde have givet Eder dette Huus med, thi det eene er ligesaa meget i hans Magt til at bortgive som det andet. Ved disse Ord, raabte Hr. Adams med Forundring, at han aldrig havde læst i nogen Bog om saadant et Mon-

stum

Drikke-Penge, naar man gaaer bort. Det mindste man kand give, er een Skilling Engelsk, hvilket er en Rixort, nogle faa ere der dog, som forbyde deres Betientere at tage noget.

'ſtrum ; men det, ſom ærgrer mig meeſt, ſag-
'de han, er dette, at han har forſört os til at giore
'ſtoer Gield hos Eder, hvilket vi ere ikke i Stand
'til at betale ; thi vi have ingen Penge hos os.
'Og det ſom endnu er verre, vi boe saa langt herfra,
'at om I og vilde betroe os, saa, frygter jeg
'at I maatte tabe Eders Penge, saaſom vi maa
'ſkee ikke kunde finde nogen Leilighed at tilſende Eder
'dem. Betroe Eder, min Herre! (ſagde
'Verten) det gior jeg hiertelig gierne : jeg har
'meere Erhodighed for de Geiſtlige, at jeg ikke
'ſkulde betroe dem saadan en ringe Ting. Ikke
'desmindre befalder mig dog Eders Frygt, at I
'ikke ſkulle betale mig. Jeg har tabt mangen god
'udſtaaende Giæld i min Livs-Tiid, ſom dog var
'altiid bleven loved mig at ſkulde med allerforſte
'blive betalt. Jeg vil ſkrive Regningen bag paa
'Doren for Loyers ſkyld; thi den er dog den forſte
'af denne Sort, ſom mig er kommen fore, det
'kand jeg forſikre Eder. Men hvad ſiger I min
'Herre! ſkulde vi have os nok en lille Kande Øll,
'forend vi ſkilles ad? det koſter ikkun at ſpilde lidet
'meere Kridt, og om I aldrig betaler mig en Skil-
'ling, troer jeg at denne Skade vil ikke giore mig
'fattig? Hr. Adams befandt ſig meget vel ved
dette Tilbud, beſynderlig da han horte Verten ſige
det med ſaa velmeent et Hierte, han tog ham ved
Haanden og tackede ham, ſigendes: 'at han vilde
'blive hos ham meere for at nyde hans fornoyelige
'Selſkab end for Øllets ſkyld, og ſagde videre, at

det

'det var ham ret kiært, at finde der vare endnu 'nogle Christne tilbage i Riget; Thi han begynde 'næsten at tænke at han boede udi et Land, hvor 'Indvaanerne vare Jøder og Tyrker.

Den godhiertige Vert kom frem med Ølket, og Joseph gik med Fanny ned i Haugen, og medens de fornøyede sig med hverandre i Kierligheds Tale, satte Hr. Adams sig ned med sin Vert og begge begyndte at skiænke deris Glasse fulde, tændte Ild paa deres Tobaks-Piber, og begynte denne Tale som Læseren vil finde i det efterfølgende Capitul.

Cap. 17.

En Samtale imellem Hr. Adams og hans Vert, hvilken snart havde endet sig i en ulykkelig Catastrophe, dersom det ikke var bleved forhindred ved de unge forlovedes Ankomst.

'Min Herre, sagde Verten, jeg forsik-'rer Eder, at I er ikke den første, som denne 'Herremand har lovet meere, end han har holdt. 'Han er saa vel berømt for hans Trekker, at hans

'hans Ord ere anseete som et Nul iblandt dem, 'som kiende ham: Jeg erindrer mig en ung Karl, 'hvis Forældre han lovede, at han vilde skaffe 'ham en Vissiterer Tieneſt. De arme Folk, som 'ikkun lidet kunde formaae, loede deris Son læ're at skrieve, reigne og andre Videnskaber til 'at sætte ham i Stand til saadant et Embed; 'og Drengen som derved blev opdraged over sin 'Stand, haabede paa dette Løfte og vilde ikke følge 'Plougen eller giøre andet Arbeid; men pyntede 'sig hver Dag, med fine hollandske Skiorter, hvilke 'han maatte have tvende reene hver Uge, og dette 'holdt han adskillige Aar: tilsidst fulgte han Her'remanden til London, i de Tanker at han vilde er'indre ham om hans Løfte; men han kunde aldrig 'faa ham at see, saa at han var baade Brød-løs og 'Pengeløs, hvilket foraarsagede, at han sloeg sig 'til liderligt Selskab, og at giøre ugudelige Gier'ninger, at han tilsidst blev til domt at føres til 'America, og hans Moder da hun hørte denne 'Tidende døede af Sorg. Jeg vil endnu fortæl'le Eder en anden sandfærdig Historie om ham: 'Der var en af mine Naboer som var en For'pagter, han havde tvende Sønner, hvilke 'han opdrog i sine egne Forretninger, de va're smukke og artige Drenge, vor goede Herre'mand havde ikke Roe forend han fik den Yng'ste til at studere, og overtalede Faderen at sende 'ham til Skolen, og lovede, at han omsider vil'de underholde ham paa Universiteret: og naar 'han kom til Skiels Alder, vilde han forsor-

ge

'ge ham med et godt Kald; men efter at Dren-
'gen havde været i 7 Aar i Skolen, bragte
'Faderen ham til Herremanden, og viiste ham
'adskillige Skudsmaal som Drengen havde bekom-
'met fra sine Lærere, at han nu var skikket til at
'studere, paa et Universitet. Herremanden i Stæ-
'den for at efterkomme sit Løfte, eller at skikke
'ham bort paa sin egen Bekostning, sagde til
'Faderen, at Drengen havde vel anvendt sin Tid:
'og at det er Jammer og Skade, at I ikke for-
'maae at holde ham 4 eller 5 Aaar i Oxford: I
'midlertiid kan I maaskee faae et Kald til ham
'og saa kan I lade ham ordinere. Forpagteren
'sagde, at han ikke havde Kræfter nok til at giøre
'sligt. Ja saa svarede Herremanden, det giør
'mig ondt, at I har ladet ham studere saa meget;
'thi han kan ikke fortiene sit Brød derved, og det
'vil være ham til meere Skade end Nytte: og eders
'ældste Son, som kan hverken læse eller skrive
'vil fortiene mere med at pløye og saae, og er i be-
'dre Stand end han. Og sandt at sige, det faldt
'og saaledes ud; thi den arme Dreng fandt ingen
'Venner, som vilde tage sig ham an i at forfrem-
'me hans Lærdom, som han forventede, hvorover
'han slog sig til Drik, og i en kort Tid baade af
'Sorrig og Liderlighed, fik han en Svindsot paa
'Halsen og døde. Jeg kand endnu fortælle Eder
'meere, der var en anden, en smuk ung Pige, som
'var den artigste i heele Naboelauget, hvilken han
'forførde hen til London, og lovede hende, at han
'vilde forskaffe hende en Kammer-Piges Tienneste

hos

hos en fornæmme Damme, men i Stæden for at holde sit Løfte have vi siden hørt, at efter at hun havde faaet et Baren ved ham selv, blev hun en Gemeen Hore, holte Caffe-Huus i Covent-Garden og om sider døede hun af Fr. , , , i Tugt huuset. Jeg kunde fortælle eder mange saadane Tildragelser: mens hvorledes tænker I vel at hand begegnede mig? I maae vide, min Herre, at jeg var opdragen ved Soe-Væsenet og har giort mange Reiser, indtil jeg endelig fik selv et Skib, og var paa Veien til at giøre min Lykke, da jeg ulykkeligen blev angreben af en af de forbandede Guarde-Cohtas som tog mit Skib forend Kriigen var forkyndet: Vi sloges, og jeg var nøded til at stryge mine Seil og give mig fangen, efter at de fleeste af mine Folk vare skutte ihiel, og Tackel-Lagien var i Stykker, og jeg havde bekommet 2de Skud i Vandgangen. Den Skielm toeg mit Skib, som var en Brigantin paa 150 Læster, en let Seyler, og satte mig med en Mand og en Dreng i en liden usel Pinck (†) hvorudi vi med stoer Møye endelig anlangede til Falmouth, endskiønt jeg troer, at Spaniern indbildte sig at den kunde ikke udholde een Dag i Soen. Efter min Ankomst til dette Stæd, hvor min Hustrue var (thi hun er barn Fød her) sagde denne Herremand mig, at han var saa vel fornøyed med min Tapperhed imod Fienden, at han tvilede ikke paa at skaffe mig en Lieutenants Plads paa et Orlog-Skib, om jeg vilde antage

(†) Pinck er et Skib som er byget paa en særdeles Maade

den; hvilket jeg med stoer Taknæmelighed forsikkrede ham at jeg vilde giore;

Min Herre, i to eller tre Aar derefter havde jeg mange Løfter ikke allene af ham, men (som han gav sore) af Admiralites Herrerne. Han kom aldrig fra London her hid, uden at forsikkre mig om, at jeg nu kunde være tilfreds; thi jeg kunde være vis paa den første Plads som faldt; og hvad jeg endnu forunder mig over naar jeg betænker det, at disse Forsikringer bleve givet mig med lige saa stor Dristighed og Fortroelighed saa vel paa det sidste som i Begyndelsen. Endelig blev jeg fortrydelig, og kiæd efter saa lang Opsættelse, og Begynte at fatte en Slags Misstankke hvor paa jeg skrev til en Ven i London, som jeg vidste havde Bekientskab i Admiralitætet og bad at han vilde see mig hiulpen, og tillige med Herremanden søge at forfremme min Befordring; thi jeg frygtede, at han havde været for Koldsindig i at giore Ansøgning om denne Sag; , , Men hvad Svar tænker I vel at min Ven sende mig? i Sanhed min Herre han loed mig vide, at denne Herremand havde aldrig nævnt mit Navn til Admiralitets Herrerne i all hans livs Tid; og at han vilde raade mig fra, videre at giore Ansøgning, med mindre jeg havde fortroeligere Venner. Jeg loed detog fare, og med min Hustruues Bevilning besluttede jeg at indrette dette Kroe-Huus, hvor I er Hierteligen velkommen: og derpaa min Herre har jeg den Ære at drikke eders Sunhed, og

lad

lad Herremanden og alle saadanne Vind-poser gaae til sammen Fanden i Vold! O fui sagde Hr Adams; O fui! Det er velsandt at han er et ugudeligt Menneske men jeg haaber at Gud vil omvende ham, at han gior Bood og Pœnitentse. Dersom han ikkun engang kunde see hvor heslig og hade fuld denne gruelige Synd er, vilde han kun engang tænke efter, at han er een af de aller meest uforskammede og farligste Løynere; jeg er forsikkred om, at han vilde bære saa stoer Afskye til sig selv, at det vilde være ham umueligt at forblive et Øyeblik længerer i saadan ugudelig Vane. Og sandt at sige, uagted denne Lumpen Character, hvilken han alt forvel fortiener, har han dog i sit Ansigt saadane fuldkomene Kiende-Tegn paa et ærligt og godt Gemyt, som udfordres hos en goed Christen. Ach. min Herre, min Herre, sagde Verten, om j havde reyst saa vidt omkring i Verden, som jeg, og har havt Omgiængelse med saa mange Nationer hvor jeg har dreven Kiøbmandskab, vilde ikke saa lettelig troe Folk paa deres Ansigt. Kiende Tegn i hans Ansigt! der vilde jeg ikkun alleene see om han havde havt Smaa kopperne; men ikke for noget andet! Dette sagde han med saa liden Respect i henseende til Præstens Anmærkninger at Hr. Adams sandt sig temmeligen fortønet derover; og toeg sin Tobaks-Pibe hasteligen fra Munden, sigende saaledes min Herre igien, maae ikke jeg har reyst vidsre omkring i Verden end J,

endskiønt jeg ikke har betient mig af et Skib, indbilder J eder, at seile forbi adskillige Stæder og Lande kan kaldes at reyse? Ney

Cælum non Animum mutant, qui trans mare currunt

Jeg kan gaae videre i een Eftermiddag end J vt heelt Aar. Hvad! Jeg formoeder at J har seet Herculis Støtter, og maaskee Muurene omkring Carthago. J maa have hørt Scylla og seet Charybdis; J har maaskee været inde udi det Cabinet hvor Archimedes blev funden ved Syracusæ Overgivelse: maaskee j har seilet imellem Cycladerne, og passered det berømte Stræde, som tager sit Navn af den ulyksalige Heleus hvis Skiæbne er bleven saa herlig beskreven af Apollonius Rhodus. J har maaskee seilet paa det samme Stæd hvor Icarus faldt i Søen, efter at hans Vox Vinger bleve smelted af Solens hede. J har vel kryssет i den sorte Søe, og jeg tviler ikke paa at J jo har været i det Caspiske Hav og besøgt Colchis, for at see om der er et andet Gyldin Skind. . . Ney, jeg aldeles ikke min Herre, svarede Verten jeg har aldrig været paa disse Stæder. Da har jeg været der, raabte Hr. Adams. Jeg formoeder da, min Herre, sagde Verten, at J har været i Ost Indien? thi der er ikke saadane Stæder i heele Vest-Indien eller i Levante, hvor liger Levante spurte Hr. Adams, det burde med rette at ligge i Indien. Ha! Ha! J har reist fortrefflig

raab

'raabte Verten og kiender ikke Levante. Jeg
'betakker mig, min Herre: J maae gandske ikke
'tale med mig om disse Ting, og binde os noget
'paa Ermet, det gaaer aldeeles ikke an her. Si-
'den du da est saa dum, ogkanst ikke forstaae mig?
'sagde Hr. Adams, saa vil jeg lære dig: den
'Reise som jeg meener, er i Boger, hvilken er den
'eeneste Vey man kan reise til at erlange Viden-
'skaber: der ved lærer jeg, hvad jeg tilforn sag-
'de, at Naturen giver gemeenligen gierne Sindets
'Beskaffenhed tilkiende i Ansigtet, saa at en er-
'faren Physiognimus tager sielden feil: jeg tviv-
'ler paa, at J har læst det som Socrates siger
'om disse Ting, derfore vil jeg fortælle eder det:
'en vis Physiognimus paastoed at han tydelig
'kunde see af Lineamenterne i Socrates An-
'sigt, at han af Naturen var en stor Skielm; den
'ne Character var saa stridig imod de stoere
'Dyder som denne gode Mand besad, og den al-
'mindelige Tanke, som enhver havde fattet om ham,
'at de unge i Athenen bleve saa forbistrede, at de
'kastede Steene efter denne Physiognimus
'og vilde have dræbt ham for hans Misforstand
'dersom Socrates ikke selv havde forhindred det
'i det han bekiendte Sandheden i denne hans
'Anmærkning, og tilstoed, endskiont han forbe
'drede denne Feil ved Philosophien, var ha
'dog ikke desmindre af Naturen tilboyelig til saa
'dane Laster, som ham vare blevne tillagde. Vær
'nu saa goed og sig mig - - hvorledes en Mand

kunde vide saadane Historier, om han ikke havde
Læst dem? Min Herre, sagde Verten, hvad kan
det nytte enten han veed dem eller ey? En som
rejser omkring, som jeg har giort, kan alletider
have Leilighed til at kiende Verden, uden at bry-
de sit Hoved med Socrates eller nogle andre
saadanne Karle. , , , Min Ven sagde
Hr. Adams, om en Mand skulde seile Ver-
den omkring, og kaste Anker i hver en Havn,
han vilde dog komme ligesaa uvidende tilbage
igien, som han gik ud, om han ikke besad Lær-
dom. O! Gud hielpe Jer; svarede Verten,
der var min Baadsmand stakkels Karl han kun-
de hverken læse eller skrive og dog kunde han na-
vigere et Skib, trods den bedste Styrman i
heele Soefarten, og havde der til goed Indsigt
i Handelen. Handelen svarede Hr. Adams,
beviiser Aristoteles i hans første Capitul hvor
han handler om politiquen, at den er gand-
ske forringe for en philosophus, og unaturlig
saaledes som den nu bruges. Verten begyndte
at see alvorlig paa Hr. Adams, og efter en
Minuts Taushed, spurde han ham om han var
en Gazett-skriver? thi jeg har hørt, sagde han, at
der ere Præsten, som skrive dem. Gazert-skri-
ver! spurde Hr. Adams, hvad vil I sige
dermed? det er en lumpen Avise, svarede Ver-
ten, som i adskillige Aar er bleven skikked om-
kring heele Landet for at dadle Handelen, og bag-
tale ærlige Folk, hvilken jeg ikke kunde taale. at

see

'see paa mit Bord, endskiønt den er mig bleven til-
'budet for intet. Ney, min Ven svarede HERR
'Adams, det gior jeg aldeeles ikke: jeg har al-
'drig skrevet noget andet end Prædikener: og jeg
'kan forsikkre Eder, at jeg er gandske ingen Fien-
'de af Handelen, saalænge den stemmer overeens
'med Ærlighed og Redelighed; men ydermeere, jeg
'anseer Handelsmanden, for en værdig Lem udi
'et Societet, og er ikke ringere at agte end den
'bedste Mand, undtagen de Lærde. Ney, det
'troer jeg ikke heller, og ikke den engang
'svarede Verten: hvortil kan Lærdom bruges i et
'Land, hvor der ingen Handel er? Og hvad vilde
'I Prædikanter vel giøre for Klæden og Foden?
'hvem bringer Eders Silketøy, Læret, Viin og
'andre nødvendig Sager til livs Ophold? Jeg taler
'i henseende til Søefarten. I skulde heller sige til
'Livs Overdaadighed, sagde Præsten; men i Fald
'de vare nødvendige; der er dog noget som er nød-
'vendigere end Livet selv, hvilke af Lærdom bliver
'understøttet, jeg meener den Giestlige Lærdom.
'Som for Exempel hvem iforer, eller Klæder eder
'med Gudfrygtighed, Ydmyghed, Kiærlighed,
'Taalmodighed, og alle andre Christelige Dyder?
'hvem vendergvæger Eders Siæle med den fornuf-
'tige Melk som findes i en Broderlig Kiærlighed,
'og nærer dem med Himmelsk Spiise; som renser
'dem fra alle kiødelige Begiærligheder, og leeder dem
'med den sande Naadsens Aand? hvem gior alt dette.
'Jo, det maa I sporge nok en gang raabte Ver-

ten

'ten; thi jeg kan ikke erindre at have seet saa-'dan Klæden og Foden; men imidlertid skal det 'være Eders Skaal min Herre. Hr. Adams vilde just have givet Verten et skarpt Svar, da Joseph og Fanny kom ind, og bade saa inderlig, at han vilde begynde Rejsen, at han ikke kunde imodsige dem; men greb til sin store Kolle, bad Verten Farvel (og ingen af dem vare saavel fornøyed med hinanden, som de vare da de først satte sig ned tilsammen) og med Joseph og Fanny som loede mærke stoer Utaalmodighed, gik sin Vey, og begynte paa ny igien deris Reise,

Ende paa den Første Deel.

Historie
Om
Joseph Andrews
Og Hans Vens
Hr. Abraham Adams
Eventyr,

skreven efter
Cervantes, Autor til Don Quixote,
Maade
i det Engelske Sprog
Af Mr. Henric Fielding
Og oversat paa Dansk, samt ziret med
Kaaberstykker
i tvende Tome.

(Anden Tome)

KJOBENHAVN, 1749.
Tryct hos Johann Christopher Groth.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Judholdet
Af
Den Anden Tome.

Første Bog.

Cap. I.

Biographiens Berommelse. Pag. 1

Cap. II.

Som indeholder en Nat-Scene, hvorudi adskillige forunderlige Eventyrer hændendes Hr. Adams og hans Reyse-Kammerater. 10

Cap. III.

Hvorudi Herremanden fortæller sit Levnets Historie. 28

Cap. IV.

En Beskrivelse om Mstr. Wilsons Leve-Maade. En bedrøvelig Hændelse med en Hund, og andre alvorlige Materier. 73

Cap. V.

Hvorudi forekommer en Dispyt imellem Hr. Adams og Joseph, angaaende Skoler, og en Aabenbaring, som var dem icke ubehagelig. 82

Cap. VI.

Joseph Andrews Moralske Tanker, tilliige med et Jagt-Eventyr, hvorfra Hr. Adams lyckeligen undkom. 90

Cap. VII.

Som indeholder Herre-Mandens og sit Selskabs Grove Skiærts. En Scene, hvilken passer sig meget nætt paa disse Tiders Gout. 107

Cap. VIII.

Hvilket nogle af vore Læsere ville holde for kort, og andre for langt. 122

Cap. VIV.

Som indeholder saa forskrækkeligt og blodigt Eventyr som der kand findes i denne eller maaskee nogen Authentiqve Historie. 130

Cap. X.

En Samtale imellem Poeten og Comoedianten, som tiener icke til andet end divertere Læseren. 137

Cap. XI.

Som indeholder Hr. Adams Opmuntring til sin Ven i Bedrøvelse, sammendragen til Læserens Underviisning og Forbedring. 144

Cap. XII.

Fleere Eventyrer, hvilke vi haabe vil lige saa meget fornøye, som forskræcke Læseren. 151

Cap. XIII.

En hærlig Samtale imellem Hr. Abraham Adams og Hr. Peder Fraads, bedre værd at læse end Colley Cibbers, og mange andres Skrifter. 163

Den

Den anden Bog.

Cap. I.

My Lady Booby tillige med de andres Ankomst til Booby Gaard. 1

Cap. II.

En Samtale imellem Herr Abraham Adams og My Lady Booby. 9

Cap. III.

Hvad som skeede imellem My Lady Booby og Procurator Lux-Foed. 14

Cap. IV.

Et kort Capitul, men dog fuldt af skionne Materier, i sær om Hr. Johann Booby, og hans Frues Ankomst. 20

Cap. V.

Som indeholder en Dommeres Forretninger, curieuse Forordninger, Exempler og andre Materier, nødvendige for Dommere, og deres Fuldmægtige at igiennemlæse 23

Cap. VI.

Af hvilket man kand læse saa meget som man synes. 34

Cap. VII.

Philosophiske Betragtninger, hvis Lige icke findes i udi nogen Fransk Romaine, Hr. Boobys alvorlige Raad til Joseph, og Fanny bliver overfalden af en ung Snus-Hane. 44

Cap. VIII.

En Samtale, som skeede imellem Hr. Adams, Madame Adams, Joseph og Fanny, og en Opførsel hos Hr. Adams som nogle af vore Læsere ville kalde nedrig, slet og unaturlig. 57

Cap. VIV.

Den gode Lady Booby og hendes Venner besøger Præsten. 68

Cap. X.

En Historie om tvende Venner, hvilken kand tiene saadanne Personer til en nyttig Efterretning som søge efter at stifte Fred imellem Ægte-Folk. 74

Cap. XI.

Historien' fortsættes. 85

Cap. XII.

Hvor den god-hiertige Læsere vil see noget som icke vil fornøye ham. 91

Cap. XIII.

Historien gaaer igien tilbage til My Lady Booby og beretter og den forskrækkelig Striid der var i hendes Hierte imellem Elskov og Hovmod, og hvad der hendte sig ved denne nærværende Aabenbarelse. 95

Cap. XIV.

Som indeholder adskillige curieuxe Natte-Eventyrer, hvor udi Hr. Adams faldt i mange Fortrædeligheder, som skeede tildeels ved hans egen Godhed, og til deels ved hans Uforsigtighed. 103

Cap. XV.

Den gamle Andrews og hans Hustrues Ankomst, tilligemed en anden uforventet Person, samt en fuldkommen Oplysning om alle de Forvirrelser, som reyste sig af Bisse-Kræmmerens Historie. 113

Cap. XVI.

Som er det sidste. Hvorudi denne troeværdige Historie er bragt til en lyckelig Ende. 121

Historien
Om
JOSEPH ANDREWS
Og hans Vens HERR
ABRAHAM ADAMS
Eventyr.

Tom. II.

Cap. 1.
Biographiens Berommelse.

Anseet den Præference, som gemeenligen tillægges Romaine-Skriveres Authoritet, som giver deres Verke Navn af Historier om Engelland, Frankerig og Spanien, o. s. v. er det dog vist og sandt, at Sandheden findes ikkun alleene i saadanne Skribenteres Skrifter, som beskrive store og fornemme Mænds Liv og Levnet, og kaldes gemeenligen Biographister, ligesom andre kaldes Topographister, eller Chorographister. Disse Ord kunde giøre en mærkelig Forskiæl imellem dem; saasom det er fornemmelig de sidstes Forretning, at beskrive Lande og Stæder, hvilket de ved Hielp af et Land-Kort temmelig rigtig og tilforladelig kunde tilveje bringe: Men Beskrivelser om store Mænds Bedrifter og Caracterer ere ofte ikke saa tilforladelige, hvor-

paa man inter andet Bevis har formoden end de mange og stedsevarende Modsigelser, som forekomme imellem tvende Topographister, hvilke skrive en Historie om et og det samme Land. For Exempel, imellem My Lord Clarendon og Mr. Whitlok, imellem Monsr. Echard og Rapin, og mange andre, hvor Bedrifterne blive fremsorte paa saa forandelige Maader, at enhver Læser troer det, som ham selv synes, og de som have Skionsomhed, og ere derhos tvivlsomme, anseer med Billighed heele Tingen for ikke andet end en Romaine, hvor udi Autor har viist en lykkelig og frugtbar Opdigtelse. Men endskiont disse differerer storligen i Bedrifternes Beskrivelse, at somme tillæge Seyeren det eene, og somme det andet Partie: Een foreskiller den samme Mand, som en Skiælm, da andre give ham en god og ærlig Caracter. Ikke desmindre stæmme de dog alle derudi overeens, nemlig, hvor Giærningen sluttes at være skeed, og hvor denne Mand, som er tilstede baade en Skiælm, og en ærlig Mand boede Nu hos os Biographister er Sagen gandske anderledes. Saadanne Giærninger som vi foreskiller, kand enhver forlade sig paa, skiont vi ofte forsee os i henseende til Tiden eller Landet, hvor Giærningen er skeed: thi endskiont det er Umagen værd for en Criticus at undersøge, om Hyrden Chrysostomus (som Cervantes siger os i sin Historie om Don Qvixotte, at han dode af Kiærlighed til den skionne Marcella, som badede ham) nogen Tid havde været i Spanien, vilde vel nogen derfor tvivle paa at

der-

der jo virkeligen haver været saadan en eenfoldig Stakkel til? er der vel nogen saa tvivlsom i Verden, som ikke vil troe Cardeniæ Daarligheder, Ferdinandi Utroeskab, Anselmi forvovne Nysgierrighed, Camillæ Banghed, Lothariæ U betænksomme Venskab? fordi at denne gode Historie-Skriver, har taget feyl i henseende til Tiiden og Stædet, naar og hvor disse adskillige Personer vare? Men det største Exempel, som vi have paa saadanne Ting, er den troeværdige Historie om Gil Blas. Denne fortraflige Biographist har begaaet en dum Forseelse, i Henseende til Landet, hvor Doctor Sang Lardo, (som begegnede sine Patienter ligesom en Viintapper sine Viin-Fade, i at tappe Blodet af dem og fylde dem op med Vand igien,) jeg siiger boede. (†) Veed ikke enhver som har det mindste Indsigt i Medicinske Historier, at Spanien var ikke det Land alleene hvor denne Doctor opholdt sig? denne samme Historie-Skriver har ligeledes taget feyl af det Land, hvor hans Erke-Biisp boede, saavel som af dette, hvor de fornemme Personer vare, hvis Forstand var for høy, at de funde ikke Smág i nogen Ting, undtagen Tragœdier eller Sorge-spill, og mange andre saadanne Forseelser, som man ligeledes finder i Scarron, de Arabiske Nætter, den Historie om Mariane og Le Paisan Parvenu eller den lykkelige Bonde, og maaskee nogle faae

(†) Thi der lære nok alle vegne af disse Vand-Doctores.

andre Skribentere af dette slags, som jeg ikke har læst, eller kand ikke just nu erindre mig; thi jeg vil ikke nogen skulde tænke, at jeg her iblandt vil regne de Personer, som besidde saadanne forskrækkelige store Genier, og som ere Autores til utallige mange Romainer, og disse Tiders Nouveller og Atalant-Skrivere, hvilke uden den ringeste Hielp af Naturen eller Historier beskrive saadanne Personer som have aldrig været til, ey heller ville komme, og saadanne Bedrifter, som aldrig ere skeete, ey heller mueligen kunde hænde sig. Disse skaber deres egene Heldte, og deres Hierne er den Chaos hvor de samle alle deres Materialier. Jeg vil ikke just sige, at saadanne Skribentere fortiene ingen Berømmelse. Ney, tvert imod, maaskee de fortiener den største; thi hvad er vel herligere, end at være et Exempel paa et Menniskes forunderlige og u indskrænkte Genie; Man kand applicere det samme paa dem, som Balzac siger om Aristoteles, at de vare den anden Natur) Thi de havde ingen Gemeenskab med den første) hvorved saadanne Autores, som ere af ringere Betydning, ere nøde til at gaae ligesom ved Krykker: Men disse som jeg nu taler om, synes at gaae paa saadanne Stylter, som den berømte Voltaire siger os i sine Breve, at de giøre saa lange Skrit, at Læseren kand ikke følge dem, ja gandske udaf hans Øye-Syn, langt forbi Chaos og Mørkheds-Kongerige.

Men at begive os igien til den anden Classe, som

som er fornøyed med at følge Naturen, i Stæden for at formeere Originaler udaf defor virrede Materialier som ligge i deres egen Hierne, fortiener ikke saadan en Bog, som denne, der beskriver de fortræflige Heldte-Bedrifter af den berømte Don Quixotte bedre Navn af en Historie, end Marianæ; Thi som den sidste er bunden til en vis Tiid, og til en besynderlig Nation, saa er den første en Historie om heele Verden i Almindelighed, i det mindste den Part som er Polered ved Love, Konster og Videnskaber, og fra den Tid af, da den saaledis blev polered indtil denne Dag, og saa fremdeles, saa længe den staar.

Disse Anmærkninger vil jeg nu applicere paa dette for os havende Værk; thi jeg har fornemmelig sat dem her, for at undgaae adskillige Udtydninger, som Menniskenes Gedhiertighed, der altid viiser sig villig i at udbreede dere Venners Dyder, kunde udlegge paa en anden Maade. Jeg tviiler ikke paa at jo adskillige af mine Læsere ville kiende Advocaten, saa snart de høre hans Stemme i Reise Karreten. Og uden Tviil finder den Vittige samt den Peene med nogle Bekiendtere, saavel som alle andre mine Caracterer. Derfor at forhindre alle saadanne onde Menniskers Udtolkninger, bekiender jeg eengang for alle, og alle for een, at jeg ikke beskriver Menniskene, men deris Opførsel, ikke hvem de ere, men af

hvad slags de ere. Maaskee man vil spørge mig, om Charactererne ere ikke allesammen tagne af deres Levnet, hvortil jeg svarer: Ja! og jeg kan sige, at jeg ikke har skrevet meget meere end hvad jeg selv har seet. Procuratoren er ikke alleneste endnu i Live, men har end og saa været i disse 4000 Aar, og jeg haaber, at GUD vil endnu forleene ham lige saa mange tilkommende. Han har visseligen ikke bundet sig til een Professsion, een Religion, eller et Land. Men fra den Tiid af, da det første udsele og egennyttige Creatur kom til Verden, og da Menniskene ikke vilde u mage sig, eller give sig i Fare for at udlaane Penge, og at hielpe deres Næste, da blev vores Procurator fød; og saa længe som saadan et Menniske som jeg nu har beskrevet, er til i Verden, saalænge skal han og forblive derudi. Dette blev ham derfor ikke til stor Ære, om man vilde indbilde sig at han forestilte nedrige og ringe Personer, fordi han ligner dem i et eller andet besynderligt Lineament, eller maaskee i deres Professsion; aldeelis ikke, han er til langt større og almindeligere Nytte i Verden end at han skulde exponere en elendig Stakkel for sine faa og foragtelige Bekiendtere. Men derfor er han til, neml: for at holde Speylet for 1000de i deres Gemakker, at de kunde betragte deres egen Mangel, og stræbe at forbedre

den

den, og saaledes ved at taale en hemmelig Ræv-selse, kunde undgaae en offentlig Skam. Dette sætter Grændser imellem en Satiricus, og en Pasqvil-Skriver; thi den første, ligesom Forældre, ræffer Forseelser for Menneskens Bedste paa en hemmelig Maade. Derimod den sidste forestiller Personerne selv offentlig, som et Exempel for andre, ligesom en Boddel.

Der er endnu adskillige smaa Omstændigheder at mærke; hvilke ere ligesom Gevandtet paa et Skilderie, hvilket, endskiønt Moden forandrer sig ofte, gior det dog ingen Skade i henseende til Portraiters Liighed. Saaledes troer jeg, og driister mig til at sige, at Madame **Skiendegiæst**, har været ligesaa længe til som vores Procurator, og endskiønt de mange Forandringer, som hun i saa lang Tiid kunde have været underkast, nemlig, at hun maaskee har været Kielder Pige, i en eller anden Giestgiævers-Gaard, saa gior jeg mig dog ingen Betænkning om at sige, at hun med Tiidernes Omverling, ligeledes kunde have været ophøyet, og siddet paa en Throne. Kort, hvor det allerhefftigste og herskende Gemyt regierer, hvor Gierrighed, uempfindtlighed imod et Menneskes Elendighed, tillige med en vis Grad af Hyklerie, have foreenet sig hos et Qvinde-Menneske kan man med Billighed kalde hende Mad: **Skiendegiæst**: og hvor

en god Villie, som er formørked med Uforstand og Vanvittighed, fremkinner i en Mand, saa er han ingen anden end, Mad. Skiendegiestes usle Egte-fælle.

Jeg vil ikke opholde Læseren længere, end at give ham en Erindring om det, som er tvert imod det forige: nemlig, saa som vi i de fleeste af vore Caracterer ikke sigte til visse Personer, men til alle, som er af et og det samme Slags, saa ville vi og i vore almindelige Beskrivelser, ikke heller forstaaes at vi meene alle og enhver; som for Exempel, i vor Beskrivelse om høye Folk, anfee vi aldeles ikke saadanne Personer, som medens de ere en Ære for deris høye Stand, søge og tillige ved deris Venlighed og Ydmyghed at giøre deris høye Personer saa behagelige, som mueligt for dem, som ere satte under dem.

Af dette Slags kunde jeg nævne en fornæme Person, som ikke mindre er ophøyed ved Naturens Gaver end ved Lykken, hvilken, medens han bærer det alleradeligste Ære-Tegn paa sin Person, bærer han og tillige det rette og tilforladeligste Mærke i sit Gemyt, ziired med Storhed, prydet med Forstand og Skiønsomhed. Jeg har seet denne Herre, at medens han har hiulpet et eller andet Menneske med Generøsitet, har han og tillige begegnet dem med største Artighed og Friehed, og har været tilsamme Person en Fader og Compagnion.

Jeg

Jeg kunde ligeledes nævne een af Under-Parlaments Huuset, som ved sine fortræflige Gaver er bleved ophøyet over Mængden i saa høy en Stand, at hans Konge kunde ikke reise ham høyere, og hvis Opførsel imod dem, som han har forpligtet, er meere behagelig, end den Tieneste, hvorved han har forpligtet dem. Ja han besidder saa stoer Artighed, at dersom han kunde tilside sætte en vis medfød Størhed i sin Omgiængelse, vilde mange af hans nedrigste Bekiændtere forglemme, hvem der var Eyermand til det Pallais, hvorudi de paa saa høflig en Maade blive imodtagne. Disse Afbildninger troer jeg maae være bekiændte: og jeg paastaar, at de ere riatia copierede efter Originalen, og ere aandske ikke flatterede. Men ved saadanne høye Folk, som jeg har beskrevet, meener jeg et Partie af elendige og gemeene Skakler, hvilke medens de ere en Skam for deres Forfædre, hvis Ære og Rigdom de have arvet, ere saa uforskammede at begegne dem med Foragt, som i det mindste ere af liige Stand med dem, som have været Aarsag til deres Lykke. Jeg troer, det er umueligt at forestille sig et Spectacul som fortiener meere vor Haanhed og Foragt, end saadanne Personer, som ikke alleneste er en Skamplet i deris fornæmme Forfædres Vaaben; men endog en Forargelse for det menneskelige Kiøn, i det deris Opførsel er hofmodig og trodsig imod saadanne Personer, som ere en Ære for Naturen, og Vanære for Lykken.

Disse faa Erindringer vilde den gode Læser behage at tage med sig, og derpaa begive sig til Resten af denne sande Historie.

Cap. 2.

Som indeholder en Nat-Scene. Hvor udi adskillige forunderlige Eventyrer bændedes Hr. Adams og hans Reise-Kammerater.

Det var allereede sildigt ud paa Aftenen, da vore Reisende Personer forlode Herberged, eller Kroen, (hvilket man vil kalde det, saa at de ikke havde reist mange Miile, forend Natten paakom dem, eller mødte dem, hvilket man behager. Den gunstige Læser maae forlade mig, at jeg ikke saa noye determinerer, hvilken Vey de toeae; thi saasom vi nu komme nærmere til **Boobyernes** (†) Herre Gaarder, og dette Navn er lidt tvetydigt saa at onde Folk kunde snart applicere det efter deris egne onde Tilboyeliaheder paa adskillige af vore værdige Lands-Bye Herremænd som ere dog gandske ustraffelig Personer, og for hvilke vi have lige saa stoer Respect, derfore agte vi ikke at være nogen behielpelig i saadanne malicieux Forehavende.

Nat-

(†) Booby betyder Dosmer.

Natten havde allereede overtrokket Himmelen med sit sorte Teppe, da Fanny vikede Joseph i Øret, og bad at hun maatte hviile sig lidet; thi hun var saa træt, at hun ikke kunde gaae viidere. Joseph overtalte Hr. Adams, som var saa munter som en Bie, at sætte sig need. De havde ikke længe siddet, forend Præsten begyndte at beklage sig for hans arme Ælchylus men trøstede sig dog selv igien, ved det han betænkte, at i Fald han havde den, saa var det dog for mørkt, til at see, at læse.

Himmelen var saa bedekket med mørke Skyer, at ikke en eeneste Stierne var til siune. Der var (efter Miltons Talemaade) siunlig Formørkelse. Denne Omstændighed var ikke desmindre dog meget ønskelig for Joseph; thi Fanny som frygtede sig ikke for at Præsten skulde see hende, gav hendes Passion lider meere Frihed end hun tilforn havde giort, og lagde hendes Hoved op til Josephs Bryst og kastede hendes Arm omkring hans Hals og tillod ham at lægge hans Kind tæt til hendes. Alt dette gav Joseph saa stoer en Fornøyelse, at han ikke havde omskiftet den Græsklump, han sad paa, for den beste Ederdus Dyne i det prægtigste Pallais.

Hr. Adams sad en liden Distance fra de unge forlovede, og vilde unødig forhindre dem, han gav sig derfore til at grunde, paa hvilket han havde

havde ikke anvendt lang Tid, forend han langt borte blev et Lys vaer, som syntes at nærme sig til ham. Han prayede eller raabte strax til det; men til hans store Skræk og Bedrovelse, blev det i et Øyeblik staaende, og saa forsvandt det igien. Han raabte strax til **Joseph** og spurgte ham, om han ikke havde seet Lyset. **Joseph** svarede Ja, han havde seet det. Og saae Ikke, hvorledes det forsvandt? (sagde han) endskiont jeg er ikke bange for Spogelse, saa er jeg dog ikke gandske overbeviist om, at der ingen er til.

Han begyndte at overlægge, hvorledes det kunde forholde sig med saadanne ulegemlige Aande; men blev strax forhindred ved adskillige Stemmer, som han tænkte, vare tæt ved hans Albue, da de dog vare en temmelig Vey fra ham. Ikke desmindre hørdte han dog meget tydeligt, at de overlagde om, at de vilde dræbe de første, som kom dem i Mode. Og kort derefter hørte han een af dem sige, at han havde dræbt 12 i sidst forbiegangne 14 Dage.

Hr. Adams faldt paa sine Knæe, og befalede sig selv Gud i Vold: og den stakkels Fanny, som ligeledes hørde disse forskrækkelige Ord, omfavnede **Joseph** saa tæt, at dersom han, som og havde sine Øren aaben, ikke havde været meest bange for hende, havdehan ikke anseet den største Fare, saa længe den truede ikkun ham alleene, at være

være for dyr en Priis for saadan behagelig Omfavnelse.

Joseph trak sin Penne Kniv ud af Lommen, og Herr Adams efter at han havde fuldendt sin Bøn, greb til sin Kolle, som var hans eeneste Gevehr, gik til Joseph, og sagde, at han skulde forlade Fanny, og lade hende blive bag ved dem. Men dette Raad var forgieves; thi hun klyngede sig tættere op til ham, og agtede aldeeles intet om Præstens Nærværelse, og med en sagte Stemme lod sig forstaae, at hun vilde døe i hans Arme. Joseph omfavnede hende igien paa det allerheftigste, og viskede, at han for vilde udvælge sig Døden i hendes Arme, end Livet uden for dem. Hr. Adams svingede sin store Prygl, og sagde, at han aldeeles foragtede Døden og raabte derhos høyt:

Est hic, est animus lucis contemptor & illum
Qui vita bene cred'at emi quotendis, honorem.

Hvorpaa Stemmerne lode sig for et Øyeblik ikke høre, men strax derefter begyndte een af dem høyt at raabe, hvem er der? hvortil Præsten var klog nok og svarede ikke; strax saae han et halv Dosin Lys, som reiste sig tillige op af Jorden

den, og nærmede sig hen til ham. Dette sluttede han strax maatte være Spøgelser tillige med Stemmerne og raabte høyt, I HErrens Navn hvad vil du have? Han havde ikke saa snart sagt disse Ord, førend han hørde dem med en stor Eed raabe: her kommer de, og strax derpaa følgede adskillige stærke Slag, ligesom en heel Deel sloeges tilsammen med store Stokke. Han vilde just have nærmed sig hen til Steden, men Joseph holdt ham tilbage ved Flippen af hans Kiortel, og bad at han vilde betiene sig af denne Leylighed, saasom det var mørkt at bringe Fanny bort af den Fare, som truede hende. Han fandt sig strax villig herudi, og Joseph tog Fany i sin Arm, og gik det hastigste de kunde, næsten 2 Miile, uden at see sig tilbage, eller at blive forfølget af nogen, og den arme Fany beklagede sig ikke eengang at hun var træt. Her bleve de adskillige Lysvaer som vare Lidet adspreedede fra hverandre, og funde, at de tillige vare paa høyden af en Bakke. Hr. Adams Fod gleed fra ham, og han forsvandt for deres Øyne, hvilket foraarsagede en stor Frygt hos Joseph og Fanny, og visseligen, dersom det havde været lyst nok til at see, saa havde de umuelig kunde holdet dem fra Latter at see Præsten rulle fra Høyden af Bakken ned til det nederste uden ringeste Skade. Han raabte strax saa høyt, som han kunde, og lod dem vide, at han var lykkeligen ankommen, hvor-

ved

ved han borttog den Frygt som de for hans skyld vare komne udi. Joseph og Fanny bleve endnu staaendes, og overlagde hvad de bedst kunde giøre. Til sidst ginge de et par Skridt frem, hvor Bakken var ikke saa steil; hvorpaa Joseph tog Fanny i sine Arme og gik gandske ferm ned af Bakken, uden at giøre det ringeste Feyl-Trin, og landede med hende neden for, hvor Præsten strax kom til dem.

Heraf kunne I smukke Jomfruer lære, at betragte eders egene Skrøbeligheder, tillige med de mange Leiligheder, i hvilke Mands Personernes Styrke kan være eder behielpelig, og overveyer dette vel, vogter eder, at I ikke forbinde eder med saadanne Messieurs, hvis Beene ere som Trumme-Stokke, og i Stæden for at tage eder i deres stolte Arme og bære eder som en Joseph Andrews, igiennem dette Livs farlige Veye, snarere vilde have eders Hielp og Styrke fornoden til at understøtte deres svage Lemmer.

Vore reisende Personer ginge efter, hvor de saae det nærmeste Lys, og, efter at de vare gangne igiennem en liden Eng, komme de omsider paa en Mark hvor dem siuntes, at de vare ikkun en liden Vey fra Lyset; men til deres Sorrig funde de sig selv midt for en Aae. Hr. Adams stod bum stille, og sagde,

at

at han kunde svomme, men han vidste ikke, hvorledes det var mueligt, at bringe Fanny over. Hvorpaa Joseph svarede, at dersom de ikkun fulgte Aae-Breden, var han vis paa, at de snart vilde komme til en Broe, allerhelst da de saae saa mange Lys, hvilked forsikrede ham om, at der maatte være en Bye nær ved. Hillemænd sagde Hr. Adams, det er sandt, det tænkte jeg ikke engang paa. Josephs Raad blev da efterfulgt, og de ginge over tvende Enge, og komme til en liden Frugt Hauge, som bragte dem til et Huus. Fanny bad, at Joseph vilde banke paa Døren, og tillige forsikkrede ham, at hun var saa træt, at hun neppe kunde staae paa sine Fødder. Hr. Adams, som var foran forrettede denne Ceremonie, og en Mand i en ærbar Klæde-Dragt aabnede strax Døren. Hr. Adams lod ham vide, at de havde et ungt Fruentimmer med dem som var bleven saa træt af hendes Reise, at hun kunde ikke meere gaae, de vilde være ham høyligen forbundene, om han vilde tillade hende at komme ind og hvile sig. Manden, som ved Lyset han havde i Haanden kunde see, at Fanny saae ud til et ærbart og skikkeligt Fruentimmer, og fornam tillige Hr. Adams høflige Forhold, svarede strax, at det unge Fruentimmer tillige med hendes Selskab skulde være velkommen i hans Huus, hvorpaa han førte dem ind i en meget nær Stue, hvor hans Huustrue sad ved Bordet: Hun stod strax op, satte

satte Stoele til dem, og bad dem sidde need, hvilket var ikke saa snart skeed, forend Manden i Huuset spurde, om de ikke vilde have noget at vederqvæge dem paa? Hr. Adams takkede ham og svarede, at han skulde være ham forbunden for en Drik Øll, hvilket Joseph og Fanny ligeledes udbade dem. Medens han var gaaet fort at hente en Kande Øll, sagde hans Hustrue til Fanny at hun saae ud til at være meget træt, og bad, at hun vilde drikke noget som var stærkere end Øll; men hun takkede og sagde, at hun vel var meget træt, men hun haabede snart at komme sig igien, naar hun havde hvilet sig lidet. Saa snart heele Selskabet havde sat sig, vendte Hr. Adams sig til Manden, efter at han havde forsynet sig adskillige gange med Øll, og med Permission tændt sig en Pibe Tobak an, og spurte ham, om der ikke vare onde Spogelser i deres Nabolav? Hvorpaa han fik ikke noget Svar. Han begyndte da at fortælle dem den Hændelse som havde beaegned dem ude paa Marken, men han havde ikke saa snart begyndt at fortælle, forend der blev banket meget hefrigt paa Doren. Heele Selskabet blev derover gandske bestyrtsed og Fanny, tillige med Konen i Huuset bleve gandske blege i Ansigtet; Manden gik frem, og medens han var borte, hvilket varede noget længe, bleve de alle tause og saae paa hverandre, og horte adskillige Stemmer tale temelig høydt. Hr. Adams var fuldkommen overbeviist om, at der vare Spogelser der omkring, og begyndte at betænkt sig, hvorledes

han bedst kunde mane dem; Joseph var af Præstens Meening: Fanny var meere bange for levendes Folk end for Spøgelser, og den gode Kone begynde te selv at fatte en slags Mistanke om hendes Gieste, og indbildte sig, at de, som vare uden fore, vare Skielmer i Selskab med dem, som vare inden fore. Endelig kom Manden leendes tilbage, og fortalte Hr. Adams, at han havde faaet at vide, hvilke Spøgelserne vare, og at disse Mordere, vare Faare-Tyve, og de 12 som de havde myrdt, vare ikke andet, end 12 Faar, og sagde, at Hyrderne havde faaet fat paa to af dem som de trækkede hen til Dommeren. Denne Efterretning bevoeg heele Selskabet deres Frygt; Men Hr. Adams sagde ved sig selv, at han, det uagted, dog troede, at der var Spøgelser til.

De sadde nu ved Ilden med stoer Fornøyelse, indtil Manden i Huuset, som betragtede sine Giester, fik et Stykke af Hr. Adams Præste-Kiortel at see, som var falden neden for hans Reise Kiortel, og saae ligeledes den elendige Liveries-Kiorrel, som Ioseph Andrews havde paa, hvilket skikkede sig ikke vel sammen med den Frihed, som de brugde med hinanden, begyndte at fatte en slags Mistanke, som var ikke meget til deres Fordeel: Han begyndte derfor nogle Gange at sige til Hr. Adams, at han formoedede, paa hans Dragt, at han var en geistlig Person, og at den goede Ven var hans Tiener. Min Herre, svarede Hr. Adams, jeg er en Præst til eders Tieneste; men den unge Person, hvilken I

med

med ſtorſte Billighed har kaldet Goed, er omſtunder ikke i nogens Tieneſt; han har tient hos Lady Booby, hvorfra han har faaet ſin Afſkeed uden ringeſte Aarſag. Joſeph ſagde, at han forundrede ſig ikke over, at den goede Herre var ſtodt over det han ſaae, at en Mand af Hr. Adams Stand viiſte ſig ſaa goed imod ſaa fattig en Karl, ſom han var. Min Søn, ſagde Hr. Adams, jeg maatte ſkamme mig ved at bære den Dragt, derſom jeg undſaae mig for at omgaaes med en fattig Mand ſom var ærlig. Jeg veed ikke, hvorledes de, ſom tænker anderledes, kunne kalde dem ſelv Tienere og Efterfolgere af ham, ſom giorde ingen Forſkiel, undtagen, at han foredroeg de Fattige for de Rige. Min Herre, ſagde han, og vendte ſig til Manden, diſſe tvende unge Perſoner høre til mit Sogn, og jeg anſeer dem og elſker dem ſom mine Børn: der er ellers noget ſom er ſælſomt nok i deres Hiſtorie; men jeg har nu ikke Tiid til at fortelle eder det. Manden i Huuſet, uagted Hr. Adams Enfoldighed, kiændte Verden for vel til at han ſkulle være for haſtig til at troe Folk paa udvortes Tegn: Han var derfor ikke viſt forſikkred paa, om Hr. Adams havde meere af Præſten i ſig, end hans Præſte Kiortel. Han ſpurte ham derfor ad, om Monſr. Pope havde nyeligen publiceret noget? Hr. Adams ſvarede, at han havde hort tale med ſtoer Berømmelſe om denne Poet; men han havde aldrig læſt; ey heller kiændte han

noget af hans Verk. Ha! ha! sagde Manden ved sig selv, har jeg fanget eder? Hvad, sagde han, har I ikke seet hans Homerus? HErr Adams svarede, at han aldrig havde læst nogen Oversettelser af saadanne Boger. Det er sandt, sagde Manden, der er en Kraft i det Græske Sprog, som ingen af vore Sprog har i sig. Forstaaer I da Græsk, min Herre? spurte Hr. Adams meget hastig. Lidet svarede Manden. Veed I ikke hvor jeg kan kiøbe mig en Æschylus; thi jeg haver nyeligen haft et Uhæld med min. Æschylus var lidet for høyt for denne gode Herre-Mand, endskiønt han kiendte ham meget vel ved Navn, han vendte derfor igien til Homerus, og spurdte Hr. Adams, hvilken Part ham siuntes, at være den fornemmeste i hans Iliad? Hr. Adams svarede, at han heller skulde sporge: hvilken der var den zirligste i Poesien? thi Homerus var lige fortræflig i dem allesammen. Og sandeligen det som Cicero siger om en fuldkommen Orator kan meget vel passe sig paa en stor Poet, nemlig, at han bor have alle Fuldkommenheder. Dette besad Homerus i den høyeste Grad: det er derfore ikke uden Aarsag, at en vis Philosophus i det 22. Cap. af sine Poetiske Skrifter, kalder ham icke andet end den Poet: Hand var Fader til de Dramatiske og Episke Vers, og saavel til Tragoedier, som til Comoedier; thi hans Mar-

gites,

gites, som til Uhæld er bortkommen, siger Aristoteles, havde den samme Analogie med Comoedier, som hans Iliad: med Tragoedier. Derfor have vi ham at takke for Aristophanes, saa vel som Euripides, Sophocles, og min Stakkels Æschylus. Men om I behager, saa ville vi holde os nu til hans Iliad: Hvilket er hans allerfortræfligste Værk, endskiønt hverken Aristoteles eller Horatius, som jeg erindrer sætter det oven for hans Odyssea. For det første, kand nogen Materie være meere simpel og derhos meere prægtig. Han er med største Billighed af de fornemste Critici bleven beromt, fordi han ikke igiennem gik heele Krigen, hvilket, endskiønt den havde, siger han, en fuldkommen Begyndelse og Ende, vilde der dog have været alde for vidtløftig paa eengang at begribe med Forstanden. Jeg har derfor ofte forundret mig over, hvorledes saa accurat en Skribent som Horatius, kunde i sine Breve til Lollius, kalde ham Trojani Belli Scriptorem. For det andet, i Henseende til Bedrifterne, hvilket Aristoteles kalder Pragmaton Systasis, er det vel mueligt for et Menniske at forestille sig saa fuldkommen en Overenstæmmelse, og tillige opfyldt med saa høye Tanker? Her maa jeg bemærke det, som jeg ikke erindrer at nogen endnu haver Observeret, nemlig: Bedrifternes Lighed med Materien; thi saasom Materien er Vrede, hvor vel skikker sig

icke Bedrifterne dertil som er Krig ? hvor af alle Tilfælde reyse sig , og hvormed enhver Mellem-Historie har en fuldkommen Sammenhæng. For det tredie hans Characterer, hvilket er det andet som Aristoteles mærker i sin Beskrivelse om Tragoediernes adskillige Parter, og hvilket han siger, regnes iblandt Bedrifterne. Jeg veed snart icke selv, hvilket man meest maa forundre sig over enten hans fortræflige og nøyagtige Indsigt i at distinguere, eller hans store Indbildings-Kraft med deres mangfoldige Forandringer; Thi i henseende til det første af disse toe, hvor nøyagtig er ikke Achillis roelige Emfindtlighed destingueret fra den hæftige og hovmodige Passion, som Agamemnon viiser? hvor storligen differerer ikke Ajacis brutale Tapperhed, fra Deomedis elskværdige Mandom ? og Nestors Viisdom (hvilken er erlanget ved en lang Overlæggelse og Erfarenhed) fra Ulyssis Rænker, hvilket er ikkun Virkningen af en listig og subtil Kunst ? Om vi derhos betragte Forandringerne, saa maa vi billig sige med Aristoteles i hans 24 Capitul, at ingen Part af denne hærlige Poesie fattes det ringeste. Og kunde jeg derhos sige, at der var neppe en eeneste Character i den gandske Menniskelige Natur , hvilken han jo paa et eller andet Stæd har talt om. Og som der ere ingen Passioner til, hvilke han jo var i Stand til at beskrive, saa

findes

findes der ingen hos hans Læser, som han jo kand opvække. Om han har nogle Fortræfligheder frem for de andre, skulde jeg indbilde mig, at det maatte være i det Pathetiske; thi jeg er forsikred om at jeg aldrig med tørre Øyne kunde læse de tvende smaa Mellem-Historier, hvor Andromache udi den eene begræder Hectors Fare, og i den anden hans Død. Forestillingerne ere saa særdeles bevægelige, at jeg er overbeviist om, at denne Poet besad det alleroprigtigste og bedste Hierte i Verden. Ey heller kand jeg efterlade at give tilkiende hvor høyligen Sophocles viger fra Originalens Ziirlighed, naar han ved Tecmessa vil efterfølge Andromachis tale i at raade fra. Ikke desmindre var Sophocles dog den største Tragoedie-skriver, som nogen Tiid har været til, ey heller kand nogen af hans Efterfølgere, det er at sige, hverken Euripides eller Seneca lignes ved ham i den Kunst. Hvad hans Indfald og Talemaader angaaer, om dem har jeg ikke nødig at sige det ringeste; Thi det første er besynderligen mærkværdigt formedelst dens allerydderste Fuldkommenhed i det som er nøt og sømmeligt, og i det sidste, har Aristoteles (som I uden Tvivl haver igiennem læst mange Gange) allereede været vidtløftig nok. Jeg vil ikkuns mælde een Ting meere, hvilket denne store Critic us i sine Tragœdiers Afdeelinger kalder Opsis, el-

ler Scenernes Orden, hvilket skikker sig lige saa vel til det Episke, som til det Dramatiske, alleene med den Forskiel, at det Første hører til en Poet, og det sidste til en Skilder, Men haver vel nogen Skilder forestillet en Scene som den i hans 13tende og 14tende Iliad? Hvor Læseren paa eengang seer Troja, med den heele Krigsmagt opstillet uden for; den Grækeske Armee, Leyer, og Flode, Jupiter siddendes paa Ida Bierg, med sit Hoved svobt i Skyerne, og med sin Torden i Haanden vender sine Øyene hen til Thracien; Neptunus stryggendes igiennem Soen, og Bølgerne adspredes paa begge Sider for at aabne ham Vejen, og derefter sidder paa Samos Bierg: Himlen aabner sig og man seer Guderne paa deres Throner. Dette kalder jeg fortrefligt! Dette er Poesie! Hr. Adams opregnede over 100 Grækeske Vers med saadan en Røst, Efsertryk og Geberder, at han næsten havde forskrækked Konen i Huuset; og Manden havde nu aldeeles ingen Mistanke om Præsten: men tænkte snarere at han havde faaet en Bisp i Huuset. Han roesede hans stoere Lærdom og beviiste sine fremmede Gieste største Høflighed; Og sagde at han havde stor Medlidenhed med det unge Fruentimmer, som siuntes at være meget bleg og udmatted ved hendes Reyse; thi, sand at sige havde han fattet større Tanker om hendes Stand end den fortiente. Han sagde, at det giorde ham ondt, at han ikke kunde forsorge dem alle sam-

sammen med Senge: men om de vilde være fornøyet at sidde ved Ilden, vilde han giøre Mandfolkene Selskab; og det unge Fruentimmer kunde, om hun behagede, tage halv Seng med hans Hustrue . . hvilket han vilde raade hende til; thi de maatte ellers gaae meere, end en Miil forend de kunde opnaae et Giæstgiver-Huus, og det var maaskee ikke heller af de beste. Hr. Adams som befandt sig vel ved sit Sæde, Øll, Tobak og Selskab, overtalte Fanny til at imodtage dette venlige Tilbud, hvilket Joseph og bad hun vilde giøre. Hun var ey heller vankelig til at overtale; saasom hun ikkun havde sovet liidet den sidste Nat, og gandske intet den forrige, saa at Eskov selv neppe var i Stand til at holde hendes Øyene længere aabne; Hun toeg derfor paa det hefligste imod dette Tilbud. Den gode Huus-Moder bragte alt hvad hun havde af ædendes Vahre paa Bordet, og med et godt Hierte tilbød enhver at betiene sig deraf, hvilket de og giorde, besynderlig Hr. Adams. Hvad de andre to angik, da viiste de med deris Exempler denne sande Physiske Anmærkning, nemlig at Eskov, saavel som andre gode Ting skærper ikke Appetiten.

Aftens-Maaltidet var icke saa snart til Ende, forend Fanny forlangte at gaae til Sengs, hvorhen den gode Huus-Moder giorde hende Selskab. Herremanden, Hr. Adams og Joseph (som

af Høflighed vilde have gaaet bort, dersom Herremanden ikke selv havde begiært, at hand skulle forblive) satte sig rundt omkring Ilden, hvor Hr. Adams stoppede sin Pibe, og Herre-Manden bragte en stor Flaske af det bedste Øl han havde i sit Huus.

Josephs ærbare Forhold, tillige med hands angeneme Person, og den Character, som Hr. Adams havde givet ham, samt det Venskab som han bar til ham, begyndte at virke paa Herremanden, og giorde ham nysgierrig for at vide Josephs sælsomme Historie, som Hr. Adams tilforn havde talt om. Denne Nysgierrighed havde Præsten icke saa snart fornummet, førend han med Josephs Tilladelse strax fornøyede Herremanden, og fortalte alt det han vidste, dog med saa megen Estime og Ømhed for My Lady Booby, som han muelig kunde; og sluttede med den lange oprigtige Kiærlighed, som var imellem Joseph og Fanny, forglemte ey heller hendes ringe Herkomst og Opdragelse. Disse sidste Omstændigheder beroge Herremanden den Mistanke, som han nyeligen havde fattet, nemlig, at Fanny var en fornemme Mands Dotter, hvilken Joseph havde forført, og at Præsten var med udi deris Complot. Hvorudover han var gandske

ske fornøyed med sine Giæster, drak paa deres Sundhed med største Glæde og takkede Herr Adams, som var bleven noget tør i Halsen; Thi han fortalte sine Historier med mange Omstændigheder.

Hr. Adams sagde til Herremanden, at det nu stod til ham, om han vilde fornøye ham igien; thi hans Extraordinaire Godhed, saavel som den store Lærdom, som han besad hvilken han icke havde forventet sig under saadan et Tag, havde foraarsaget en større Nysgierrighed hos ham, end han nogen Tiid tilforn havde fornummet. Derfore, min Herre! om det icke er Eder mishageligt, vil jeg bede, at I fortæller mig Eders Levnets Historie.

Herremanden svarede, at han icke kunde nægte ham en Ting, hvilken han havde saa stoer Ræt til at begiære. Derfore, efter adskillige Apologier, hvilke ere gemeenligen som en Fortale til en Historie, begyndte han saaledes:

Cap.

Cap. 17.

Hvorudt Herre-Manden fortæller sit Levnets Historie.

Min Herre! min Herkomst er af en Honet Familie, jeg er fød af Adelige Forældre og haver haft en god Opdragelse i en af de fornemmeste Skoler, hvor jeg tiltog meget stærkt i det Latinske Sprog, og fik temmelig god Indsigt i det Grækeske. Min Fader døde, da jeg var 16 Aar gammel, og forlod mig da som Eenevolds-herre over mig selv. Han efterlod mig en Deel Midler, hvilke han saaledes havde Testamenteret mig, at jeg ey skulle annamme dem forend jeg havde opnaaet mit 25de Aar; thi han sagde altid, at det var tilig nok, at et ungt Menniske paa den Tid blev sin egen Værge.

Men som denne hans Intention var ikke saa tydelig udtrykt i hans Testamente, og Procuratorne raadede mig at disputere mine Formyndere denne Post, saa maa jeg tilstaae, at jeg ikke beviiste den sommelige Lydighed imod min Faders Villie, som jeg burde at have giort, saa at jeg fuldte deris Raad, og fik strax den Arvedeel udi

Hæn-

Hænder, som mig var efterladt; Thi mine Formyndere vilde paa deres Side icke disputere mig Sagen saa hæftig. Min Herre! sagde Hr. Adams: maa jeg tage mig den Frihed at sporge om Eders Navn? han svarede, at hans Navn var Wilson, og foer videre fort.

Jeg blev icke længe efter min Faders Død udi Skolen; thi jeg var allerede en voxen Knos, og havde stor Begiærlighed til at see Verden, hvortil jeg tænkte min Forstand, Skionsomhed og Alder havde fuldkommen sat mig i Stand. Af denne alt for tiilige Udflugt i Verden, foruden nogens Hielp og Underviisning, maa jeg tilskrive mig all den Ulycke, som mig siden er vederfaret: Thi, iblandt saadanne siunlige Ulykker, som flyde af dette, er der een som gemeenligen ikke bliver mærked. Det første Indtryk, som et Menniske faar i sin Ungdom lader sig icke saa let igien udslette. Hvor farligt er det derfor ikke at tillægge sig en Character, forend man er i Stand at kiende dens Værdi, eller at overveye Følgen af saadanne Giærninger, hvorpaa vor tilkommende Reputation skal beroe?

Kort forend jeg opnaaede den 17de Aar forloed jeg Skoelen; og reiste til Londen, med ikke meere end 6. Pund Sterling i min Lomme.

Hvil-

Hvilket jeg tænkte var en meget stor Summa, og forundrede mig over hvor den kunde saa snart lade sig fortære.

Den Character, som min Ærgierrighed efterstræbte, var denne, at jeg vilde passere for en Galant Homme; hvortil jeg fornam, at der udfordredes en Skrædere, en Paruquemager og noale andre saa Handværks-Mænd, som udstaffere Menneskens Legemer. Uagtet den slette Tilstand: som min Guld-Bourse var i fik jeg dog lettere Credit hos dem, end jeg forventede, og inden kort Tiid var jeg paa den bedste Maade udrusted. Dette maa jeg tilstaae, gav mig vaa den Tiid en fornoyelig Forundring; men jeg har siden lært, at det er brugeligt iblandt saadanne Professioner som boe i den fornæmste Ende af Byen, at de betroe saa meget som de kunne reigner saa meget som de kunne, og lade Folk stevne saa snart som de kunde.

Herpaa fandt jeg det nødvendigt; at lære at danse, ride og at forstaae Musiquen: men saasom dette udfordrede ald formegen Tiid, lod jeg mig noye med hvad Dans, jeg havde Lærdt i min Ungdom; thi jeg kunde endelig danse en Menuet temmelig vel; hvad Fegtningen anbelangede, tænkte jeg, at mit goede Gemyts Beskaffenhed skulle altiid befrie mig fra farlige Slagsmaal. Ride-Kunsten tænkte jeg var ikkun en slet Viden-

stab:

skab; og for min Musique kunde jeg meget lær erlange Berømmelse; thi jeg havde ofte hørt mange af mine Kamerater dømme om Opera uden at de kunde synge eller spille paa nogen slags Instrument.

Bekiændtskab i Byen syntes mig at være en nødvendig Sag? dette tænkte jeg at erlange ved at frequentere offentlige Forsamlinger og Stæder. Hvorudover jeg og strax besøgte dem meget flittig; saa at jeg og derved lærte alle nyemodige Talemaader, beromte alle nyemodige Skuespil og kiændte alle nyemodig- Herres og Damers Ansigter og vidste deres Navne,

Der var ingen ting som jeg nu manglede undtagen at jeg ikke giorde Amour, eller havde en Intrigue, hvilket jeg og strax søgte efter, i det mindste at have Navn derfor; og visseligen var jeg derudi saa lykkelig, at jeg inden kort Tiid havde forraad paa et halv Dosin af de smukkeste Fruentimmer i Byen.

Herpaa gav Hr. Adams et dybt Suk og raabte GUD bevare os! Hvilke U-gudelige Tider ere ikke disse?

Ney? Ikke nær saa Ugudelige, som I indbilder eder, sagde Hr: Wilson; thi jeg kan forsikkre eder paa, at de vare allesammen Vestalske Jomfruer, saa vidt som jeg havde Bekiendskab med dem. Thi alt det, jeg søgte, var ikkun,

kun, for at have Berommelse af, at jeg giorde Amour til dem, hvilket var det eeneste jeg erlangede og maaskee jeg her udi flaterede mig selv; thi det kan meget vel være, at de Personer, for hvilke jeg viiste deres Billætter, vidste maaskee, ligesaa vel som jeg, at de vare opdigtede, og at jeg havde selv skrevet dem.

Hvad skrev I Breve til eder selv! raabte Hr. Adams med Forundring.

Ach! min Herre svarede Mr. Wilson, denne Vildfarelse er nu omstunder meget i Brug, og halvparten af vore nymodige Comœdier har denne Character i sig. Det er utroeligt, hvilken Umage jeg har giort mig, og de urimelige Midler, jeg har betient mig af, for at besmitte fornæmme Damers Navn og Rygte. Og naar een af mine Venner havde talt med storste Berommelse om een eller anden Dame, svarede jeg med storste Foragt, hun! hende skulle vi, min S•h•d, snart have den Ære at see i et gemeent Hore-Huus. Naar han sagde, at han tænkte, hun var et ærligt Fruentimmer, svarede jeg; Jo, du anseer dem for ærlige, indtil du seer dem at lobe omkring paa (†) Gaderne: men du og jeg, N•• eller •• K••, (og vendte mig til een eller anden iblandt Selskabet) vi veed bedre. Hvorpaa jeg har taget et styk-

ke

(†) Enhver, som har været udi London, veed hvorledes Gaderne svermer om Aftningen med Horer.

ke Papir udaf Lommen, som maaskee var min Skrædders Regning, og haver kysset det, derhos sigende: Gud veed hvor høyt jeg har elsket hende.

Lad os høre videre, om J behager, men jeg beder at J ikke vil bande meere, sagde HERR Adams.

Min Herre, jeg beder, at J forlader mig dette. Saadant et Liv og Levnet førte jeg i 3 samfulde Aar. Hvad for et Liv og Levnet svarede Hr. Adams, jeg erindrer ikke at J endnu har talt noget derom. Det er sandt, og eders Anmærkning er ret sagde Wilson smillende, jeg skulde heller have sagt, medens jeg ikke levede. Jeg erindrer, at jeg en kort Tiid derefter skrev en Journal om alt det jeg hafde taget mig for i en Dag, hvilken jeg troer kunde tiene for ald den øvrige Tiid. Jeg vil dog see om jeg ikke kan opreigne det for eder.

Om Morgenen stoed jeg op, toeg min store Stok, spasserede ud, mine Haar i Papillotter, og sluntrede omkring til Klokken 10. Gik paa en Auction; viftede til My Lady at hun ikke havde toet sit Ansigt, loe hiertelig ad det som Captain N. sagde, hvilket jeg ikke erindrer, thi jeg hørte det ikke ret; talte med My Lord, giorde en Compliment for Hertzogen; og vilde have buet paa en Snus Tobaks Daase; men turde ikke, af Frygt at jeg skulde bekomme den.

Fra Klokken 2 til 4 klædte jeg mig paa (et Sukk fra Hr. Adams)

Fra 4 til 6 spiiste. Ditto
6 - - 8 paa Coffe Huuset
8 - - 9 paa Comoedien i Drury Lane
9 - - 10 Ditto Lincolns Inn Fields
10 - - 12 I Apartement
et stort Sukk.

Og paa alle disse Stæder skeede ikke det ringeste, som er værdt at bemærke. Hvorpaa Hr. **Adams** sagde med en slags Heftighed: Min Herre, det er værre end et Beest, og neppe bedre end det dummeste; jeg forundrer mig over hvorledes en Mand af eders Skionsomhed kunde bevæges til saaledes at tilbringe sin Tiid. Det, som bevæger os til større Daarligheder end I indbilder eder, min Herre svarede han, nemlig Forfængelighed. Thi hvor afskyeligt et Creatur jeg end var (og jeg kan forsikkre eder paa, at I ikke selv kan have større Afskye for saadan et unyttigt og elendigt Menneske end jeg nu har, saa havde jeg dog store Tanker om mig selv, og vilde med Foragt have anseet saadan en Person som I er (I forlader mig) uagted ald eders Lærdom og Videnskaber, som jeg har merket at I besidder. Hr. **Adams** bukkede sig, og bad at han vilde vedligeholde Historien. Efter at jeg havde tilbragt to Aar paa denne Maade, tildrog

drog sig en Passage, som twang mig til at forandre Scenerne. Da jeg en Dag var paa St. James Coffe-Huus, og talte meget ilde om en fornæme adels Jomfrue, svarede en Officier ved Liv-Svarden, som var nærværende, at det var Logn. Jeg svarede at jeg maaske kunde tage Feil; og min Agt var ikke at sige andet, end det som var sandt. Hvortil han gav ikke noget Svar, men ansaae mig med en foragtelig Latter. Hvorudover jeg fandt en stoer Koldsindighed iblant alle mine Bekiændtere; ingen af dem vilde tale til mig, og naar jeg hilsede dem, var det neppe at de vilde takke. I det Selskab, som jeg dagligen pleiede at spiise, blev jeg ikke meere antagen, og jeg befandt mig selv i ligesaa stoer Ensomhed til (†) St. James, som jeg kunde have været i en Ud-Ork. En gammel ærlig Person, som bar en stoer Hat og en lang Kaarde, fortalte mig tilsidst, at han havde stoer Medlidenhed med min Ungdom, og derfor vilde raade mig at jeg skulde viise Verden at jeg var ikke saadan en Cujon som de tænkte. Jeg forstod i Forstningen ikke hans Meening: men han forklarede den strax, og sagde endelig, at dersom jeg vilde sende et Brev til Officieren ved Liv-Gvarden, og udfordre ham, vilde han af puur Kiærlighed, som han havde for mig, selv bringe det til ham. Et meget ærligt Menneske! raabte Hr. Adams. Jeg bad, at han vilde give mig Tiid til den næste Dag, for at overlegge det, jeg

(†) Det Quarteer som Slottet ligger.

begav mig strax til mit Logement, og overveiede Følgen deraf, paa begge Siider saa noye, som jeg mueligst kunde. Paa den eene Side saae jeg Faren enten at tabe mit Liv, eller og at have en anden Mands Blod paa min Samvittighed, mod hvilken jeg bar ikke den ringeste Vrede. Hvoraf jeg snart sluttede, at det Goede, som paa den anden Side fulgte deraf, var ikke den Pine og Hazard værdt. Jeg besluttede derfor, at qvitere mit Logemente for at begive mig i (†) Templen, hvor jeg strax leiede mig et par Værelser. Her fik jeg snart andet Selskab, som vidste slet intet af det, som med mig havde tildraget sig. Disse Personer havde aldeeles ikke min Approbation; thi disse Messieurs ere ikkun Skyggen af de forrige, og efterabe de andres Affectationer. Deres Daarligheder ere endnu latterligere end de andres. Her fandt jeg Karle som Drukke i Selskab med My Lords, som de ikke kiændte, og giorde Amour til Damer, som de aldrig havde seet. Min største Veierrighed gik nu ikke videre end at lade mig see i Covent Garden, hvor jeg giorde Parade i Logerne paa Comoedie-Huusene, besøgte Skoger, hasselerede med Citron-Toser, og dadlede Acteurerne. Men denne Rinne-Bane blev mig af min Barberer snart forbuden, i det han overbeviiste mig om, hvor nodvendigt det var at holde mig Hiemme i en Maaned. Efter at denne Tiid var forloben, hvorudi jeg intet havde at for-

som-

(†) Hvor Advocaterne logerer.

somme og følgelig kunde anvende min Tid til at overveye min Tilstand, besluttede jeg at qvitere al Omgængelse med dette liderlige Selskab, og at undvige alle saadanne Leiligheder, hvorved jeg igien kunde komme under Barberens Hænder. Jeg tænker, sagde Hr. Adams det Raad, at holde eder hiemme i en Maaned, tillige med at betragte eders Tilstand, var meget nyttigt, men jeg skulde snarere have forventet det af en Geistlig, end af en Barberer. Mr. Wilson smilede ad Præstens Enfoldighed, og uden at forklare sin Meening forfulgde Historien: Jeg var ikke saa snart kommen til min forrige Sundhed igien, forend min Passion for Fruentimmer (hvilken jeg frygtede at fornøye paa forrige Maade) begyndte igien at giøre mig uroelig; jeg besluttede derfore at holde mig en Maitresse. Det varede ey heller Længe, forend jeg udvaldte mig et ungt Fruentimmer, som tilforn havde været underholden af tvende unge Herrer. Dette Fruentimmer blev mig anviist af en megen berømt Rufferske. Jeg toeg hende hiem med mig i mit Logement, og lovede at forsørge hende, saa længe vi paa denne Maade skulde leve tilsammen. Hvilket maaskee kunde have bleved slet nok holden: men herudi vilde hun ikke foraarsage mig nogen Uroelighed; thi forend et fierding Aar var forløben, fandt jeg hende paa mit Kammer i en ald for frie Omgængelse, med en ung Person i en Officiers Dragt som var ikkun en Kiøb-Mands-Dreng i London. Hun i Stæden for at undskylde hendes Ubestandighed, bandede og larmede sloeg

Knep med hendes Fingre for min Næse, og soer, at hun ikke vilde være bunden til den bedste Mand i heele Engeland. Hvorpaa vi da skiltes ad, og den samme Rufferske forsorgede hende med en anden Monsieur. Jeg bekymrede mig ikke nær saa meget over det, at vi vare blevne skildte ad, som over det, at vi vare komne tilsammen, thi jeg fandt mig efter tvende Dage nodet til at besoge min Barberer igien. Jeg var nu tvungen til at giore Poenitence i adskillige Uger, hvorefter jeg fik Bekiendskab med en megen artig og skion lille Tos, som var en Herremands Datter, hendes Fader, som havde været 40 Aar i Tieneften og havde under Hertzogen af Marlborough, bivaanet alle Campagnier med i Brabant, dode omsider som en Lieutenant paa halv Gage eller Naadsens-Brod, og efterloed sig en Enke med denne eeneste Datter i megen slet Tilstand: De havde en liden Pension af Gouvernementet, hvortil Datteren fortiente og noget med at sye, thi hun forstoed hendes Syenaal meget vel. Denne unge Pige, var, da jeg forst fik Bekiendskab med hende, begieret til Egte af en ung Person som var i meget goed Tilstand. Han var en Klæde-Kræmer, og havde Formue nok at oprette sig en Boe. Hendes Moder var stoerligen fornoyed med dette Giftermaal, som hun og virkeligen havde Aarsag til. Men, det uagted fik jeg det dog snart igien kuldkasted. Jeg foreslilte ham hende, i saa needrig og foragtelig en Stand og betiente mig ved alle Leiligheder at flattere hende

de

de med Løfter og Forærinʒer. For ikke at opholde mig længere med denne Materie end nødvendigt er, saa overvandt jeg tilsidst denne unge Pige, og førte hende bort fra hendes Moder; med et Ord jeg giorde hende til en Hore. (Ved disse Ord sprang Hr. Adams op, tog 3 store Skrit over Gulvet, og satte sig igien paa sin Stoel.) I er ikke nær saa rort ved denne Part af Historien, som jeg selv er: Og jeg forsikkrer eder paa, at jeg aldrig i mine Tanker kand giore tilstrækkelig Boed og Poenitence derfor: men om I allerreede har saa stoer Afskye for dette, hvor meget større vil eders Foragt ikke blive naar I faar at høre den ulykkalige Følge, som denne Barbarike og gruelige Gierning foraarsagede? Derfor om I behager, saa vil jeg her indeholde. Ganske aldeeles ikke, raabte Hr. Adams, jeg beder at I vil fortælle videre, og Himmelen forleene, at I maa af Hiertet angre og fortryde disse og mange andre Ting som I allereede har fortalt. Jeg var nu sagde Mr. Wilson, saa lykkelig som en Person kunde være der besad saa ungt og artigt et Creatur, som havde en god Opdragelse, og desforuden besad mange smukke Egenskaber. Vi levede nogle Maaneder tilsammen i stor Fornøyelse. uden Selskab og Omgiængelse med nogen, undtagen det, som vi fandt hos hverandre. Men dette kunde ikke heller vare evigt, og endskiønt jeg bar stor Kiærlighed for hende, begyndte jeg dog meere og meere at finde, at foranderlige Selskaber

vare nodvendige, og saa følgelig forlod jeg hende tilsidst heele Dage alleene for sig selv. Hun efterlod ikke ved saadanne Leyligheder, at give hendes Uroelighed tilkiende, og beklagede sig, hvor tungsindig hun levede. For at forhindre dette, umagede jeg mig ved at skaffe hende Bekiændskab med adskillige andre Maitresser, som diverterede hende med Korten-Spil, og med at gaae paa Comœdier, og anden Tidsfordriv. Hun havde ikke længe haft Omgiængelse med disse Froikener, forend jeg fornam en mærkelig Forandring i hendes Opførsel; All hendes Erbarhed og Ukyldighed forsvandt Tid efter anden, indtil sidst, at hendes Gemyt blev gandske fordærved. Hun løb i Selskab med Hore-Jægere, betiente sig af alle slags Friheder, og var aldrig rolig, undtagen naar hun var ude, eller havde et Parti af hendes Selskab hiemme paa mit Kammer. Hun var som en Rover efter Penge, overdaadig i høyeste Grad, letfærdig i hendes Omgang, og naar jeg lastede nogle af hendes Begiæringer, fulgte der strax Vanden, Hylen og Besvimelser derpaa. Saasom den første Fornoyelse og Kiærlighed var aldt for længe siden over, saa drog denne hendes Opførsel gandske min Affection fra hende: Jeg begyndte med Fornoyelse at betragte, at hun ikke var min Hustrue, og tillige overlagde, hvorledes jeg bedst kunde blive skildt af med hende, hvor af jeg allereede havde givet hende noget at forstaae; Men hun vilde ikke giøre mig den Umag at jeg skulde jage hende paa Døren: hvorpaa hun selv gik bort,

efter

efter at hun først havde brækket mit Chatol, og taget bort med sig, alt det hun kunde finde, som beløb sig ungefähr til 200 Pund Stærling. Jeg søgte paa alle Maader at revanchere mig med Rætten: Men saasom hun var saa lykkelig at undgaae mig, medens jeg var i denne Hidsighed, forgik omsider min Vrede, i sær naar jeg betragtede, at jeg selv havde været den første Overtrædere, og giort imod hende saa stor en Ubillighed, ved det at jeg havde berøvet hende sin Uskyldighed, hvilken jeg aldrig var i Stand til at erstatte igien. Allermeest da jeg tillige med fik at høre, at den stakkels gamle Kone hendes Moder, havde taget sin Død derover, at hendes Datter var bortløben. Jeg som kunde ikke andet end tænke at have været hendes Mordere. (hvilket Jmeget vel havde Aarsag til, raabte Hr. Adams med et Suk) var fornøyed over at GUd havde brugt dette Middel til at straffe mig med, jeg besluttede at tie stille med det, som jeg havde tabt. Jeg kunde have ønsket, at jeg aldrig havde hørt meere til denne arme Løs, som tilsidst forfaldt i saa stor Liderlighed, at hun blev en overgiven Skiøge; Og efter at hun i nogle Aar havde været en gemeen Canallie, døde hun tilsidst meget ynkelig i Fugt-Huuset. Her gav Hr. Wilson et dybt Suk fra sig, og Hr. Adams ved et Echo giorde det temmelig høyt efter; De begge bleve tause og saae paa hverandre nogle Minuter. Tilsidst begyndte den første sin Tale igien. Jeg havde altid været oprigtig imod denne Pige,

saa længe hun var hos mig; Men hun var ikke saa snart bortloben, forend jeg fandt større Kiende-Tean paa hendes Utroeskab imod mig, end alle mine Penges Tab. Kort at sige, jeg var igien nodet til at giore den tredie Visite til min Barbeer, af hvis Hænder jeg slap ikke denne gang saa hastig.

Jeg begyndte nu at forsværge aldrig at have noget meere med dette Kion at bestille, og besværede mig stærk over, at Fornoyelsen i ingen Maade belonnede Piinen, som den foraarsagede. Jeg hæglede disse smukke Creaturer igiennem, hvor jeg kom, paa saa grov en Maade, som Juvenales selv tilforn pleyede at giore. Jeg ansaae alle Skioger i Byen med en ubegribelig Foragt, deres Legemer kom mig fore, som et udvortes anstrogen Pallais, hvor udi boer intet andet end Doden og Fordærvelsen; Og ligesaa lidet kunde deres Skionhed friste mig til Begiærlighed, som Forgyldningen kunde give mig Lyst til at indtage en forgiftig Pille, eller Guld til en Liig-Kiste. Men endskiont jeg nu ikke længere var en Slave af Elskov, ikke desmindre fandt jeg dog Aarsag til at bekiende, at jeg endnu havde Kiærligheds Tilbøjligheder. Min Afskye for Fruentimmer formindskte sig dagligen, og jeg er ikke gandske forsikred paa, om jeg ikke med Tiiden igien havde faldet i disse forrige Snarer, og bleven igiengiven til Priis

for

for een eller anden gemeen Skioge; men en Passion, som jeg bar til den deylige Saphire, hialp at jeg slap: hun havde allereede baned Veyen til mit Hierte. Saphire var Hustrue til en Gallant og fornemme Herre, og en Persom som jeg maa tilstaae, syntes alle Tider at være hendes Kiærlighed værd, hvilket (som Rygter gik) han dog ikke havde. Hun var en fuldkommen Coquette? Maae jeg bede min Herre, (sagde Hr. Adams, hvad er en Coquette? Jeg har ofte fundet dette Ord hos Franske Autores, men jeg kand aldrig giøre mig et ræt Begreb der om. Jeg troer at det er det samme som Une Sotte, eller Nar. Min Herre! svarede Msr. Wilson, maaskee I tager ikke heller feyl: Men saasom den er en besynderlig Sort af Narrerie, saa vil jeg forsøge at beskrive Eder den.

Dersom alle Creaturer skulde rangeres efter Skabelsens Orden, og det i henseende til den Nytte og Tieneste de giør, saa veed jeg snart ikke et eeneste Creatur, som jo vilde blive en Coquette foredraged, og visseligen have disse Creaturer lidet meere end en naturlig Drift at bryste sig af: Thi endskiønt vi undertiden kunde indbilde os, at Forfængeligheden var en Passion der animerede dem. Ikke desmindre flyde dog de fleeste af deris Giærninger endnu af meere nedrige Motiver, som

for

for Exempel: deris Miner og ablurde Gebærder ere u-endelig naragtigere, end man nogen Tiid kan mærke i de allerlatterligste Dyr eller Fugle, hvilket kunde bevæge Tilskuerne til at troe, at dette eiendige Creatur sumagede sig alleene for at erhverve sig vores Foragt; thi i Sandhed, hendes Egenskab er ikke andet end Affectation som dependerer alleene af hendes egen Vegelsindighed: Thi saasom Skionhed, Viisdom, Forstand, Vittighed, Godhed og Artighed, bliver undertiden af dette Creatur efterabede, saa forandrer, hun det igien (naar Grillerne tage hende) til Heslighed, Daarlighed, U-forstand, Vanvittighed, U-artighed, Grovhed. Hendes Levnet er en stædsevarende Logn; og den eeneste Regel, hvorefter man kand giøre sig nogen slags Begreb om hende, er at hun aldrig er den, som hun synes at være. Om det var mueligt for en Coquette at hun kunde elske nogen, hvilket hun ikke kand (Thi saa snart hun opnaaer denne Passion, falder Coquetten strax til Grunde) saa vilde hun altid ansee den, hun elskede, med Koldsindighed eller Foragt, I kand derfor være forsikred om, at, naar de søge at overtale Eder til at troe, en Ting staaer dem an, saa bevilse de sig i det mindste indifferente derudi. Og Sandhed at sige, saa var dette min yndige Sayhires Tilstand, som ikke saa snart saae mig, forend hun gav mig, hvad man gemeenlig

lig kalder Encouragement, hun kastede hendes Øyne tidt paa mig, og saa snart hun fornam, at mine vare paa Veyen for at møde hendes, vilde hun med største Gesvindighed afvende hendes, og tillige tilkiende give en Skræk, eller Bestyrtning. Denne List lykkedes hende fortreflig, og som jeg meere og meere blev anseet af hende iblandt hendes andre Courtisaner, saa nærmede hun sig og meere til mig end til de andre. Hun affecterede en sagte Talemaade, hun hviskede, lespede, sukkede, forskrækkede sig, loe, og mange andre Passions-Bevisninger, som Dagligen forforer hundrede. Naar jeg spilte Kort med hende vilde hun ofte see ret alvorlig paa mig, og fordeele Kortene Expres, og ved en forstelt Latter raabe, ha! hvad Pokker gior jeg, jeg veed ikke selv, hvad jeg tænker paa. Ikke at holde eder længe oppe med saadant Tøy, efter at jeg havde igienem gaaet en tilstrækkelig Deel af disse Galanterier, som jeg ansaae dem for, og var fuldkommen overbeviiste om, at jeg havde opvakt en Kiærlighrds Passion i min Maitresse; søgte jeg ved alle Leiligheder at komme til en slags Oplysning med hende. Hun stræbte efter at undgaae det saa meget som mueligt; Endelig langt om længe med stor Omsorg og Fliid, fik jeg Leilighed. Jeg vil ikke just beskrive alt det som skeede ved den Samtale; dette skal alleene være nok efter at det var umueligt at hun kunde undgaae, men maatte see hvorhen jeg sigtede,

begyndte hun først at affectere en stoer og heftig Forundring som forvandlede sig til en heftig Vrede; hun forundre sig over, hvad jeg havde fornummet i hendes Opførsel, som kunde give mig Anledning til at bekiemme hende paa saadan grov Maade: Hvorpaa hun fleed sig fra mig i hast sigende, at jeg havde ingen bedre Vey for at undgaae hendes store Emfindlighеds virkning, end aldrig at see, eller i det mindste aldrig at tale meere med hende. Jeg var dog ikke saa gandske fornøyet med dette Svar; og derfor holdt endnu ved, men alt forgiæves, og blev tilsidst overbeviist, at hendes Mand havde alleene hendes Person i Possession, og at hverken han eller nogen anden havde giort noget Indtryk i hendes Hierte. Jeg blev Endelig forhindret fra at følge dette Veyer-Lys, ved den Kiærlighed, som en rig Kiøbmands Kone tilbød mig, hvilken, endskiønt hun hverken var meget Ung eller skion, var hun dog alt for behagelig til at blive forkastet af saadant et forliebt Temperament, som mit var.

Jeg overbeviiste hende snart om at hun ikke havde forgiæves giort sig Umage, ey heller unyttig andvendt hendes Tiid paa et kolt og ufrugtbart Land; men tvert imod, snarere forskaffet sig en ivrig og til vellyst hengiven Elsker. Ikke heller havde jeg nogen Aarsag til at beklage mig; thi hun begegnede den Kiærligheds-Lue, som hun selv i mig havde optændt, med ligesaa hidsig Begiærlighed. Jeg havde nu ikke længere en

Co-

Coquette at omgaaes med, men med een som var klogere end ad prostituere saa ædel en Passion som Kiærligheds Tilbøyelighed er, for en daarlig Forfængelighed. Vi forstoede strax hverandre; og som den Glæde, vi begge søgte, bestoed i at fornøye hverandres Begiærlighed, funde vi og snart Leilighed til at erlange den. I førstningen ansaae jeg mig selv ret lyksalig i at have saa angenehm en Maitresse, hvis Begiærlighed var saa heftig, at den meget lettelig kunde have giort en svagere Appetit væmende; men det havde en gandske different Virkning paa min; thi hun reiste mine Passioner høyere en Ungdom og Skiønhed nogen Tid havde været i Stand til at giøre: Men denne Lyksalighed varede ikke heller længere, førend den blev forhindred; Thi den Frygt som hendes Mands Ialoulie foraarsagede os, giorde os megen Uroelighed. Den arme Mand! jeg ynker ham, raabte Hr. **Adams**. Han er værd at ynke, sagde Hr. **Wilson**; thi han elskte sin Hustrue meget inderlig; og jeg kand forsikkre eder paa, at det er mig en stoer Fornøyelse, at jeg ikke var den Første, som forførte hende, og bortdrog hendes Affection fra hendes Mand. Denne Frygt var alt for vel grundet. Og han fik os tilsidst opspurt og bragte Folk med sig, som vare Vidner til vores Forlibelser, hvorudover han loed mig stevne for Retten, og erlangte Dom at jeg skulde betale ham 3000 Pund Sterling for sin

Skade

Skade. Dette bragte mig i stoer Beſværlighed, og satte min Casse i en megen slet Tilstand, og det som var endnu værre, han blev skilt fra sin Hustrue, og jeg fik hende med paa Halsen. Jeg levde meget misfornøyet med hende; desforuden at min Kiærligheds-Lue var allerede temmelig slukked, saa var hendes overmaadige Jalousie saa stærk, at hun giorde mig gandske fortrydelig. Tilsidst skaffede Døden mig af med denne Last, til hvilken (naar jeg overlagde, at jeg selv havde været Aarsag til hendes Ulykksalighed,) jeg dog aldrig kunde have fundet et bedre Middel at blive af med.

Jeg sagde nu Adieu til Elskov, og besluttede at udvælge mig saadanne Fornøjelser som vare mindre farlige og kostbare. Hvorpaa jeg kom i Bekiendskab med et Partie lystige Compagnions, som sovede heele Dagen og drukke heele Natten. Saadanne Karle om hvilke man med meere Billighed kunde sige, at de spildte Tiden i Stæden for at de levede. Deris bedste Conversation var ikke andet end Allarm, Stungen, Raaben, Skænden, Drikken, Sp - en, Rogen, dette var deres fornemmeste Tidsfordriv. Men hvor slæt denne og var, saa var den dog taaleliger, end vore alvorlige Forsamlinger, hvilke bestode af lange og kiedsommelige Fortælninger om gemeene og bekiendte Sager - eller hidsige Tvistigheder om ringe Ting, hvilke gemeenligen endte sig med Ved-

demaal.

demaal Denne Leve Maade fik strax Ende, saa snart jeg alvorligen begyndte at overveje den. Herpaa blev jeg Indlemmed i et Selskab af unge Karle, som besadde stoere Gaver og Skionsomhed. Flasken blev her ikkun alleene brugt til at befordre vore Samtaler som ginge ud paa de allerdybeste Puncter i Philosophien. Disse unge Personer havde sat sig fore at søge efter Sandheden, de satte derfor alle Præjudicier tilside, som de, ved deris Opdragelse havde erlanget for at folge Fornuften som en ubedragelig Veyviser. Denne store Veyviser, efter at den havde viist dem hvor falsk og urimelig denne gammel-dags og enfoldige Meening var, nemlig: (at der var en GUD til i Verden) hialp dem omsider til at opfinde en vis Ting udi hans Stæd, hvilken de kaldte en Billigheds-Regl eller Rettesnor, efter hvilken om de holdte sig fuldkommen, kunde de komme til de allerreeneste Moraler. Min Reflexion giorde mig ligesaa fornoyet med dette Selskab, som den tilforn havde foraarsaget Haanhed og Foragt hos mig til det forige. Jeg begyndte nu at anse mig selv som en Person af hoyere Grad, end jeg nogen Tiid tilforn havde giort, og fandt derfor desmeere Behag udi denne Billigheds-Regl, saasom den ikke stridede imod min egen Natur. Jeg ansaae alle saadanne Personer med Foragt, som lode sig drage ved noget andet Middel til at erlange Dyden, end ved dens egen indvortes Skionhed og Fortræflighed, og havde tilliige saa hoye

Tanker om mine nærværende Selskabs-Brødre, i Henseende til deris gode Forhold, at jeg vilde have betroet dem alt hvad jeg baade eyede og havde. Imedens jeg var i denne fornøyelige Drøm, skeede der 2 eller 3 Hændelser efter hinanden som i Begyndelsen foraarsagede en stor Forundring hos mig; Thi een af vore største Philosophi eller Billigheds Regl-Mænd, ablenterede sig fra os, og tog et Fruentimmer med sig, som var Hustrue til een af hans bedste Venner. En anden af samme Selskab giorde sig usiunlig, og lod sin Ven i Stikken, som havde sagt god for ham, og den 3die havde laant en Summa Penge af mig, for hvilken jeg ikke havde ringeste Forsikring, og da jeg spurdte ham om Betalning, nægtede han det altsammen. Disse adskillige Practiquer som vare saa stridige imod denne vores hærlige og gyldene Billigheds-Regl, giorde at jeg begynte at faa en slags Mistanke om dens Infallibilitet; men saa snart jeg begyndte at tilkiende give mine Tanker foreen af Selskabet, sagde han, at der var ingen Ting som var absolut ond eller god i sig selv, og at vore Giærninger kaldes ikkun onde eller gode, ligesom Omstændighederne ere, hvorudi den befinder sig, som gior dem. At det meget vel var mueligt, at han som løb bort med sin Næstes Hustrue, kunde have mange gode Egenskaber, men var nu just bleven indtagen af en alt for hæftig og uregierlig Passion, og kunde i adskillige andre Ting derfore nok være en værdig Lem udi et Sel-

skab

skab: Og om et Fruentimmer foraarsagede en Uroelighed hos ham saa havde han en naturlig Ræt til at forskaffe sig selv Lindring. Med mange andre Ting, som jeg da begyndte at bære saa stoer Afskye for, at jeg endnu samme Aften tog Afsked fra dette Selskab, og kom aldrig meere igien iblandt dem. Dette bragte mig i en kiedsommelig Eensomhed, som jeg ikke meget var for, hvorpaa jeg begyndte at frequentere Comœdie-Huusene, hvilket altid haver været min største Tiidsfordriv. Jeg lod mig derfor næsten hver Aften indfinde bag Scenerne, hvor jeg traf adskillige Poeter, med hvilke jeg gik paa Vinn-Huusene, tillige med nogle Acteurer som giorde os Selskab. Her fornøjede vi os med at høre Poeterne oplæse deris Vers, og Acteurerne med at repetere deris Rulleer. Ved saadanne Leyligheder mærkte jeg vel, at den Person, som betalte for det, som heele Selskabet havde fortæret, var gemeenligen meest fornøyet iblandt dem alle, hvilken, endskiønt de viiste sig meget høflig imod, naar han var tilstæde, feylede det dog ikke, at de jo ved alle Leyligheder søgte at giøre ham latterlig, naar han ikke var tilstæde. Herover haver jeg giort mange Anmærkninger, hvilke jeg frygter ere alt for ringe, og ikke værdt at fortælle. Aldeeles ikke, svarede Hr. Adams, jeg beder at I fortæller Eders Anmærkninger, om I behager.

For det første, sagde han, er denne almin

delige Observation urigtig, nemlig at kloge og vittige Mænd ere meere hengivne til forfængelig Hovmod end andre; Thi Menniskene ere ligesaa hovmodige af deris Rigdom, Styrke, Skionhed og Ære, &c. Og disse viise sig af dem selv for Tilskuernes Øyne hvad de ere; Men en vittig Mand er forpligtet til at forelægge os tydelige Prover, om han ellers skal viise os sin Fuldkommenhed, og paa hans alt for store Færdighed i at giøre dette, er denne gemeene og almindelige Anmærkning som jeg just for haver nævnt, grunded. Men offre saadanne Personer ikke ligesaa meget til forfængelig Hovmod, som anvende store Summer paa at meublere deris Huuse, eller med at zire deris egne Legemer? Forspilde ikke saadanne Folk megen Tid, som giøre sig stor Umag for at pynde og accommodere sig selv? Eller de, som for at erlange en Titul eller Ære-Tegn giør det allerforagteligste Skiælm-stykke, jeg siger, offrer saadanne Personer ikke lige saa meget til Forfængelighed som en stakkels vittig Person, der er begiærlig at læse sine Poesier, eller Comœdier for Eder? Min anden Anmærkning er denne, at Forfængelighed er den allerslætteste Passion, og kand snarere besudle et Menniskes Hierte end noget andet; Thi saasom Egen-Nytte, er meere almindelig end vi gierne ville tilstaae, saa er det og naturligt, at hade og misunde dem, som forhindre os fra det Gode, vi ønske os. Men der er ikkun faa, som forhindre os i vores Vellyst og Ergierrighed, og

i Gier-

i Gierrigheden selv, finde vi mange, som ere os gandske ikke hinderlige i at erlange det, vi efterstræbe; Men et forfængeligt Menniske søger altiid at være andre foredragen, og alt det som er fortræfligt og priisværdigt i en anden, gior at han altid anseer ham med et avindsygt Øye. HERR Adams begyndte at søge i sine Lommer, og raabte strax: Ach! det er Skade at jeg ikke har den hos mig. Hvorpaa Hr. Wilson spurte ham: hvad han søgte efter? han saade at han søgte efter en Prædiken om Forfængelighed, som han haabede at være et Mester-Stykke. O! O! raabte han, hvorfor bær jeg den ikke altid hos mig i mine Lommer? jeg ønskede at det var ikkun 5 Mile herfra, saa vilde jeg med Fornøyelse løbe hen at hente den, for at læse den for Eder. Hr. Wilson svarede, at det giordes ikke nødigt; thi han var allerede bleven cureret for denne Passion. Ja, for samme Aarsags skyld vilde jeg læse den, sagde Hr. Adams, Thi jeg er overbeviist om, at I vilde admirere den, og sandeligen der er ingen Passion, som jeg er en større Fiende af, end denne daarlige Forfængelighed. Mr. Wilson smilede, og blev ved at fortælle; Fra dette Selskab slap jeg lær, og begav mig til Spill, hvor ikke noget synderligt forefaldt, undtagen at jeg forspildte Resten af det lidet, jeg endnu havde i min Formue, hvilket mine gode Spille-Brødre snart skilte mig ved. Dette forandrede Scenen saaledis at den forestillede mig saadant et Levnet, som mig

hidindtil endnu ikke havde været bekiendt; Armod og Foragt tillige med den heele forskrækkelige Skare af Pynge-Krævere, Byefogets-Betientere, Stevninger, Procuratore som forfulgte mig Nat og Dag. Mine Klæder vare forslitte, min Credit var ude, mine Venner og Bekiæntere viiste sig allevegne koldsindige imod mig. I denne Omstændighed kom mig den allerforunderligste Grille i Hovedet; og hvad tænker I dette var, andet end at skrive en Comoedie? thi jeg havde ogsaa Tiid nok dertil; saasom jeg hver Dag maatte frygte for at blive arresteret, var jeg nødet til at holde mig hiemme paa mit Kammer. Jeg kan sige at jeg fra min Ungdom op altiid haver haft Inclination, og ligeledes en slags Genie; til saadanne Ting, hvorpaa jeg da begyndte, og inden 5 Maaneders Forløb, havde jeg forfærdiget en Piece paa 5 Acter hvilken og blev imodtagen af Acteurerne. Jeg erindrede, at jeg tilforne ofte havde prænumereret paa andre Poeters Verke og det længe forend Verket kom til Lyset besluttede derfor at følge deres Exempel, som meget vel passede sig paa min nærværende Tilstand, jeg forsynede mig derfore strax, med et gandske Partie smaa Seddeler. Ach! hvor lykkfalig var ikke en Poet, dersom disse smaa Billetter kunde passere for gangbare Mynt, hos Bagere, Brykkere, eller Spekhøkere: Men Ach! det er gandske anderledes; der er ikke en eeneste Skræder, som vil tage dem i Betaling, for Kanefas, Cameel-Haar og Silke, ey eller vil en Politie-Betienter

tage

tage dem i Stæden for Stikk-Penge. De ere sand at sige, ikke andet end et Pass til at gaae omkring og tigge med, og et Beviis paa at Eyermanden manqverer en Dalers Penge, hvilket bevæger alle goedgiorende Christne til Kiærlighed. Jeg maatte nu begynde at erfare det, som endnu var verre end Fattigdom, eller det som er den allersletteste Følge af Armod, jeg meener at opvarte og dependere af de Stoere. Hvor mangen en kold Morgen har jeg ikke maatte bie, Time efter Time i en fornæmme Mands For-Stue, hvor jeg (efter at jeg havde seet de needrigste Skurker i Guld og Solv broderede Klæder indladte) omsider fik dette Svar, at My Lord kunde umuelig tale med mig i Dag: hvilket var en tiftrækkelig underretning om, at jeg aldrig meere maatte sætte min Fod inden den Dor. Undertiiden har det hændet sig, at jeg er bleven tilladt at tale med My Lord, som da strax har undskyldt sig, med at sige at han var bunden. Bunden sagde HErr **Adams**, hvad vil dette sige? Min Herre, svarede Mr. Wilson, maae vide, at for nogle Aar siden var det brugeligt, at fornæmme Herrer undsaae sig ikke for at tage lærde og vittige Mænd i deres Protecction, saasom den Profit, hvilken Boghandlerne gav dem, var gandske liden saa at de funde for godt at indrette en frivillig Prænumeration for at encouragere dem. Paa saadan Maade har Prior, Rowe, Pope, og andre lærdte og vittige Mænd, fornieret deres Velstand, ved denne Belønnig af Publico for deres

Arbeid. Dette syntes at være en let Maade til at fortiene Penge, saa at mange af de Tiiders slette Skribentere, understøede sig at oplægge deres Verke paa samme Maade; og mange vare saa uforskammede at tage Prænummerationer paa det de ikke endnu havde skrevet ey heller tænkte at skrive. Hvorudover Prænumerationer bleve saa Almindelige, at man ansaae den som en Skat paa Publicum, og mange Personer havde ikke Skionsomhed nok til at giøre Forskiel mellem de slette og goede Autores, ey heller vidste de, hvilke Geniér vare værd at encouragere og hvilke ikke vare, derfore, for at spare den Omkostning som saa utallige mange Prænumerationer foraarsagede, funde de paa denne Maade at undskylde sig for dem alle, hvad Navn de og monne have; og dette var med at imodtage en liden Summa Penge for at give en stoer Summa tilbage, i Fald de nogen Tiid prenumererte igien paa noget Verk, hvilket mange giorde, og mange ikkun foregave at have giort, for at undgaae alle saadanne Ansogninger. Samme Maade brugte de og med Comœdiernes Billetter, som ikke mindre vare en Besværlighed for Publico, og dette er hvad de kalde at være bunden. Jeg kand ikke andet sige, end at jo denne Talemaade skikker sig vel, og forestiller Sagen ret artig, sagde Hr. Adams; thi saadanne bemidlede og fornæmme Personer, som binde dem selv, efter Eders Udsigelse, fra at encouragere lærdte og vittige Mænd, burde saa-

ledis

ledis at bindes, at de aldrig slappe los igien; Men at komme til vor Historie igien. Jeg har undertiden bekommet en Guinea af en eller anden fornæmme Herre, som blev given mig med ligesaa slæt Grace, som naar man gemeenligen giver den elendigste Tigger en Almisse, og jeg har maat erhverve den, med lige saa megen Tidsspilde, i unødvendige Opvartninger, som jeg kunde have tilbragt, med at ernære mig ærlig hiemme, hvilket vilde have bragt mig meere Profit, og uendelig meere Fornøyelse. Efter at jeg med største Fortrydelse havde tilbragt tvende Maaneder paa denne viderværdige og ubehagelige Maade, og i det fornøyelige Haab, at jeg nu snart skulde høste Frugten af min Comœdie, forføyede jeg mig til Sufleuren for at vide, hvad Tid han vel tænkte, at der kunde skee en Prøve, hvorpaa han sagde, at han havde faaet Befalning fra Directeuren, at give mig min Comœdie tilbage igien; thi den kunde umuelig blive ageret i denne Vinter; men om jeg vilde tage, og igiennemsee den igien, saa skulde han med Fornøyelse tage det i Betænkning. Jeg rev den fra ham med største Foragt, gik hiem og lagde mig paa Sengen udi en stoer Fortvivlelse. I skulle heller have lagt Eder paa Eders Knæe, sagde Hr. Adams, thi Fortvivlelse er en stor Synd. Saa snart, sagde Mr. Wilson, jeg havde overstaaet den første Passions Urolighed, begynte jeg med meere Koldsindighed at overlægge, hvad Vey jeg nu best skulde tage i denne bedrøvelige Til-

stand, uden Venner, uden Penge, Credit, eller nogen slags Reputation. Endelig efter at jeg havde forestillet mit Gemyt mange Ting, kunde jeg dog ikke see nogen anden Mueligheb til at er lange det nødtærftige til Livs ophold, end at jeg maatte begive mig paa et lidet Kammer nær ved Temple-bar, og begyndte at agere en Hyre-Skribent for Procuratorerne; hvortil jeg vel nok var skikket, saasom jeg forstod Penen meget vel. Dette Anslag besluttede jeg, og satte det og strax i Værk. Jeg havde bekienskab med en Procurator, som tilforne havde forrettet mine Sager, til hvilken jeg gik hen: Men i stæden for at hiepe mig, Loe han Hiertelig ad dette mit Forehavende, og sagde, han Frygtedde for at jeg skulde forandre hans Stevninger til Comœdier, saa at han skulde see dem agered paa Theatro. Ikke at falde eder besværlig med mange fleere saadanne Ting, saa fandt jeg at Plato selv havde ikke større Afskye for Poeter, end disse Embeds Mænd. Naar jeg vovede mig at gaae paa et Coffe-Huus hvilket var alleene om (†) Sondagen, hordte jeg de viskede med et foragtelig Smiel-see der, der er Poeten Wilson. Jeg veed ikke om I nogen Tiid har observered det, at der erlet Findskab iden Menneskelige Natur, hvilken (om den i vor Ungdom ikke bliver udroded eller undertrykked ved en god Opdragelse) finder en stor Fornoyelse i at giøre en

(†) Om Sondagen kand ingen blive arrestered for Gield i Engeland.

en anden Uroelig og misfornøyed med sig selv. Dette seer man tilstrækkeligt i alle Forsamlinger undtagen i saadanne, hvor Folk af Distinction og Rang lade sig indfinde, og befynderlig iblandt de unge Folk af begge Kion som ere uden for bemældte Kreeds jeg meener dem som ere needrigst i Adel Standen, og dem som ere Høyest i Borgerstanden, hvilke ere gemeenligen af den sletteste Opførsel iblandt dee fleeste Menniſker. Imedens jeg var i denne elendige Tilstand, og havde neppe saa meget at fortienne, hvorved jeg kunde stille min Hunger, og min Renomee som Poet, var mig den største Ulykke, blev jeg ved en Hændelse bekiændt med en Boghændler, som sagde, at det var Jammer en Mand, som besad saa megen Lærdom, og saa godt et Genie, skulde være forbunden til at forhverve sit Brød paa saadan en Maade, og at han havde stoer Medlidenhed med mig, og dersom jeg vilde entrere med ham, vilde han forsørge mig paa en Honet Maade. En Mand i mine Omstændigheder, som han meget vel vidste, Havde ikke mange Ting at udvælle sig. Hvorpaa jeg tog imod hans Forslag tillige med Conditionerne, hvilke vare ikke just de allerbedste og beayndte jeg at Translatere af alle Kræfter. Jeg havde ingen Aarsag til at beklage mig, at jeg ikke havde nok at bestille, thi han skaffede mig saa meget at forrette, at jeg næsten i et halv Aar skrev mig blind. Jeg ligeledes paadrog mig en Sygdom ved denne min lange stilsidendes Forret-

retning, hvor udi ingen af mine Lemmer havde nogen Slags Bevægelse undtagen min Høyere Arm, hvilket giorde, at jeg ikke var i Stand til at skrive for en lang Tiid. Dette til største Uheld forhindrede et Verk fra at blive oplagt, og min sidste Oversættelse blev dertil ikke heller vel af solt hvorudover Boghandleren fradrog sig al videre Forbindlighed, og udraabte mig iblandt sine Brødre for en Orkes-Los, doven Slyngel. Jeg havde dog i den Tiid jeg var i hans Tieneste (halv ved Arbeyde, og halv ved at sulte ihiel) sammen skrabet mig nogle faa Guineer, hvor med jeg kiøbte mig en Lotterie-Sedddel, og besluttede at underkaste mig Lykkens Siæbne for at probere, om hun vilde oprette mig den skade, som hun havde foraar sage mig ved Spill. Denne Omkostning giorde mig næsten gandske Penges los, og saasom jeg endnu ikke var Elendig nok, blev jeg derforuden Arrestered ved en af Rettens-Betientere som sneeg sig ind i mit Kammer i Fruentimmer-klæder, hvor hen min Boghandler havde viist ham. Denne Arrest var for 35 Pund Sterling, som jeg var min Skrædder skyldig; og hvorfor jeg ingen Caution kunde stille, hvorudover jeg blev ført i denne Betienters Huus, og blev indlukked i et Kammer. Jeg havde nu hverken Helbred (thi jeg var endnu ikke bleven erstatted af min Svaghed) Frihed, Venge eller Venner; og tillige havde jeg tabt all Haab, saa at jeg onskede mig ikke længer at leve. Men dette kunde jo ikke vare længe, sagde Herr

Adams

Adams, thi uden Tvivl fik I Eders Frihed samme Øyeblik igien, saa snart Skræderen fornam, hvorledis Eders Tilstand var, og at Eders Omstændigheder ikke vilde tillade Eder at betale ham. Ach min Herre! svarede Mr. Wilson, dette vidste han, forend han lod mig arrestere. Ja, han vidste at ingen Ting kunde forhindre mig fra at betale min Gield, dersom jeg ikkun havde haft det i min Formue; thi han havde arbeydet for mig i adskillige Aar, og annammet mangen anseelig Summa Penge af mig, og jeg havde altid betalt ham meget rigtig i mine lykkelige Dage. Men da jeg erindrede ham om dette, med Forsikring, at dersom han ikke vilde molestere mig, vilde jeg betale ham alle de Penge, som jeg ved mit Arbeyde og Sparsommelighed kunde til Veye bringe, og beholde ikkun alleene saa meget som giortes fornoden til at holde mig ved Live: svarede hand, at han nu ikke længer kunde have Taalmedighed: at jeg havde opholdt ham Tid efter anden: at han brugte sine Penge, og at han havde givet Sagen i en Procurators Hænder, og om jeg ikke strax betalte ham, eller skaffede Caution, saa maatte jeg ikke fortryde paa at jeg kom i Slutteriet, uden at forvente nogen Barmhiertighed. Han vil maaskee forvente Barmhiertighed (raabte Hr. Adams, og sprang op fra sin Stol) hvor han ingen vil finde. Hvorledis kand saadan et elendigt Menniske læse sit Fader-Vor, hvorudi Ordene saaledis ere oversatte (jeg veed ikke af hvad Aarsag) Forlad

os vore Overtrædelser, (†) da det dog i Grund-sproget heder Skyld? Og ligesaa vist som vi ikke forlade andre deris Skyld, naar de ikke kunde betale os; Lige saa vist skal os ey heller forlades, naar vi ikke ere i Stand til at betale. Her holdte han op, og Hr. Wilson blev ved. Medens jeg var i denne bedrovelige Tilstand, kom der een af mine gamle Bekiendtere, hvilken jeg havde fortalt om min Lotterie-Seddel, og besøgte mig, han tog mig ved Haanden, og med stoer Glæde ønskede mig til Lykke med 3000 Pund Sterling, som min Lotterie Seddel havde bragt mig. Hr. Adams knækkede sine Fingre af Glæde ved disse Ord, hvilket imidlertid ikke varede længe; Thi Wilson sagde videre: Ach min Herre! dette var ikkun en Streg, som Lykken spillede mig, for at synke mig endnu dybere; Thi jeg havde alt to Dage tilforn afstaaet den til een af mine Slægtninger, som undslog sig for at laane mig en Rixort til at kiøbe Brød for, med mindre jeg vilde overlade ham den.

Saa snart denne gode Ven fornam at jeg saa Ulykkeligen havde solt min Lotterie-Seddel begyndte han paa det allergroveste at tiltale mig, og kaste mig alle mine begangne Feil i Næsen. Han sagde, at jeg var et Menneske som Lykken selv

(†) I det Engelske Sprog heeder det Trespasses som er Overtrædelser.

selv ikke kunde redde om hun og vilde; at jeg nu var ruinnered og aldrig i Stand at haabe nogen slags Hielp eller Forbedring, ey heller kunde jeg forvente nogen Medynk af mine Venner; at det var forgiæves, at have Medlidenhed med saadant et Menneskes Uheld, som selv løb hovedkuls i sin egen Fordervelse. Herpaa afmalede han med de allerskinbarligste Farver, som han mueligt kunde den Lykfalighed, som jeg nu skulde have nydt, der som jeg ikke saa daarlig havde skilt mig af med min Lotterie Seddel. Jeg forestillede ham min Nødtorftighed; hvilket han gav mig intet Svar paa; men begyndte igien at igiennemhegle mig paa det allerskammeligste, indtil jeg ikke længer kunde udstaae det, og bad at han vilde giøre Ende paa sin Besøgelse. Kort herefter maatte jeg dandse i Slutteriet; og saasom jeg ikke havde Penge nok at betale for et aparte Værelse, maatte jeg lade mig noye med at sidde iblant de aller elendigste Stakler, med hvilke jeg tillige maatte mangle alle Legemlige Vederqvægelser, ja det som et umælende Creatur nyder, nemlig en Sund Luft. I disse bedrovelige Omstændigheder, skrev jeg til adskillige af mine gamle Bekiendtere, og i sær til dem som jeg tilforn havde laant Penge uden nogen Forsikkring, og bad om deres Hielp; men alt forgiæves. Deres Svar bestoed i lutter Undskyldninger, hvilket var paa en

høflig

høflig Maade at nægte mig deres Hielp. Medens jeg laae i denne ynkelige Tilstand, som er alt for grueligt til at beskrive, og er for stoer en Straf for en Ungdoms Forseelse og det i et Land iblandt Menneſker, ja langt meere, iblandt Christne; jeg siger, imedens jeg laae i denne Tilstand, kom der en Karl ind i Slutteriet og spurdte efter mig, og leverede mig dette efterfølgende Brev.

Min HErre!

Min Fader, hvilken I haver solt eders Lotterie-Seddel til, døede samme Dag, da den kom ud med en Gevinst, hvilket I maaskee allerede haver hørt. Han har efterladt mig, som eeneste Arving til sin heele Formue. Jeg er af eders bedrøvelige Tilstand, tillige med den Uroelighed som I uden Tvivl maae befinde eder udi, at I har været noded til at skille eder af med det, som kunde have giort eder lykkelig, bleven saaledes vort, at jeg maae bede eder at imodtage dette indlagde, jeg forbliver eders

ydmyge Tienerinde
Henriette Hiertelig.

Og hvad tænker I vel var dette Indlagde? Jeg veed ikke, svarede Hr. Adams, i det mindste en Guinea haaber jeg: : Min Herre! det var en Banco-Seddel paa 200 Pund Sterling. : : 200 Pund raabte Præsten! : Ikke mindre kand jeg forsikre Eder, svarede Hr. Wilson, men

men den Summa fornoyede mig ikke halfparten saa meget, som den genereuse Jomfrues Navn, der sendte mig den, og hvilken var ikke alleene den Beste, men og den Smukkeste i heele Landet, til hvilken jeg og længe havde baaret en stoer Kiærlighed, men turde ikke aabenbare det for hende. Jeg kyssede hendes Navn tusinde Gange, og mine Oyne runde med Taarer af Glæde og Taknemmelighed. Men ikke at falde eder for vitloftig med denne Glæde, jeg fik herover strax min Frihed, og, efterat jeg havde betalt min Giæld, forfoyede jeg mig endnu med 50 Pund i min Lomme, hen for at takke min allerkiereste Frelserinde, som da var just reist ud paa Landet. Dette Tilfald fornoyede mig, ved det jeg overlagde, at jeg kunde have Leilighed til at besoge hende i en bedre Klæde-Dragt. Et par Dage efter hendes Hiemkomst, begav jeg mig til hende og med storste Taknemmelighed kastede jeg mig for hendes Fodder, hvilket hun med ligesaa stoer Gempts Bevægelse afsloeg, og sagde, at jeg ikke kunde forpligte hende hoyere, end aldrig at nævne det meere, eller tænke paa en Omstændighed, hvorved saadanne Tilfælde kunde komme mig igien i Tanke, som kunde foraarsage mig Bedrovelse. Og sagde videre; det som jeg har giort, er i mine Oyne ikkun en Bagatelle, og maaskee meget mindre, end min Skyldighed var at giore.. Og om I tænker at foretage eder nogen Forretning eller Handel, hvortil en storre Summa kand være Eder tienlig, skal jeg ikke være for

forhaard, enten med Forsikkring eller Rente Jeg umagede mig saa meget som mueligt, at tilkiende give min Taknemmelighed, for denne hendes overflodige Godhed, endskiønt hun var min Fiende, og begyndte at martre mit Sind med større Angest, end alle mine forige Elendigheder havde foraarsaget mig; jeg fandt ved disse Betragtninger skarpere Bevægelser, end jeg ved Armod, Elendighed, Arrest og alle andre forige Ulykker havde fundet: Thi dette Vens-Stykke, hvilket var tilstrækkeligt nok til at opvække i et got Hierte den allerhæftigste Passion for een af det samme Kion, blev mig beviist af et Fruentimmer, som var baade ung og deilig, og hvis Fuldkommenhed jeg længe havde kiendt, og for hvilken jeg længe havde haft den største og heftigste Kiærlighed, endskiønt jeg levede i Tvivl, hvilket giorde, at jeg heller søgte at undertrykke og forberge den, end at giøre hende den bekiændt.

Kort at sige, alle Ting overfaldt mig, og foreenede sig paa eengang, med Skionhed, og liftigste Smiil. Ach Hr. Adams, I dette Øyeblik blev jeg gandske forrabt, jeg forglemte den Forskiell som der var imellem vores Tilstand, og betænkte ikke, hvordan jeg begegnede hendes Godhed, i det jeg begierede, at hun, som havde beviist mig saa megen Artighed, skulde tillige give mig alt det som var i hendes Formue. Jeg toeg hende sagte ved Haanden og kyste paa den med heftigste Begiærlighed; mine i Taarer svømmende Øyne løftede jeg op, og saae hendes Ansiat og

Bryst

Bryst, som var overspred med Bludsel; Hun vilde have trækket hendes Haand tilbage, dog ikke at befrie den fra min, endskiont jeg hold den ikkun meget sagte. Vi stoede begge skielvendes, hendes Øyne kastede kun til Jorden og jeg fæstede mine gandske paa hendes. Gud veed, hvorledes min Siæls Tilstand da var optændt af Kiærlighed, Taknæmmelighed, Begiærlighed, Høyagtning, og enhver bevegelig Passion, var henvendt til dette eneste Obiectum. Kiærlighed tilsidst toeg dog Overhaand, saavel over Forstand som Ærbodighed, jeg loed hendes Haand sagte fare, og rasendes forsøgte at omfavne hende; hvorpaa, efter at hun hafde recolligeret sig, sprang fra mig, spørgendes med en forstilt Vrede, om hun vel havde Aarsag at forvente at blive saaledes begegned af mig? Jeg faldt hende til Foede, og sagde, dersom jeg havde fortornet hende, saa var mit Liv i hendes Magt, hvilket jeg paa hvad Maade det og maatte være, gierne vilde opofre for hendes Skyld. Og sagde ydermeere, min Jomfrue, I skal ikke være nær saa færdig med at straffe mig, som jeg vil være til at udstaae Straffen: Jeg tilstaaer min Forseelse. Jeg har Afkye for det jeg har giort, naar jeg betragter at jeg i Stæden for min, vilde opofre eders Lyksaghed. Ach troe mig, jeg bærer en oprigtig Forydelse over min Utaknemmelighed; men troe og tillige med, at det oar min Passion, min uomrænkte Kiærlighed til eder, som foraarsagede it: Jeg har elsket eder længe og inderlig,

og den Godhed, som I har bevist mig, har uskyldig overfaldet mig Elendige, som allerede tilforn var fortabt. Ach! tænk ikke at nogen Egen-Nytte, eller Gevinst har været mit Øyemærke, og førend jeg for evig tager Afskeed fra eder, hvilket jeg strax agter at giøre, forsikrer jeg Eder at Lykken aldrig kunde have ophøyet mig saa høyt, jeg jo med største Glæde vilde have opløftet Eder lige saa høyt. Ach umilde Lykke, ! Ikke saa, (sagde hun med den allerlifligste Stemme) I maa ikke dadle Lykken, siden den har giort mig lyksalig; Og om den har givet Eders Lyksalighed i min Magt, saa har jeg allerede sagt Eder, at jeg ikke skal nægte Eder nogen Ting, som I med Billighed kand begiære. Min Jomfrue, svarede jeg, hun forstaar mig ikke, om hun indbilder sig (hvilket mig synes hun gior) at min Lyksalighed dependerer nu af Lykken. I har allerede forpligtet mig for meget; om jeg skulde ønske mig noget, skulle det allene være saadan en velsigned Hændelse, hvorved jeg med mit Liv kunde contribuere til at formeere Eders Lyksalighed. Hvad mig selv anbelanger, ønsker jeg ikkun den Fornøyelse, at jeg maa høre det gaar Eder altid vel; og om Lykken vil giøre det fuldkommen, saa forlader jeg hende all den Uræt hun har giort mig. Dette kand I med Billighed giøre, svarede hun smilende; thi Eders egen Lyksalighed er sammenknytted med min: Jeg har længe kiendt Eders Mer ter. Ja, jeg maa bekiende, sagde hun med Blusel, at jeg og længe haver fornummen Eders Kierlighed til mig, u-agted eders Omhyggelighed

for at forberge den, (hvilken jeg er overbeviist om, var ikke tvungen) og, om alt det jeg med Billighed kand give Eder, er endnu ikke nok, . . saa vil jeg sætte Billigheden til Side, . . og nu troer jeg ikke I kand begiære det, som jeg vil nægte Eder. . . Disse Ord talte hun med saadan en Artighed, som man umuelig kand forestille sig; Jeg stod op, og mit Bloed som laae frossen ved mit Hierte, tumlede sig igiennem hver en Aare. Jeg stod et Øyeblik stille, og sprang til og omfaunede hende, hvilken hun ikke længere imod strøbte . . og hviskede til hende sigende: at hun maatte give mig sig selv. . Ach Hr. Adams . er det mueligt at beskrive den Tilstand hun var udi? hun blev paa eengang gandske taus, og næsten ubevægelig adskillige Minuter. Endelig kom hun til sig selv igien, og begiærede at jeg ikke længere vilde opholde hende denne gang, hvorudi jeg og strax foyede mig og efterkom hendes Befalning: I kand let forestille Eder, at jeg snart besøgte hende igien. . . Forlad mig, jeg frygter at jeg haver opholdt Eder alt for længe med denne Historie. Langt fra sagde Hr. Adams: og slikkede sig om Munden, jeg kunde gierne høre det nok eengang fortælle. Vel da, min Herre! svarede Mr. Wilson, jeg vil giøre det saa kort som mueligt, efter en Uges Forløb, gav hun mig hendes Samtykke, og derved giorde mig til det allerlykkseligste Menniske.

Vi

Vi holdte vores Bryllups-Fest kort derefter. Jeg havde ikke Tiid i Forstningen at efterse den Rigdom, som min Hustrue havde tilbragt mig; men jeg befandt siden efter, at den beløb sig til 6000 Pund Sterling, hvoraf den meeste Part bestod i Vahre; thi hendes Fader havde været en Viinhandler, og hun syntes nok, om det var mig behageligt, at jeg skulle fortsætte samme Handel. Jeg imodtog det og uden videre Overlæggelse; men som jeg ikke var bleven opdraget ved denne Forretnings Hemmelighed, og jeg stræbte efter at handle med den allerstørste Oprigtighed og Ærlighed, fandt jeg snart at vor Velstand begyndte meget mærkelig at formindske sig: Og min Handel florerede ikke heller saa stærkt, men forfaldt peu a peu: thi saasom jeg aldrig forfalskede mine Viine efter at de vare blevne indførte, men solgte dem ligesaa reene, som de vare komne over, bleve de dog af Viintapperne gemeenligen udraabte for slætte og dyre Viine: thi jeg kunde ikke sælge dem forsaa godt Kiøb, som de, der forstode bedre at blande, og altsaa havde de dobbelt Profit paa en mindre Priis. Jeg fornam strax, at jeg ikke kunde formeere min Velfærd paa denne Maade; ey heller var jeg saavel fornøyet med den familiære Omgang og Visiter som mange af mine Bekiændtere, da jeg var i min forrige Velstand

giorde, men nægtede, og undsaae sig for mig, da jeg var i Modgang, de begyndte nu igien meget dristelig at fornye deres Bekiendskab med mig. Kort at sige, jeg havde allerede tilstrækkelig seet, at al Fornøyelse i Verden var intet andet end Daarlighed, og de fleeste Forretninger derudi, næsten Bedragerie, og alle Bygge ikke bedre end Forsængelighed: De til Vellyst hengivne Mennesker stræbte efter, hvem der bedst kunde forøde deres Penge, og derved ruinere hinanden, og Handels-Manden for at erlange dem, giorde det samme af Avind. Min Lyksalighed bestoed udi den Fornøyelse jeg havde i min Hustrue som jeg elskede med en usigelig Kiærlighed hvilke hun og igien bar til mig; jeg befliittede mig paa ingen Ting meere end at forsørge vores anvoxende Familie, thi min Hustrue var nu frugtsomlig med hendes andet Barn: Jeg tog derfor Leilighed eengang, og spurte hende, hvad hende syntes om at leve i Eenlighed ude paa Landet, hvilket, efter at hun havde hørt min Raison, og fandt at jeg havde stoer Inclination dertil, hun og meget villig imodtoeg. Vi giorde strax, alt det som af deres Formue var overbleven, i Penge, og beløb sig nesten til 3000 Pund, og kiøbte for den eene Deel, denne liden Gaard, og begave os strax efter at hun var bleven forløst, herhid fra alt verslig Uroe, Fortred, Avind, Had og Utaknemmelighed, til Roelighed, Fornøyelse og Kiærlighed. Vi have nu boet her næsten i 20 Aar, og har ikkun haft megen liden Omgiængelse med no-

gen, undtagen vore egene Folk: de fleeste af vore Naboer anse os for underlige Mennesker; Amtmanden holder mig for at være forrykt, og Sogne Præsten tænker at jeg er en Separatist eller en Presbyterianer; fordi jeg ikke vil gaae paa Jagt med den eene eller drikke med den anden. Min Herre, sagde Hr. Adams, mig synes at Lykken har betalt eder alt det hun er eder skyldig, i denne lykkalige Ensomhed, jeg takker den stoere alle Tings Skaber, for den Velsignelse jeg her nyder, svarede Herr Wilson. Jeg har den bedste Hustrue og 3 smukke Born, til hvilke jeg bærer den største og oprigtigste Kiærlighed, som en Fader kan og bor have: Men der er ingen fuldkommen Fornoyelse her i denne Verden; thi 3 Aar efter jeg var kommen her til dette Sted, mistede jeg min ældste Son. (Her sukkede han ret inderlig.) Min Herre, sagde Hr. Adams, vi maae underkaste os det gudommelige Forsyn, og betragte at vi alle eengang maae doe. Det er sandt, sagde Mr Wilson, vi maae underkaste os, og om han var doed, saa kunde jeg med Taalmodighed have baaret det. Men ach! han er bleven bortstiaalen af et Parti Omlobere som man kalder Tartarer eller Zigæner. Jeg har ikke heller med al min Omhyggelighed og Flid endnu kundet faaet ham opspurt. Det arme Barn! han saae saa godt ud, og var sin Moder fuldkommen liig: hvorpaa Taarene uformodentlig lobe ham af Oynene; hvilket de og gior-

de

de paa Præsten, som ved saadanne Leiligheder altiid sympaterede med sine Venner. Nu min Herre sagde Mr. Wilson, saaledes har jeg endet min Historie, og haaber jeg, at I forlader mig, om jeg har været noget for vitløftig; og om I behager, vil jeg hente os en anden Flaske Øll; hvilket tilbud Præsten med stoer Taknemmelighed imodtog.

Cap. 4.

En Beskrivelse om Mr. Wilsons Leve-Maade. En bedrøvelig Hendelse med en Hund, og andre alvorlige Materier.

Efter at Herr Wilson var kommen tilbage med Flasken, blev Hr. Adams og han gandske tause, hvorpaa den forrige sprang op og raabte: Ney det kan ikke være. Mr. Wilson spurte hvad ham feylede? han svarede, at han just tænkte paa, om det ikke var mueligt at den berømte Konge Theodorus kunde være den samme Søn, som han havde mistet; men sagde derhos, at hans Alder vilde ikke skikke sig til denne Gisning; ikke desmindre sagde han, Guds Forsyns Hand fører dog alting til det Bed-

ste, og hvem veed, om han ikke med Tiden kan blive en stoer Mand, eller Hertzog, og maaskee besøge eder i saadan Stand. Han svarede, at han kunde kiende ham iblant 1000de: thi han havde et Mærke paa sit venstre Bryst som et Jord-Bær, hvilket han hafde faaet af hans Moder, som var i Lyst efter den Frugt, da hun gik frugtsommelig med ham.

Den skiøne og unge Jomfrue, Morgenstund, havde allerede reyst sig ud af Sengen, og med hendes røde Rosens-Kinder saa blomstrende og levendes, som Froiken N.N (†) og med hendes perle-duggende Læber begyndte at spadsere over de østerliggende Bierge, og strax efter hende kom den Galante Person Phœbus efter at hand hemmelig havde sneget sig udaf sin Hustrues Kammer, for at giøre sin Opvartning hos hende; da Mr. Wilson spurdte sin Giæst, om hand ikke vilde spadsere ud og besee sin liden Hauge, hvilket han og strax giorde, og Joseph som samme Tid vaagnede op af en sød Søvn, hvorudi han havde været begraven i to Timer, gik med dem. Denne liden Hauge, var ikke udziiret med kostelige Parterrer, Vandspring eller Billeder. Men den smukkeste Ziirat, var en liden Spadsere-gang planted med Nødde-Træer, som endte sig med et Lyst-Huus, hvorudi Mr. Wilson med sin Hustrue sad, og fornøyede sig med deres Børn, som leg-

(†) eller hvilken Læseren behager.

leegede op spillede for dem i Gangen; men omendskiønt man ikke offrede til Forfængelighed paa denne liden Plads var den dog besat med adskillige smukke Frugt-Træer, og alle andre Ting, som vare nødvendige og brugelige for et Kiøkken: hvilket var tilstrækkeligt nok for Herr Adams at forundre sig over som sagde til Mr. Wilson. at han tvivlede ikke paa, at han jo havde en god Urtegaards-Mand. Min Herre, svarede Mr. Wilson, den Urtegaards-Mand staaer her for Eders Øyne, det som I her seer er altsammen mine egne Hænders Arbeyde. Og medens jeg forskaffer mig det som er nødvendigt paa mit Bord, forskaffer jeg mig og tillige en Appetit til at fortære det. Og naar Aarsens Tider erfordre det, tilbringer jeg sielden mindre end 6 Timer af de 24 i denne liden Hauge ikke i Dovenhed, hvorved jeg i alt den Tiid jeg har været her, vel har Conserveret min Sundhed, at jeg ikke har brugt nogen slags Medicament. Her forfoyer jeg mig gemeenligen om Morgenen, medens min Hustrue iforer Børnene deres Klæder, og laver Frokosten til, siden ere vi snart ikke heele Dagen fra hverandre; thi naar Veyret ikke tillader dem at være her hos mig, saa er jeg gemeenligen inde hos dem; thi jeg kammer mig aldeeles ikke ved at omgaaes med min Hustrue, ey heller at divertere mig med mine Børn. Og Sandhed at sige, jeg kand ikke begribe at der er saa liden Skionsomhed hos Qvindes-Kionnet, som dumme Embeds-Mænd, frække

Com-

Compaper, og de strænge Selv-Kloge vil overtale os til at troe at der findes. Hvad min Hustrue angaaer, kand jeg sige, at jeg ikke iblant mit eget Kiøn, har fundet nogen, som kunde giøre nøyere Anmærkninger over Menniskens Liv og Levnet end hun, ey heller give dem paa en angenemmere Maade tilkiende, og jeg troer ikke, at nogen kand rose sig af at have en fortroeligere og oprigtigere Ven. Og som saadant Venskab er forsukret med den allerhæftigste Kiærlighed, saa er den og visseligen forseiglet med et langt dyrebarere Pant, end Venskab nogen Tid kand være imellem Mands-Personers Foreening: thi hvilken Foreening kand være saa fast som vor fælles Omhue for vore Børn, hvilke ere Frugten af en sammenblander Kiærlighed i et oprigtig Ægteskab? maaskee min Herre at I selv ikke er Fader til nogen; Og om I ikke er, saa kand I være forsikred, at I aldrig kand forestille Eder den Fornøyelse, som jeg har med mine smaae Børn. Vilde I ikke lee ad mig, om I saae mig liggendes udstrakt paa Jorden, og mine smaae Rollinger løbe og spillede rundt omkring mig? Jeg skulde snarere anse det med Ærbødighed, sagde Hr. Adams: thi jeg er selv en Fader til 6 Børn, og haver været til 11, jeg kand sige at jeg aldrig haver rævset et Barn anderledes, end som jeg kunde have været dets Skolemester, og derhos har jeg fundet hvert et Slag paa min egen Bag. Og angaaende det som I haver sagt om Qvinde-Kiønnet, saa har jeg ofte beklaget, at min Hustrue forstod ikke Græ-

kest. Hr. Wilson smilede og svarede, at hans Meening ikke saaledes maatte forstaaes, at hans Hustrues Forstand strækkede sig saa vidt at den overgik hans Husholdnings Forretninger, ganske ikke, sagde hand, min Henriette forsikrer jeg eder, er en aandske brav og omhyggelig Huus-moder, og jeg tor sige, at der ere ikke mange fornemme Herskabers Huusholderiker, som forstaaer sin Koae-Bog og Sukkerbageriet bedre end hun; endskiont disse Videnskaber ere os nu ikke meere saa nodvendige, ikke desmindre, den Viin som J roesede saa meget i Aftes, havde hun selv tillavet, og saaledes tillaver hun alle andre Slags Drikke, som jeg har i Huuset, undtagen Ollet, hvilket er min Forretning. Jeg kan forsikkre eder paa at det er saa godt, svarede Hr. Adams, som jeg nogen Tiid haver magt. Vi have altiid tilforne holdt en Tieneste-Pige, men nu, siden mine Dottre ere stoere, vil hun ikke gierne opdrage dem til Unytte; og saasom deres Medgift vil ikke blive meget stoer, saa tragte vi ikke heller efter at opdrage dem i en høyere Stand, end de muelig herefter kunne beklæde, langt mindre lære dem at foragte og ruinere en ærlig Handværks-Mand. Jeg vilde vel onske, at saadanne Personer som havde mit Sind kunde falde i deres Lod: Thi jeg har selv erfaret, at den roelige Lykkesaligheed, som findes i et fornoyet Sind, kan aldeeles ikke bestaae med den Tumult og Forvirrelse som findes i en bedragelig Verden. Han talte saaledes, da de smaa Puslinger, som vare

re just opstandne komme lobendes ham i Mode, og bade, han vilde velsigne dem (†); De syndtes at være lidet bange for de tvende Fremmede; men den Ældste loed hendes Fader vide, at hendes Moder og det unge Fruentimmer vare opstandne og at Frokosten var færdig, hvorpaa de ginge samtlig ind. Herr Wilson, da han saae Fanny forundrede sig over hendes Skionhed, thi hun var gandske kommen sig igien af hendes Mattighed, og var meget net og reen paaklædt; thi Skielmen, som hafde taget hendes Penge bort, havde dog ladet hende beholde Bylten. Men saa hoylig som han hafde forundret sig over denne unge Piges Skionhed, saa heftig bleve hans Giæster bevægede ved den Kiærlighed, som han og hans Hustrue viiste imod hverandre, og imod deres Born; og ved den Lydighed og Kiærlighed som Bornene igien beviiste deres Forældre. Disse Exempler tillige med den Billighed som de gave tilkiende i at opvarte deres Giæster, og at forelægge dem det bedste af hvad de havde i Huuset, fornoyede Hr. Adams oprigtige og velmeenende Gemyt; men det som rorte ham endnu meere, var et Exempel eller to af den Kierlighed som de bare til deres Naboer; thi medens de spiiste deres Frokost, blev den goede Huus-Moder henkaldt for at hielpe een af hendes syge Naboer, hvilket hun og giorde, med en Drik, som hun selv havde tillavet til saadant

(†) I Engeland er det brugeligt at Bornene, Aften og Morgen paa deres Knæer, bede Forældrene at velsigne dem

nant almindeligt Brug; og den gode Huus-Fa-
der gik ud samme Tid i Haugen for at hielpe en
anden med noget, som han havde fornoden;
efterfom de nægtede ikke nogen det, som de havde
i deres Formue at hielpe dem med. Disse gode
Folk sadde i deres største Fornøvelse, just da de
hørte en Flint gik los; og strax derefter kom
en liden Hund, som var den ældste Datters
Favorit, hoppendes blodig ind og lagde sig
ved hendes Fødder. Den arme Jomfrue, som
var ungefehr 11 Aar, brød ud med Suk og
Taarer; og strax kom en af deres Naboer,
som fortalte dem, at den unge Junker,
som var Amptmandens Søn, havde skiødt
ham i det han gik forbi, derhos sværgen-
de at hand vilde forklage Eyeren, fordi hand
understod sig at holde Hunde, saasom han allere-
de havde ladet tilkiendegive, at ingen Hunde maat-
te holdes i heele Sognet. Hunden som den unge
Jomfrue holdt i sit Skiød, døde et par Minuter
derefter, hvilket foraarsagede stor Bedrøvelse, og
hendes andre smaa Søskende begyndte at græde
over deres Søsters Vanheld, ey heller kunde
Fanny holde sig fra Graad. Medens Foræl-
drene trøstede dem, greb Hr. Adams til sin stø-
re Prygl og vilde have giort et Udfald paa Jun-
keren, hvis Joseph ikke havde holdt ham tilba-
ge. Hand kunde dog ikke tvinge sin Mund
men udstødte adskillige Skurker med et stort Ef-

ter

tertryk, og sagde, at han fortiente saa vel at hænges, som en Straten-Rovere. Madame Wilson tog hendes Dotter tillige med den døde Hund udaf Stuen, og hendes Mand sagde, at dette var den anden gang at Junkeren havde søgt efter at dræbe den stakkels Hund, og at han havde allerede tilforn saaret ham, hvilket ikke andet kunde være end af bare Ondskab; thi Hunden var ikke nær saa stor som en Ræve, og at han aldrig havde været tyve Skrit fra Huuset i de 6 Aar, som hans Dottre havde haft ham. Han sagde videre, at han ikke vidste nogen Ting, som han havde giort ham imod, hvorved han kunde fortiene saaledes at begegnes: Men hans Fader var alt for mægtig til at holde Proces med, han herskede med den største Tyrannie, han havde dræbt alle Hundene, og taget Flinterne fra alle Naboerne, og ikke alleene det, men tramper ned Giærder og Diger, rider over Enge og Hauger, og det med ligesaa liden Bekymring som det var paa den banede Lande-Vey. Jeg vilde ønske, at jeg kunde træffe ham i min Hauge, sagde Hr. Adams: endskiønt jeg heller kunde forlade ham, om han red igiennem min Stue, end denne Maliceuske Giærning.

Deres fornøyeliae Conversation blev ved denne Hændelse gandske forhindret, hvorudi Giæsterne kunde ikke være til nogen Tieneste, og som Mode-

Moderen havde at bestille med at troste hendes Datter, som havde for stor Kiærlighed til hendes liden Hund, hvilken ikkun faa Minuter tilforn havde leget med hende, og som Joseph og Fanny vare utaalmodige for at komme hiem og i Værk sætte de Ceremonier som Hr. Adams tilforn havde paastaaet, og hvilke vare et Forbud for deres Lykkalighed, saa begyndte de nu at tage deres Afskeed. Hr. Wilson nødte dem at forblive til Middags Maaltid; men som han fornam at de havde besluttet at gaae, kaldte han paa sin Hustrue, og efter alle sædvanlige Ceremonier med Bukken og Neyen, hvilket var meere fornoyeligt at see, end at fortælle, toge de Afskeed. Herr Wilson og hans Hustrue ønskede dem af Hiertet en lyckelig Reyse, og de betakkede sig lige saa hierteligen for deres gode Medfart og Vedergvægelse. Hvorpaa de ginge bort, Hr. Adams forsikrede, at dette var den Maade som Folk i den gyldene Alder havde levet paa.

Cap. 5.

Hvorudi forekommer en Disput imellem Hr. Abraham Adams og Joseph, angaaendes Skoeler, og en Aabenbaring, som var dem ikke ubehagelig.

Efter at vore reysende Personer vare blevne vederqvægede hos Mſr. Wilſon, saaledes, Joseph og Fanny med Søn, og Hr. Adams med godt Øll og Tobak, begyndte de at fortsætte deres Reyse med stor Munterhed, og fulgte den Vey, som dem var bleven viist, og reyste mange Miile, forend de mødte noget, som er værd at fortælle. Vi ville derfor forestille vor Læser udi denne Mellem-Stund, en artig Discourse, hvilken vi anse at være meget Curieux, den er angaaende Publiqve Skoeler, og forefaldt imellem Joseph Andrews og Herr Abraham Adams.

De vare icke komne vidt forend Hr. Adams raabte til Joseph og spurte ham, om han havde givet agt paa Herremandens Historie, han svarede, at han havde hørt den første Part der af. Og tænker Jicke, sagde han, at han har været

me-

meget ulykkelig i hans Ungdom? Jo visseligen, et meget ulyckeligt Menniske, svarede den anden, Joseph! raabte Hr. Adams (og trækte sin Mund til den eene Side) jeg har mærket Aarsagen til all den Ulycke som ham er vederfaren. En Publiqve Skoele, min kiære Joseph, var Aarsagen til all den Bedrovelse, som han siden maatte udstaae. Publiqve Skoeler ere Amme stuer, hvor de unge indsuge all Ondskab og Udyd; All de ugudelige Krabater, som jeg har kiendt paa Universitetet, vare allesammen oplærdte i Publiqve Skoeler. Jeg kand endnu erindre et Partie af disse ugudelige Kroppe, som blev kaldet (†) the Kings Scholars, jeg har forglemt hvorfore de saa kaldes . , Disse vare de allerforskrækkeligste og meest forvovene Knægte! I maa tacke GUD, at I icke er bleven oplærdt i en Publiqve Skoele; thi I havde aldrig conserveret Eders Dyd, saa vel som I har. Den første Omsorg jeg altid bærer for en Dreng, er at indprendte ham gode Sæder, jeg vilde for lade ham blive en Dosmer, end en Atheist eller Presbyterianer. Hvad er ald den heele Verdens Lærdom, om den skulde regnes imod hans udødelige Siæl? Eller, hvad kand et Menniske give for at løse sin Siæl! Men Lærerne paa saadanne store Skoeler bekymre

(†) Kongens Skolarer.

sig icke meget om saadanne Ting, jeg har kiendt en Pog paa 18 Aar paa et Universitet, som har icke været i Stand til at læse sin Catechismus; men jeg for min Person, har altid snarere straffet en Dreng for saadan Vanvittighed end for nogen anden Lectie. Troe mig ickun min Son, at all denne gode Mands Ulycke reyste sig af der, at han var oplærdt i en Publique Skoele.

Det skicker sig ikke vel for mig, svarede Joseph, at disputere Eder nogen Ting, helst saadan en Sag som denne; thi enhver maa tilstaae Eder, at I er den beste Læremester i vores heele Provin-ce. Ja, sagde Hr. Adams, det troer jeg at enhver maa tilstaae mig, saa at jeg uden ringeste Pralerie kand sige det: . . og jeg troer, om jeg og gik i den næste Province med. . . Dog Gloriari non est meum. . . Men det uagtet, Hr. Adams sagde Joseph, siden I har tilladt mig at sige min Meening, I veed at min Sal. Herre, Ridderen Booby var bleven opdraget i en Publique Skoele, og hand var jo een af de ypperligste Herremænd i vores heele Naboelaug? og jeg har ofte hørt ham sige, at om hand havde hundrede Drenge, vilde han lade dem allesammen opdrage paa samme Stæd. Dette var hans Meening (hvilket jeg selv har hørt ham give tilkiende) at

der-

dersom en Dreng blev tagen udaf en Publique Skoele, og blev bragt iblandt Folk i Verden, vilde han lære der meere i et Aar end en anden, der havde haft sin Opdragelse i en private Skoele kunde lære i 5. Han pleyede at sige, at i Skoelen havde han selv faaet en stor Indsigt (jeg husker endnu dette var hans egne Ord) thi, sagde han, store Skoeler ere som smaa Selskaber, hvor en Dreng, som har Skionsomhed kand see i et kort Begreb det, som han omsider vil finde i Verden, med meere Vidtloftighed. Hinc illæ lachrymæ sagde Hr. Adams, for den Aarsags skyld, foredrager jeg en private Skoele, hvor Ungdommen kand holdes i Uvidenhed og Uskyldighed; Thi, efter den Talemaade, som staaer i den berømte Tragoedie om Cato, hvilket er den eeneste Engelske Tragoedie som jeg nogen Tiid har læst, nemlig, hvis Verdens Kundskab forandrer Mænd til Skiælmer:

Da lad Juba heller leve i Uvidenhed!

Hvem vilde ikke for conservere sit Barns Uskyldighed, end ønske ham de allerstørste Kunster og Videnskaber, hvilken han og ligesaa vel kand lære i Classerne i en private Skoele? Thi jeg vil icke rose mig selv: men jeg troer at jeg er lige saa god som den bedste nulli Secundus i at under-

vise Ungdommen i disse Ting, saa at en Dreng kand lære lige saa meget i en privat, som i en Publique Skoele. Og med Eders Tilladelse, svarede Joseph, han kand lære lige saa mange Laster, hvilket adskillige af vore Herremænd kunde vidne, som er blevne opdragne ikkun 5 Miile fra deres egne Gaarde, og ere lige saa ugudelige, som om de havde kiendt Verden fra Barnsbeen. Jeg erindrer endnu den Tiid jeg var i Stalden, at naar en ung Hest var vrindsk og af en ond Natur, saa hialp der ingen Prygl til at giore ham bedre, jeg tænker at det er det selv samme med Menniskene: at om en Dreng har en slet og ugudelig Tilbøyelighed, troer jeg at ingen Skoele, endskiønt aldrig saa privat, vil giøre ham bedre, og derimod, om han er af et godt Gemyt, kand I sende ham til London, eller hvor I behager, og jeg tør sige, at hand er ikke udi nogen Fare for at blive forderved. Tilmed har jeg ofte hørt min Salig Herre sige, at den Tugt som bruges i store Skoeler er meget bedre end den som bruges i Private.

I taler som en M . . v . . sagde Herr Adams ogsaa giorde Eders Herre. Tugt, ikke andet, fordi en Mand revser 20 eller 30 Børn meere om Dagen end en anden, er han derfor en bedre Tugte-Mestere? jeg tør ligne mig selv i den-

ne

ne Post ved alle dem, som have været Lære-Mestere fra Chirons Tiid til denne Dag: Og om jeg havde ikkun 6 Drenge under mit Opsiun, vilde jeg holde saa god Tugt iblandt dem, som den største og fornemste Skoleholder udi heele Verden. Jeg siger icke noge, Junker, hører I, jeg siger intet: men dersom Ridderen Booby selv var bleven opdraget i sit eget Naboelav, og under en vis Persons Opsiun (husk, jeg nævner ingen) saa havde det maaskee været bedre for ham, . . men hans Fader vilde endelig giøre ham bekiendt med Verden, Nemo mortalium omnibus horis sapit. Joseph fornam, at Præsten blev hidsig og frygtede, at han havde talt for meget, bad adskillige gange om Forladelse, forsikrende ham om, at det ikke var hans Intention at fortørnne ham. Jeg troer ikke heller, min Son, at det var Eders Tanker, saade hand, og jeg er ikke heller vred paa Eder: Men for at holde god Tugt i en Skoele. : : Her begyndte han igien paa nye, og opregnede alle de Skoele Monarker som man for lang Tid finde optegnede i gamle Bøger, og foredrog sia selv dem allesammen. Og Sandhed at sige, hvis denne gode Mand havde nogen Hoved-Feyl, var det denne at han ansaae en Skoelehelder for den største Mand i Verden, og sig selv for den største Skoelemester iblandt dem allesammen. Dette havde han ikke ladet sig disputere af no-

gen, om det end og havde været Alexander den Store i Fronten af sin heele Armee.

Hr. Adams vedligeholdt denne Materie indtil de komme til et meget skiønt og behageligt Stæd. Dette var et Slags Amphiteatrum, hvilket blev dannet ved adskillige Træer som loede sig see, et høyere end det andet, og som vare plantede paa en Høy, tæt ved en lide Aae, som omringede dette angeneme Stæd; denne Høy kunde man ikke see for Træerne, hvilket gav en fuldkommen Skiønsomhed tilkiende i ham som havde anlagt denne herlige Plads. Jorden var overspredt med Grønt, hvilket ingen Farve kunde imitere: og den heele Situation var saa fornøyelig, at den uden Elskov var i Stand til at sætte forlibte Griller i Hovedet paa dem som vare ældere end Joseph og Fanny.

Til dette behagelig Stæd komme de hen imod Middag, og Joseph foresloeg for Hr. Adams, om de ikke skulde hvile paa denne deilige Plads, og forfriske dem med noget af den Proviant som den Goedhiertige Madame Wilson havde givet dem med paa Reisen. Hr. Adams var meget vel fornøyet dermed; hvorpaa de satte sig samtlig need, og toege frem en koldstegt Høne, og en Flaske Viin, hvormed de giorde saa fornøyeligt et Maaltiid, at det kunde have tildraget sig Misundelse af et overdaadigt Giæstebud. Jeg

skulde

skulde ikke heller forglemme, at de funde iblandt deres Proviant et Stykke Papier, hvorudi var indsvobt et lidet Guld-Stykke, hvilket HErr Adams tænkte var uforseendes kommet iblant Maden, han vilde strax have løbet tilbage, for at give dem det igien; men Joseph overtalte ham, at Mr, Wilson havde fundet paa dette artige Middel, for at forstrække dem dermed, at de desbedre kunde fortsætte deres Reise, hvortil uden Tvivl den Elendighed havde bevæget ham, som de vare udi, da Bisse-Kræmmeren havde hiulpet dem, og hvilket Hr. Adams selv havde fortalt ham. Hr. Adams sagde, at han var hoyligen fornoyed over at finde saadanne Goedheds Exempler, ikke saa meget i hensende til den Fornoyelse som det foraarsagede dem, som i hensende til dem, som havde giort denne goede Gierning, hvorfore de og vilde nyde en stoer Belonning i Himmelen. Han trostede sig og ved, at han snart skulde faae Leylighed til at give ham det tilbage igien, saasom Mr. Wilson inden kort Tiid skulde giore en Reise i Provincen Sommerset, og passere igiennem Hr. Adams Sogn, saa havde han tilforladeligen lovet Præsten at han vilde besøge ham. Denne Omstændighed, hvilken, endskiont vi ikke tænkte, var vigtig nok at mælde for, vil ikke desmindre fornoye dem som have ligesaa stoer Affection for denne Herremand, som vi selv have, efter som de maaskee kunne haabe

at

at see ham igien. Herpaa giorde Joseph en Tale, angaaende Gavmildhed, hvilket vor Læser (om han ellers finder Behag derudi) kan læse i det efterfølgende Capitul; thi vi agte ikke paa en listig Maade at bringe ham til at læse saadanne Ting, uden først at advare ham.

Cap. 6.

Joseph Andrews Moralske Tanker, tilligemed et Jagt Eventyr, hvorfra Hr. Adams lykkeligen undkom.

Jeg har ofte forundret mig, sagde Joseph, at der findes ikkun saa faa Exempler paa Gavmildhed iblant Menniskene; thi endskiønt et Menneskes Hierte inclinerede ikke til at hielpe sin Næste af den Elendighed, som han er udi, skulde jeg doa tænke, Ergierrighed skulde bevæge ham dertil. Hvad bevæger Mennesken til at bygge skionne Huuse, at kiøbe herligt Boeskab, Skilderier, Klæder, og andre Ting med store Bekostninger, uden for Ergierigheds Skyld, at de ville være meere ærede end andre Folk? Vilde ikke en Velgierning, som for Exempel, at hielpe en fattig Familie, af all deres Armod og Elendighed, eller

eller sætte en ulykkelig Handverks-Mand i Stand med at forstrække ham en Summa Penge, hvorved han kunde komme i Næring og erhverve sig nok til Livs Ophold, eller forløse en bedrøved Skyldener fra sin Gield og Fængsel, jeg siger, vilde ikke saadanne Godheds Exempler forskaffe et Menneske meere Ære og Respect, end den han kunde erlange ved de allerprægtigste Pallaier, Meubler, Skilderier eller Klæder, som man nogen Tiid havde seet? Thi ikke alleene den, som selv haver nydt Velgierningerne, men endog alle de som høre saadan Persons Navn nævne, maa i mine Tanker beviise ham større Ære, end den der besidder alle de andre herlige Ting, hvilke, i Fald vi admirere, berømme vi snarere Bygmesteren, Skilderen, Cabinetmageren, Guldtrækkeren, Skræderen og Resten af dem, som ved deres Skionsomhed have forfærdiget disse Ting, end den Person, som ved sine Midler har til Veye bragt sig dem. Jeg for min Part har selv bemærket, naar jeg har opvartet My Lady Rooby, og stoed bag ved hendes Stoel i en Sael, hvor der hængte adskillige skionne Skilderier, at imeden jeg betragtede dem, tænkte jeg ikke en eeneste gang paa Eyermanden, ikke heller troer jeg at nogen anden giorde det; thi naar der blev spurt, hvis Skilderie er dette? svaredes der aldrig, at det var min Herres; men Ammyconui, Paul Verona, Hannebel Scharrzi eller Hogarthi, hvilket jeg troer var de berømte Skildres

Nav-

Navne: men om man spurte, hvem forløste saadan en Mand udaf Fængselet? Hvem laante saadan en fattig Mand Penge? Hvem klædede disse fattige Børn? er det tydeligt nok, hvad Svar derpaa vil følge. Og desforuden bedrage disse Folk dem selv storligen, om de tænke at erlange Ære ved saadanne Ting; thi jeg erindrer ikke nogen Tiid at have været med My Lady Booby, i et eeneste Huus, hvor hun roeste Huuset, eller Meublerne; men jeg har ofte hørt hende tale med Foragt, og giøre Nar, naar hun kom hiem af det som hun tilforne havde berømmet; og andre Laqvaier have sagt mig, at det forholder sig paa samme Maade hos deres Herskaber: Men lad den klogeste Mand i Verden giøre en goed Gierning latterlig? Jeg siger endnu, lad ham giøre den latterlig, og den som understoed sig, at giøre sligt, vilde giøre sig selv latterlig, og komme andre til at belee sig. Der er ikkun faa som giøre goede Gierninger, men alle Stemme over eens i at berømme dem, som giøre dem. Og visseligen siunes det mig at være meget underligt, at alle Mennesker komme derudi overeens, nemlig at roese det som er godt, og ingen vil stræbe efter at erlange denne Roes; da derimod, enhver laster det, som er ugudeligt, og enhver vil dog saa gierne være det, som han selv laster. Aarsagen til dette kan jeg ikke begribe, men dette er dog saa Øyensiunligt, som Dagens Lys, for dem som omgaaes med Folk i Verden, som jeg har giort i disse 3

Aar

Aar. Ere da alle fornæmme Folk ugudelige? sag-
de Fanny, Uden Tvivl er der Forskiæll, svarede
Joseph. Adskillige Messieurs af vores Profes-
sion fortæller mange goede Gierninger, som deres
Herskaber have giort; og jeg har hørt Pope,
den berømte Poet, fortalle over Taffelet om en
Mand der boede paa et Stæd som kaldes Rois,
og en anden i Bath, hvis Navn er (†) Al-Al-
leg har forglemt hans Navn, men han er indført
hans Vers. Denne Mand har ladet bygge et
prægtigt Huus, som Pope berømmer meget;
men hans Gavmildhed viiser sig dog langt videre,
end hans Huus, endskiønt det staaer paa et høyt
Bierg, og giør ham dertil meerere Ære. Det
er hans Gavmildhed, som har foraarsaget
Pope at sætte ham i sine Vers, hvorudi han
indfører alle dem, som fortiener det; og saasom
han altid er iblandt fornæme Folk, kiender han dem
vel, om der ellers ere nogle goede iblandt dem.
Dette er alt, som Joseph Andrews kunde
erindre sig af denne Tale, hvilken jeg har meddeelt
Læseren saa nær som jeg kunde, med hans egne
Ord, og har ikkun pyntet Stilen lidet. Men
jeg troer at Læseren er ikke lidet forundret over Hr.
Adams lange Taushed, besynderlig hvor saa
mange Leyligheder forefulde hvorved han kunde
viise sine Anmærkninger og Critiquer. Men
Sandhed at sige, Præsten var falden i en dyb

Søvn

(†) Allen som er Post-Mester i Bath.

Sovn, og havde været saaledes fra Begyndelsen af Josephs Tale: og sandelig om Læseren vil betænke de mange Timer som vare forlobne, hvorudi han ikke havde lukket sine Øyne, saa kan han ikke forundre sig over denne roelige Søvn, hvilken (†) Henley selv eller nogen anden ligesaa stoer Orator (om der ellers er saadan een) om han og havde staaet i sit Rostrum eller Træ Balle ikke kunde have forstoret.

Joseph, som heele Tiden han talte, havde været i een Positur, med hans Hoved lenendes til den eene Side, og med sine Øyne needkasted til Jorden, fik ikke saa snart at see, idet han saae sig om, hvorledes Hr Adams laae udstrakt paa sin Ryk og snarkede hoyere end et af de langorede Dyr gemeenligen bræler; forend han vendte sig til Fanny, og tagende hende ved Haanden, begyndte at lege; men endskiont det var med den alleruskyldigste Tidsfordriv, vilde dog hverken han have understaaet sig, ey heller hun tilladt det i noget Selskabs Nærværelse. Imedens de fornoyede sig selv paa denne uskyldige Maade, horte de en Parti Jagt-Hunde, som nærmede sig til dem

(†) Henley er en malcontent Præst som prædiker om Søndagen, og om Sogne Dagen holder han Collegium over Moralen, hans Prædikener ere blandede med klogtige og pudseerlige Indfald, hvorudover han tit giør sig selv latterlig, og er nu omstunder ikke i stoer Estime.

dem med fuld Skriig, og strax derpaa, saae de en Hare, som kom springendes igiennem Buskerne, svimmede over Aaen, og landede nogle faae Skrit fra dem i Engen, hvor de sadde. Haren var ikke saa snart kommen til Lands, forend han satte sig paa Bag-Beenene, og lurede paa Jægernes Skriig og Raaben. **Fanny** fik stoer Behag til det stakkels Creatur, og onskede meget at have det i hendes Arme, hvorved hun kunde frelse det fra den Fare, som det var udi: Men Skabelsens fornuftige Part destinguerer ikke altid deres Venner fra deris Fiender. Hvor meget mindre kand man forundre sig over at dette stakkels enfoldige Creatur, saa snart som han saae hende, lob bort fra sin Veninde, som vilde have frelset ham, og sprang over Engen igien, og svimmede tilbage til den anden Side af Vandet. Hvor over det snart blev saa svagt og udmattet, at det faldt ned 2 eller 3 gange paa Vejen. Dette rorte **Fannys** Hierte saa hæftigt, at hun klagede med Taarene i Oynene over den Barbaritet, som blev begangen med at qvæle og martre saadant et stakkels uskyldigt værgeløs Creatur til Dode, og foraarsage det den storste Piine for deris Tidsfordriv. Hun fik ikke megen Tid at giore disse Reflexioner; thi Hundene komme springendes i Hast udaf Buskerne, og Echoet i Skoven med deris Skraalen tillige med dem som vare i deres Selskab, og accompagnierede til Hest. Hundene havde allerede passeret Vandet, og forfulgte

Harens

Harens Fodspor, da 5 af Ridderne proberede at sætte over med deris Heste, hvoraf 3de slappe lykkeligen over, og 2de falde fra Hestene ned i Vandet. Deris Camerater tilliige med deris egne Heste forfulgte Jagten, og overlode dem til Lykkens Hielp og deris egen Behændighed til at hielpe dem selv udaf denne Vands Nod. Joseph var ved denne Leylighed ikke saa gandske ubekymred. Han forlod Fanny et Øyeblik, og løb hen for at hielpe disse gode Herre-Mænd, som strax komme paa Beenene igien, rystede dem selv, og med Josephs Hielp slippe op paa tor Land; (thi Vandet var ikke saa meget dybt) og uden at takke deris gode Hielper, løbe de dryppendes over Engen, og raabte til deris Jagt-Camerater, for at gribe deris Heste; men de hørte dem ikke.

Hundene vare nu tet ved den elendige Hare, som rystede ved hvert et Trin han giorde, og krybendes igiennem Buskene kom mestendelen rundt omkring paa den Stæd, hvor Fanny stod, hvor hans Fiender annammede ham, og reve ham i Sønder for Fannys Øyne. Hun var ikke i Stand til at bevise ham nogen Hielp, undtagen med at ynke ham; Ey heller kunde hun bevæge Joseph, (som selv i sin Ungdom havde været ved Jagten) til at umage sig for at frelse Haren, eller at forholde sig imod Jagt-Reglerne, saasom den (efter hans egen Udsigelse) var bleven dræbt paa en retskaffen Maade.

Haren

Haren blev fangen ungefehr 2 eller 3 Skrit fra Hr. Adams, sam laae og sov en liden distance fra de unge Personer; og Hundene med at rive og slide Haren i sønder, havde slebt ham frem og tilbage, og trokket ham næsten tet ved Præsten, og somme af Forseelse havde faaet fat paa Præstens Kiortel i stæden for Harestindet; andre imidlertiid brugte deres Tænder i hans Peruque, hvilken han havde bundet med sit Torklæde fast til sit Hoved, og begyndte at trække og slide ham omkring; og dersom hans Legems Bevægelse ikke havde haft større Effect paa ham end Hundenes Skraal, havde de sikkerligen smaget hans Kiød, hvilket uden Tvivl vilde have været ham en stor Fatalitet: men ved nogle gode Stød, vaagnede han endeligen op, og med eet, drog sit Hoved udaf Peruquen, sprang med største Behændighed op paa sine Fødder, som nu syntes ham at være de eeneste Lemmer han best kunde forlade sig paa. Efter at han derfore havde efterladt tredie Deelen af hans Kiortel, hvilken han loed i Stikken, som Exuviæ eller et Bytte for sine Fiender, toeg han Flugten i all muelig Hast. Men dog bør ikke denne Flugt være den ringeste Plæt paa hans Courage og Mandighed; Lad os betragte Mængden af hans Fiender, og den Skræk, hvorudi han blev overfalden; og om der findes nogen saa særdeles behierted, at han ikke vil undfylde nogen Flugt, ved hvilke Omstændigheder det og maatte være, saa siger jeg (men vistes

det ikkun) og bekræfter uden mine Landsmænds ringeste Forargelse, at han er en dum Krabat, som aldrig har læst enten Homerus eller Virgilius, ey heller kiender han noget til Hector eller Turnus; Ja, han er gandske uvidende i vore Tiders Heldte Historier, som endnu leve, hvilke endskiondt de have været behiertede som Løver og Tigre, have de dog taget Flugten og løbet (jeg veed ikke hvor langt) bort, ey heller af hvad Aarsag, til deres Venners Forundring og deres Fienders Fornøyelse. Men dersom saadanne behiertede Heldte finde dem selv forargede ved Herr Adams Forhold, forsikre vi paa, at de ville blive meere fornøyede ved det, som vi strax skulle meddeele dem om Joseph Andrews.

Herremanden, som hørte Hundene til, var just ankommen, da Hr. Adams tog Flugten, som allereede er bleved sagt. Denne Herremand havde almindeligen det Rygte, at han var en stoer Elsker af Skiemt, og efterdi han havde nu fundet en Person, som var saa hurtig til Fods, tænkte han at fornøye sig med en anden slags Tidsfordriv, hvorudover han strax raabte og encouragerede Hundene til at forfølge Præsten, sværgendes, at det var den største Han-Hare, som han i sin Livs-Tid havde seet, og tilligemed raabte og skreeg, som han havde haft en heel overvunden Armee paa Flugten. Hvorudi hans to beenede Kotere seconderede ham.

Nu

Nu du, som herſker over Biographien, hvem du og eſt, enten du eſt en Muſa eller med hvad Navn du behager at man ſkal kalde dig. Du som har inſpireret alle diſſe Tiiders Levnets-Skribentere, og har indgivet den u-dødelige Gulliver ſaadanne forunderlige og lyſtige Indfald: Du, ſom har viſt dig ſaa omhyggelig imod din elſkelige (†) Mallet, i det du ved at dirigere hans Skionſomhed, tillige har opløftet hans fortrefflige og Nerveuſe Stiil: Du, ſom varſt Uſkyldig, og havde intet med den dedication og Fortale at beſtille, ey heller med den Overſættelſe, ſom du gierne vilde have udſlettet af Ciceronis Levnet: Endelig, du, ſom uden ringeſte Lærdoms Hielp, har tvunget Colley Cibber, til at ſkrive godt Engelſk paa adſkillige Blade i hans Bog; forſag mig ey din Hielp i det, ſom jeg ikke ſelv finder mig i Stand til at foreſtille. Foreſtill du ſelv, den unge, lyſtige, behiertede **Joſeph Andrews**, paa Marken, imedens Mands Perſoner ſkulle betragte ham med Forundring og Avind; og de ſmukke Jomfruer beſkue ham med Kiærlighed, og Frygt for hans Sikkerhed.

Saaſnart havde ikke **Joſeph Andrews** fornummet den Fare, ſom hans Ven var udi

(†) Mallet er en temmelig god Poet og har ſkreve adſkillige ſmukke Tragoedier, han har og ſkrevet gros Cantheler Bacons Levnets Beſkrivelſe, hvilket Autor her ſigter til.

(†) Dette Verk er ſkreven aff Docter Middleton, og er ikke ſvært at berømme.

da Hundene først attaquerede ham, førend han toeg sin stoere Prygl i sin høyre Haand, denne Prygl var den samme, som hans Fader havde bekommet af sin Beste-Fader, og hvilken var ham bleven forærød af een iblandt de stærkeste Mænd i (†) Kent, paa samme Dag, da han havde slaget Hovedet i Stykker paa trende stridbare Mænd. Denne Prygl, var af en særdeles Styrke . . og med en forunderlig Kunst forfærdiget ved een af Mr. Deards allerbeste Arbeids-Folk, hvilken har ikke sin Liige iblandt alle Kunstnere.

Denne samme Person har og giort alle de Stokke, som vore nyemoedige Dag-Drivere spadsere med om Morgenen: men denne var dog hans Mester-Stykke; Knappen var udskaaren med en herlig Krum-Snabel og en spids Hage, som var ikke ulig en Nodde-Knækker. De Lærde have indbildet sig, at den forestillede Gorgons Hoved; Men det var dog ikke saaledes i sig selv; thi den var Copieret efter en vis Engelsk Barons Ansigt, som var vittig, lystig og derhos myndig. Han havde i Sinde at udskiære mange smukke Historier paa denne Stokk i Basserellievo, eller flat Biltværk besynderlig en smuk Stue-Excution. Han havde og i Sinde at repræsentere Captain N. N.

Han

(†) En Province i Engeland.

Han vilde have forestillet adskillige andre Historier, dersom han ikkun havde haft Rum dertil.

Joseph havde ikke saa snart greebet til denne sin Prygl, forend man saae en giennemtrengendes Ild, som et Lynild flyve udaf hans Øyne, og den unge Heldt, som var hurtig til Foeds, løb med største Gesvindighed for at hielpe sin Ven. Han var just kommen til ham da Spring-Feldt havde faaet fat paa Flippen af hans Præste-Kiortel, som var i sønder reven, og slebede paa Jorden. Vi ville ved denne Leylighed gierne have givet vor gunstige Læser en Lignelse, men for tvende Aarsags skyld, kan vi ikke. Den Første er denne, at det vilde forhindre Beskrivelsen, fra at være gesvind og hurtig hvilken den paa dette Sæd bør være; men denne er ikke af Vigtighed nok, den Anden og vigtigere Aarsag er, at vi ikke kunde finde nogen Lignelse, som passede sig paa denne Sag; Thi Sandhed at sige, hvad Exempel kunde vi finde, hvormed man paa eengang kunde forestille Læserens Øyne Venskab, Mandighed, Ungdom, Skionhed, Styrke og Behændighed, hvilke allesammen fremskinnede i Joseph Andrews Person. Lad derfore de, som beskrive Løver, Tigre og Heldte, som ere grueligere end disse begge, forhøye deres Poesier og Skrifter, med saadanne Lignelser som de af en Joseph An-

drews kunde betiene sig; thi han selv har ikke sin Liige.

Spring-Feldt havde nu faaet fat paa Præstens Kiortel, og forhindrede hans Flugt, hvilket Joseph icke saa snart saae, forend hand lagde med sin store Stok til Hundens Hoved, at han rakte alle 4 Beene i Veyret. Sultan og Hector finge fat udi hans Reyse-Kiortel, og havde uden Twifl trokket ham til Jorden, dersom Joseph ikke havde med største Styrke givet Sultan et godt Drag over Ryggen saa han var nødet til at slippe, og løb hylendes over Marken. Men en større Ulykke mødte dig, o Hector! Hector var den bedste Hund der nogen Tid havde forfulgt en Hare, hvis Røst lod sig aldrig høre, forend han var kommen paa det rætte Spor, han var den bedste Stover, og vigede aldrig af Sporet, for hvilken heele Koblet bar største Respect, og saa snart han biæffede, vidste de, at der var Vildt i Nærværelsen, han faldt ved Josephs mægtige Haand. Dunner, Vnnder og Plunder vare de som næst efter bleve opofrede, og laae udstrakte paa Jorden. Herpaa kom Servante, en ung Tæve, hvilken Mst. Johann Tempel selv havde opfød ved sit eget Bord, og havde nyligen sendt hende 50 Miile til denne Herremand, som en Foræring. Denne kom løbendes med største Jvrighed, og bed Joseph i Beenet; al-

drig

drig var nogen Hund saa hidsig og ivrig, som hun, hun stammede ned fra en Amazonisk Slægt, og havde overvundet mangen Tyr i hendes eget Land, men nu slog det hende feyl, og havde hun uden Tvivl været underkasted samme skiæbne tillige med de andre Hunde, dersom Diana (vor Læser maa troe det eller ikke, ligesom han selv behager) ikke havde samme Øyeblik i en Jægers Gestalt afværget det, og taget hende op i sine Arme. Herpaa giorde Præsten Rechtsum, og med sin store Stok fældede mange til Jorden, og adspredte de andre. Til sidst blev han angreben af Cæsar og nedkasted til Jorden, hvorpaa Joseph sprang hen at hielpe ham, og med alle Kræfter gav paa denne Overvinder, saa at til evig Spot, Skam og Skiændsel Cæsar, den store Cæsar, løb hylendes bort.

Denne Batallie continuerede med største Hæftighed, da Jægeren, som var en bedaget og findig Mand, oplostede sin Stæmme, og raabte Hundene fra Striiden; og sagde til dem i det Sprog som de forstoed bedst, at det var forgiæves, at striide længere; thi Skiæbnen havde allereede besluttet at give Sejeren til deres Fiender.

Saa vidt har min Musa med hendes sædvanlige Myndighed fortalt denne forskrækkelige Batallie, hvis liige ingen Poet, Romain, eller Levnets-Skrivere, i hvo det og monne være,

nogen Tid har optegnet, og efter at hun havde bragt den til Ende, holdt hun op. Vi ville derfore fremture i vores almindelige Stiil og continuere Historien.

Herremanden og hans Suite havde i Begyndelsen fundet Fornoyelse over Herr Adams Figur og Josephs Mandighed, hvilket havde foraarsaget dem stor Latter, og havde de hidindtil anseet denne Skermydsel med større Behag end nogen Jagt, Fugle-Skyden, Hane-Slagsmaal, Tyr- eller Biorne-Hidsen, havde givet dem. Han begyndte nu at frygte for den Fare, som Hundene vare udi, og hvoraf adskillige laae og spettede med Benene paa Marken. Herremanden, efter at han først havde kaldet sine Venner til sig, som en Salve Guarde, reed Mandig op til disse Strids-Mænd, og samlede all den Bisterhed udi sit Ansigt, som han kunde, beiærede med en slags Myndighed, at vide hvorledes de torde understaae sig, at begegne hans Hunde paa saadan Maade. Joseph svarede med største Frimodighed, at de først havde overfaldet hans Ven, og om de havde hørt den allerfornæmste Herre til i Landet, vilde han have begegnet dem paa samme Maade; thi saa længe, som han havde en Draabe Blod i sit Liv, vilde han ikke staae og see saadan en Mand (og pegede paa Herr Adams) skee Overlast, hverken af Mand eller Beest. Hvorpaa baade han og Hr. Adams svingede deris Træ gevæhr,

og

og satte dem selv i saadan Positur, at Herremanden og hans Selskab begyndte vel at overlægge først, forend de tilbode sig at revanchere deres fiirbeenede Allieredes Død. I samme Øyeblik kom Fanny løbendes med største Gesvindighed hen til dem, da hun af Frygt for den Fare, som Joseph var kommen udi, havde selv forglemt hendes egen. Herremanden og hans Suite bleve saa indtagne af hendes Skionhed, at de strax vendte deres Øyen og og Tanker alleene paa hende. Enhver maatte tilstaae, at han aldrig tilforn havde seet saa charmant et Fruentimmer, hverken Glæde eller Vrede havde længere Magt over dem, og alle fulde i største Taushed og Forundring. Jægeren var den eeneste, som ved hendes Skionhed blev ubevægelig; thi han var i Forrætning med at skiære Øren af Hundene, hvorved han søgte at bringe dem til Live igien, hvorudi han var saa lykkelig, at ikkun to, som vare de slætteste, bleve paa Marken. Hvorover Jægeren sagde, at det var vel, der var ikke skeet større Skade, og for sin Part kunde han ikke tale ilde paa dem som havde slaget Hundene, og hand forundrede sig over at hans Herre vilde encouragere Hundene til at jage efter Christne Menniſker; Thi der var den sikkerſte Vey at fordærve dem, og at lære dem til at løbe efter Utøy i Stæden for at følge efter en Hare.

Herremanden havde faaet at vide, at der var ikkun liden Skade skeed, men han hav-

de maaskee faaet en større af et andet slags i sit Hoved) han talte til Hr. Adams med et mildere Ansigt, end han tilforn havde giort, og sagde: at det giorde ham ondt, at saadan en Ting var skeed, og at han havde giort sit Bedste til at forhindre det, saa snart han saae hans Habit, og roeste hans Tieners Tapperhed; (thi han ansaae Joseph for at være hans Tiener. Herpaa bad han Hr. Adams til Bords med sig og begiærede, at det unge Fruentimmer maatte komme med ham. Hr. Adams undskyldte sig længe; men han blev saa ofte, og saa alvorlig, samt med saa megen Høflighed invitered, at han tilsidst blev noded til at imodtage Tilbuddet. Joseph søgte imidlertid tilsammen hans Hat, Paruqve og adskilligt andet Krigs-Bytte, som laae paa Marken; thi ellers var det meget letteligen bleved forglemt, hvorpaa han satte sig i den bedste Orden, som han kunde, og marcherede de baade til Hest og til Fods, hen til Herremandens Gaard, som laae ikkun en liden Vey derfra.

Medens de vare paa Veyen, tildrog Fanny sig heele Selskabets Øyne; Enhver stræbte at forekomme den anden i at berømme hendes Skiønhed, hvilket Læseren vil pardonere, i Fald jeg ikke fortæller det, som de sagde, saasom det ikke var noget nyt eller mere end gemeent, ey heller den vittige Skiemt, som blev sagt over Herr Adams;

Som.

Somme af dem paastoed, at Præste-Jagt var den bedste Fornoyelse i Verden; Andre roesede at han havde holdt sig saa vel som den bedste Grevling, og detslige Tiids-Fordriv, hvilket endskiønt det ikke saa vel skikker sig paa denne alvorlige Historie, foraarsagede det dog stor Latter og Fornoyelse hos Herremanden og hans lystige Brodre.

Cap. 7.

Som indeholder Herremandens og sit Selskabs grove Skærts, een Scene, hvilket passer sig meget net paa disse Tiders Gout.

DE vare komne til Herre-mandens Gaard, just da Middags-Maaltidet var færdigt. Der reyste sig en liden Dispute angaaendes **Fanny**, som Herremanden (der var Ung-Karl) vilde have ved sit eget Bord, hvortil hun ikke vilde lade sig bevæge, ey heller vilde **Hr. Adams** tillade at hun skulde skille sig fra **Joseph**, saa at de tilsidst bleve sendte til Kiokkenet, hvor Betienterne vare blevne befalede at drikke **Joseph** drukken. Det samme havde de og i Sinde med

Hr.

Hr. Adams, hvilket i Fald det skeede, tænkte Herremanden at hand letteligen skulde udføre det Anslag som han havde i Sinde med Fanny, da han først saae hende.

Det er vel ikke unødvendigt, førend vi gaae videre, at tilkiende give den gode Herre-Mands Character, tillige med Selskabets. Han selv var en meget rig Mand, en ung Karl som vi allerede har sagt, og ungefähr 40 Aar gammel, hans Opdragelse eller Education (om vi maa bruge denne Talemaade) havde altid været ude paa Landet, hiemme under hans Moders, og en Præceptors Opsyn, som var befaled aldrig at ræbse ham, eller twinge ham til at lære meere, end det han selv vilde, hvilket var ikkun gandske lidet, og dette alleene i sine Borne-Aar; thi fra hans femtende Aar begyndte han gandske at hengive sig til Jagten og anden slig Tidsfordriv, hvertil hans Moder forsiunte ham med Heste, Hunde, og alle andre dertil nødvendige Sager: og hans Præceptor, som stræbte efter at insinuere sig hos sin unge Discipel, hvilken han tænkte vilde i Fremtiden forsyne ham, giorde ham Selskab ikke alleene i disse Øvelser, men og ved en god Flaske Viin, hvorudi den unge Herremand fandt allerede stor Smag.

I hans 20de Aar begyndte hans Moder at tænke, at hun ikke havde efterkommet hendes Pligt, som en Moder burde giøre, hvorover hun beslut-

besluttede, at overtale hendes Søn til det, som hun tænkte vilde erstatte alt det, som han kunde ellers have lært i en Publiqve Skoele, eller og paa et Universitet. Dette er hvad man ellers kalder at reyse, Hvilket hun [illegible] hans Præceptors Hielp, som skulde følge ham, satte i Værk. Han fuldendte udi 3 Aar sin heele Reyse udi Europa (som de sige) og kom hiem forsyned med Franske Klæder, Talemaader og Betientere, tillige med en stor Foragt over sit Fæderneland, og i sær det som havde Smag af vore Forfædres Ærlighed og Oprigtighed. Hans Moder giorde sig ikke lidet til ved hans Hiemkomst; Og saasom han nu var Eenevolds-Herre over sit eget Gods, bragte han sig snart et Sæde til Veye i Parlaments-Huuset, og var efter den almindelige Meening anseet for een af de smukkeste Personer paa hans Alder: Men det, hvorudi han allermeest distinguerede sig, var en underlig Fornoyelse, som han fandt i alt det, som var latterligt, hæsligt og uriimeligt i sit eget Kion, saa at han aldrig udvaldte sig nogen Compagnion, med mindre han besad een eller fleere af disse Egenskaber, og dem som Naturen havde allermeest forsiunet med sligt, vare hands første Venner. Og om han nogen Tiid fandt et Menniske, som ikke havde, eller i det mindste søgte at skiule disse U-fuldkommenheder, havde hand og særdeles Fornoyelse i at opfinde een eller anden Vey at tvinge ham til at begaae det, som var uriimeligt. For samme Aarsags Skyld var han al-

tid

tid forsynet med en Deel Karle, som man med Billighed kand ligne ved Grævelige Hunde, hvilke vare dog ikke en stor Ære for Hunde-Kiønnet. Disse deres Forrætninger vare at udforske og udbrede alt det, som havde Smag af disse ovenmelte Egenskaber, besynderlig i de bedste og alvorligste Characterer, men om de feylede i deres Udforskning, maatte Dyd og Viisdom selv giøres latterlige til denne deres Herres og Spiise-Mesters Fornøyelse. Disse Messieurs som havde Grevling-Hundenes Naturel, og som paa denne Tid opholte sig hos Herremanden, hvilke han havde bragt med sig fra London, var en gammel aftakket Officier, en Comœdiant, en dum Poet, en Qvacksalver, en Musicant, og en halt, Tydsk Dandse-Mester.

Saa snart Bordet var dekket, toeg Officieren Lejligheden i agt, medens Hr. Adams læste til Bords og flyttede hans Stoel til side, saa han i det han vilde sætte sig, faldt ned paa Gulvet; og saaledes blev den første Skiemt fuldbragt, som foraarsagede heele Selskabet stor Fornøyelse.. Det andet Puds blev spilled af Poeten som sat næst ved Præsten paa den anden Side.. Denne, da Hr. Adams med største Eresbevisning Drak Herremandens Sundhed, vælte et heel Tallerken fuld med Suppe ind i Præstens Buxer, hvilket, med de mange Undskyldinger, som han giorde, tillige med Præstens op-

rige

rigtige og venlige Svar gav Selskabet stor Glæde. Den 3die Skiemt skeede ved een af Laquaierne, som var bleven befalet at komme Genever- eller Brændeviin udi Hr. Adams Øll, hvilket han maatte tilstaae var den bedste Drik han nogen Tiid havde smagt; men sagde derhos, at det smagede lidet for stærkt af Maltet; Dette gav Anledning igien til Latter. Hr. Adams som selv har givet os denne Efterretning, kunde ikke erindre sig alle de mange Puder som de spillede ham, og hvilke hans uskyldige Gemyts Beskaffenhed ikke saa bastig kunde mærke. Og, sandt at sige, dersom vi ikke havde faaet Efterretning fra een af Huusets-Betientere, var denne Part af vores Historie, (som er ikke een af de ringeste) bleven meget u-fuldkommen, og endskiont vi maa tilstaae at der passerede meere anstodeligt og u-sommeligt Skiæmt, medens de spiiſede, kunde vi dog ikke faae det at vide paa nogen Maade. Saa snart Maaltiidet var til Ende, begyndte Poeten at oplæse nogle Vers som han sagde, han havde giort Extempore. Det efterfolgende er en Copie af dem, hvilket vi med største Besværlighed haver til Veye bragt.

Et Vers giort extempore paa Hr. Adams

Har man vel nogen Tiid seet saadan Præst?
Som nu i Dag er her med os til Giæst?
Hans Kiortel og Paruqve er udaf Vilde rod,
Selv lugter han, som een der er blant Ræve fød.

Vej

Vel maatte Hundene anse ham for een Hare,
Dog takke maa han GUd han slap af denne Fare.
Om Phœbus nogen Tiid, forsaae sig grovelig,
Da for en god Acteur, han vilde tage dig.

Ved disse Ord snappede Skialderen, Paruquen af Comœdiantens Hoved, hvorover han fik Selskabets Approbation. Comœdianten i stæden for at drive Skiemt med Poeten igien, begyndte at viise sin Konst paa samme Subjectum, Han skrabede tilsammen alle de vittige Smuler han kunde finde udaf Comœdierne, og hentydede dem paa den Geistlige Stand, hvilket af alle nærværende blev optaged med et stort Glæde-Skriig. Nu faldt det Danse-Mesteren til at viise sine Gaver han vendte sig til Hr. Adams, og sagde til ham, at han var meget vel skabt til at danse, og han sluttede af hans Gang, at han havde lærdt hos een eller anden fornemme Danse-Mester. Han sagde at dansen var en herlig Egenskab hos en Præst; og til sidst bad han ham, at han vilde Danse en Menuet med ham, sigende at hands Kiortel kunde tiene til et Skiort, og at han selv vilde have den Ære at danse med ham. Hvorpaa hand uden videre Svar, tog sine Handsker udaf Lommen, og Musicanten lavede sin Violin til. Selskabet vilde giøre Væddemaal med Danse-Mesteren, at Præsten dansede bedre end han, hvilken han ikke vilde imodtage, sigende: at han troede

de

de ligesaa; thi han havde nicht gesehen en Mand i
sine Dage, **som saae besser ud til Tanssen**
end den Herre: Herpaa gik han frem for
at tage Hr. **Adams** ved Haanden, hvilken den
sidste i hast trak tilbage, og tillige knyttede sin
Næve, og advarede ham, ikke at drive hans
unyttige Skiemt alt for vidt, thi han vilde ikke
taale sligt. Danse-Mesteren saae ikke saa snart
hans Næve, forend han meget forsigtig retire-
rede sig fra ham, stoed hen til Luward og ef-
terabede Hr. **Adams**, som heele Tiden saae paa
ham, og kunde ikke giette, hvad han giorde, u-
den han sogte at undgaae hans Næve, som han
allereede vilde taget fat paa ham med. Imid-
lertid toeg Officieren Leilighed og sæsted en Svær-
mer fast paa Præstens Kiortel og stak den an
med et lidet (†) Tobaks Lyß. Hr **Adams**
om var ikke vandt tilsaadan slags Spog, troede, at
han skulle flyve i Luften, sprang fra sin Stoel og
Dansede omkring i Stuen, hvilket fornoyede Tilsku-
ne, som alle maatte tilstaae, at han var den beste
Danser. Saa snart han var kommen til sig selv
igien af denne Forskrækkelse, gik han hen og stod
for Bordet i en Politur, som een der vilde holde
en Tale. Hvorpaa de alle raabte: hor! hor! Han
talede paa efterfolgende Maade: Min Herre det
gior mig ondt, at see en Person, som Himmelen

(†) I fornemme Selskaber hvor de smøge Tobak, bruger de gemeenligen smaa Vox-Lys som altid staaer og brænder paa Bordet.

saa riigeligen haver meddeelt sine Gaver, bevii-
se sig saa slet og u-taknæmmelig for dem; thi end-
skiont J har ikke selv begegnet mig ilde, saa er det
dog tydelig nok, at J har fornøyet eder over dem
som have giort det; ey heller har J en eeneste Gang
søgt at forhindre de mange u anstændige og u-som-
meligen Grovheder som mig ere blevne beviist; og
sandt at sige ere de beviiste eder selv, om J rettelig
kunde forstaae dem; thi jeg er eders Giæst, og fol-
gelig burde J tage mig i eders Protection. Een
Person har holdt for godt at giore mig Latterlig i
et Vers, i hvilket jeg heller vilde være dets Subject,
end dets Autor. Han har fundet Behag i at
begegne mig med Foragt, som en Præst. Jeg for-
moder at min Stand er ikke Latterlig eller spottelig,
ey heller kan jeg giores, med mindre jeg selv er Aar-
sag dertil, hvilket ieg haaber at Fattigdom kan
aldrig foraarsage. En anden Person har oplæst
nogle Sentencer; hvor i han har talt om Præste-
Standen med største Foragt. Han siger, at de
ere tagne udaf Comoedier; jeg er vist paa, at saa-
danne Comœdier er en Skam for Gouver-
nementet, som tillader dem, og forbanded
vil den Natton blive, hvor de ere bleven
Repræsenterede. Hvorledes andre have be-
gegnet mig, har jeg ikke nodig at give
tilkiende; Thi de selv, om de ville eftertænke det,
maa tilstaae, at deres Opførsel har været ligesaa
usømmelig for min Alder, som for min Dragt:
J fandt mig min Herre, reysendes med to af mine
Sog-

Sogne-Børn, (jeg forbi gaaer at Eders Hunde overfulde mig; thi jeg har allerede forladt det, enten det skeede af Jægerens Modtvillighed eller Uforsigtighed) min udvortes Anseelse kunde meget vel forsikre Eder om, at Eders Tilbud var en Kiærligheds Giærning, skiønt vi virkeligen vare meget vel forsynede: Ja min Herre, om vi endnu havde 100 Miile at reyse, havde vi tilstrækkelig nok at leve af paa en skikkelig Maade. (Hvorpaa han fremviiste den halve Guinea som blev funden i Mad-Korven) jeg viiser Eder ikke denne udaf Pralerie, men for at overbeviise Eder om, at jeg taler Sandhed: At I satte mig ved Eders Bord var en Ære, som jeg af Ærgierrighed ikke søgte. Medens jeg har været her, har jeg stræbt at forholde mig med største Ærbødighed imod Eder, om jeg her udi har forseet mig, er det ikke skeed med Forsæt, ey heller kunde jeg saa vidt forsee mig, at jeg fortiente den Skam, som mig er vederfaren. Derfore, om I dermed har sigtet enten til min Orden eller Armod, (og I seer at jeg er ikke heller saa fattig) saa ligger Skammen paa Eder, og jeg ønsker af mit Hierte, at Syndens Skyld ikke maae blive Eder tilregned. Saaledes fuldendte han sin Tale, og hele Selskabet klappede i Hænderne. Herpaa svarede Herremanden, at det giorde ham ondt, at saadanne Ting vare skeede; men han kunde dog ikke beskylde ham for at have haft nogen Deel derudi, og at Versene, som han selv havde hørt, vare saa daarlige at han kunde lettelig besvare dem. Og hvad Raquet-

ten anbelangede tilstod han, at det uden Tvivl var en megen stor Affront, som Dandse-Mesteren havde bevist ham, og han vilde lade ham have den Fornoyelse at han maatte prygle ham dygtig af derfor; (hvorudi maaskee han sagde Sandhed.) Hr. Adams svarede, hvem der og havde giort det, var det ikke hans Embede at straffe ham paa saadan Maade; men at den Person som I har beskyldet er uskyldig, er jeg selv Vidne til; thi jeg havde mine Oyne paa ham heele Tiden. Hvo han og er, saa beder jeg at GUD vil forlade ham det, og forleene ham lidet meere Forstand, saavel som Humanitet. Officieren svarede med Vrede i sit Ansigt og med en bister Tone, at han formodede, at han ikke sigtede paa ham, og D-n skulde Par-r ham, dersom han ikke besad lige saa megen Imanitet, som andre, og dersom nogen vilde sige der imod, vilde han overbeviise ham sin Forseelse med at skiære Struben af ham. Hr. Adams smilede og sagde: han troede, at han af en Hændelse havde talt ret. Hvorpaa Officieren svarede: hvad meener i med at tale ret? dersom I ikke var en Præst, taalede jeg ikke Eders Ord; men Eders Habit beskytter Eder. Dersom en Person, der bærer en Kaarde ved Siden, havde sagt saa meget, havde jeg alt for længe siden taget ham ved Næsen. Hr. Adams svarede, at dersom han understoed sig at begegne ham med nogen Grovhed, kunde han være forsikred om at hans Habit vilde ingenlunde frelse ham, og knyttede

tede sin Næve, sigende: at han havde pryglet mangen en stoltere Mand end han var. Herreman-den gjorde alt hvad han kunde til at sætte dem tilsammen, og haabede at de vilde faae hinanden ved Hovedet, men han fik dog ikke sin Villie; thi Officieren svarede ikke andet, end at det var vel for ham, at han var en Præst, tog et fuldt Glas Viin, og drak paa Kirkens Velgaaende, hvilket gjorde Ende paa Disputen.

Nu Quakkalveren, som havde hidindtil sidet gandske stille, og var den aller alvorligste, men derhos den aller skadeligste Hund iblant dem alle roesede høyligen, i en meget Høytrabende Tale, det som Hr. Adams, havde sagt og lastede de andres Opførsel imod ham. Han lagde stor Bersmelse paa Kirken og dens Armod; og tilsidst anbefalede han dem alle at tilgive og forlade alt det som var skeed; Hr. Adams svarede strax, at Talting var forladt; og i sin Hiertens Goede ved skienkte sig et Glas godt Øll, hvilket han ikkede meere end Viin, og Drak heele Selskabets Sundhed, tog Officieren og Poeten ved Haanden, og vendte sig med en stoer Ærbødighed til Doctoren, som hidintil endnu ikke havde leet udvortes ad det, som var skeed, ialsom han fuldkommen kunde tvinge sine Muskler, og kunde lee ind vortes, uden at tilkiendegive det mindste Tegn i sit Ansigt. Docto-

ren begyndte en anden Tale, hvorudi han lastede den uanstændige Frihed, som Folk betiene sig af i deres Conversation, hvilket gemeenligen kaldes Lystighed. Og sagde, at der var fornøyelig Tiidsfordriiv, som skikkede sig for hvad Alder, Stand eller Personer det og maatte være, og det fra en Rangle indtil at igiennem gaae den vigtigste Punct udi Philosophien, og at Menniskene i ingen Ting rørte sig meere, end i at udvælge deris Tiidsfordriv? thi, sagde han, saasom det storligen ophøyer vor Begreb, som vi giøre os om Ungdommens tilkommende Opførsel, naar vi see dem udi deres Unge Aar, at læge med Topp og Boldte, eller anden saadan Børne-Leg, udvælge sig, ved deres ledige Timer, Øvelser for deris Genier i Vittighed, Lærdom, og dislige; saa derimod maae det bevæge os til ligesaa stoer Foragt imod en Mand, i Fald man skulde see ham læge med Top-Bold, eller Børne-Spill.

Hr. **Adams** roesede Høyligen Quaksalverens Meening, og sagde han havde tit forundret sig over adskillige Passager udi de Gamle Auctores, hvor Scipio Lælius, og andre stoere Mænd, bliver forestillede, at have tilbragt mangen en Time i den aller Barnagtigste Tiidsfordriv. Doctoren svarede, at han havde et gammel Grækesk Manuscript, hvorudi der var adskillig, af Socratis Tiidsfordrive beskrevn-

Sa-

Saa! sagde Præsten, meget begiærlig, jeg skal være eder høylig forbunden, om I tillader mig at see det igiennem. Doctoren lovede at han vilde tilsende ham det, og sagde videre at han troede han kunde sige ham hvorledes det var. Jeg meener, sagde han, saa vidt som jeg kan erindre, var det saaledes. Der var en Throne opsat hvoraf, paa den eene Side sad en Konge, og paa den anden en Dronning, med deres Trabantere, og Hoff-betientere rangerede paa begge Sider, til dem blev en Ambassadeur Indfordt, hvilken Person, Socrates selv altiid pleiede at forestille, og naar han blev opfort til Thronen, giorde han en Tale til Kongen, som handlede om Dyd og gode Sæder, og deslige. Hvorefter han satte sig imellem Kongen og Dronningen, og blev af dennem Majestetiisk begegnet. Dette meener jeg er den fornæmste Rolde. Maaskee, at jeg har forglemt nogle faa Ting, thi det er længe siden at jeg haver læst den. Hr. Adams sagde, at det i Sandhed var en Tiids-fordriv, saa stoer en Mand anstændig; og var af den Meening, at sligt burde indfores iblandt vore stoere Mænd, i stæden, for Kort, og anden unyttig Tids fordriv hvor udi; som han havde hørdt, de forodede og forspilte alt for meget af deres Livs-Tiid; Han sagde og, at den Christelige Religion var den aller ædelste Materie og bedre end nogen af dem som Socrates havde paafundet. Herremanden fandt

det for got, som Hr. Adams sagde, og lod sig forstaae, at han endnu samme Aften vilde fuldføre denne Ceremonie. Hvilket Doctoren satte sig imod, efterdi ingen havde giort sig bereed paa at holde en Tale uden (sagde han, og vendte sig til Hr. Adams, og med et alvorligt Ansigt, som kunde have bedraget en Mand af meere Skarpsindighed) at J min Herre har en Præddikken hos eder. Min Herre svarede Hr. Adams jeg reiser aldrig foruden at have een hos mig, i Fald der skulde noget forefalde. Han blev derfore let at overtale af sin gode Ven (som han nu kaldte Doctoren) at paatage sig Ambassadeurens Rolde, saa at Herremanden lod strax en Throne opreyse, hvilket skeede forend de havde uddrukket, Tvende Boutellier. Og maaskee vores Læsere ikke saa meget vil forundre sig over Betienternes Gesvindighed i at oprette Thronen; sandt at sige, saa var Thronen ikke andet end dette: der blev sat et stort Kar med Vand; hvor paa ved hver side var sat en Stoel uden Rygstykke, som stod lidet Høyere end Karret, og havde de lagt et stoert Klæde derover; paa disse Tvende Stoele sade Kongen og Dronningen nemlig Herremanden og Officieren. Herpaa blev Ambassadeuren indført imellem Poeten og Doctoren, og efter at han havde giort sin Tale, til alle de nærverendes Fornoyelse, blev han opført til sit Sæde og satte sig imellem deres Majesteter. De rejste sig strax, og Klædet, som derved blev løst, sank

med

med Præsten need, saa, at Hans Excellence fald hovedkulds i Vandet; Officieren kom Lykkeligen bort, men Herremanden, som til uheld var ikke saa hurtig til Fods som han burde, tog Hr. Adams fat paa, førend han slap ned fra Thronen, og trak ham med sig i Vandet, til heele Selskabets største, dog hemmelige Fornøyelse. Hr Adams, efter at han havde dukket ham To eller Tre gange under Vandet, sprang udaf Karret, og saae sig i en hast om efter Doctoren, hvilken han uden Tvivl vilde have ledsaget til samme Ære-Stæd dersom han ikke meget forsigtelig havde giort sig u-synlig; han søgte derfor efter sin store Prygl, og efter at han havde fundet den, tillige med sine Reise-Camerater, sagde han offentlig, at han ikke vilde blive et Øyeblik længere i saadant et Huus. Herpaa gik han bort uden at tage Afskeed med sin Vert, over hvilken han havde faaet større Revanche, end han tænkte, thi saasom han ikke toeg sig noye nok agt med at tørre sig af i Tide, fik han ved denne Leilighed saa stoer en Forkolelse paa Halsen, at han derover faldt i en Feber, som nær havde kostet ham sit Liv.

Cap. 8.

Hvilket nogle af vore Læsere ville holde for kort, og andre for langt.

Herr Adams og Joseph, som var ikke mindre fortornet end hans Ven, over denne slette Tractament, som han var begegnet med, ginge ud med deres Stokke i Haanden, og bragte Fanny bort med dem, uagted Betienternes Modstand, som giorde alt det som var i deres Magt for at forhindre det. De marcherede saa stærkt, som de kunde, ikke saa meget af Frygt for at blive forfølgte, som for at Hr. Adams, ved stærk Bevægelse kunde afværge den Skade som Vandet kunde foraarsage. Herremanden, som havde givet en stricte Befalning til sine Betientere angaaendes Fanny, at han ikke i det ringeste frygtede sig, for at hun skulde undløbe, hørdte ikke saa snart, at hun var gaaen, førend han begyndte at larme som han var rasendes, og sendte strax nogle efter med Ordre at bringe hende igien, eller og aldrig at komme tilbage Poeten, Comœdianten, og alle de andre undtagen Danse-Mesteren og Doctoren, ginge ud i dette Ærende.

Det

Det var en forfærdelig mork Aften, da vore Venner begyndte deris Reise; ikke destomindre kyndede de sig dog saa meget at de snart komme til et Giæstgiver-Huus, som laae (†) 7 Miile derfra. Her bleve de eenige med hinanden om at forblive heele Natten. Hr. Adams var nu bleven ligesaa tor, som han var, forend han giorde sit Indtog som Abassadeur.

Dette Giæstgiver-Huus, som man med meere Billighed, kunde kalde en Kroe-Hytte, om ikke Maleriet paa Skiltet havde tilkiende givet, at der holdtes Verts-Huus, tilbod dem ikke andet end Ost og Brod, hvormed de dog giorde et fornoyeligt Maaltiid; thi Hunger er bedre end en Fransk Kock.

De havde ikke saa snart spiiset, forend Præsten, efter at han havde takket for Maden, sagde, at han havde giort dette ringe Maaltiid med langt storre Fornoyelse, end sit kostelige Middags-Maaltiid, og viiste en stoer Foragt over den Daarlighed, som Menneskens Born begaae, der opoffre deres Lyksaligheds Haab, for at erlange stor Rigdom i Verden, eftersom man fandt saa

megen

(†) Halfanden Dansk Miil.

megen Fornoyelse i en needrig Stand og i ringe Spiise. Det er sandt, min Herre, sagde en gammel alvorlig Mand, som sad og smogde Tobak ved Ilden, hvilken og var en rejsendes Person. Jeg har ofte forundret mig saa vel som I, naar jeg har betragtet den Værdi som Menneskens Børn i Almindelighed sætte paa Riigdom; siden dagtig Erfarenhed viiser os, hvor lidet den dog formaaer; thi hvad kan den give, som kunde være værdt at onske sig? kan den give den vandskabte Skionhed, den svage Styrke, eller den syge Sundhed? visseligen, dersom den kunde, fik man ikke saa mange heslige Ansigter at see i alle store og fornemme Assembleer, ey heller fandt man saa mange elendige Kreblinge gispe og klage sig i deres prægtige Kareter og Palais. Ney, et Kongerige kan ikke tilveye bringe nogen slags Sminke, hvorved en bleg Heslighed kan forvandles til saadan en blomstrende Skionhed, som denne Unge Pige besidder (og viiste paa Fanny) eller en Medicum, som kan erstatte gammel Alder saadanne Kræfter som den unge Karl har? Bringer Riigdom os ikke Sorrig i stæden for Roe og Hviile? Avind og Had i stæden for Sikkerhed? kan det forlænge dens Liv som besidder den? eller forsikkre dem selv om et blivende Stæd paa Kiste-bunden? intet mindre, men

tver-

tvert imod, den Efterladenhed, Omsorg, og Overdaadighed som følger med Rigdom, forkorter Livet paa Millioner Mennesker, og bringer dem med Piine og Elendighed til en tillig Død. Hvor i bestaaer da dens Værdj? naar den hverken kan giøre os skiønnere eller stærkere? forsukkre eller forlænge vort Liv? Item, kan det pryde Sinder meere end Legemet? ophæver det ikke Hiertet meere til Forfængelighed? opblæser Kinderne med Hoffmod? tillukker Orene, at de ikke høre Dydens Røst? og vore Hierter for Medlidenhed? Giv mig eders Haand, min Broder, raabte Hr. Adams i en Henrykkelse; thi jeg formoder, at J er en Geistlig Person. Ney visseligen ikke svarede den anden (sandt at sige, var han en Romersk Catolisk Præst, men de, som kiender vore Love, vil ikke forundre sig over at han ikke var saa hastig med at give sig tilkiende.) J hvad J og er, sagde Hr. Adams, saa har J tydeligen sagt min Meening: jeg troer, at jeg har prædiket hvert Ord af eders Tale meere end 20 Gange; Thi det har altid været ettere for et Anker-Tou (hvilket er Ordets sande og rette Betydelse, som vi have oversatt en Cameel) til at gaae igiennem et Naale-Øye end for en Riig at komme i Himmelen. Dette, min Herre, sagde den anden, vil enhver Geistlig

lig tilstaae eder, og er derhos en bedrovelig Sandhed: Men som Prospecten af vores evige Goede som er endnu langt fra os, rører os ikke saa stærkt, saa er det nyttigt for Menneskens Kion, fuldkommen at overbeviise dem, (hvilket jeg holder for en let Sag at giøre) at den Velsignelse man nyder her i Verden kan ikke kiøbes med Riigdom. Denne Lærdom, kan i mine Tanker ikke alleene beviises Metaphysisk, men endogsaa Mathematisk; og er jeg selv fuldkommen overbeviist om, at der er ingen Ting jeg har større Foragt for end Verdslig Rigdom. Herr Adams begyndte nu at holde en lang Discours; men saasom det meeste er at finde hos mange Autores, som have handlet om denne Materie, saa vil jeg forbigaae den.

Imedens dette varede, forføyede sig Joseph og Fanny til Sengs, og Verten iligemaade var gaaen udaf Stuen. Saa snart den Engelske Præst havde endet, begynte den Romanske, hvilket han ved lige holdt med stor Skarphed og Iver, og endte til sidst med at bede Hr. Adams vilde laane ham atten Styver for at betale det han var skyldig i Huuset, og tilliige lovede, at i Fald han aldrig betalte ham igien, saa kunde han være forsikred om, at hand vilde erindre ham i sine Bønner. Den gode Hr. Adams

Adams svarede, at 18 Styver vare icke nok for saa lang en Reyse, at han havde en halv Guinea i sin Lomme, som han vilde deele med ham. Hvorpaa han begyndte at søge i Lommerne; men kunde ingen Penge finde; thi Selskabet, hvor han havde spiiset Middags-Maaltid, havde spillet ham et Puds, som vi da icke nævnte, hvilket var, at de havde practicered all hans Rigdom fra ham, som han saa meget havde pralet af.

Pocker, raabte Hr. Adams, jeg har visseligen tabt den; jeg har aldrig givet den ud. Min Herre! saa sandt jeg er en Christen, havde jeg en halv Guinea i min Lomme, og nu har jeg icke en eeneste Doyt deraf tilbage, Fanden maa visseligen have taget den fra mig. Min Herre, svarede den Chatolske smilendes: I har ikke nødig at giøre Undskyldninger; Om I ikke er villig at laane mig Pengene, saa er jeg dog fornøyet. Min Herre, sagde Hr. Adams, om jeg havde den største Summa i Verden, ja om jeg og havde 10 Pund Sterling hos mig, gav jeg dem gierne for at hielpe en Christen af sin Nød. Det giør mig meere ondt for Eders skyld, end for min egen at jeg har tabt dem.

Har vel nogen Ting været saa ulykkelig, at fordi jeg ingen Penge har i min Lomme, min goe-

de

de Villie derfor skal være Mistænkt? Jeg er meere ulykkelig, sagde den anden, om J er saa genereux som j siger: thi en Crone vilde have fornoyet mig, og gandske magelig have bragt mig til det Stæd hvor jeg skal hen, hvilket er ikkun 20 Miile herfra, og hvor jeg kand komme hen i Morgen imod Aften. Jeg kand forsikre Eder, at jeg ikke er vandt til at reyse uden Penge, jeg er just landed i Engeland, og vi have været noedede til, i en stærk Storm at kaste alt hvad vi havde over Bord. Jeg tvivler ikke paa at jo Verten vil betroe mig den Bagatel jeg er ham skyldig; men imidlertid er det dog ærgerligt, at man maae give saadane Folk tilkiende, at man ikke har en Skilling i Lommen; thi de og alt for mange andre giore liden Forskiel paa en Tigger og paa en Tyv. Hvor om alting er, tænkte han, at han bedre skulle komme til rætte med Verten samme Aften, end den næste Morgen, han besluttede derfore at begynde sin Reise strax, uagted det var saa Morkt; og saa snart, som Verten kom tilbage igien, Aabenbarede han ham sin Tilstand hvorpaa Verten kloede sig i Hovedet og svarede. Jeg veed det ikke, min Ven, er det saa, at J ingen Penge har, saa faar jeg vel at betroe eder, endskiont jeg heller saae, at jeg fik mine reede Penge, om jeg kunde; men, marre, J seer ud til saa ærlig en Mand, at jeg ikke frygter for eders Betalning, om det og var Tyve Gange saa meget. Den Catolske Præst gav intet Svar! men tog Afskeed fra Verten og Hr. Adams, saasnart han kunde, dog

ikke

ikke uden en slags Forvirelse, og maaskee med en Mistanke om Hr. Adams Oprigtighed.

Saa snart han var gaaen begyndte Verten at ryste paa Hovedet, og sagde, dersom han havde vidst at dene Karl ingen Penge havde haft, havde han ikke vildet tappe ham en draabe Øl, sigende, at han tvilede paa, at see hans Ansigt meere? thi han saae ud til en forbandet Skielm. Den Mand fare i ham, raabte han, jeg tænkte da han talte saa meget om Riigdom, at han i det ringeste havde 100 Pund Sterling i Kommen. Herr Adams satte ham til rette, fordi han vilde fortænke ham, hvilket han sagde var en Christen ikke anstændigt. Og uden videre at efterænke sin egen Forliis, eller at overlæge hvorledes han selv næste Morgen skulde komme bort, begav sig til en slet og udsel Seng, ligesom hans Reise-Selskab forhen havde giort? ikke desmindre foraarsagede Sundhed og Mattiahed dem en sødere Søvn, end mange andre have paa Æder-Duns Dyner og Floyels Puder.

Cap. 9.

Som indeholder saa forskrækkeligt og blodigt Eventyr som der kan findes i dette eller maaskee nogen anden Authentique Historie.

Morgenstunden nærmede sig, da Joseph Andrews, som allereede var vaagen og tænkte paa sin allerkiæreste Fanny, horte en forskrækkelig Banken neden paa Doren. Han sprang strax udaf Sengen, aabnede Vinduet og der blev spurdt, om ingen rejsendes Personer vare der i Huuset? og strax derefter af en anden Rost, om tvende Mands Personer og et ungt Fruentimmer havde ikke taget Logemente der i Nat? Endskiønt Joseph ikke kiendte deres Stemme, begyndte han dog at fatte en slags Mistanke; thi han havde faaet Efterretning ved een af Betienterne i Huuset, om Herremandens Forehavende. Han svarede Ney. Een af Betienterne, som kiendte Verten, raabte høyt paa hans Navn, juſt da han aabned et andet Vindue, og giorde samme Spørsmaal til ham; hvorpaa han varede: Ja. Ha! Ha! sagde en anden; har

har vi fundet dem ? og befalede Værten strax at komme need og aabne Døren. Fanny, som var ligesaa orvaagen som Joseph, hørdte icke saa snart alt dette, førend hun sprang udaf Sengen og kastede i hast hendes Klæder paa sig, og løb saa hastig, som hun kunde, hen til Josephs Kammer, Joseph, som og var næsten paaklædt, lukte hende strax ind, og omfavnede hende med den allerstørste Kiærlighed, og bad at hun ikke skulde frygte for nogen Ting ; Thi han vilde døe for at forsvare hende. Er det ikke en Ting, for hvilken jeg maa frygte sagde hun, naar jeg skulde tabe det som er mig kiærere end heele Verden ? Joseph kyssede hendes Haand, og sagde, at han takkede denne Lejlighed, som havde bragt hende til at declarere sam en Kiærlighed, hvilken hun hidindtil endnu ikke havde bœret ham med. Han løb herpaa strax hen, og vognede sin Sove-Kammerat Hr: Adams, som laae endnu i en dyb Søvn, hvorfra Joseph havde kaldet paa ham adskillige Gange : men han var ikke saa snart bleven underretted om deres Fare, førend han sprang ud af Sengen, uden at consideree Fannys Nærværelse, som hastelig vendte sit Ansigt fra ham; men saasom det endnu icke var bleven Dag, havde hun en dobbelt Nytte deraf, nemlig : at

det forhindrede at give hendes Uskyldighed og Erbarhed en Forargelse, og tillige forbergede den Blussel som overkom hende.

Hr. Adams fik i en hast sine Klæder paa undtagen Buxerne hvilke han i denne hast forglemte; ikke dismindre, var hans Kiortel lang nok til at skiule denne Mangel. Nu var Gaade Døren imidlertiid bleven oplukken, Officieren, Poeten, Comœdianten og 3 Laqvaier komme ind i Huuset. Officieren, sagde til Verten, at to Karle som vare i hans Huus vare løbne bort med et ungt Fruentimmer, og begiærede at vide, i hvilket Kammer hun laae. Verten som troede denne Historie, viiste dem op og strax løb Officieren og Poeten op (ste dendes hinanden paa Armen. Poeten som var den hurtigste, kom ind i Kammeret først, søgte i Sengen og allevegne, men alt forgiæves. Fuglen var floyen bort, hvilket vor Læser alereede tilforn er tilkiende givet. Herpaa begiarede de at vide, hvor Mands Personerne laae og vare komne nær til Kammer-Døren, da Joseph raabte med en Høy-Røst, at han vilde skyde den første ihiel, som understod sig at attaquere Kammer-Døren. Officieren spurte, hvor Gevehr de havde? hvortil Verten svarede, at han troede ikke de havde noget, Ney, han var forsikkred om, at de intet Gevehr havde; Thi han hørdte den eene spørge den anden Aftenen tilforn hvo

hvad de skulde have giort, i Fald de vare blevne indhentede, da de havde intet Gevehr? hvorpaa den anden svarede, at de vilde forsvare sig med deris Stokke, saa længe de kunde, og at Gud vilde staae dem bi i en retfærdig Sag. Dette fornoyede Officieren, men ikke Poeten, som meget klogelig Retirerede sig ned af Trappen sigende, at det var hans Embede, at beskrive storre Heldte Gierninger, og ikke at forrette dem. Officieren havde ikke saa snart faaet forsikring om, at de intet Skyde-Gevehr havde, forend han lod sig høre, at han intet var bange for Krudt, sværgendes, at han særdeeles elskede Lugten deraf, hvorpaa han befalede Laquaierne at folge ham. De Marcherede op til Døren, og begyndte at brække den op, hvilket han ved Laquaiernes Hielp, strax fuldforte. Saa snart Døren var aaben saa de Fienden staaendes 3 Mand hoy i Ordre af Batallie. Hr. Adams i Fronten, og Fanny bag Officieren sagde til Hr. Adams, at dersom de samtlig vilde gaae tilbage igien til Huuset, skulde de blive begeaned med all Høflighed, Men i Fald de hertil ikke begvemede sig, havde han Ordre at tage den Unge Jomfrue med sig, af den Aarsag at de troede de havde bortstiaalen hende fra hendes Forældre; thi uagted at hun var forklædt, gav hendes Væsen, som hun ikke kunde forberge, et tilstrækkelig Bevis paa, at hun var af høyere Stand end De vare. Fanny som brod ud i Taarer, og bekræf-

tede at det ikke var saaledes, at hun var en fat
tig Tieneste, Pige som havde hverken Fader elle
Moder) faldt paa sine Knæ, og bad at de ikk
vilde tage hende fra sine Venner, hvilke, hu
var forsikkred om, vilde for døe paa stæden
forend de vilde forlade hende; hvilket Hr. A
dams Confirmerede med Ord, som belobe sig
ikke langt fra en Eed. Officieren svoer, at han
ikke havde Tiid længere at tale, og sagde de maat
te takke dem selv for det som skeede, hvorpaa
han befaledeLaqvaierne at gribe til, og vilde selv
tillige have paseret forbi Hr. Adams, for
at lægge Haand paa Fanny, men Præsten for
hindrede ham og fik et Slag fra een af dem, hvil
ket han, uden at betænke, hvorfra det kom, med
deelte Officieren igien, og gav ham saa velmeent
et Drag paa Maven at han svinglede tilbage. Offi
cieren som ikke var Vandt til saadan Confect
og viiseligen frygtede sig for følgen af et andet
Slag (thi saadanne to spadtes ham at være Li
ge med en Bielur igiennem Livet) drog tilsidst
sin Hirtzfænger, just da Her. Adams vilde
ham til Livs og Huggede efter hans Hoved, hvil
ket kunde have fældet Præsten, hvis Joseph ik
ke samme Øyeblik med een Haand havde loftet en
vis stoer Steen-potte, som stod i Kammeret, hvil
ken 6 Petits Maitres ikke kunde have lofret med
begge, og øste det samt heele Indholdet midt i
Officierens Ansigt. Hirsch-Fængeren faldt ham
strax af Haanden, og han selv fulgte efter, saa
det

det rystede i Huuset, og hans Halfstillinger klingrede i hans Lomme; den rode Suppe som var i hans Aarer, og den hvide Liqueur som var i Potten, dryppede langs need af Ansigtet og Klæderne paa ham; Ey heller blev Hr. Adams gandske frie; thi noget af Vandet havde bevisst hans Hoved en Heftighed, og løb need over Rynkerne i hans Ansigt. Herpaa tog een af Laquaierne en Svabbe af en Spand-Vand, som de allereede havde vasket Gulvene med. og løb med den lige i Præstens Ansigt, doa kunde han ikke fælde ham til Gulvet; thi Præsten sleed Svabben fra Karlen med een Haand, og med den anden lagde han sin Fiende til Jorden, og gav ham saa et godt Drag over Ansigtet, at han snart havde forglemt at reisse sig igien.

Hidintil havde Lykken favoriseret vore Rejsende, og Victorien var paa deres Side; men efter Sædvane begyndte hun nu at viise sig vankelmodig. Thi Verten, som og kom ind med i Batallien, sprang hastig hen paa Joseph, og stotte ham med Hovedet paa Maven (thi han kunde vel Bore) at han vakkede; men Joseph tog et Skrit tilbage og klappede ham med sin Venstre Haand under Hagen, at han trillede hen ad Gulvet. Den unge Josep vilde have forfulgt Slaget med den høyre Haand, men samme Øye blikk fik han et Slag af en Stokk, hvilket een af

Laqualerne gav ham over Tindingen, at det betog ham all Forstand, og han maalede Gulvet med sin længde.

Fanny fyldte Luften med hendes Skrig, og Hr. Adams, var kommen for at hielpe Joseph: Men de 2 de Betienttere og Verdten fuldte paaham, og overvandt ham endskiont han Deffenderede sig Desperat, og var saa fort og ilde tilredet af Svabben, at Don Quixotte vilde have taget ham for en forhexed Morian. Men nu følger den storste Tragœdie? thi Officieren var nu igien opstaaen? og som han saae Joseph ligendes paa Gulvet, og Hr. Adams tagen til Fange lagde han strax Haand paa Fanny, og med Poetens og Comoediantens Hielp, som vare komne op, efter at de havde hort at Batallien var forbi? toege de hende Grædendes, og rivendes hendes Haar, i det hun saae Joseph, og uden at lade dem bevæge ved hendes Taarer, bragde hende med Vold og Magt need af Trappen og bunde hende paa Comoediantens Hest. Officieren satte sig paa sin egen, og fordte den som den arme elendige Pige sad paa, ved Toylen og red sin Vey uden nogen videre Medlidenhed til hendes Sukk og Taarer, end en Slagter har for et Lam; thi hans Tanker vare saa indtagne af den Faveur, som han ved dette Eventyrs Fremgang haabede at erlange af Herremanden, at han

ikke

ikke hørdte, hvad hun sagde. Betjenterne som bleve anbefalede at bringe Hr. Adams og Joseph i Sikkerhed, saa at Herremanden ikke maatte blive forhindret i sit Anslag, som han havde paa den arme Fanny, toege strax efter Poetens Raad, og bandt Præsten til den eene Sænge Stolpe, og ligesaa Joseph til den anden, saa snart han var kommen til sig selv, og loed dem saa sidde med Ryggene til hver andre, og befalede Verten at han ikke maatte befrie dem, eller komme til dem, forend han havde faaet videre Ordre, hvorpaa de forføyede sig hiem til deris Herres-Huus igien, men toege ikke samme Vey, som Officieren havde taget.

Cap. 10.

En Samtale imellem Poeten og Comoedianten, som tiener ikke til andet end at divertere Læseren.

Forend vi gaaer videre med denne Tragœdie, ville vi forglemme Hr. Adams og Joseph og imitere de kloge Theatrealiske Conducteurer, hvilke midt udi en alvorlig Action, fornøye Tilskuerne med en smuk lystig Piece, som

gemeenligen kaldes en Dans. Denne Piece bliver derfore Danssed og ikke talt, fordi den præsenteres Tilskuerne af saadanne Personer, hvis Egenskaber holdes af de fleeste Folk for at sidde i deres Hæle; og til disse saa vel som Helte, der tænke med deres Hænder, har Naturen ikkun givet Hoveder, fordi de skulde have en Liighed, og Overeenstemmelse med andre Mennesker og for at hænge deres Hatte paa i Danß.

Poeten talte saaledes til Comoedianten som sagt er (thi de havde discoureret tilsammen all den Tiid, de andre sloeges) Aarsagen, hvorfor J ingen goede nye Comoedier har er tydelig nok; det kommer derat, at J encouragerer ikke Autores. Folk vil ikke skrive, min Herre, de vil ikke skrive uden de kan forvente sig Berommelse og Profit, eller begge Deele. Comoedier ere ligesom Træer, der ikke groe med mindre de saae goed Giødning, men i goed feed Jord voxer de op frivillig som Championer. Muserne, som Vinstokke, kunde vel beskiæres, men ikke med Øxer. Folket i Staden er ligesom et vrantigt Barn, der selv ikke veed hvad det vil have, og er altiid bedst fornøyed med en Rangle. De have tabt all Smag i det, som er af en høy Gout, een, som skriver smaa Nach-Spill, kan snarere forvente sig Fremgang, end en retskaffen Poet. Sand at sige, troer jeg at Aarsagen til denne Fordervelse ere de mange slette Acteurer. Om en Mand end skrev som en Engel, min Herre, saa veed disse elendige Karle

le ikke hvorledes de skulle udtrykke en Meening. Holt, sagte, svarede Comoedianten, disse Tiders Acteurer ere i det mindste ligesaa goede som deres Autores, ja jeg tor sige, at de aldeeles igne deris fortreffige Formænd, og jeg vil snarere forvente en (†) Booth igien paa Theatro, end en (††) Schakespear eller en Outvay; jeg kunde med Billighed bruge eders egen Anmærkning mod eder, og med Sandhed sige, at Aarsagen hvorfor Autores ikke bedre blive encouragerede, er, fordi vi ingen goede nye Comoedier have. Jeg imodsiger ikke dette, sagde Poeten; men jeg forundrer mig over at J er saa hidsig. J tager del ikke Deel i denne Disput; thi jeg formoder, at J har større Tanker om min Gout, end at J skulde indbilde eder, at jeg sigtede hermed til eder. Ney, min Herre, aldeeles ikke, om vi havde sex saadane Acteurer som J, skulde vi snart vise Verden, at de forrige Tiders (†) Betterton og Sandford vare ikkun Sinker; thi, uden at besmitte eder, tænker jeg det er umueligt, at noen kunde agere deres Rolde bedre, end J har giort. Og det er visseligen sandt, at jeg har hort mange goede Kiændere sige det samme. J maae forlade mig, om jeg siger eder, at hver Gang jeg nyeligen har seet eder agere, har jeg mærket, at J har opnaaet nye Fuldkommenheder, ligesom

(†) Booth en megen berømt Acteur.
(††) Berømte Poeter.
(†) Berømte Acteurer,

som en Sneebold. I har forbedret det som jeg tænkte ikke kunde eftergjøres.

Min Herre, hvad jeg sagde, om Poeterne, angaaer eder aldeeles heller ikke svarede Comoedianten, thi jeg sværer eder til, at der ere mange herlige Expressioner, ja heele Scener i eders sidste Tragoedie, som kan i alle Maader lignes med Schakespears. Der er saa delicate Indfald og bequeme Talemaader der udi, at jeg maae tilstaae, at mange af vore goede Acteurer gave eder ikke den Ret, som de burde. At bekiende Sandheden de ere slette og uvidende nok, og jeg ynker en Autor som er tilstæde naar hans Arbeide bliver saaledes radbrækked. Dette skeer ikkun sielden svarede Poeten, saasom saadanne Piecer som disse Tiiders Autorer frembringer, ere som dod fodde Born, hvilke ikke kunde leve. Det er saadant elendigt barnhiertigt, bedrovet, uforstandigt og needrigt Tøy, at jeg beklager en Acteur, som maae lære det uden ad, hvilket er næsten ligesaa vanskeligt at huske, som Ord i et Sprog som man ikke forstaaer. Jeg er forsikkred om, sagde Comoedianten, at naar en Talemaade har en dunkel Meening, naar den er skreven, er den endnu mindre forstaaelig naar den bliver udtalt. Jeg kiender snart ikke en eeneste, som veed at lægge en Emphasis ret til, langt mindre at indrette sine Geberder efter den Caracteer som han forestiller. Jeg har seet en amoureux

El-

Esser i en *Politur* ligesom han vilde slaaes med sin Maitresse, og en stolt Helt gior Ansogning hos sin Fiende med sin Kaarde i Haanden. - - Jeg soger ikke at bagtale mine Med-Brodere, men jeg sværer eder til paa min S . . d, at jeg i mit Hierte holder med Poeten. Det er meere generoux end ret, sagde Poeten; og endskiont jeg unodig vil tale ilde om nogens Arbeide; Ney, jeg gior det aldrig ey heller vil jeg giore det . . ikke desmindre vil jeg unskylde Acteurerne. Hvad kunde vel *Booth* eller *Betterton* have giort af saadant misserabelt Toy som Fentons Mariamne, Frowds Philotas, eller Mallets Eurydice? eller og de bedrovelige og elendige Tragoedier som en Poet Lillo eller Dillo (hvad kalder I ham) har flikket tilsammen? Meget vel svarede Acteuren, og hvad siunes eder om saadane Karle som (†) Quin og Delane, og den skiæv-mundet Valp den unge Cibber, det heßlige Dyr Macklin, eller den næsviise Mad. Clive? hvilket elendigt Toy vilde de ikke giore af Schakelpears og Otways Comoedier? jeg maatte gierne høre hvorledes disse Lees harmoniske Vers vilde klinge udaf deres Mund.

Alt nok! thi jeg beleer al Verdens Skriig og Raaben,
Om Kongerigers Pomp, og Kroners herlig Pragt,
Bort, bort, langt bort fra os med Scepter, Hielm
og Vaaben

Naar

(†) Disse ere de bedste Acteurer som nu ere i London.

Naar du est hos, jeg da anseer det med Foragt.
Vi! som selv Himmelen en anden Vey ledsager,
Og blive stedse af en mildre Skiebne rort
Saa frie som Fuglene i Luften Veyen tager,
Og pare sig hvor hen endog de blive sort.
Vi vil saa pare os foruden at erindre,
Hvad Afkomst vi er af, hvo vores Fædre var,
Og udi Skov og Eng, hvor ingen os kan hindre
Der vexle Siæle om, og stedse blive Par.
Der vil vi drikke af Chrystallers reene Bekke,
Og smage sammen tit af Høstens gule Frugt,
Og naar den gyldne Soel, ey lenger vil os dekke,
Men Natten træder frem, som jager os paa Flugt
Da vil vi svinge os hen til vor Dune-Reede
Og sove sodt indtil at Dagen kalder os.

Holdt, Holdt, Holt, sagde Poeten. Lad os høre den bevægelige Tale i den 3die Act af mit Skue-Spill hvorudi I forholdte eder saa vel. - - Jeg vilde gierne, svarede Acteuren, men jeg har forglemt det. - - Ja, I var heller ikke alt for viß derudi den Tiid I agerede den sagde Poeten, ellers havde I faaet saadan en Berommelse, som aldrig nogen i sin Livs-Tiid havde faaet paa en Skueplads; en Berommelse hvilken giorde mig ondt at I mistede-uden Tvivl (svarede Acteuren om jeg husker ret blev denne Part af eders Skue-Spil allermeest udfloytet. - - Ney, Eders Udtale blev udhvisset, sagde Poeten. Min Udtale, sagde Acteuren? Ney, jeg skulle have sagt for at I ikke udtalte det, sagde Poeten: thi I kunde det ikke uden ad, derfor blev I udfloyted. - - Jeg troer snarer at deris

res Hviflen forvirrede mig, om jeg ellers erindrer ret, svarede Acteuren, og jeg kand sige, at alle Tilskuerne maatte tilstaae, at jeg spillede min Rulle som jeg burde giøre, saa at J ikke kand tillægge mig Skylden at Eders Skue-Spill blev forkastet, sagde Poeten. J veed at den blev ikkun agered een gang, raabte Acteuren. Nej sagde Poeten, J, og heele Byen vare mine Fiender, og Parterret, som bestoed af en heel Deel Skræddere, der vilde have Skaaren Struben af mig, dersom de ikke frygtede sig at blive hængt derfor, disse vare og mine Fiender. Hvorfore skulde Skræderne være saa malicieuxe imod eder? sagde Acteuren. Jeg troer ikke at J bruger saa mange til at sye eders Klæder. Jeg tilgiver eder eders Skiemt, svarede Poeten; men J erindrer denne Affair saa vel som jeg selv: J veed der var et Partie paa Parterret og overste Gallerie, som ikke vilde tillade at det igien skulde blive agered; endskiont de fleeste, ja, alle Logerne begiærede at see det igien; og alle Damerne soere paa, at de ikke vilde komme paa Comoedien forend min Comoedie blev agered igien. Jeg maae tilstaae, at deres Politesse var ret, det at de ikke vilde lade den agere den anden Gang, thi disse Skurker vidste vel, at dersom den blev spilled den anden Gang havde den løbed 20 Gange i Rad: : : aldrig var noget Skue-Spil bedre : : jeg er ikke for at rose mit eget Arbeid; men om jeg skulde fortælle eder, hvad de bedste

ste Kiændere sa.de om det . . Ey heller kan jeg saa gandske kaste Skylden paa mine Fiender, at den ikke saa vel blev antagen paa Skuepladsen, som den siden er bleven anseet iblandt forsuftige Læsere; thi J kan ikke sige at Acteurerne forholdte dem saa vel som de burde have giort . . Jeg tænker at Acteurerne forholdte sig vel nok i den Part, hvor de ere i Nød, thi jeg er vis paa vi vare nok i Nød; den Tid de kastede rodne Æbler efter os, hvilket skeede i den sidste Act, saa at vi alle tænkte, det vilde bleved den sidste Act, som vi i vores Livstiid skulde agere.

Poetens Galle løb over, og vilde have svaret, men blev forhindret ved et Tilfald; hvilket i Fald, vor Læser skulde være begiærlig efter at vide, kan han springe dette næste Capitul forbi, som er tvert imod dette, og indeholder de bedste og alvorligste Materier i den heele Bog og er en Samtale imellem Hr. Adams og Joseph Andrews.

Cap. 11.

Som indholder Hr. Adams Opmuntring til sin Ven udi Bedrøvelse, sammendragen til Læserens Undervisning og Forbedring.

Joseph var ikke saa snart kommen til sig selv igien, og fornam at hans allerkiæreste Fanny var bleven bortfort, forend han udstødte tusende Sukke, som kunde have bevæget hvilket Hierte det og maatte være, undtagen visse Personers som ere sammensatte af en vis Blanding hvilken i Haarheden og andre Egenskaber ikke ere ulig en Flinte-Steen; thi man kan slaae Ild af dem, at den flyver udaf Øynene, men aldrig udpresser man een Draabe Vand samme Vey. Den arme Josephs Hierte var af blødere Materie, hans Øyne runde i Taarer, naar han sagde disse Ord: Ach min allerkiæreste Fanny skal jeg da aldrig, aldrig see dig meere? Med et Ord, hans Fortvivlelse var lettere at begribe, end at fortælle. * * *

Hr. Adams efter mange dybe Sukke, sidendes med sin Ryg imod Josephs, begyndte saaledes i en bedrøvelig Tone: Mit Barn, Jmaae ikke indbilde eder, at jeg ganske forkaster denne ders første Bedrøvelse og Angst; thi naar et Vanheld overfalder os med Skræk, erfordrer det n større Skionsomhed at imodstaae, end den Jsidder: Men det er et Menneskes og en Christens Pligt, at samle, saa snart han kan, all n Fornuft til Hielp, og den vil snart lære ham aalmodighed og Ydmyghed. Vær derfor friodig min Søn, jeg siger vær frimodig. Der

er vist, at I har mistet den artigste, smukkeste, sødeste, og elskværdigste Pige, et Fruentimmer som I kunde have tilbragt eders Tid med i Fornøyelse, Dyd, og Uskyldighed. Ved hvilken I kunde have lovet eder selv mange smaa Børn, som kunde have glædet eder i eders Ungdom, og været en Trøst for eder i eders Alder. I har ikke alleene mistet hende, men I har Aarsag at frygte, at hun er underkast den største Gevalt, som Ukydskhed og Magt kunne tilveyebringe. Dette kan forestille eder saadane gruelige Ieer, som ere nok til at bringe eder til Fortvivlelse. . . . Ach! Jeg bliver desperat, raabte Joseph, ach dersom jeg havde Frihed med mine Hænder, at jeg kunde rive mine Øyne ud, og mit Legeme i Stykker. . . Dersom I vil bruge dem til saadanne Ting, saa er det mig kiært, at I ikke kan, svarede Hr. Adams. Jeg har lagt dette eders Vanheld saa tydelig for eder, som jeg kan; men derimod maae I betragte, at I er en Christen; og at intet Tilfald skeer os uden Himmelens Tilladelse, og det er et Menneskes og en Christens Pligt at underkaste sig den. Vi have ikke giort os selv; men den samme Magt som har skabt os, regierer ogsaa over os. Vi ere absolut under hans Regiering, og han kan giøre og lade med os, som ham bedst synes, ey heller have vi nogen slags Rett til at beklage os. En anden Aarsag at vi ikke bør murre, er vor Uvidenhed; thi saasom vi ikke vide af tilkommende Hændelser, kun-

ne vi ikke heller sige til hvad Ende saadanne Tilfælde sigte, og det, som først truer os med Ondt, kan i Enden tilveiebringe os meget Godt. Jeg skulde have sagt, at vor U-viidenhed er af to Slags, men jeg har nu ikke Tiid at indeele det som jeg skulde, thi som vi ikke veed, af hvad Aarsag en Hændelse egentlig skeer; saa kunne vi ikke heller sige, af hvad Grund den egentlig har sin Oprindelse. I er et Menneske og følglig en Syndere; og dette maaske kan være en Straff for eders Synder. I denne Henseende kan man anse det som noget godt, ja som det største Goede, hvorved Himmelen bliver forsonet, og fravender os den Straff, som ellers maatte forderve os.

For det Tredie er vor Uformue til at hielpe os selv et klart Beviis at vi ikke bør beklage os, og at det er daarligt og urimeligt i Fald vi giøre det: Hvem imodstræbe vi? Eller over hvem beklage vi os? Er det ikke den allerhøyeste Magt? En Magt, hvis Piil intet Harnesk kan imodstaae, eller undflye? En Magt, som borttager os alt Haab, undtagen i det at vi underkaste os ham.

Ach, min Herre, raabte Joseph, alt dette er meget sandt, og meget godt, og jeg kunde høre eder heele Dagen, om mit Hierte ikke var saa bedrøvet, som det nu er. Vil I tage Medicamenter, sagde Hr. Adams, naar I er frisk og vel, og forkaste dem naar I er syg? Maae ikke den Bedrøvede trøstes, og ikke den, som lever i

Glæde og Fornoyelse? » » Ach! I har ikke tal
et trosteligt Ord endnu til mig, svarede Joseph
Tænker I ikke det! raabte Hr. Adams, hva
har jeg da giort? Hvad kan jeg da sige til eder
Trost? » » Ach! sig sagde Joseph, at Fan
ny vil endnu undflye tilbage, og at jeg igien ska
omfavne hende, med alt hendes Sodhed, o
hendes U-skyldighed. » » Det kan hænde sig, raab
te Hr. Adams, men jeg kan ikke love eder
hvad som endnu kan skee. I maae med fuldkom
men Hengivenhed forvente Enden: Faaer I hen
de igien, da er det eders Pligt at være Taknæm
melig, og hvis ikke, er det ligesaa: Joseph
om I var klog og vidste eders eget Bedste, un
derkastede I eder roelig og stiltiendes Himmelens
Villie, med den Forsikkring, at all Vanheld
hvor stoer den og monn være, som vederfares
de Rettfærdige, skeer for deres eget Bedste. » »
Ja, det er ikke alleene eders Fordeel, men og
saa eders Pligt, at holde eder fra en overmaa
dig Sorrig; hvilken i Fald I giver Toylen,
saa er I ikke værd at bære en Christens Navn.
» » Disse sidste Ord talte han med en heftigere
og alvorligere Tone end han ellers pleiede; hvor
paa Joseph bad at han ikke vilde blive vreed,
sigende, at han ikke forstoed ham rett, I Fald
han tænkte, at han nægtede det som var hans
Pligt; thi han vidste det for længe siden. Hvad
vil det sige at I veed eders Pligt, om I ikke
udover den? svarede Hr. Adams. Eders

Kund-

Kundskab formeerer eders Skyld . . . Ach! Joseph! jeg havde aldrig tænkt, at eders Sind var saa gienstridigt. Joseph svarede, han troede, at han forstoed ham ikke ret, jeg forsikkrer eder paa, at I ikke gior; dersom I tænker, at jeg stræber at formeere min Sorrig, Jeg sværer eder paa min Siæl, at jeg ikke gior. Hr. Adams straffede ham for det, at han soer, og begyndte derpaa at giøre en lang Prædiken om Sorrig, og dens Daarlighed, siaende, at alle de kloge Philosophi, ja endog iblandt Hedninger, have skrevet derimod og citerede mange Stæder hos Seneca, og udaf Troste-Bogen, hvilken endskiondt den ikke var skreven af Cicero, var den dog ligesaa god, som nogen af denne stoere Orators Skrifter, og fuldendte tilsidst med at siae, at ved en all for overmaadig Sorrig kunde man fortørne det allmægtige Væsen, som dog alleene kunde tilbagegive ham sin Fanny. Denne Grund, eller snarere Indbildning, at han aldrig skulde faae Fanny tilbage, havde større Virkning, end alt det, som Præsten havde tilforne saat, og stillede hans Bedrøvelse for et Øyeblik: Men saa snart han forestillede sig den Fare, som hun var udi, paakom ham Sorgen med større Heftighed, ey heller kunde Herr Adams længere stille ham til Freds; og er det at tvivle paa, om Socrates selv kunde have giort det.

De bleve en Tidlang Tause ; og der hørtes intet andet end Ach, og Suck af dem begge. Endelig brød Joseph ud med efterfølgende eenlig Tale Ach Ja! Ach Ja!

Saa vel som nogen Mand, vil jeg min Sorrig bære,
Endskiønt den trykker mig, vil dog Taalmodig være,
Jeg kan dog aldrig det, saa snart af glemme slaae,
Som frem for alle Ting mig meest paa Hiertet laae.

Hr. Adams spurdte ham, hvad det var for Toy han der opregnede? . . Hvortil han svarede, at det var nogle Vers, som han havde lærdt af en Comœdie. . . Fuy der er ikke andet end et Hedensk Væsen at lære af Comœdier, svarede han . . Jeg har endnu ikke hørt tale om et Skue-Spill, som skikker sig for en Christen at læse, undtagen Cato, og de Conscious Lovers ; og jeg maae tilstaae, at der er noget i den sidste, som man vel kunde bestiene sig af i en Prædiken. Vi ville nu forlade dem lidet og søge efter Aarsagen til deres Frelse.

Cap. 12.

Fleere Eventyrer, hvilke vi haabe vil ligesaa meget fornøye, som forskrække Læseren.

Vi tvivle om at den fornøyelige Discours imellem Poeten og Acteuren, eller den alvorlige Samtale, som Hr. Adams holdt, kan tilstrækkelig oprette Læseren den Angest, som han har fundet for den arme Fannys skyld, hvilken vi forlod i saa bedrøvelig en Tilstand. Vi ville derfore begive os til at fortælle det, som hændede sig med denne skionne og uskyldige Pige, efter at hun faldt i Officierens ugudelige Hænder.

Denne Kriigs-Mand, efter at han lidet for Dag havde convojered denne kostelige Priiß udaf Herberget, forfoyede sig saa snart mueligt, hen til Herremandens Gaard, hvor dette dejlige Creatur skulde opoffres en til Vellyst hengiven Ereskiender. Han viiste sig ikke alleene dov til alt det hun bad og beklagede sig, men foreslaeg hende saa mange uforskammede Ting, hvilke hun tilforn aldrig havde været vandt til, at hun forstoed ikke hvad han sagde. Tilsidst forandrede han Tonen, og begyndte at smigre for hende og vilde stille hende tilfreds, med at forestille hende den Ære, Pragt og Herlighed, som kunde være hen-

des Lykke hos en Adels Mand, hvilken baade var villig og formuende til at give hende alt det, hendes Hierte kunde begiære eller ønske sig; og sagde, han tvivlede ikke paa at hun jo snart vilde anse ham med mildere Øyne, saasom han var en Aarsag til hendes Lyksalighed, og at hun skulde anse den Snyder med Foragt, hvilken hendes Uvidenhed, havde foraarsaget, at hun bar Kiærlighed til. Hun svarede, at hun ikke vidste, hvem han meente: og at hun kiændte ingen Snyder, som hun bar Kiærlighed for. Er I fortorned, min Jomfrue, sagde han, fordi jeg kalder ham saaledes? hvad kan man sige bedre om en som bær et Liverie, endskiønt I har Kiærlighed for ham? hun svarede, at hun forstod ham ikke, at den, som han talte om, havde været en Betienter udi samme Huus, hvor hun havde tient, og at han var saa ærlig en Karl, som nogen i Verden; men at bære Kiærlighed til en Mand . . Jeg tor sige, raabte Officieren, at vi vel skulle hitte paa et Middel; hvorved vi kunne persvadere eder, til at have Kiærlighed; og jeg vil raade at I overgiver eder goedvillig; thi jeg kan forsikkre eder paa, at det er ikke i eders Magt om I og gior all den Modstand, som I kan, at conservere eders Jomfruedom to Timer længere: det vil være for eders eget bedste, om I samtykker strax; thi Herren vil vise eder meere Artighed, om I er villig, end naar hon skal twinge eder dertil. . . Ved disse Ord begyndte hun

at

at raabe høyt om Hielp (thi det var Lys Dag, men saasom hun ingen Hielp fandt, loftede hun sine Øyne op til Himmelen, og paakaldte den Allmægtige til at beskierme hendes Uskyldighed. Officieren sagde, at dersom hun blev ved at raabe, saa vilde han snart stoppe Munden til paa hende. Nu, da den elendige Pige intet Haab til Hielp kunde see, overgav hun sig selv til Fortvislelse, og udsukkede Josephs Navn, Ach Joseph! Taarene flode strømmevis ned paa hendes dejlige Kinder, og Halß-Tørklæde. Det hendte sig, at en Mand til Hest kom ridendes forbi dem, hvorpaa Officieren truede hende heftig, dersom hun i det ringeste loed sig mærke; Ikke desmindre saa snart de nærmede hinanden, bad hun ham paa det alderbevægligste, at han vilde befrie hende af denne Roveres Hænder. Karlen holdt stille ved disse Ord, og Officieren forsikkrede ham om, at det var hans Hustrue, som han vi de bringe tilbage fra hendes Hore-Jagt hvilken hun havde været paa. Dette stillede Karlen strax tilfreds, (som maskee var selv gift) saa at han ønskede ham en Lykkelig Reyse, og reed sin Vey. Han var ikke saa snart borte foren Officieren begynte at begegne hende meget groft, og truede, at han vilde lægge hende en Knæbel i Munden. Just komme to andre til Hest med Pistoler for paa, og reede tæt op til dem. Hun bad igien om deres

Hielp,

Hielp, og Officieren fortalte samme Historie som
tilforen, hvorpaa den eene sagde til den anden:
det er en Charmant Tos, Jeg vilde ønske at jeg var
i hans Stæd hvem han og er. Men den anden
i Stæden for at svare ham, rabte hastig, D. og
P. jeg Kiender hende; og vente sig om og sagde
er eders Navn ikke **Fanny Goodwil**? jo vist
er det saa . . Ach Johan, nu kiender jeg ede
. . Himlen har sendt eder til at hielpe mig fra dett
Uguddelige Menniske, som imod min Villie vi
bortføre og Vanære mig . . Ach! for Guds skyl
ræd mig fra ham. Herpaa blev der strax e
skarp Samtale imellem Officieren og disse tvend
Personer, som vare forsynede med Pistoler, o
Karreten som de vare i følge med, var og kom
men til dem, saa at Officieren saae at baade Vol
og List vare forgiæves, hvorpaa han søgte at un
løbe hvilket gik ham ikke an. Den Person som
sad i Karreten, befalede at holde stille, og med e
Øvrigheds Autthoritet examinerede Sa
gens Beskaffenhed; hvilket **Fanny** gav ham tilkien
de, og de 2 de til Hest Confirmerede hendes Ord
hvor paa han gav Ordre, at Officieren som endnu
var gandske blodig siden Slagsmaalet i Herberge
skulde bindes bag paa Karreten og føres som en
Fange, og **Fanny** tog han skikkelig hos sig i Kar
reten; thi sandt at sige var denne gode Herre inger
an

anden en Hr. Peder Fraads, Lady Boobys Forvalter, som var kiørt ud tilig om Morgenen og var kommen nogle Minuter forud for sit Herskab. Han var en Galant Person, og elskede en smuk Pige meere end nogen anden Ting, undtagen hans egene eller og andres Penge.

Karreten var nu kommen til Værts-Huuset, hvilket (som Fanny var bleved sagt) laae paa deres Hiemreise, og ankom just den Tid Poeten og Comoedianten disputerede needen for Trappen, og Hr. Adams og Joseph discourerede med Ryggene til hverandre oven fore. Just paa den Tid, siger jeg, da vi fremstillte dem begge at tale med hverandre, som er meldt i de tvende foregaaende Capituler, holdt Karreten stille uden for Døren, og Fanny sprang i et Øyeblik ud, og løb til sin Joseph. ⁘ Ach Kiære Læser, du kanst umuelig forestille dig den Glæde, som opkom i disse tvende forliebtes Bryster ved denne Tilsammenkomst, og om dit Hierte ikke paa en sympathetisk Maade hielper dig til at giøre et ret Begreb, saa ynker jeg dig af mit eget: thi en haardnaked Skielm med et u-empfindtlig Hierte maae vide, at der er en Fornøyelse i en kiærlig Empfindlighed, som han er ikke i Stand til at fornæmme.

Hr. Peder Fraads, som fik at vide af Fanny at Hr. Adams var i Nærværelsen, holdt

holdt stille for at tale med ham, og imod tage hans Æres-Beviisning. Thi saasom Herr **Peder Fraads** var een af de Skinhellige, et slags Mennesker, som Hr. **Adams** ikke kunde see ind i Hiertet, og derfor beviiste hans udvortes Goedhed den Ære, som den anden tænkte blev beviist hans Riigdom, var Hr. **Adams** saa vidt i hans Faveur, at han engang havde laant ham 23 Rixdaler 2 Mark 12 Skilling, og derved frelst ham fra Slutteriet, og dette uden nogen anden Forsikkring, end en skriftlig Obligation, hvilken han maaskee dog ikke havde betient sig af, i Fald at Pengene ikke skulde blive (som de dog vare) til den rette Tiid betalt.

Det er maaskee ikke saa let at beskrive Herr **Adams** Tilstand; han opstoed i saadan Gesvindighed, at han havde hverken Buxer, Hoser, eller Hosebaand, ey heller havde han taget sit spragled Forklæde af sit Hoved, som han om Natten bandt sin Paruque, (hvilket han vendte ud og ind paa) fast med til sit Hoved. Hans Præste-Kiortel som var sønderreven, hang needen for hans Reise-Kiortel, som han havde paa, og ligesaa hængte en smal Strimmel hvidt Lerred neden for den igien; hvilket var hans Skiorte, som var i sønder reven. Hans Ansigt havde endnu adskillige Coleurer som han havde faaet af Vandet, som var i Natt-Potten, og som løb ham need i Skiægget. ❧ I denne Tilstand løste

Fan-

Fanny ham af sine Baand, i hvilken han loed sig strax see for Hr. Peder Fraads, som ikke vilde imodtage hans Eres-Bevisning forend han havde giort sig reen.

Poeten og Comoedianten bleve ikke saa snart Officieren var, som var bunden, forend de begyndte at tænke paa deres egen Sikkerhed, og at søge Flugten, var da det eeneste Middel. De satte sig derfore begge paa Poetens Hest, og giorde den beste Retirade, som de kunde.

Verten, som kiændte Hr. Peder Fraads og Lady Boobys Liveri, blev ikke lidet forskrækket ved Forandringen af denne Scene, ey heller blev hans Forvirrelse formindsked ved hans Hustrue, som var nyeligen opstanden, og havde hørt alt det, som var skeed, hun trøstede ham med Dosmer, Stynge1, Oxe, Nar og deslige; og spurte hvorom han ikke havde raadsort sig med ende. Og sagde, at han aldrig vilde efterlade at følge sit eget Dosmer Hoved forend hun og endes Born vare ruinered.

Joseph havde hørt at Officieren var ankommen, og saae at hans Fanny var i goed Behold, løb derpaa need af Trappen, og gik ige hen til ham, toeg sin Kiortel af, og fordrede ham ud til at slaaes med sig; men Officieren ndskyldte sig, og sagde, at han ikke forstoed

sig

sig paa at bøye. Hvorpaa Joseph greb en Stokk i den eene Haand, toeg ham i Kragen med den anden, og gav ham et vel fortient Liv fuld af Hug hvilket han endte med at sige, at han nu havde faaet Revanche for det hans arme Fanny havde udstaaet.

Efter at Hr. Peder havde forsynet sig med lidet Frokost, som han havde i Karreten hos sig, og Hr. Adams havde pyntet sig selv det beste han kunde, befalede Hr. Fraads at man skulde bringe Officieren til ham; thi han troede, at han havde fortient Galgen, og at den næste Dommere skulde sende ham i Arrest: men Betienterne (hvis Hevngierrighed er snart stilled vare fuldkommen fornøyede med den Smorrelse som Joseph havde givet ham, hvilket var og tilstrækkeligt nok) loede Officieren lobe sin Vey som truede at han paa en forskrækkelig Maa de vilde revanchere sig paa Joseph, hvilke jeg endnu ikke haver hørt at han har holdt fo godt at giore.

Vertinden indfandt sig hos Herr Peder og med 1000 Neigen bad, at hans Velbaarenh hed vilde forlade hendes Mand, (som var en Dum Slyngel) for hendes smaa Børns Skyld, a dersom han kunde ikkun blive alleene ruinered saae hun det meget gierne, thi hans Velbaarenh hed vidste og forstoed meget vel, at han havde fortien

det

et; men hun havde 3 smaa stakkels umyndige Born
om umuelig kunde fortiene deres Brod, og om hen-
es Mand skulde sendes i Arrest maatte de al-
gaae og tigge, eller Sognet maatte ernære dem;
hi hun var en stakkels svag Kone, som altid var
rugtsommelig, og havde ikke Tiid til at Arbejde
or dem. Hun haabede derfore at hans Høyhed
ilde tage i sin Naades Consideration, og for-
nde hendes Mand denne Gang; thi hun var
orsikkeret om at han meente ikke ondt med noget
Menneske, hverken Mand, Qvinde eller Born,
g om det ikke var formedelst hans eget Dos-
ner-Hoved, var han endelig goed nok i adskil-
Ling; thi hun havde haft 3 Born med ham
mindre end 3 Aar, og var nu næsten færdig
ned at bringe det 4de til Verden. Hun vilde
ave ved lige holdt denne Sladder endnu længer,
vis Hr. Peder icke havde stoppet Munden paa
ende, med at sige at han havde intet paa hendes
Mand at sige, ey heller paa hende, saa at hun, ef-
er at Hr. Adams, og de andre havde forsikret
ende, at alting var forladt, gik neigendes og græ-
endes udaf Stuen.

Hr. Peder Fraads begiærede, at Fanny
skulde continuere hendes Reyse med ham i Kar-
reten; men hun afslog det, sigende: at hun vilde
ride bag ved Joseph, paa en Hest, som een af
Lady Boobys Laqvaier havde sadlet for Jo-
seph

seph. Men ach! saa snart Hesten blev frembragt, saae man, at det var ingen anden end det selv samme Beest, som Hr. Adams havde glemt udi Herberget, hvilket disse ærlige Karle, som kiendte Beestet, havde udløst. Men hvilken Hest de endog havde bragt ham, havde han dog ikke sat sig derpaa, ney endog icke med sin allerkiereste Fanny, saa længe Præsten endnu icke var bleven forsyned: langt mindre vilde han fratage hans Ven Beestet som horte ham til, hvilket han og kiændte saa snart han saae det, skiont Hr. Adams kiændte det ikke: dog saa snart han blev erindret om Sagen, og de sagde ham, at de havde bragt Hesten med dem, som han havde glemt i Herberget svarede han, . . Gud bevare os! det er sandt jeg giorde det og,

Hr. Adams blev bestandig ved at Joseph og Fanny skulde ride paa Hesten, og sagde at han meget magelig kunde gaae hiem. I Fald jeg gaaer alleene, tor jeg vedde at Pedestrianeren kommer forend Equesrrianerne: Men som jeg tænker at tage en Pibe Tobak i Selskab med mig, saa maaske tor jeg komme en Times Tiid sildigere. Een af Betientere viskede til Joseph, at han skulde tage ham paa sit Ord, og lade den gamle Stub . . r . gaae til Foeds, om han vilde, hvilket Joseph afsloeg og toeg Fanny op i sin Arm og bekræftede at

han

han for vilde bære hende Hiem, end han vilde ri-
de paa Hr. Adams Hest, og tillade ham at
gaae til Foeds.

Du har vel, min kiære Læsere maaske seet
en Strid imellem tvende Herrer eller tvende Da-
mer snart at have endet sig, endskiont de Begge
have paastaaet at de ikke vilde spiise saadan
ekker Biffen, og enhver har forlanget at den an-
den skulde imodtage det, da dog Begge kunde væ-
re begiærlige nok for at opsluge den selv. Slut
derfor ikke heraf, at denne Tvistighed kunde have
endet sig lige saa snart; thi her var begge Parti-
erne ret alvorlige, og er det ikke utroeligt, at de
gare forblevne i Gaarden indtil denne Dag, der-
om den goede Hr. Peder Fraads ikke havde
fiort en Ende derpaa; eftersom han fandt vel,
at der var ingen apparance til at fornove sin
gamle Appetit med Fanny, og saae dog gier-
ne at han kunde have een eller anden hos sig, som
man kunde lade see sin Pragt og Stads, sagde
han derfore endelig til Præsten, at han skulde sæt-
te sig i Karreten hos ham. Denne Faveur toeg
Hr. Adams meget taknæmmelig imod, end-
skiont han siden har saat, at han giorde det mee-
re fordi han ikke vilde sige ham imod, end for at
rige, thi han vilde heller gaae til Fods, end at
rydde og rumles udi en Karret.

Alle Ting vare nu satte i Stand, Karreten,
hvorudi Hr. Adams og Fraads sadde, be-

gyndte nu at kiøre; Joseph havde laant et Pude-Hynde af Verten til Fanny at sidde paa, Fanny havde just sat sig paa Hesten og havde faaet fat om Josephs Gyrtel, hvilket han bar for samme Aarsags skyld om Livet, da Hesten (som var et klogt Beest, og tænkte een paa af gangen var nok, og to til een vare uliige ꝛc.) begyndte at viise sig meget uroelig under den dobbelte Last, som han bar, og retirerede sig i Stæden for at gaae frem, ey heller kunde Joseph med all sin Skionsomhed, som en Rytter, overtale ham til at avancere: men uden at have den ringeste Regard for den deilige Part, som denne deilige Pige sad paa ham med, giorde han saa mange Krum-Spring, at hvis ikke en af Karlene var kommen hende til Hielp, saa var hun, paa breed Dansk faldet baglends need paa Jorden. Denne Umagelighed blev da strax hiulpen, med at omvexle Heste; og Fanny blev igien sat paa et andet Beest, som var af et bedre Naturel, og var bedre opfod. Præstens Hest fandt at han havde ikkun een at slæbe paa, loed sig derfor endelig overtale til at marchere; og den heele Suite avancerede frem ad til Booby-Gaard, hvor de lykkeligen ankom, efter nogle faae Timers Forløb, uden at noget mærkværdigt skeede paa Veyen, undtagen en megen curieux Samtale imellem Præsten og Forvalteren; hvilken vier efter Læseren i det næste Capitul.

Cap.

Cap. 13.

En herlig Samtale imellem Hr. Abraham Adams, og Hr. Peder Fraads, bedre værd at læse end Collæy Cibbers, og mange andres Skrifter.

Karreten var ikke kommen langt, førend Hr. Adams, gav tilkiænde, at det var meget fiont Veyr. Ja, og et meget skiønt Land til svarede Fraads. Jeg skulde have tænkt det samme, sagde Hr. Adams, dersom jeg ikke nyligen havde reist over Downen, hvilket overgaaer denne og alle andre Prospecter i Verden. En L - - t for Prospecter, svarede Fraads, eet Agerland her, er vært 10 der; og for min Part finder jeg ingen større Fornøyelse i noget Land end i mit eget. Min Herre, sagde Hr. Adams, I kan fornøye eder med adskillige saadanne Prospecter. Jeg har Gud lee Lov lidt, svarede den anden, som jeg er fornøyed med, og misnnder ikke noget Menneske. Jeg har lidet, Hr Adams, som jeg gior saa meget godt med, som jeg kan. Hr. Adams svarede, at Riigdom uden Gavmildhed var slet tet værdt, thi den var ikkun alleene en Velsignelse for ham, som brugte den som en Velsig-

nelse for andre. J, og jeg, sagde Peder, have ikke samme Begreb om Gavmildhed. Jeg tilstaaer, at som Ordet nu i Allmindelighed bliver brugt, kan jeg ikke taale at høre det, ey heller synes mig, at det skikker sig for een af os Herremænd; men er et Egenskab som skikker sig bedst for Præster; endskiønt jeg ikke troer at mange Præster besidder denne Egenskab. Min Herre, sagde Hr. Adams, den Forklaring som jeg giør om Gavmildhed, er en genereux Tilbøyelighed at hielpe de Nødlidende. Der er noget i denne Forklaring svarede Forvalteren, som er godt nok; det er, som J siger en Tilbøylighed, - - og bestaaer ikke saa meget i Gierningen som i Tilbøyligheden at giøre den, men ach! min kiære Herr Adams, hvem meener J vel med de Nødlidende? Troe mig kun, at de fleeste Menneskers Nødlidenhed er ikkun Indbildninger, og det er snarere en Daarlighed end en Goedhed at hielpe dem. Jeg troer, min Herre, svarede Præsten, at Hunger og Tørst, Kuld og Nøgenhed, og anden saadan Nød som findes iblandt de Fattige, kunne ikke siges at være bare Indbildninger. Hvorledes kan et Menneske beklage sig af Hunger, sagde Forvalteren i et Land, hvor han finder saa herlig Salat paa Marken? eller af Tørst, hvor hver Aae og Stromm giver ham den delicateste Drikk? og hvad Kuld og Nøgenhed anbelanger, er det saadant Ondt, som er indført af Overdaadighed og Sædvane. Et Menneske har ikke meere Klæder for-

fornoden end en Hest, eller andre saadanne Creaturer: og der er mange Nationer som vide ikke hvad Klæder ere; men disse ere Ting som maaskee I, der ikke kiænder Verden. . . Forlad mig min Herre, svarede Hr. Adams, jeg har læst om Gymnosophisterne. . . Vek, vek, med eders Iehosophister raabte Hr. Peder; den største Forseelse og Misbrug i vores Anordninger, ere de Anstalter som giores Aarligen for de Fattige. Jeg har, Hr. Adams, ikke et stycke Jorde-Gods, som jeg jo næsten betaler dobbelt saa meget for til de Fattige, som jeg betaler til Grund-Skat, saa at jeg troer at jeg selv tilsidst maae søge Almisse, hvortil Hr. Adams gav et misfornøiet Smiil. Hr. Peder foer videre fort, jeg troer, Hr. Adams, at I er een af dem, som tænker, at jeg er giort af bare Penge; Thi der ere mange, som indbilde sig, at ikke alleene mine Lommer, men endog mine Klæder ere forede med lutter Banco-Seddeler: men jeg kand forsikre Eder paa, at I alle tage storligen feyl, jeg er ikke den Mand, som Verden anseer mig for. Om jeg ikkun kand holde alting ved Lige, er jeg vel fornøyed, jeg har været alt for Liberal med mine Penge, og giort mig selv Skade med at kiøbe Jorde-Goeds. Og i Sandhed at sige, frygter jeg, at mine Arvinger ville finde mine Sager i slættere Stand end de formente. Ja de ville have Aarsag til at ønske, at jeg havde holdt meere af Penge, og mindre af Jorde-Goeds. Jeg beder Eder, min kiære Naboe,

sig mig, hvor skulde jeg tage all den megen Rigdom fra, som Verden tillegger mig, undtagen jeg maatte have stiaalet den?

Sandt at sige, sagde Hr. Adams, har jeg altiid været af Eders Meening. Jeg har undret saa vel, som I selv over, med hvilken Forsikkring de kunde give eder saadant et rygte, som jeg haver anseet for lutter Umuelighed; thi I veed selv min Herre, og jeg har ofte hort eder sige, at I selv har erhvervet eders Rigdom, og er det vel troeligt, at I, i saa kort en Tiid skulde have samlet eder saadanne stoere Midler som Folk siiger I har? Visseligen, dersom I havde arvet et stort Jorde-Goeds, som Ridderen Booby, kunde de med goed Grund have sluttet saaledes. Hvor hoyt skatterer da Folk min Rigdom? raabte Herr Peder med et malicieux Ansigt. Min Herre, svarede Præsten, jeg har hort dem sige, at I har ikke mindre end 20000 Pund. Hvortil Hr. Peder saae gandske suurt. Præsten som mærkte det, sagde I har ikkun begiært at viide hvad andre siige, hvad mig angaaer, har jeg altid nægtet det, ey heller kunde jeg troe at I besad den halve Deel. Hvorom Alting er, min kiære Hr. Adams, sagde han, og trykte

ham

ham ved Haanden, jeg begiærede ikke at sælge alt, hvad seg har, for dobbelt den Summa; og hvad J, eller de andre troe kan være mig lige meget. Jeg er derfor ikke fattig, fordi J tænker saa, ey heller fordi J søger at forringe mig hos andre. Jeg kiender meget vel Verdens Misundelse; men Himmelen være lovet! jeg leer ad dem allesammen. Det er sandt! at mine Midler har jeg selv erhvervet mig. Jeg har intet Jorde-Goeds som mig er tilfalden fra Slægt, til Slægt, som Ridderen **Thomas Booby**; men ikke desmindre kiender jeg Arvinger til saadanne Jorde Goeds, der have været nødede til at reise Landet omkring, ligesom somme Folk i Pialtede Præste-Kiorteler, og saa vidt jeg veed, skulde de maaskee glæde sig over i Fald de kunde bekomme et sulten Præste-Kald. Ja min Herre saadanne Tiggere som J selv er, hvilken ingen Mand af min Stand vilde giøre sig saa gemeen med, at lade ham age i Karret med sig. Min Herre, svarede Hr: **Adams** Jeg Estimerer eders Karet ikke for et Straa; og dersom jeg havde vidst at J saaledes vilde have torteret mig, vilde jeg for have gaaet til Fods til Verdens ende, end jeg vilde have taget imod eders Tilbud. Ikke desmindre skal jeg snart skille eder ved denne U-

leylighed; i det han saa talte, Lukkte han Karet-Doren op uden at raabe til Kudsken, og sprang midt ud paa Land Veyen, og forglemte at tage sin Hat med sig, hvilken Hr. Peder Fraads slengte efter ham med stoer Hidsighed.

Joseph og Fanny holdt stille for at giøre ham Selskab resten af Veien, hvilket var ikke over een Miil. (†)

Hi=

(†) en Dansk Fierdings Vey.

Historien
Om
Joseph Andrews
Og Hans Vens
HERR
Abraham Adams
Ebentyr:

Anden Bog.

Cap. 1.

My Lady Boobys tillige med de andres Ankomst til Booby-Gaard.

My Lady Booby kom i en Karet med 6 Heste fore tillige med de andre Reisende Personer ind i Sognet; saa snart hun saae Joseph betog Rodhed hendes heele Ansigt, og strax derpaa blev den forandret til en fulkommen Bleghed. Hun havde nær i denne Skrækk befalet Kusken at holde stille men kom

kom dog til sig selv igien i god betiis for at forhindre det. Hun kom ind i Sognet med stoer Æresbeviisning, Klokkerne ringede og de Fattige glædede sig ved at see deres Patroneſſe iblant dem, efter saa lang en Fraværelse, i hvilken alle Renter vare bleyne skikkede hende op til London og ikke en Skilling var bleven ud deelt iblandt dem, hvilket ikke lidet forøgede deres Jammer? thi dersom Hoffet kan med Ømhed savnes i saadan Stad, som London hvormeget meere maae ikke et rigt Herskab savnes i en liden Bønde-bye for hvis Fattige Indvaanere de ere altiid en stoer Hielp i det de Smuler som falde fra deres Taffeller, kunne tiene til at føde de Gamle, Svage og Umyndige Fattige i Overflodighed hvilker er en Genereuſitet som Velgiøreren neppe kan formærke i sin Pung.

Men om deres egen Nytte gav Aarsag til den Glæde, som viiste sig i hvert Ansigt, hvor meget stærkere virkede ikke den Affection som de bare til HEr. ADAMS, i hver som saae hans Hiemkomst? De komme i flokke tal omkring ham, ligesom mange Lydige Børn omringe en godhiertet Fader, og stræbte hvo der meest kunde beviise ham sin Kiærlighed og Oprigtighed. Præsten paa sin Side, tog enhver ved Haanden, og spurdte efter hvorledes De befandt sig, som ikke vare tilstæde, og efter deres Slægt og Børn, og viiste en Fornøyelse i sit Ansigt som ingen Ting

und-

undtagen hans hiertens Godhed kunde foraarsage.

Joseph og Fanny finge og deres Lykonskning af enhver som saae dem. Kort at sige, aldrig har 3 Personer været imodtagne paa en venligere Maade, ey heller har nogen fortient at være meere elsked.

Hr. Adams bragte sit Reise-Selskab Hiem til sit Huus, hvor han forlangte, at de skulde forblive, og tage til Takke med hvad hans Hustrue, som han tillige med sine Børn fandt ved god Sundhed og Fornoyelse, havde tillavet. Hvor vi ville lade dem forblive i Roe for at nyde deres ringe Maaltiid med Fornoyelse, og betragte langt herligere og prægtigere Scener med langt mindre Fornoyelse:

Den erfarne Læser vil uden Tvivl fatte Mistanke over det at Lady Booby kommer frem igien paa Skue-Pladsen, og at Sagen ikke blev endt ved Josephs Afskeed. at handle oprigtig med ham, har han ogsaa herudi ret; Pilene sadde endnu dybere i Hiertet, end hun havde tænkt, ey heller var Saaret saa let at læge. Hun havde vel bortskaffet Objecta og derved kolet sin Vreede; men det havde en different Virkning paa hendes Kiærlighed; det eene forsvandt med hans Person; men det andet laae hemmelig skiult i hendes Hierte tillige med hans Billede. Uroe, og forskrækkelige Dromme paakomme hende

de

de den første Nat. Morgenstunden afmalte hende en meere behagelig Scene; men ikkun for at ophidse og ikke at forlyste hende: thi forend hun kunde opnaae den forventende Lykksalighed, forsvandt den, og kom hende til at forbande, og ikke at velsigne Indbildnings-Kraften. Hun sloy op i Sovne, hendes Indbildning var i Lys Lue ved Skyggen, naar hendes Øyne ungefehr fulde paa det Stæd, hvor den virkelige Joseph havde staaet Dagen tilforne; denne liden Omstændighed opvakte de allerhvagtigste Ideer om ham i hendes Gemyt. Hvert et Øyekast, Ord, Geberder foer hende tilbage i Sindet med saadan Heftighed, at all hans Koldsindighed var ikke i Stand til at udslukke den. Ja hun tilskrev det hans Ungdom, Uviidenhed, Frygt, Religion og hver en Ting, som hun kunde optænke, undtagen det, som strax kunde til Veye bringe Foragt, nemlig, at han ingen Passion havde for Quinde Kionet; eller det som kunde have opvækket hendes Had, nemlig at han maaskee ikke kunde elske hende.

Hun betragtede endnu viidere, og tænkte, at hun nu aldrig meere fik at see denne deilige unge Person, Ja, hun overtalte sig selv til at troe, at hun for ingen anden Aarsag havde bortjaget ham, end for hans alt for heftige Frygt og Ærbødighed, som han bar for hende; og hvilken hun burde at have anseet som en Merite, hvis Effect hun snart kunde have giort til intet; herudover la-

lastede hun sig selv, hun forbandede hendes alt for hastige Overiilelse; hun udloed all hendes Grumhed imod sig selv, og Joseph var i hendes Øyne gandske uskyldig. Hendes Passion blev tilsidst saa heftig, at den drev hende til at søge Hielp, hvorpaa hun tænkte at tilbage kalde ham igien i Tieneſten: Men hendes Hofmod forbod det; og tillige uddrev alle andre Kiærlighed Passioner af hendes Gemyt, og foreſtillede hende denne som hun elskede, i den allerneedrigſte og foragtligſte Armoed. Diſſe Tanker begyndte strax at fordunkle hans Skionhed. Herpaa fulgte en stoer Foragt, og Væmmelſe, ſom snart forvandlede sig til Had imod ham som havde foraarsaget hende saa megen Uroelighed. Diſſe Josephs Fiender havde ikke saa snart indtaget hendes Gemyt, forend de indskiode hende 1000 Ting, som vare ham skadelige; ja alt hvad der kunde komme hende i Sinde, undtagen Foragt til hendes Perſon; denne Tanke, saasom den var ikke til at taale, undertrykte hun den ogsaa snart den vilde opstiige. Hevngierrighed kom hende nu til Hielp: og hun betragtede det med stoer Fornoyelſe at hun havde jaget ham paa Døren uden Klæder og Skudsmaal. Hun glædede sig hoyligen, naar hun foreſtillede sig den Armoed og Elendighed, som endnu vilde blive hans Skiæbne, og med en Latter, ſom var sammenſatt af Had, Glæde, og Foragt, betragtede hun ham i saadanne Pialter, ſom hendes egen Phantaſie havde ifort ham.

Jom-

Jomfrue Slipslap blev nu kaldet op til hendes Frue, som troede at hun gandske havde overvundet hendes Passion. Og medens hun loed sig paaklæde, spurte hun, om den Knos var bleven bortjaget efter hendes Befalning. Slipslap svarede, at hun allereede havde givet Fruen, det tilkiende, (som hun og virkeligen havde) og hvorledes forholdt han sig spurte My Lady? I sandhed Naadige Frue svarede Slipslap, han forholdt sig saa, at det * Infecterede enhver som saae det. Den stakkels Dreng havde ikkun lidet af sin Løn til goede; thi han gav altid sine Forældre halvparten af sin Indkomst, saa at han havde ikke noget til at Kiøbe sig en Kiortel for den Tid Liveriet var taget fra ham, og maatte have gaaet Nogen, dersom een af Laqvaierne ikke havde laant ham en Kiortel og medens han stoed i sin Skiorte, (Ach han saae allekiæreste ud) og det blev ham sagt at Fruen vilde intet Skudsmaal give ham, sukkede han og sagde, at han ikke med sin Villie havde giort noget, hvorved han kunde fortorne Fruen, og for hans Part vilde han altid tale vel om Fruen, hvor han og var; han bad at Gud skulde velsigne hende: thi hun var den bedste Frue i Verden, endskiønt hans Fiender havde giort alt dette, og havde ophidsset hende imod ham. Jeg vilde have ønsket, at naadige Frue ikke havde jaget ham bort; thi jeg troer at hun havde ikke en bedre Betienter i heele Huu-

set.

set. - - Hvorfor raadte I mig da til at jage ham bort? sagde Fruen? Jeg naadige Frue! svarede Slipslap, jeg er forsikkred om, at jeg gjorde alt det, som var i min Formue til at forhindre det; men jeg saae at Fruen var vred; og det er ikke en Overbetienters Sag, at blande sig i fremmede Ting. - - Uforskammede Bestie! raabee My Lady, var det ikke dig, som gjorde mig Vred? Var det ikke din Slidder-Sladder, hvilket jeg troer var lutter Logn, som satte mig i Harnisk imod ham? Han maae takke dig for alt det, som er skeed, og jeg ligeledes, thi jeg er bleven skilt ved en goed Betienter, og een som maaskee havde bedre Fortienester end nogen af eder alle. Den Arme Karl! hvilken Kiærlighed og Godhed bærer han ikke for sine Forældre? Hvorfore; sagde I mig det ikke for, og forhindrede mig fra at sende ham bort uden at give ham et Skudsmaal? Jeg seer nu Aarsagen til eders heele Opforsel, saa vel som til eders Klage; heele Sagen, at I har været Jaloux paa Pigerne. Jeg Jaloux! raabte Slipslap, ney jeg holder mig alt for goed for ham; jeg formoeder jeg skulde være en bedre værd end en Laquay. Disse Ord foraarsagede en heftig Vrede hos My Lady, saa at hun jog Kammer-Pigen udaf Gemakket, som sloeg Næsen i Veyret; og raabte: her er en Fandens Jagt eg troer der ere somme Folk, som ere, meere Jaloux

end

end jeg. Fruen lod som hun ikke horte disse Ord endskiont hun virkeligen giorde, hvorpaa fulgte en andden invortes Striid, som er lig den, forige, hvilken vi vilde forbie gaae. det er nok at sige at My Lady Booby havde Aarsag at twile om hendes Passion var endnu gandske overvunden, som hun dog flatterde sig af; Derfor at undertrykke den gandske, tog hun denne Resolution, som var ikke saa klog som almindelig, nemlig at begive sig ud paa Landet. Læseren har allereede forhen hort Jomfrue Slipslaps Ankomst, som My Lady ikke understoed sig at jage bort, endskiondt hun hafde fortient det formedelst hendes Uforskammede Grovhed! siden Hr Peder Fraads hendes Forlober og nu My Lady selv!

Morgenen efter hendes Ankomst som var en Sondag, gik hun til Kirken, til en hvers Forundring som saae hende der saa snart efter hendes Reise. Joseph var og der; og jeg har hort at der blev mærked, at hun havde hendes Oyen meere paa ham, end paa Præsten; men dette troer jeg, er ikkun alleene et malicieusk Spargement. Saa snart Bønnen var til Ende, begyndte Præsten med en hoy Stemme at sige: Jeg forkynder Egteskabs-Baand imellem Joseph Andrews og Frances Goodwill begge af dette Sogn ꝛc. Om

Om dette giorde nogen Effect hos My Lady Booby, eller ey, (som da sad i hendes Stoel, hvilken var for høy for Meenigheden at see ind,) dette kunde vi aldrig faae at vide: men dette er dog vist, at hun ikke stoed op, forend et Quarter derefter, og saae stædse hen til det Stæd, hvor Fruentimmeret sad, og blev ved at see gandske stift derhen saa længe som Prædiken varede, med et Ansigt fuld af Vrede, saa at de fleeste Qvinder frygtede, at hun var forterned paa dem.

Saa snart hun kom hiem, loed hun **Slipslap** kalde til sig, og sagde, at hun ikke vidste hvad den uforskamede Knos giorde i Sognet? Hvorpaa **Slipslap** gav hende Efterretning om, hvorledes hun mødete **Hr. Adams** med ham paa Reisen og fortalte hende den Hændelse med **Fanny**. Ved denne Efterretning forandrede hun til hendes Farve, og efter at hun havde hørt det alt sammen, befalede hun at Hr. **Adams** skulde komme til hende, imod hvilken hun forholdt sig saaledes som Læseren vil see i det næste Capitul

Cap. 2

En samtale imellem Herr Abraham Adams og My Lady Booby.

Hr. Adams var ikke langt borte, thi han stod og Drak hendes Naade Sundhed i

Borgerstuen. Han var ikke saa snart kommen frem for hende, forend hun begyndte paa efter følgende Maade. Jeg forundrer mig meget Hr. Adams over, hvorledes I efter saa mange Forbindlighedtr, som I er denne Familie skyldig, (om hvilke Læseren har faaet den allernøyeste Efterretning i Historien) at I dog til Trods for mig viiser Respect imod en Knos, som er bleven bortjagen for sin Udyd udaf Huuset. Ey heller skikker det sig, kan jeg fortælle eder, for en Mand af eders Stand at løbe omkring Landet med saadan en Slyngel og Tos. Jeg har endelig ikke noget paa Pigen at siige: Slipslap siger, at hun tilforen er bleven opfød her i Huuset, og har forholdt sig som hun burde, indtil hun begynte at hænge efter denne Karl, og det er ham, som harfordervet hende. Maaskee, hun endnu staaer til Redning i Fald han vil lade hende være i Freed. I dersore gior uforsvarligt, at I stræber at bringe disse to Personer tilsammen, som til sidst vill blive deres største Ruin. . Naadige Feue! svarede Hr. Adams, om eders Naade vil ikkun høre hvad jeg vil sige, kan jeg forsikkre hende at jeg aldrig har hørt noget Ondt til Josep Andrews. og om jeg havde, skulde jeg vel have straffet ham derfor, Thi jeg har aldrig, ey heller vil Encouragere nogen i det som er ondt saa længe som de ere under min Opsigt. Hvad Pigen angaar, forsikrer jeg paa, at jeg har lige saa gode Tanker om hende

som

om deres Naade selv har, eller nogen anden kan
have. Hun er det meest Godhiertigste, ærligste,
este, og smukkeste, Creatur! dog vil jeg
kke roese hende for hendes Skionhed, endskiont
enhver maae tilstaae at hun er den smukkeste, baa-
e iblandt Høye og lave, som nogen Tiid har
æret her i Sognet. J er meget uhøflig svarede
un at j vil opholde mig med saadant unyttig Sla-
er; det staar en Præst meget vel an, at bekymre sig
m smukke Fruentimmer, og jeg troer at J er en
delicat Kiænder af Skionheder. Uden Tvivl
naae en Mand, som har været all sin Livs-Tiid
saadant et Sogn som dette, være en fortrefflig
Kiænder af Skionhed. Hvor latterlig! Skion-
ed! . . jeg faaer Ondt saa snart jeg hører no-
en nævne Skionhed igien . . og haaber jeg at
enne Tos skal uden Tvivl forsyne heele Sognet
ned Skionheder. . . Jeg siger eder min Herre,
t der allereede ere fattige Folk nok i Sognet;
g jeg vil ingen fleere Tiggere have her. Naadi-
e Frue, svarede Her. Adams, hun er for-
ornet over mig, og jeg sværer, at det er uden
ingeste Aarsag. Dette unge Par har allt for
ænge siden vildet holde deres Bryllups-Dag,
nen jeg har raadet dem derfra. Jeg tor sige, og
roer, at jeg var den eeneste Aarsag i at de have
psat den. Meget vel, sagde hun, derudi giorde
J gandske forsigtig og ærlig, uagtet hun er den
orste Skionhed i heele Sognet . . og nu naadige

Frue (blev han ved) forretter jeg ikkun mit Embede mod Joseph . . Han med Fannys Tilladelse har i min Nærværelse begiæret Afkyndelse. . . Ja svarede My Lady, jeg troer Tosen er galen nok efter en Mand. Slipslap siger at hun har ikke andet i hendes Hoved, det er vel ogsaa een af hendes Skionheder. Men endskiont de have begiært Afkyndelse, forbyder jeg dog at I ikke afkynder dem forend I faaer videre Ordre fra mig. Naadige Frue, sagde Adams, dersom nogen bringer tilstrækkelig Bevis, og forer en retmæsig Aarsag imod dem, hvorfor det ikke maaskee, er jeg bereedvillig at efterlade det. . . Jeg har sagt eder Aarsagen, sagde hun, han er en Stoddere, og han skal ikke boe her, og opfylde Sognet med Tigger-Unger, det vil hielpe os ikkun gandske lidet at de ere Skionheder. Naadige Frue, med allerstorste Underdanighed for hendes Naade, saa er mig bleved sagt af Procurator Lux-Foed, at enhver som tiener eet Aar i et Sogn, vinder den Rett derved at gifte sig, og at han kan sætte sig need paa samme Stæd. Procurator Lux Foed er en uforskammed Dosmur; jeg vil ingen Procurator Lux-Foed have i mine Forretninger. Og jeg siger eder igien, at jeg ingen vil have i Sognet, som kan være os til Byrde; og jeg beder at I ikke taler videre derom. Eders Naade, sagde Herr Adams, jeg vil adlyde hende i alle Ting, som ere lovlige; men her-

herudi kan jeg ikke, thi at de forlovede ere fattige, er ingen Aarsag, som kan forhindre dem fra Egteskab. Gud forbyde at der skulde være saadan Lov. De Fattige have ikkun saa liden Fornoyelse i denne Verden, og det var barbareſk, at nægte dem den almindelige Frihed, og uskyldige Fornoyelse, som Naturen tillader heele Skabningen. Siden I saaledes opforer eder, raabte My Lady, og viiser ikke den sømmelige Respect som tilkommer en Dame af min Distinction, og torterer mine Øren med saadan losagtig Snak, skal jeg ikkun sige eder kort: at det er mig, som befaler eder, at I ikke afkynder dem meere (og om I understaaer eder at giøre det, kan I være forsikret om, at jeg skal saaledes recommendere eder hos eders Principal, nemlig Sogne-Herren at han skal sætte eder af Tieneſten. Dette skal jeg giøre, min Herre, uagted eders fattige Kone og Børn; og saa kan I, og den storſte Skionhed i Soanet, gaae omkring og tigge tilsammen. Maadige Frue, svarede Hr. Adams, jeg veed ikke hvad hun vil sige med Principal og Tieneſte. Jeg tiener en Herre, som aldrig vil sætte mig af, saa længe jeg gior min Pligt: og om Sogne Herren synes vel derom, at afsætte mig her, saa haaber jeg at Gud vil forsyne mig mig paa et andet Stæd, i det mindſte have mine Paarørende saavel som jeg selv, endnu Hænder; og jeg tvivler ikke paa at Gud jo vil give sin Velsignelse til at vi ærligen

kunne fortiene vort Brod med vore Hænders Gierninger. Saa længe jeg har en goed Samvittighed, frygter jeg ikke for hvad Menneskene kunne giøre mig. . . Min Dumhed er straffværdig sagde My Lady at jeg forneedrer mig selv, at tale med eder. Jeg skal tage andre Mesurer; thi jeg seer at I er i Forbund med dem. Men jo for I gaaer jo bedre, og jeg skal give Ordre at I ikke tiere skal mørkne mine Døre: Jeg vil ikke tillade saadanne Præster, som løbe Landet omkring med Skionheder, at komme her. . . Naadige Frue, sagde Hr. Adams, jeg forlanger ikke at komme i noget Herskabs Huus imod deres Villie: men jeg er vis paa, at naar hun har informered sig videre om Sagen, at hun vil rose og ikke laste det som jeg har giort; og saa siger jeg underdanigst Farvel: hvilket han og giorde med mange Complimenter.

Cap. 3.

Hvad som skeede imellem My Lady Booby og Procurator Lur-Foed.

Om Eftermiddagen sendte My Lady Bud til Hr. Procurator Lur-Foed, hvilken hun igiennem heiglede paa det allerheftigste, for-

di

di han havde blandet sig i hendes Betienteres Sager, hvilket han nægtede og det med Sandhed; thi det var ikkun alleene skeed af en Hændelse, og maaskee rettelig, at eet Aars Tieneste forskaffede en Karl Rett til at gifte sig, og at sætte sig need i Sognet; og saa vidt tilstoed han, at han maaske tilforne havde givet Præsten Efterretning, og han troede ogsaa, at det var efter Loven. Jeg har eengang besluttet, sagde My Lady at ingen af mine Tieneste-Folk, som blive bortjagede, skulle sætte sig her need; og om dette er ikke efter eders Lov-Bog, saa skal jeg sende Bud til en anden Procurator. Lur Foed svarede, at om hun og sendte til tusende, kunde dog ingen af dem forandre Loven: det yderste, som en Procurator formaaer, er at hindre Lovens Virkning; og dette kunde han, saa vel som nogen anden giore for hende: Og jeg troer, sagde han, at eders Naade er ikke kyndig i disse Sager, hvorudover hun har taget feil, og ikke giort denne Forskiel: thi jeg sagde ikkun alleene, at en Karl, som tiente eet Aar, havde Rett til at sætte sig need i Sognet. Nu er der stoer Forskiæll paa at sætte sig need efter Loven, og at sætte sig need i Gierningen; og som jeg paastoed at sætte sig i Almindelighed, hvilket efter Loven, foredrages, at sætte sig i Gierningen, ergo, saa maae min Satz forstaaes efter Loven. Og jeg supponerer, naadige Frue, at i Fald vi tilloed det efter Loven, hvad vil det nytte, eller hvad Forvantskab har det med Gier-

ningen ? Han har dog ikke satt sig need i Gierningen, og om han ikke har, er han ingen Indvaanere, og om han ikke er en Indvaaners horer han heller ikke til Sognet, og bor alt saa følgelig ikke at afkyndiges her; thi Hr. Adams har sagt mig hendes Naades Villie, hvilken er vel grundet, nemlig at forhindre, at Sognet ikke maae betynges med flere Fattige, thi vi have allereede nok: og jeg tæncker, at man burde at have en Parlaments Act for at hænge eller bortsende halfparten af dem. Om vi kunde giore det bevisligt, at han ikke har satt sig need eller ingen virklig Huusholdning har, har Resten ingen Vanskelighed. Hvad jeg haver sagt til Hr. Adams var ikkun en Suppoſition, eller i Fald han virkeligen havde Huusholdning; om Sagen var af den Beskaffenhed, maatte jeg dog tvivle. . . Holdt eders Sladder og sig ikke meere om eders suppoſitioner og Huusholdning sagde My Lady, jeg forstaaer ikke eders Pludder. I tager eder all for megen Friihed og I er all for næsviis til at paatage eder at regiere her i Sognet, og jeg forsikkrer eder paa, at I skal faae andet at vide. Men hvad Tosen anbelanger, saa har jeg fuldkommen besluttet at hun ikke maae staae nogen Boepæl her: Jeg vill ikke tillade saadanne Skionheder at fode Born, som vi maae underholde. . . Skionheder! Hendes Naade behager at Skiempte svarede Herr Lur-Foed. . . Jeg veed ikke bedre, thi Herr Adams har saaledes beskrevet hende, sagde

My

My Lady. . . Sig mig, hvad er hun for en Sloske, Mſr. Lux-Foed. ? Det allerheslig-ſte Creatur jeg i mine Dage har ſeet, en ſtak-kels ſkiden Tos, hendes Naade har aldrig ſeet hendes Mage. . . Vil min kiære Lux-foed, lad hende være hvad hun vil, ſaa veed J vel at hun dog foder Born til Verden, derfor maae vi forhindre Giftermaalet. Det er ſandt, ſvarede Lux-foed, thi det forehavende Giftermaal er nedvirkkende med Loven, og vil alt ſaa følgelig bringe Loven til en virklig Gierning. Naar en Mand er gift, ſaa har han virklig Friihed at ſæt-te ſig ned i Soanet. Og per Conſequence, kan ikke forſlottes eller kaldes en Landſtryaer. Jeg vil tale med Hr. Adams, og tvivler ikke paa, at jeg jo nok ſkal overtale ham: det eeneſte er, at han frygter for at tabe ſin Profit; men denne Van-kelighed ſkal ſnart blive hævet, og ſaa er jeg vis paa, at han ingen videre Modſtand kan giore. Det er jeg forſikred om: Hendes Naade kan ikke fortænke ham, i Fald han nodig vil tabe det ham tilkommer. Enhver bor have en Erſtatning for ſin Skade. Hvad Sagen i ſig ſelv angaaer, for-ſikrer jeg hendes Naade paa, at den ſkal faae et godt Udfald, ſaa fremt hun finder for godt at bru-ge mig dertil: Diſſe Lands Love ere ikke ſaa flet-te, at de tillade ſaadan en Knos at faae Over-haand over ſaa fornæmme en Dame ſom hendes Naade: Vi have et ſikkert Kort at ſpille, hvilket er at bringe ham for Dommeren Hr. Tobias

Tyk-Skall, som sender ham foruden videre Forhør i Arrest, saa snart han hører hendes Naades Navn nævne. Og hvad Tosen angaaer, hende ville vi ikke befatte os med: thi naar vi ikkun kan skaffe os med af ham, saa følger hun. Gior som J synes bedst min kiære Lux-foed, svarede My Lady, men jeg saae gierne at J kunde skille Sognet ved dem Begge; thi Slipslap fortæller mig saadanne Historier om hende, at jeg gruer for at høre dem; og endskiont J siger at hun er saa heslig, saa veed J dog, min kiære Lux-foed, at disse kaade Tøser, som hænger efter Mand-Folk, finde altiid dem som 'er ligesaa galne som de selv. Saa for at forhindre at vi ikke faar meere Tiggere, maae vi see at faae hende af Veyen. - Hendes Naade har visseligen Rett, svarede Lux-foed, men jeg frygter, at Loven herudi vil ikke være os behielpelig nok; ikke desmindre troer jeg, at Dommeren vil strække den saa vidt, som han kan, for at fornøye hendes Naade. Og sandt at sige, er det en stoer Lykke for Landet, at han besidder denne Charge, thi han har hiulpet os af med mange Fattige som Loven ikke kunde lægge Haand paa. Jeg kiænder nogle Dommere, som bruge meere Omstændigheder i at skikke et Menneske til Tugt-Huuset end han gior med at skikke dem til Galgen. Det er en Fornøyelse at see ham sende Folk til Tugt-Huuset; han har ret sin Lyst deraf: Og naaer de engang ere der, saa høre vi snart aldrig meere

til

il dem. De doe enten af Sult, eller og bli-
e opædede af Skarn og Utøy i en Maaneds
Tiid. ** Herpaa kom nogle for at giøre Vi-
iter, hvilket giorde Ende paa denne Discours,
g efter Hr. Lux-foed havde paataget sig Sa-
gen, og lovet at den skulde faae et godt Ud-
ald, gik han bort.

Denne Lux-foed var en Person som hverken
orstoed Loven, ey heller var han bleven oplært
den, men havde paataget sig at agere offent-
ig Advocat ude paa Landet, endskiønt det var
mod een af Parlaments Aeterne. Disse Kar-
e ere en Pest for alle Societeter, og en Skam
or en Profession, hvortil de ikke engang hø-
e; og have de disse Sammensættere at takke
or, at de af saa mange uvidende Folk blive
hadte og fortænkte.

Denne Lumpen Hund, som hun kort tilforn
kke eengang vilde have giort den Ære at tale til,
iorde en vis Passion som hun havde for Joseph
g en Jalousie, og Foragt som hun bar til den
rme uskyldige Fanny, at hun indloed sig med
am i en familiar Samtale, hvorudi hun ufor-
ietig loed adskillige Ord falde som han allereede
orud havde faaet Underretning om af Slipslap,
om han bar Kiærlighed til, og hvorved han hav-
e taget Lejlighed at tilkiende give alle disse mange
Falskheder og U-sandheder om den lille Fanny,
hvil-

hvilket Læseren umueligt kunde have fundet sig i, om vi ikke havde fundet for godt at give ham denne Efterretning.

Cap. 4.

Et kort Capitul, men dog fuldt af skiøne Materier, i sær om Herr Johan Booby, og hans Frues Ankomst.

Denne heele Nat, og Dagen derefter tilbragte My Lady Booby i største Uroe; hendes Gemyt var rasendes, hendes Hierte sprang op og ned af adskillige uroelige og stridende Passioner. Kiærlighed, Had, Medynk, Foragt, Hevngierrighed dreve Vexels viis een og den samme Person, og forandrede sig hver Minut. Tiisdags Morgen, som var en Hellig Dag, gik hun til Kirken, hvor hun til hendes Skrække, igien hørdte Hr. Adams afkyndige de forlovede Personer med ligesaa Høy en Røst, som tilforn. Det var en Lykke for hende, at der ingen Prædiken var, og at hun strax havde Leilighed at forfeye sig hiem, og at give hendes Grumhed Luft, hvilken hun ikke kunde have skiult for Menigheden 5 Minuter længere, endskiønt den var ret stor;

heele

Heele Forsamlingen bestoed ikkun alleene, af Hr. Adams hans Deign, hans Hustrue, My Lady, og een af Laqvaterne. Ved hendes Hiemkomst modte hun Slipslap, som raabte Ach! Naadige Frue, veed hun at Lur-Foed har ladet Joseph og Fanny gribe, og bragt dem til Dommeren: heele Sognet er i Graad, og siger at de blive hængde; thi ingen Veed hvorfor det er - - Maaskee de have fortient det, sagde My Lady. Hvorfor kommer I til mig med saadan Snakk? Ach Naadige Frue! svarede Slipslap, er det ikke Synd, at saadan en smuk ung Karl skal doe saadan en forskrækkelig Død; Jeg haaber at Dommeren vil have * Comenseration I hensednde til hans Ungdom. hvad Fanny angaar ligerder ikke stoer Magt paa, hvor hun kommer hen: og om den arme Joseph har giort noget Ondt, saa tor jeg sige, at hun har forført ham der til: Faa Mand Folk komme til Ulykke, hvis det ikke var for saadanne losagtige Creaturer som er et *Skandalum for vores Kion. My Lady var ikke bedre fornøyet ved denne Nye Tildende, end Cammer Piigen; Thi endskiondt hun ønskede Fanny pokker i Vol, saae hun dog ikke gierne at Joseph skulde bort sendes. Hun var nu ganske raad-vild, og vidste ikke hvad hun skulde giore, eller hvad hun ved denne Leilighed skulde sige. I samme Øyeblikk kom en Karret med 6 Heste for

for, kiørendes ind i Gaarden, og een af hendes Laqvaier lod hende viide, at hendes **Fætter, Hr Johan Booby** og hans Gemahl vare ankommen. Hun befalde at man skulde bringe dem ind i et Gemakk, hvor hen hun strax forfoyede sig, efter at hun havde bragt hendes Ansigt saa vel i Skik som hun kunde; hun fornoyede sig selv med at tænke at Brylluppet herved i det mindste kunde blive forhindret; og at hun skulde faae Leilighed at i Værksætte hvilken Resolution hun og vilde tage, hvortil hun ansaae **Lux-foed** at være et fortreffeligt Instrument.

My Lady Booby tænkte at hendes Laquay havde taget Fejl, i det han anmældte **Hr. Johan Booby** med sin Frue; thi hun havde endnu icke hørt af hans Mariage; men hvor forskrækket blev hun ikke, da hun kom ind og hendes Fætter præsenterede hende sin Hustrue; sigendes: Kiære Tante, dette er den elskværdige PAMELA, som jeg er forsikkret om, at hun har hørt meget tale om. **My Lady** embracerede hende med meere Hoflighed end han forventede; thi hun toeg imod hende med den alletørste Complaisannce: Saasom hun var fuldkommen polie, og kunne Laster og Politesse meget vel skikke sig tilsammen. De tilbragte en kort Tiid med en indifferent Samtale I det kom

om en Laqvay ind og viskede Hr. Booby i Øret, om strax bad Dammerne at de vilde Excusere am; thi han maatte forlade dem et Øyeblik og orrette en Sag, som var af Betydenhed; Men aasom deres Discource meedens han var borte kkun lidet kan forneye eller forbedre Læseren ille vi følge med Hr Boby, og lade dem blive for ig selv

Cap. 5.

Som indeholder en Dommeres Foretninger, Curieuse Forordninger, Exempler og andre Materier nødvendige for Dommere, og deres Fuldmægtige at igiennem læse.

Den unge Hr. Booby og hans Frue var ikke saa snart udstegen af Karreten, forend Laqvaierne begynte at erkyndige dem om Joseph, om de sagde at deres Frue til hendes største Forundrig ikke havde hørt et Ord om, siden han forloed Lady Boobys Tieneste. Hvorpaa de strax finge at vide, det som nyeligen havde tilraget sig, hvorudover en Laquay havde udfaldet Hr. Booby for at giøre ham Sagen bekiendt. Han gik og selv strax hen, for at frel-

freise ham, og at give Pamela sin Broder, forend hun fik denne Sag at vide.

Dommeren, som havde disse tvende Overtrædere staaende for sig, og boede ikkun en liden Miil fra Lady Boobys Gaard, var til all Lykke Hr. Boobys goede Ven og Bekiendter og havde Jorde Goeds i hans Naboelav. Hr. Booby loed strax spænde for, og forfoyede sig til Dommeren, og ankom, da han næsten havde fuld endt Sagen. Han blev indfort i For-Salen, hvor Dommeren loed ham vide at han strax vil have den Ære at opvarte ham; thi han havde en Mand og et Fruentimmer, som han forst vilde sende til Tugt-Huuset. Saa som Hr. Booby nu vidste vel, at han ikke havde et Øyeblik meere at spilde, begierede han at Tieneren vilde bringe ham ind i Salen hvor Dommeren forrettede sit Embed. Saa snart han var kommen ind, og de første Complimenter vare forbj, spurte Hr. Booby hvad disse tvende unge Personer havde forbrudt? Ikke stoert, svarede Dommeren, Jeg har ikkun alleene befalet at de skulle sendes til Tugt-Huuset for en Maaneds Tiid. Men hvad have de giort? sagde Hr. Booby. Lidet Bedragerie, svarede Lux-Foed. Ja, sagde Dommeren, det er lidet smaat Tyverie, som de maae have lidet Piisk for. Den stakkels Fanny som hidindtil havde trøstet sig med Josephs Selskab, skiælvede ved denne Lyd; hvilket var dog ufornoden, thi ingen uden Fanden selv

elv, kunde have fuldfordt denne Dom paa hende. Jeg er endnu uvidende om denne Sag, og hvad e have forbrudt, sagde Hr. Booby. Der kaaer det skreven paa Hvidt og Sort, svarede Dommeren, og viiste ham et Vidnesbyrd, som an selv i sin Fuldmægtiges Fraværeise havde krevet og af hvilket vi med stoer Vanskelighed ha- e forskaffet os en troeværdig Copie, som her olger verbatum & literatum.

Hr. Procurator Lorentz Lux-foed og en Bon- e navnlig Peder Ploug-Jern, deres Vid- esbyrd, som de for mig, een af hans Kongeli- Majestets Dommere i den Province Sommer- t have aflagt:

Peder Ploug-Jern aflagde sit Vidne aledes, at paa en vis Dag i October Maa- ed, som var en Sabaths Dag imellem Klok- en 2 og 4re om Eftermiddagen gik forbemældte Joseph Andrews og Francisca Goodwill giennem en vis Eng som horte Lorentz Lux-foed l, hvor de vigede udaf Foedstien som gik igien- em denne Eng, og at bemældte Joseph An- rews med en Kniv skaer en Hassel-Qvist, som ar af to og en halv Skillings Værdi, videre ger han, at den foromtalte Francisca Good- ill gik ligeledes udaf Foedstien i Græsset i sam- e Eng, og at hun imodtoeg, og bar den for-

bemælte Oviſt, og derfor bør at reignes som en Yæler og Medhielperinde udi dette Tyverie. Forbemældte Procurator Lorentz Lux-Foed bevidner, at han virkeligen troer, at denne Haſſel-Oviſt hører ham til ſom ſin Eyendom ꝛc.

Min Gud! ſagde Hr. Booby vil I ſende to Perſoner til Tugt-Huuſet for en liden Oviſt? Ja, ſvarede Procuratoren, og derudi beviiſes dem endda ſtoer Lemfældighed; thi derſom vi havde kaldet det et unat Træe, ſaa vare de begge blevne hængte. . . Dommeren toeg Hr. Booby ud med ſig, og ſagde at han ikke vilde have været ſaa ſtræng imod dem, men Lady Booby begiærede at faae dem udaf Sognet, derfore havde han givet Procurator Lux-Foed Ordre at lade dem løbe bort, om de ſaa ſyntes; men jeg har hørt, at de vil gifte ſig med hinanden, og Fruen har ingen anden Vey at forhindre dem derfra, for ikke at blive en Byrde for Sognet, efter ſom de have Rett til at ſætte ſig her.

Godt, ſagde Hr. Booby, jeg ſkal giøre Anſtalt til, at min Tante ſkal blive fornøyet i denne Poſt, og ligeledes lover jeg eder, at Joſeph aldrig ſkal være hende til nogen Laſt. Jeg ſkal derfor være eder forbunden, om I, i ſtæden for Tugt-Huuſet vil overgive dem i min Forvaring. Ja hiertelig gierne, om I ſaa behager, ſvarede Dommeren; og uden videre Omſvey, bleve

Jo

Joseph og Fanny overleverede til Hr. Booby
vilken Joseph kiændte meget vel; men vidste
kkun lidet hvor nær de vare i Slægt sammen.
Hvorpaa Dommeren forbrænte Klagen: Foge-
en blev sendt bort: og Procuratoren havde in-
et meere at søge, saasom der ingen Dommer var;
g Arestanterne med et glædefuldt Hierte takkede
usende Gange deres Frelser, Hr. Booby, som
oed det ikke blive herved: men befalede en af sine
Betientere at bringe en Mantel-Sækk, som han
ust derfor havde ladet føre med sig fra My Lady
Booby, og begiærede af Dommeren, at han
maatte faae Joseph med sig i Eenrom; hvor
an loed Laquaien tage udaf Sækken en af hans
gne Klædninger, tillige med Linnet og andre
odvendige Ting, og bad at han vilde føre sig
et, medens han gik lidet bort. Joseph som vidste
ke Aarsagen til all denne Høflighed, undskyld-
e sig længe for at imodtage denne Goedhed.
Medens Joseph klædte sig paa, gik Hr. Booby
l Dommeren, hvilken stoed og talte med Fan-
y; thi medens Forhøret varede, havde hun
rukket hendes Straa-Hat need over hendes Øyne,
om flode i Taarer, og saaledes skiult det, for
ans Strenghed, hvilket maaske kunde have
iort Hr. Boobys Ankomst unødvendig, i det
iindste for hende selv. Dommeren havde ikke
ta snart seet hendes Ansigt igien at opdage og hen-
es Øyne at glimre igiennem Taarene, førend han

hemmeligforbandede sig selv, for at have hæft de Tanker, at sende hende til Tugt-Huuset. Han vilde for have sendt sin egen Kiæreste derhen og beholdt Fanny i hendes Stæd. Han begyndte allereede at tænke paa et Middel til at sætte det i Verk, forte sig derfor de faae Minuter til Nytte medens Hr. Booby var hos Joseph, og forsikkrede hende hvor ondt det giorde ham, at han havde begegnet hende saa grovt, førend han kiændte hendes Fortieneste; og sagde, at siden My Lady Booby ikke gierne saae, at hun skulde gifte sig i hendes Sogn, kunde hun komme til ham, hvor hun skulde være hiertelig velkommen, og leve under hans Beskiermelse, og sagde derhos, at han vilde tage Joseph og hende i sit eget Huus, om hende syntes vel derom; hvilken Forsikring han gav hende med et Tryk paa Haanden. Hun takkede ham meget ydmyg, og sagde, at hun vilde berette Joseph det, og tvivlede ikke paa at han jo gladelig vilde imodtage dette Tilbud; thi My Lady Booby var meget vreed paa dem Begge; skiønt hun vidste at ingen af dem havde giort hende noget imod: men tillagde det altsammen Jomfrue Slipslap, som altiid havde været hendes Fiende.

Hr. Booby kom nu tilbage og forhindrede denne Samtale; og Dommeren af Respect for sin Giæst, (men snarere udaf Ialousie

thi

han vidste ikke at han var gift) befaledt Fanny at gaae i Kiokenet, hvorhen hun glade gik, ey heller søgte Hr. Booby (som var ikke meget for at Sagen skulde blive bekiændt) at forhindre det.

Det er unødvendigt, i Fa'd jeg kunde, hvilket jeg ikke kan, fortælle den Samtale imellem disse tvende Herrer, hvilken løb ud, som mig blev sagt, paa Heste, og Hunde. Joseph var nu paaklædt og havde ifort sig den slatteste Klædning han fandt, hvilket var en blaa Kiortel og Buxer, belat med en smal Guld-Gallon og en god Vest ligeledes galonered; hvilke passede ham meget næt, saasom de vare lidet for stoere for Hr. Booby. Joseph skikkede sig saa vel i disse Klæder, som den bedste Adels Person, ey heller skulde man have ham mistænkt, som man finde, naar man seer, My Lord N. N. Grace N, eller Hr. Baron N. komme fremstiigendes med Guld og Solv-Skramerering, at det var en Skræder-Svend, som bar Klæderne hiem paa sin Krop, som han skulde have baaret paa sin Arm.

Hr. Booby som toeg Affkeed fra Domineren, kaldte paa Fanny, og nødte hende og Joseph imod deres Villie til at sidde i Karreten hos ham og befalede Kudsken at kiøre hen til Lady Boby-

D:

De vare ikke komne langt, forend Hr. Booby spurte Joseph om han kiændte den Person som gik over hin Eng; thi sagde han, jeg har aldrig seet nogen giore saadanne store Skrit tilforen. Joseph svarede hastelig, at det var Præsten Hr. Adams : : Ja, saa er det og, sagde Fanny stakkels Mand han kommer nok her hid for at hielpe os. Ach han er den oprigtigste og meest godgiørende Mand i Verden. Det er han og sagde Joseph, Gudvelsigne ham! thi der er ikke hans Mage i heele Landet : : han er den bedste Mand jeg nogen Tid har kiændt, raabte Fanny. Er han saa? sagde Hr. Booby, da har jeg og i Sinde at jeg vil have denne bedste Mand hos os i Kareten; idet han saa talte, raabte han til Kudsken at holde stille, medens Joseph efter hans Begiæring, raabte paa Præsten, som strax kiændte Josephs Stemme, og kom i største hast hen til dem. Hr. Booby som neppe kunde holde sig fra at Lee, over hans selsomme Figur, bad at han vilde komme ind i Karreten, hvilket han med megen Tak afslog, sigende, at han meget vel kunde gaae ved Siden af den; endelig lod han sig overtale. Hr. Booby gav Joseph sit Giftermaal tilkiende: dennem kunde han have spardt sig; thi Laqvaien havde allerede fortalt Joseph

det

det medens han Klædte sig paa. Han talte stædse om den Lyksalighed som han besad i hans Sosters Person, og den Estime som han bar for alle hendes Paarorende Joseph bukkede sig ofte, og viiste sig meget Erkiendtlig; og Hr. Adams som nu først saae Josephs nye Klædning brød udaf Glæde i Taarer, og begynte at gnie sine Hænder og knækkede sine Fingere, som han var Galen.

De vare nu ankomne til My Lady Boobys Gaard, og Hr. Booby bad at de vilde forbliye et Øyeblikk i Gaarden meedens han gik op til sin Tante, og efter at han havde kaldet hende ud lod han hende viide, at Joseph var ankommen og sagde, at saa som han havde ægtet en Dydig og priisværdig Hustrue saa er det og min Villie at imodtage alle hendes Paarorende, og beviise dem all Ære og Respect, jeg skal derfor være alle mine hoyligen forbunden, som ville giore det samme. Det er sandt at hendes Broder har været eders Laqvay, men han er nu bleven min Svoger og jeg finder derudi en Lykksalighed, at hverken hans Person, Opforsel eller Caracter giver mig Aarsag at Skamme mig ved at kalde ham saaledes. Kort sagt han er nu neden for og paa klædt som en Adels Person, hvilken jeg altiid skal anse ham for; og I vil paa en ubeskribelig Maade forpligte mig, om I vil tillade

ham at være i vort Selskab; thi jeg veed at det vil give min Hustrue stoer Fornøyelse endskiønt hun vil ikke sige det.

Dette var en Lykke som My Lady Booby ikke forventede sig, hun svarede strax, I veed min kiære Fætter, hvor let jeg er at overtale og at giøre alt det som Joseph Andrews begiærer; jeg meener alt det som I begiærer af mig; og saasom han nu er eders Svoger, kan jeg heller ikke vegre mig ved at erkiende ham for min Slægt. Hr. Booby, sagde, at han var hende uendelig forbunden for hendes Artighed; og traade nærmere til hende, sigende, at han endnu havde en Naade, som han vilde udbede sig hos hende, hvilken han ikke tvivlede paa at hun jo ligesaa villig vilde føye ham i, som i dette forige. » Der er et ungt Fruentimmer » » Holt Fætter, sagde hun, lad min goede Villie ikke blive misbrugt, ey heller tænk, at fordi jeg villig haver tilladt eders Svoger at sidde ved mit Taffel, at jeg derfor skulle indlade alle mine Betientere og enhver skiden Tos i mit Selskab. Hierte Tante, svarede Hr. Booby, jeg troer at I aldrig har seet dette Menneske. Jeg har aldrig i min Livs-Tiid seet saa sodt, uskyldigt, deiligt, og tillige saa velskabt et Fruentimmer. Jeg sværer eder paa min Ære at jeg ikke vil tillade det, svarede My Lady i Vrede; heele Verden skal ikke overtale mig dertil jeg anseer det som en Tort om I begiærer det.

Og

Og : : Hr. Booby som kiændte hendes Ubevægelighed, undskyldte sig og bad om Forladelse, og bevede at han ikke vilde tale meere derom. Han gik derpaa ned til Joseph, og hun til Pamela. Han toeg Joseph til en Side og sagde, at han vilde bringe ham til sin Søster; men kunde ikke endnu bringe Fanny ind. Joseph bad, at han alleene maatte see sin Søster, og saa blive hos sin Fanny; men Hr. Booby som vidste hvad Fornoyelse hans Hustrue vilde have af hendes Broders Selskab, vilde ikke tillade det, og sagde, at der var intet at frygte for i saa kort en Fraværelse, saa længe han var forsikkret om, at hun var i god Behold; og sagde derhos, at han formoedede han ikke saa let vilde quitere sin Søster, som elskede ham saa høyt, og som i saa lang Tid ikke havde seet ham . . Joseph loed sig det strax befalde; thi sandt at sige, kunde ingen Broder elske en Søster høyere end han gjorde; og efter at han havde overlevered Fanny, (som var meget vel fornoyed med at hun ikke kom for My Lady Booby) til Hr. Adams Opsiun, gik han op med Hr. Booby, og Fanny gik med Præsten til hans Huus, hvor hun tænkte sig at være sikker, og at blive vel imodtagen.

Cap. 6.

Af hvilket man kan læse saa meget som man synes.

Denne Josephs og Pamelas Sammenkomst skeede med Glæde-Taarer paa begge Sider; og deres Omfavnelse var fuld af Glæde og Kiærlighed, hvilket fornøyede Hr. Booby meer end hans Tante, og tiente ikkun alleene, for Tonder, til at optænde hendes Flamme: hvilke hans anseelige Klædedragt, (som hialp ikke lide til at giøre hans Ungdoms-Skionhed meere behagelig,) foraarsagede. Joseph, efter deres Begiæring fortalte dem Historien om sine Eventyrer. My Lady Booby kunde ikke skiule hendes Misfornøyelse over saadanne Hændelser, som anginge Fanny, i sær naar Hr. Booby roesede hendes fortreflige Skionhed. Hun vendte sig til Pamela og sagde, at hun forundrede sig over hendes Fætter, som forlanger at have ægtet sin Hustrue af Kiærlighed, at han vil underholde hende med saadan Materie; og sagde derhos, at for hendes Person, saa kunde hun ikke andet end blive jaloux over en Mand, som saaledes torde beramme et andet Fruentimmers Skionhed. Pamela svarede, at hun visseligen havde Aar-

sag

sag dertil; men det var Hr. Boobys Feil, at see større Skionhed i Qvinde-Kionet, end de virkeligen besad. Ved disse Ord kastede de begge deres Øyne hen paa tvende Speyle; og Lady Booby svarede, at Mands Personerne vare i Allmindelighed ikkun slette Kiændere af Skionheder; og medens de betragtede deres egen Skionhed, giorde de hinanden vexel viis stoere Complimenter.

Da nu Hviile-Tiiden nærmede sig, og at de vilde gaae til Sengs, hvilket My Lady Booby forhindrede saa længe som hun vel kunde, sagde hun til Joseph (som vi i fremtiden skal kalde Monsr. Joseph, saasom han er den Titul saavel berettiget som mange andre, jeg meener den u-dispureerlige Rett at have skiøne Klæder) at hun havde befalet at tillave ham en Seng. Han undskyldte sig paa det Bedste; thi hans Hierte var allt for længe siden hos hans Fanny. Men hun vilde at han skulde imodtage det, og foregav, at der var intet Stæd i heele Sognet hvor en Person af den Stand, som han nu var i, kunde faae nogen skikkelig Opvartning. Hr. Booby og hans Gemahl holdte med hende, Monsr. Joseph var alltsaa nødet til at opsætte sit Forehavende at besøge Fanny den Aften. Fanny sad oppe til Mid-Nat og biede med Utaalmoedighed efter ham. Tilsidst for ikke længer at opholde Herr

Adams

Adams og sin Familie som udaf Respect for hende sat og biede 2 Timer over den sædvanlige Tiid, gik hun til Sengs, men ikke for at sove; hendes Kiærligheds Tanker holdte hende vaagen, og at han ikke kom tilbage, som han havde lovet hende, giorde hende meget uroelig; hvortil hun ingen anden Aarsag kunde finde end hans Fraværelse.

Monsr. Joseph stoed tiilig op om Morgenen, og besogte hende, som hans Siæl elskede. Hun havde ikke saa snart hørt hans Røst i Præstens Stue, førend hun sprang udaf Sengen, klædte sig paa i et Øyeblik, og kom need til ham. De tilbragte to Timer i en ubeskrivelig Fornøyelse med hverandre; og efter at de med Her. Adams Tilladelse havde berammet Bryllups-Dagen, som skulde være den næste Mandag, gik Monsieur Joseph tilbage igien efter Løfte, til Frokost hos My Lady Booby, hvis Opførsel siden Aftenen vi nu ville meddeele vor Læser.

Hun var ikke saa snart kommen i hendes Sovekammer førend hun spurde Slipslap, hvad hun meente om dette forunderlige Creatur, som hendes Fætter havde taget til ægte? Hvad siger Naadige Frue? sagde Slipslap, som endnu ikke ret vidste hvad hun skulde svare. Jeg sporger eder, svarede My Lady, hvad i tænker om denne

denne Dukke, min Slægt skulde jeg kalde hen-
de? Slipslap som behovede ingen videre Ef-
terretning, begyndte at deele Hende Leed fra Leed
og skamferede hende saa hæslig, at det var umue-
ligt for nogen at kiende hendes Person igien.
My Lady gav hende all den Hielp hun kunde,
og sagde tilsidst: Jeg tænker, Slipslap, at J
ikke har giort hende Uret; men dog, saa hesslig,
som hun er, saa er hun dog en Engel imod
Fanny. Slipslap fik da strax fat paa Fan-
ny, og paa samme barbariske Maade skaer og
pukkede hende; endelig sluttede hun med at sige, at
der var altiid noget i saadanne needrige Creatu-
rers Opforsel, som tydeligen adskillte dem fra de-
res Overmænd. Der er dog sagde Lady Booby
denne eders Regl en Exception, jeg er forsik-
ret om, J kan giette hvem jeg meener. . . Jeg
Sandhed ikke, sagde Slipslap . . J er me-
get dum i Aften . . jeg meener en ung Karl, sagde
My Lady. . . Ja det er sandt Naadige Frue
svarede Slipslap, han er uforlignelig. . . Ja,
er han ikke, Slipslap? svarede My Lady,
er han ikke saa adroit at en Fyrste skulde ikke
kamme sig ved at kalde ham sin Son? Hans
Maneerer ere saadanne, som han kunde have
faaet den bedste Opdragelse. Han har intet af
sin Fodsel udenen fuldkommen Behaglighed, i at
vige sine Overmænd, dog uden ringeste slaviik
Forneedrelse. Alle hans Gierninger have ikke det
rin-

ringeste Kiænde Tegn af en nedertrægtig Frygt, men giver tydelig tilkiænde en Ærbodighed og Erkiændtlighed. ⁘ ⁘ Og hvad hans Dyder angaaer. Hvilken Kiærlighed til hans Forældre, hvilken Affection til hans Søster? Oprigtighed til sin Ven, saa Behiertet, saa Goed, at dersom han var føed en Adels Person, havde hans Gemahl besiddet en uskatterlig Velsignelse. ⁘ ⁘ Visseligen sagde **Slipslap**: Men som han nu er, svarede **My Lady**, om han end havde tusende fleere saadanne goede Egenskaber saa giorde det dog en Dame foragtelig, i Fald man ikkun havde hende fortænkt for at have Tanker til saadan Person. Jeg skulde have Afskye for mig selv, om jeg begik saadan Daarlighed. Sikkerlig sagde **Slipslap**. ⁘ ⁘ Og hvorfor Sikkerlig? svarede **My Lady**; Du est altiid mit Echo; Er han ikke saa vel en fornæmme Dames Affection værd, som mangen en tosset Land-Junker, eller liderlig Doge nicht af en Hoffman, endskiønt føed af en Familie som kan reigne sin Herkomst fra Syndfloeden, eller en liden tyndkefted **Adels** Petit-Maitre? og saadanne ere vi alligevel tvungne til at opoffre os selv: vi maae foreene os med dem, som vi foragte, i Fald vi ville undgaae andres Efterstale; vi maae foredrage Stand, Rang og Tituler, for dem som have retskaffne Meriter. Dette er en tyransk **Skikk**, som vi maae finde os i; og som vi Stands

Per-

Personer altiid maae være Sklaver af. « Ikke
andet! ikke andet! sagde **Slipslap**, som nu
el vidste hvad Parti hun skulde tage? Der-
om jeg var en Adels Dame, og havde hendes
Naades Riigdom, vilde jeg lee ad all deres
Skikk. « « Hvem jeg? sagde **My Lady**, jeg
aler i Fald en ung Adels Jomfrue som endnu
kke haver seet meget af Verden, skulde forelske
ig i saadan Karl. « « Jeg? Jeg haaber du
ar mig ikke « « Ney, Naadige Frue. gandske
kke, sagde **Slipslap**. « « Hvad, siger du Ney?
aabte **My Lady**. Du est altiid saa hastig med at
vare forend du har hørt ens Meening. Saa vidt
naa jeg tilstaae, at han er en deylig Karl. Jeg
isseligen! Ney **Slipslap**, det skeer aldrig, jeg
ar allerede slaget alt Mandkion af mit Sind. «
Jeg har tabt en Gemahl, som var « « Ach!
ersom jeg skulde tænke derpaa, blev jeg forrykt.
« Min tilkommende Fornoyelse bestaaer der
idi at jeg sætter alting i Forglemmelse. **Slipslap**
ad mig høre lidt af dit Galskab, for at bringe
nig paa andre Tanker. Hvad synes dig om
Monsieur Andrews. « « « virkeligen, mig sy-
nes at han er den smukkeste og artigste Person,
som jeg nogen Tid har seet; og om jeg var en
Damme af Høyeste Rang, var det godt for som-
ne Folk. Eders Naade maae tale om Skikk om hun
behager, men jeg er* Perlesvaderet, at der er
kke meere Ligning imellem **Monsr. Andrews**
og

og de fleeste af de Unge Herrer, som besøgte Naadige Frue i London ; er nogle Gronskollinger: Jeg vilde for ægte vor gamle Præst Hr. Adams, Hvad skiotter jeg om hvad Folk siger, naar jeg ikkun ligger fornøyet i Armene paa den jeg elsker? Somme Folk bagtale andre Folk, fordi at de besidde det som somme Folk gierne vilde have. = = Saa! svarede My Lady, om I var en fornæmme Damme saa vilde I ægte Monsieur Andrews? = = Ja visseligen vilde jeg naadige Frue, i fald han vilde have mig, = = svarede Slipslap: = = Uforstandige! er det et Spørsmaal, om han vilde have en Adels-Dame? Ja, ja, det er vidst, svarede Slipslap: var Fanny ikkun af Veyen. Jeg er forsikret paa, om jeg var udi hendes Naades Stæd, og kunde elske Mr. Andrews, saa skulde hun ikke blive et Øyeblik i Sognet. Jeg er vis paa at Procurator Lux foed skulde snart sende hende bort, om hendes Naade vilde ikkun befale det. Denne sidste Tale som Slipslap holt, opvakte en stor Storm i Fruens Gemyt. Hun frygtede at Lux-foed havde forraadet hende, eller snarere, at hun havde forraadet sig selv. Efter en liden Taushed skiftede hun nogle gange Farver, først bleg, og saa rod, talende saaledes: jeg forundrer mig Slipslap over den Frihed, som I tager Eder, og lader Eders Mund løbe saaledes.

Vil

Vil J kaste mig i Næsen at jeg haver Betient
nig af Lux-Foed imod Tosen, for Karlens
kyld? Gud bevare mig Naadige Frue sagde
Slipslap, gandske forskrækket, Jeg * Assassine-
er ikke saadan en Ting! Ney, jeg skulle ikke troe
t J vovede at giorr sligt sagde My Lady, thi
nin Opforsel har altid været saadan, at end og
en største Malice selv kan ikke finde noget at dadle
erpaa. Har jeg vel nogen Tiid givet nogen
Slags Letsindighed eller Kaadhed tilkiende i min
Opforsel? har jeg efterfulgt andres (som J har
eet) Exempler, i at tillade mig selv uforskam-
nede Friheder; ja endog med min egen Gemahl?
Ach! den gode Mand er ikke meere til (her be-
ynte hun at Græde) Ach! dersom han endskiondt
gien var i Live (her runde Taarene ned) kunde
an dog ikke beskylde mig for den ringeste forliebte
Passion. Ney, Slipslap, al den Tiid vi Le-
ede tilsammen, Fik han ikke et Kys, undtagen
g jo viiste mig fortrydelig derover. Jeg er for-
kkret om, at han selv aldrig vidste hvor meget jeg
skte ham. J Veed, at siden hans Død, som
u er næsten 6 Uger (der fattes ikkun een Dag)
t jeg ikke har imodtagen nogen Besøgelse, indtil
enne Nar min Fætter er kommen. Jeg har al-
id holdt mig til visse gode Venner. Og skal saa-
an Opforsel dadles? skal jeg beskyldes for en

Passion som jeg alletider har baaret Affkye for? og det for en Kieltrings Skyld som ikke er værd at jeg skulde agte det ringeste om? I Sandhed Naadige Frue, svarede Slipslap, jeg forstaar ikke et Ord, hvad hun siger, ey heller vil jeg have noget dermed at bestille. Jeg troer at du ikke forstaaer mig. Disse ere for Delicate Sager som ere ikkun alleene til i ædelmodige Hierter; dine Grove Sandser kunne ikke begriibe dem. Du est et gemeent Krybendes Creatur af Andrews Slægt, et Ukrud, som voxer i de gemeene Hauger. Jeg kan forsikkre Naadige Frue, sagde Slipslap, som var næsten i Ligesaa stoer en Passion, som Fruen, at jeg er ikke meere gemeen end andre Folk. Eders Naade taler om Betientere ligesom de ikke vare foed af Christne Mennesker. Betientere have Ligesaa vel Kiod og Blod som deres Herskaber; og Monsieur Andrews er et Beviis paa at de have det ligesaa godt, om ikke bedre. Og for min Part er jeg ligesaa goed som andre, og dersom, Monsieur Andrews var min Kiæreste, skulde jeg aldrig skamme mig ved at gaae i Selskab med ham, om det og var iblandt de beste Adels Personer; thi enhver som har seet ham i hans Nye Klæder maae tilstaae at han seer ud som den smukkeste Adels Mand? Jeg kand ikke taale, at et Ungt Menneske bliver saa-

saaledes bagtalt; thi jeg kan sige at jeg aldrig har hort ham tale et ondt Ord om nogen i sin Livs Tiid. Jeg er forsikred om at hans Grovhed ligger ikke i hans Hierte, thi han er det bedste Menneske i Verden; og hans Hud er ikke grovere end andre Folkes, det er jeg forsikred paa Hans Bryst var ligesaa viid som en Natte-Faiden Snee den Tiid han endnu var en Pog; og hvor det ikke er bedekket med Haar, er det ige saa endnu. Om jeg var Mad. Andrews g havde 100 Pund om Aaret, vilde jeg ikke nisunde den bedste Damme i heele Verden. Et Fruentimer, som ikke kan være Lyksalig med saadan en Mand, burde aldrig blive det. Thi dersom han ikke kunde giore et Fruentimmer Lykkelig ar jeg aldrig endnu seet den Mand som kan giore det. Jeg siger igien, jeg ønsker af mit Hiærte, at jeg var en Fornæmme Damme for hans Skyld. Jeg troer nok, at efter at jeg havde ort ham til en Stands Person, har altid skulle forholde sig saa vel som noget, saa at ingen ulde blammere mig, for hvad jeg havde giort g jeg formoder at ikkun faa turde Understaa sig sige ham eller mig i Oynene at hun ingen Stands-Person var. Hvorpaa hun tog Lyset og urdte Fruen, som nu allereede havde ligget en iid lang i Sengen, om hun viidere havde noget

at befale? My Lady svarede meget venlig at hun ikke havde; og sagde: at hun var en Lystig Dievel, og bad hende god Natt.

Cap. 7.

Philosophiske Betragtninger, hvis Lige ikke findes i nogen Fransk Romaine. Hr. Boobys alvorlige Raad til Joseph og Fanny bliver overfalden af en Ung Snus-Hane.

Vedtægter og Sædvaner, min kiære Læsere have saadan Indtryk paa Menneskens Gemyt, at der neppe er nogen Ting saa urimmelig og saa uordentlig, at det jo kan blive ved den Rodfæstet derudi. Den Historie, om den Gierrige som ved en Langvarende Vane havde bestaa let andre, begyndte tilsidst at bestiæle sig selv og med stoer Fornøyelse stial en Guinee af sin egen Lomme, og lagde den i sin Haand. Denne Historie er hverken umuelig eller u troelig. Ilgemaade gaaer det med dem som omgaaes me Bedragerie, hvilke, efter at de længe have bedrag deres Venner og Bekiændtere, begynde de til sid

at bedrage sig selv, indtil de erlange større [illegible]
urigtige) Tanker om sig selv og deres Fortrefflig-
heder og Dyder, hvilke de i adskillige Aar have
søgt at bedrage andre med. At vende denne An-
mærkning, kiære Læser, paa mit Forehavende,
maae du vide, at saasom den Passion, som ge-
meenligen kaldes Kiærlighed, bliver af Qvinde-
kionet meest brugt, saa give de derudi en liden
Tilbøyelighed til Bedragerie tilkiende, for hvilket
du dog ikke vel kan laste disse kione Creaturer, i
fær naar du betragter, at en Jomfrue, naar hun
er 7 Aar gammel eller før, lærer hendes Mama
kende, at en Mands Person er et forskrækkelig
Dyr, som vil sluge hende op og male hende til
Pulver i Fald hun lader ham komme sig for nær;
at hun ikke maae tillade ham at kysse hende og leege
med sig. Og endelig, maae hun aldrig have no-
gen Kiærlighed for ham; thi om det skeede, vilde
alle hendes Venner med store Skiorter anfee
kende som en Forræderinde, pæae paa hende,
og jage hende af deres Selskab. I disse Regler
blive de da videre styrkede af deres Hofmesterin-
ne eller deres Leege-Søstre; saa at de i deres 10de
Aar have faaet saadann Afskye for dette forbemælde
de Monstrum, at, saa snart de see ham, løbe de
bort fra ham som en uskyldig Hare fra en Vindt-
Hund. Herudover bekome de en stoer Antipa-
thie til Mand-Folk indtil de opnaar deris 14tende
eller 15tende Aar, saa at de beslutte aldrig at
have nogen Handel eller Vandel med dem, og gio-

vo dem selv Raad om at tilbringe deres Dage uden at komme i deres Kloer.

Herpaa have de et tydeligt Exempel i deris goede Jomfrue Tante. Men naar de komme til en vis Alder, og have opnaaet deris 2 gange 10, naar deres Forstand moednes, og de begynde at see videre ind i Sagen, og finde at de dagligen komme i Veyen for disse Creaturer, og hvor vanskeligt det er at undgaae dem; tilmed naar de see at deres Oyne er altid henvendte paa dem, og det med stoer Heftighed og Begiærlighed (thi dette Monstrum begynder ikke at forfolge dem, forend de ere af denne Alder) da begynde de først at see deris Fare: og saasom de fornæmme, at de ikke vel kunne undflye, begynde de Klogeste iblandt dem at tænke paa andet Middel for at sætte sig selv i Sikkerhed. De stræbe paa alle Maader de kunde optænke, at giore sig selv saa elskværdige i hans Oyne, at han ingen Begiærlighed kan have til at giore dem den ringeste Skade; hvilket lykkes dem saa vel, at jo oftere han betragter dem, jo meere taber han i deres Oyne sin Grumhed, og saa vidt formindskes deres Frygt, at de tor vove at tale med ham; og naar de fornæme at han er gandske anderledes end dem er bleved beskreved, og at han er venlig, artig, smuk, kiærlig, saa forgaar all deris forskrækkelige Frygt i et Oyeblik. Endelig saasom det gemeenlig forholder sig saa med os Mennesker, at vi springe fra en Extremitet til

en af den med ligesaa stoer Gesvindighed, som en Fugl kan hoppe fra en Green paa en anden; saa forvexles Frygt til Kiærlighed: Men som det skeer med Folk, der i deris Ungdom er bleven meget forskrækket med visse Ingen Folk, som kaldes Spogelser, at de beholde den Skræk for disse Ting, indtil de ere blevne overbeviist om, at der ere ikke saadanne Ting til; ligeledes gaar det med unge Jomfruer, endskiont de ikke frygte sig for at blive opslugne, saa kunne de dog ikke gandske skille sig ved den Frygt som de i deris Ungdom have bekommet. De beholde endnu et slags Begreb om den Irrettesættelse, som saa stærkt er dem bleven indprentet i deris unge Gemyt, hvortil og den Afskye som deres Spille-Søstre dagligen tilkiende give, ikke lidet contribuerer. Derfor er det nu deres eniste Sorg at undgaae denne Irrettesættelse; Hvorudover de endnu paastaae at have samme Afskye for dette Monstrum; og jo meere de elske ham jo meere beviise de Iver i at forstille deris Afskye. Ved denne stedsevarnde Brug i at forblinde eller bedrage andre, bedrage de tilsidst sig selv, og troe virkeligen at de hade det som de elske. Og saaledes hændede det sig med My Lady Booby, som elskte Joseph længe forend hun det selv vidste, og elskte ham nu meget meere, end hun selv tænkte. Hun havde fra den Tid, da hans Søster ankom som hendes Slægt, og fra det Øyeblik hun saae ham paaklædt, som en Adels-Person, og i samme Stand, havde hun hemme-

ligen begyndt at fatte et Forsætt, som Elskov havde forberget indtil en Drom aabenbarede hende det.

Hun var ikke saa snart opstaaen førend hun sendte Bud til hendes Fætter; saa snart han kom, og hun havde giort ham mange store Complimenter angaaendes hans udvalte Pamela, sagde hun, at han vel kunde fornæmme ved det hun tillod hendes egen Tiener at side med hende ved Taffel, at hun ansaae alle dem som vare af Andrews Familie som hans Slægt, og ligeledes som hendes at efterdi han havde givet sig i denne Familie, var det hans Skyldighed at stræbe paa alle Maader at ophøyede dem saa høyt som han mueligt kunde. Endeligen raadte hun ham at bruge all sin Kunst til at forhindre **Joseph** fra sit Giftermaal med **Fanny**, som endnu vilde bringe dem fleere Fattige og gemeene Slægtninger paa Halsen, og sagde at hand snart kunde bringe den unge Monsieur **Andrews** til at blive en Stands-Person ved at kiøbe ham en Charge i Armeen, eller en anden anseelig Tieneste, og naar det var skeed, kunde hans Fuldkommenheder snart forskaffe ham et fordeelagtigt Parti, som ingen Skam vilde giøre dem.

Hendes Fætter, som imodtog meget hierteligt dette Tilbud, og fandt **Joseph**, da han kom tilbage, hos hans Gemahl, begyndte strax saaledes: Den Kiærlighed, hierte Svoger, som jeg bære til min kiære **Pamela**, skal udbrede sig over all hen

gendes Paarorende, ey heller skal jeg vise dem mindre Erbødighed end om jeg havde ægtet den fornæmste Hertzoos Daatter. Jeg formoder at J allerede er overbeviist derom, og haaber at J dagligen skal finde det meere. J vil derfore holde mig det til Gode, kiære Svoger, i Fald min Omsorg for Eders Velfærd bringer mig til at sige det, som maaskee, vil ikke være saa fornoyelig for Eder at høre. Men jeg maa begiære det af Eder, at dersom J har den ringeste Estime for mit Venskab, at J da strax afstaaer fra de Tanker at have videre Omgiængelse med en Tos, som aldeles ikke skikker sig for Eder, saasom J nu er min Svoger. Jeg veed at der kan være en slags Besværlighed i Forstningen med at indgaae dette, men den vil dagligen forsvinde, og J vil tilsidst takke mig for dette Raad. Jeg tilstaaer, at Pigen er smuk, men Skionhed, er ikkun en slæt Hielp til at giøre et Egteskab lyksalig. Min Herre, sagde Joseph, jeg forsikrer Eder paa, at hendes Skionhed er hendes ringeste Fuldkommenhed, ey heller veed jeg en eeneste Dyd, som dette unge Fruentimmer jo besidder. Hvad hendes Dyder angaaer, svarede Hr. Booby, saa kand J ikkun endnu domme lidet derom; Men i Fald hun havde aldrig saa mange, findes der nok hendes Lige iblandt dem, som ere af høyere Stand, til hvilken J nu bør at henregne Eder selv, i det mindste skal jeg bære Omsorg for at J inden kort Tid skal komme i den, uden J selv vil forhindre mig, med at fornedre Eder

selv ved et Giftermaal, som jeg ikke uden stor Utaalmodighed kand tænke paa, og hvilket vild krænke Eders Forældre, som nu glæde sig ved de Haab, at de snart skulle see Eder giøre en anfeelig Figur i Verden. Jeg veed ikke svarede Joseph om mine Forældre have nogen slags Magt over mine Tilbøyeligheder: ey heller er jeg forbunden til at opofre min Lykke til deres Begierrighed? desforuden skulle det giøre mig ondt at see, at den uformodentlige Lykke som er tilfalden min Søster, skulle saa hastig opfylde dem med en ugudelig Hofmod, og komme dem til at foragte deres Lige-Mænd. Jeg har besluttet, aldrig at slaae op med min allerkiæreste Fanny; ney, om jeg og var udi Stand til at ophøye hende saa høyt over hendes nærværende Stand, som I har ophøyet min Søster. Eders Søster, saa vel som jeg selv ere Eder høyligen forbundne for denne Eders Lignelse, sagde Hr. Booby: men jeg kand sige Eder, at hun er ikke værdt, at lignes med min Pamela i Skionhed, ey heller har hun halvparten af hendes Meriter. Desforuden, min Herre! efterdi I saa høflig kaster mig mit Giftermaal med Eders Søster i Næsen, maa jeg lære Eder, at der er en stor Forskiæl imellem os to: min Rang og Omstændigheder tillade mig Friehed at fornøye mig selv, og det vilde have været lige saa stoor Daarlighed hos mig, om jeg ikke havde giort det, som det er hos eder at giøre det. Mine Omstændigheder tillade mig ligeledes den Friehed, at for-

nøye

ioye mig selv svarede Joseph, thi all mine Lyk-
alighed bestaaer alleene i Fanny, og saa længe
eg har min Sundhed, skal jeg altid være i Stand
il at forsorge hende med at arbeyde, og holde hen-
e i den Stand som hun er bleven opfød til, hvil-
en hun og er fornoyet med. Broder! sagde
Pamela, Hr. Booby raader Eder, som en
Ven, og uden Tvivl ville min Papa og Mama
være af samme Meening, og ville have stor Aar-
ag til at være fortrydelige over Eder i det I for-
aster hans Godhed, og fornedrer vores Familie,
fter at han haver ophoyet den. I gjorde bedre
t I bad GUD om Naade, at hielpe Eder til at
vervinde denne Passion, end at ved Lige holde
en. Visseligen Søster, dette er aldrig Eders
llvor; jeg er forsikret om, at hun i det mindste
ltid er Eders Liige. . . Hun har været min
Liige, svarede Pamela, men jeg er nu ikke læn-
ere Pamela Andrews, jeg er nu denne gode
Herres Gemahl, og følgelig hoyere end hun .
Jeg haaber at jeg aldrig skal viise nogen usomme-
g Hovmod; men imidlertid skal jeg altiid stræbe
t ved lige holde min Rang . og tvivler ikke paa,
t jo Naadens Biestand vil hielpe mig herudi. De
seve nu kaldede til Frokost, hvilket denne gang
iorde Ende paa deres Samtale, men lidet til beg-
e Partiers Fornoyelse.

Fanny gik og spasserede i en Allee ikke langt
ra Gaarden, hvor Joseph havde lovet at kome
igien

igien med det første til hende. Hun havde ikke en Skilling i Verden, og havde levet paa HErr Adams Barmhiertighed, siden hun var kommen til Sognet. En ung Herre med adskillige Betientere efter sig, reed op til hende, og spurte om dette ikke var My Lady Boobys Gaard som laae ligefor? Dette vidste han vel nok; men giorde dette Spørsmaal af ingen anden Aarsag end at hun skulde see op, og give tilkiænde om hendes Ansigt var ligesaa smukt som hendes Person.

Han fik det ikke saa snart at see forend han falt i den største Forundring. Han holdt sin Hest stille, og bekræftede, at hun var det allerdevligste Creatur, som han i sine Dage havde seet. Hvorpaa han strax steeg af Hesten, og gav den til en af Betienterne, gik hen, og vilde omfavne hende; hvilket hun i Førstningen høflig tillod, og bad at han ikke vilde begegne hende uhøvisk: men han var hermed ikke fornøyed og vilde videre omfavne hende, og bruge for grove Friheder, hvilket hun med ald Magt afværgede; og saasom denne Karl havde ikke Herculis-Styrke, stødte hun ham fra sig. Denne unge Monsieur, som havde næsten tabt sin Aande i denne Striid, var nødet til at lade hende gaae, og steeg paa sin Hest igien, raabte een af sine Betientere til sig, og befalede at han skulde blive tilbage hos hende og tilbyde hende allt hvad hun begiærede, for at overtale hende at følge tilbage med ham om Aftenen;

og

g forsikkre hende om at han vilde tage og under-
olde hende. Han reed herpaa med de andre Be-
ientere bort, og kom til Gaarden. Denne
Herre var i vitloftig Slægt med My Lady Boo-
by, og var kommen for at besøge hende.

Denne Karl som vel forstoed og var vant
il saadanne Forretninger, giorde all sin Flid,
ned den største Opriatighed og Behændighed som
an kunde; men allt forgiæves. Hun var gand-
ke dov mod alle hans Tilbud, og afsloeg dem med
en største Foragt. Endelig begyndte denne
Procureur som maaskee havde varmere Bloed i
ig end sin Herre, at giøre Ansøgning for sig
elv; Han saade, at endskiønt han var en Betien-
er, havde han dog temelig vel til Bedste, hvilket skul-
e allesammen være hænde til Tieneste . . og det uden
ingeste plæt paa hendes Kyskhed, thi han vilde
Egte hende. Hun svarede, at dersom hans
Herre selv, ja, den fornæmste Greve i heele Lan-
det vilde Egte hende, saa vilde hun afslaae det.
Endelig blev han Kiæd af at overtale hende læn-
gere, og med en Hedsighed som kunde have op-
tændt en Kiærligheds Flamme i en gammel
Philosophie Brøst, bandt sin Hest fast og greeb
hende, med større Gevalt end hans Herre hav-
de giort. Den arme Fanny kunde ikke længe
have giort Modstand, men den Skyts. Engel
som altiid vaager over en Kydsk Kiærlighed, send-
te

te Joseph til hendes hielp. Han fik hende ikke saa snart i Sigte, forend han ligesom en Canon-Kugle, eller som en Lyn Ild, eller noget andet som endnu er flygtigere, løb til hende og kom just da denne uforskammede havde revet Forklædet af hendes Bryst, og forend han med sine Læber havde rørt dette Stæd, hvor Lykkalighed og Uskyldighed havde deres Sæde. Hand gav ham saa dygtigt et Slag paa den Part af hans Nakke, hvor en Strikke havde skikket sig bedre, at Knægten svinglede tilbage, og fornam vel, at han havde at bestille med een, som var stærkere end Fannys smaae Hænder, han forlod strax hende, og vendte sig imod sin Medbeyler, som han saae staaende færdig igien at annamme ham; og forend han vel kunde forsvare sig, eller slaae igien, fik hand endnu et Slag, hvilket maaskee havde givet ham hans Rest, dersom det var kommed paa det Stæd af hans Mave, hvor det var sigted til, men han løftede i det samme sin Haand op, saa at han drev Slaget op ad til sin Mund, og slog 3 af sine Tænder ud. Dette foraarsagede at han nu ikke meere havde ringeste Affection for sin Contra-Part, ey heller var han saa vel fornøyet med Josephs Complimenter, hvorudover han samlede alt sin Styrke, og vilde have givet Joseph et Slag imod Brystet, dersom han ikke ret konstig havde afværget det med sin Næve, saa at det gandske tabte sin Force i Veyret. Joseph

gik

it derpaa et Trin tilbage, og sloeg med sin nytte Næve saa heftig efter sin Fiende, at hvis and ikke just havde taget imod det med n Haand (thi han var en behændig og be- mt Klopfigter) havde det uden Tvivl tumled am til Jorden. Men nu begyndte denne Bro- er ret at stræbe paa hvad Maade han skulde tæl- e Joseph, han vilde derfor have slaget ham aa Brostet, just paa det Stæd hvor Hiertet ager. Joseph parerede ikke dette saa vel af, m det forige, saa at det kom paa hans Næse, en dog ikkun med ringe Force. Joseph gik s paa ham tillige med Hænder og Fød- er, og lob sit Hoved saa behændig imod ns Bryst, at han fældede ham bagelengs til orden, som en Klods, hvor han laae mange inuter uden Liv eller Bevægelse. Fanny, som ae at Joseph fik et Slag i hans Ansigt, og lodet at lobe, begyndte at rive sig i sit Haar, raabte paa Himmel og Jord til at hielpe ham: un blev ikke længe i denne Bedrøvelse, forend oseph allerede havde overvundet sin Fiende, han b til hende og forsikrede hende, at han skadte ke det ringeste. Hun fald da strax paa sine næe, og takkede Gud, at han ved Joseph vde frelst hende, og tillige befriet ham fra kade i denne Striid. Hun vilde have tørt lodet af hans Ansiat, men da han saae, at ns Contra-Part begyndte igien at rore sine

Been

som nogle af vore Læsere ville kalde u
drig, slæt og unaturlig.

Præsten og hans Hustrue havde fuldendet
lang Disput, da de unge forlovede komn
til Døren. Og sandt at sige, saa havde de disp
teret om disse 2de Personer; thi Mad. Adams v
een af de Hustruer, som aldrig gjorde nog
der kunde skade deres Paarørende, og maask
een af de Mødre, hvis Samvittighed ikke stræk
sig videre end til at tiene deres Børn. Hun ha
de længe levet i det Haab, at hendes ældste Daa
ter skulle træde i Jomfrue Slipslaps Stæd, o
forskaffe hendes anden Søn en Visiterers Tienes
ved Lady Boobys Hielp. Denne Forhaab
ning kunde hun ingenlunde forlade, og var derfo
meget urolig over, at see hendes Mand saa pa
staaende i at sætte sig imod Lady Boobys Fo
rehavende med Fanny. Hun sagde, at det va
enhver Mands Pligt, først at forsørge sine Paa
rørende, at han havde nok at bestille med at for
sørge sin Hustrue og 6 Børn, og ikke bekymre si
med andre Folkes Sager, at han altid prædike
om at være Øvrigheden underdanig, og nu vild
han selv give Exempler ved sin egen Opførsel paa
det, som var tvært imod, at dersom My Lad
Booby gjorde det, som var Uret, maatte hun
selv forsvare det, og Synden vilde ikke ligge for de
res Dør. At Fanny havde været en Tieneste
Pige

ge, og opfødt i Lady Boobys Huus, og fol-
ig kiendte hun meere til hende end de giorde, og
r det ikke troeligt, at dersom hun havde fort sig
op, kunde My Lady ikke være hende saa me-
imod, og at han maaskee tænkte vel om hende,
di hun var smuk; men smukke Fruentimmer
e ikke altid saa gode som de burde at være, og
Gud skabte de hæslige Fruentimmer, saa vel
i de smukke, og at det havde ikkun lidet at be-
e, om et Fruentimmer var smuk eller hæslig,
ar hun ikkun var dydig. Endelig sluttede hun
) at sige, at for disse og saadanne Aarsager,
dte han at giore sig Fruen forbunden, og ikke
ndige dem den tredie gang. Men alle disse
ræslige Argumenter giorde ikke det mindste
tryk paa Præsten, som blev ved sit engang
ede Forsæt i at giore sin Pligt uden at bekymre
m hvad Følge det kunde have i hans værdslige
komster. Han søgte at svare hende saa vel
han kunde, hvilket hun just igien havde besva-
thi hun havde altid og allevegne det sidste Ord
tagen i Kirken) da Joseph og Fanny kom-
nd, og fandt Præsten og hans Hustrue sid-
es at spiise Kaal og Flesk til Frokost. Mada-
Adams Høflighed var lidet koldsindig, hvil-
mfindtlige Folk vel kunde have mærket, men
af hendes Giæster ikke fornummet; thi Herr
ms skiulte det alt med sin Venlighed og God-
ighed. Og efter at han hørte, at Fanny

havde hverken æder eller drukket den Morgen, gi
han hende en Sviine-Taae, som han selv sad
pillede paa, hvilken var Resten af all hans Prov
ant, og løb saa strax hen til Tønden og bragte
Krus tendt Øll, som han kaldte Godt-Øll. Hv
om alting er, var det dog det bedste han havde
Huuset; Joseph vendte sig til Præsten, og fo
talte ham all den Snak, som var forefalden imi
lem Hr. Booby, hans Syster og sig selv, a
gaaende Fanny, han loed ham siden vide d
Fare som han frelste hende fra, og lod sig forsta
med, at han frygtede for en slæt Følge deraf. H
sagde endelig at hand aldrig skulde have en roe
Time, forend Fanny og han vare blevne foree
de, og tillige bad, at han vilde tillade ham at t
ge Konge-Brev, sigende at han meget letteligk
de faae saa mange Penge at laane.

Præsten svarede, at han allerede havde gi
ham sin Meening at forstaae om Konge-Bre
og at ikkun gandske faa Dage vilde giøre det une
vendigt. Joseph, sagde han: Jeg ønsker,
denne Eders Hastighed reyser sig ikke meere af
taalmodighed end af Frygt; men saasom den
seligen reyser sig af een af disse Aarsager, vil
undersøge begge, først den eene og saa den and
Hvad den første angaaer, nemlig, Utaalmod
hed; Saa maae jeg sige Eder, min Søn, at d
som i dette Eders foretagende Giftermaal med d
ne unge Pige Eders Hensigt ikke er andet end

noye Eders kiødelige Lyst, begaaer J en skam-
lig Synd.

Ægteskab er forordnet til en vidt herligere
rug, hvilket J nok skal faae at vide, naar eders
ielse skeer; thi jeg har skrevet en Prædiken for
n me Aarsags skyld, hvorudi jeg skal beviise, at
an i det ringeste ikke bør have kiødelige Hensig-
ved saadant Foretagende. Texten min Søn,
jeg tage af Matth. det 5 Capit. 28 Vers. At
er den, som seer paa en Qvinde for at begiære
nde. Den sidste Deel skal jeg udelade, saasom
ikke saa vel skikker sig til vores Forehavende
g sandeligen alle saadanne Begiærligheder og
delige Lyster bør altid undertrykkes, om ikke
ndske udroddes, forend det kand siges, at Kar-
er bleven helliged til Ære. At gifte sig ikkun
ene for at fornoye sine Begiærligheder, er en
kam for denne hellige Ceremonie, og bringer
rbandelse paa alle dem, som saa lersindia give
udi Ægteskab. Derfore, om denne Eders
astighed reyser sig af Utaalmodighed, bør J at
dertrykke, og ikke tillade den. Det andet som
vilde handle om, er Frygt: Denne giver ty-
ig en slæt Fortroelighed tilkiende som er høyt
afværdig, i det J ikke sætter Eders Tilliid
m, om hvilken J kand være forsikred, at han
e alleene er i Stand til at ødelægge alle eders
enders Anslage, men endog at omvende dere
ierter. Derfor i Stæden for at betie-
os af utilladelige Midler, for at fordrive den

Frygt, bør vi ved saadanne Leyligheder begive
til Bønnen, saa kand vi være forsikrede paa
erlange det, som er bedst for os. Naar et Ti
fald truer os, bør vi ikke strax at fortvifle, naa
det overfalder os, maa vi ikke heller bedrøve os
vi maa i alle Ting underkaste os Forsynets Vi
lie, og ikke sætte vore Hierter til disse forgiængelig
Ting, saa at vi herefter ikke kunde skille os fr
dem, uden med største Fortrydelse. Jer et ung
Menniske, og kiender ikkun lidet til Verden, je
er ældre, og har haft meere Erfarenhed. Al
Passioner ere strafværdige, saa snart de blive e
vede med Excess; Ja og Kiærlighed selv, naa
den ikke er vores Magt underkasted, kand for
blinde os.

Hvis **Abraham** havde elsket sin Søn I
saac saa høyt, at han havde vægret sig ved a
opoffre ham, vilde vi ikke have lastet ham derfor.
Joseph! Jeg kiænder eders mange gode Egen
skaber, og derfor elsker jeg eder: men saasom
jeg har at sørge for eders Siæl, og skal giør
Regenskab for den, saa kan jeg ikke see, at I
begaaer nogen Feil uden at paaminde eder derom.
I hengiver eder selv altformeget til Passioner,
min Søn, og I har satt eders Hierte aldt for
meget til denne Unge Pige, saa at om Gud
skulde fordre hende af eders Hænder, frygter jeg,
at I ikke uden murren vilde skilles fra hende.

Trot

roe mig! ingen Christen bor sætte sit Hierte
noget Menneske eller Ting i denne Verden,
a det i Fald det skulde behage Himmelen paa
ad Maade det og maatte være, at tage det fra
m, han da med Roelighed, Stiltienhed og
rnsyelse kunde skilles derved. Ved disse Ord
m der een Løbendes hastig ind, som sagde Hr.
ams, at hans Yngste Son var Druknet.
an stoed et Øyeblikk stille, men begyndte strax
rpaa at stampe i Gulvet, og beklage sig med
n aller største og bitterste Væmodighed. Joseph
n dette gik til Hiertet, Recolligerede sig dog
vidt at han begyndte at troste Præsten; hvor-
han betiente sig af de mange Argumenter som
n adskillige gange selv havde hørt ham bruge
ade paa Prædike-Stoelen, saa og paa andre
der (thi han var en stoer Hadere af Passioner,
Prædikede stædse om at undertrykke og over-
de dem ved Fornuft og Naaden) men Præ-
n havde nu ikke Tiid til at følge hans Raad.
h! min Son! min Son! Raabte han, fo-
ag eder ikke det som er Umueligt. Havde det
ret en af mine andre Børn, kunde jeg have
rvundet det med Taalmodighed, men denne
n Allerkiæreste! min Trost i min Alder! mit Haab!
enne Arme Stakkel skulle henrives af dette Liv
ved hans Indtrædelse der i den søde Dreng! det

artigste Barn, som aldrig havde fortornet mig! Jeg gav ham endnu i Dag den første Lectie i sin Donat. Det var den Bog som han først skulle Læse udi! Stakkels Barn, du bruger den nu ikke meere. Han var visselig blevet en Lærdt Mand, og en Zier for Kirken; saa stor Forstand, og saadanne Gaver finder man aldrig meere i et saa Ungt Barn, og det deiligste Barn! derhos sagde **Madame Adams**, som; just var kommen af en Besvimmelse og Laae i **Fannys** Arme, Min stakkels Hanseman! Skal jeg aldrig see dig meere? begyndte Præsten Grædendes. Jo visseligen, sagde **Joseph** og det paa et bedre Stæd, hvor I vilde mode hverandre og aldrig blive adskilte. Jeg troer at Præsten ikke hørdte disse Ord thi han gav ikke stort Agt paa dem; men blev ved at beklage sig, og Taarene løb ham ned paa Brystet. Endelig raabte han Høyt. Hvor er min Hierte Son! og vilde have løbet ud, just, da han til sin største Skrækk, og Glæde, (hvorudi jeg haaber at Læseren vil tage Part) mødte sin Son, som kom løbendes til ham frisk og sund men lidet Vaad. Den Person som havde bragt Præsten denne bedrovelige Tidende, havde været lidet for hastig som visse Folk Undertiden ere, der finder Fornøyelse i at bringe onde Tidender, hvilket ikke altiid kommer af gode Principia) og hav-

de

de seet Barnet falde i Aaen, og i Stæden for at løbe hen og hielpe ham op, Løb strax hen, og fortalte Faderen Barnets Skiebne, som han ansaae, at være uforhinderlig, men Barnet var bleven frelst ved den samme fattige Bisse Kræmmer som tilforn havde hiulpet Faderen udaf en mindre Nød. Herudover blev Præstens Glæde Ligesaa stoer, som hans Sorrig havde været tilforn; han omfavnede og Kyssede Barnet 1000 Gange, og Dansede omkring paa Gulvet, som een der var Rasendes; Men saa snart han saae sin Gamle Ven Bisse-Kræmmeren, og hørdte hvor stoer Forbindlighed han paa ny var ham skyldig, hvilken Emfindlighed fandt han ikke hos sig? ikke saadan en, som tvende fornæmme ved Hoffet finde i at omfavne hverandre; ikke heller saadan som en Yngre Broder Gratulerer sin Ældste Broder med paa hans Sons Fødsels-Dag, ey heller saadan som een Medbejler imodtager den anden med, der har frataget ham en Maitresse, en Charge, eller Ære.

Ney! min kiære Læser, han fandt saadan en Glæde i sit Hierte, at det flod over af Ærlighed og Oprigtighed imod den, som saa høyligen havde forbundet ham, og i Fald du ikke kanst forestille dig den Glæde, vil jeg ikke heller forgiæves stræbe at hielpe dig.

Saa snart denne Tumult var over, toeg Præsten Joseph til en Side, og talte saaledes . , Ney kiære Joseph giv eders Passioner ikke los Tomme, om I ellers tænker at nyde Lyksalighed. - , Josephs Taalmodighed (ja om det og havde været Jobs) kunde nu ikke længere holde ud. Han faldt Præsten ind i sin Tale og sagde, at det var lættere at give Raad, end selv at følge dem; han saae nu, at han ey saa let kunde overvinde sig selv da han tænkte, at hans Søn var bleven druknet, eller da han var bleven frelst. , , Dreng, svarede Adams med en høy Røst, det skikker sig ikke for en saa Ung at lære gamle Folk , , Du kiender endnu ikke til en Faders Kiærlighed imod sine Børn, naar du først bliver Fader, saaer du at vide det, som en Fader kan føle. Intet Menneske er forbunden til at giøre det, som er umueligt; og at tabe et Barn, er saadan en ulykkelig Hændelse, hvor en overmaade Sorrig er tilladt. Vel da Hr. Adams sagde Joseph og i Fald jeg elsker en Kiæreste saa høyt som I eders Barn, saa kan jo visseligen hendes Død foraarsage ligesaa stoer Sorg. Ja, men saadan Elskov er daarlig, og i sig selv Uret, og bør at overvindes, svarede Hr. Adams det smager for meget af Kiødet. Det er visseligen ingen Synd at elske min Hustrue, sagde Joseph ney, om jeg og elskte hende af gandske Hierte. Det er virkeligen Synd svarede Præsten. Enhver uden

Tvivl

Evil bor elske og agte sin Hustrue:os er befalet saa at gjore; men ikke desmindre bor det skee med Maade og Fornuft . . Jeg frygter da at jeg skal synde imod min egen Villie sagde Joseph; thi jeg ervis paa jeg skal elske Fanny, overmaade: I taler daarligt og Barnagtig raabte Hr Adams. I Sanhed, sagde Madamme Adams, som havde vel lagt Øret til den sidste Part af deres Samtale, I taler daarligere selv i det I vil gjore Folk viis, at en Mand kan elske sin Hustrue for vel, Om jeg var forsikkred paa at I havde saadan en Prædigken i Huuset, skulde jeg visseligen brænde den; og om jeg ikke havde været overbeviist om at I elskte mig saa Hoyt som I kunde, kunde I værr vis paa at jeg skulde have foragtet og hadet eder. En herlig forklaring og en smukk Lærdom! En Kone har Rett til at paa staae at hendes Mand bor elske hende saa meget som han kand, og han er en Ugudelig Skielm som ikke gior det, over han hende ikke, at han vil i Medgang og Modgang elske, troste og husvale hende og alt saadant sligt? jeg er vis paa, at jeg husker det saa vel, som jeg havde hort det i Gaar, og det skal aldrig gaae mig af Glemme. Desforuden, er jeg forsikret om, at I nu ikke lærer saaledes som i selv forholder Eder: thi I har altid elsket og agtet mig saa meget som I har kundet, og jeg kand ikke beskribe hvorfore I soger at sætte saadan Ugudelighed Josephs Hoved. I bor ikke folge ham Monsr.

Jo-

Joseph, men elsk I kun Eders Hustrue saa vel, som I kand, saavel med Eders Legem som med Eders Siæl. Herpaa blev der banked meget heftigt paa Doren, som giordt Ende paa deres Samtale, og bragte en nye Scene paa Banen, som Læseren vil finde i det næste Capitul.

Cap. 9.

Den gode Lady Booby og hendes Venner besøger Præsten.

Lady Booby havde ikke saa snart hørt af den unge My Lord, at han havde begegnet en forunderlig Skionhed tæt ved Gaarden, og fornam at han talte med saa megen Berømmelse om hende, forend hun strax tænkte at det maatte være Fanny. Hun begyndte da at overlægge, hvorledes hun kunde bringe dem bedre i Bekiendtskab med hverandre, og haabede at smukke Klæder, Foræringer, og store Løfter, som den unge My Lord vilde forskaffe hende, kunde uden Tvivl bevæge hende til at forlade Joseph: Hun derfor foreslog for Selskabet, at de vilde spadsere en Tour udi Marken for Middags-Maaltid, og bragte den omkring til Præstens Huus, og ved det at hun kom nær dertil, sagde hun, at om de

behagede, vilde hun fornoye dem med det allerlat-terligste Syn som de nogen Tid havde seet, hvilket var en gammel Nar af en Præst som (sagde hun leendes) ernærede en Kone og 6 Rollinger, med 100 Rdr. aarlig, og sagde derhos, at der var ik-ke saadan pialtet Familie udi heele Sognet. De vare alle fornoyede dermed, og My Lord Spink (dette var denne Herres Navn som kom riidendes til My Lady Boobys som vi allerede have sagt) bankede med sin Stok paa Døren, ligesom La-qvaierne giøre i London, og traade ind imedens Madame Adams læste Texten for hendes Mand, som vi have seet i det forige Capitul.

Folkene indenfore, nemlig Hr. Adams hans Hustrue, 3 Børn, Joseph, Fanny og Bisse-kræmeren bleve alle bestyrtsede ved denne Banken, men Hr. Adams gik strax hen og aabnede Dø-ren, og My Lady Booby med heele Selskabet spadserede ind, hvilke bleve imodtagne af Præsten med 1000 Complimenter og med lige saa mange af hans Hustrue. Madame Adams sagde, at hun undsaae sig for at findes i saadan U-orden, og at hendes Huus saae saa slæt ud: Men i fald hun havde forventet sig saa stor Ære af Fruen, skulde hun have fundet hende gandske anderledes. Herr Adams giorde slæt ingen Undskyldning, endskiønt han havde sin Nat-Hue paa, og en sønderreven kort Præste-Kiortel. Han sagde, at de vare hier-

teligen velkommen til hans liden Hytte, og vendte sig til My Lord Spinch, og raabte: non mea renidet indomo Lacunar. My Lord svarede, at han ikke forstod det (†) Wælske Sprog, hvorover Præsten gloede paa ham, og gav intet Svar.

My Lord Spinch var en ung Person, ungefæhr 4 Fod og 5 Tome høy. Han bar sit eget Haar, endskiønt det var saa tyndt, at hand meget vel kunde excuseris, i Fald han havde lagt sig en Paruqve til. Han var mager og bleg udi Ansigtet, hans Legem og Been vare ikke med de bedste; thi han havde smalle Skuldre, og ingen Lægge, og hans Gang lignede en Skade, thi han hoppede meere end han gik. Hands Gemyts Egenskaber skikkede sig vel til hans Person. Vi ville først ansee dem paa en fornægtende Maade. Han var ikke gandske uvidende; Thi hand talte lidet Fransk og kunde sjunge to eller tre Italienske Opera Arier: Hand havde været for længe i Verden til at han skulde være blufærdig, og for længe ved Hoffet til at være hofmodig: Han saae ikke ud til at være meget gierrig; thi han var overdaadig nok, men gav dog aldrig en Skilling bort. Han bar ikke Affkye til Fruentimmer; Thi hand hæng-

(†) Walles ligger allerydersk i Engeland, de taler der et gandske andet Sprog end det Engelske, og er det Land som Cron-Prindsen har sin Titul af.

hængte altid efter dem, men ikke af Vellyst eller Tilboyelighed: thi iblandt de fleeste som kiendte ham bedst, blev han anseet for en meget Moderat Person i saadanne Fornoyelser, ingen Drankere, ey heller saaledes hengiven til Klammerie eller Striid, at jo et skarpt Ord eller to af hans Fiende, kunde strax sætte ham til rætte. Nu ville vi ansee dem paa en bekræftende Maade: Endskiønt han var fød til en stor Rigdom, vilde han dog for en liden fattig skiden Bestilling, hvoraf Profitten var ikke værd at tale om, snarere være en Slave af en Person, hvilken man kalder en stor Mand, som begegnede ham med største Foragt, og maatte underkaste sig en blind Lydighed til hans Befalninger, hvilket han og giorde, saa at han tillige med opofrede sin Ære, Samvittighed og sit Fædrenelland, hvorudi han selv giorde sig skyldig. Og at giøre Ende paa denne hans Characteer, saasom han meget vel var fornoyet med sin egen Person, og med sine allerede fattede gode Tanker om sig selv vilde han ofte giøre andre latterlige, og selv lee af deres Ufuldkommenheder. En saadan lille Person eller snarere en liden Machine var denne My Lord, som hoppede efter My Lady Booby ud i Hr. Adams Kiokken.

Præsten med sit Selskab retirerede sig fra Examinen, for at giøre Rom for My Lady Booby og hendes Selskab. I stæden for at vise sig Erkiendtlig for Madame Adams Høflig-

Høflighed, vendte hun sig til Herr Booby og raabte Quelle Bete! Quel Animal! og strax efter blev han Fanny var, som stod hos Joseph, og spurdte My Lord Spinch ad om han ikke tænkte at hun var en smukk Pige! Paa min Honettitet, svarede han denne er den selvsamme som jeg mødte. Jeg havde ikke indbildet mig sagde My Lady at I havde saa god en Gout. Hvorfore? maaskee, fordi jeg aldrig har vildet roese Eders Naades Skionhed svarede My Lord. Nu er det reent galen. Sagde hun, I veed at jeg altiid har havt Afskye for eder. I skulde aldrig tale om afskye med saadant et Ansigt Kiære Frue! jeg beder at hun vil toe hendes Ansigt, forend hun nævner Afskye, svarede My Lord Spinch. Han vendte sig herpaa til Fanny for at have lidet spog med Hende.

Madame Adams havde hidindtil intet andet giort en bedet Damerne at sette sig, hvilken Naade hun tilsidst erlangde.

Den liden Drena, som var falden i Vandet og stod ved Ilden blev bortjaget og hans Moder skiendte paa ham, fordi han ikke viiste meere Artighed. Men Lady Booby tog sig hans Partie an, hun roste hans Skionhed og sagde til Præsten, at det var hans Livagtige Billede. Herpaa

paa blev hun var, at Drengen havde en Bog i Haanden, hun spurte derfor, om han kunde Læ- e Ja! svarede Hr. Adams lidt Latin, Naa- dige Frue, han er ikkun just kommen i sin Donat. Ach! væk med eders Sonat, svarede hun, lad mig høre ham Læse Engelsk. Lege, Hanse-Mand, Lege sagde Adams; Drengen svarede ikke, ind- il han saae at Præsten begyndte at see sur; da agde han Jeg forstaaer ikke, hvad I siger Fa- er. Hvad Dreng! sagde Hr. Adams veed, du kke at Lego i Imperativo heder Legito gior et ikke? Ja, sagde Hanse Mand og hvad meere agde Præsten Le - Le - Lego svarede Son- en. Det er en brav Dreng sagde Faderen: og u min Son, hvad heder Lego paa Engelsk? vortil Drengen svarede, at han ikke vidste det. Hvad, raabte Hr. Adams i Vrede, har Van- et toet ald din Lærdom bort? hvad heder at Læse aa Latin? betænk dig vel forend du svarer. - - Drengen betænkte sig noget længe, Præsten raab- e To eller Tre gange. Le - - Le - - Hans varede strax Lego. - - meget vel - - og hvad r da Lego paa Dansk, - - at Læse raabte Hans - - gandske got - - sagde Præsten, brav Dreng, du kanst svare gandske vel om du ikkun il giore dig Umag. - - Jeg kan forsikre Naadi- e Frue paa at han ikke endnu er meget over 8te lar gammel og er allerede udaf sin Auróra. - - Kom Hans, og Læs for Fruen; hvilket hun be- iærede, for at give My Lord Spinch Tid

og Leilighed at haselere med Fanny. Hans begyndte da saaledes som i det efterfølgende Capitul er anført.

Cap. 10

En Historie om tvende Venner, hvilken kand tiene saadane Personer til en nyttig Efterretning, som søge at stifte Fred imellem Ægte-Folk.

Leonard og Paul vare to Venner . . tal meere lærd min Søn, raabte Præsten . . jeg beder Hr Adams at I vil lade Barnet læse og ikke forhindre ham. Hans begyndte igien . . Leonard og Paul vare to Venner, som havde fra deres Ungdom op altiid gaaet i Skoele tilsammen, og oprettet et Venskab, som de vedligeholdt i lang Tiid med hverandre. Det var saa dybt roedfæstet i deres Gemytter, at endskiønt de udi 15 Aar ikke havde hørt fra hinanden, havde det dog ikke i det ringeste formindsket deres Affection; men blev fuldkommen fornyed da de mødtes igien. Leonard havde tilbragt sin Tiid i Øst-Indien, tael kortere, sagde Præsten . Ach, lad ham være sagde My Lady . . Drengen raabte i

i Ostindien, imedens Paul havde tient sin onge og Fædreneland i Armeen. I disse 2de skilte Tieneſter havde de og fundet saadan Dif. rent Fremgang at Leonard var nu gifted og tte sig ned med 30000 Pund Sterling; og aul var avancered til Leutenant ved In. nteriet og havde ikke en eeneste Doyt.

Det Regiment som Paul hørdte til, blev d en Hændelse Inquarteret, ikke langt fra det tæd, hvor Leonard havde kiøbt sig en Adelig aard; og hvor han boede. Denne sidste var en Herre vaa Landet, og tillige var bleven Dommer i den Bye, hvor hans gamle Ven ae Inquarteret. En Affaire, hvorudi en af ns Soldater havde forseet sig, foraarsagede, Paul maatte mode paa Tinget. Alde, Til. n, og Forandringen af Clima, havde saa randret Leonard, at Paul kunde ikke ar erindre sig sin gamle gode Vens Ansigt. en det forholdt sig gandske anderledes med Le. ard. Han kiændt Paul saa snart han saae m, ey heller kunde han holde sig fra at løbe ha. g hen for at omfavne ham. Paul blev først t bestyrtsed men saa snart han havde recolligeret og faaet Efterretning af sin Ven, som han e saa snart kiændte forend han iligemaade om. vnede ham, og det saa heftigt at det bevæg ed

mange af Tilskuerne til Latter, og gav til nogle saa en høyere og angenehmere Emfindtlighed.

Ikke at opholde Læseren med smaa Omstændigheder, **Leonard** anholdte hos sin Ven om at følge hiem med ham samme Aften, hvilket han og bevilligede, og fik en Maaneds Tilladelse for sin Ven **Paul**, af den **Comanderende Chef**.

Om det var mueligt at nogen Omstændighed kunde forøge den Lykfalighed, som **Paul** forvendte sig i denne **Visite**, fik han dog større Fornøyelse i det, han fandt, da han kom hiem med sin Ven, at hans Gemahl var og en gammel Bekiænter som han tilforne havde kiændt, hvor han var Inquartered, hvilken han altid havde anseet for det allerbehageligste **Fruentimmer** og af det bedste Gemyt. Denne Caracteer havde hun i Almindelighed iblandt alle dem som Kiændte hende, og blev altid reigned iblandt dem, som kan med Billighed kaldes den bedste Sort af Fruentimmer i Verden.

Men ihvor god denne Dame var, var hun dog ikke desmindre et Fruentimmer; Det er at sige, en Engel, og ikke en Engel. » Du tager Feil mit Barn! raabte Præsten, thi du læser

galdi

Baldt. Det staaer saa i Bogen, svarede Son-
nen. Hr. Adams maatte da lade sig noye
med My Lady Boobys Autoritet, og Hans læ-
re fort. . . Thi endskiont hendes Person
var saa vel skabt, at man kunde tillægge hende
Navn af en Engel, ikke desmindre var hun dog i
hendes Gemyt et fuldkomment Fruentimmer; hvor
saa hendes forskrækkelige Halsstarrighed var et
stort og Mærkværdigt Beviis.

Et par Dage gik forbie, efter at Paul var
ankommen, forend noget Exemple af dette kom
tilsyne: men det var umueligt at forberge det læn-
ge. Baade hun og hendes Gemahl undsaae sig
nu ikke meere for deres Vens Nærværelse, de be-
gynte igien deres gamle Disputer med ligesaa ster
Vidsighed, som tilforn. Dette vedligeholdt de
med den yderste Hæftighed, endskiont Sagen var
aldrig saa ringe. Ja hvor utroeligt det synes at
være, var dog Folgen af Sagen, som de tvistede
om, tidt givet som en Aarsag til Striidens Hæf-
tighed, som for Exempel: Dersom J elskede mig
saa er jeg vis paa at J aldrig vilde disputere mig,
saadan en ringe Sag, som denne. Svaret her-
paa var tydeligt nok, og Argumentet var af li-
ge Vægt paa begge Sidder, og blev gemeenligen
giendreved med et lidet Tillæg som . . Jeg
er forsikret om at jeg, som har Ræt, har meere
Aarsag at sige saaledes. Imedens disse Tvistig-

heder varede, holdte Paul sig altid taus, og lo
som han hverken holdt med den eene, eller den an
den. Hvorom alting er, hændte det sig en Da
efter at Fruen havde forladt Stuen udi en hæfti
Vrede, at Leonard kunde ikke holde sig fra a
ragdføre sig med sin Ven i denne Sag. Ho
man nogen Tid seet saa urimeligt et Creatur, so
denne Kone? Hvad kand jeg giøre med hende? je
elsker hende overmaade: Ey heller har jeg Aarsa
at klage over nogen Ting, undtagen dette hendt
forbandede Halstarrige Sind, som hun har, o
alt hvad hun siger, det vil hun paastaae imod a
Ræt og Billighed i Verden. Giv mig Eder
Raad. . . først, sagde Paul: vil jeg gi
Eder min Mening tilkiende, hvilken er denne, a
I har gandske aldelis Uræt: Thi lad være at hu
har Uræt, er da det som I trættes om, ikke ring
og af ingen Vigtighed? Hvad har det at betyd
enten I havde en rød eller guul Vest paa, da
holdte Eders Bryllups-Fæst: thi det var det so
I disputerede om. Lad være nu, at hun hav
de Uræt, saasom I saa inderlig elsker hende, hvi
ket jeg og troer hun fortiener, vilde det da ikke h
ve været klogere, endskiønt I vidste, at I havd
Ræt at ophæve Disputen, end at foraarsage he
de, eller Eder selv saa megen Uroelighed. For mi
Part, om jeg nogen Tid gifter mig, har jeg b
sluttet at giøre denne Accord med min Hustrue, o
i alle Disputer, besynderlig om ringe Ting, sk
den, som har den største Ræt paa sin Side altid
over

overgive Seyeren til den anden: hvorved vi beegge skulle altid være færdige at ophæve Sagen. Jeg tilstaaer, min hierte Ven, sagde Leonard, og tog ham ved Haanden, at der er stor Raison og Sandhed i det, som I siger, og jeg vil i Fremtiden strabe, at folge Eders Raad. Herpaa ginge de strax fra hverandre, og Leonard gik til sin Gemahl, bad hende om Forladelse, at hans Ven havde overbeviist ham om, at hand havde Uret. Hun begyndte da strax at roese Paul, hvor han istæmmede med hende, og beegge vare eens om, at han var den bedste og klogeste Mand i Verden.

Saa snart de komme igien tilsammen, hvilket var ved Aftens-Maaltidet, kunde hun ikke frabolde sig at kaste et venligt og affectionered Oye paa Paul, endskiont hun havde lovet at hun ikke vilde siae noget af det, som hendes Gemahl havde sagt hende, og spurte ham, om hun skulde lægge ham et Stykke af en needlagd Sneppe for? » » du meener et Stykke af en needlaat Ager-Hone, min Engel, sagde hendes Mand. » » Min Hierte, sagde hun: jeg sporger Eders Ven, om han vil spiise et Stykke af en needlagt Sneppe? og jeg er forsikred om, at jeg, som selv haver lagt dem need, maae bedst vide det. Jeg tænker, at jeg og skulde vide det, som selv har skudt dem, svarede hendes Gemahl, og jeg er vis paa, at jeg ikke har seet een eneste Sneppe i dette Aar. Ikke desmindre, endskiont jeg veed, at jeg har Ret, over-

giver jeg mig dog, og den needlagde Ager-Hon
er en needlagt Sneppe, om J begiærer at hav
det saa. Det kand give mig lige meget, sagde hu
enten det er det eene eller det andet; men J vil a
tid giore en noget viis: og i eders Tanker ha
J altid Rett; men eders Ven veed vel, hva
det er som han spiiser. Paul svarede ikke noget
og Disputen varede, efter Sædvane, heele Afte
nen. Næste Morgen mødte Fruen af en Hændel
se Paul, og som hun var forsikred om at han va
hendes Ven, og paa hendes Side, talte hun han
saaledes til: Jeg er forsikred, min Herre, om a
J længe siden haver forundret Eder over mi
Kiæreстes Uriimeligheder: Han er virkeligen i all
andre Tilfælde en meget god Mand, men derho
saa paastaaende, at intet Fruentimmer, undtage
een som har saa sagtmodigt og foyeligt et Sin
som jeg, kunde umuelig være hos ham. Ikke læn
ger end siden i Aftes, har man nogen Tid seet sa
vreſonable et Creatur? jeg er viß paa at J
maa laste ham. * * * Jeg beder at J vil svar
mig, havde han ikke Uret? Paul efter en
kort Taushed, sagde som følger: Det gior
mig ondt, min hierte Frue, at min Høflighed twin
ger mig til at svare Eder imod min Villie. Saa
vidt, at holde mig til Sandhed, er jeg forbunden
at sige hende, at jeg er af en gandske anden Mee
ning. Derfor at sige hende tydelig og oprigtig
mine Tanker, saa havde hun virkeligen Uret, skiønt
Sagen var ikke værd at disputere om, ikke des
min-

indre var det dog uden Tvivl en Agerhone. O-
in Herre! svarede hun, det kand jeg ikke for, at
ders Smag er ikke bedre. . . Min Frue,
gde Paul, det er af liden Betydning; thi havde
et forholdt sig anderledes, kunde en Mand have
rventet sig Eders Submission. . . Saa
. min Herre, meener han det? sagde hun:
a hierte Frue, det er virkeligen saa, svarede han
t han kunde have forventet sig det af en Dame,
m besidder saa fuldkommen Forstand og Skion-
mhed, som hun, og forlad mig, jeg siger at saa-
an en Fornedring vilde have vist en større For-
and, og derudi havde hun overgaaet hendes Ge-
ahl selv. . . Men, min Herre, hvorfor skal
g submittere, mig naar jeg har Ræt? . . For
amme Aarsags Skyld, svarede han; thi derved vil
un tilkiende give det allerstørste Tegn paa hendes
ffection; thi kand vel nogen Ting bevæge os me-
e til Medlidenhed, end at see en Person, som vi
lsker, i en Vildfarelse? Ja, men jeg burde stræ-
e at sætte ham til Rætte. Forlad mig, min Frue
oarede Paul, jeg vil beraabe mig paa hendes
gen Erfarenhed, har hun vel fundet, at hendes
Argumenter have bragt det til Veye. Jo meere
ores Domme ere urigtige, jo mindre vil man til-
staae det: For min Part, jeg har altid mærket, at
en som har Uræt, gior altid den største Allarm.
Jeg tilstaaer, at det er sandt, hvad I siger, og jeg
kal stræbe at efterkomme det. Hendes Gemahl
kom derpaa ind, og Paul gik fra dem, Leonard

gik hen til hende med et venligt Ansigt, og sagde at det gjorde ham ondt at de havde haft saadan en daarlig Disput i Gaar Aftes: men han var nu vis verbeviist om, at han havde Uret. Hun svarede smilende, at hun troede, hans Artighed foraarsagede denne Tilstaaelse, og at hun havde Aarsag at skamme sig ved at tænke paa, at hun havde talt saa Ord derom, i sær da hun var forsikret om, at hun havde taget feyl. Dette, efter en liden Strid endte sig med den allervenligste Eres Beviisning mod hinanden, og med at sige at Paul havde fuldkommen overbeviist beede om, at hun havde Uret. Hvorpaa de da begge foreenede sig med at berømme deres tilfælles Ven.

Paul, bragte sin Tid til med stoer Fornøyelse og disputerne skeede nu ikke saa ofte, ey heller varede de saa længe som tilforn: Men Fanden eller et og andet Ulykkeligt Tilfald, hvorudi maaskee Fanden ikke havde nogen Deel giorte snart Ende paa denne Fornøyelse. Paul var nu altid derimellem hemmelige Skils-mand i hver en Strid; hvorefter at han først havde lagt Underdanigheden til Grund vold giorde han sig ingen Betænkning om at forsikre enhver hemelig paa at de havde Ret, ligesom han til foren havde efterfulgt den Maade, som var tvert derimod. En Dag da han ikke var tilstæde, hændede det sig at der kom dennem emellem en heftig Strid imellem, og begge Partierne bleve eenige om, at han skulde dømme i Sagen. Leonard var for sikkrede om, at Dommen vilde falde ud til hans Fa-

'aveur og hun svarede at han meget letteligt kunde age feil; thi hun troede at hans Ven var fuldkom- nen overbeviist om at hun havde ikkun sielden Uret = og dersom han vidste alting saa = = Min Hierte, jeg begiærer ikke at j skal tage eders Ord til- bage; men jeg troer, at dersom J vidste alting, roede J ikke, at min Ven var saa meget paa eders Side.

Siden J da tvinger mig dertil, sagde hun, vil jeg give eder et Bevis derpaa. J kan erindre der den Strid vi havde, om at sende Barnet til Skoelen i det kolde Veir, hvor jeg gav eder efter af bare Medlidenhed i hvor vel jeg havde Ret, og Paul selv maatte siden tilstaae at det var saa. Min Hierte svarede han, jeg tviler ikke paa at det jo er sandt J siger; men jeg kan svære eder til, at han ved samme Leylighed sagde, at jeg havde Ret, og at han havde giort det samme, i Fald han havde været i mit Stæd. De fandt da ved videre Efter- søgning, at Paul, paa deres Løfte at holde det hemelig havde i mange Poster givet dem Rett paa begge Sider. Endelig da de troede hverandre fulde de ubarmhiertelig paa Paul, beskylte ham for For- ræderie, og at han var Aarsag, næsten til all denne Strid, de havde haft imellem dem. Her- paa bleve de fuldkommen forenede beviiste hinanden all den Kiærlighed, som muelig var og dadlede deres egen Opførsel men og tillige lagde all deres Vrede og Had paa Paul! men saa som hun frygte- de sig for at Sagen kunde have en blodig følge bad

hun

hun Leonard at han uden videre Uroelighed skulde lade ham Reyse sin Vey næste Dagen som var den bestemte Tiid, da han maatte infinde sig igien ved Regimentet, ogsaa ikke holde meere Venskab med ham.

I hvor slet og uriimelig denne Opførsel kan reignes hos Leonard, erlangede hun det saa vidt (hvor vel med stor Moye) at han fulgte hendes Raad, og begge viiste sig saa Koldsindige samme Dags imod Paul, at han, som havde en hurtig Insigt, tog Leonard til side, og bragte ham saa stærk i klemme, at han tilsidst maatte bekiende Aarsagen, Paul tilstod Sanheden, men tillige sagde ham i hvad Henseende han havde giort det » » hvortil den anden svarede, at han vilde have viist sig meere hans Ven, dersom han havde aabenbaret ham hans heele Delsein; thi han kunde have forladt sig paa hans Taushed. Paul svarede med en Slags Brede at han havde allereede givet ham en Prove derpaa, og hvor vel han var i Stand til at holde en Sag hemmelig for sin Huustru. Leonard sagde med en liden Hedsighed » at han kunde med meere Billighed dadle ham; thi han havde været Aarsag til alt den Striid imellem dem ved dene hans ubetænksomme Opførsel og kunde, i Fald de ikke havde aabenbaret Sagen for hverandre, givet Leilighed til en Silsmisse. Paul sagde » » Men her kom der noget i Veien, som forhindre Hans fra at læse, og om hvilket skal handles i det næste Capitel

Cap.

Cap. 11.

Historien fortsættes

Joseph Andrews havde med stor Uroligd hed anseet My Lord Spinchs uforskamde Opforsel imod Fanny; han havde all Tiid talt til hende med en temmelig Frihed, havde tilbodet at underholde hende, og give hensarlige Indkomster; men den Ærbodighed som seph havde for Selskabet fraholdt ham at han blandede sig i Sagen, saa længe My Lord brugkun Munden: men saa snart han fandt Leilighed, saae at My Lady Boobys Øyne vare hendte til et andet Stæd, vilde han bruge Hænne paa en uhoffelig Maade. hvilket Joseph saa snart saae, førend han gav ham en Øreligen, førte ham nogle Skrit fra det Stæd, hvor han d. Damerne stoed op, og begyndte at skrige, og My Lord, efter at han var kommen til sig selv en Drog sin Hirchfænger, hvilken da Hr. Ams saae tog han strax et Dekkel til en Kaabers del i sin Venstre Haand, og bedekkede sig der ed, som med et Skiold, og stod foran for oseph, uden noget Gevæhr i Haanden, hvor n Exponerede sig selv for denne Grume My ord, som truede at myrde, og dræbe alle som kom-

komme ham nær, saa at Damerne forskræk-kede sig, og løbe tilsammen i en Hob. Joseph som ikke frygtede sig, bad Hr. Adams, at han skulde lade hans Medbeiler ikkun komme frem, thi han havde en goed Prygl i sin Haand, og var ikke bange for ham. Fanny laae og var besvimed i Madame Adams Arme, og heele Stuen var i et Oprør. My Lady Booby som gik forbi Hr. Adams som var Skiult med sit Skiold eller Dekkelet til Kedelen, begiærede at My Lord skulde stikke sin Hirschfænger i Skeeden, og lofte ham, at han skulde faae satis faction; hvilket Joseph sagde at han vilde give ham, hvor han vilde have det, og skulle møde ham med hvad Gevær det og skulde være. My Lord stak sin Hirschfænger i Skeden, og toeg sit Speigl udaf Lommen, og medens han satte sine Haar til rette, svoer at han skulde hævne sig. Præsten lagde sit Skiold fra sig igien, og Joseph løb til Fanny for at faae hende til Live igien. My Lady gav Joseph en Reprimande, fordi han saaledes havde overfaldet My Lord; men han svarede, at han vilde have attaqueret en heel Armee for samme Aarsag. Hvad Aarsag? spurte My Lady. Joseph svarede, at han havde begegnet den Unge Pige paa en uhøflig Maade.

Hvad da sagde My Lady, maaskee han vil-

e have Kysset Tossen, skal en fornæmme Her-
Derfore Tracteres paa saadan en Mathonet
nade! Jeg maae sige eder dette, Joseph, at
erudi forer eder ikkun ganske slet op, og det
ker sig gandske ikke for eder. Min hierte Frue,
De Hr. Booby, jeg saae den heele Affair,
jeg kan ikke sige at min Svoger har Ret; ey
er kan jeg see, hvorfor han skulde forsvare
me Pige. - - Jeg siger at han har Ret
De Hr. Adams, han har giort som en Brav
rl; det tilkommer en hver Mand at forsvare
Uskyldige, og han maa være det allerforagte-
te, og meest forsagte Creatur, som ikke tor
vare et Fruentimmer, hvilket han just vil træ-
Egteskab med. - - Min Herre, sagde
. Booby, et Partie med saadan en Tos,
denne. - - Er ikke min Svoger anstæn-
. Ney, det er ikke heller, sagde Lady Booby,
gt mindre tilkommer det eders Stand, Hr.
ams at I kommer saadanne Ting afstæd,
eg forundrer mig over at I indvikler eder der-
Mig synes at I giorde bedre, om I for
gede eders Kone og Born. - - Det er
ligen sandt Naadige Frue svarede Madame
dams, han løber omkring med Limstangen,
heele Sognet ere hans Born. Jeg for min
rt veed ikke, hvad det skal betyde; det maat-
te

te vel være den Kone, som snart kunde fortæn
ke ham: men jeg vil holde ham frie derfor; jeg
kan Læse Bibelen saa vel som han; men har dog
aldrig funden at en Præst er forbunden til a
forsørge andre Folkes Born; desforuden er
han kun en fattig Capellan, og har lidt nok,
(som Naadige Frue vel veed) for mig og min
at Leve af. » » I taler gandske vel, og som
en fornuftig Kone, svarede My Lady, som ik
ke havde talt et Ord til hende for; men eders
Mand viser en stoer Daarlighed og forhindrer sin
egen Lykke, i det han sætter sig imod min Fætter
som ingenlunde vil tillade dette Giftermaal, ey
heller kan det skikke sig for vores Familie. Saa
ledes Discouerede Fruen med Mad. Adams
medens My Lord Spinch Hoppede omkring
paa Gulvet og rystede med Hovedet, baade af
Smerte og Vrede; Pamela skiændte paa Fan
ny for hendes Hofmod, i at tragte efter at kom
me i Egteskab med hendes Broder. » Den
Arme Fanny svarede ikkun med hendes
Taarer, hvormed hun allereede havde giort hen
des Torklæde igiennem vaadt; Joseph som
fornam dette, toeg hende under Armen og gik
bort med hende, sværende, at han ikke vilde kien
de sig ved saadan Slægt, som viiste sig spotsk
imod den, som han elskte meere end den heele Ver
den. Hand marcherede af med Fanny
un

nder sin venstre Arm, svingende sin stoere Prygl
den høyre, og hverken Hr. Booby eller My
ord torde holde ham tilbage. Lady Booby
i hendes Selskab bleve ikke længe tilbage hos
ræsten; Thi Klokken havde allereede ringet til
ords og Middags Maaltidet var færdigt.

Hr. Adams syndtes gandske Tungsindig,
bedrøved, hvilket hans Hustrue ikke saa snart
ærkede, førend hun meddeelte ham lidet Egte-
nbs-Balsam. Hun sagde, at hand vel havde
arsag til at være bedrøvet; thi han havde uden
sivl ruineret sin heele Familie med hans Nakre-
r; Men maaskee I er uroelig over, at I har
bt Eders tvende Børn Joseph og Fanny.
ans ældste Dotter begyndte nu: » » I Sand-
d, kiære Fader, det er meget tungt for os, at I
inger fremmede her ind at tage Brødet udaf
unden paa Eders egene Børn: » » I har
derholdt dem siden de komme til Byen, og maa-
e I faaer Forlov at underholde dem een Maa-
d længer endnu: I er vel ikke nøded til at føde
nde, endskiønt hun aldrig er saa smuk? men jeg
nd ikke see, at hun er smukkere end andre Folk,
i Folk skulle fødes for Skiønheds skyld, gik det
heude ikke bedre end andre. » » Hvad Mr.
oseph angaaer, har jeg inted paa ham at sige,
n er en ærlig og oprigtig Person, og vil beta-
for hvad han faaer, enten een eller anden gang,
en Tøsen, » » hvorfore gaar hun ikke hen

til hendes Plads, hvor hun løb bort fra? jeg vilde ikke give saadan en Taske en Halv-Skilling, om jeg og havde Millioner, ney ikke, om hun og sultede. Da ville jeg give hende, svarede Lille Hans og forend Fanny skulde liide Suldt, vilde jeg heller give hende aldt mit Øst og Brød. . . og viiste hvad han havde i sin Haand.)

Hr. Adams loe ad Drengen, og sagde til ham, at han glædede sig ved det, hun saae, han var en Christen; og dersom han havde haft en Skilling hos sig, vilde han have givet ham den sigende tillige, at det var hans Pligt, at anse alle Folk som sine Brødre og Søstre, og elske dem ligesaa høyt. Ja Papa, sagde han, jeg elsker hende bedre end mine Søstre; thi hun er smukkere end nogen af dem. Et hun saa? Næsviis sagde hans Søster, og gav ham en Øre-Figen, hvilken Faderen uden Tvivl vilde have betalt hende, dersom Joseph og Fanny, tilliige med Bissekræmmeren ikke just vare komne ind tilsammen.

Hr. Adams bad sin Hustrue lave Middags-Mad til; hun svarede at hun ikke kunde, thi hun havde andet at bestille. Hr Adams strafsede hende for det at hun satte sig imod hans Befalning, og Citerede mange Steder i Bibelen for at overbeviise hende om, at Manden er Qvindens Hoved, og at hun bør være ham underdanig og Ly-

ydig. Hans Hustrue svarede, at det var at ive Spott med Guds Ord at tale saaledes, naar an ikke var i Kirken: At saadanne Ting kkede sig best paa Prædikestolen; men det var nhelligt at tale saaledes i gemeen Discourse. Joph sagde til Hr. Adams at han ikke ar kommen for at umage Madame Adams, en for at bede dem til Giest paa et Stykke Flesk Kaal, som han havde ladet anrette i Kroen. Madamme Adams, som ellers var et godt Menske, alleneste hun var lidet for knap i hendes uusholdning, toeg imod Tilbudet! ligesaa giorde ræsten efter hendes Exempel; og derpaa marnerede de samptlig til Kroen, og toege den Lille ans med, som Joseph gav en Rixort, da han rte han var saa gavmild imod ham.

Cap. 12.

Hvor den God-Hiertige Læsere vil see noget som ikke stort vil fornøye ham.

Visse Kræmeren havde været meget Nys-gier, rig fra den Tiid, han først hørdte at Herre Gaarden der i Sognet hørdte My Lady ooby til, og havde faaet Efterretning om, at n var Enke til Ridderen Booby som havde

kiobt Fanny af en Kone, som reyste Lande omkring med Kram-Vahre; den Tiid hun va Tre eller Fire Aar Gammel. Og da deris Maal tiid var forbi, sagde han til Fanny, han tro ede at han kunde sige h nde hvem hendes Foræl dre vare. Heele Selskabet og i sær Fanny stud sede ved det som Bisse Kræmmeren tilbod sig.

Hvorpaa han begyndte saaledes, medens d Samptligen gave noye Agt. Endskiønt jeg nu er meget vel fornøyet med at fortiente mit Brod paa denne fattige Maade, har jeg dog ikke desmindre tilforn været en Stands Person, (thi saaledes blive de kaldet som ere af min Profession) med e Ord, jeg var Tambour under et Irlandsk Regi ment af Jnfanteriet. Medens jeg var i denne Ho norable Stand, rejste jeg med en Under Officier ved vores Regiment til Engeland, for at ligge paa Hverving. Paa vores March fra Bristol til Froo me (thi siden Klæde-Fabriquerne ere ødelagte have disse Stæder forskaffet Armeen mange Recru ter.) indhentede vi en Kone paa Vejen, som saae ud til at være 30 Aar gammel, eller derom trent, hun var ikke meget smukt men god nok for en Soldat. Da vi komme lidet nærmere til hen de og vore Madamer begynte at tale med hende, (thi enhver Mand af dette Selskab, nemlig en Sergiant, to Soldater og en Tambour, vare for synede med Koner, undtagen jeg selv) holdt hun ved at reyse med os. Jeg fornam vel at hun vil de falde i mit Lod, gik derfor hen, og begyndte at frie til hende paa sin Soldatisk, hvor udi jeg og

var

ur saa Lykkelig, som jeg selv kunde Ønske. Kio-
t blev giort, forend vi havde gaaet en Miil, og
Levede tilsammen som Mand og Kone indtil hun
Døde. * * Hr. Adams faldt ham ind i
n Tale og sagde: I tog maaskee Konge-Brev
er en fri Seddel; thi jeg kan ikke see, hvorle-
s I kunde blive afkyndigede i Kirken, saa læn-
I Marcherede fra et Stæd til et andet,
* Ney, min Herre, svarede Visse-kræmeren
i toege os Frihed at gaae til Sengs med hveran-
e, uden nogen Afkyndelse. * * Saa, Saa,
gde Præsten, ex Neceſſitate, et Konge-
rev er vel tilladt, men den anden Vey er dog
ere Regulair og billig. * * Visse-Kræ-
ren blev ved at fortælle saaledes. Hun reyste
d mig tilbage til Regimentet, og flottede med
, fra et Quarteer til et andet, endelig, mee
ns vi laae i Galloway, blev hun syg af en
lber, og Døde. Medens hun laae for Døden
d hun mig kalde til sig og Græd bitterlig sigen-
at hun ikke kunde døe roelig, forend hun hav-
aabenbaret en Hemmelighed for mig som var den
eſte Synd, der laae hende saa tungt paa Hier-
Hun sagde, at hun tilforn havde reist i Selskab
d Tartarer som stiælede smaa Børn bort; og
id hende angik, havde hun aldrig været skyldig
i, undtagen en eeneſte gang; hvilket hun sag-
fortrød hende meere end alle hendes andre
nder, saasom det meget vel kunde have for-
saget Forældrenes Død; Thi sagde hun, det
næsten umueligt at beskrive hvilket et dejligt

Barn det var, det var ikkun halfandet Aar gam-
melt, da jeg stial det. Vi beholdte hende (th
det var et Pige-Barn) i toe Aar iblant os, siden
solte jeg hende for Tre Guineer til Ridderen Tho-
mas (†) Booby i den Province Sommerset
Nu maae I vide, om der er fleere af dette Navn
i denne Province . . Ja, sagde Hr Ad-
dams, der ere vel fleere Booby som ere Herre-
mænd, men ingen som er Ridder, er i Live; des-
foruden svarer det saa rigtig til hver en Punct
at man ikke kan tville derpaa. Men I har for-
glemt at sige os, hvem Forældrene vare til dett
Barn. . . Hendes Fader var Andrews.
Han boede Ungefehr 30 Miile fra Ridderens
Gaard. Hun sagde, at jeg kunde være forsik-
kred paa at finde dem ved een Omstændighed, næm-
lig de havde en Daatter som havde et meget un-
derligt Navn, Pamla eller Pamela; nogle
udtalte det paa en Maade, og somme paa en an-
den Maade. Fanny, som havde forandret hen-
des Farve, faldt nu i en Besvimmelse; Joseph
blev bleg, og den stakkels lille Haus begyndte
at hyle. Præsten faldt paa Knæe og takkede
Himmelen, at denne Sag var bleven aabenbaret
forend saa heslig en Blod-Skam skulde begaaes.
Bisse-Kræmeren forundrede sig over denne stor-
re Bestyrtselse, som han ikke kunde begribe Aar-
sagen til, hvilken Præstens Datter snart lod ham
vide.

(†) Booby heeder paa Dansk Dosmer

iide. Hun var den eeneste som lod sig ikke an-
ægte, hendes Moder stræbte at faae Fanny til Li-
e igien og gniede hendes Tindinger; den arme
Fanny var den eeneste, som Præstens Daatter
ke kunde ynke i denne Tilstand, hvori endskiønt
i selv beklage hende, vi dog vilde lade hende bli-
e en stakket Tiid, medens vi giøre en kort Visite
os My Lady Booby.

Cap. 13.

Historien gaaer igien tilbage til My Lady Booby og beretter os om den forskrækkelige Strid der var i hendes Hierte imellem Elskov og Hofmod, og hvad der hendte sig ved denne nærværende Aabenbarelse.

My Lady satte sig til Bords med Selskabet men kunde ikke spise. Saa snart Maaltiidet ar forbi, Viskede hun til Pamela, at hun var kke ret vel, og bad at hun vilde giøre hendes Kiæ-
est og My Lord Spinch Selskab. Hun gik erpaa op til hendes Sove-Gemak, sendte Bud ef-
er Slipslap og kastede sig i Frotviflelse, Angest g Vrede paa Sengen: ey heller kunde hun for-

berge disse passioner længere, uden at hun maatte have bristet. **Slipslap** nærmede sig til Sengen og spurte: hvorledes Fruen befandt sig, men i Stæden for at aabenbare Hendes Uroelighed som klemte hendes Hierte, begyndte hun at beromme **Josephs** Skionhed og Dyder, hvilket hun endte med at sige at det var Jammer og Skade, at saa stor Fuldkommenhed skulle spildes paa saadan et foragteligt Creatur, som **Fanny**. **Slipslap**, som vel vidste at føye sig i hendes Frues Galenskab, begyndte at repetere alt det, som hendes Frue havde sagt, og giorde meget meemeere deraf, sigende tilsidst: hun ønskede at **Joseph** havde været fød en Adels Person, og at hun kunde see hendes Frue udi Armene paa saadan en fuldkommen Person. **My Lady** sprang op af Sengen, og gik et par gange frem og tilbage paa Gulvet, raabte med et dybt Suk, . . Ach! hvor hærlig er han ikke skabt til at giøre et Fruentimmer lyksalig! . . Ja visseligen, sagde **Slipslap**, hendes Naade blev med ham den allerlyksaligste Frue i Verden. . . Jeg vilde give dem en god Dag med alle deres Sædvaner, og Narrerier. Hvad ligger der Magt paa hvad Folk siger? skal jeg derfor ingen Confect spiise, maaskee fordi Folk vil sige, at jeg er lækker? Heele Verden skulde ikke forhindre mig fra at ægte en Mand, som jeg havde Lyst til. Eders Naade har hverken Forældre eller andre til at hofmesterere hendes Inclinationer, tilmed er han nu i Forvandtskab

med

ied hendes Naade, og ikke saa god en Adelsmand
m den bedste i Landet; Og hvorfore maae ikke
Fruentimmer folge hendes eget Sind, saa vel
m en Mands-Person? hvorfore maa ikke Fruen
ge saa vel ægte Broderen som hendes Fætter har
ftet sig med Søsteren? Jeg er vis paa, at jeg
drig vilde raade Fruen dertil, dersom det var en
illadelig Synd. . . Men min hierte Slipslap
arede My Lady, om jeg kunde overtale mig
lv til at begaae saadan Daarlighed, saa er jo
og den forbandede Fanny i Veyen, hvilken den
umme . . ach han er værd at hades og for-
gtes! Hvem hun, den liden Soe-Tryne, raabte
Slipslap, lad mig kuns raade for hende. . .
eg troer nok, at Fruen har hørt at Joseph og
Ry Lord Spinchs Kammertiener sloges om
nde, og My Lord har befalet at tage hende
rt med Vevalt i Aften, jeg skal nok passe paa at
m ikke skal fattes Hielp. Jeg talte med Kam-
ertieneren neden for, just da Fruen sendte Bud
ter mig. . . Gak strap tilbage, sagde
Ry Lady, thi jeg formoder My Lord vil rey-
snart. Gior alt hvad J kand; thi jeg har be-
uttet at denne Tos skal ikke komme i vores For-
ndtskab: Jeg vil gaae igien til Selskabet; men
O mig vide, saa snart hun er borte. Slipslap
e hendes Vej, og My Lady begyndte paa efter-
lgende Maade at examinere hendes eget For-
id.

Ach

Ach! hvad er det jeg gior? Hvorledes tillader jeg ikke denne Passion at smige sig ind hos mig? Hvor mange Dage ere forlobne, siden jeg kunde giøre mig selv det Spørsmaal? . . ægte en Laqvai! Ach jeg bliver disperat! Kand jeg vel siden see min Familie under Øyne? Men jeg kand retirere mig fra dem, og leve udi Roe med en Mand, hos hvilken jeg kand nyde en større Lykkesalighed, end all Verden kand give mig! . . leve med ham i Eensomhed og tilbringe min Tiid med Fornøyelse, i at beskue hans behagelige Fuldkommenheder, hvilke optænde mine Indbildninger, naar jeg betragter dem, og tilliige fornøye hver en Begiærlighed og Lyst efter mit eget yderste Ønske.. . . Hvad! opofre mig selv til en Laqvay; ach jeg faaer Afskye for saadan Tilbøyelighed. . . Hvorfore? Er han ikke artig, dydig, venlig? - . venlig imod hvem? imod et uselt, elendigt Creatur, som ikke er værd at ansee. Foredrager hand dog hende ikke imidlertid for mig? forbandet være saadan Skionhed, og saadan nedrigt Hierte, som kand forringe sig selv saaledes for en uværdig og foragtelig Tos, og er utaknemmelig dov til all den Ære, som jeg beviiser ham. Og kand jeg endda elske saadant et Monstrum? Ney jeg vil for udkradse hans Billede af mit Bryst, træde paa ham, støde ham fra mig. Hans Skionhed som jeg nu foragter, skal jeg lade fordærve udi mit Paasiun, ey heller vil jeg tillade, at denne liden Skiøge skal fornøye sig med den Skionhed, som jeg har Afskye for. Ney, ingenlunde, endskiønt jeg selv ikke

ag-

agter ham, og kunde træde ham under Fødder, om han end laae og vilde give sin Aand op, skulde dog ingen anden nyde den Lyksalighed, som jeg foragter. Hvorfore kalder jeg det en Lyksalighed? Vilde det ikke langt snarere være mig en Elendighed. . . At opofre min Ære, Reputation, Character, og Stand i Verden, for at nyde en daarlig og letfærdig Fornøyelse. . . Ach! jeg kand ikke længer taale at tænke derpaa; hvor meget fortræfligere er ikke den Fornøyelse, som flyder af Dyd og Forsigtighed, end den, som følger af Laster og Daarlighed? hvor dybt har ikke denne utilladelige og forrykte Passion needsynket mig, allene fordi jeg ikke har taget Fornuften til Hielp, som nu har bekiendtgiort mine Begiærligheder for mig i deres rætte Farve, og tillige hiulpet mig at fordrive dem. Himmelen være lovet, at jeg nu fuldkommen har overvundet denne uværdige Passion, som førdte med sig saa mange needrige og afskyelige. . . Slipslap kom tilbage i een forskrækkelig Hast, . . ach naadige Frue, jeg har noget underlagt at fortælle hende. Lars Laquai er kommen fra Kroen, hvor Joseph og heele Resten sidder og smauser, han siger, at der er een fremmed Mand, som har tilkiende givet at Joseph er Broder til Fanny. . . Hvad siger I Slipslap, raabte My Lady, i en stor Skræk . . Jeg havde ikke Tid raabte Slipslap, at ** informelere mig om enhver Ting i sær, men Lars siger, at det er virkelig sandt.

Den-

Denne uformodende Tiidende udslættede alle hendes fortræflige Reflexioner igien, som hendes Fornufftes Styrke saa klogeligen havde indgivet hende kort tilforn. Kort, saa snart Fortvivlelsen, som foraarsagede alle disse hendes forige Resolutioner, begyndte at forsvinde, forglemte hun, efter at hun havde betænkt sig et Øyeblik, all Indholden af den Samtale, som hun havde holdt med sig selv. Hun skikkede Kammer-Pigen tilbage for at befale Lars strax at møde hende neden i Stuen, hvor hen hun selv forføyede sig i Hast for at fortælle Pamela denne nye Tiidende. Pamela sagde, at hun ikke kunde troe det: thi hun havde aldrig hørt, at hendes Moder havde mistet noget Barn, eller at hun nogen Tiid havde haft fleere Børn end Joseph og sig selv. My Lady blev hæftig fortørnet, og begyndte at sige, at Folk som nyeligen var kommen i en høy Stand burde ikke fornægte deres Paarørende. Pamela svarede ikke derpaa: Men hendes Gemahl forsvarede hendes Sag, og gav sin Tante en god Reprimande for hendes slætte Opførsel imod hans Hustrue, og sagde, dersom det ikke havde været saa sildig, skulde hun ikke bleven et Øyeblik længer udi hendes Huus, og han var forsikred paa, i Fald denne unge Pige var hendes Søster, at hun da med største Frimodighed vilde antage hende, hvilket han og ligeledes vilde giøre: Han begiærede strax, at der maatte skikkes Bud efter Manden, og at den unge Pige maatte komme med, hvilket My Lady

Boo-

Booby strax befalede, som og gierde hendes Und-
kyldning for det hun havde sagt til Pamela, hvil-
et blev da strax forladt, og forglemt, og alting
blev igien forligt.

Bisse-Kræmeren kom, tillige med Fanny og Joseph, som ikke vilde forlade hende et Øyeblik. Præsten kom ogsaa, dog ikke af Nysgierrighed, men af Pligt, saasom han tænkte at det var hans Skyldighed, at følge dem; thi han formanede dem paa Veyen, at de skulde opofre deris Taksigelses Bøn til GUD, og glæde sig over at de vare undkomne denne forskrækkelige Fare paa saadan en miraculeux Maade.

Saa snart de vare ankomne paa Gaarden, bleve de strax indkaldet i Stuen, og Bisse-Kræmeren gientog det samme, som han tilforn havde sagt, og paastod, at enhver Omstændighed var sandt, saa at alle de, som horte ham, vare gandske vel overnøyede dermed, undtagen Pamela, som meente, at saasom hun aldrig havde hørt hendes Forældre tale om slig en Hændelse, kunde det ikke heller forholde sig saaledes. My Lady tviflede ogsaa om Sandheden, men det var af Frygt for at Historien skulde være urigtig, og Joseph ønskede, at den maatte være falsk, af Frygt for at den var sandt.

Hr. Booby bad, at de alle sammen vilde opsætte deres Nysgierighed, Troe og Utroe, til næ-

næste Morgen da han forventede den Gamle Hr Andrews med sin Hustrue for at afhente ham selv og Pamela hiem med sig, og saa kunde de best erfare Sandheden eller U-sandheden om denne Historie i hvilken sagde han, saasom der findes mange tilforladelige Omstændigheder, til at giore den troelig, saa kunde han heller ikke begribe hvad hensigt Bissekræmmeren kunde have, med at opdigte og binde dem saadan Logn paa Ærmet.

My Lady Booby, som ikke var meget Vant til saadant Selskab indbød dem samtlig, nærmlig, hendes Fætter, hans Gemahl, hendes Broder og Søster, My Lord Spinch og Præsten, med megen Artighed hos sig til Bords. Bissekræmmeren blev anviist at Tracteres hos Betienterne.

Heele Selskabet var lystigt og fornoyeligt undtagen de 2de forliebte Personer (som sade fortrydelige og Tause) Hr Booby havde overtalt Joseph til at bede My Lord Spinch om Forladelse; hvormed han var vel fornoyet. Megen lystig Skiemt blev talt imellem My Lord og Præsten, fornemmelig om deres Klæde-Dragt; Dette gav Selskabet stor Fornoyelse. Pamela skiendte paa hendes Broder Joseph, fordi han viiste sig saa bedroved ved det ham var bleven giort en nye Søster bekiendt; Hun sagde, at dersom han elskede

skede Fanny som han burde, med en reen Til-
oyelighed, havde hand ingen Aarsag at beklage
g, at han var i Slægtskab med hende. Hvor-
ver Hr. Adams begyndte at discourere om en
latonisk Kiærlighed, hvorfra han giorde et hur-
g Spring hen til den himmelske Glæde i den an-
en Verden, og sluttede med en paastaaendes For-
kring, at der var ikke saadan en Ting til,
om Fornøjelse i denne Verden. Hvorover Pa-
mela og hendes Gemahl smilede ad hverandre.

Dette lykkalige Par begyndte at tilkiende give,
t det nu var Tiid at gaae til Sengs; Thi ingen i
eele Selskabet gav ringeste Kiende-Tegn til at
ære sovnige. De ginge derpaa alle til adskillige
Senge, som vare tillavede for dem i Huuset: Ey
eller blev det Præsten tilladt at gaae hiem, saa-
om det var en stærk Regn just samme Tid. Fan-
ny bad at hun maatte gaae hiem med Præsten!
men hun blev af enhver ombedet at forblive, saa at
hun tilsidst med Josephs Tilladelse lod sig over-
tale.

Cap. 14.

Som indeholder adskillige curieuse Nat-te Eventyrer, hvorudi Hr. Adams falt i mang

i mange Fortrædeligheder, som skeede til deels ved hans egen Godhed, og til deels ved hans Uforsigtighed.

Ungefehr en Time efter at de vare gangne fra hinanden, da Klokken var slagen 3 om Morgenen, begyndte My Lord Spinch, hvis Tilbøjelighed til Fanny, havde ikke tilladt ham at lukke sine Øyne: men havde ligget og speculeret paa hvorledes han bedst kunde fornøye sin Begierlighed, og at finde paa et Raad, hvorved han tænkte at sætte det i Værk. Han havde befalet sin Kammer-Tiener at lade ham vide hvor Fanny laae, og havde allereede bekommet Efterretning. Han stod derfor op, tog sine Buxer og Slafrok paa, og sneeg sig sagte langs hen af Galleriet, som førdte til hendes Kammer, og som han nu tænkte at være for Døren, lukte hand den op, og uden ringeste Allarm, krøb han ind i Kammeret. Da han nu kom ind, mødte ham en Lugt, som han ikke forvendte sig i saadant et Ungt og Sødt Creaturs Kammer, og hvilket maaskee kunde haft en slet Effect hos en Elsker som ikke var saa hidsig. Hvor om alting er, fandt han dog Sengen i Mørke og i det han aabnede Gardinerne, viskede han med Josephs stemme (thi han kunde meget vel efterabe en Stemme) Fanny! min Engel, jeg er kommen for at fortælle dig, at jeg har opdaget Historien som vi hørte i Aftes af Bisse-Krømeren, og at det er altsammen lutter Løgn. Jeg er ikke meere din Bro-

Broder, men din Elsker; og derfor vil ikke opsæt-
e min Lykkſalighed et Øyeblik længer. Du har
ſtrækkelig Forſikkring om min Beſtandighed, og
or ikke tvile paa at jeg jo ſkal Ægte dig, derfor,
m du har den ringeſte Kiærlighed for mig, ſaa
anſt du ikke heller nægte mig den Fornøyelſe at om-
avne dig. . . I det han ſaa talte, kaſtede
an de faae klæder han havde paa, fra ſig, og lag-
ſig i Sengen, og omfavnede ſin Engel ſom han
enkte, med ſtørſte Begiærlighed. Om endſkiondt
an forundrede ſig ved det at han intet Svar fik, var
an ikke desmindre fornøyed, da han fandt at han
ev omfavned med ligeſaa ſtoer Heftighed. Han
rblev ikke længe i denne ſøde Forvirrelſe; thi baa-
han og hans Biſlopperiſke fandt, at de vare paa
ette Øye. Og viſſeligen denne deylige Fro-
n var ingen anden end Jomfrue Slipſlav, ſom
n havde indladt ſig med; men endſkiont hun vel
endte den Perſon, ſom hun havde taget for
oſeph, kunde han dog ikke ſaa let giette, hvem
n havde taget for Fanny. Thi han havde ik-
n Lidet ſeet eller givet Agt paa hende, ſaa at han
e engang havde kiendt hende ved Dagens Lys?
y Lord Spinch havde ikke ſaa ſnart fornum-
denne ſin Forſeelſe, forend han vilde ſprunget
af Sengen igien med ſtørre Haſt, end han
i den; men den vagtſomme Slipſlap for-
orede ham; thi denne forſigtige Jomfrue, ſom
ot ſig bedragen ved diſſe Deliceuſe Fornøyelſer
hun havde Indbildt ſig, tænkte nu at betiene

sig af denne Leilighed, og opfore den til hendes Kydskhed, og som hun længe havde ønsket sig saa dan en Leilighed, hvor ved hun igien kunde opret te hendes forfaldne Reputation, tænkte hun a denne uforstandig My Lord var lykkeligen kom men hende i Vejen, for at sætte hendes Kydskhed god Rygte igien hos hendes Frue. Derfor samme Øyeblikk, da han vilde springe udaf Sen gen, holdt hun ham fast ved Skiorten, og begyndt at vræle saa høyt som hun kunde. O din Skielm som saaledes har overfaldet min Kydskhed og for styrrer mig i min Søvn, jeg skal forklage dig, o hevne det. My Lord Spinch strøbte at slide si Los fra hende, men hun holdt ham fast, og raab te høyt: Gevalt, Gevalt, Mord! Brand! Tyv ve! Skielmer! ved disse Ord sprang Hr. A dams op, som laae vaagen i det næste Kamme og mediterede paa Bisse-Kræmerens Histo rie, og uden at tage den ringeste Pialt paa sig løb saa hastig som han kunde til det Stæd, hvor striget kom fra. Han gik lige hen til Sengen i Mør ke, og fik fat paa My Lord, og fandt at ham Hud var meget blød, thi Slipslap havde næ sten revet Skiorten af Livet paa ham, og da han horte, at han med en sagte Stemme bad Slipsla at hun vilde slippe ham, tviflede han ikke længer paa at jo dette maatte være det Unge Fruentimmer som var i fare for at blive tagen med Vold. Her paa gik han strax los paa Sengen og fik fat o Slipslaps Hage, hvor han fant et lodent Skiæg hvil

vilket for skrækede ham endnu meere om Sagen,
g derfor lod han My Lord Spinch Undslobe,
m og strax retirerede sig sin Vey, og vendte sig til
Slipslap, som gav ham saa dygtig et Drag paa
Ruden, at hans Vrede blev strax heftig optændt
slog efter hende igien med saadan Magt, at der
m han havde troffet hende med sin Næve, som i
Korke just gik forbi hende, og ramte Puden, havde
n uden Tvivl opgivet hendes Aand. Hr. A-
ams som saaledes slog Feil, falt paa Slipslap, som
g og reev ham det beste huu kunde: ej heller sparede
n hende, men det var Lykke for hende: at det
r mørkt. Endelig raabte hun, at hun var et Fru-
timmer; men Hr. Adams svarede, at hun sna-
re var en Diævel, og om hun var, vilde han dog
aes med hende, hvorpaa Præsten fik et andet
rag i Næsen, hvilket irriterede ham saaledes, at
n gav hende et forskrækkeligt Slag i den eene Si-
, hvorved hun skraalede saa høyt, at de kunde
re det over den heele Gaard. Herr Adams
hende fat i Haar-Toppen (thi hendes Nat-hue
r falden af i denne Skermyssel) og trak hendes
ved ned til Puden, hvorpaa de da begyndte at
abe om Lys. My Lady Booby, som var li-
aa vaagen, som hendes Giæster, havde hørdt
nne Allarm fra Begyndelsen, og som hun var en
gierted Dame, kastede hun hendes Skiort og A-
ene paa sig, tog Lyset, som altid brændte i hen-
s Sove-Gemak, i Haanden med sig, og mar-
rede uforfærdet liige hen til Slipslaps Kam-

mer, hvor hun kom just da Hr. Adams fand ved 2de store Globi, som Slipslap havde for pa at han var i færd med et Fruentimmer. Han tænkte nu, at hun var en Hex, og sagde, at hani troede, at hun gav at Die til en heel Legion a Diævle. Da Slipslap saae, at My Lady Booby kom ind i Kammeret, raabte hun med en høy Stæmme: Hielp! hielp! ellers bliver jeg ta gen med Vold, og Hr. Adams som fornam Ly set, vendte sig i en Hast, og blev Fruen vaer, o hun ham, just da hun kom ved Fodderne af Sen gen, hendes Erbarhed vilde ikke tillade hende a nærme sig videre, da hun saae at Præsten var bare Skiorte. Hun begyndte nu paa det aller for skrækkeligste at igiennemhægle Præsten som det allen ugudeligste Menniske, og i sær lastede hun ham, fo hans Uforskammenhed i at uvælge hendes Huu til sine liderlige Begierligheders Ovelse, og det paa hendes egen Kammer-Pige. Den arme HERR Adams, som tilforn havde seet, og kiendte An sigtet paa sin Senge-Kamerat, fornam nu først a han var noegen, han blev ikke mindre forskrækked end My Lady Booby selv, han krob straa under Senge-Klæderne, hvilket den kydske Slip slap søgte forgiæves at forhindre ham fra. Her paa stak han Hovedet udaf Sengen, bekræftede sin Uskyldighed, og bad Jomfrue Slipslap ti tusin de gange om Forladelse, fordi han havde slaget hen de, bekræftende at han havde taget hende for en Hex. Lady Booby kastede sine Øine hen a

Gulve

ulvet, og blev noget vaer, som laae og glimrede
æget hærligt, hvilket saa snart hun tog det op,
ae hun, at det var et prægtigt Par Dia-
ants Skiorte-Knapper. Lidet bedre frem fandt
n et Skiorte-Ærme med Kniplings Manschetter
re. Hvad er alt dette? raabte hun, hvad vil det-
sige? Ach naadige Frue sagde Slipslap; Jeg
ed ikke selv, hvad der er skeed, saa forskrækked
jeg bleven: Jeg troer her har været over Tolv
andfolk i Kammeret. Hvem hører dette Skior-
Ærme til, og disse Diamants Knapper? sagde
ſiy Lady : uden Tvifl den unge Person, sva-
ve Præsten, som jeg tog for at være et Fruentim-
r, da jeg kom ind i Kammeret, hvoraf følger all
nne Forvirrelse; Thi dersom jeg havde vidst, at
n havde været en Mands-Person, havde jeg gre-
: ham, om han og havde været den anden Her-
les, endskiønt jeg troer at han ikkun var en Hy-
s. Herpaa fortalte han Aarsagen, hvorfor han
r staaet af Sengen, og ald Resten, indtil My
dy Booby kom ind i Kammeret; Hun kunde
ope holde sig fra Latter, over den Figur, som Præ-
n og Kammer-Pigen giorde, paa hvilke man al-
e kunde see Hovederne i begge Hiornerne af
engen, ej heller paastoed Slipslap at beskylde
æsten, at have vilde taget hende med Vold. My
dy derfor bad ham at forføye sig til Sengs i-
n, saa snart hun var gaaen, og befalede Slip-
p, at staae op og følge med til hendes Kammer
r hen hun og selv strax gik. Saa snart hun

var gaaen, bad Herr Adams Kammer-Pige
paa nye om Forladelse, som med en oprigtig God
hed ikke allene tilgav ham: men end og beviiste si
meget høflig imod ham, hvilket han anſaae som
Tegn, at han ſkulde gaae bort, ſkyndte sig og sa
meget som mueligt var, og løb hen til sit Kammer
men til Ulykke i Stæden for at gaae til den høyr
Side, vendte han sig til den venstre, og gik til d
Kammer, hvor Fanny laae. Læseren kand er
indre at hun ikke havde sovet den forige Nat, o
havde haft megen Fortræd og Uroelighed Dage
derefter, saa at hun (uagtet alle hendes Tanker o
Joseph, tilsidst var falden i saa stærk en Sovn
at all den Allarm, som var i det næste Kammer
ikke havde været i Stand til at vogne hende. H
Adams fandt Sengen, tog Klæderne op og kr
gandske sagte need, denne Vane havde hans Hu
ſtrue længe vænt ham til, at han altid maatte le
ge sig yderſt ud paa Sengen.

Ligesom en Kat, eller Skiode-Hund, ligger v
Siden af en Jomfrue som 1000 Beylere opoffr
deres Sukke, og veed ikke at skionne paa den Gl
de og Fornoyelse, som de ere saa nær: men tæn
ke ikkun paa en Muus, eller et Tallerken med P
dendes Vahre: ligesaa laae Hr. Adams ved S
den af Fanny, uvidende om den Fornoyelse, ha
var saa nær, ey heller kunde den Sodhed, som fle
fra hendes Aande, faae Magt over den Tobak
Dunst som reyste sig af Præstens Næseborer. En
n

havde ikke Sovnen overfaldet denne gode Mand,
Joseph, som hemmelig havde giort Aftale med
anny om, at han vilde besøge hende tiilig om
orgenen, bankkede sagte paa Doren, hvilket efter
han havde giort 2de gange, svarede Præsten,
m ind, hvem du og est? Joseph tænkte, at han
vde taget feyl af Kammeret, endskiønt hun hav-
givet ham et tydelig Kiende-Tegn. Ikke des-
indre, saasom han kiendte Præstens Stemme,
kte han Doren op og kom ind, han saae adskil-
ge Fruentimmer-Klæder liggendes paa Stoelen.
anny som udstrakte hendes Arme, og lagde hen-
s Haand over Præstens Skiæg, raabte høyt:
- Ach! hvor er jeg? Gud bevare mig, raabte
Hr. Adams, hvor er jeg? Fanny skreeg, Præ-
en sprang udaf Sengen, og Joseph stod som en
Steen-Støtte. Hvorledes er hun kommen ind i
nit Kammer, raabte Hr. Adams? hvorledes er
kommen ind i hendes, svarede Joseph, med
Forundring. Jeg veed gandske ikke af denne Af-
air sagde Hr. Adams, og hun er endnu saa Be-
talisk en Jomfrue som før. Og saa sandt som jeg
r en Christen, veed jeg ikke, endten hun er en
Mands-Person eller et Fruentimmer, og den som
ikke troer Hexerie, er en Kætter; thi det er endnu
ligesaa vel til som i Sauls Dage. Mine Klæder
ere og hexet bort, og Fannys ere bragte her ind
paa dette Sted; thi han tænkte endnu og paastoed,
at han var i sit eget Kammer; men Fanny nægt-

tede det hæftig, og sagde, at han vilde overtale Joseph til at troe saadan Falskhed, hvilket overbeviiste hende endnu meere om hans ugudelige Forehavende. Hvad! sagde Joseph i Vrede, har han viist sig u-forskammet imod Eder? . . Hun svarede, at hun ikke kunde beskylde ham for andet end at han paa saadan skiælmsk Maade havde sneget sig til hende i Sengen, hvilket hun tænkte var uforskammet nok, og som ingen Mand vilde giøre med mindre han havde noget Ugudeligt i Sinde. De store Tanker, som Joseph havde om Præsten kunde ikke saa snart udrøddes, og da han hørte af Fanny, at intet Ondt var hende vederfaret, blev han lidet bedre tilfreds; men dog i en stor Forvirrelse, og som han kiendte Huuset, og vidste at Fruentimmernes Kammere vare paa denne Side af Jomfrue Slipslaps, og Mand-Folkenes paa den anden, saa var han forsikret paa, at han var i Fannys Kammer, og overbeviiste Hr. Adams om, at det var sandt. Han bad at han vilde sige ham hvorledes han var kommen der ind.

Hr. Adams som stoed i sin bare Skiorte, (hvilket dog ikke gav Fanny, nogenslags Forargelse, saasom Gardinerne vare trukken omkring Sengen) fortalte alt det, som havde hændet sig, og da det var til ende, sagde Joseph, at det var tydeligt nok at han havde taget Feil, og i Stæden for at vende sig til den venstre Side, var

ar han gaaen til den Høyre. Hillemænd raabte
Præsten, det er ligesaa rigtig som en Huus-Tavle
Sagen er klar. Herpaa gik han frem og tilbage paa
Gulvet gneed sine Hænder og bad Fany om For-
delse, forsikkrende hende paa at han ikke vidste
n hun var en Mands Person eller et Fruentimmer.
Den uskyldige Fanny som troede allt hvad han
gde, svarede at hun ikke var længer Vred paa
am og bad Ioseph at han vilde bringe Præsten
d i sit eget Kammer og blive hos ham indtil hun
avde klædt sig paa. Joseph og Præsten gin-
derpaa bort, og den sidste blev snart overbe-
ist om sin Forseelse, som han havde begaaet;
ikke desmindre paastod han dog all den Tiid
an klædede sig paa og troede at der ere saadañe Ting
ll som Hexerie, og kunde ikke begribe Hvorledes en
Christen kunde nægte det.

Cap 15.

Den Gamle Andrews, og hans Hustrues Andkomst, tilligemed en anden uforventet Person, samt en fulkommen Oplysning om alle de Forvirrelser som reiste sig af Bisse krømmerens Historie.

Saa snart Fanny havde klædet sig paa, kom Joseph igien til hende, de holdte en lang

Samtale tilsammen, hvoraf Slutningen blev saaledes, at i Fald de finge at vide, at de vare Sodskende, vilde de giøre et Løfte aldrig at gifte sig, og at blive tilsammen, saa længe de levede, med en Platonisk Kiærlighed til hverandre.

Selskabet var forsamlet ved Thee-Bordet, og befandt sig meget lystigt. Joseph og Fanny viiste sig og meere fornøjet end den forrige Aften. My Lady Booby fremviiste Diamants-Skiorte-knappen hvilken My Lord Spinch strax kiendte sig ved og undskyldte sig, sigende: at hand var forskrækkelig hengiven til at gaae i Søvne. Og virkeligen skammede hand sig ikke meget ved denne Amour, men lod sig forstaae med meere, end der var skeed imellem ham, og den smukke Jomfrue Slipslap.

De havde neppe drukket Thee, forend der kom Bud at den gamle Hr. Andrews og hans Hustrue vare ankomne. De bleve strax indførte, og meget venlig imodtagne af My Lady Booby, hvis Hierte sprang op og ned, og ligeledes giorde Fannys. De fandt maaskee ikke mindre Angest end Oedipus selv, imedens hans Skiæbne blev giort bekiendt.

Hr. Booby begyndte selv først at tale om Sagen, og sagde til den Gamle, at han havde fleere Børn i Selskabet, end han selv vidste af, og tog Fanny ved Haanden, sigende: dette var den Dot-

ter

ter som Tartarerne havde stiaalet fra ham, da hun var liden. Hr. Andrews viiste sig meget forskrækket derover, og forsikrede Hr. Booby om, at ham aldrig var bleven en Dotter bortstiaalen af Tartarer, ey heller havde han haft fleere Børn end Joseph og Pamela. Disse Ord vare ligesom en Hierte-Styrkning for vore unge Beylere; men giorde en gandske anden Virkning hos My Lady. Hun lod strax gaae Bud efter Bisse-kræmeren, som fortalte Historien igien ligesom tilforn. Ved Slutningen der af, lob den gamle Madame Andrews hen til Fanny, faldt hende om Halsen, og raabte: Hun er, hun er mit Barn. Heele Selskabet stod i største Forundring over denne Misforstand imellem Manden og hans Hustrue. Joseph og Fanny bleve snart røde, snart blege, endelig vendte den gamle Kone sig til hendes Mand som faldt i større Forundring end nogen af Selskabet, og efter at hun igien havde samlet sine Sandser, begyndte hun saaledes:

Du kandst erindre dig, min kiære Mand, den Tiid du gikst for Sergant herfra til Gibraltar, at jeg da lavede fremmelig til Barssel, og at du blev borte i 3 Aar. Jeg kom i din Fraværelse i Barsel-Seng med denne Dotter, som jeg visseligen troer, at være den samme, og jeg har Aarsag at erindre hende; thi jeg ammede hende selv op med dette Bryst, indtil den Dag, da hun blev bortstiaalen. En Estermiddag, da Barnet var et Aar eller halfandet gammelt, eller saa omtrent, komme der 2de

Tar-

Tartar-Koner ved Døren, og tilbøde mig, at spaae mig Lykke. Den eene af dem havde et Barn paa Armen, jeg viiste dem min Haand, og bad de vilde sige mig, om du nogen Tid skulde komme tilbage igien, hvilket jeg kand huske saa vel som det var skeed i Gaar. De forsikrede mig for viist, at du skulde komme. „ Jeg lagde Barnet i Vuggen medens jeg løb hen, og tappede dem en Drik Øll af det bedste jeg havde. Saa snart jeg kom tilbage, hvilket varede ikke længer end jeg nu har fortalt Eder dette, vare begge Konerne borte. Jeg blev strax bange for at de havde stiaalet noget, jeg saae mig allevegne om, men kunde ikke savne noget, og GUD veed, at jeg havde ikkun lidet at lade stiæle bort. „ Endelig hørte jeg Barnet græde i Vuggen, og løb hen for at tage det op, „ - men ach du levende Gud! hvor blev jeg forskrækket, da jeg fandt, i Stæden for min egen Dotter, som jeg havde lagt i Vuggen, og som var et deylig fedt triveligt Barn, et uselt sygeligt Drenge-Barn, som saae ud ligesom han ikke kunde leve een Time. Jeg løb ud, reev mine Haar af Hovedet, raabte og skreeg som en der var galen og fortvifled efter Konerne, men kunde aldrig høre hvor de vare blevne af, indtil denne Dag i Dag er. Da jeg kom tilbage, løftede det arme Barn (som er vores Joseph, som saa stolt staaer der) sine Øjne op til mig gandske bedrøvet, saa at, uagtet den hæftige Raserie, som jeg var kommen i, kunde jeg dog ikke giøre ham nogen Skade. Een af

mine

nine Naboer, som ungefæhr kom ind sam-
ne Tiid, og horte denne Hændelse, raadte
nig at jeg skulde tage det Fattige Barn i
lgt, Gud vilde maaske en Dag eller anden
orskaffe mig mit igien. Hvorpaa jeg da strax
ogBarnet op, og gav ham Bryst, ligesom han
avde været Fød af mit eget kiødelige Legeme, Og
aa sandt, som jeg her staaer levende for Eder,
m jeg ikke inden stakket Tiid elskte Barnet Lige
aa Høyt som det kunde have været min egen Dat-
er. - - Vel, og som jeg vilde have sagt, saa
om der Dyr-Tiid paa, og jeg havde to smaa
Børn og intet at nære dem med uden hvad jeg selv
naatte fortiene, hvilket var lidt nok (det veed den
ode Gud) saa at jeg tilsidst fandt mig Nød til at
øge om hielp i Sognet; men i Stæden for at bli-
e hiulpen, sendte de Fattiges Forstandere mig,
ormedelst en Ordre fra Heredsfogden, 15 Miile
erfra, og til den Stæd hvor vi nu boe, og hvor
g ikke længe havde været, forend du komst hiem.
Joseph (thi dette var Navnet som jeg selv gav
am - Gud Veed enten han var Døbt eller
y eller hvad han hedte) Joseph siger jeg, syntes
nig at være fem Aar gammel, da du kom tilbage
lhi jeg troer at han er To eller Tre Aar ældre end
or Daatter; (om hvilken jeg er gandske vist for
ikkret at hun er den samme, og saa snart du saae
am, sagde du at han var en flink Poeg, uden
t sporge om hans Alder; og efter som jeg for-
am at du ikke havde nogen slags Mistanke om

Sa-

Sagen, tænkte jeg, at det var bedst at holde det hos mig selv, af Frygt for at du ikke skulle elske ham saa høyt som jeg gjorde. Og alt dette er virkeligen sandt, thi jeg vil gjøre min Eed derpaa, naar det ukræves og hvor det skal være.

Bisse-kræmmeren, som af Lady Booby var bleven befaled at være til stæde, hørte noye til paa denne Historie som den gamle Madamme Andrews fortalte, og da hun havde fuldendet den spurdte han hende om dette forvexlede Dreng . . Barn ikke havde noget Mærke paa sit Bryst? Hvor paa hun svarede: ja, at det havde saa smukt et Hindbær som man nogen Tid havde seet at voxe i er Hauge. Dette attesterede Joseph og løste sine Klæder op efter Selskabetes Begiæring, og viiste det for dem. Got sagde Hr Andrews som var en gammel listig Krabat og skiottede maaskee ikke om at have fleere Børn end han kunde forsørge, mig siunes min Kone at du har vijst os tydelig nok, at denne Dreng hører os ikke til; men Hvorledes est du forsikkrede om, at Pigen er vores? Præsten bragte derpaa strax Bisse-kræmmeren frem og bad! at han vilde repetere den Historie som han havde fortalt ham Dagen tilforn i Kroen; hvilket han og strax lod sig befalde, og fortalte allt det som Læseren saavel som Hr Adams allereede haver hørt. Han bekræftede alle Omstændighederne som hans Hustrue havde sagt angaaende Ombytningen og om Hind-bæret paa Josephs Bryst.

Ved

Ved det Ord Hind-bær, som blev saa ofte repetered og hvilket Hr Adams havde seet uden nogen Slags Ertertanke, kom ham noget i Sinde, saa at han raabte hillemænd! der er noget som falder mig ind. Men forend han fik Tid til at frembringe noget, kom der en Laqvay som bad at han vilde komme ud et Øyeblik. Saa snart han var gaaen, forsikkrede Bisse-kræmeren Joseph paa, at hans Forældre vare Folk i langt bedre Omstændiheder end de, som han holdt for sine Forældre; thi han var bleven bortstiaalen af Tartarer og af dem bleven opfød i et Aar, men saasom de altiid ansaae ham for at være et skrøbeligt Barn, havde de Ombyted ham for et stærkere og smukkere Barn, paa den Maade som er bleven fortalt. Han sagde videre at hans Hustrue vidste ikke, eller havde forglemt hvad hans Faders Navn var, men hun havde sagt ham, at hand boede ungefær 40 Miile fra den Stæd, hvor Omverlingen var skeed, forsikrende om, at hand ingen Umag vilde spare for at finde Stædet med ham.

Men Lykken, som sielden gior Ondt eller Godt, og gior Folk enten retskaffen lykkelig eller ulykkelig, havde alt besluttet at spare ham Umagen. Vor Læser vil behage at erindre sig, at Mr. Wilson havde i Sinde at giøre en Reyse til den Province Sommerlet, hvor hand skulle passere igiennem Hr. Adams Sogn, og havde lovet at besøge ham. Han var nu ankommen, og for at holde sit Lof-

Lofte, holdt needen for My Lady Boobys Port, hvor han var bleven henviist af Præstens Hustrue. Han havde sendt Bud ind med denne Layvay, for at tale med Præsten som vi tilforn have seet. Præsten havde ikke saa snart fortalt om et bortstiaalen Barn, som var igien bleved fundet, og havde nævnt det Ord: Hind-Bærr, forend Monsr. Wilson Lige som han var fra sig selv og med et forvendt Væsen raabte at de skulle vise ham Stuen, hvor han gik ind, og uden ringeste Unseelsefor Selskabet, Omfavende Joseph med den største Bevægelse, og halv skielvende bad, at han maatte see Mærket paa hans Bryst. Præsten fulgte ham i Hælene hoppendes, gneed sine Hænder, og raabte: Hic est quem quærus inventus est, &c. Joseph tilloed Hr. Wilson at see Mærket, hvilket han ikke saa snart havde seet, forend han faldt i den ubeskriveligste og hæftigste Glæde, ligesom han var bleven henrykt. Han tog Joseph om Halsen, og raabte med Taarene i Øynene. Ach min Søn! min allerkiærreste Søn, jeg har fundet dig igien, jeg har dig igien i mine Arme, Joseph kunde ikke saa hastig finde sig i dette, og blev følgelig ikke saa meget bevæget, som hans Fader; Men saa snart han fornam, at alle Omstændigheder stemmede saa rigtig overeens, baade i Henseende til Tid, Sted og Personer, kaste hand sig need for hans Faders Fødder, omfavnede hans Knæe, og med Taarer, bad at

han

han vilde Velsigne ham, hvilket haa med særdeles Bevægelse giorde og tillige imodtoeg ham med saa megen Æresbevisning, samenblandet med Kiærlighed paa begge Sider, at det rørte alle dem som vare tilstæde: Men ingen saa meget som My Lady Booby, som gik bort i saadan Angest, at enhver af Selskabet letteligen fornam det, og hvilket ikke blev hende udlagt til det bedste.

Cap. 16

Som er det sidste. Hvorudi denne troeværdige Historie er bragt til en Lykkelig Ende.

Fanny tøvede ikke længe efter Joseph i at vise hendes Pligt imod hendes Forældre og en Glæde, som hun gav tilkiende ved at finde ham. Den gamle Moder Andrews toeg og kyssede hende ogsagde at det var hende kiært at see hende: Ikke hun kunde, hvad hende angik, ikke elske nogen saa høyt som Joseph! Hr. Andrews vilste ingen

synderlig Bevægelse, han kyssede og velsignede hende, men klagede hiertelig over at han endnu ikke havde faaet en Pibe Tobak heele Morgenen.

Hr. Booby, som endnu ikke vidste nogen Ting af sin Tantes Kiærlighed til Joseph, tænkte at det var skeed udaf Hofmod og Foragt til Familien, at hun saa hastig var bortgaaen, begiærede derfor, at reise derfra saa snart, som mueligt var: Derfor, efter at han havde Gratuleret Hr. Wilson og Joseph med deres Sammenkomst, toeg han Fanny, og efter at han havde omfavnet hende som sin Søster, overgav han hende til Pamela, som toeg imod hende med all Høflighed og Kiærlighed.

Han sendte strax Bud til sin Tante, som loed sige, at hun ønskede ham en lykkelig Reise; og at hun var saa upasselig, saa at hun ikke kunde komme at tage Afskeed med ham: Han gior-de sig strax rejsefærdig, efter at han først havde inviteret Hr. Wilson til sit Huus. Pamela og Joseph bade ham Begge, saa at han endelig loed sig overtale, efter at han først havde faaet een af Hr. Boobys Betientere, som han sendte for at lade sin Hustrue vide denne Nye Tidende; hvilken, saasom han vidste at den vilde

e giore hende fuldkommen lyksalig, saa vilde
n ikke heller fortie den et Øyeblik for hende.

Selskabet blev da saaledes Rangeret. De
nde Gamle Folk, med deris to Døttre agede
Karetten Hr. **Booby**, **Monsieur Wilson**,
oseph, **Hr. Adams** og Bise-Kræmeren va-
il Hest.

Joseph gav sin Fader den Kiærlighed til-
nde som han havde for **Fanny**, og at han
ode i Sinde at Ægte hende; hvilket endskiønt
n i Førstningen var lidet derimod, gav han dog
sider sit Samtykke deri efter at han saae, at
oseph var saa meget derfor, sigende, at der-
n hun var saa Dydigt og godt et Fruentimmer
n han havde beskrevet hende, kunde dette Lette-
n veye op imod det Fortrin, som Stand og
gdom havde, og kunde altsaa ansees som en
udeskatt. Det uagtet begiærede han dog, at
maatte opsættes saa længe, indtil han hav-
eet sin Moder; hvilket **Joseph** og med stor-
Ærbødighed og Lydighed efterlevede til Præ-
s større Fornøyelse, som derved fandt Lejlig-
, til at fuldbringe Kirkens Forordning, og
Vie sine Sogne-Born uden Konge Brev.

Hr. Adams, som viste stoer Fornoyelse ved denne Leylighed (thi saadanne Ceremonier vare ikke af ringe Vigtighed hos Præsten) stak uformodendes sin Hest i Siiden med Sporerne, hvilket det Hofmodige Beest, som var vandt til en bedre Rytter end den Person, som nu sad paa ham, søgte at hevne; han løb derfor i fuld Galop og giorde saa mange Krum-Spring, at Præsten tilsidst tumlede ned fra hans Ryg; hvilket da Joseph fornam, løb han strax hen at hielpe ham. Denne Hændelse foraarsagede hos Bytienterne en særdeles Glæde, og ikke mindre Frygt hos Fanny, som saae ham, i det han reed forbi Kareten, men den eenes Glæde og den andens Frygt, bleve endede saa snart Præsten gav tilkiende at han ingen Skade havde bekommet.

Hesten, som havde skildt sig ved sin uværdige Rytter, løb sin Vey det bedste han kunde; men blev snart greben af en Herremand tillige med nogle Betienterne, som Rejste just samme Vey, og som var ikkun en liden Distance fra Karretten.

De komme strax nærmere; og i det at en af Betienterne leverede Hr. Adams Hesten hilste Herremanden ham. Præsten i det han saae om, erindrede han sig strax, at det var Do-

mer-

ren, som han og Fanny vare blevne henførte
. Præsten hilsede ham igien meget venlig; og
oomeren sagde at Roveren som havde anklaget
m og den Unge-pige, var Dagen derefter greben, og
han havde ladet ham Fængsle i Salisbury Taarn,
or han var siden anklaged for mange store Skie-
n-stykker, som han havde begaaet.

Efterat de havde giort mange Complimenter
r hverandre, Reiste Dommeren sin Vey, og
præsten som med Foragt afslog Josephs Til-
ud med at bytte Hest med ham, sagde, at han
unde sidde saa vel til Hest som den bedste i Lan
t, hvorpaa han satte sig op igien. Og heele
Selskabet begyndte igien at fortsette Rejsen, og
nsider endte den lykkeligen. Hr. Adams
avde meere Lykken end sin Forstand at takke
t han ikke igien faldt af sin Hest.

Selskabet var nu ankommen til Hr. Boo-
ys Gaard hvor de bleve imodtagne med megen
Høflighed, og Tracterede paa det prægtigste ef-
ar den gamle Engelske Sædvane, som endnu
liver vedligeholdt i nogle faae Familier i den
derste Part af Engeland. De tilbragte den
Dag med stor Fornøyelse; Og man troer nep-
e, at man kunde finde et fornøyeligere Selskab

i heele Landet. Joseph og Fanny søgte Lejlighed at være alleene tilsammen i to Timer, hvilke vare de korteste og behagligste de kunde ønske sig.

Om Morgenen derefter foreslog Mr. Wilson sin Søn, at han tillige med ham vilde besøge hans Moder, hvilket, uagted hans Sønlig Pligt og stoere Begiærlighed efter at see hende, giorde ham lidet Uroelig, saa som han derved maatte nødes til at lade sin Fanny blive tilbage. Men Hr. Boobys Goedhed hialp ham snart af denne Fortræd i det han sagde, at han vilde sende sin egen Karret og 6 Heste for at af hente Madame Wilson, som Pamela inderlig Inviterede, saa at Monsieur Wilson ved HERR Boobys og Josephs Begiæring endelig lod sig dertil bevæge, og tilloed, at Kareten maatte kiøre ledig hen for at hente hende.

Om Løverdag Aften kom Karreten tilbage med Madame Wilson, som endnu meere forøgede dette fornøyelige Selskab. Læseren kan bedre og hastigere forestille sig end jeg kan beskrive de mange Omfavnelser og Glæde-taarer som fulte paa hendes Ankomst. Det er nok at sige, at hun efter fulgte hendes Mands Exempel i at bevillige Josephs Giftermaal

Om

Om Sondag Morgen forrettede Hr Adams Guds-tieneſten i Hr Boobys Sogne-Kirke. Capellanen beviiſte Hr Adams den Hoflighed og reed 20 Mille hen til My Lady Boobys Sogn for at forrette ſamme igien for Hr. Adams, ſom særdeles havde anbefalet ham, at han ikke maatte forglemme at afkyndige Joſeph og Fanny den Tredie og ſidſte Gang.

Endelig kom den lyksalige Dag, ſom ſkulde give Joſeph allt det i ſin Magt, ſom han onſkede ſig. Han ſtod op og klædte ſig i en meget næt og Propre Klædning ſom han havde bekommet af Hr. Booby og ſom paſſede ham gandske vel. Fanny giorde ligeledes; men Pamela kunde dog ingenlunde overtale hende til at iføre ſig nogen prægtiger end en hvid Kipper Catuns-Kiortel. Det er ſandt, hendes Særk, ſom Pamela havde foræret hende var meget fiin, og var med Kniplinger omkring Halſen; hun forærede hende ligeledes et Par fine hvide Traad-Stromper, dette var alt, ſom hun vilde imodtage; thi hun baar een af hendes egene runde hatter, og paa den, hendes Straa Hat, ſom var foret med Colleur de Roſe Taft og bunden med ſamme Sort Baand. I denne Habit kom hun frem af hendes Kammer Bluſendes ſom Aurora, hun blev af Joſeph

imodtagen og henleed til Kirken, hvorhen heele Hunsets Familie fuldte dem. HERR Adams giorde Vielsen; hvorved intet var saa mærkværdigt som Fannys fuldkomene og utvungene Erbarhed, undtagen Hr Adams Gudsfrygtighed, som Offentlig straffede Hr. Booby og Pamela, fordi de loe paa saa Helligt et Stæd, og ved saadan Aandelig Forrettning. Og jeg er vis paa, at vor Præst ikke havde forskaanet den største Printz i Verden. Thi endskiont han bevilste sine Overmænd all den Erbodighed, som dem tilkom i andre Sager, brugte han dog ingen Persons Anseelse, hvor den ringeste Religions Forrettning forekom. Det var hans Regel, at saasom han var en Guds Ords Tienere, kunde han ikke, uden at efter lade sin Pligt, eftergive det mindste, som hørdte til hans Ret, eller Æresbevisning, om det og var den største Potentat. Og han paastod altid, at HERR Adams i Kirken med sin Mese-Skiorte paa, og Hr. Adams uden den Habit paa et andet Stæd, vare to Differente Personer.

Efter at Kirke Cerimonierne vare tilende førdte Joseph, sin blomstrende Brud tilbage igien til Hr. Boobys (thi Vejen var saa kort at det ikke giortes nødigt at Axe derhen; heele Selskabet fuldte dem ligeledes til Foeds; og nu var der et Prægtigt Giæste Bud tillavet, hvorved

Hr.

Hr Adams viiste en forskrækkelig Appetit, om overgik en hvers, der var tilstæde. De eneste Personer som loed see, at de ingen Appetit havde, vare de, som Giæstebudet var gieved anrettet for. De mættede deres Indbildning med et langt større og sødere Maaltiid, som de ved Nattens Ankomst skulde fornoye sig med, og hvilket gav dem Differente Emfindtligheder. Den eene hafde sit ønske blandet med største Begiærlighed, og den anden med Frygt.

Efter at de havde tilbragt Dagen med den største Fryd og Glæde og derhos ved lige holdt den noyeste Erbarhed, og Hr. Adams som havde vel spækket sig med Godt Øll og Buddinger, viiste sig Lystiger end han ellers pleyede, kom endelig den Lykfalige, den fornoyelige Time, at Fanny blev af hendes Moder, Sviger-Moder og Søster henfort til hendes Brude-Seng. Hun var snart afklædt; thi hun havde ikke mange Juveler at aflæge og forvare, ey heller mange skionne Knipinger at sammenfolde. At uklæde sig var hos hende ikke at aflæge Herligheder, men snarere at tilkiænde give dem; thi saasom all hendes Herlighed bestod i Naturens Gaver; kunde hun ikke aflægge dem. Hvorledes, kiære Læser skal jeg give dig en Liignelse paa dette deilige Unge Creatur. Roser og Lillier i deres fulkomneste Blomster, kunde vel lignes lidet med hendes Ansigtes-Farve, og deres Lugt med hendes Sødhed

hed: men at beskrive hendes Deilighed gandske fuldkommen, saa forestil dig, Ungdom, Sundhed, Blomstrende Skionhed, Næthed, Kydskhed, Dyd og Udskyldighed i hendes Brude-Seng; forestil dig alt dette i den yderste Fulkommenhed, og saa kanst du see den deilige Fannys Billede for Oyne.

Joseph havde ikke saa snart horte at hun var i Seng, forend han floy med den allerstorste og heftigste Begiærlighed til hende. En Minuts Tiid bragte ham i hendes Arme, hvor vi ville lade dette fornoyelige Par nyde denne hemmelige Belonning forderes Bestandighed. En Belonning saa stor og sod, at jeg formoder Joseph Misunder ikke den allerfornæmste Herzog, ey heller Fanny den allerskionneste Dame den Nat.

Den tredie Dag tog Hr Wilson Afskeed, og reyste tilbage med sin Hustrue, Son og Sviger Datter; hvor de leve tilsammen i saa stoer Fornoyelse at den neppe har sin lige. Hr Booby af egen Genereusitet har forœret til Fanny en Capital paa 2000 Pund Sterling som Joseph har kiobt et lider Jorde-Gods for i samme Sogn hvor hans Fader boer, og hvilket han selv besidder, efter at hans Fader havde sat det i Stand for ham; og Fanny regierer Huusholningen med det forsigtigste Opsyn, men hun er nu omstun-

der

der ikke vel i Stand at Puste om kring saasom Monsr. Wilson i hans sidste Brev har skrevet mig til at hun laver fremmelig til Barsel med hendes første Barn, og vil snart viise Frugten af hendes reene Kiærlighed.

Hr Booby har og givet Hr Adams et Kald paa 120 £ Sterling aarligen. Præsten af slog det først og besluttede at han ikke vilde forlade sine Soane Folk, som han havde levet saa længe iblandt: Men, efter en bedre Overlægelse, betænkte han sig, efter som han kunde holde en Capelan ved det Kald saa at han nyeligen er bleven indsat derudi.

Bisse-kræmmeren, foruden de mange Forærringer som han har bekommen baade af Monsr. Wilson saavel som af Hr Booby, har siden ved den sidstes Hielp faaet en Posekikkers Tienste; hvilken han forretter saa oprigtig, at han er elsket af en hver i hans heele Nabolav.

Lady Booby reyste kort efter igien til London, hvor hun fik en ung Ritmester ved Dragonerne, med hvilken hun søger at fornøye sig, og tillige med stædse værende Kortenspill stræber at slette Joseph udaf hendes Ihukommelse.

Imidlertiid lever Joseph fornøjed med sin Fanny som han elsker med den oprigtigste og

største

ſtorſte Kiærlighed hvorudi hun igien paa hendes Side ikke bliver ham det ringeſte ſkyldig. Dette Unge Pars lykſalighed er en imervarende Glædes-Kilde for deres Forældre; og hvad ſom i ſær er mærkværdigt ſaa ſiger han, at han vil efterfølge deres Exempel med at leve ude paa Landet ey heller ſkal nogen Boghandler eller Autor overtale ham til at lade ſig ſee i en Høyere Stand.

FINIS

ERRATA.

Pag. 31. første Bog Linie 22 i Stæden for Tiier, læs Tiger
Pag. 47. Linie 9 og 10. i Stæden for den, læs dem.
Pag. 87. Linie 15. læs Fingre.
Pag. 123. Linie 18. læs giort, i Stæden for hørt.
Pag. 125. Linie 2. læs Pagt, i Stæden for Pragt.
Pag. 168. anden Bog, L. 17. læs Skiønsomhed, i Stæden for Skiønhed.
Pag. 191. Linie 26. læs som, i Stæden for en.
Pag. 254. Linie 19. læs, endelig havde, i Stæden for, havde endelig.
Pag. 114. første Bog, anden Tome, Linie 24. læs Nation.
Pag. 147. Linie 11. læs Jdeer, i Stæden for Jveer.
Pag. 18. sidste Bog, L. 5. læs af med, i Stæden for med af.
Pag. 72. L. 3. læs hun, i Stæden for han.

